Årsredovisning

för

SMENHAB Förvaltning Blå AB

559010-6349

Räkenskapsåret

2022–01–01 – 2022–12–31

Fastställelseintyg

Jag intygar att resultaträkningen och balansräkningen har fastställts på årsstämma 2023-05-15.
Årsstämman beslöt att godkänna styrelsens förslag till vinstdisposition.
Jag intygar att innehållet i dessa elektroniska handlingar överensstämmer med originalen och att originalen undertecknats av samtliga personer som enligt lag ska underteckna dessa.

Elektroniskt underskriven av:

Helena Knutsson, Styrelseledamot
2023-05-17

Styrelsen för SMENHAB Förvaltning Blå AB avger följande årsredovisning för räkenskapsåret 2022–01–01 – 2022–12–31.

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (kr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Allmänt om verksamheten
Bolagets verksamhet är att äga och förvalta aktier i dotterbolag samt bedriva därmed förenlig verksamhet.

SMENHAB Förvaltning Blå AB ägs av Skanska Mark och Exploatering Nya Hem AB, org.nr 556113-1003 med säte i Stockholm som ingår i koncern vars moderbolag är Skanska AB, org.nr 556000-4615 med säte i Stockholm. Företaget är moderföretag men med hänvisning till undantagsreglerna i Årsredovisningslagen 7 kap 2§ upprättas ingen egen koncernredovisning. Det överordnade moderföretaget, Skanska AB, upprättar koncernredovisning.

Bolaget har inte haft några anställda. Arvode har inte utgått till styrelsen.

Företaget har sitt säte i Stockholm.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret
Det rådande säkerhetsläget i Europa och dess följdeffekter, exempelvis ökad inflation på energi- och byggmaterial, samt det högre ränteläget med dess påverkan på finansieringskostnader, har inte haft en väsentlig påverkan på bolaget. Skanska följer dock regelbundet situationen.
Inga övriga händelser har inträffat under räkenskapsåret.

Flerårsöversikt (Tkr)	**2022**	**2021**	**2020**	**2019**
Nettoomsättning	0	0	0	0
Resultat efter finansiella poster	-4 695	-53 684	-987	-890
Soliditet (%)	0,0	0,0	0,0	0,0

Förändringar i eget kapital

	Aktie-kapital	**Balanserat resultat**	**Årets resultat**	**Totalt**
Belopp vid årets ingång	50 000	3 801	-1 822	**51 979**
Disposition enligt beslut av årsstämman:				
Balanseras i ny räkning		-1 822	1 822	**0**
Årets resultat			3 103	**3 103**
Belopp vid årets utgång	**50 000**	**1 979**	**3 103**	**55 082**

Resultatdisposition

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel (kronor):

balanserad vinst	1 979
årets vinst	3 103
	5 082
disponeras så att	
i ny räkning överföres	5 082
	5 082

Företagets resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

Resultaträkning

	Not	2022-01-01 -2022-12-31	2021-01-01 -2021-12-31
	1		
Rörelsekostnader			
Försäljnings- och administrationskostnader		-65 214	-63 822
Nedskrivning av omsättningstillgångar utöver normala nedskrivningar	2	0	-50 000 000
Summa rörelsekostnader		**-65 214**	**-50 063 822**
Rörelseresultat		**-65 214**	**-50 063 822**
Finansiella poster			
Resultat från andelar i koncernföretag		58 000 000	0
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	3	1 066	74 106
Nedskrivningar av finansiella anläggningstillgångar och kortfristiga placeringar		-58 000 000	0
Räntekostnader och liknande resultatposter	4	-4 631 221	-3 694 397
Summa finansiella poster		**-4 630 155**	**-3 620 291**
Resultat efter finansiella poster		**-4 695 369**	**-53 684 113**
Bokslutsdispositioner			
Erhållna koncernbidrag		5 900 552	54 621 088
Summa bokslutsdispositioner		**5 900 552**	**54 621 088**
Resultat före skatt		**1 205 183**	**936 975**
Skatter			
Skatt på årets resultat		-1 202 080	-938 797
Årets resultat		**3 103**	**-1 822**

Balansräkning

	Not	2022-12-31	2021-12-31
	1		
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Finansiella anläggningstillgångar			
Andelar i koncernföretag	5, 6	198 512 377	256 512 377
Fordringar hos koncernföretag	7	5 900 552	54 521 088
Andra långfristiga fordringar	2	3 750 000	3 750 000
Summa anläggningstillgångar		**208 162 929**	**314 783 465**
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Övriga fordringar		1 008 953	1 937
Summa kortfristiga fordringar		**1 008 953**	**1 937**
Summa omsättningstillgångar		**1 008 953**	**1 937**
SUMMA TILLGÅNGAR		**209 171 882**	**314 785 402**

Balansräkning

	Not	2022-12-31	2021-12-31
	1		
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Bundet eget kapital			
Aktiekapital		50 000	50 000
Summa bundet eget kapital		**50 000**	**50 000**
Fritt eget kapital			
Balanserat resultat		1 979	3 801
Årets resultat		3 103	-1 822
Summa fritt eget kapital		**5 082**	**1 979**
Summa eget kapital		**55 082**	**51 979**
Långfristiga skulder	8		
Skulder till koncernföretag		207 051 073	313 736 726
Summa långfristiga skulder		**207 051 073**	**313 736 726**
Kortfristiga skulder			
Skatteskulder		2 006 977	938 797
Övriga skulder		50 000	50 000
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		8 750	7 900
Summa kortfristiga skulder		**2 065 727**	**996 697**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		**209 171 882**	**314 785 402**

Noter

Not 1 Redovisningsprinciper

Allmänna upplysningar
Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag (K2).

Tillgångar, avsättningar och skulder är redovisade till historiska anskaffningsvärden, om inget annat anges. Intäkter och kostnader redovisas till verkligt värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas, om inget annat anges.

Anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med eventuella nedskrivningar.

Nyckeltalsdefinitioner
Nettoomsättning
Rörelsens huvudintäkter, fakturerade kostnader, sidointäkter samt intäktskorrigeringar.

Resultat efter finansiella poster
Resultat efter finansiella intäkter och kostnader, men före extraordinära intäkter och kostnader.

Soliditet (%)
Justerat eget kapital (eget kapital och obeskattade reserver med avdrag för uppskjuten skatt) i procent av balansomslutning.

Not 2 Andra långfristiga fordringar

	2022-01-01 -2022-12-31	2021-01-01 -2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	3 750 000	58 350 000
Tillkommande fordringar	0	0
Nedskrivning av fordringar	0	-50 000 000
Omklassificeringar	0	-4 600 000
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**3 750 000**	**3 750 000**
Utgående redovisat värde	**3 750 000**	**3 750 000**

Not 3 Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

	2022-01-01 -2022-12-31	2021-01-01 -2021-12-31
Ränteintäkter från koncernföretag	0	74 106
Övriga ränteintäkter	1 066	0
	1 066	**74 106**

Not 4 Räntekostnader och liknande resultatposter

	2022-01-01 -2022-12-31	2021-01-01 -2021-12-31
Räntekostnader till koncernföretag	-4 631 221	-3 690 984
Övriga räntekostnader	0	-3 413
	-4 631 221	**-3 694 397**

Not 5 Andelar i koncernföretag

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	256 512 377	29 627 651
Inköp	0	226 884 726
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**256 512 377**	**256 512 377**
Årets nedskrivningar	-58 000 000	0
Utgående ackumulerade nedskrivningar	**-58 000 000**	**0**
Utgående redovisat värde	**198 512 377**	**256 512 377**

Not 6 Specifikation andelar i koncernföretag

Namn	Kapital-andel	Antal andelar	Bokfört värde
SMENHAB Fastighet Blå AB	100	1 000	29 577 651
Järvastaden Fastighets Ängsklockan 1 AB	100	500	50 000
Järvastaden Fastighet Ängsklockan AB	100	500	158 830 511
Huddinge Förrådet Fastighets AB	100	50 000	10 054 215
			198 512 377

	Org.nr	Säte
SMENHAB Fastighet Blå AB	556451-8057	Stockholm
Järvastaden Fastighets Ängsklockan 1 AB	559276-8732	Stockholm
Järvastaden Fastighet Ängsklockan AB	559202-8582	Stockholm
Huddinge Förrådet Fastighets AB	559014-0405	Stockholm

Not 7 Fordringar hos koncernföretag

Fordringar på koncernföretag avser avräkningskonton utan fastställda förfallotidpunkter

	2022-12-31	2021-12-31
Ingående anskaffningsvärden	54 521 088	1 242 131
Tillkommande fordringar	5 900 552	54 521 088
Avgående fordringar	-54 521 088	-1 242 131
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	**5 900 552**	**54 521 088**
Utgående redovisat värde	**5 900 552**	**54 521 088**

Not 8 Långfristiga skulder

Skuld till koncernbolag avser avräkningskonton utan fastställda förfallotidpunkter

	2022-12-31	**2021-12-31**
SEB, koncernkopplat konto	207 051 073	313 736 726
	207 051 073	**313 736 726**

Not 9 Väsentliga händelser efter räkenskapsårets slut

Inga väsentliga händelser har skett efter räkenskapsårets utgång. Det rådande säkerhetsläget i Europa och dess följdeffekter, exempelvis ökad inflation på energi- och byggmaterial, samt det högre ränteläget med dess påverkan på finansieringskostnader, har inte haft en väsentlig påverkan på bolaget. Skanska följer dock regelbundet situationen.

Stockholm

Eva Torberger
Eva Torberger
Ordförande
2023-05-09

Pontus Winqvist
Pontus Winqvist
2023-05-09

Helena Knutsson
Helena Knutsson

2023-05-11

Vår revisionsberättelse har lämnats 2023-05-12

Ernst & Young AB

Gabriel Novella
Gabriel Novella
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i SMENHAB Förvaltning Blå AB, org.nr 559010-6349

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för SMENHAB Förvaltning Blå AB för räkenskapsåret 2022-01-01 – 2022-12-31.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av SMENHAB Förvaltning Blå ABs finansiella ställning per den 31 december 2022 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till SMENHAB Förvaltning Blå AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att avveckla verksamheten.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehålle i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning av SMENHAB Förvaltning Blå AB för räkenskapsåret 2022-01-01 – 2022-12-31 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till SMENHAB Förvaltning Blå AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisioner av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Stockholm den 12 maj 2023

Ernst & Young AB

Gabriel Leo Novella

Gabriel Leo Novella
Auktoriserad revisor

SKANSKA

Års- och hållbarhets-redovisning 2022

135 års kunskap och framtidsinsikt

Sedan 1887 har våra drivkrafter varit att driva på innovation och samtidigt bygga det som är bra för samhället och dess invånare. Vårt förflutna är en ständig inspiration för vår framtid. Här är några viktiga ögonblick i vår långa historia.

1887 – Banbrytande ursprung
Skånska Cementgjuteriet grundas i Malmö. Företaget är en tidig pionjär som bryter ny mark med en av Sveriges första betongbroar. Betongen täcktes av ett lager granit för att lugna de många invånare som var skeptiska till uppfinningen. Bron (nedan) står kvar än i dag.

1897 – Modern kommunikation
Det första utlandskontraktet omfattar ihåliga betongblock för telefonledningar i Storbritannien (se bild på baksida).

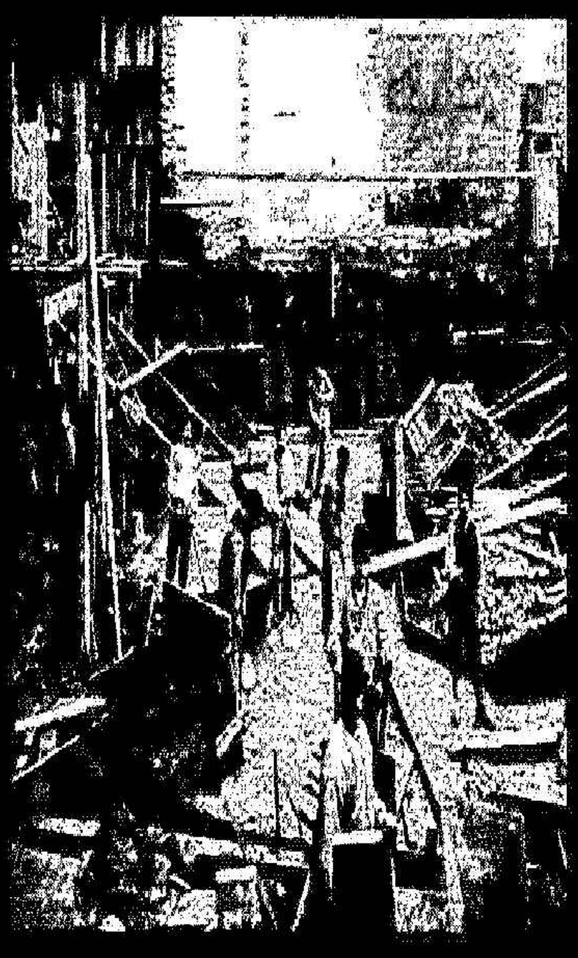

1950-talet – Prefab-revolution
Skanska lanserar en teknik som ska komma att revolutionera byggbranschen: prefabricerade betongkomponenter som sätts ihop till hus på byggarbetsplatsen.

1970-talet – Etablering i USA
Med kontrakt för viktig infrastruktur som tunnelbanesystem i New York och Washington DC expanderar Skanska till USA. Antalet projekt i USA ökar under de följande årtiondena.

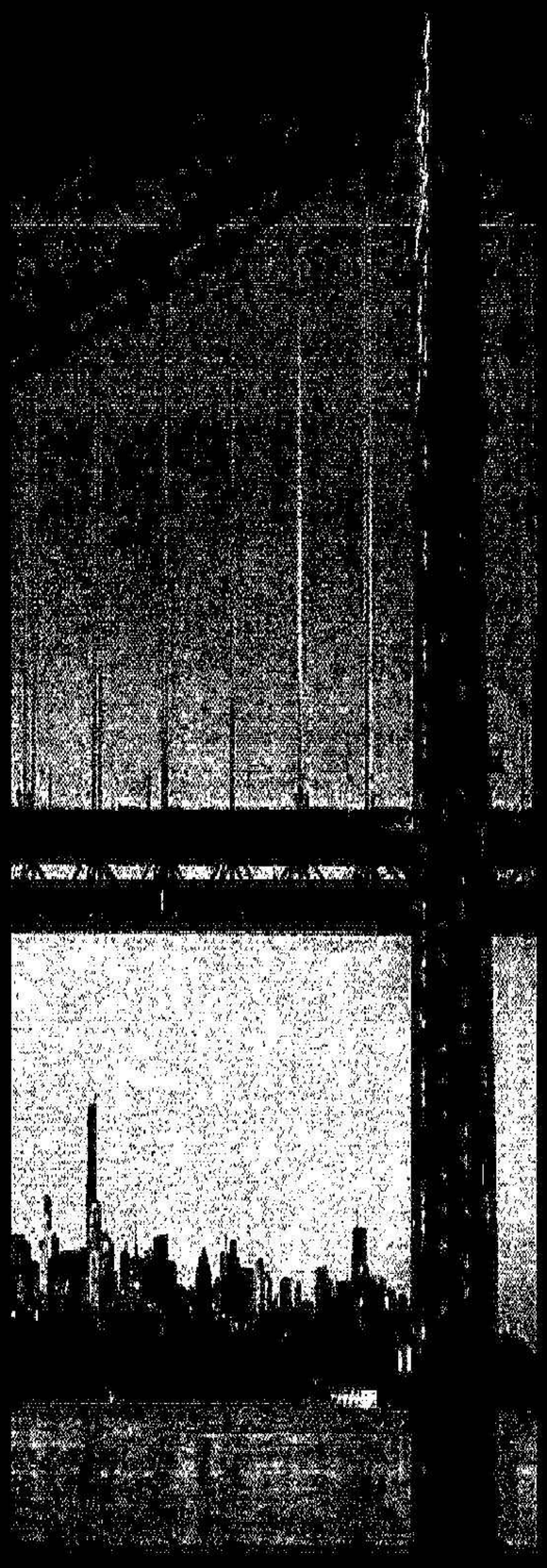

1990-talet – Ett klokt boende
Skanska och IKEA utvecklar BoKlok, ett hållbart boendekoncept som fler har råd med.

2000-talet – Ikoniska landmärken
Öresundsbron (nedan) öppnar, en spektakulär brokonstruktion som förbinder Sverige och Danmark. 30 St Mary Axe i London, kanske mer känd som "Gurkan", blir snabbt ett modernt landmärke mot Londons skyline efter färdigställandet 2004. Renoveringen och ombyggnationen av FN:s huvudkontor i New York, ledd av Skanska, blir FN:s mest omfattande byggprojekt någonsin.

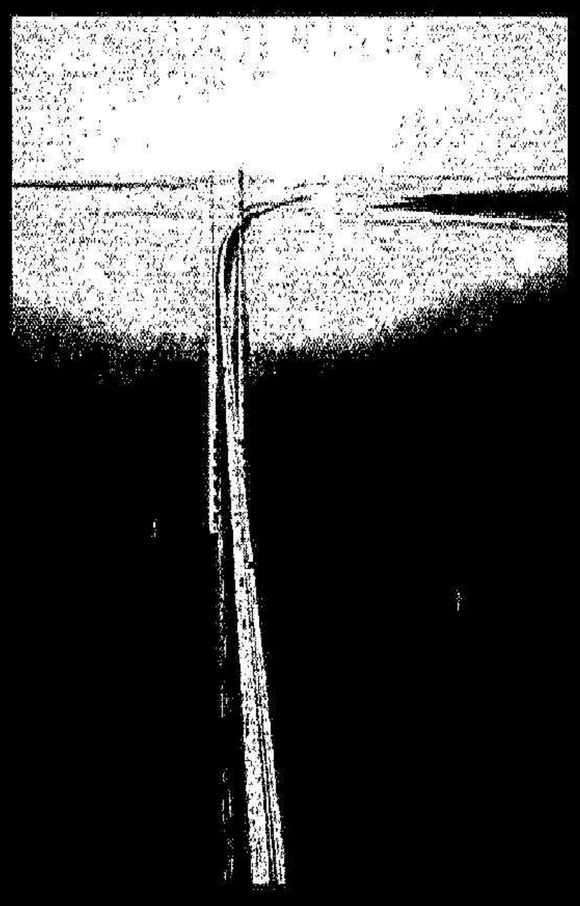

2010-talet – Hållbar påverkan
Skanska utvecklar en ny generation energipositiva byggnader som generar mer energi än de förbrukar, exempelvis Powerhouse Brattørkaia i Trondheim, Norge (nedan). Kendeda Building vid Georgia Institute of Technology i USA blir det senaste Skanska-projekt som tilldelas den ambitiösa hållbarhetscertifieringen Living Building Challenge. Skanska har byggt sju av världens totalt 15 LBC-byggnader.

2020-talet – Långsiktiga investeringar
Skanska lanserar en ny verksamhetsgren, Förvaltningsfastigheter, för att ta vara på mervärdet från projekt utvecklade av Kommersiell fastighetsutveckling. Genom att upprätta och förvalta en portfölj av högkvalitativa tillgångar kan Skanska varaktigt generera ytterligare kassaflöde och bredda verksamhetens inriktning i hela värdekedjan.

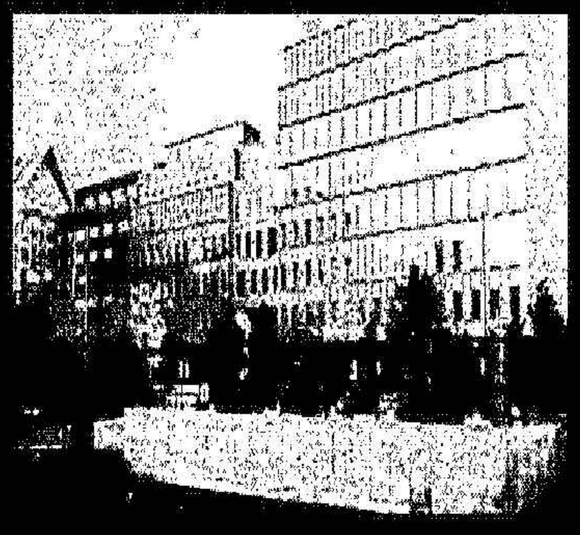

> Besök vår hemsida för fler filmer och mer material om vår 135 år långa historia.

Innehåll

Koncernöversikt ●

Detta är Skanska 4
2022 i korthet 5
Koncernchefen kommenterar året 6
Skanskas mål 8
Skanska som en investering 10
Finansiering 11
Aktien 12
Globala trender 14
Strategi 16

Verksamhet ●

Våra verksamhetsgrenar 21
Byggverksamhet 22
Bostadsutveckling 26
Kommersiell fastighetsutveckling 30
Förvaltningsfastigheter 34

Bolagsstyrning

Bolagsstyrningsrapport ○ 40
Styrelse ○ 50
Koncernledning ○ 52
Ersättningsrapport 55
Hantering av risker och möjligheter ○ 60

Hållbarhetsredovisning ○

Händelser 2022 69
Våra hållbarhetsområden 70
Fokus på hållbarhet 71
Våra globala åtaganden 72
Klimat 74
Resiliens 82
Ansvar 86
Information om hållbarhet 94
GRI-index 215

Finansiell information

Finansiell analys ○ 106
Koncernens resultaträkning 111
Koncernens totalresultat 111
Koncernens rapport över finansiell ställning 112
Koncernens rapport över förändring i eget kapital 113
Koncernens rapport över kassaflöden 114
Koncernens rapport över kassaflöden, specifikation 115
Moderbolagets resultaträkning 116
Moderbolagets balansräkning 117
Moderbolagets förändring i eget kapital 118
Moderbolagets kassaflödesanalys 118
Noter med Redovisnings- och värderingsprinciper 119
– Not 67 Vinstdisposition ○ 204
Förslag till riktlinjer för lön och annan ersättning till ledande befattningshavare 206
Revisionsberättelse 209
Revisionsberättelse hållbarhet 214
Kvartalsinformation 219
Årsstämma och investerarkalender 221
Adresser 222

● Avser segmentsredovisning
○ Förvaltningsberättelse

Segments- och IFRS-redovisning
Som rörelsesegment redovisas Skanskas verksamhetsgrenar: Byggverksamhet, Bostadsutveckling, Kommersiell fastighetsutveckling och Förvaltningsfastigheter. Tidpunkten för intäktsredovisning skiljer sig åt i segments- och IFRS-redovisningen för Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling. I denna rapport redovisas intäkter och resultat för dessa verksamhetsgrenar på sidorna 5–36, 69, 76, 78 och 106–110 enligt principerna för segmentsredovisning, där ej annat anges. De finansiella rapporterna, inklusive rapport över finansiell ställning och kassaflöde, är dock upprättade i enlighet med IFRS.

Om denna rapport
Skanskas Års- och hållbarhetsredovisning 2022 avges av styrelsen och verkställande direktören (VD) för Skanska AB (publ) för att beskriva såväl företagets som koncernens verksamheter. Den legala årsredovisningen består av förvaltningsberättelsen och de finansiella rapporterna på sidorna 39–49, 60–66 och 68–205. Skanskas externa revisorer har reviderat att den legala årsredovisningen består av förvaltningsberättelsen och de finansiella rapporterna med undantag för hållbarhetsredovisningen enligt uttalandet på sida 209. Skanskas externa revisorer har även utfört en översiktlig granskning av Skanska ABs rapportering av växthusgaser, hälsa och säkerhet samt energi och avfall. Sidorna 16–17, 21, 60–66 och 68–104 innehåller Skanskas hållbarhetsredovisning upprättad i enlighet med Årsredovisningslagen. Skanska rapporterar i enlighet med Global Reporting Initiatives riktlinjer (GRI). Skanska strävar efter att all information och data ska vara relevant, transparent, konsekvent, korrekt och fullständig samt att den ska ge en objektiv bild av koncernens verksamhet. Mer information om Skanskas hållbarhetsarbete finns på: group.skanska.com/sustainability.

Detta är en kopia av originalversionen av Skanskas Års- och hållbarhetsredovisning 2022, vilken är upprättad på svenska i formatet för enhetlig elektronisk rapportering (Esef).

Skanska AB, organisationsnummer 556000-4615.

Omslag: Irena Cienkowska, projektingengör, Barkarbystaden, Järfälla, Sverige

Vi bygger ett bättre samhälle

Vi är ett av världens största projektutvecklings- och byggföretag, verksamma i över 135 år på utvalda marknader i Norden, Europa och USA. Med vår kunskap och framtidsinsikt bidrar vi till hur människor lever, arbetar och samverkar.

Vår globala erfarenhet, lokala expertis och finansiella styrka ger oss möjlighet att hantera några av världens mest komplexa byggprojekt. Vår förmåga att förstå lokalsamhällets behov gör oss till en pålitlig partner för stora bostadsprojekt och kommersiella projekt som kräver djup förståelse och nära samarbete. Fastighetsförvaltning stärker vår närvaro i hela värdekedjan, från projektutveckling och byggnation till fastighetsinvesteringar. Hållbarhet är en grundläggande del av vår verksamhet.

Tillsammans med våra partners och den samlade expertisen hos våra 28 000 medarbetare bygger vi ett bättre samhälle och skapar innovativa och hållbara lösningar även för kommande generationer. Därigenom skapar vi långsiktigt värde för våra aktieägare och samhället i stort.

Täby Park, Stockholm, Sverige

2022 i korthet

Nyckeltal (Mkr, där ej annat anges)	2022	2021
Intäkter	161 602	147 576
Rörelseresultat	9 297	9 832
Periodens resultat	7 702	8 188
Resultat per aktie, kr	18,62	19,80
Operativt kassaflöde från löpande verksamhet	-2 263	4 185
Räntebärande nettofordran (+)/nettoskuld (-)	10 306	12 598
Rörelsemarginal, Byggverksamhet, %	3,7	3,8
Avkastning på sysselsatt kapital, Projektutveckling, %	8,1	11,8
Avkastning på sysselsatt kapital, Förvaltningsfastigheter, %	13,6	–
Avkastning på eget kapital, %	15,8	20,1
Orderingång, Mdr kr	162,7	153,6
Orderstock, Mdr kr	229,8	207,0
Antal anställda	28 380	30 051

Intäkter per segment

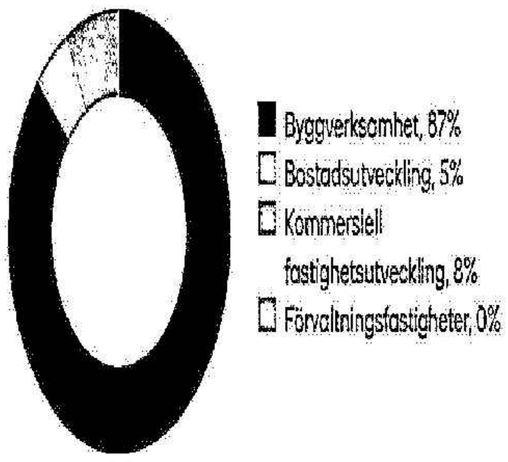

Rörelseresultat per segment

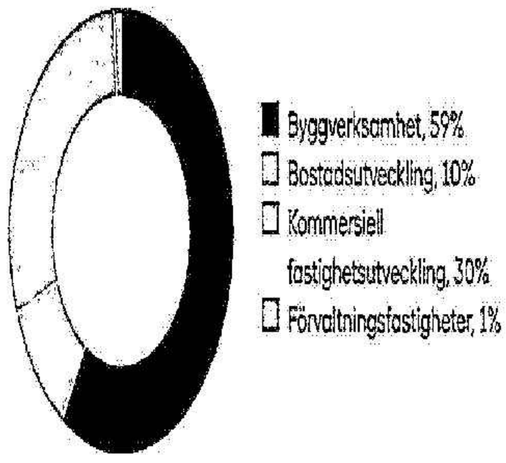

> Läs mer om verksamhetsgrenarna på sidorna 22–34.

-55%

Minskning av koldioxidutsläpp från vår egen verksamhet (scope 1 och 2) sedan 2015.

100%

Byggnader certifierade enligt LEED Platinum eller Gold, BREEAM Excellent eller WELL, av sålda kommersiella kontorsfastigheter 2022.

-39%

Energiminskning i nya kontorsbyggnader jämfört med LEED-baseline.

> Läs mer om hållbarhet på sidorna 68–104.

Händelser

Första investeringarna för vår interna fastighetsportfölj

Skanskas nya verksamhetsgren, Förvaltningsfastigheter, gjorde sina tre första fastighetsinvesteringar på totalt 3,7 miljarder kronor.

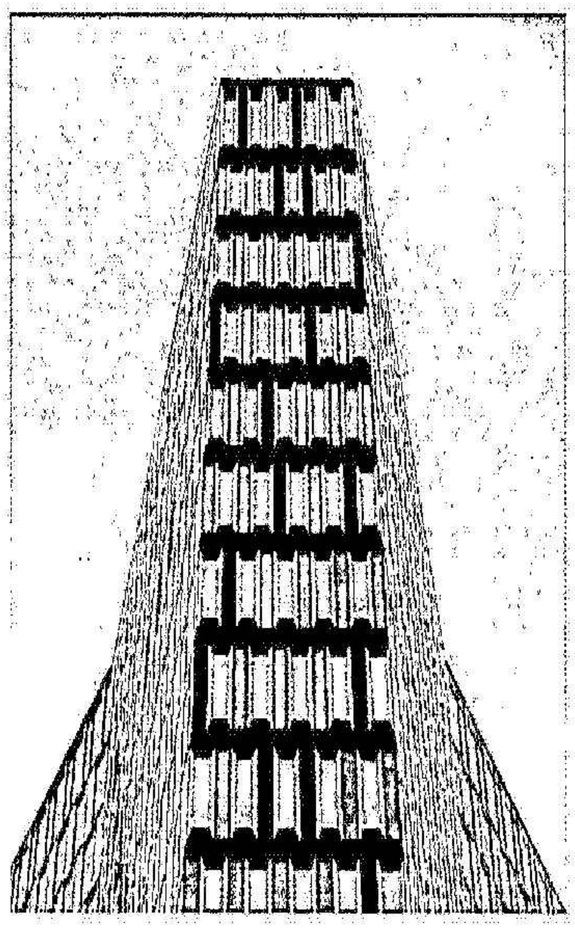

Flerfamiljshus i Seattle, USA

Skanska investerade 296 MUSD, cirka 3 miljarder kronor, i ett flerfamiljsprojekt i Seattle, USA. Projektet omfattar även "mixed-use"-lokaler och butikslokaler. Byggkontraktet är värt 190 MUSD, cirka 1,9 miljarder kronor.

13 Mdr kr

totalt värde sålda fastigheter inom verksamhetsgrenen Kommersiell fastighetsutveckling.

Klimatmål i långsiktigt incitamentsprogram

Skanskas årsstämma 2022 beslutade att inkludera ett mål för minskade koldioxidutsläpp i Skanskas aktiesparprogram (Seop).

> Läs mer på sidan 69.

Seop

Rekordstor orderstock

230 Mdr kr

Motsvarande 17 månaders produktion. Orderingången 2022 uppgick till 162,7 miljarder kronor.

Undervattenstunnel i Rogaland fylke, Norge

Skanska har tecknat avtal med norska vägverket om att bygga en undervattenstunnel i Rogaland fylke, Norge för 5 miljarder NOK, cirka 5,2 miljarder kronor.

2 805

startade bostäder inom verksamhetsgrenen Bostadsutveckling.

Starkt resultat och robust finansiell ställning

2022 var ett starkt år för Skanska, trots tuffa marknadsförhållanden. Byggverksamheten hade ett imponerande år, och levererade en lönsamhet och en historiskt hög orderstock. Inom Projektutveckling navigerar vi en försvagad bostadsmarknad, men fortsatte att generera attraktiva försäljningsvinster inom Kommersiell fastighetsutveckling. I början av förra året lanserade vi den nya verksamhetsgrenen Förvaltningsfastigheter, med målet att generera stabila kassaflöden och skapa värdetillväxt genom långsiktig förvaltning av Skanska-utvecklade kontorsfastigheter.

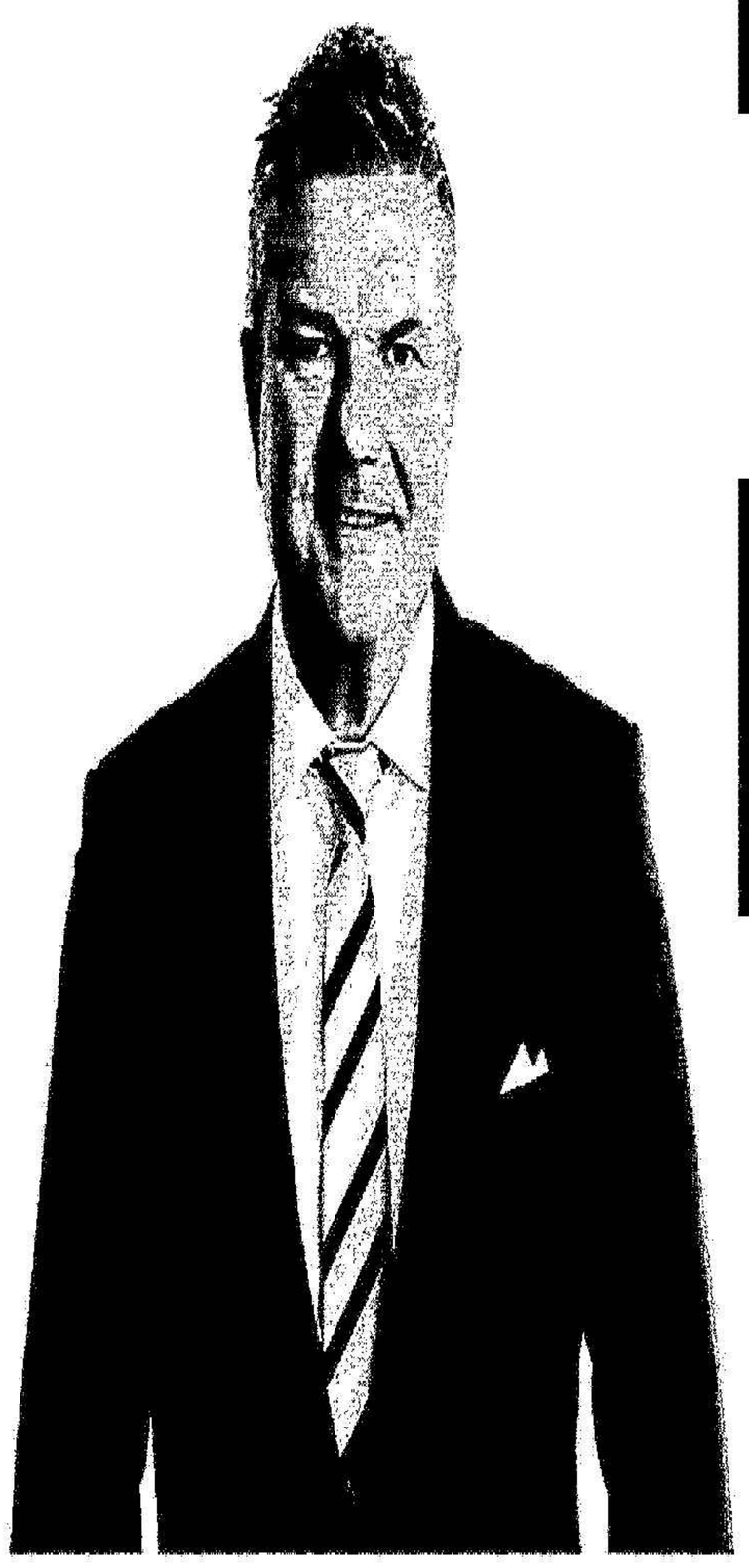

Vår finansiella ställning är fortsatt stark. Med en robust balansräkning och låg exponering mot kreditmarknaden kan vi tillvarata nya affärsmöjligheter när sådana uppstår. Detta är särskilt viktigt i den cykliska fastighetsmarknaden, där möjligheterna att förvärva mark ofta förbättras i en svagare marknad. Vår finansiella ställning säkerställer också stabilitet för våra kunder, leverantörer, underentreprenörer och andra affärspartners.

Vi står fast vid vårt klimatmål och är övertygade om att efterfrågan på hållbara och klimatanpassade byggnader och infrastruktur kommer att fortsätta öka. Under 2022 fortsatte vi vår resa mot netto noll-utsläpp av koldioxid, vi fokuserar på att minska våra egna utsläpp och fatta strategiska beslut för planering och design av framtida projekt inom vår egen fastighetsutveckling.

Kommersiellt fokus och genomförande

De strategiska förändringar som genomfördes för fem år sedan i vår Byggverksamhet, med selektiv anbudsgivning och ett tydligt kommersiellt fokus, har minskat risken i vår

"Med en mycket kompetent organisation står vi fast vid den strategi som har visat sig vara motståndskraftig under de senaste årens tuffa marknadsförhållanden."

Resultat per aktie

18,62 kr

Rörelsemarginal – Byggverksamhet

3,7%

Avkastning på sysselsatt kapital – Projektutveckling

8,1%

Avkastning på sysselsatt kapital – Förvaltningsfastigheter

13,6%

byggprojektsportfölj. Våra strategiska åtgärder har resulterat i en stark och rekordstor orderstock. Störningarna i leverantörskedjan fortsatte och intensifieras efter Rysslands invasion av Ukraina. Material- och energibrist, kostnadsökningar och räntehöjningar har påverkat våra marknader. Vi hanterade rådande marknadsläge väl och lyckades leverera en stark byggmarginal och en robust orderingång – ett bevis på styrkan i vår strategi.

När vi sammanfattar det finansiella resultatet för koncernen uppgick rörelseresultatet till 9,3 (9,8) miljarder kronor. Byggmarginalen uppgick till 3,7 (3,8) procent, vilket överträffar vårt mål. Avkastningen på sysselsatt kapital inom Projektutveckling uppgick till 8,1 (11,8) procent och avkastningen på sysselsatt kapital inom Förvaltningsfastigheter uppgick till 13,6 (e.t.) procent. Den senare befinner sig i en uppbyggnadsfas. Avkastning på eget kapital för koncernen uppgick till 15,8 (20,1) procent. Vår finansiella ställning är fortsatt robust med en justerad nettokassa på 12,1 miljarder kronor, långt över vår gräns på en justerad nettoskuld på 10 miljarder kronor. Skanskas styrelse föreslår en utdelning om 7,50 (7,00 + 3,00) kronor per aktie.

Hållbarhet och den byggda miljön
Våra koldioxidutsläpp inom scope 1 och 2 minskade under 2022 och är nu 55 procent lägre jämfört med basåret 2015. Genom att inkludera ett mål för minskade koldioxidutsläpp i det långsiktiga incitamentsprogrammet för Skanskas 400 högsta chefer upprätthåller vi takten för att nå vårt mål om netto noll-koldioxidutsläpp till 2045, både i vår egen verksamhet och i vår värdekedja.

Alla våra affärsenheter har utarbetat egna klimatplaner som omfattar åtgärder, initiativ och strategier för att minska utsläppen i linje med Skanskas övergripande mål. Vi fortsätter att fokusera på både befintliga lösningar och nya innovationer för att förbättra vår effektivitet och minska utsläppen ytterligare. Den pågående energikrisen har bara ökat vikten av en energieffektiv och hållbar byggd miljö. Skanska är väl positionerat för att möta kundernas efterfrågan på kompetens och lösningar inom hållbarhet.

Förutom vårt starka fokus på klimatet omfattar vår hållbarhetsstrategi även resiliens och ansvar, vilket omfattar hälsa och säkerhet, etik, miljö, mångfald och inkludering.

Vårt hållbarhetsarbete återspeglas i vårt åtagande att följa principerna i FN:s Global Compact, som Skanska undertecknade för över 20 år sedan.

Framtidsutsikter
Skanska är ett av världens största projektutvecklings- och byggföretag. Vi har en stark och diversifierad verksamhet och har varit ledande i branschen inom flera aspekter och marknader i mer än 135 år. Med en mycket kompetent organisation står vi fast vid den strategi som har visat sig vara motståndskraftig under de senaste årens tuffa marknadsförhållanden.

Jag är stolt över vår prestation och vill passa på att tacka alla Skanskas medarbetare, kunder, affärspartners och aktieägare för ert hårda arbete, förtroende och stöd under det gångna året. Vi fortsätter fokusera på att skapa långsiktigt värde och en positiv påverkan på samhället.

Anders Danielsson
VD och Koncernchef

Skanskas mål

Våra mål återspeglar vår ambition att bibehålla vår branschledande position – operativt, ekonomiskt och hållbarhetsmässigt.

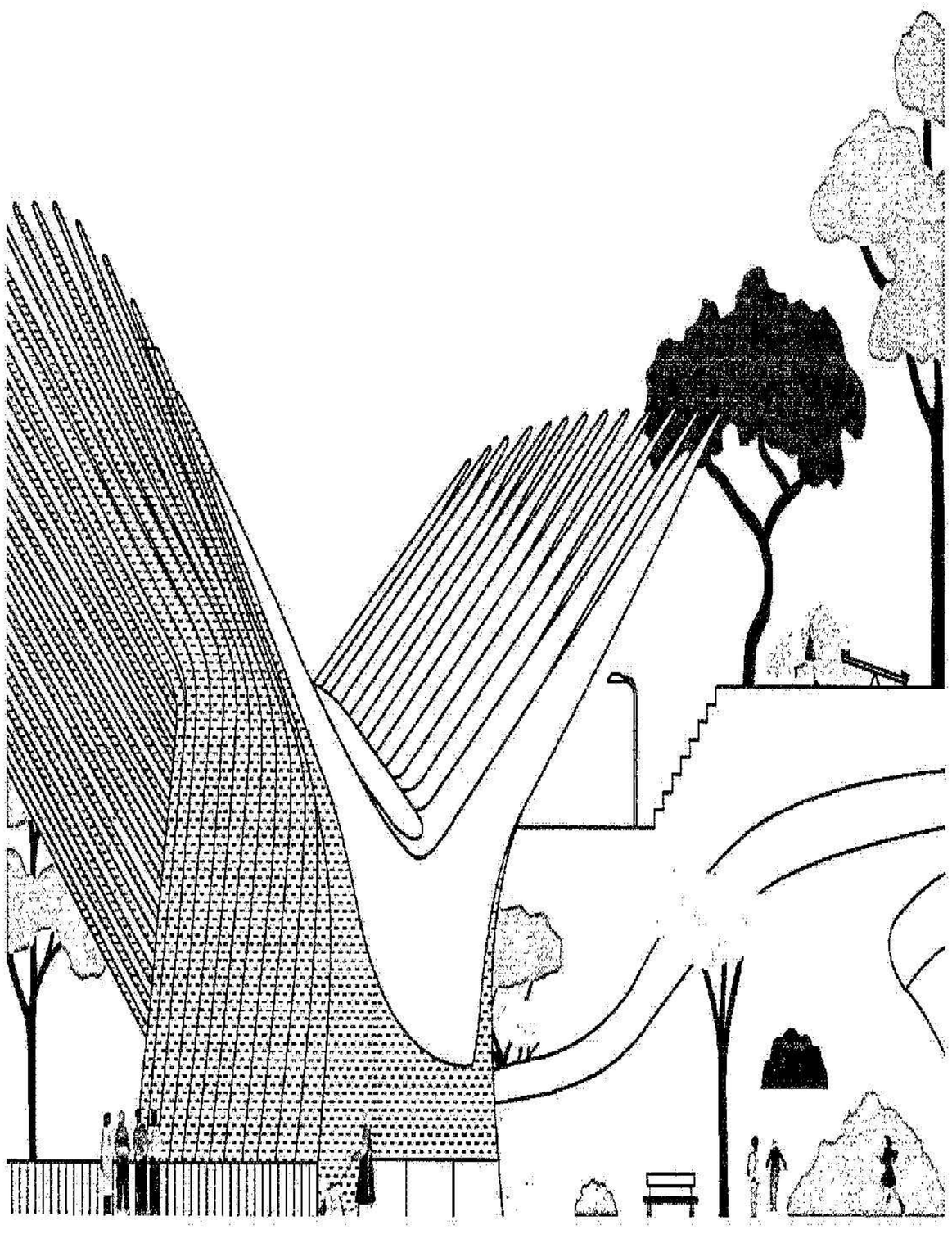

Rörelsemarginal – Byggverksamhet

Mål	Utfall 2022
≥3,5%	3,7%

Lönsamheten i Byggverksamheten var stark och rörelsemarginalen överträffade vårt mål. Alla tre huvudmarknader – Norden, Europa och USA – bidrog till det stabila resultatet. Orderingången var stark under året och orderstocken är på en historiskt hög nivå. Vi har hållit fast vid vår strategi och hanterat marknadsutmaningar väl.

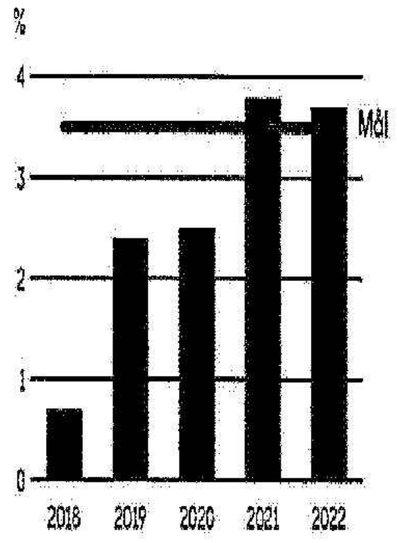

Avkastning på sysselsatt kapital[1] – Projektutveckling

Mål	Utfall 2022
≥10%	8%

Projektutvecklingsverksamheten påverkades av en svagare bostadsmarknad, men Kommersiell fastighetsutveckling fortsatte att generera ett starkt resultat genom försäljningar. Inom Bostadsutveckling minskade försäljningsvolymerna kraftigt till följd av låg aktivitet på bostadsmarknaden, men rörelsemarginalen för helåret upprätthölls.

1) Enligt segmentsredovisning.

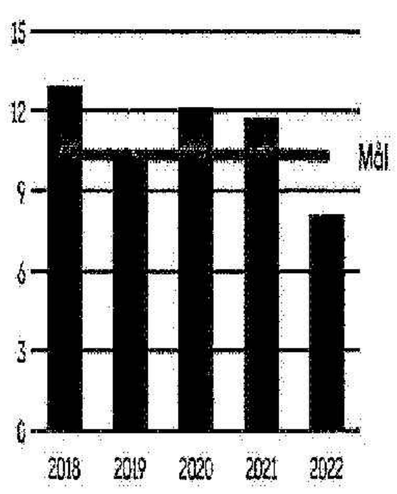

Avkastning på sysselsatt kapital[1] – Förvaltningsfastigheter

Mål	Utfall 2022
≥6%	14%

Under 2022 lanserades vår nya verksamhetsgren Förvaltningsfastigheter med fokus på en portfölj av högkvalitativa kontorsfastigheter i Sverige. Under året har verksamhetsgrenen förvärvat tre kontorsfastigheter från vår verksamhetsgren Kommersiell fastighetsutveckling, en stark start för Förvaltningsfastigheter.

1) Enligt segmentsredovisning.

Justerad nettoskuld (-)/nettofordran (+)[1]

Limit

-10 Mdr kronor

Utfall 2022

+12 Mdr kronor

Vår finansiella ställning fortsätter att vara stark och justerad nettofordran uppgick till 12 miljarder kronor vid utgången av 2022.

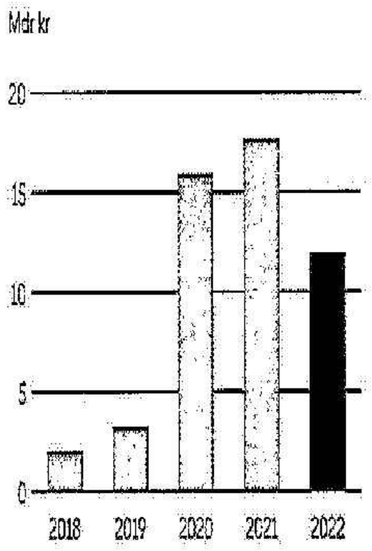

1) Räntebärande nettofordran/nettoskuld exklusive likvida medel med restriktioner, leasingskulder och räntebärande pensionsskuldnetto.

Klimatmål – Skanskas egna utsläpp

Mål 2030

-70%

Utfall 2022

-55%

Sedan 2015 har vi minskat koldioxidutsläppen från vår egen verksamhet (scope 1 och 2) med 55 procent och intensiteten för utsläpp av växthusgaser med 57 procent.

> Läs mer om Skanskas klimatmål på sidan 75.

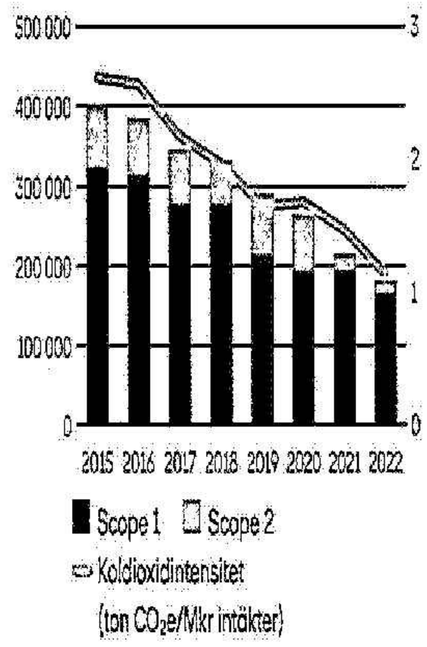

Avkastning på eget kapital[1]

Mål

≥18%

Utfall 2022

16%

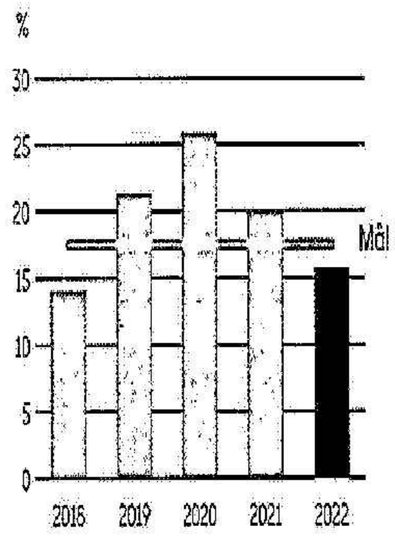

1) Enligt segmentsredovisning.

Klimatmål – utsläpp i Skanskas värdekedja

Mål 2030[1]

-50%

Utfall 2022

-13%

Minskning av koldioxidutsläppen från vår värdekedja (scope 3) jämfört med 2020. Vi mäter koldioxidutsläppen i vår värdekedja, inklusive material, avfall och energiförbrukning under ett projekts livstid i sålda projekt.

> Läs mer om Skanskas klimatmål på sidan 75.

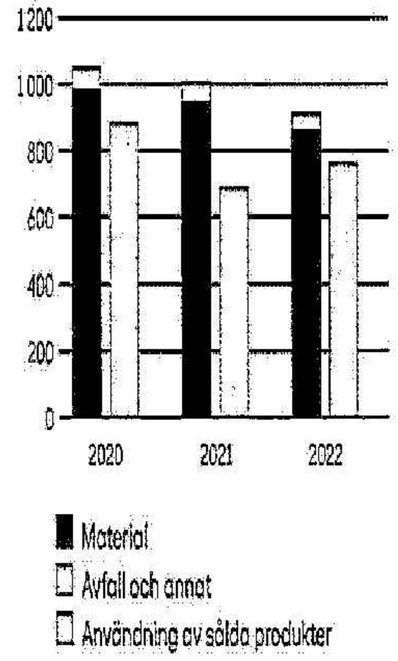

1) Se definition på sidan 95.

Utdelningsandelspolicy

Utfall 2022

40–70% **40%**

Styrelsen föreslår en utdelning om 7,50 kronor (7,00 + 3,00) per aktie för 2022, vilket motsvarar en utdelningsandel om 40 procent.

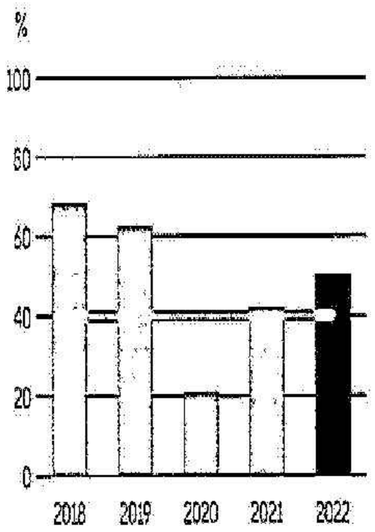

Långsiktigt värdeskapande

Skanska är ett av världens ledande projektutvecklings- och byggföretag. Vi gynnas av långsiktiga trender som urbanisering och omställning till en mer hållbart byggd miljö. Vi är verksamma på ett antal utvalda, politiskt stabila hemmamarknader. Vår starka finansiella ställning gör att vi kan agera på nya affärsmöjligheter under alla marknadsförhållanden och skapa långsiktigt värde för aktieägarna.

Kunderbjudande och hållbarhet

De globala trenderna kopplade till demografi, växande städer och hållbarhet driver investeringar inom infrastruktur, sjukvård, bostäder, kontor och utbildningsfastigheter. Vi är verksamma på ett utvalt antal hemmamarknader i Norden, Europa och USA. Alla hemmamarknader är väletablerade och politiskt stabila. Genom våra fyra verksamhetsgrenar integrerar vi hela värdekedjan, från fastighetsutveckling till byggverksamhet och fastighetsförvaltning, vilket ger goda möjligheter till samarbete och ständig förbättring av våra produkter och vårt kunderbjudande. Vår ambition är att vara branschledande i omställningen till klimatsmart byggd miljö, och vi samarbetar med partners och kunder för att nå de högt ställda hållbarhetsmålen.

Stark finansiell ställning och hantering av konjunkturcykeln

Vår starka finansiella ställning gör oss till en pålitlig och attraktiv affärspartner för kunder, underentreprenörer, leverantörer och affärspartners. De strategiska åtgärderna med selektiv anbudsgivning och större kommersiellt fokus inom byggverksamheten har minskat risken i projektportföljen, förbättrat byggmarginalerna och stärkt lönsamheten genom hela konjunkturcykeln. Vi bibehåller vår strategi med selektiv anbudsgivning och kommersiellt fokus. En stabil balansräkning och låg exponering mot kreditmarknaden gör att vi kan tillvarata nya affärsmöjligheter när sådana uppstår. Vår förmåga att investera i mark och projekt även i en svagare marknad gör att vi kan skapa långsiktigt värde inom fastighetsutveckling.

Värde för aktieägarna

Vi strävar ständigt efter att skapa värde för våra aktieägare. Under de senaste fem åren har det egna kapitalet ökat och den genomsnittliga avkastningen på eget kapital uppgick till 19,5 procent. Den totala utdelningen för samma period uppgick till 14,9 miljarder kronor. Den totala aktieägaravkastningen på femårsbasis uppgick till 17,6 procent.

Rörelseresultat per marknad

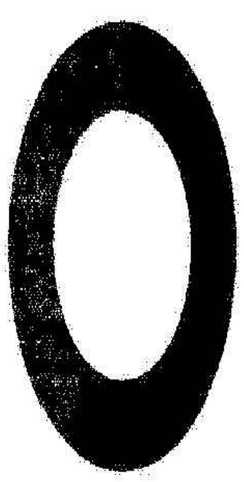

Resultat per aktie[1]

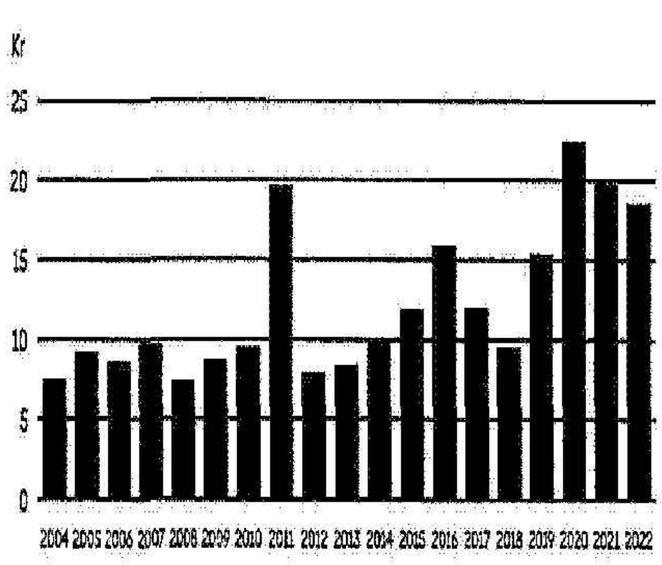

1) Resultat per aktie enligt segmentsredovisning dividerat med antal utestående aktier.

Utdelning och utdelningsandel

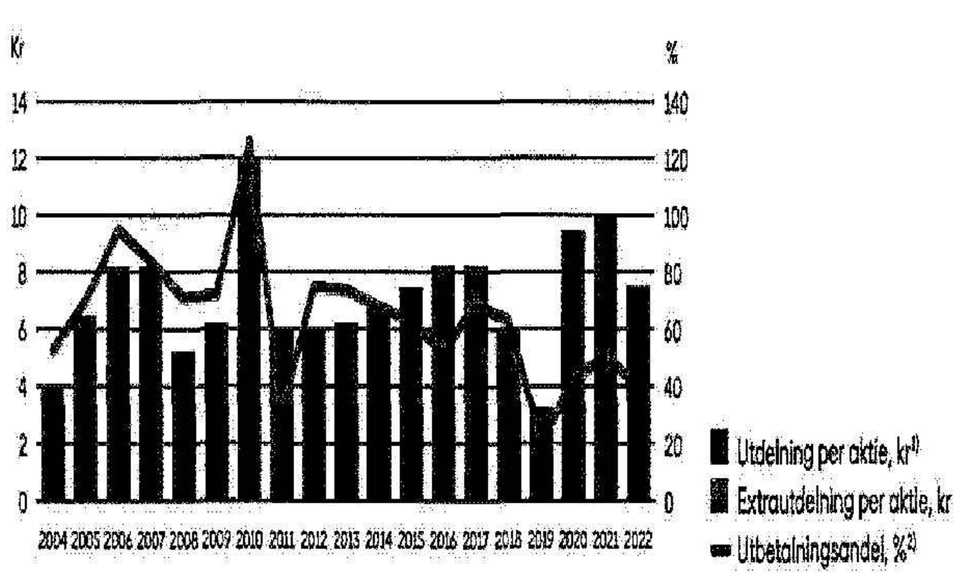

1) 2022 baserat på styrelsens utdelningsförslag.
2) Utdelningen i procent av resultat per aktie.

Finansiering

En stark balansräkning ger oss utrymme att investera i nya utvecklingsprojekt och tillvarata de möjligheter som uppstår under en konjunkturcykel.

All extern finansiering upphandlas av den koncernövergripande funktionen, Skanska Financial Services (SFS), som ansvarar för hanteringen av koncernens skulder och cash management.

Skanska har ett antal program för finansiering, såväl bekräftade bankkreditfaciliteter som marknadsfinansieringsprogram, vilket ger en god flexibilitet vid tillfälliga svängningar i likviditeten samt säkerställer långsiktig finansiering.

I slutet av året uppgick den centrala skuldportföljen till 3,7 miljarder kronor. Outnyttjade kreditfaciliteter om 6,1 miljarder kronor och en tillgänglig likviditet om 10 miljarder kronor säkerställer att vi har tillräcklig finansiell kapacitet för att fortsätta investera i nya utvecklingsprojekt och uppbyggnaden av Förvaltningsfastigheters portfölj som kommer att skapa ytterligare värde för våra aktieägare. Den centrala låneportföljen, inklusive outnyttjade kreditfaciliteter, hade en genomsnittlig löptid på 3,6 år. Läs mer om vår finansiering i not 6, Finansiella instrument och finansiell riskhantering, på sidorna 133–141.

Under 2022 refinansierade Skanska en befintlig och outnyttjad revolverande kreditfacilitet som tecknades 2017, med en ny revolverande kreditfacilitet med koppling till hållbarhet om 500 MEUR. Den har en löptid på fem år med möjlighet till förlängning två gånger med ett år i taget, och kommer att fungera som backup-facilitet.

Stark hållbarhetsagenda möjliggör grön finansiering

I slutet av året bestod vår centrala skuldportfölj till 100 procent av gröna bilaterala lån eller gröna obligationer som är öronmärkta för projekt i enlighet med Skanskas ramverk för gröna obligationer.

Ramverket kontrolleras av en oberoende part och bedöms vara kraftfullt och pålitligt enligt CICERO (Center for International Climate Research), en internationellt erkänd ledande leverantör av oberoende kontroller av system för gröna obligationer.

Central låneportfölj, 3,7 Mdr kr

Gröna bilaterala lån, 87%
Gröna obligationer, 13%

Förfallostruktur

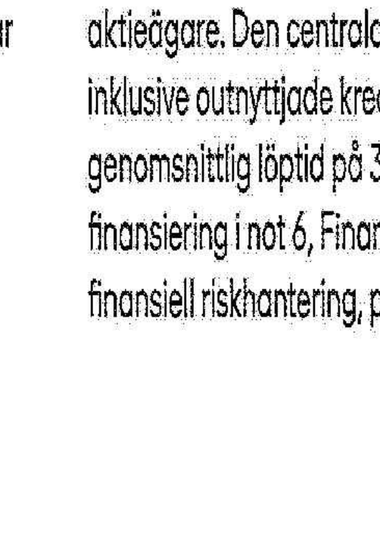

Gröna obligationer (MTN)
Gröna bilaterala lån

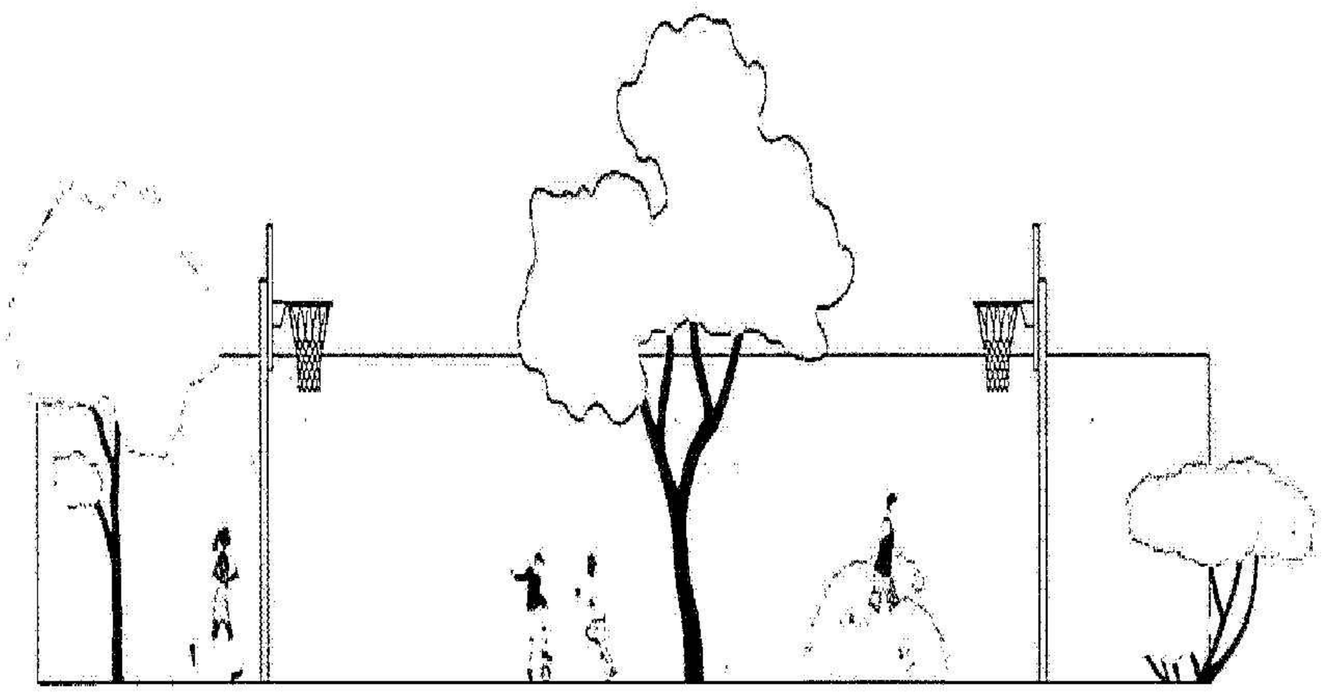

Skanska-aktien

Skanskas B-aktie är noterad på Nasdaq Stockholm.
Skanskas börsvärde uppgick den 31 december 2022 till 69 miljarder kronor.

7,50

Föreslagen utdelning per aktie, kr, 2022

18,62

Resultat per aktie, kr, 2022

Aktiekurs 2022

Skanskas aktiekurs (SKAB)[1] minskade med 30 procent under 2022. OMX Stockholm Index minskade med 25 procent och DJ Construction & Materials Titans Index minskade med 22 procent under samma period. Slutkursen för Skanskas B-aktie uppgick till 165 kronor. Det högsta pris som betalades 2022 uppgick till 245,00 kronor den 3 februari, och det lägsta till 134,40 kronor den 29 september. Den totala avkastningen på Skanskas B-aktie för året var -26 procent, jämfört med -22 procent för OMX Stockholm Index och -21 procent för DJ Construction & Materials Titans Index.

1) Bloomberg ticker SKAB:SS, Reuters quote SKAb.ST.

Utdelning

Enligt Skanskas utdelningspolicy delas 40–70 procent av årets resultat ut till aktieägarna, förutsatt att bolagets finansiella status i sin helhet är stabil och tillfredsställande.

För räkenskapsåret 2022 föreslår styrelsen en utdelning om totalt 7,50 (7,00 + 3,00) kronor per aktie. Detta motsvarar en utdelningsandel på 40 procent, eller 3 083 (4 124) Mkr. För moderbolagets innehav av egna B-aktier utgår ingen utdelning. Det totala utdelningsbeloppet kan komma att förändras fram till avstämningstidpunkten beroende på aktieåterköp och överföring av aktier till deltagare i Skanskas långfristiga aktiesparprogram, Seop.

Skanskas aktiesparprogram: Seop

Seop, som infördes 2008, ger alla Skanskas medarbetare möjlighet att investera i Skanska och skapar incitament i form av matchningsaktier och prestationsaktier baserade på affärsenheternas resultat. Läs mer om våra aktierelaterade ersättningar i ersättningsrapporten på sidorna 55–59.

Historik Skanska-aktien

	2022	2021	2020	2019	2018
Aktiekurs årets utgång, kr	165,00	234,20	209,70	211,70	141,00
Börsvärde årets utgång, Mdr kr	69,3	98,3	88,1	88,9	59,2
Utestående antal aktier, miljoner[1]	419,9	419,9	419,9	419,9	419,9
Högsta aktiekurs under året, kr	245,00	258,80	238,90	216,00	179,70
Lägsta aktiekurs under året, kr	134,40	203,30	146,00	140,85	134,85
Direktavkastning, %[2]	4,5	4,3	4,5	1,5	4,3
Resultat per aktie, kr[3]	18,62	19,80	22,46	15,46	9,55
Utdelning per aktie, kr	7,50[4]	10,00	9,50	3,25	6,00
Utdelningsandel, %[5]	40	51	42	21	63

1) Antal aktier vid årets slut.
2) Utdelningen i procent av slutkursen för respektive verksamhetsår.
3) Periodens resultat per aktie enligt segmentsredovisning dividerat med antal utestående aktier.
4) Baserat på styrelsens utdelningsförslag.
5) Utdelningen i procent av resultat per aktie.

Total avkastning på Skanskas B-aktie jämfört med index

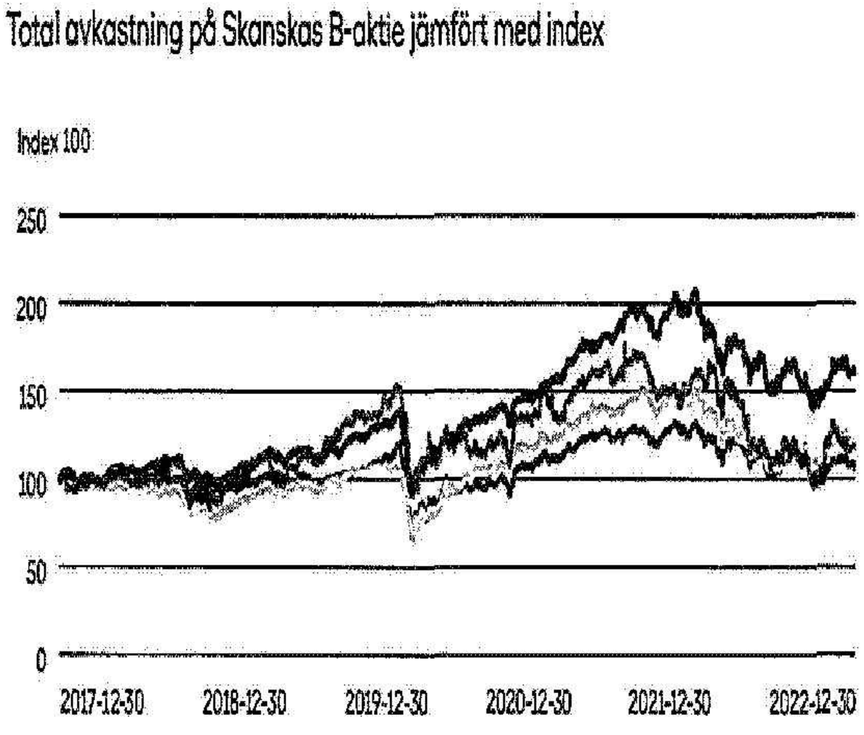

1) Strategic Benchmark Index (SBI) består av noterade företag som sammantagna avspeglar Skanskas verksamheter.

Aktieägarstruktur

70 procent av aktiekapitalet ägs av svenska investerare och 30 procent av utländska investerare. USA och Norge står för den högsta andelen aktieägare registrerade utanför Sverige.

I slutet av året uppgick moderbolagets (Skanska AB) innehav av egna B-aktier till 8 771 931 aktier, vilket motsvarar 2,1 procent av aktiekapitalet.

Likviditet

Cboe Global Markets (Chicago Board Options Exchange) står för 55 procent av handeln med Skanska-aktien, där blockhandel och OTC-trading utgör en övervägande del av handeln. Handeln på den primära marknaden, Nasdaq, utgör 29 procent av handelsvolymen.

Under 2022 omsattes totalt 776 (655) miljoner Skanska-aktier till ett totalt börsvärde om 141 (148) miljarder kronor, vilket motsvarar en genomsnittlig dagsomsättning om 3,0 (2,6) miljoner aktier, eller 600 Mkr per handelsdag.

Aktieägarstruktur

Innehav	Antal aktieägare	Antal aktier	Kapital (%)	Röster (%)
1–1 000	97 462	21 947 910	5,2	3,7
1 001–10 000	14 641	40 383 020	9,6	7,1
10 001–20 000	680	9 744 734	2,3	1,9
20 001–	634	286 902 411	68,3	77,1
Anonymt innehav		60 924 997	14,6	10,2
Totalt	**113 417**	**419 903 072**	**100**	**100**

Fördelning av aktier

	A-aktier	B-aktier	Totalt
Antal registrerade aktier	19 654 316	400 248 756	419 903 072

Under 2022 omvandlades 7 316 A-aktier till B-aktier på aktieägarnas begäran. Det totala antalet röster i bolaget uppgick därefter till 596 791 916.

Ägarskap per land

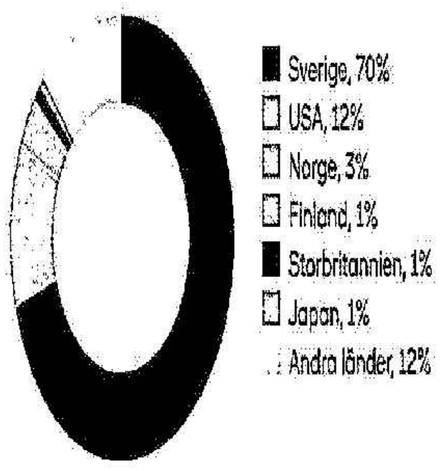

Ägarskap per marknadsplats

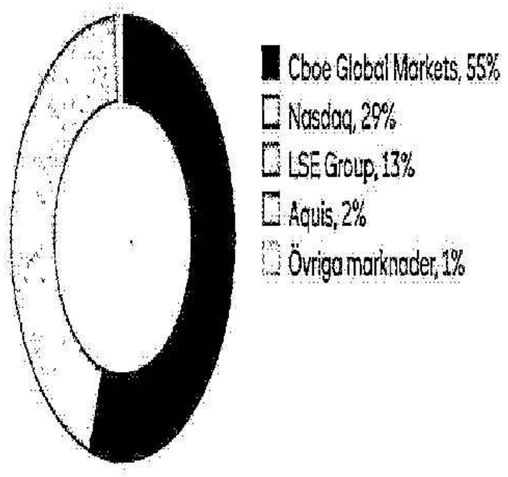

Källa: Modular Finance Holdings, Euroclear, 31 december 2022.

De största aktieägarna i Skanska AB, röstsorterat den 31 december 2022

Aktieägare	% av röster	% av kapital
Industrivärden AB	24,5	7,7
Lundberg-gruppen	13,2	5,9
AMF Försäkringar & Fonder	5,3	7,5
Skanska-anställda genom Seop[1]	3,8	5,4
Vanguard	2,1	3,0
BlackRock	1,9	2,7
SHB Fonder & Liv	1,8	2,6
Carnegie fonder	1,4	2,0
Swedbank Robur Fonder	1,4	1,9
Norges Bank	1,3	1,8
10 största aktieägarna i Skanska	56,8	40,6
Övriga aktieägare i Skanska	43,2	59,4
Totalt	100,0	100,0
varav aktieägare i Sverige	78,8	69,9
varav aktieägare utomlands	21,2	30,1

1) Behandlas inte som en egen ägargrupp.

Betyg och index

Förutom de index som är direkt kopplade till Nasdaq Stockholm ingår Skanska även i andra index och rankningar.

- CDP Climate A-
- MSCI BBB
- OMX Stockholm 30 ESG Responsible Index
- FTSE4Good Sustainability Index

Globala trender

I 135 år har Skanska levererat i enlighet med krav på bättre bostäder, smartare kontors- och kommersiella fastigheter och mer resilient infrastruktur – allt för att möta vår tids megatrender.

Stadsbefolkning
(% av den totala befolkningen)

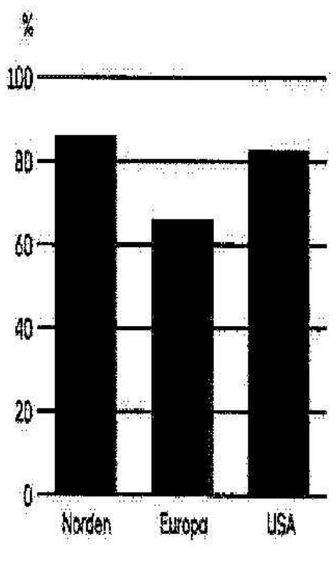

Källa: FN, Världsbanken, 2020

70%

Andel av människors koldioxidutsläpp som härstammar från städer

Källa: IRENA, International Renewable Energy Agency

När den globala utvecklingen medför komplexa utmaningar i form av stigande energipriser, ökande inflation och höjda räntor ser vi både behov och möjligheter att fortsätta vårt arbete med att skapa hållbara platser och samhällen. Megatrender som urbanisering, digitalisering och ökad efterfrågan på klimatsmarta lösningar har alla en positiv inverkan på vår verksamhet.

Stora investeringar i infrastruktur, sjukvård, bostäder, kontor och utbildning innebär möjligheter för oss att skapa värde för våra aktieägare och de samhällen där vi är verksamma. Det ökade globala fokuset på hållbarhet förutsätter också att vi på Skanska bidrar till omställningen till netto noll koldioxidutsläpp – både inom vår egen koncern och i branschen som helhet.

Behovet av att renovera infrastruktur i USA och Europa, bland annat för förbättrad hållbarhet och klimatresiliens, kräver stimulans på båda marknaderna, vilket i sin tur kommer att öka möjligheterna för tillväxt inom anläggningsbyggande.

Urbanisering och omformning av städer
Urbaniseringen fortsätter att forma världen – i dag bor över hälften av jordens befolkning i städer.

Urbaniseringen ökar behovet av prisvärda bostäder, lokalt engagemang samt effektiva och flexibla transportmedel. Det görs stora investeringar i kollektivtrafik, energi- och vattenförsörjning och annan infrastruktur samt social infrastruktur såsom universitet, skolor och sjukhus.

Vi spelar en viktig roll för att bygga resilienta stadssamhällen som är hållbara, hälsosamma och inkluderande. Vår diversifiering mellan olika segment innebär att vi kan bidra till städernas omformning – allt från genomtänkta bostadsområden och flexibla kontor till komplexa, storskaliga infrastrukturprojekt.

Klimatförändringar och innovativa lösningar
Klimatförändringarna kommer att fortsätta definiera vår bransch under de kommande årtiondena. För att motverka dem behöver vi skala upp innovativa lösningar inom energi, effektivitet, material och mycket mer. Det blir även alltmer uppenbart att många byggnader och offentliga platser inte har utformats för den typ av klimatutmaningar vi upplever i dag, i form av extremväder, luftföroreningar, energi- och vattenbrist. Klimatförändringarna har avslöjat det akuta behovet av att förbättra städernas resiliens.

Nationella och regionala lagar och förordningar i USA och Europa utformas allt oftare med fokus på detta, vilket i sin tur stimulerar en grön omvandling inom byggbranschen. Detta skapar affärsmöjligheter som hjälper oss att bidra till klimatanpassning och bekämpning av klimatförändringar.

Offentliga investeringar i infrastruktur – I slutet av 2021 godkände USA:s kongress ett historiskt infrastrukturpaket på över tusen miljarder USD.

Digitalisering och smartare teknik
Modern teknik skapar lösningar som kan förbättra resultatet inom bygg- och fastighetsbranschen.

Efterfrågan ökar på uppkopplade lösningar med fokus på kvalitet, funktionalitet och design, vilket vi tydligt ser i de kontorsfastigheter vi har utvecklat och byggt de senaste åren. Den nya digitala tekniken hjälper oss att ompröva hur vi arbetar inom alla aspekter av vår verksamhet, från processer, efterlevnad, säkerhet och kommunikation till redovisning och ekonomi.

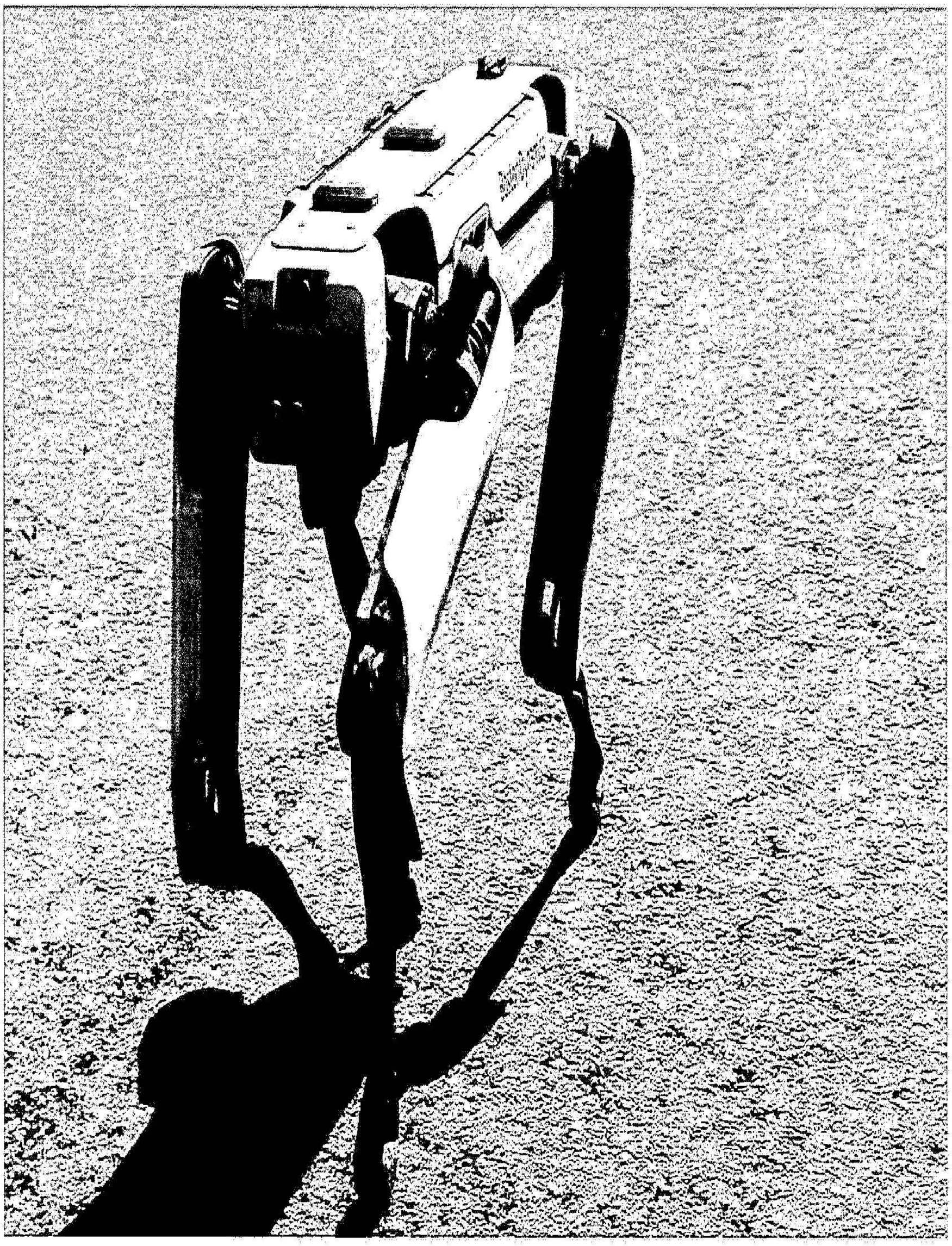

Möt Spot the dog, en robot som har testats i USA för att minska olyckor och skador på byggarbetsplatser. Att hålla en arbetplats städad och organiserad är avgörande för att minska risken för skador inom byggverksamheten. Snubbel- och fallolyckor, olyckor med fallande föremål eller skärsår kan ofta undvikas genom rutinmässig städning. Spot har utvecklats av Autodesk Research och Boston Dynamics.

Skanskas strategi

På Skanska bygger vi ett bättre samhälle genom en mängd olika projekt. Vår erfarenhet och kunskap gör oss till en pålitlig partner. Vi strävar efter att leverera branschledande totalavkastning till aktieägarna genom att skapa hållbara platser där människor kan bo och arbeta.

Vår strategi och vår verksamhet är fast förankrad i våra värderingar: Värna om livet, Agera etiskt och öppet, Bli bättre tillsammans och Engagemang för kunderna. Vi omvandlar våra styrkor och tillgångar till långsiktiga, hållbara affärsmöjligheter som skapar tillväxt, framgång för kund och värde.

Följande principer vägleder oss i vår verksamhet och planering för att leverera vår strategiska riktning:

- Selektiv anbudsgivning
- Starkt kommersiellt fokus
- Förbättrad lönsamhet
- Ansvarsfull tillväxt

Inom Byggverksamheten är vår strategi "Vinst före volym", där fortsatt selektiv anbudsgivning, starkt kommersiellt fokus och kostnadseffektivitet levererar lönsamma projekt och hjälper oss att växa ansvarsfullt. Ansvarsfull tillväxt är också ett mål inom Kommersiell fastighetsutveckling. Inom Bostadsutveckling strävar vi efter att vara en ledande utvecklare som erbjuder högkvalitativa, hållbara bostäder. Under 2022 etablerade vi en ny verksamhetsgren, Förvaltningsfastigheter. Genom att successivt bygga upp en portfölj av högkvalitativa och hållbara svenska kontorsfastigheter i attraktiva lägen, med ett totalt portföljvärde om 12–18 miljarder kronor, kommer Förvaltningsfastigheter att bidra till Skanskas värdeskapande och hållbara kassaflöde.

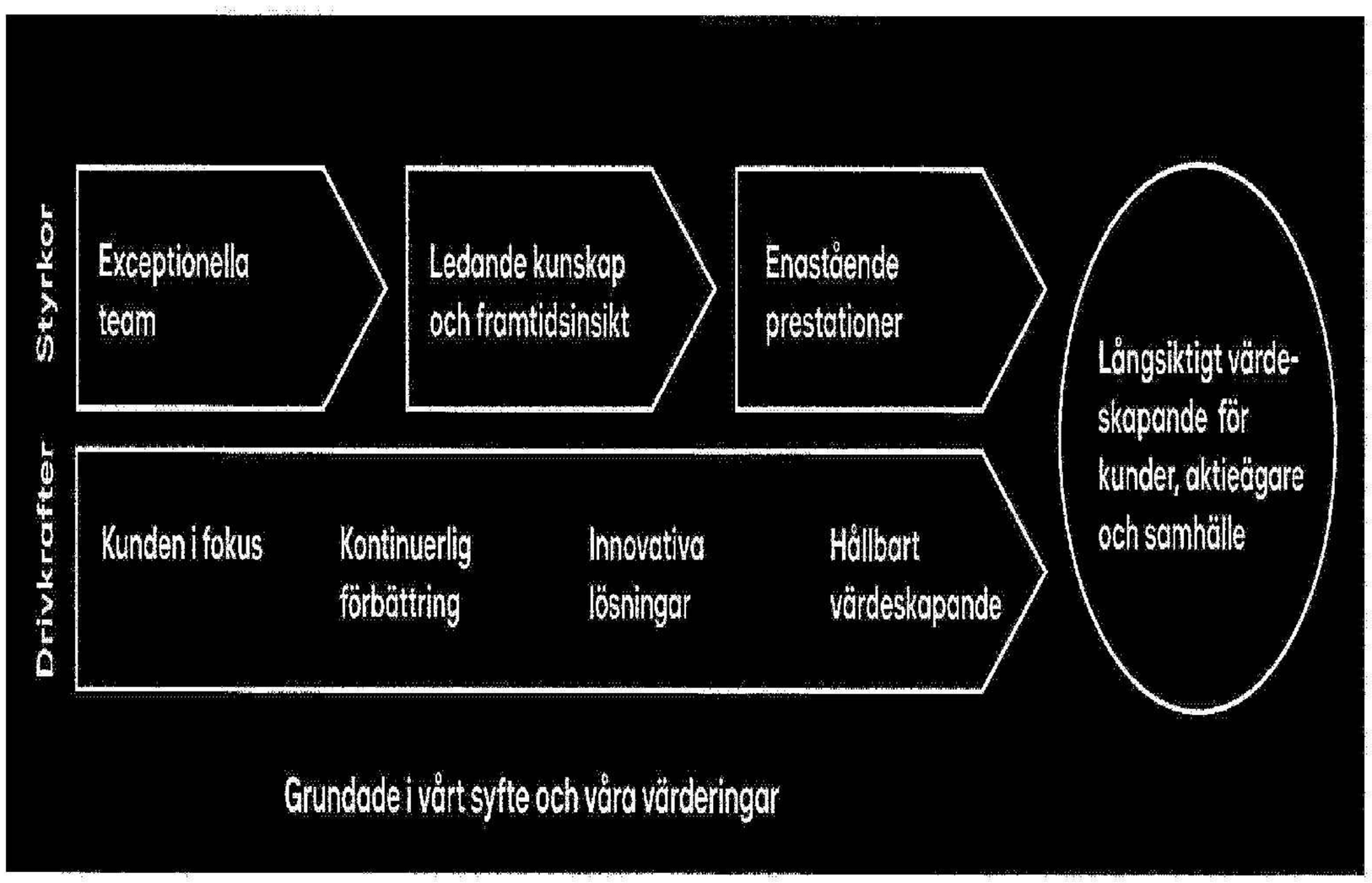

Affärsmodellen stärker våra konkurrensfördelar

Våra fyra verksamhetsgrenar är verksamma på flera geografiska marknader. Kompetens- och kunskapsöverföring mellan våra verksamhetsgrenar och hemmamarknader, i kombination med global räckvidd och lokalkännedom, stärker våra konkurrensfördelar.

I utvecklingsprojekten samverkar Byggverksamhet och Projektutveckling, vilket optimerar användningen av koncernens samlade kompetens och finansiella tillgångar.

Partner-samarbeten för innovation

Genom fritt rörelsekapital från vår Byggverksamhet kan vi finansiera vår egen Projektutveckling, vilket genererar en attraktiv avkastning på investerat kapital. Investeringarna skapar i sin tur nya vinstgenererande uppdrag för Byggverksamheten.

För ytterligare värdeskapande kommer den nya verksamhetsgrenen Förvaltningsfastigheter att generera stabila kassaflöden och skapa värde genom långsiktig förvaltning av Skanska-utvecklade kontorsfastigheter.

Framtidsinriktad verksamhet

Vi skapar hållbart värde genom transformativa klimatlösningar för den byggda miljön, och genom att utveckla hälsosamma, resilienta platser för välmående och inkluderande samhällen. Genom att dra nytta av vår kunskap och expertis i samarbete med våra kunder förbättrar vi kontinuerligt vårt produkterbjudande och våra kundrelationer, vilket stärker vårt kommersiella erbjudande.

För att skala upp innovation fokuserar vi på att vara ledande inom hållbarhetslösningar i att tillgodose kundernas behov i vårt erbjudande och använda vår erfarenhet och våra insikter inom hela koncernen. Detta inkluderar vår erfarenhet av datahantering och teknologi för att öka produktiviteten och resurseffektiviteten.

En kultur som uppmuntrar till kontinuerlig förbättring ökar vår förmåga att utveckla våra ledare och team för framtiden. Det gör oss till en starkare partner för våra kunder.

Nya globala utmaningar, exempelvis kopplat till klimatet och en socialt hållbar stadsmiljö, kräver utökade samarbeten mellan olika sektorer. Prisvärda bostäder, hållbar tillväxt, jämlik stadsplanering och säkra och hälsosamma arbetsmiljöer kräver samarbete mellan ett stort antal parter.

Vi samarbetar med både offentliga och privata intressenter för att hitta innovativa lösningar på angelägna frågor. Exempel på sådana partnerskap är vår tillämpning av avancerad dataanalys och AI för att undersöka användningen av kontorslokaler; Powerhouse-konceptet – utvecklat tillsammans med fastighetsbolaget Entra, miljöorganisationen ZERO, arkitekt- och designkontoret Snøhetta och konsultbolaget Asplan Viak – för byggnader som genererar mer energi än de förbrukar under sin livstid, läs mer om Powerhouse på sidan 73; ett initiativ i samarbete med Sally R som använder molnbaserade datatjänster för att förbättra luftkvaliteten och minska energiförbrukningen i byggnader; och vårt mångåriga boendekoncept BoKlok, utvecklat tillsammans med IKEA.

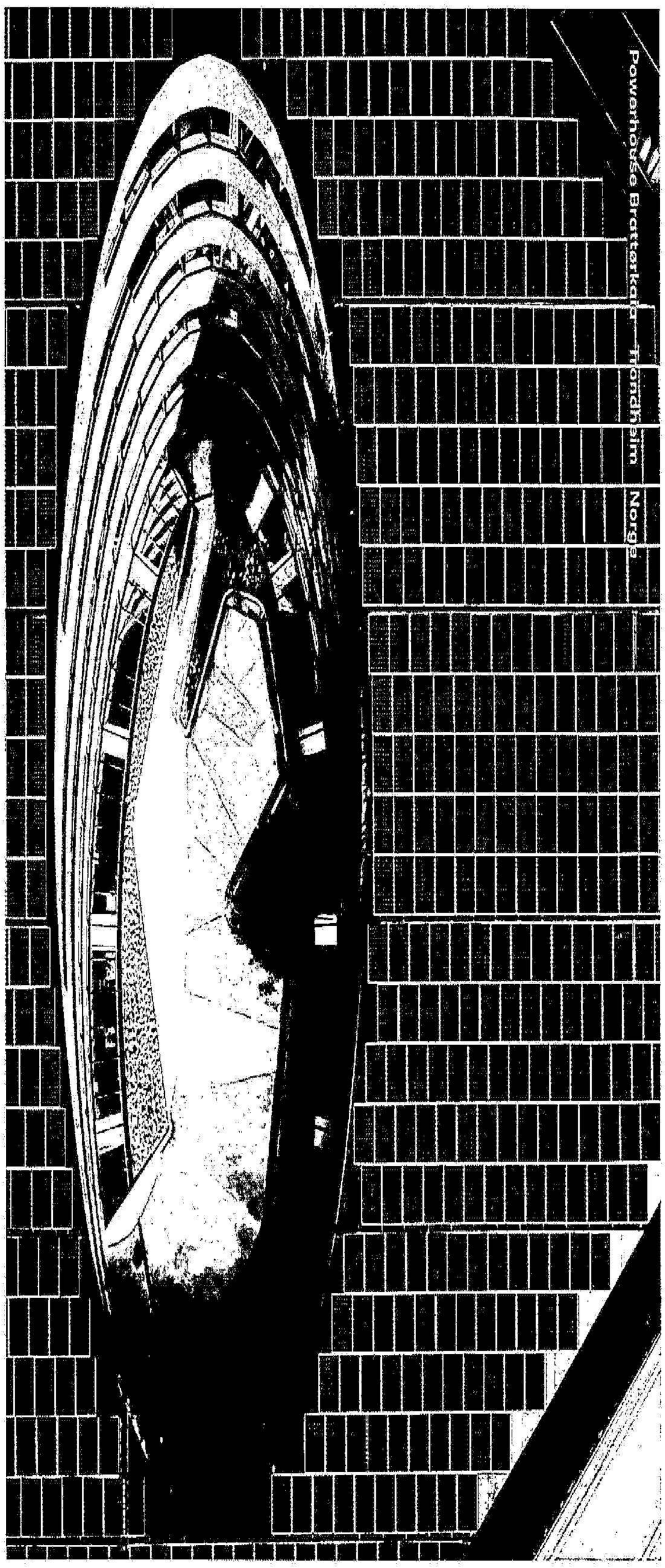

I FOKUS: Los Angeles, USA

Ett mer sammankopplat och resilient Los Angeles

Alla förtjänar lika tillgänglighet till arbete, ren luft och samhällsservice. I Los Angeles, Kalifornien, bidrar vårt arbete inom en rad stora kollektivtrafik- och infrastrukturprojekt till att lokalsamhället kan åtgärda tidigare brister och skapa en mer jämnlik och resilient framtid.

Los Angeles är ett globalt ekonomiskt centrum, som tack vare sina många olika industrier uppnår en årlig BNP på närmare 1 biljon USD.

Men den ekonomiska framgången har även skapat sociala utmaningar. Det stora beroendet av vägtransporter har resulterat i höga nivåer av skadliga luftföroreningar. Otillräcklig kollektivtrafik innebär dessutom att alla inte har likvärdig tillgång till utbildning, arbete, samhällsservice och rekreationsområden.

Stads- och samhällsplanerarna hanterar de här utmaningarna genom att utveckla ny infrastruktur – och här spelar Skanska en nyckelroll.

I Los Angeles County prioriteras utbyggnaden av kollektivtrafiksystemet. Sedan 2014 har vi arbetat med projektet Regional Connector Transit Corridor för Los Angeles County Metropolitan Transportation Authority (LA Metro). Även om kollektivtrafiknätet är omfattande har det länge funnits brister i de centrala delarna av staden som har tvingat resenärerna till många byten på längre resor och försummat viktiga platser.

Som huvudansvarig i ett joint venture-bolag mellan Traylor Bros levererar vi en tre kilometer lång spårvägssträckning som kommer att förändra hela transportsystemet, öka kapaciteten och minska trängseln, inte bara längs vägarna i centrum utan i hela regionen. Projektet består av tre nya spårvägsstationer i stadskärnan, på ett djup mellan 12 och 34 meter. När förbindelsen öppnar under 2023 kommer Regional Connector att göra det möjligt för pendlare att resa helt utan byten från Azusa i nordost till Long Beach i söder, och från East Los Angeles till Santa Monica vid kusten, vilket ger en restidsförkortning på cirka 20 minuter. Detta innebär att alla invånare kan smidigare ta sig till stadens arbetsplatser, centrum och stränder.

Vi arbetar även med LA Metro Purple Line Extension Project. Projektet förlänger tunnelbanelinjen Purple Line västerut, från dess nuvarande slutstation Wilshire/Western till mellersta Wilshire-området i Los Angeles. Hela projektet, som består av tre faser, kommer att få sju nya stationer som förlänger linjen till Beverly Hills, Century City och Westwood. Det gör det inte bara enklare att ta sig till arbetet utan också till några av stadens mest kända museer, universitet och sevärdheter.

Som huvudansvarig i ett joint venture-bolag med Traylor Bros och JF Shea Construction levererar vi fas 1 av projektet, en drygt sex kilometer lång sträckning som kommer att omfatta tre nya stationer i Los Angeles och Beverly Hills. Denna del av tillbyggnaden löper under några av regionens mest trafikerade gator, och våra team har fokuserat särskilt på att minimera störningarna för boende och pendlare.

Projektet utmärks av sina banbrytande tekniska lösningar. Även om en förlängning av linjen först föreslogs för närmare 40 år sedan har den inte gått att genomföra på grund av svårigheterna med att arbeta under La Brea Tar Pits. Dessa naturliga sjöar av råolja skapar farliga arbetsförhållanden, med risk för förorenat grundvatten och explosiv gas. I vårt arbete har vi inte bara behövt hantera dessa olje- och gasfyndigheter, vi har även samarbetat med paleontologer för att dokumentera och bevara viktiga fossila fynd från istiden. Fas 1 av sträckan förväntas öppna under 2024.

Strax öster om centrala Los Angeles utförde vi Sixth Street Viaduct Replacement Project under 2022. I ett joint venture-bolag med Stacy and Witbeck arbetade vi med att bygga en ny, en kilometer lång viadukt enligt den Los Angeles-baserade arkitekten Michael Maltzans ritningar. Den ursprungliga viadukten byggdes 1932 och revs 2016 på grund av instabilitet vid seismisk aktivitet. Den nya bron utmärks av tio par valvbågar samt 388 spännstag. Viadukten är det största broprojektet i Los Angeles historia, 12 meter bredare än den tidigare bron på cirka 30 meter.

Den nya bron, som öppnade i juli 2022, förenklar invånarnas tillvaro genom att koppla ihop samhället Boyle Heights till stadens pulserande Arts District. Till skillnad från sin föregångare har viadukten markerade gång- och cykelbanor för att underlätta både träning och cykelpendling. Området under bron kommer också att genomgå en enorm förändring, eftersom staden planerar att omvandla en del av det till en fem hektar stor offentlig park.

De här projekten följer Skanskas framgångsrika utförande av fas 2 i projektet Expo Light-Rail Transit 2016, som kopplade samman centrala Los Angeles med Santa Monica.

I takt med att Los Angeles fortsätter att växa och staden strävar efter att förbättra infrastrukturen och den byggda miljön ser vi fram emot att fortsätta vara förstahandsvalet som det byggföretag som bidrar till att forma en mer hälsosam, hållbar och välmående stad.

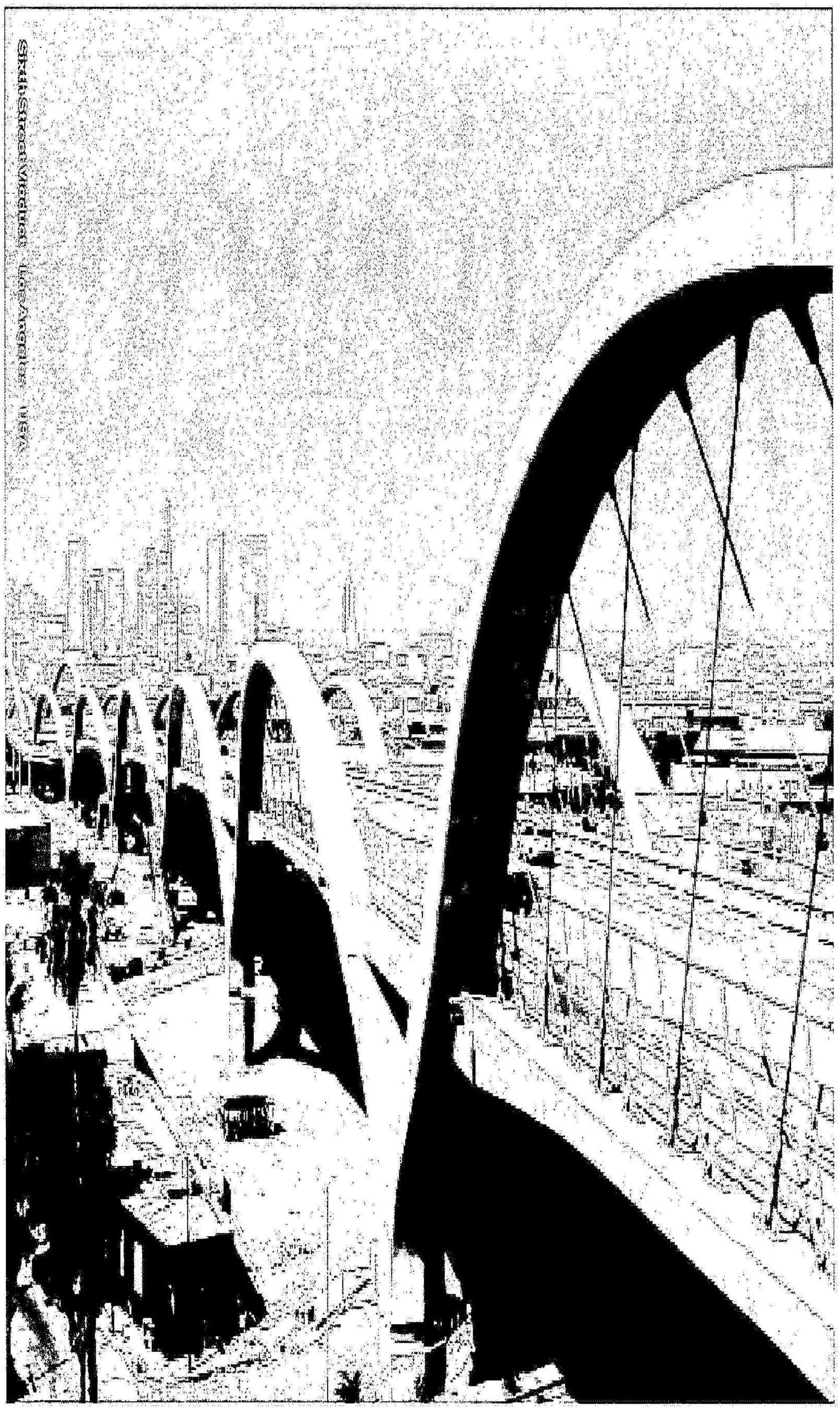

Verksamhetsgrenar

Våra verksamhetsgrenar

Vår verksamhet består av fyra verksamhetsgrenar: Byggverksamhet, Bostadsutveckling, Kommersiell fastighetsutveckling och Förvaltningsfastigheter. Samarbetet mellan verksamhetsgrenarna skapar synergier för verksamheten.

Rörelseresultat, andel av koncernen

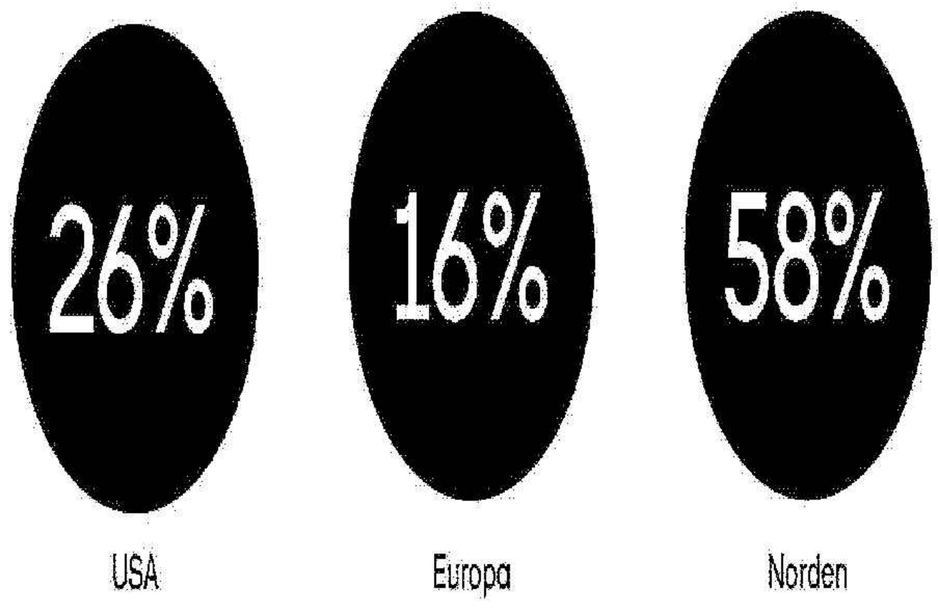

Byggverksamhet

Lönsam, stabil och hållbar.

Bostadsutveckling

Förstklassiga bostäder på våra marknader.

Kommersiell fastighetsutveckling

Levande områden där företag kan växa.

Förvaltningsfastigheter

Förvaltning av högkvalitativa hållbara fastigheter.

Byggverksamhet

Vi bygger hållbara och klimatanpassade byggnader och infrastruktur som främjar inkludering och välbefinnande för att arbeta, leva och mötas. Vårt kunderbjudande sträcker sig från offentliga och kommersiella fastigheter, bostäder och kontor till infrastruktur för resande och transport samt tjänster för drift och underhåll.

Byggverksamhet

Kommersiellt fokus

- Vinst före volym
- Växa ansvarsfullt
- Ta vara på möjligheter i omställningen till en hållbart byggd miljö
- Avancera inom innovativa lösningar och digitalisering
- Förstärka vårt erbjudande och lösningar för att möta kunders framtida behov och krav

Vår Byggverksamhet hade ett framgångsrikt år. Lönsamheten var stark, med en rörelsemarginal på 3,7 procent, över vårt mål. Orderingången var stark och orderstocken är på en historiskt hög nivå. Vi har hållit fast vid vår strategi och hanterat materialbrist, kostnadsökningar och andra marknadsutmaningar väl.

Resultat 2022

Intäkterna uppgick till 156,0 (132,6) miljarder kronor, justerat för valutakurseffekter ökade intäkterna med 8 procent. Rörelsemarginalen uppgick till 3,7 (3,8) procent. Rörelseresultatet uppgick till 5 770 (5 013) Mkr. Justerat för valutakurseffekter ökade rörelseresultatet med 5 procent. Alla våra tre huvudmarknader bidrog till det starka resultatet. Rörelseresultatet i jämförelseperioden påverkades positivt av vinst hänförbar till försäljningen av verksamheten för infrastrukturtjänster i Storbritannien om 370 Mkr samt erhållen utbetalning av överskott från den kollektivavtalade sjukförsäkringen AGS i Sverige om 160 Mkr.

Marknadsutsikter 2023

Den makroekonomiska situationen förblir osäker men vi är väl positionerade mot sektorer som fortsatt att vara aktiva såsom infrastruktur inklusive social infrastruktur. Marknadsutsikten för anläggningsmarknaden är mestadels stabil, medan marknadsutsikten för husbyggnadsmarknaden är något mer försiktig, där bostadsbyggande och kontorsutveckling i privat regi utgör de svagaste segmenten. Den amerikanska marknaden för husbyggande och anläggning är stark och utgör Skanskas största marknad. Störningar i leverantörskedjan fortsätter att avta, tillgången på material förbättras och kostnaderna för material har börjat plana ut.

Nyckeldata

Mkr (där ej annat anges)	2022	2021	2020	2019	2018
Intäkter	156 004	132 587	140 483	159 579	157 894
Rörelseresultat	5 770	5 013	3 528	3 772	1 099
Rörelsemarginal, %	3,7	3,8	2,5	2,4	0,7
Fritt rörelsekapital, Mdr kr	28,9	29,1	25,7	26,4	25,6
Operativt kassaflöde	4 871	7 022	6 451	4 849	3 275
Orderingång, Mdr kr	162,7	153,6	149,8	145,8	151,7
Orderstock, Mdr kr	229,8	207,0	178,9	185,4	192,0
Antal anställda	26 892	28 557	30 944	33 225	37 006

Intäkter, totalt 156,0 Mdr kr

Länder: Sverige, Norge, Finland, Polen, Tjeckien, Slovakien, Storbritannien, USA

Byggverksamhet

Orderstock, totalt 230 Mdr kr

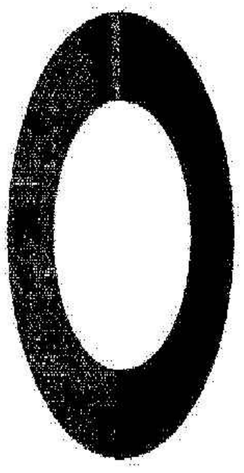

Typ av produkt
- Husbyggande, 51%
- Anläggningsbyggande, 44%
- Bostadsbyggande, 4%
- Service[1], 1%

Orderstock, totalt 230 Mdr kr

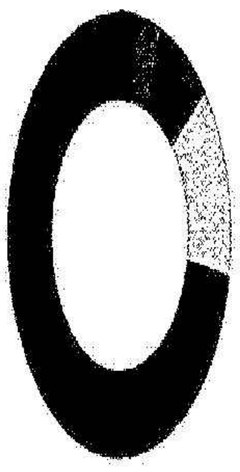

Projektstorlek
- 0–100 Mkr, 3%
- 101–250 Mkr, 3%
- 251–500 Mkr, 8%
- 501–1 000 Mkr, 14%
- >1 000 Mkr, 72%

Kundstruktur

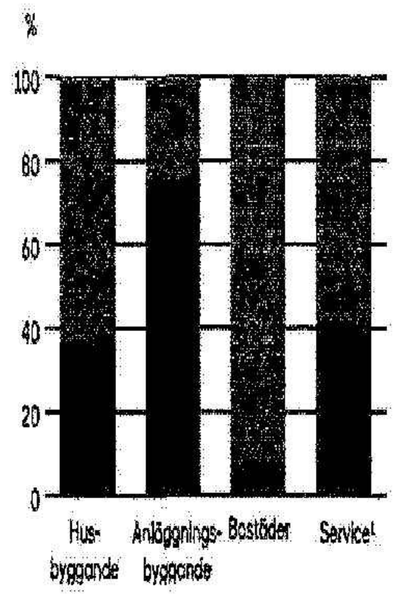

Kundstruktur
- Offentlig kund
- Privatkund

Intäkter och rörelsemarginal

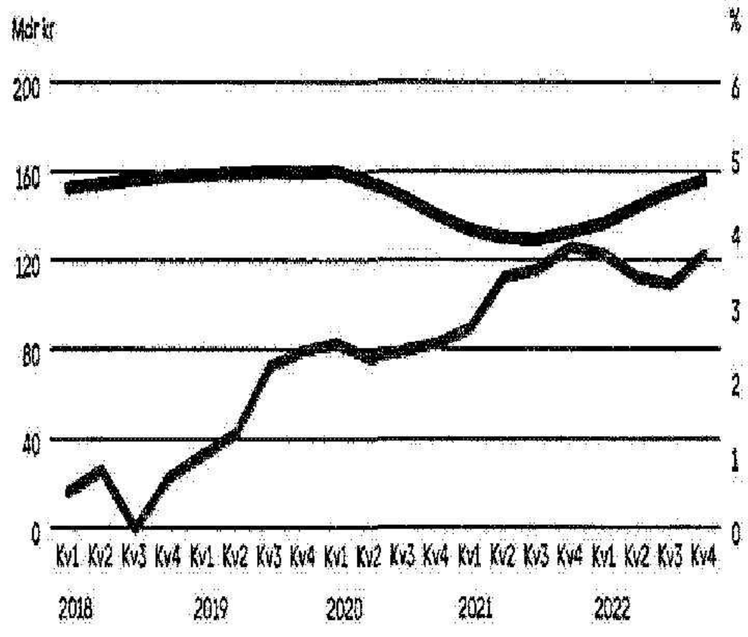

- Intäkter, Mdr kr, rullande 12 månader
- Rörelsemarginal, %, rullande 12 månader

1) Kontrakt för drift och underhåll av anläggningar.

Vinst före volym – värdeskapande inom Byggverksamheten

Byggverksamheten – vår största verksamhetsgren sett till intäkter och antal medarbetare – bygger och renoverar hus, industrianläggningar, infrastruktur och bostäder. Den utför även uppdrag av servicekaraktär, såsom drift och underhåll.

I enlighet med Skanskas affärsmodell genomför verksamhetsgrenen även entreprenaduppdrag åt vår egen projektutvecklingsverksamhet. Detta samarbete skapar synergier och driver innovativa lösningar inom hållbarhet samt produktutveckling i koncernen.

Selektiv anbudsgivning, ett tydligt kommersiellt fokus och kostnadseffektivitet är de viktigaste drivkrafterna för att bibehålla lönsamheten. Vi strävar efter att ytterligare förbättra vårt kunderbjudande i fråga om drifts- och resurseffektivitet, säkerhet och hållbara lösningar. För att göra detta delar vi kunskap och expertis, utvecklar innovativa lösningar och drar nytta av digitaliseringen.

Produkter och tjänster:
- Social infrastruktur, som skolor, sjukhus, hälso- och sjukvård samt forskningslaboratorier
- Kollektivtrafik, som järnvägar, tunnelbanor och flygplatser
- Infrastruktur, som motorvägar, broar och tunnlar
- Kontorsfastigheter
- Bostäder
- Byggnadsunderhåll och tjänster

Marknadsdrivkrafter:
- BNP-tillväxt
- Offentliga investeringar i infrastruktur
- Urbanisering

Bransch-/marknadstrender:
- Starkt fokus på klimat och miljö, och en ökad medvetenhet om behovet av att bygga med minskad klimatpåverkan
- Konkurrens om arbetskraft och förändrade förväntningar skapar nya utmaningar när det gäller att attrahera och behålla talang
- Digitalisering och teknikutveckling för att öka effektiviteten
- Ökad industrialisering och automatisering

Marknadsegenskaper/konkurrens:
Norden: Ett mindre antal stora inhemska aktörer i varje land
Storbritannien: Fragmenterad marknad där inhemska och internationella företag konkurrerar
Centraleuropa: Stark konkurrens, med stor närvaro av internationella företag
USA: Mycket fragmenterad marknad med stark lokal och nationell konkurrens. Inom anläggningsbranschen vill stora internationella företag öka sina marknadsandelar

I **FOKUS:** Nice-Middleton Bridge, Maryland/Virginia, USA

Korsa Potomac-floden säkert och smidigt

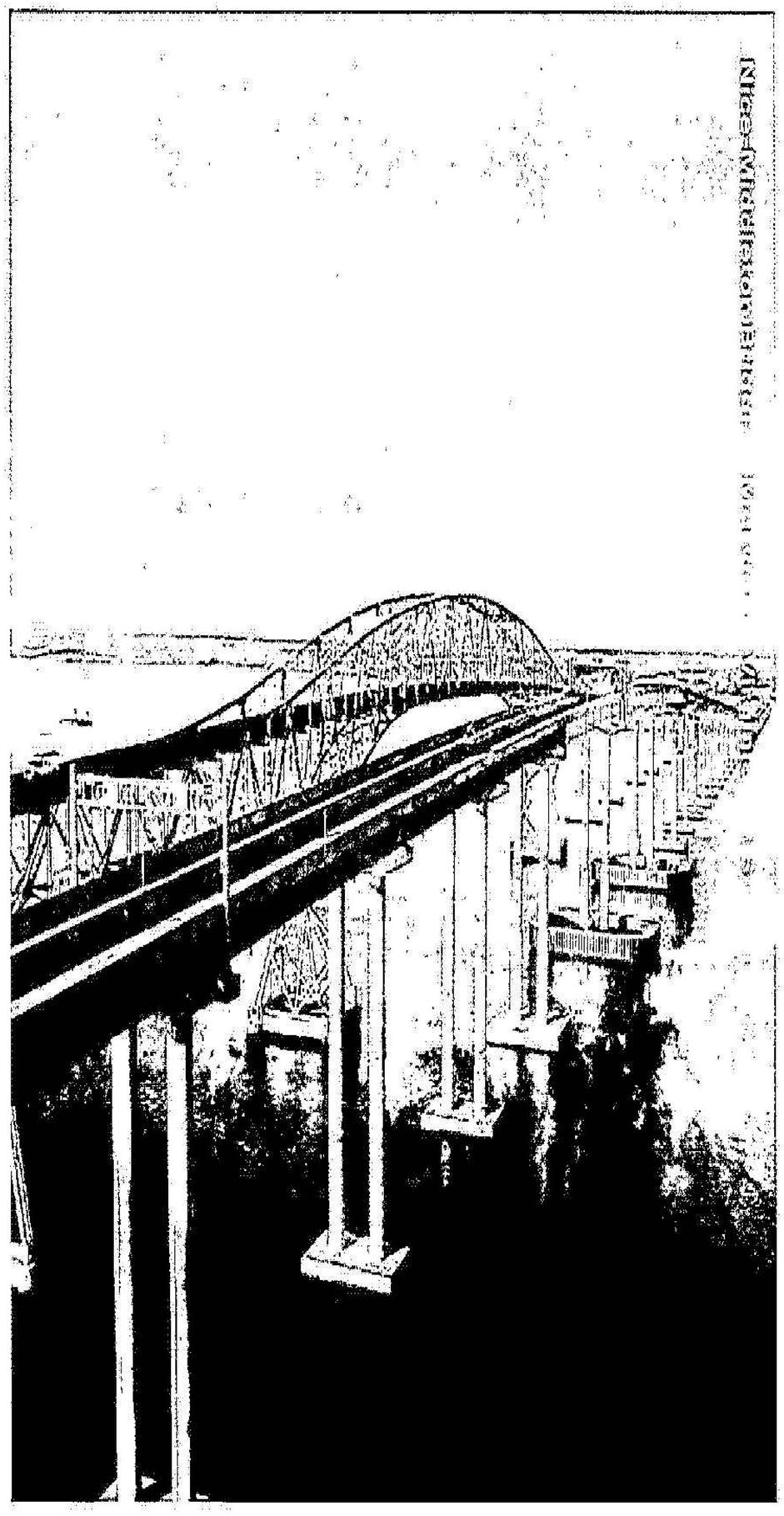

En bra bro gör mycket mer än att sammanbinda två punkter – inte minst ger den resenärerna en bättre upplevelse. Nice-Middleton Bridge nära Washington DC, som har designats och konstruerats av ett joint venture under ledning av Skanska, har minskat bilköerna betydligt, samtidigt som den gör överfarten mindre otäck för bilisterna.

Fram till nyligen var det en obehaglig upplevelse att korsa floden Potomac längs Route 301. Den tidigare tvåfiliga bron mellan Maryland och Virginia var inte utformad för dagens trafikmängd, vilket resulterade i stora förseningar vid rusningstrafik. Att den 82-åriga bron dessutom saknade vägrenar, hade relativt låga skyddsräcken och tornade upp sig 38 meter över floden fick många förare att darra lite extra under överfarten.

Så i oktober 2022 invigdes äntligen den nya Nice-Middleton Bridge, även känd som Potomac River Bridge. Den moderna fyrfiliga bron, som har designats och konstruerats av ett joint venture under ledning av Skanska för Maryland Transportation Authority, har eliminerat trafikköerna och ger en betydligt behagligare upplevelse för den som är rädd för höjder och brooverfarter. Betongbron levererades två månader före utsatt tid och enligt budget, kunden lovordade både konstruktions- och designprocessen och samarbetet med vårt team.

Vårt joint venture undertecknade projektkontraktet i januari 2020, och arbetet påbörjades i mars samma år. Redan tidigt i designfasen fokuserade vi på att skapa en säker och effektiv byggprocess. Bron konstruerades exempelvis med liknande bärande element över hela brospannet, vilket gjorde att samma formsystem kunde användas genomgående utan några större anpassningar. En annan kreativ och innovativ lösning – att använda pråmar, en tornpump på vattnet och en betongstation på byggplatsen för smidig betongleverans – särskiljde oss under anbudsprocessen. Ett erfaret och starkt team var också avgörande.

Den nya bron, med en total kostnad på 463 MUSD, har en sträcka på tre kilometer och en höjd på 41 meter. Den har två 3,7 meter breda körfält i varje riktning med 60 centimeter vägren på varje sida, vilket möjliggör underhåll och fri passage i nödsituationer.

Ett modernt elektroniskt vägtullssystem ersatte den tidigare tullstationen som orsakade stora förseningar. Andra fördelar inkluderar en betongbarriär mellan de mötande körfälten och möjligheten att leda om trafiken till motsatt körfält vid olyckor. Trafikstyrningssystemet omfattar körfältssignaler med realtidsmeddelanden för att styra trafiken. Bron har en livslängd på 100 år, vilket är 25 år längre än den livslängd som ursprungligen efterfrågades.

Bostadsutveckling

Vi utvecklar och bygger högkvalitativa, energieffektiva och hållbara bostäder inom olika segment, med fokus på att skapa hållbara bostäder och urbana miljöer där människor kan mötas och umgås.

Bostadsutveckling

Kommersiellt fokus

- Bibehålla eller växa inom utvalda nordiska marknader och i Centraleuropa
- Stabilisera och anpassa verksamheten inom BoKlok till tuffare marknad
- Köpa strategisk mark, fylla på landbanken och driva på tillståndsprocesser
- Förbättra effektiviteten
- Flytta vår portfölj av hyresfastigheter i Sverige till verksamhetsgrenen Kommersiell fastighetsutveckling från och med 2023

Försäljningsvolymerna minskade till följd av låg aktivitet på bostadsmarknaden, vilket hade negativ påverkan på lönsamheten, men rörelsemarginalen var god sett till helåret 2022.

Resultat 2022

Intäkterna uppgick till 9 475 (14 377) Mkr. Försäljningsvolymerna minskade på alla våra marknader. Antalet sålda bostäder uppgick till 2 254 (4 084) och antalet startade bostäder var 2 805 (4 363). Rörelseresultatet för hela verksamhetsgrenen uppgick till 1 011 (1 980) Mkr, medan rörelsemarginalen till 10,7 (13,8) procent. Lönsamheten i BoKlok har varit svag under året, med ett antal uppsagda försäljningsavtal i Sverige och uppstartsproblem i Storbritannien, vilket har påverkat resultatet negativt. Åtgärdsprogram har initierats, med fokus på stabilitet i verksamheten och en anpassning till tuffare marknad. Från 2023 kommer våra utvecklingsprojekt av hyresrätter i Sverige att flyttas till verksamhetsgrenen Kommersiell fastighetsutveckling.

Marknadsutsikter 2023

Aktiviteten på bostadsmarknaden var lägre under 2022 då bostadsköpare påverkades av inflation och ökade räntor. Konsumentförtroendet är lågt och vi förväntar oss att aktiviteten på marknaden kommer vara dämpad tills den allmänna ekonomiska situationen stabiliseras. Utbudet av nyproduktion förväntas minska under de kommande åren och det råder en strukturell brist på bostäder av hög kvalitet på våra marknader. Arbetslösheten är låg och över tid kommer efterfrågan att återhämta sig och stabilisera den cykliska bostadsmarknaden.

Nyckeldata

Mkr (där ej annat anges)	2022	2021	2020	2019	2018
Intäkter	9 475	14 377	13 070	12 483	10 739
Rörelseresultat	1 011	1 980	1 543	1 195	1 505
Rörelsemarginal, %	10,7	13,8	11,8	9,6	14,0
Investeringar	-11 633	-11 488	-10 419	-9 437	-10 542
Desinvesteringar	10 622	10 766	11 710	11 793	12 146
Operativt kassaflöde från löpande verksamhet[1]	-1 433	718	164	2 702	1 154
Sysselsatt kapital, genomsnitt, Mdr kr	17,8	14,4	13,6	13,0	13,6
Avkastning på sysselsatt kapital[2], %	7,0	14,1	12,8	9,8	11,4
Startade bostäder	2 805	4 363	3 807	3 407	4 480
Sålda bostäder	2 254	4 084	3 991	3 853	3 653
Antal anställda	580	582	571	551	542

1) Före skatt, finansieringsverksamhet och utdelning.
2) För definition se not 43.

Intäkter, totalt 9,5 Mdr kr

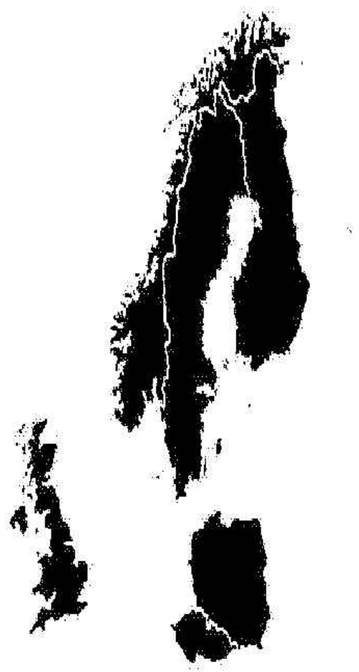

85%
Norden

15%
Europa

Länder: Sverige, Norge, Finland, Polen, Tjeckien, Storbritannien

Bostadsutveckling

Bostäder i produktion och osålda färdigställda

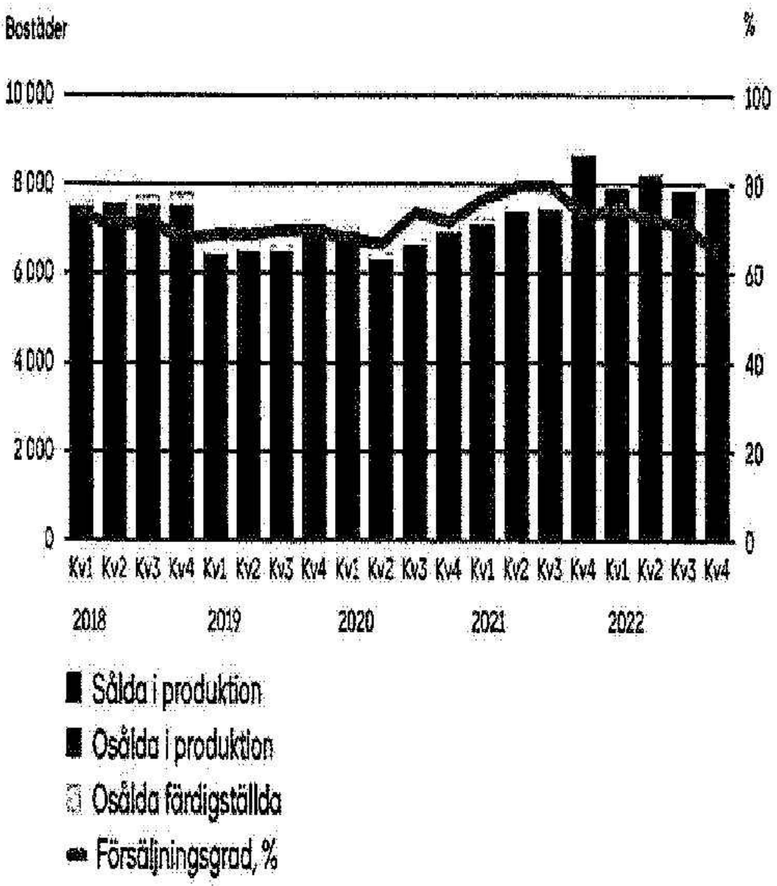

Sålda och startade bostäder

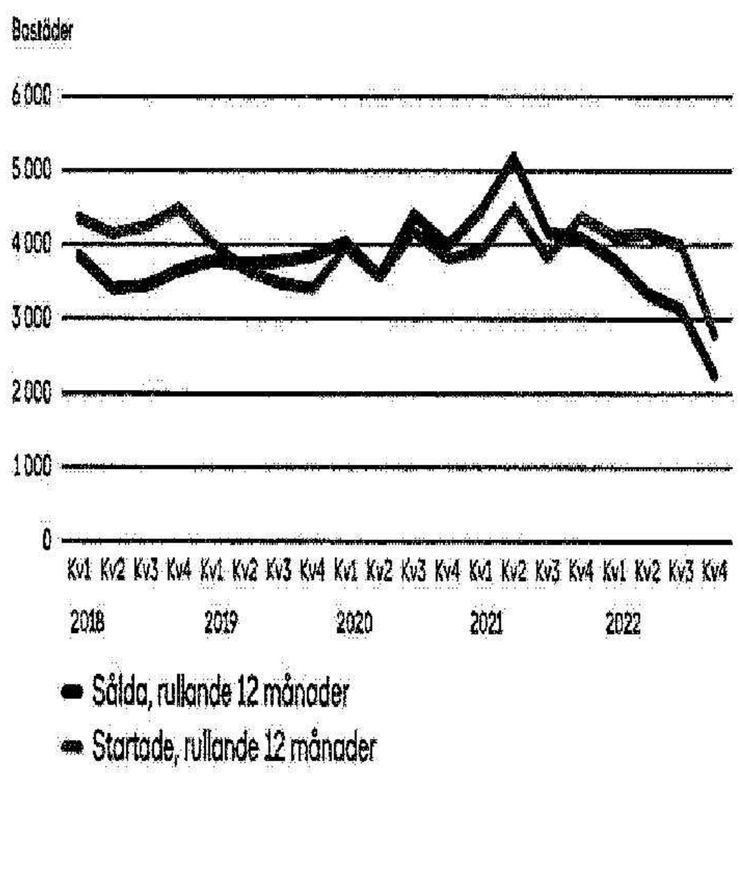

Intäkter och rörelsemarginal

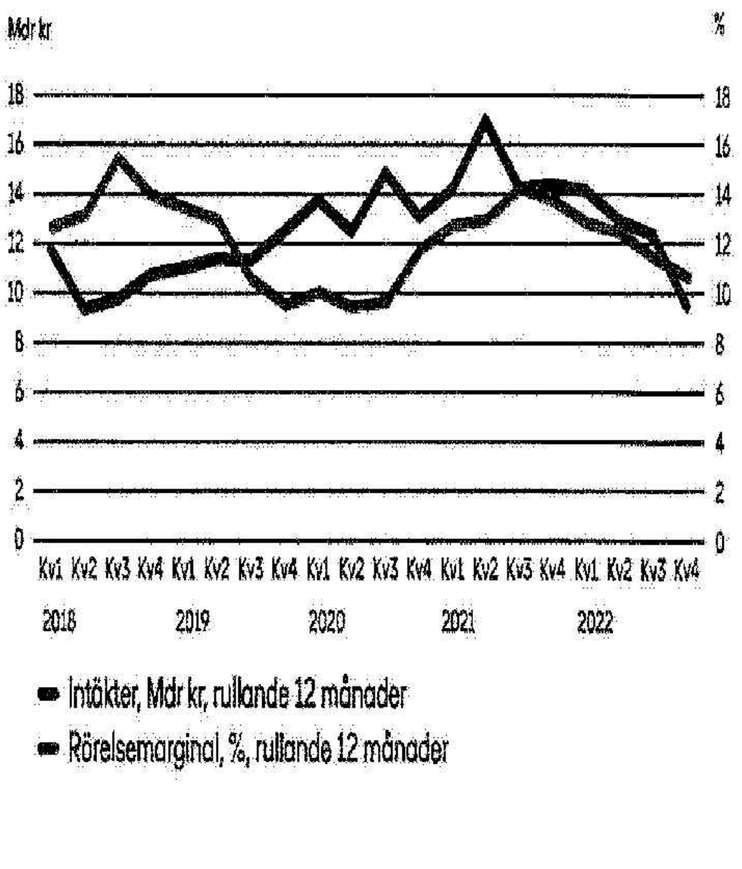

En ledande bostadsutvecklare – värdeskapande inom Bostadsutveckling

I samarbete med Byggverksamheten utvecklar och bygger verksamhetsgrenen Bostadsutveckling högkvalitativa, energieffektiva och hållbara bostäder inom olika segment i Norden, Polen, Tjeckien och Storbritannien. BoKlok, som ägs gemensamt av Skanska och IKEA, bygger hållbara en- och flerfamiljshus med god design, funktion och kvalitet för de många människorna.

Våra olika marknader och segment ger diversifiering. Genom att aktivt förvalta vår landbank fokuserar vi på kapital och operativ effektivitet. Vi köper ofta större områden för att kunna styra hela processen från planering till byggnation, och för att generera värde på samhällsnivå.

Vi skapar bostäder och bostadsområden som främjar välmående och starka grannskap.

Produkter och tjänster:

- En- och flerfamiljshus, antingen äganderätter eller bostadsrätter

Marknadsdrivkrafter:

- Hushållens ekonomi och konsumentförtroende
- Urbanisering och brist på bostäder
- Efterfrågan på prisvärda bostäder
- Ökat intresse för energismarta och hållbara byggnader
- Efterfrågan på förstklassiga lägen och produkterbjudanden

Bransch-/marknadstrender:

- Ökat intresse för energieffektivisering, hållbarhet och byggnation i trä
- Digital och teknisk utveckling för att öka effektiviteten inom byggnation och drift

Marknadsegenskaper/konkurrens:

Norden: Marknad präglad av både nationella och lokala aktörer, med hård konkurrens
Storbritannien: Marknad som kännetecknas av stora inhemska aktörer. Begränsad användning av modulär konstruktion
Centraleuropa: Fragmenterad marknad i Polen med många inhemska aktörer och hård konkurrens. I Tjeckien präglas marknaden av flera lokala aktörer

Fördelning av redovisade värden inom Bostadsutveckling om totalt 24,2 Mdr kronor.

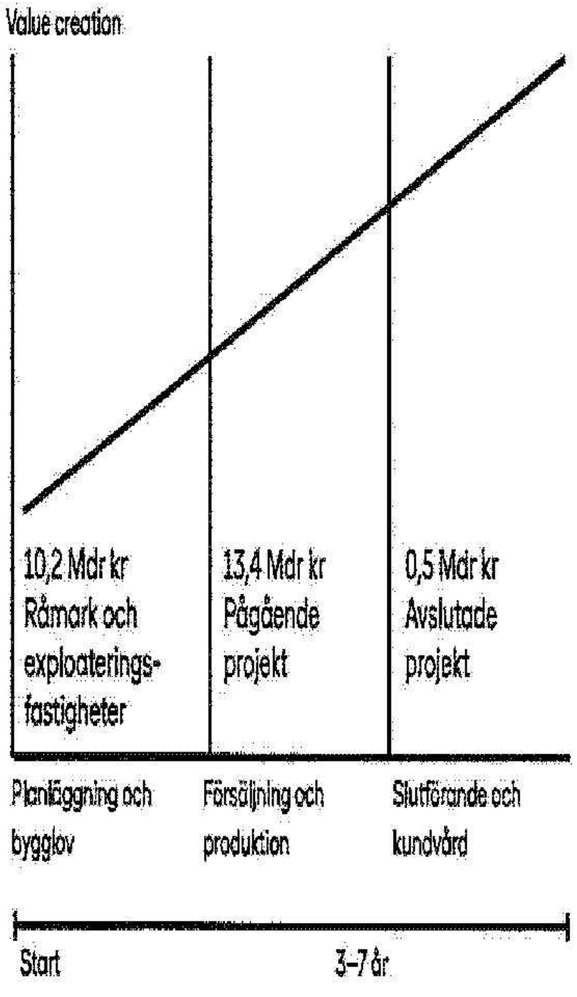

I FOKUS: Gottorps hage, Malmö

Familjevänligt och bekvämt med minimerad miljöpåverkan

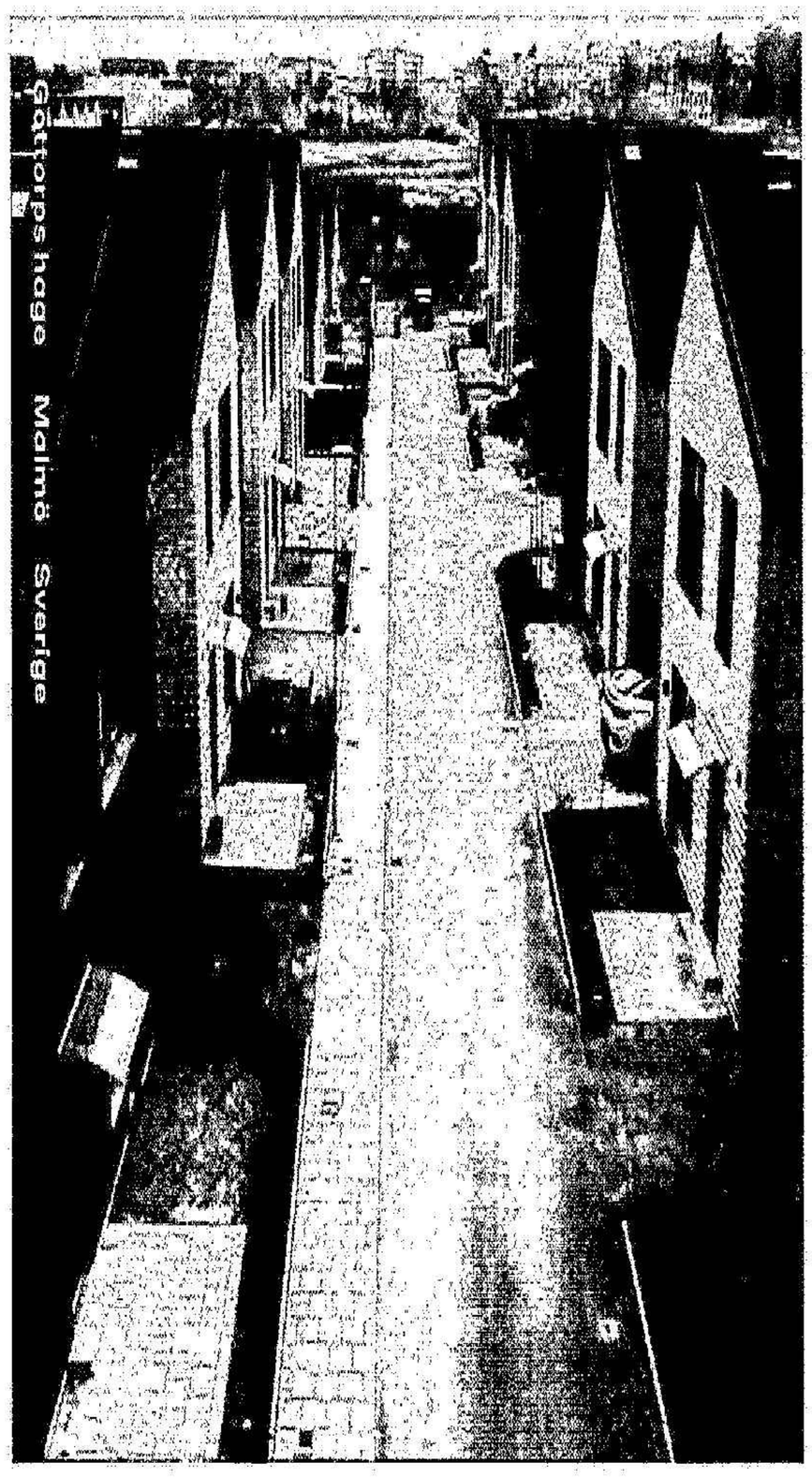

Människor över hela världen strävar efter att minska sin miljöpåverkan och leva mer hållbart. I Gottorps hage söder om Malmö utgör våra 14 nya radhus bekväma bostäder för de inflyttade familjerna, samtidigt som de får möjlighet att minska både sin elräkning och sitt klimatavtryck.

Radhusen i Gottorps hage har designats och byggts för minskad miljöpåverkan, bland annat genom att använda förnybar värme och el.

Det första steget var att designa husen för att de skulle bli så energieffektiva som möjligt – de förbrukar 55 procent mindre energi än Boverket kräver. Detta åstadkoms bland annat genom återanvändning av ventilationsvärme, snålspolande blandare och duschmunstycken samt energieffektiva fönster och vitvaror.

Därefter minskade vi klimatpåverkan under byggfasen, bland annat med hjälp av klimatförbättrade byggmaterial och effektiva materialtransporter. Stommen i radhusen består av trä i stället för betong, eftersom trä har lägre miljöpåverkan. Betong användes endast i bottenplattan, och en stor del cement ersattes med slagg, vilket minskade koldioxidutsläppen med 34 procent.

I isoleringen använde vi svensk glasull, som har hälften så stor miljöpåverkan som stenull och innehåller en hög andel återvunnet glas. Isoleringen består främst av cellplast med återvunnet material som minskar klimatpåverkan med upp till 90 procent.

All utrustning på plats drevs med HVO100, en förnybar diesel producerad av restprodukter.

I detaljplanen angavs tegel som huvudmaterial i fasaden. Vi valde ihåligt tegel som bränns med biogas, vilket minskar klimatpåverkan med 30 procent jämfört med vanligt tegel.

För att ytterligare minska byggfasens miljöpåverkan skickades inget avfall till deponi.

Minskat energibehov

Slutligen har samtliga radhus effektiva solpaneler på det tak som vetter åt syd, utformade för att maximera den yta som är tillgänglig för elproduktion. Den el som produceras går tillbaka till nätet, vilket även ger en lägre elräkning. Varje hus genererar 8 500 kWh per år, och värms upp med biogas.

Som alla våra nya bostäder i Sverige kommer även radhusen i Gottorps hage att vara Svanenmärkta, vilket visar att de är byggda med fokus på låg energiförbrukning och noga utvalda material för att säkerställa minimal påverkan på miljön och människors hälsa.

Projektet består av 14 radhus och 24 villor som omgärdar en lummig gemensam trädgård. Det är det första i raden av utvecklingsprojekt som vi har planerat i stadsdelen Bunkeflostrand utanför Malmö, och som på sikt kommer att bestå av totalt 550 nya bostäder, varav 300 lägenheter och 250 enfamiljshus.

Arbetet med att bygga bostäderna startade 2021 och projektet beräknas vara slutfört i april 2023. De 38 bostäderna släpptes för försäljning 2021 och blev snabbt fulltecknade. I slutet av 2022 hade runt 30 köpare flyttat in, resterande kommer att flytta in under 2023.

Kommersiell fastighetsutveckling

Vi utvecklar nya projekt som främjar hälsa och välbefinnande. Vi skapar hållbara och smarta miljöer som har positiv påverkan på människor och samhälle, där människor kan leva, arbeta och umgås.

Kommersiell fastighetsutveckling

Kommersiellt fokus

- Växa verksamheten ansvarsfullt
- Utveckla vår projektportfölj, fylla på landbanken och driva på detaljplanarbetet
- Möjligheter inom logistik, bostadshyresfastigheter och life science
- Starkt hållbarhetsfokus
- Hyresgästfokus och långsiktig anpassning av kontorskoncept för ökad uthyrning
- Hitta synergier med verksamhetsgrenen Förvaltningsfastigheter

Kommersiell fastighetsutveckling hade ett bra år med flera framgångsrika försäljningar. Aktiviteten på hyresmarknaden var fortsatt dämpad under året, och uthyrning kommer fortsätta vara en prioritet under 2023.

Resultat 2022

Under 2022 genomfördes fastighetsförsäljningar till ett värde om 12,9 (10,3) miljarder kronor, varav 3,7 miljarder kronor till vår egen verksamhetsgren Förvaltningsfastigheter. Rörelseresultatet uppgick till 2 903 (3 264) Mkr, inklusive resultat från fastighetsförsäljningar om totalt 3 646 (3 928) Mkr. Under året tecknades nya hyresavtal om totalt 146 000 (196 000) kvadratmeter. Vid årets slut hade Skanska 36 pågående projekt. Under året startade vi elva nya projekt, varav två nya bostadshyresprojekt i Köpenhamn, Danmark, och Seattle, USA, vilka bidrog till att öka andelen bostadshyresfastigheter i vår portfölj. Under 2023 kommer utvecklingsprojekt av hyresrätter i Sverige tidigare tillhörande Bostadsutveckling att omallokeras till Kommersiell fastighetsutveckling.

Marknadsutsikter 2023

Aktiviteten på hyresmarknaden återhämtar sig gradvis med ett tydligt fokus på flexibla, hållbara lokaler i bra lägen för att attrahera och bibehålla medarbetare. Under 2022 såg vi att investerarmarknaden påverkades av höjda räntor och låga transaktionsvolymer. Yielderna har kommit upp men det finns för få transaktioner som kan bekräfta nya yieldnivåer. Inflationen ger högre hyresintäkter, vilket i sin tur supporterar fastighetsvärderingarna. Vi fortsätter se polarisering mellan nya och attraktiva kontorsbyggnader och de mindre moderna fastigheterna både på hyres- och investerarmarknaden. Hög kvalitativa och hållbara fastigheter med stort serviceutbud är mer attraktiva än det äldre beståndet.

Nyckeldata

Mkr (där ej annat anges)	2022	2021	2020	2019	2018
Intäkter	13 552	11 102	14 983	17 850	16 271
Rörelseresultat	2 903	3 264	3 897	3 287	3 069
varav resultat av fastighetsförsäljningar[1)]	3 646	3 928	4 750	4 275	4 005
Investeringar	-11 276	-7 344	-9 777	-12 946	-11 452
Desinvesteringar	13 116	9 961	16 988	13 713	15 275
Operativt kassaflöde från löpande verksamhet[2)]	1 160	2 168	5 281	1 063	3 984
Sysselsatt kapital, Mdr kr	37,1	32,7	30,9	34,5	26,7
Avkastning på sysselsatt kapital, %[3)]	8,6	10,8	11,9	10,5	12,8
Antal anställda	422	431	445	427	414
1) Resultat som redovisas under Elimineringar tillkommer med	112	239	359	240	321

2) Före skatt, finansieringsverksamhet och utdelning.
3) För definition se not 43.

Intäkter, totalt 13,6 Mdr kr

Länder: Sverige, Norge, Finland, Danmark, Polen, Tjeckien, Ungern, Rumänien, USA

Kommersiell fastighetsutveckling

Sysselsatt kapital totalt 37 Mdr kr

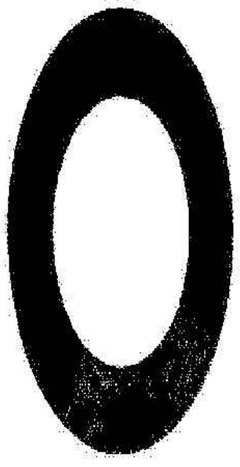

Geografiskt område
- Norden, 34%
- Europa, 24%
- USA, 42%

Uthyrning totalt 146 000 kvm

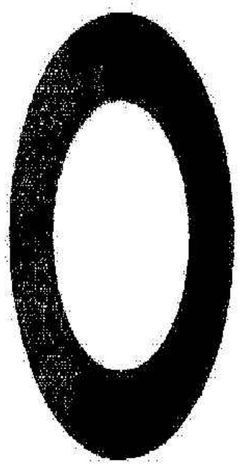

Geografiskt område
- Norden, 55%
- Europa, 42%
- USA, 3%

Orealiserade och realiserade utvecklingsvinster

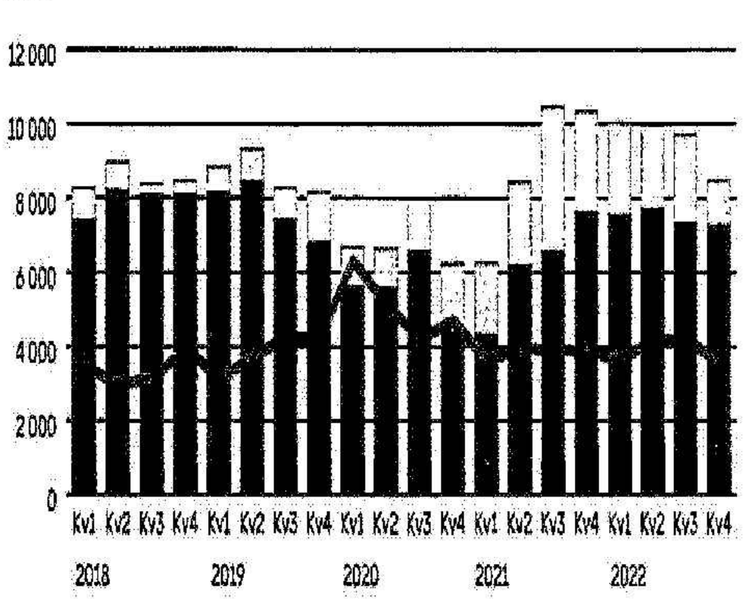

Orealiserade utvecklingsvinster:
- Mark
- Pågående projekt
- Avslutade projekt
- Realiserade utvecklingsvinster, rullande 12 månader

Intäkter och rörelseresultat från fastighetsförsäljningar

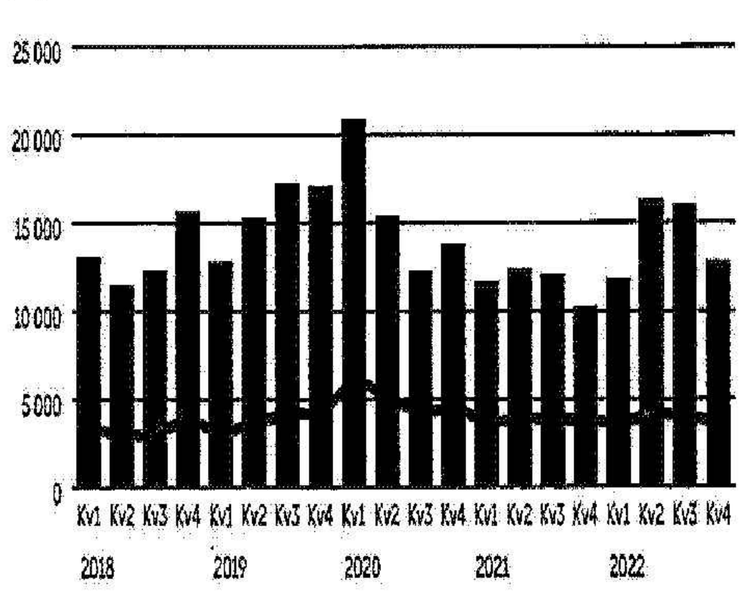

- Intäkter från fastighetsförsäljningar, rullande 12 månader
- Rörelseresultat från fastighetsförsäljningar, rullande 12 månader

Ansvarsfull tillväxt – värdeskapande i Kommersiell fastighetsutveckling

Kommersiell fastighetsutveckling initierar, utvecklar, hyr ut och säljer fastigheter byggda av vår Byggverksamhet. Vi fokuserar på hållbara, moderna lokaler där människor kan arbeta och mötas.

Vår förmåga att investera i ny mark är avgörande, och ett nära samarbete med vår Byggverksamhet är centralt för vår strategi. Vår lokala närvaro gör det möjligt för oss att identifiera områden med stark utvecklingspotential. Vi utvecklar dynamiska områden genom att investera i och utveckla miljöer blandat med kontor och högkvalitativa bostadsfastigheter.

Vi strävar efter att öka investeringarna på alla våra marknader. Vi ökar också successivt vår portfölj av bostadshyresfastigheter i USA och Danmark, samt life science-fastigheter i USA för att möta den växande efterfrågan. Detta bidrar också till en ökad diversifiering i vår projektportfölj.

Produkter och tjänster:
- Kontor
- Logistik och andra kommersiella lagerlokaler i Sverige
- Bostadshyresfastigheter i Danmark och USA
- Life science i USA

Marknadsdrivkrafter:
- Ekonomisk tillväxt
- Urbanisering
- Ökad efterfrågan på attraktiva kontorslokaler i centrala lägen
- Hållbarhet

Bransch-/marknadstrender:
- Hyresgäster önskar mer flexibla produkter och hyresvillkor
- Ökat intresse för moderna, hållbara och flexibla lokaler med fokus på välbefinnande och service
- Fortsatt polarisering mellan nya mer attraktiva kontor och mindre moderna fastigheter på både hyres- och investerarmarknaden

Portföljmix, pågående projekt

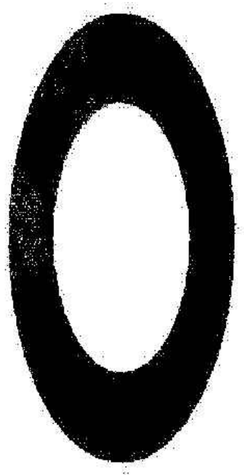

- Kontor, 72%
- Bostadshyresfastigheter, 23%
- Logistik, 5%

Marknadsegenskaper/konkurrens:
Norden: Alla nordiska marknader är mogna. Konkurrensen är huvudsakligen lokal
Centraleuropa: Främst lokal konkurrens, med inriktning på huvudstäderna och Polens storstäder
USA: Mogna marknader, både lokal och nationell konkurrens

I FOKUS: Port7, Prag, Tjeckien

En hållbar byggnad enligt EU:s taxonomi

Metoderna för hållbart byggande förbättras snabbt i takt med att behovet av att bekämpa klimatförändringarna blir mer akut. Myndigheterna inför i sin tur nya förordningar och mål för att återspegla både vad som är möjligt och vad som är nödvändigt.

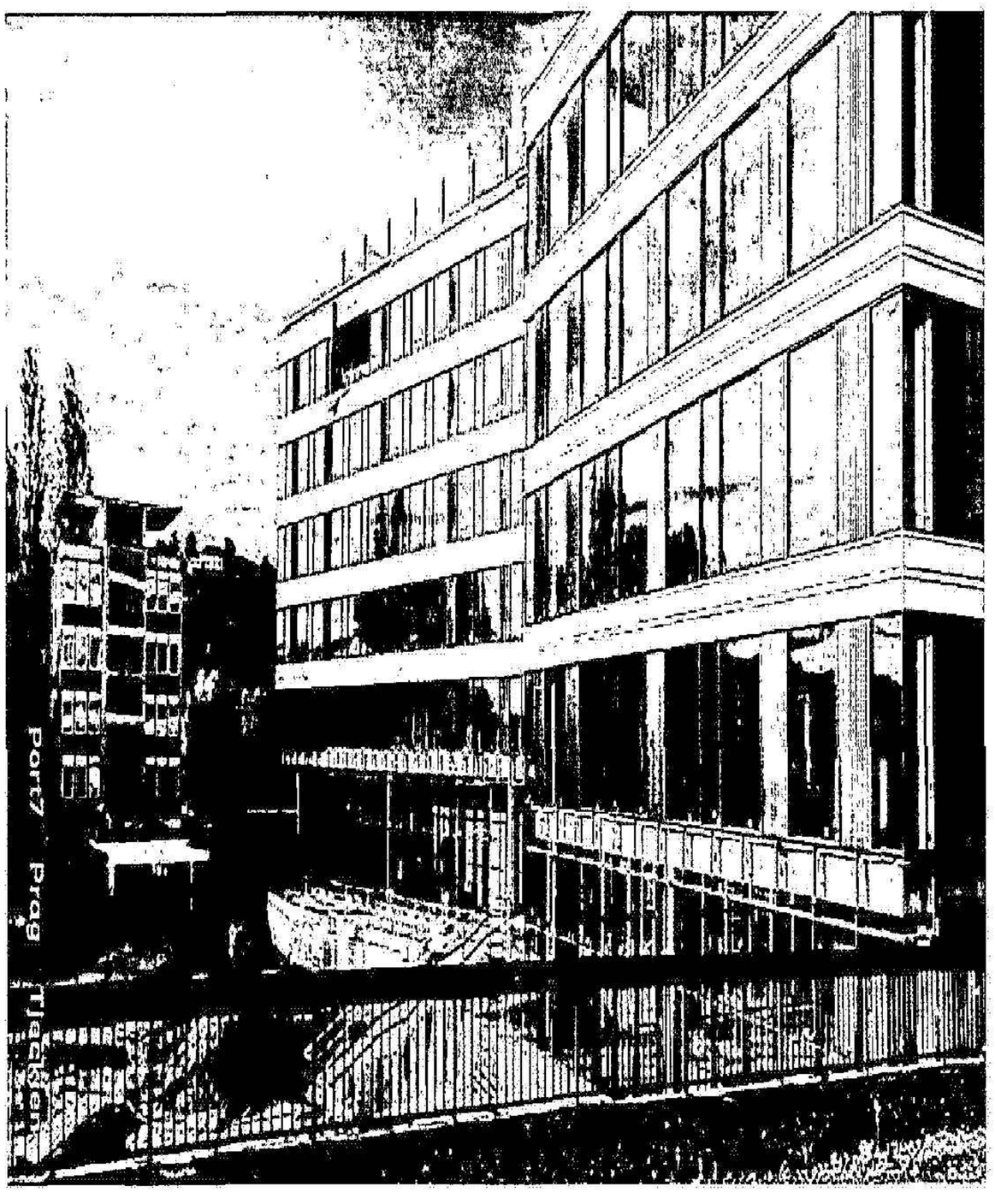

Under 2022 offentliggjorde EU kriterier för hållbar finansiering, inom ramen för EU:s taxonomi för hållbara investeringar.

Dessa kriterier hjälper investerare att avgöra vilka verksamheter som verkligen är hållbara, vilket ökar transparensen och höjer ribban bland annat inom byggbranschen.

Port7 i Prag, ett kontorskomplex på 35 700 kvadratmeter i det expanderande Holešovice-distriktet, kommer att vara ett av de första Skanska-projekten som uppfyller de nya kriterierna. Målet är även att uppnå de senaste kriterierna för certifiering enligt LEED Platinum Core and Shell.

Efterlevnaden av kriterierna för både taxonomin och LEED-certifieringen kräver insamling av stora mängder data, inom allt från vatteneffektivitet, uppvärmning och ventilation till belysning och avfallshantering.

För att uppfylla taxonomins kriterier för väsentligt bidrag testas den termiska integriteten i Port7 under byggprocessen.

Energibehovet för den färdiga byggnaden kommer också att nå de 10 procent under tröskelvärdet som krävs för "nära nollenergi-byggnader" (NZEB) – ett officiellt begrepp som används i EU-lagstiftningen för en byggnad som förbrukar mycket lite energi. I Port7 möjliggörs detta via en högpresterande fasad, effektiv uppvärmning och ventilation samt LED-belysning och ljussensorer. Blandare för toalett och kök har ett maxflöde på 6 liter per minut för att säkerställa optimerad vattenförbrukning.

Livscykelanalysen omfattar perioden från konstruktion fram till 60 års drift, vilket säkerställer hållbara val från byggprocessens start. Arbetet påbörjades efter att översvämningsrisken hade utvärderats, och eftersom byggnaden ligger på sedan tidigare exploaterad mark har ingen biologiskt värdefull mark använts.

Projektet omfattar även ett stort serviceutbud utformade för att öka hyresgästernas välbefinnande. Skanska siktar mot WELL Platinum – den högsta certifieringen för projekt som främjar människors hälsa och välbefinnande.

Det tidigare otillgängliga hamnområdet har öppnats upp av en offentlig park och gemensamma trädgårdar. Målet är att även inhysa en restaurang, gym, livsmedelsbutik, café och frisörsalong på bottenvåningen. Cykelvägar och cykelställ samt stationer med verktyg för eget cykelunderhåll ingår också.

Förvaltnings-fastigheter

Under 2022 lanserade vi en ny verksamhetsgren, Förvaltningsfastigheter. Vårt mål är att etablera, bygga upp och aktivt förvalta en portfölj av svenska kontorsfastigheter med hög hållbarhetsstandard i attraktiva lägen. Dessa tillgångar utvecklas av vår verksamhetsgren Kommersiell fastighetsutveckling och tar i dag form i nya, eftertraktade områden i Sverige.

Förvaltningsfastigheter

Kommersiellt fokus

- Bygga upp och förvalta en portfölj av högkvalitativa hållbara fastigheter i attraktiva lägen, med ett totalt portföljvärde om 12-18 miljarder kronor
- Skapa synergier med Kommersiell fastighetsutveckling
- Värdeskapande i projekt i flera faser
- Placemaking på nya platser

Under 2022 lanserade vi vår nya verksamhetsgren Förvaltningsfastigheter. Under året förvärvade Förvaltningsfastigheter tre kontorsfastigheter från Kommersiell Fastighetsutveckling. Tillsammans gav dess transaktioner verksamhetsgrenen en stark start.

Resultat 2022

Intäkterna uppgick till 40 (e.t.) Mkr. Förvaltningsfastigheter förvärvade tre kontorsfastigheter under 2022 till ett totalt värde om 3 668 Mkr. Rörelseresultatet uppgick till 140 (e.t.) Mkr, främst hänförligt till förändringar i fastighetsvärdet, till följd av tillämpning av IFRS principer för redovisning av förvaltningsfastigheter till verkligt värde.

De förvärvade fastigheterna är Epic och Aqua, belägna i Malmö, och Sthlm 01 i Stockholm. Alla tre fastigheterna är belägna i områden där vi tidigare har utvecklat flera fastigheter och har fler både pågående och framtida utvecklingsprojekt. Fastigheterna är högkvalitativa kontorsfastigheter med flera hyresgäster och med den högsta hållbarhetscertifieringen, LEED Platinum.

Marknadsutsikter 2023

Hyresgäster fortsätter att efterfråga flexibilitet, hållbarhet och inflyttningsklara lokaler. Hyresmarknaden är fortsatt konkurrensutsatt, men hyrorna förblir mestadels stabila i de tre största städerna i Sverige. Vi fortsätter se polarisering mellan nya och attraktiva kontorsbyggnader och de mindre moderna fastigheterna där högkvalitativa och hållbara fastigheter med stort serviceutbud är mer attraktiva än det äldre beståndet.

Nyckeldata

Mkr (där ej annat anges)	2022[1)]
Intäkter	40
Driftnetto	30
Rörelseresultat	140
Investeringar	-3 668
Desinvesteringar	0
Sysselsatt kapital	3 733
Fastighetsvärde	3 758
Avkastning på sysselsatt kapital, %	13,6
Överskottsgrad, %	75,4

Fastigheter	Uthyrningsbar area, kvm	Hyresvärde på årsbasis, Mkr	Ekonomisk uthyrningsgrad, %	Fastighetsvärde, Mkr	Hållbarhetscertifiering, %
Malmö	23 110	74	98	1 378	100
Stockholm	28 992	122	80	2 380	100
Totalt	**52 102**	**196**	**86**	**3 758**	**100**

Läs mer om Förvaltningsfastigheter i not 40.

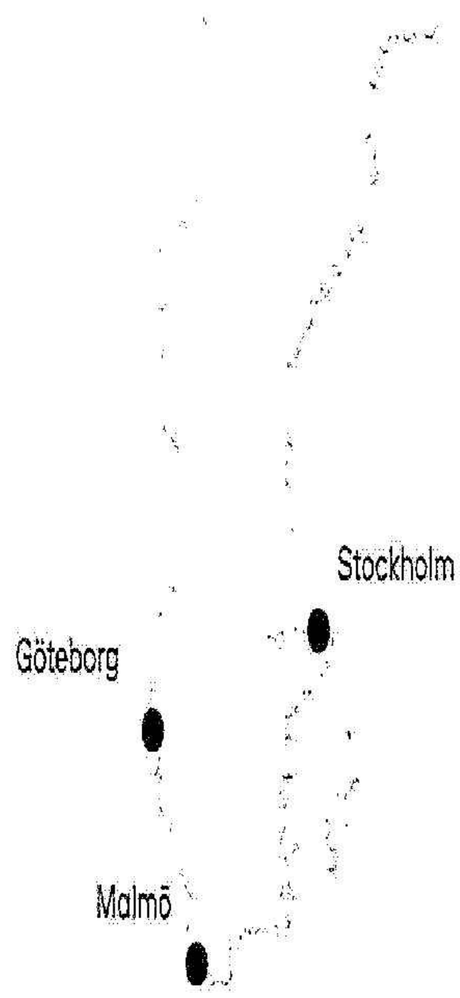

1) Förvaltningsfastigheter är en ny verksamhetsgren från och med 2022.

Värdeskapande i Förvaltningsfastigheter

Under 2022 lanserade vi verksamhetsgrenen Förvaltningsfastigheter med målet att generera stabila kassaflöden och skapa värde genom långsiktig förvaltning av Skanska-utvecklade kontorsfastigheter. Vissa fastigheter kommer att säljas internt från Kommersiell fastighetsutveckling till Förvaltningsfastigheter. Förvaltningsfastigheter kommer att förvärva kontorsprojekt med flera hyresgäster uthyrda till minst 80 procent, i attraktiva lägen och med den högsta nivån av hållbarhetscertifiering. Vårt mål är att etablera och äga en långsiktig portfölj av kvalitetsfastigheter i förstklassiga lägen i Stockholm, Göteborg och Malmö, som skapar ett stabilt kassaflöde genom hyresintäkter och stärker vår konkurrenskraft som koncern.

Med Förvaltningsfastigheter får koncernen en mer aktiv roll i hela värdekedjan och blir en långsiktig partner för lokalsamhället genom vårt engagemang i de områden där vi bygger. Detta kommer att vara en betydande faktor i vår dialog med viktiga intressenter, såsom kommuner och myndigheter, när vi utforskar nya markområden och möjligheter för projektutveckling.

Som fastighetsförvaltare breddar vi vår verksamhetsinriktning och ökar vår attraktivitet som varumärke och arbetsgivare.

Marknadsdrivkrafter:

- Ekonomisk tillväxt
- Urbanisering
- Ökad efterfrågan på attraktiva kontorslokaler i centrala lägen
- Hållbarhet

Bransch-/marknadstrender:

- Hyresgäster önskar mer flexibla produkter och hyresvillkor
- Ökat intresse för moderna, hållbara och flexibla lokaler med större fokus på välbefinnande och service
- Fortsatt polarisering mellan nya mycket attraktiva kontor och mindre moderna fastigheter på både hyres- och investerarmarknaden

Marknadsegenskaper/konkurrens:
Konkurrensen är huvudsakligen lokal.

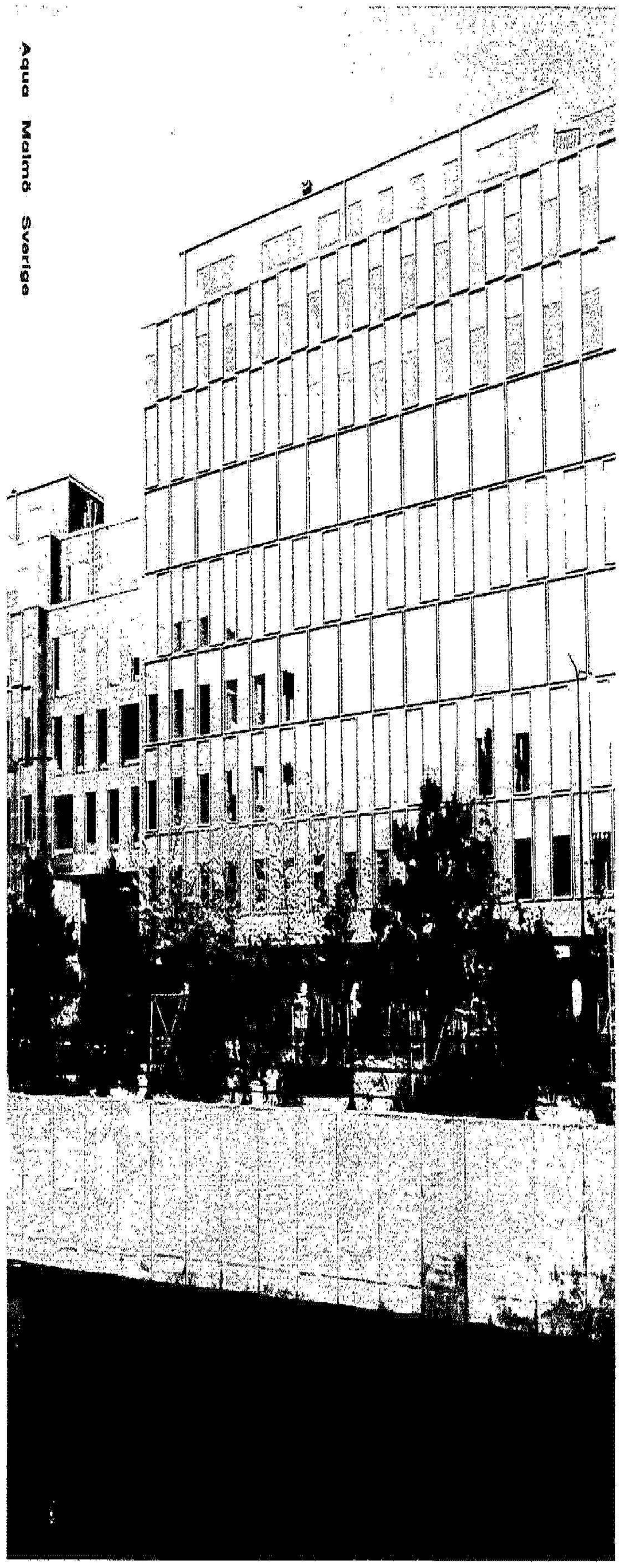
Åbuna Malmö Sverige

I FOKUS: Epic, Malmö

Episk investering i kvalitet och hållbarhet

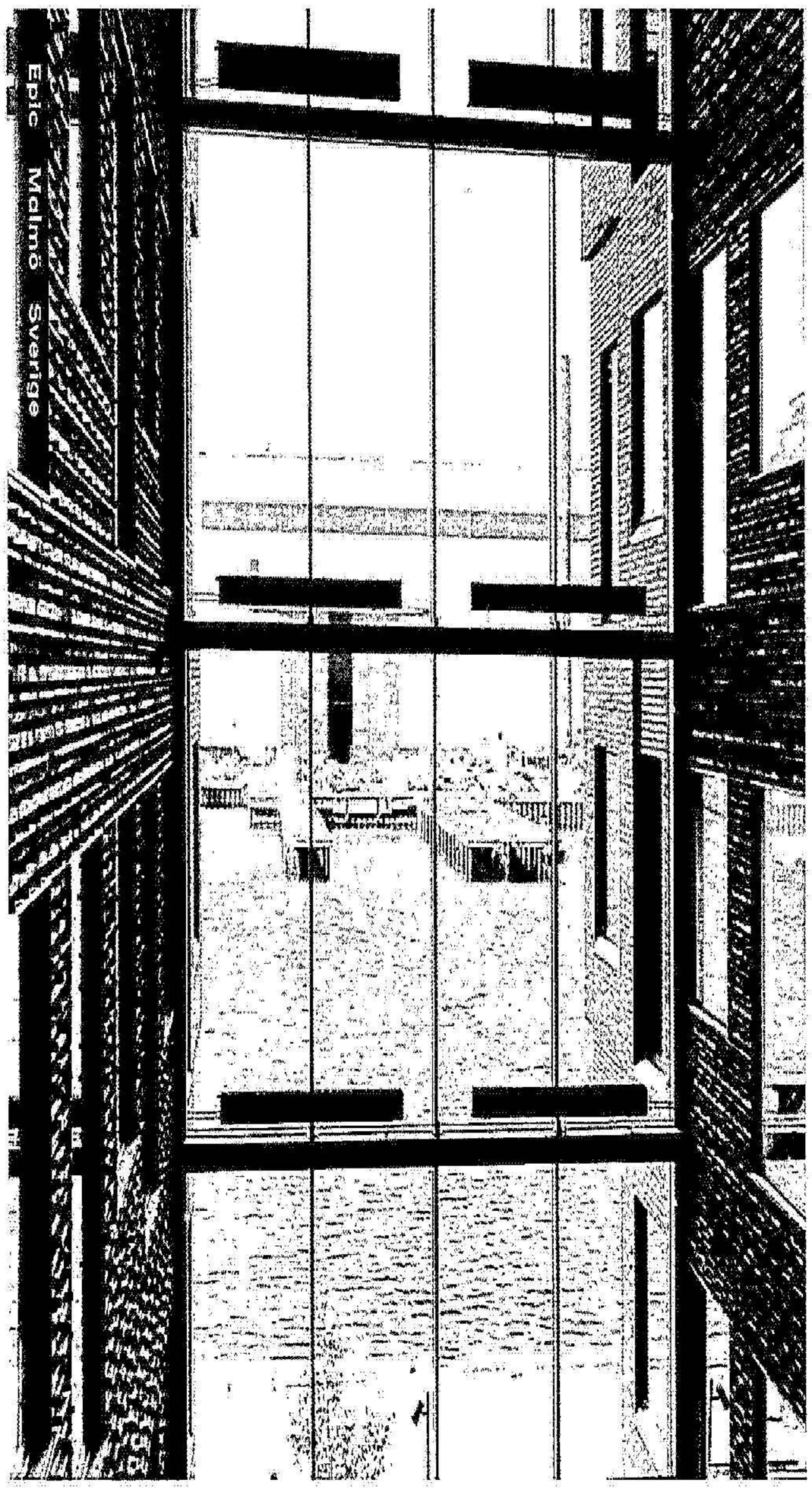

Epic är en kontorsbyggnad i ett av Malmös mest attraktiva lägen, certifierad med LEED Platinum och WELL Gold. I mars 2022 blev den det första förvärvet för vår nya verksamhetsgren Förvaltningsfastigheter, vars mål är att skapa ökat värde via en portfölj av högkvalitativa, hållbara kontor.

Byggnaden, som stod klar 2020 och är fullt uthyrd, ligger på den populära Universitetsholmen i Malmö. Epic är designad med fokus på hälsa och välbefinnande, med bästa tänkbara ljusinsläpp och inomhusluft, ett atrium och cykelhotell.

Projektet uppnådde den högsta LEED-certifieringen, LEED Platinum, delvis tack vare de innovativa cirkulära lösningarna under byggfasen.

Den rustika träpanelen på atriets väggar är tillverkade av gamla fönsterkarmar och träbjälkar från ett rivningsprojekt.

Golvplattorna varvas med krossade material i olika färger: 17 ton rött återvunnet tegel från Epics egen fasad och 16 ton grått tegel av återvunnen betong från Köpenhamns tunnelbana. Den ljudabsorberande duken bakom ribborna i trä är tillverkad av 77 195 återvunna PET-flaskor.

En ökad användning av cirkulära material är avgörande för vårt mål om klimatneutralitet till år 2045. Kopplingen mellan cirkularitet och klimatutsläpp är tydlig, och ökade cirkulära materialflöden bidrar till minskad klimatpåverkan.

Skapar värde

Våren 2022 såldes Epic till vår nya verksamhetsgren Förvaltningsfastigheter.

Denna verksamhetsgren ska skapa värde genom aktiv förvaltning av en portfölj av högkvalitativa, hållbara kontor. Målet är att uppnå ett portföljvärde om cirka 12–18 miljarder kronor.

Förvaltningsfastigheter kommer att förvärva kontorsprojekt med flera hyresgäster i Malmö, Stockholm och Göteborg, utvecklade av Skanska Kommersiell fastighetsutveckling i Norden, som är uthyrda till minst 80 procent, i attraktiva lägen och med den högsta nivån av hållbarhetscertifiering. Detta kommer att skapa stabila kassaflöden och stärka vår roll i värdekedjan.

I FOKUS

Framtiden är flexibel

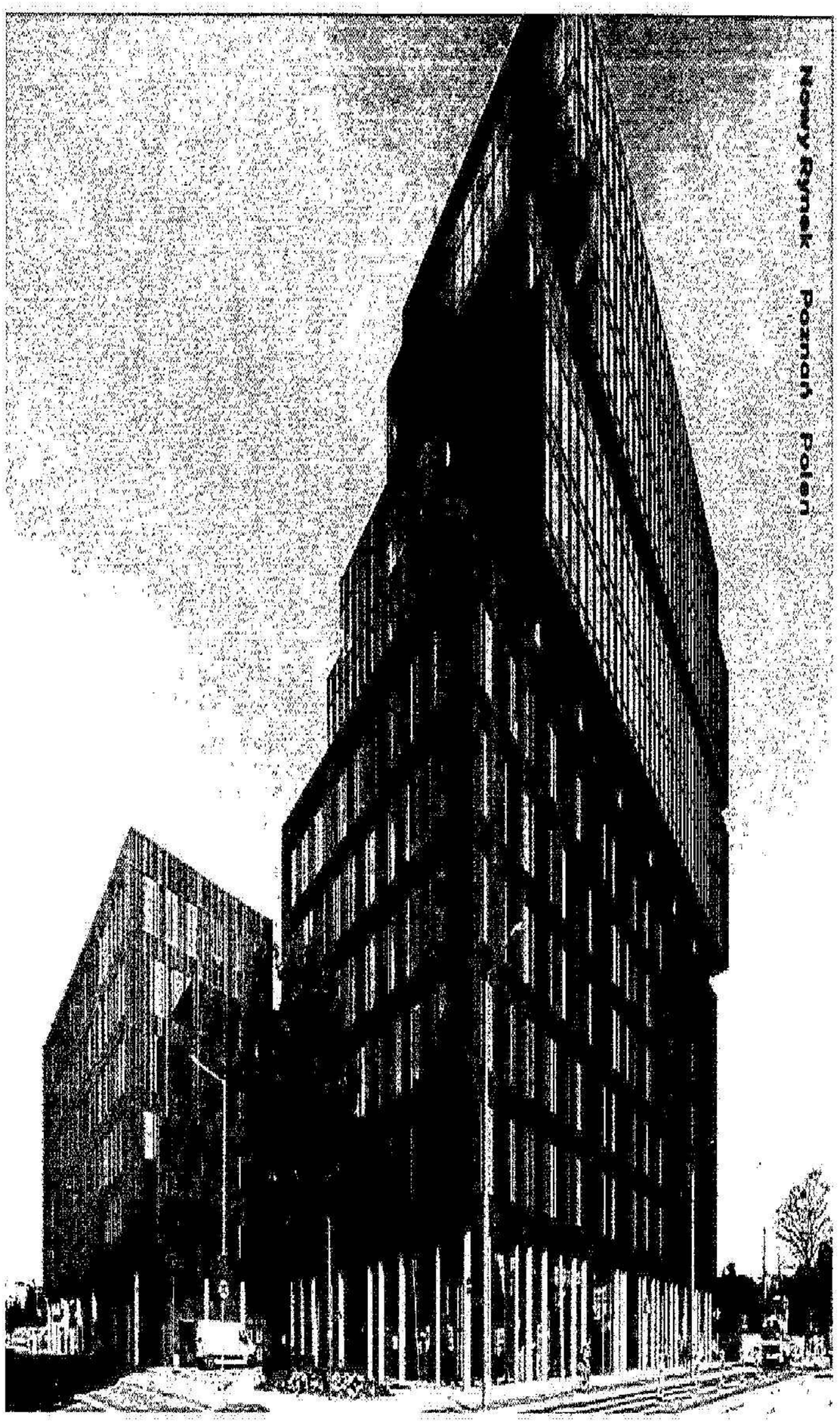

För ROCKWOOL, ett familjeföretag grundat i Danmark för 85 år sedan, var det viktigt att kunna återvända till kontoret så snart som möjligt efter pandemin.

"Vi är flexibla, men eftersom vi är ett familjeföretag tror vi på mänsklig kontakt. Genom att vara på kontoret blir vi mer kreativa, vi kan reagera snabbare och i slutändan bli mer effektiva", säger Ewelina Płocieniczak, chef för ROCKWOOL GBS.

År 2019 hyrde tillverkaren av mineralullsprodukter in sig på 5 600 kvadratmeter i D-byggnaden av Nowy Rynek i Poznań, västra Polen, ett prisbelönt projekt för "mixed use" som Skanska framgångsrikt sålde till Eastnine år 2022 för 121 MEUR, motsvarande 1,3 miljarder kronor. Under 2022 utökade ROCKWOOL med ytterligare 880 kvadratmeter.

Med den extra ytan kunde ROCKWOOL specialanpassa sin arbetsplats för att öka produktiviteten och medarbetarnas välbefinnande. Företaget använde sin egen ljudisolering för att dämpa ljudvolymen. Tysta rum och telefonbås har installerats för medarbetare som vill ha en tyst plats att arbeta på. Det finns särskilda rum för yoga och mindfulness, och en yta som uppmuntrar teamen att stå istället för att sitta när de brainstormar idéer. Biljard- och pingisbord ger möjlighet att diskutera i en mer avslappnad miljö.

"Vi delade upp ytorna för att undvika känslan av att befinna sig i en fabrik och för att främja mer kreativa metoder för produktivitet", säger Płocieniczak. "En av de stora lärdomarna från pandemin var hur mycket förutsättningarna förändras. Kontoret måste vara flexibelt och agilt – det måste anpassa sig när vi förändras."

Hennes iakttagelse speglar även de trender som Skanska ser på marknaden. Hyresmarknaden är konkurrensutsatt, men vi ser mönster växa fram för hyresgästernas efterfrågan efter pandemin. Företagen lyfter vikten av moderna, hållbara och flexibla lokaler med ökat fokus på friskvård och serviceutbud för att locka tillbaka medarbetarna till kontoret. Det är en bra matchning mot Skanskas fastighetsportfölj.

Nowy Rynek byggnad D:s miljöegenskaper resulterade i att byggnaden certifierades med WELL Health & Safety och LEED Platinum. Den förväntas även tilldelas WELL Core & Shell-certifiering i framtiden. Byggnaden imponerade även på juryn för Polish Green Building Councils Green Building Awards 2022, som utsåg den till Best Certified Ecological Building.

De toppmoderna lokalerna i Nowy Rynek har varit en nyckelfaktor för att locka tillbaka teamen till kontoret, säger Płocieniczak. Byggnaden drivs av 100 procent förnybar energi och använder klimatsmarta funktioner som låghastighetsventilation, kylbafflar, LED-belysning, energieffektiv kyla (frikyla) samt grå- och regnvattensystem. Byggnaden erbjuder även cykelförvaring, och på taket finns bikupor som inhyser cirka 30 000 bin.

Varje vecka leder företagets ambassadör för välbefinnande ett pass i mindfulness eller meditation för mellan 20 och 40 anställda. Passen hade bara två deltagare direkt efter pandemin men har vuxit stadigt sedan dess. Initiativet ingår i en bredare satsning från ROCKWOOL för att göra kontoret till en plats som ökar medarbetarnas välbefinnande.

"Välbefinnande är enormt viktigt för oss – inte bara balans mellan arbete och privatliv eller fysisk aktivitet, utan hur vi hanterar vår arbetsbelastning och eventuell stress", avslutar Płocieniczak.

Årsskrift
2022

Bolagsstyrningsrapport

God bolagsstyrning säkerställer att Skanska sköts ansvarsfullt, effektivt och på ett hållbart sätt för alla våra intressenter inklusive men inte begränsat till aktieägare, kunder, leverantörer, samhället och medarbetare. Bolagsstyrning beskriver hur rättigheter och skyldigheter fördelas mellan bolagets organ i enlighet med tillämpliga lagar, regler och förordningar samt interna regler och processer. Bolagsstyrning syftar även till att säkerställa system och processer för styrelsen och ledningen vad gäller kontroll och övervakning, vägleda våra medarbetare i gott affärsmässigt uppträdande och säkerställa en sund riskkultur.

Denna bolagsstyrningsrapport för 2022 har granskats av Skanskas externa revisorer i enlighet med 9 kap. 31 § aktiebolagslagen. Rapporten innehåller upplysning enligt 6 kap. 6 § årsredovisningslagen.

Styrningsstruktur

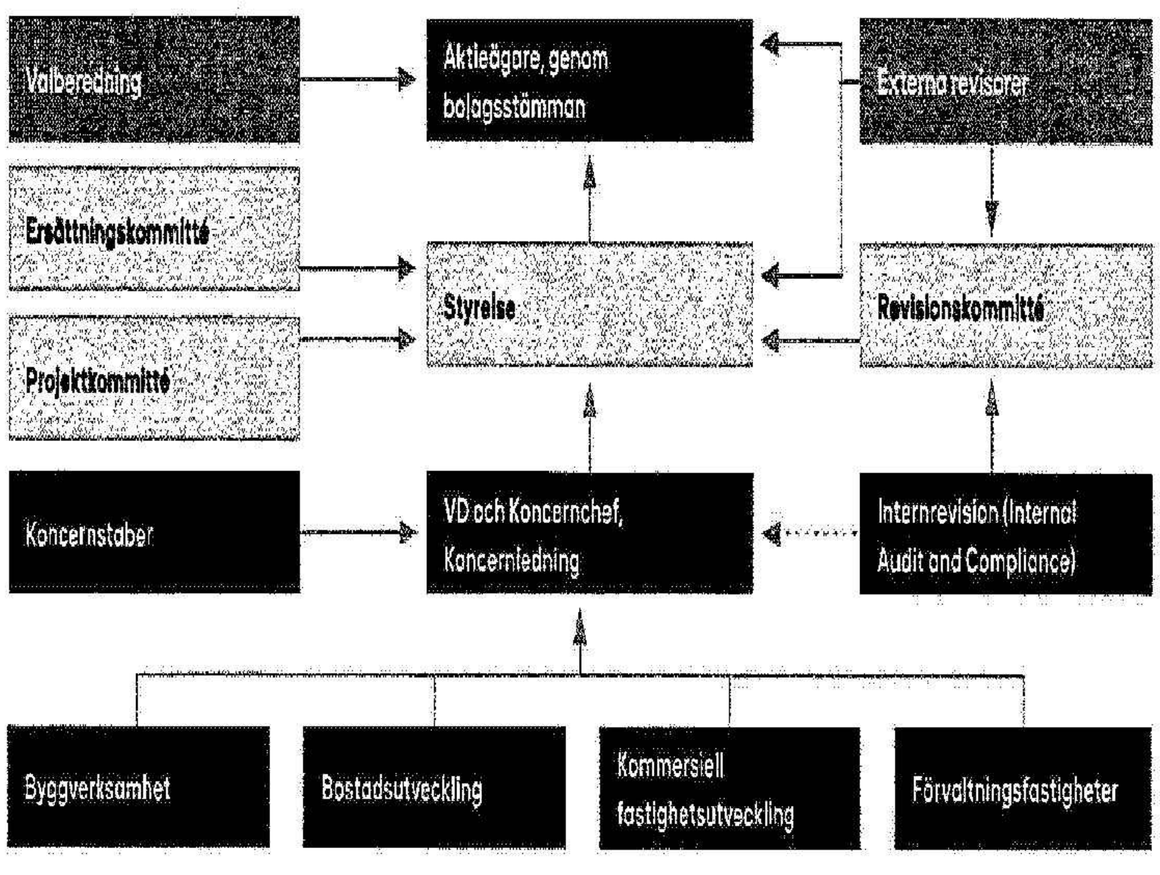

Principer för bolagsstyrning

Skanska är ett av världens största projektutvecklings- och byggföretag, med fokus på utvalda marknader i Norden, Europa och USA. Med stöd av starka trender inom urbanisering och demografi, och genom att sträva efter att vara i framkant inom hållbarhet, erbjuder vi konkurrenskraftiga lösningar. Med vårt syfte och våra värderingar, strategi, kompetenta medarbetare samt starka varumärke har vi en stabil grund för att fortsätta bidra till att skapa en hållbar framtid för kunder och samhället i stort samt skapa långsiktigt värde för aktieägare. Moderbolag i koncernen är Skanska AB ("Bolaget") med säte i Stockholm.

Som svenskt publikt aktiebolag med aktier noterade på Nasdaq Stockholm är Skanska skyldigt att följa en mängd olika externa regelverk som påverkar vår styrning. Skanska har dessutom fastställt interna regelverk för att styra koncernen samt processer för övervakning av affärsenheternas och koncernstabernas efterlevnad av externa och interna regelverk. Skanskas arbete med frågor angående etik och hållbarhet är en integrerad del i verksamheten och styrelsen diskuterar dessa frågor kontinuerligt.

Skanska redovisar inte några avvikelser från Svensk kod för bolagsstyrning ("Koden") för räkenskapsåret 2022. Inga överträdelser av tillämpliga börsregler eller brott mot god sed på aktiemarknaden har rapporterats gällande Skanska av Nasdaq Stockholms disciplinnämnd eller Aktiemarknadsnämnden under 2022.

Mer information om Skanskas bolagsstyrning finns tillgänglig på Skanskas webbplats: group.skanska.com/sv/koncernens-styrning/.

Centrala externa styrdokument

- Aktiebolagslagen
- Regelverk för emittenter Nasdaq Nordic Main Market
- Svensk kod för bolagsstyrning
- Årsredovisningslagen
- Lagen om värdepappersmarknaden
- EU:s Marknadsmissbruksförordning
- International Financial Reporting Standards (IFRS) och övriga redovisningsregler
- EU-direktivet om icke finansiell rapportering (Non Financial Reporting Directive, NFRD)
- EU:s Taxonomi
- Global Reporting Initiative (GRI) Standards

Centrala interna styrdokument

- Bolagsordningen, som finns tillgänglig på Skanskas webbplats
- Styrelsens och styrelsekommittéernas arbetsordning
- Instruktioner för VD och Koncernchef
- Koncernomfattande styrande dokument, inklusive koncernpolicyer, koncernstandarder och instruktioner, koncernriktlinjer samt affärsprocesser för godkännande, kontroll och riskhantering
- Skanskas Uppförandekod, som finns tillgänglig på Skanskas webbplats

Aktier och aktieägare

Skanskas B-aktier är noterade på Nasdaq Stockholm i segmentet Large Cap. Aktiekapitalet uppgick vid utgången av 2022 till 1 259 709 216 kronor bestående av totalt 419 903 072 aktier, varav 19 654 316 A-aktier och 400 248 756 B-aktier.

A-aktier ger innehavaren rätt till tio röster per aktie och B-aktier ger innehavaren rätt till en röst per aktie. Det finns i övrigt inga begränsningar i bolagsordningen i fråga om hur många röster varje aktieägare kan avge vid en bolagsstämma. A-aktier och B-aktier berättigar innehavaren till samma utdelning.

Vid utgången av 2022 hade Skanska totalt 113 417 aktieägare enligt statistik från Euroclear Sweden AB. De tio största ägarna innehade 56,8 procent av rösterna och 40,6 procent av kapitalet. AB Industrivärdens innehav uppgick till 24,5 procent av rösterna, Lundberggruppens innehav till 13,2 procent av rösterna och AMF Tjänstepension & AMF Fonders innehav till 5,3 procent av rösterna. Mer information om Skanska-aktien och aktieägare, inklusive Bolagets innehav av egna B-aktier, finns på sidorna 12–13.

Bolagsstämma

Bolagsstämman är Skanskas högsta beslutande organ och det är vid den som aktieägare utövar sin beslutanderätt. Vid årsstämman beslutar aktieägarna i centrala frågor såsom fastställande av resultat- och balansräkningar, utdelning, styrelsens sammansättning, ansvarsfrihet för styrelsen och Verkställande direktören ("VD") och Koncernchefen, styrelsearvoden och revisorsarvoden samt val av externa revisorer. Riktlinjer för lön och annan ersättning till ledande befattningshavare fastställs av årsstämman åtminstone vart fjärde år, medan styrelsens ersättningsrapport läggs fram för årsstämmans godkännande årligen.

Skanskas räkenskapsår löper från och med den 1 januari till och med den 31 december, och årsstämman ska hållas inom sex månader efter räkenskapsårets slut. Datum och ort för årsstämman kommuniceras på Skanskas webbplats senast i samband med publiceringen av delårsrapporten för det tredje kvartalet.

Kallelsen till årsstämman publiceras i Post- och Inrikes Tidningar och på Skanskas webbplats. Att kallelse skett annonseras i Dagens Nyheter och i minst ytterligare en svensk dagstidning. Samtliga stämmodokument publiceras på Skanskas webbplats på svenska och engelska. Aktieägare som är införda i aktieboken på avstämningsdagen och som anmäler sin avsikt att delta i stämman till Bolaget har rätt att delta i stämman, antingen personligen eller genom ombud med fullmakt. Enligt bolagsordningen får styrelsen besluta att aktieägare ska kunna utöva sin rösträtt per post före årsstämman. Aktieägare har rätt att få ärenden behandlade vid årsstämman om begäran har inkommit till styrelsen senast sju veckor före årsstämman.

Årsstämma 2022

Årsstämman 2022 hölls den 29 mars 2022 i Stockholm. Vid årsstämman var totalt 854 aktieägare företrädda, vilket representerade cirka 60,0 procent av det totala antalet röster.

Mot bakgrund av risken för spridning av covid-19 genomfördes årsstämman genom enbart förhandsröstning med stöd av tillfälliga lagregler. Årsstämman genomfördes således utan möjlighet för aktieägare att närvara fysiskt, personligen eller genom ombud, och aktieägarna utövade sin rösträtt genom att rösta på förhand, så kallad poströstning. Som Kollegiet för svensk bolagsstyrning meddelade genom pressmeddelande i februari 2022 utgör detta inte någon avvikelse från Koden. Förinspelade anföranden av styrelsens ordförande och VD och Koncernchefen gjordes tillgängliga på Skanskas webbplats före årsstämman.

Årsstämman beslutade bland annat om omval av Hans Biörck, Pär Boman, Jan Gurander, Fredrik Lundberg, Catherine Marcus och Åsa Söderström Winberg till styrelseledamöter och om val av Mats Hederos och Ann E. Massey till nya styrelseledamöter. Hans Biörck omvaldes till styrelsens ordförande. De anställda representerades i styrelsen av Ola Fält, Richard Hörstedt och Yvonne Stenman som ordinarie ledamöter, med Goran Pajnic, Hans Reinholdsson och Anders Rättgård som suppleanter.

Årsstämman beslutade vidare att till aktieägarna dela ut 10,00 kronor per aktie, varav 7,00 kronor per aktie i ordinarie utdelning och 3,00 kronor per aktie i extra utdelning; omvälja Ernst & Young AB som extern revisor; godkänna styrelsens ersättningsrapport för 2021; och att bemyndiga styrelsen att, under perioden intill årsstämman 2023, besluta om förvärv av högst 2 600 000 egna B-aktier på Nasdaq Stockholm för säkerställande av leverans av aktier till deltagare i Skanskas aktiesparprogram som beslutades av årsstämman 2019 (Seop 5).

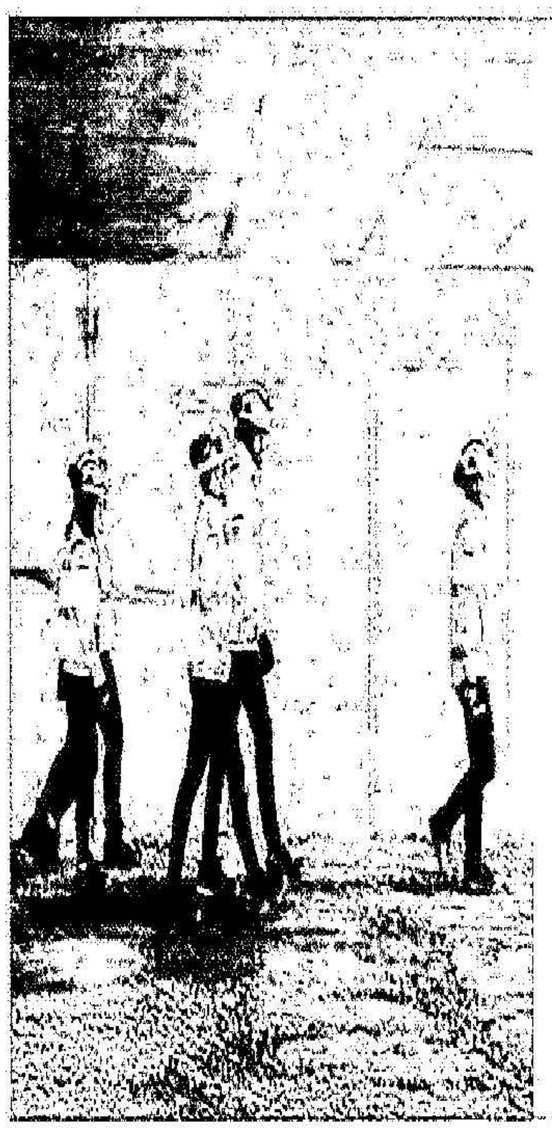

Årsstämma 2023

Skanskas årsstämma 2023 kommer att äga rum onsdagen den 29 mars 2023 kl. 10.00 på Sergel Hub i Stockholm. Aktieägare har även möjlighet att utöva sin rösträtt genom poströstning innan årsstämman. Mer information finns tillgänglig på sidan 221 och på Skanskas webbplats: group.skanska.com/sv/koncernens-styrning/bolagsstamma/arsstamma-2023/.

Vidare beslutade årsstämman i enlighet med styrelsens förslag om ett långsiktigt aktiesparprogram för räkenskapsåren 2023, 2024 och 2025 ("Seop 6") för fast anställda inom Skanska-koncernen; att bemyndiga styrelsen att, under perioden intill årsstämman 2023, besluta om förvärv av högst 1 000 000 egna B-aktier på Nasdaq Stockholm för säkerställande av leverans av aktier till deltagare i Seop 6; samt att högst 12 000 000 egna B-aktier får överlåtas vederlagsfritt till deltagare i Seop 6 vid den tidpunkt och på de övriga villkor som deltagare i Seop 6 har rätt att förvärva aktier. Seop 6 är det första Skanska aktiesparprogram där målet för tillväxt i vinst per aktie på koncernnivå kompletteras med ett klimatmål på koncernnivå kopplat till koncernens minskning av koldioxidutsläpp.

Fullständig information om årsstämman 2022 samt stämmoprotokoll finns på Skanskas webbplats: group.skanska.com/sv/koncernens-styrning/bolagsstamma/arsstamma-2022/.

Valberedningen

Årsstämman 2018 gav styrelsens ordförande mandat att låta de fyra röstmässigt största aktieägarna utse varsin representant att tillsammans med ordföranden utgöra valberedningen. Vid bedömningen av vilka som är att anse som de röstmässigt största aktieägarna ska den av Euroclear Sweden AB registrerade och ägargrupperade förteckningen per den sista bankdagen i augusti varje år användas.

I valberedningens uppgifter ingår att:

- Utvärdera styrelsens sammansättning och arbete
- Utarbeta förslag till årsstämman avseende val av styrelseledamöter och styrelseordförande
- I samarbete med styrelsens revisionskommitté utarbeta förslag till årsstämman avseende val av revisor
- Utarbeta förslag till årsstämman avseende arvode till styrelsens ordförande och till övriga bolagsstämmovalda styrelseledamöter för styrelsearbete och för arbete i styrelsens kommittéer, samt arvode till revisorerna
- Utarbeta förslag till årsstämman avseende ordförande vid årsstämman
- I förekommande fall utarbeta förslag till ändring av principerna för tillsättande av kommande valberedning

Information om hur aktieägare kan lämna förslag till valberedningen finns på Skanskas webbplats.

Valberedning inför årsstämman 2023

Inför årsstämman 2023 har valberedningen följande sammansättning:

- Helena Stjernholm, AB Industrivärden (24,5 procent av rösterna[1]), valberedningens ordförande
- Katarina Martinson, Lundberggruppen (13,2 procent av rösterna[1])
- Dick Bergqvist, AMF Tjänstepension & AMF Fonder (5,0 procent av rösterna[1])
- Malin Björkmo, Handelsbanken Fonder (1,8 procent av rösterna[1])
- Hans Biörck, styrelseordförande i Skanska AB.

Denna information publicerades på Skanskas webbplats och offentliggjordes genom pressmeddelande den 23 september 2022. Enligt Koden ska majoriteten av valberedningens ledamöter vara oberoende i förhållande till Bolaget och dess ledande befattningshavare samt minst en av ledamöterna ska även vara oberoende i förhållande till de i Bolaget röstmässigt största aktieägarna. Av de utsedda ledamöterna är alla oberoende i förhållande till Bolaget och dess ledande befattningshavare och tre är oberoende i förhållande till de i Bolaget röstmässigt största aktieägarna.

Valberedningen har inför årsstämman 2023 hållit fyra protokollförda möten. Inget arvode har utgått för arbetet i valberedningen. Valberedningen har i sitt nomineringsarbete tagit del av den interna utvärderingen av styrelsearbetet, styrelseordförandens redogörelse för styrelsearbetet samt Bolagets strategi. Valberedningen har även intervjuat enskilda styrelseledamöter. Vidare har Skanskas VD och Koncernchef samt finansdirektör deltagit vid ett möte för presentation av Bolagets verksamhet och strategi.

Vid sammansättningen av styrelsen har valberedningen tillämpat reglerna om styrelsens sammansättning i Koden. Valberedningen har tillämpat regel 4.1 i Koden som mångfaldspolicy. Målet med mångfaldspolicyn är att styrelsen ska ha en med hänsyn till Bolagets verksamhet, utvecklingsskede och förhållanden i övrigt ändamålsenlig sammansättning, präglad av mångsidighet och bredd avseende de bolagsstämmovalda ledamöternas kompetens, erfarenhet, bakgrund och behov av förnyelse samt att en jämn könsfördelning ska eftersträvas. Valberedningen anser att det bland de föreslagna styrelseledamöterna finns en sådan mångfald och bredd. Av de styrelseledamöter som föreslås väljas av bolagsstämman är tre av åtta kvinnor. Könsfördelningen är därmed 38 procent kvinnor och 62 procent män, vilket, enligt valberedningens uppfattning, är förenligt med kravet på jämn könsfördelning. Valberedningen gör vidare bedömningen att de kompetenser och erfarenheter som bedöms viktiga för Skanska är väl representerade i den föreslagna styrelsen och att den föreslagna styrelsen har en ändamålsenlig sammansättning och storlek för att kunna möta Skanskas behov. Valberedningen har också bedömt att de föreslagna styrelseledamöterna har möjlighet att avsätta erforderlig tid för styrelseuppdraget i Skanska. Valberedningen har bedömt att den föreslagna styrelsen uppfyller kraven i Koden på styrelseledamöters oberoende.

Valberedningens förslag, redogörelse för arbetet samt information om föreslagna styrelseledamöter är publicerade på Skanskas webbplats: group.skanska.com/sv/koncernens-styrning/bolagsstamma/arsstamma-2023/.

1) Baserat på aktieinnehav den 31 augusti 2022.

Styrelsen

Enligt bolagsordningen ska styrelsen, till den del den utses av bolagsstämman, bestå av minst fem och högst tio ledamöter.

Styrelsen har det övergripande ansvaret för Skanskas organisationsstruktur och ledning och har som främsta uppgift att ta tillvara Bolagets och aktieägarnas intressen. Styrelsen beslutar i frågor som rör koncernens strategi, delårsrapporter och årsredovisning, större byggprojekt, investeringar och avyttringar, tillsättning av VD och Koncernchef samt frågor om koncernens organisationsstruktur. Ordföranden leder styrelsearbetet och har regelbunden kontakt med VD och Koncernchefen för att kunna följa koncernens verksamhet och utveckling.

Under perioden 1 januari 2022 intill slutet av årsstämman 2022 bestod styrelsen av sex ledamöter valda av årsstämman 2021[1], samt tre ledamöter och två suppleanter utsedda av arbetstagarorganisationerna. Nuvarande styrelse består av åtta ledamöter valda av årsstämman 2022 för tiden intill slutet av årsstämman 2023, samt tre ledamöter och tre suppleanter utsedda av arbetstagarorganisationerna.

Enligt Koden ska majoriteten av styrelsens bolagsstämmovalda ledamöter vara oberoende i förhållande till Bolaget och dess ledande befattningshavare, och minst två av dessa ledamöter ska även vara oberoende i förhållande till Bolagets större aktieägare. Samtliga styrelseledamöter som valdes av årsstämman 2022 är oberoende i förhållande till Bolaget och dess ledande befattningshavare. Av dessa ledamöter är sex även oberoende i förhållande till Bolagets större aktieägare.

Styrelsens sammansättning och en bedömning av varje styrelseledamots oberoende presenteras närmare på sidorna 50–51.

Styrelsens arbete 2022

Styrelsens arbete följer en årlig dagordning som är fastställd i styrelsens arbetsordning. Rapporter och annan dokumentation, sammanställd enligt fastställda processer, tillhandahålls styrelsen inför varje styrelsemöte för att säkerställa att styrelsen har relevant information och dokumentation som underlag för beslut. Styrelsens arbete bedrivs i första hand inom ramen för formella styrelsemöten samt möten i styrelsens kommittéer.

Under 2022 höll styrelsen sju möten, inklusive det konstituerande styrelsemötet. Ledamöternas närvaro vid styrelse- och kommittémöten framgår av tabellen på sidan 44. Viktiga frågor som styrelsen behandlade under året innefattade övervakning och kontroll av verksamheter, granskning och godkännande av delårsrapporter och årsredovisning, strategisk översyn av Skanska, samt cybersäkerhet, intern kontroll, riskhantering, etik och regelefterlevnad, och hållbarhetsrelaterade frågor, inklusive klimat och hälsa och säkerhet. Styrelsen fick regelbundna uppdateringar om covid-19-pandemins, Rysslands invasion av Ukraina, samt ökningen av inflation och höjda räntors inverkan på koncernens verksamhet och de marknader där Skanska är verksamt.

Utvärdering av styrelsens arbete

Styrelsens arbete utvärderas årligen genom en strukturerad process som syftar till att förbättra arbetsprocesser, effektivitet och samlad kompetens samt att bedöma eventuella behov av förändring. Styrelsens ordförande ansvarar för utvärderingen och för att presentera den för styrelsen och valberedningen.

Styrelseledamöter och suppleanter

Ledamot	Befattning	Invald, år	Revisionskommittén	Ersättningskommittén	Projektkommittén	Oberoende i förhållande till Bolaget och bolagsledningen	Oberoende i förhållande till Bolagets större aktieägare
Hans Biörck[2]	Styrelseordförande	2016	□	■	■	Ja	Ja
Pär Boman[2]	Ledamot	2015	■	□	□	Ja	Nej
Jan Gurander[2]	Ledamot	2019	□	□	□	Ja	Ja
Mats Hederos[2][3]	Ledamot	2022			□	Ja	Ja
Fredrik Lundberg[2]	Ledamot	2011			□	Ja	Nej
Catherine Marcus[2]	Ledamot	2017			□	Ja	Ja
Ann E. Massey[2][3]	Ledamot	2022			□	Ja	Ja
Åsa Söderström Winberg[2]	Ledamot	2020	□		□	Ja	Ja
Ola Fält[4]	Arbetstagarrepresentant	2018				–	–
Richard Hörstedt[4][5]	Arbetstagarrepresentant	2007			□	–	–
Yvonne Stenman[4]	Arbetstagarrepresentant	2018				–	–
Goran Pajnic[3][4]	Arbetstagarrepresentant (suppleant)	2022				–	–
Hans Reinholdsson[4]	Arbetstagarrepresentant (suppleant)	2020				–	–
Anders Rättgård[4]	Arbetstagarrepresentant (suppleant)	2017			□	–	–

■ = Ordförande □ = Ledamot

1) Som Skanska offentliggjorde den 31 augusti 2021 lämnade Jayne McGivern sitt uppdrag som styrelseledamot med verkan från och med den dagen.

2) Nominerad av valberedningen inför årsstämman 2022 och vald av aktieägarna vid årsstämman 2022.

3) Från och med den 29 mars 2022.

4) Nominerad och utsedd av arbetstagarorganisationerna.

5) Suppleant i projektkommittén för Anders Rättgård.

Under 2022 genomfördes en utvärdering i form av ett frågeformulär och enskilda samtal mellan styrelseordföranden och varje styrelseledamot samt genom diskussion vid styrelsemöten. Ordföranden utvärderades också genom ett skriftligt frågeformulär och en diskussion i styrelsen utan närvaro av ordföranden. Vid detta tillfälle leddes styrelsemötet av en annan ledamot som utsetts för ändamålet. Av utvärderingen för 2022 framgår att styrelsearbetet bedömdes fungera väl.

Styrelsearvode
Årsstämman 2022 beslutade i enlighet med valberedningens förslag om arvoden till styrelsens ordförande och till övriga bolagsstämmovalda styrelseledamöter som inte är anställda i Skanska för styrelsearbete och för arbete i styrelsens kommittéer. Totalt arvode till de icke anställda bolagsstämmovalda styrelseledamöterna fastställdes därmed av årsstämman 2022 till 10 435 000 kronor. Styrelsens ordförande erhöll 2 250 000 kronor och övriga styrelseledamöter erhöll 750 000 kronor vardera. Därutöver erhöll ordföranden i revisionskommittén 270 000 kronor och övriga ledamöter i kommittén 190 000 kronor vardera, ordföranden i ersättningskommittén erhöll 115 000 kronor och övriga ledamöter i kommittén 110 000 kronor vardera, och ordföranden och övriga ledamöter i projektkommittén erhöll 220 000 kronor vardera.

För mer information se not 37, Ersättning till ledande befattningshavare och styrelseledamöter, på sidorna 179–183.

Styrelsens kommittéer
Styrelsen har det yttersta ansvaret för organisationen och förvaltningen av Skanskas verksamhet. Styrelsens övergripande ansvar kan inte delegeras, men styrelsen kan inrätta kommittéer med uppgift att bereda och utvärdera frågor inför beslut i styrelsen.

Styrelsen har inrättat tre kommittéer för att strukturera, effektivisera och kvalitetssäkra sitt arbete: (i) revisionskommittén, (ii) ersättningskommittén och (iii) projektkommittén. Ledamöterna i kommittéerna utses årligen vid det konstituerande styrelsemötet. Av styrelsens arbetsordning framgår vilka arbetsuppgifter och vilken beslutanderätt som har delegerats till kommittéerna. Ordföranden i respektive kommitté rapporterar muntligt till styrelsen vid varje styrelsemöte och samtliga protokoll från kommittémötena tillhandahålls styrelsen.

Revisionskommittén
Revisionskommitténs huvuduppgift är att biträda styrelsen med övervakning av den finansiella rapporteringen, processerna kring rapportering och redovisningsprinciper samt uppföljning och kontroll av revisionen av räkenskaperna för Bolaget och koncernen. Kommittén har även till uppgift att utvärdera kvaliteten i koncernens finansiella rapportering, internrevision och riskhantering, granska omfattningen och resultatet av den externa revisionen och de externa revisorernas arbete samt att granska och övervaka koncernens efterlevnad av lagar och bestämmelser som kan ha en väsentlig inverkan på den finansiella rapporteringen. Kommittén övervakar också de externa revisorernas objektivitet och oberoende samt att det finns processer på plats i de fall den externa revisorn anlitas för att utföra andra uppdrag än revisionstjänster för Bolaget och koncernen. Kommittén övervakar vidare efterlevnad av rotationsreglerna för externa revisorer. De externa revisorerna är närvarande vid kommittémöten. Minst en gång per år träffar revisionskommittén revisorerna utan att ledande befattningshavare är närvarande.

Revisionskommittén har under 2022 bestått av Pär Boman (ordförande), Hans Biörck, Jan Gurander och Åsa Söderström Winberg. Kommitténs sammansättning uppfyller kraven i Koden på revisionskommittéledamöters oberoende. Samtliga ledamöter har redovisnings- eller revisionskompetens.

Under 2022 höll kommittén sex möten. Viktiga frågor som behandlades under året innefattade kapitalallokering, finansiering, pensionsrapportering, extern rapportering, prövning av nedskrivningbehov, värdering av byggprojekt, större tvister, granskning av delårsrapporter och årsredovisning, internkontroll, riskhantering samt regelefterlevnad.

Ersättningskommittén
Ersättningskommitténs huvuduppgifter innefattar att bereda rekommendationer för beslut av styrelsen om tillsättning eller entledigande av VD och Koncernchefen, inklusive lön och annan ersättning, och av övriga medlemmar i koncernledningen, samt beträffande incitamentsprogram. Kommittén utvärderar också utfallet av kriterier för rörlig ersättning.

Närvaro vid styrelse- och kommittémöten

	Styrelsen	Revisions-kommittén	Ersättnings-kommittén	Projekt-kommittén
Antal möten	7	6	6	12
Ledamot				
Hans Biörck	7	6	6	12
Pär Boman	7	6	6	12
Jan Gurander	7	6	6	10
Mats Hederos[1)]	6			10
Fredrik Lundberg	7			12
Catherine Marcus	7			12
Ann E. Massey[1)]	6			10
Åsa Söderström Winberg	7	6		12
Ola Fält	7			
Richard Horstedt[2)]	6			1
Yvonne Stenman	7			
Goran Pajnic[1)]	5			
Hans Reinholdsson	7			
Anders Rättgård	7			11

1) Från och med den 29 mars 2022.
2) Suppleant i projektkommittén för Anders Rättgård.

Ersättningskommittén har under 2022 bestått av Hans Biörck (ordförande), Pär Boman och Jan Gurander. Kodens krav på oberoende, innebärande att styrelsens ordförande kan vara ordförande i ersättningskommittén och övriga bolagsstämmovalda ledamöter ska vara oberoende i förhållande till Bolaget och dess ledande befattningshavare, är därmed uppfyllt.

Under 2022 höll kommittén sex möten. Viktiga frågor som behandlades under året innefattade granskning av Skanskas program för rörlig ersättning till ledande befattningshavare, granskning och utvärdering av tillämpningen av riktlinjerna för lön och annan ersättning till ledande befattningshavare antagna av årsstämman 2020 liksom gällande ersättningsstrukturer och ersättningsnivåer i Bolaget, samt granskning av ledande befattningshavares övriga uppdrag. Vidare beslutade kommittén att föreslå ändringar av de ersättningsriktlinjer som antogs av årsstämman 2020, främst avseende pensionsförmåner i syfte att anpassa taket för pensionsförmåner för ledande befattningshavare till rådande svensk marknadspraxis, för beslut i styrelsen och framläggande på årsstämman 2023 för godkännande. Kommittén granskade och förberedde vidare, för beslut i styrelsen och framläggande på årsstämman 2023 för godkännande, en ersättningsrapport för 2022 över utbetald och innestående ersättning som omfattas av ersättningsriktlinjerna.

Projektkommittén

Projektkommittén fattar beslut om enskilda projekt inom verksamhetsgrenarna Byggverksamhet, Bostadsutveckling, Kommersiell fastighetsutveckling och Förvaltningsfastigheter, som kräver styrelsens godkännande, samt om vissa projektfinansieringar. Projekt som medför särskilt stora eller ovanliga risker eller andra särskilda förhållanden kan kommittén hänvisa till styrelsen för beslut, och sådana remisser ska innehålla en rekommendation från kommittén.

Kommittén består av samtliga bolagsstämmovalda styrelseledamöter och arbetstagarrepresentant Anders Rättgård, med arbetstagarrepresentant Richard Hörstedt som suppleant för Anders Rättgård. Under 2022 höll kommittén tolv möten.

Externa revisorer

Enligt bolagsordningen ska Bolaget ha en eller två auktoriserade revisorer med högst två suppleanter. Ett registrerat revisionsbolag kan utses till Bolagets externa revisor.

Vid årsstämman 2022 omvaldes Ernst & Young AB till extern revisor för tiden intill slutet av årsstämman 2023. Auktoriserade revisorn Hamish Mabon är huvudansvarig för revisionen.

Den externa revisorn har deltagit vid två styrelsemöten för att redogöra för Ernst & Young AB:s revisionsprocess i Skanska samt för att ge styrelsens ledamöter möjlighet att ställa frågor utan ledande befattningshavares närvaro. Därutöver har den externa revisorn deltagit vid fem möten med styrelsens revisionskommitté.

Den externa revisorns oberoende garanteras genom att revisionskommittén har fastställt principer för när revisorn får tillhandahålla andra tjänster än revision och för godkännande av andra tjänster än revision.

För information om arvoden och annan ersättning till externa revisorer avseende revisionsrelaterade och andra tjänster, se not 38, Arvode och ersättningar till revisorer, på sidan 183.

Skanskas rapporteringsstruktur

Operativa enheter	Verksamhetsgrenar: Byggverksamhet		Bostadsutveckling		Kommersiell fastighetsutveckling		Förvaltningsfastigheter	
	Operativ enhet	Extern rapportering	Operativ enhet	Extern rapportering	Operativ enhet	Extern rapportering	Operativ enhet	Extern rapportering
Sverige	■	▭	■	▭	■			
Norge	■		■		■			
Finland	■		■		■			
Kommersiell Utveckling Norden					■		■	▭
Centraleuropa	■							
Storbritannien	■							
Kommersiell Utveckling Europa					■	▭		
Bostadsutveckling Europa			■	▭				
USA Civil	■							
USA Building	■							
Kommersiell Utveckling USA					■	▭		
BoKlok[1)]			■					

■ = Operativ enhet ☐ = Extern rapportering

1) BoKlok har verksamhet i Sverige, Norge, Finland och Storbritannien. I den externa rapporteringen är BoKlok fördelat och ingår i Norden, varav Sverige, och Europa.

Skanskas ledningsstruktur
Koncernledning

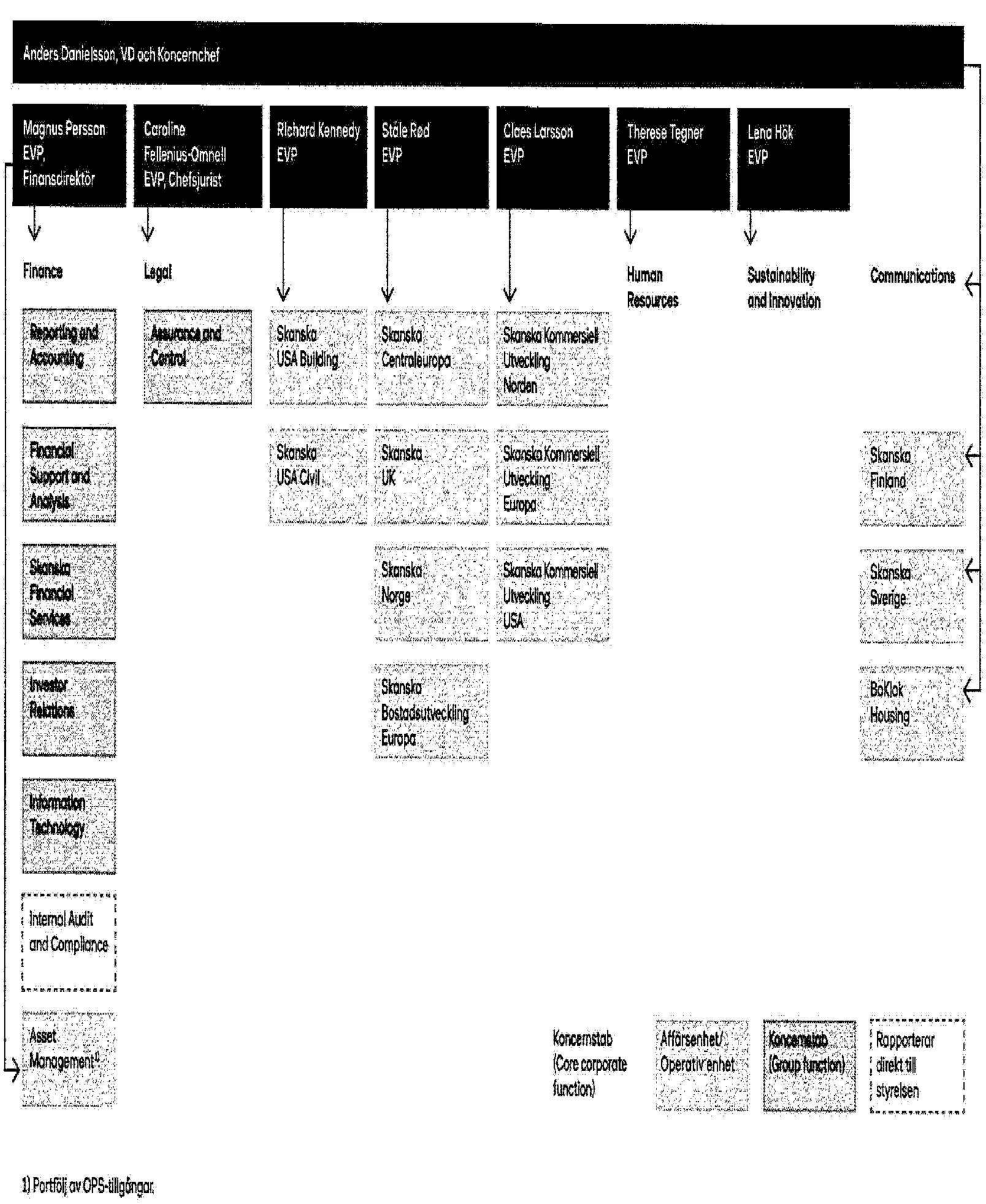

1) Portfölj av OPS-tillgångar.

Operativ ledning och intern styrning
Skanska drivs enligt en decentraliserad styrningsmodell som stödjer bygg- och utvecklingsmarknadernas lokala karaktär, vilket ger affärsenheterna utrymme att utveckla sina verksamheter och leverera enligt plan med bibehållet resultatansvar.

Skanskas strategi och mål fastställs på koncernnivå för att säkerställa en effektiv finansiell kapacitet och genomföra en korrekt uppföljning av affärsenheternas resultat och efterlevnad. Enligt principerna för Skanskas decentraliserade styrningsstruktur fastställs krav på koncernnivå medan affärsenheterna ansvarar för hur kraven uppfylls.

Varje affärsenhet leds av en verkställande direktör och har egna staber och andra resurser för att bedriva verksamheten på ett effektivt sätt. Utöver den löpande verksamheten att hantera projekt, ansvarar affärsenheterna bland annat för sin strategiska utveckling, affärsplaner, investeringar, avyttringar och organisation.

Information om Skanskas strategi och våra verksamhetsgrenar finns på sidorna 16–17 och 20–36.

VD och Koncernchef och koncernledning
VD och Koncernchefen utses av styrelsen och leder Bolaget och koncernen i enlighet med de instruktioner som styrelsen har antagit.

VD och Koncernchefen har ansvaret för den löpande förvaltningen av Bolagets och koncernens verksamhet med stöd av övriga medlemmar i koncernledningen. VD och Koncernchefens arbete utvärderas varje år vid ett styrelsemöte utan att ledande befattningshavare är närvarande. VD och Koncernchefen har inga affärsförbindelser av betydelse med Bolaget eller dess koncernföretag.

Som offentliggjordes av Skanska den 31 mars 2022, avgick Kirsi Mettälä som Executive Vice President och medlem i koncernledningen, och efterträddes av Therese Tegner med verkan från och med den 1 april 2022. Som offentliggjordes av Skanska den 1 december 2022 utsågs Ståle Rød till Executive Vice President och ny medlem i koncernledningen från och med den 1 januari 2023.

Information om VD och Koncernchefen samt övriga medlemmar i koncernledningen finns på sidorna 52–53.

Koncernstaber
Koncernstaberna finns på Skanskas huvudkontor i Stockholm och biträder VD och Koncernchefen och koncernledningen i frågor som rör koncernövergripande funktioner, samordning, och kontroll och övervakning. De ger också stöd till affärsenheterna. Varje stabschef rapporterar direkt till en medlem av koncernledningen. Chefen för Internrevision (Internal Audit and Compliance) rapporterar direkt till styrelsen via revisionskommittén. En presentation av koncernstaberna finns på sidan 46.

Ersättning till ledande befattningshavare
Riktlinjer för lön och annan ersättning till ledande befattningshavare ska antas av årsstämman åtminstone vart fjärde år efter förslag från styrelsen.

Nuvarande ersättningsriktlinjer antogs av årsstämman 2020. Riktlinjerna samt information om lön och annan ersättning till ledande befattningshavare och utestående aktie- och aktierelaterade incitamentsprogram finns i not 37, Ersättning till ledande befattningshavare och styrelseledamöter, på sidorna 179–183. Med ledande befattningshavare avses VD och Koncernchefen samt övriga medlemmar i koncernledningen. Information om ersättning till VD och Koncernchefen finns vidare i styrelsens ersättningsrapport för 2022 på sidorna 55–59.

Inför årsstämman 2023 har styrelsen, efter rekommendation från ersättningskommittén, föreslagit ändringar av nuvarande ersättningsriktlinjer, se sidorna 206–208.

Löfte och värderingar
Skanskas löfte är att bygga ett bättre samhälle och samtidigt skapa aktieägarvärde. Detta avspeglar koncernens roll i samhället, en position som gör det möjligt för Skanska att skapa värde för aktieägarna. Grundläggande för Skanskas framgång är fyra värderingar som slår fast den moraliska grunden och kompassen; Värna om livet – skydda människor och planeten, Agera etiskt och öppet – att vara en förebild, Bli bättre tillsammans – samverka, samt Engagemang för kunderna – kunden i fokus. Skanska framhåller löpande vikten av att alla medarbetare agerar i enlighet med dessa värderingar.

Mer information om Skanskas värderingar finns tillgänglig på Skanskas webbplats: group.skanska.com/about-us/who-we-are/our-purpose-and-values/.

Skanska tillhandahåller innovativa och hållbara lösningar för att skapa en hållbar framtid för medarbetare, kunder, aktieägare och samhället i stort. Detta visar sig genom fortsatt engagemang för hållbarhetsområdena Klimat, Resiliens och Ansvar. Hållbarhet inom Skanska förstärks dessutom av koncernens löfte och värderingar. Skanskas hållbarhetsredovisning finns på sidorna 68–104.

Uppförandekod
Skanskas Uppförandekod bygger på Skanskas värderingar och sätter standarden för medarbetares dagliga uppträdande och hur Skanska bedriver sin verksamhet. Den ses regelbundet över av koncernledningen och uppdateringar godkänns av styrelsen. Den beskriver våra åtaganden på arbetsplatsen, på marknaden och till samhället och innefattar ämnen som hälsa och säkerhet, mångfald och inkludering, dataskydd, miljö, sekretess, intressekonflikter, bedrägerier, konkurrens på lika villkor, antikorruption och mutor, samt insiderinformation och marknadsmissbruk. Uppförandekodens principer och krav måste följas av alla medarbetare inom Skanska. Samtliga medarbetare måste genomgå utbildning i Uppförandekoden vartannat år och nyanställda inom en månad från det att de börjar hos Skanska.

Uppförandekoden kompletteras med en Uppförandekod för leverantörer som ska följas av underentreprenörer, leverantörer, konsulter, mellanhänder och ombud. Den inkluderas i avtal med dessa parter och beskriver våra förväntningar på våra affärspartners. Uppförandekoden för leverantörer innefattar ämnen som miljö, hälsa och säkerhet, rättvisa arbetsvillkor, diskriminering och trakasserier, antikorruption och mutor samt konkurrens på lika villkor.

Uppförandekoden och Uppförandekoden för leverantörer finns tillgängliga på Skanskas webbplats: group.skanska.com/corporate-governance/our-code-of-conduct/.

Skanskas Code of Conduct Hotline är ett verktyg som medarbetare samt leverantörers personal och andra utomstående parter kan använda för att anonymt anmäla konstaterade eller misstänkta överträdelser av Skanskas Uppförandekod. Verktyget administreras av en oberoende extern tjänsteleverantör och utgör ett komplement till de många olika rapporteringskanaler inom Skanska som medarbetare och tredje parter uppmuntras att använda.

Ramverk för intern styrning
Skanskas ramverk för intern styrning fastställs på koncernnivå. Koncernledningen och koncernstaberna ansvarar för att följa upp implementering och faktisk tillämpning inom affärsenheterna. Skanskas ramverk för intern styrning består av tre kategorier av styrdokument: koncernpolicyer, koncerninstruktioner och standarder, vilka är obligatoriska, samt icke-bindande koncernriktlinjer.

Ett tydligt ramverk med policyer, instruktioner och standarder minskar riskerna och ökar effektiviteten. Det gör det också enklare att agera i enlighet med Skanskas Uppförandekod och Skanskas värderingar. Skanskas styrdokument för intern styrning beskriver hur Skanskas verksamheter ska ledas, kontrolleras och organiseras, vilka standarder och processer som arbetet ska följa, hur risker hanteras, på vilka nivåer beslut fattas och vad som är obligatoriskt för Skanskas affärsenheter. Ramverket för intern styrning ska tillämpas av Bolaget, alla affärsenheter och alla anställda inom Skanska. Bristande efterlevnad kan leda till påföljder, och i allvarliga fall avsked.

Affärsenheterna ska inrätta och upprätthålla ett pålitligt och välfungerande system för styrning inom sina verksamheter. Affärsenheternas styrsystem, till exempel policyer och ledningssystem, ska komplettera och tillföra lokala, praktiska aspekter till styrdokumenten inom Skanskas ramverk för intern styrning. Affärsenhetens verkställande direktör ansvarar för implementeringen av Skanskas ramverk för intern styrning inom sin enhet.

I arbetsordningen för styrelsen och dess kommittéer anges vilka ärenden som ska beslutas av styrelsen, av VD och Koncernchefen, av koncernledningen respektive på affärsenhetsnivå. Utöver styrelsens arbetsordning, Skanskas Uppförandekod och Uppförandekoden för leverantörer, innefattar Skanskas koncernpolicyer:

- Antikorruptionspolicy
- Dataskyddspolicy
- Finanspolicy
- Hållbarhetspolicy
- Informationspolicy
- Insiderpolicy
- IT-policy
- Medarbetarpolicy
- Policy för hantering av krav
- Policy för hantering av verksamhetsrisker
- Skattepolicy

Intern kontroll
Denna beskrivning innehåller de viktigaste delarna i Skanskas system för intern kontroll och riskhantering i samband med finansiell rapportering och hållbarhetsrapportering. En beskrivning av principerna för Skanskas hållbarhetsrapportering finns på sidan 104.

Kontrollmiljö
Styrelsen har det övergripande ansvaret för att säkerställa att Skanska har en effektiv och ändamålsenlig riskhantering och intern kontroll. Syftet är att ge en rimlig försäkran att verksamheten drivs ändamålsenligt och effektivt, att den externa rapporteringen är tillförlitlig och att lagar och förordningar såväl som interna regler följs.

I styrelsens arbetsordning säkerställs en tydlig roll- och ansvarsfördelning för en effektiv hantering av verksamhetens risker. Styrelsen och koncernledningen har vidare fastställt ett antal grundläggande regler av betydelse för arbetet med den interna kontrollen, exempelvis koncernens policy för hantering av verksamhetsrisker samt koncernens instruktioner för den interna styrningen. Koncernledningen rapporterar regelbundet till styrelsen i enlighet med fastställda rutiner. Därutöver tillkommer rapporteringen från revisionskommitténs arbete. Koncernledningen ansvarar för de interna kontrollfunktioner som krävs för att hantera väsentliga risker i verksamheten. Det omfattar bland annat en tydlig struktur för beslutsfattande samt koncernens ramverk med policyer, standarder och instruktioner, och riktlinjer. Koncernstaben Assurance and Control biträder koncernledningen i att utforma och följa upp systemet för intern kontroll.

Riskbedömning och kontrollaktiviteter
Skanska har identifierat de mest väsentliga riskerna i verksamheten som kan, om de inte hanteras korrekt, leda till fel i den finansiella rapporteringen och/eller påverka Bolagets resultat. Det har därefter på koncernnivå säkerställts att det finns regler på plats i koncernen för att kontrollera att dessa risker hanteras. Koncernledningen och koncernstaberna ansvarar för hantering av de övergripande riskerna som rör strategi, makroekonomi och regelverk, medan det huvudsakliga arbetet med operationella risker och möjligheter hanteras på lokal nivå inom affärsenheterna. En mer utförlig beskrivning av verksamhetsriskerna och hur dessa hanteras finns på sidorna 60–66.

Inom Skanska används en gemensam rutin för att identifiera och hantera risker i samband med bygguppdrag och projektutveckling. Den specialiserade koncernstaben Skanska Risk Team granskar och analyserar anbudsförslag avseende bygg- och markinvesteringar, projektstarter samt avyttringar inom Projektutveckling som övergår en viss storlek, läs mer på sidan 67. Baserat på identifierade risker och möjligheter upprättar Skanska Risk Team sedan en rekommendation om fortsatt hantering. Det slutgiltiga beslutet fattas av Skanska Tender Board, som består av koncernledningen, och i vissa fall av projektkommittén, som består av styrelseledamöter.

Koncernpolicyer
Obligatoriska koncernövergripande regler för verksamheten med avseende på risker, mål och annat som kräver bolagsstyrning.

Koncerninstruktioner och standarder
Obligatoriska. Instruktioner är i regel detaljerade steg-för-steg-instruktioner för att uppnå ett visst mål, medan standarder anger förväntat beteende eller lägsta kvalitetsnivå eller lägsta standard.

Koncernriktlinjer
Ett icke-bindande dokument innehållande rekommendationer till organisationen.

Såväl risker som möjligheter till förbättringar är störst i själva genomförandefasen av projektet och arbetet fokuseras i första hand på denna fas. Eftersom i stort sett varje projekt är unikt måste risker och möjligheter analyseras med avseende på projekttyp, plats, genomförandefas och kund. Under utförandet måste projekt över ett fastställt tröskelvärde följa Skanskas Project Review and Reporting Procedure för att säkerställa konsekvent projektuppföljning. Detta omfattar bland annat en process för att kontrollera att avvikelser från planerat utförande upptäcks och åtgärdas i ett tidigt skede. Alla affärsenheter tillämpar samma värderingsprinciper och terminologi för att säkerställa en konservativ projektbedömning och en hög nivå av transparens i genomförandet.

Information och kommunikation

Väsentliga redovisningsprinciper, manualer och övrig dokumentation av betydelse för finansiell rapportering och hållbarhetsrapportering uppdateras och kommuniceras löpande. Det finns flera informationskanaler till koncernledningen och styrelsen för väsentlig information. För den externa kommunikationen har koncernen en informationspolicy för att säkerställa att Skanska följer gällande regler för korrekt information till marknaden.

Övervakning

Styrelsen utvärderar kontinuerligt den information som koncernledningen och revisionskommittén lämnar. Av särskild betydelse är resultatet av revisionskommitténs arbete med att granska effektiviteten i koncernledningens arbete med de interna kontrollprocesserna. Detta inkluderar att säkerställa att åtgärder vidtas för att åtgärda de brister som framkommit vid den interna och externa revisionen och för att genomföra de föreslagna åtgärderna.

Internrevision

Koncernstaben Internrevision (Internal Audit and Compliance) ansvarar för att övervaka och utvärdera hur riskhantering och interna kontrollprocesser har utförts. Arbetet planeras i samråd med revisionskommittén och rapportering sker direkt till styrelsen via kommittén. Frågor som rör internrevision kommuniceras också löpande till Skanskas externa revisorer.

Under 2022 fokuserade Internrevision på att se över riskerna som identifierats avseende koncernens projekt, affärskritiska processer och centrala stabsfunktioner. Totalt genomfördes 83 revisioner under året inom samtliga affärsenheter. Särskilt fokus var på verksamheterna inom kommersiell fastighetsutveckling och de byggande enheternas beredskap och hantering av kostnadsökningar från underleverantörer och av insatsmaterial. Revisionerna genomfördes enligt en enhetlig revisionsmetodik.

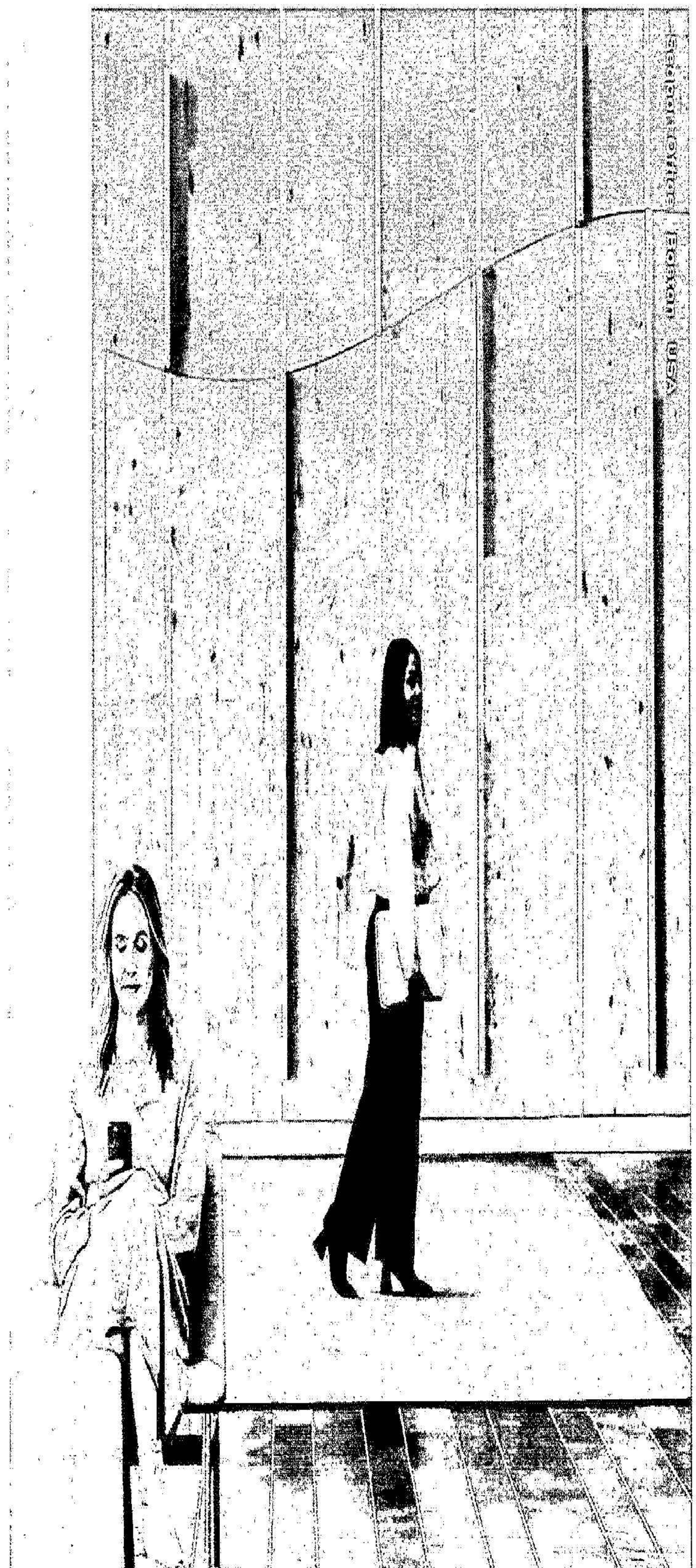

Styrelse

	Hans Blörck	Pär Boman	Jan Gurander	Mats Hederos	Fredrik Lundberg
Befattning	Styrelseordförande	Styrelseledamot	Styrelseledamot	Styrelseledamot	Styrelseledamot
Född	Sverige, 1951	Sverige, 1961	Sverige, 1961	Sverige, 1957	Sverige, 1951
Invald	2016	2015	2019	2022	2011
Aktieinnehav i Skanska, 31 december 2022	25 000 B-aktier via privat företag	1 000 B-aktier	5 000 B-aktier	2 000 B-aktier	6 032 000 A-aktier och 16 350 000 B-aktier genom L E Lundbergföretagen AB, 1 150 000 B-aktier via privat företag, 5 376 A-aktier och 1 100 000 B-aktier privat
Övriga styrelseuppdrag	– Ordförande, Trelleborg AB (intill årsstämman i Trelleborg AB den 27 april 2023) – Ledamot, Handelsbanken AB	– Ordförande, Handelsbanken AB – Ordförande, Essity AB – Ordförande, Svenska Cellulosa Aktiebolaget SCA – Vice ordförande, AB Industrivärden	– Ledamot, Teknikföretagen	– Ordförande, Storföretagsrådet inom Fastighetsägarna Sverige – Ledamot, Fastighetsägarna Sverige – Ledamot, Antiloappi Oy – Ledamot, Rebellion Capital AB – Ledamot, Cirkus Venues AB – Ledamot, Silver Life AB	– Ordförande, AB Industrivärden – Ordförande, Holmen AB – Ordförande, Hufvudstaden AB – Vice ordförande, Handelsbanken AB – Ledamot, L E Lundbergföretagen AB
Utbildning	– Civilekonom, Handelshögskolan, Stockholm	– Ingenjörs- och ekonomexamen, EK dr hc	– Civilekonom, Handelshögskolan, Stockholm	– Civilingenjör, Kungliga Tekniska Högskolan, Stockholm – Executive Programme in Resilience Thinking, Stockholm Resilience Center, Stockholms Universitet	– Civilingenjör, Kungliga Tekniska Högskolan, Stockholm – Civilekonom, Handelshögskolan, Stockholm – Ekonomie doktor h c, Handelshögskolan, Stockholm – Teknologie doktor h c, Linköpings Universitet
Arbetslivs-erfarenhet	– Finans- och ekonomidirektör, Skanska AB – Finans- och ekonomidirektör, Autoliv AB – Finans- och ekonomidirektör, Esselte AB	– Verkställande direktör och koncernchef, Handelsbanken AB	– Vice VD, AB Volvo – Vice VD och CFO, AB Volvo – CFO och Senior Vice President Finance, Volvo Car Group – CFO, MAN Diesel & Turbo SE – Group Vice President och CFO, Scania AB	– VD, AMF Fastigheter – Fastighetschef, AMF Kapitalförvaltning – Chef transaktion, AP Fastigheter (numera Vasakronan) – Investment Banker, Enskilda Securities, SEB	– Verkställande direktör och koncernchef, L E Lundbergföretagen AB
Beroendeförhållanden enligt Svensk kod för bolagsstyrning	– Oberoende i förhållande till Bolaget och bolagsledningen – Oberoende i förhållande till större aktieägare	– Oberoende i förhållande till Bolaget och bolagsledningen – Beroende i förhållande till större aktieägare	– Oberoende i förhållande till Bolaget och bolagsledningen – Oberoende i förhållande till större aktieägare	– Oberoende i förhållande till Bolaget och bolagsledningen – Oberoende i förhållande till större aktieägare	– Oberoende i förhållande till Bolaget och bolagsledningen – Beroende i förhållande till större aktieägare

	Catherine Marcus	Ann E. Massey	Åsa Söderström Winberg
Befattning	Styrelseledamot	Styrelseledamot	Styrelseledamot
Född	USA, 1965	USA, 1954	Sverige, 1957
Invald	2017	2022	2020
Aktieinnehav i Skanska, 31 december 2022	0 aktier	0 aktier	2 000 B-aktier privat, 2 500 B-aktier via privat företag, 1 500 B-aktier via närstående
Övriga styrelseuppdrag	– Ordförande, PREA Board of Directors – Ledamot, Wood Programs	– Ledamot, Kleinfelder Inc.	– Ledamot, OEM International AB – Ledamot, Delete Group Oyj – Ledamot, Fibo AS
Utbildning	– M.S., Real Estate Investment and Development, New York University – B.S.E. Real Estate Finance and Entrepreneurial Management, Wharton School, University of Pennsylvania	– M.B.A., Business Administration, Tennessee Technological University – B.S., Geology, Tennessee Technological University – NACD Directorship Certified™	– Civilekonom, Stockholms Universitet
Arbetslivserfarenhet	– Global Chief Operating Officer & Head of U.S. Equity, PGIM Real Estate – MBL Life Assurance Corporation	– CEO och President, Environment & Infrastructure Solutions, Wood Group – President, Environment & Infrastructure Inc., AMEC Foster Wheeler – CEO och President, MACTEC Environmental Services, Inc.	– VD, Sweco Theorells AB – VD, Ballast Väst AB, – Marknadschef, NCC Industri – Informationschef, NCC Bygg AB
Beroendeförhållanden enligt Svensk kod för bolagsstyrning	– Oberoende i förhållande till Bolaget och bolagsledningen – Oberoende i förhållande till större aktieägare	– Oberoende i förhållande till Bolaget och bolagsledningen – Oberoende i förhållande till större aktieägare	– Oberoende i förhållande till Bolaget och bolagsledningen – Oberoende i förhållande till större aktieägare

Styrelseledamöter och suppleanter utsedda av arbetstagarorganisationer[1]

Ola Fält
Född: Sverige, 1966
Skanska Industrial Solutions; SEKO, utsedd 2018
Styrelseledamot
Aktieinnehav i Skanska: 1 584 B-aktier

Richard Hörstedt
Född: Sverige, 1963
Region Hus Syd; Byggnads, utsedd 2007
Styrelseledamot
Aktieinnehav i Skanska: 0 aktier

Goran Pajnic
Född: Sverige, 1963
Skanska IT Sweden AB; SACO/Sveriges Ingenjörers Akademikerförening, utsedd 2022
Styrelsesuppleant
Aktieinnehav i Skanska: 374 B-aktier

Hans Reinholdsson
Född: Sverige, 1972
Region Hus Göteborg; Byggnads, utsedd 2020
Styrelsesuppleant
Aktieinnehav i Skanska: 1 029 B-aktier

Anders Rättgård
Född: Sverige, 1961
Region Hus Göteborg; Unionen, utsedd 2017
Styrelsesuppleant
Aktieinnehav i Skanska: 4 573 B-aktier

Yvonne Stenman
Född: Sverige, 1959
Region Hus Stockholm Nord; Ledarna, utsedd 2018
Styrelseledamot
Aktieinnehav i Skanska: 0 aktier

Revisor
Ernst & Young AB
Huvudansvarig revisor sedan 2016:
Hamish Mabon, Stockholm
född 1965, auktoriserad revisor

1) Aktieinnehav i Skanska, 31 december 2022.

Koncernledning

	Anders Danielsson	**Caroline Fellenius-Omnell**	**Lena Hök**	**Richard Kennedy**	**Claes Larsson**
Befattning	VD och Koncernchef (sedan 2018)	Executive Vice President, Chefsjurist (sedan 2017)	Executive Vice President (sedan 2021)	Executive Vice President (sedan 2018)	Executive Vice President (sedan 2006)
	Ansvar affärsenheter/koncernstab – Skanska Finland – Skanska Sverige – BoKlok Housing – Communications	Ansvar koncernstaber – Legal – Assurance and Control	Ansvar koncernstab – Sustainability and Innovation	Ansvar affärsenheter – Skanska USA Building – Skanska USA Civil	Ansvar affärsenheter – Skanska Kommersiell Utveckling Norden – Skanska Kommersiell Utveckling Europa – Skanska Kommersiell Utveckling USA
Född	1966	1968	1972	1966	1965
Anställd i Skanska	1991	2017	2017	2004	1990
Aktieinnehav i Skanska 31 december 2022	198 382 B-aktier[1]	29 886 B-aktier	9 867 B-aktier	71 638 B-aktier	238 274 B-aktier
Tilldelade men ej utskiftade aktierätter under Skanskas långsiktiga aktiesparprogram (Seop), 31 december 2022[2]	119 653 B-aktier	40 607 B-aktier	20 670 B-aktier	101 481 B-aktier	60 316 B-aktier
Styrelseuppdrag	–	– Ledamot, Aktiemarknadsbolagens förening (AMBF)	– Ordförande för den svenska hållbarhetskommittén, Internationella Handelskammaren (ICC)	–	–
Utbildning	– Civilingenjör, Kungliga Tekniska Högskolan, Stockholm – Advanced Management Program, Harvard, Boston MA	– LL.M., Stockholms Universitet – LL.M., College of Europe, Brügge	– Filosofie magisterexamen Företagsekonomi, Uppsala Universitet – GEM Management program, Handelshögskolan Executive Education, Stockholm	– Bachelor of Arts, Rutgers College, Rutgers University – Juris Doctor, Seton Hall University School of Law – Master of Laws, London School of Economics and Political Science	– Civilingenjör, Chalmers Tekniska Högskola – MBA, Chalmers Tekniska Högskola och Göteborgs Universitet
Arbetslivserfarenhet	– Executive Vice President, Skanska AB – VD, Skanska Sverige – VD, Skanska Norge	– Chefsjurist, Tele2 AB – Chefsjurist, Sidel – Chefsjurist Europa, Tetra Pak AB – Bolagsjurist, AB Electrolux	– Senior Vice President, Sustainability, Skanska AB – Hållbarhetschef, Skandia Group – Verksamhetschef för Skandias stiftelse Idéer för livet, Skandia Group – Kommunikationschef, Skandiabanken och Skandia	– VD, Skanska USA Building – Chief Operating Officer, Skanska USA Building – Chefsjurist, Skanska USA Building	– VD, Skanska Kommersiell Utveckling Norden – VD, Skanska Fastigheter Göteborg

1) Antalet aktier inkluderar närståendes innehav.

2) Aktierätter tilldelade under 2020–2022. För utskiftande av aktierna förutsätts ytterligare tre års tjänstgöring från respektive tilldelningsdatum. Aktierätter för 2022 är vidare preliminära. Styrelsen beslutar om det slutliga utfallet för 2022 efter uppföljning av verksamheten under första kvartalet 2023.

	Magnus Persson	Ståle Rød	Therese Tegner
Befattning	Executive Vice President, Finansdirektör (sedan 2018)	Executive Vice President (sedan 2023)	Executive Vice President (sedan 2022)
	Ansvar koncernstaber/operativ enhet – Finance – Reporting and Accounting – Financial Support and Analysis – Skanska Financial Services – Investor Relations – Information Technology – Internal Audit and Compliance – Asset Management	Ansvar affärsenheter – Skanska Norge – Skanska Centraleuropa – Skanska UK – Skanska Bostadsutveckling Europa	Ansvar koncernstab – Human Resources
Född	1976	1972	1968
Anställd i Skanska	2006	1997	2005
Aktieinnehav i Skanska 31 december 2022	41 998 B-aktier	24 227 B-aktier	27 312 B-aktier
Tilldelade men ej utskiftade aktierätter under Skanskas långsiktiga aktiesparprogram (Seop), 31 december 2022[1]	49 244 B-aktier	22 076 B-aktier	22 817 B-aktier
Styrelseuppdrag	–	– Ledamot, Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO)	– Ledamot, Agne Sandberg Stiftelse
Utbildning	– Ph.D. in Business Economics, Uppsala Universitet – Master of Science in Business Economics, Uppsala Universitet	– B.Sc. Civil Engineering, Høgskulen på Vestlandet – Officers School Norwegian Army – Advanced Management Program, Harvard Business School	– LL.M., Lunds Universitet
Arbetslivserfarenhet	– Finansdirektör, Skanska Sverige – Senior Vice President, Investor Relations, Skanska AB – Group Manager, Corporate Finance, Skanska AB – Head of Research and Analysis, Skanska Financial Services	– VD, Skanska Norge – Executive Vice President, Skanska Norge – Regionchef, Skanska Norge – Projektchef, Skanska Norge	– Senior Vice President, Skanska Financial Services – Head of Project Advisory, Skanska Financial Services – Head of Guarantees and Insurances, Skanska Financial Services – Biträdande jurist, Archibald Lawfirm

1) Aktierätter tilldelade under 2020–2022. För utskiftande av aktierna förutsätts ytterligare tre års tjänstgöring från respektive tilldelningsdatum. Aktierätter för 2022 är vidare preliminära. Styrelsen beslutar om det slutliga utfallet för 2022 efter uppföljning av verksamheten under första kvartalet 2023.

Verkställande direktörer, affärsenheter

Gunnar Hagman[1], Skanska Sverige
Magnus Persson[2], Skanska Sverige
Ståle Rød[3], Skanska Norge
Stein Ivar Hellestad[4], Skanska Norge
Tuomas Särkilahti, Skanska Finland
Michal Jurka, Skanska Centraleuropa
Greg Craig, Skanska UK
Paul Hewins, Skanska USA Building
Don Fusco, Skanska USA Civil
Jonas Spangenberg[2], BoKlok Housing
Lars Jonson[2], BoKlok Housing
Björn Mattsson, Skanska Bostadsutveckling Europa
Jan Odelstam, Skanska Kommersiell Utveckling Norden
Katarzyna Zawodna-Bijoch, Skanska Kommersiell Utveckling Europa
Robert Ward[5], Skanska Kommersiell Utveckling USA
Murphy McCullough[6], Skanska Kommersiell Utveckling USA

Direktörer, koncernstaber

Katarina Bylund, Reporting and Accounting
Karolina Cederhage, Communications
Anders Göransson, Internal Audit and Compliance
Mark Lemon, Assurance and Control
Antonia Junelind, Investor Relations
Therese Tegner[7], Skanska Financial Services
Louise Hallqvist[8], Skanska Financial Services
Anders Candell, Information Technology (IT)
Sanna-Mari Pöyhtäri, Financial Support and Analysis

1) Till och med den 31 december 2022.
2) Från och med den 1 januari 2023.
3) Till och med den 31 december 2022. Se sidan 47 under rubriken *VD och Koncernchef och koncernledning*.
4) Finansdirektör för Skanska Norge. Agerar som tillförordnad verkställande direktör för Skanska Norge från och med den 1 januari 2023.
5) Till och med den 11 maj 2022. Claes Larsson, Executive Vice President och medlem i koncernledningen, agerade som tillförordnad verkställande direktör från och med den 12 maj 2022 till och med den 31 juli 2022.
6) Från och med den 1 augusti 2022.
7) Till och med den 31 mars 2022. Se sidan 47 under rubriken *VD och Koncernchef och koncernledning*. Nils Lundberg, Vice President Project Advisory, Skanska Financial Services, agerade som tillförordnad direktör för koncernstaben från och med den 1 april 2022 till och med den 31 maj 2022.
8) Från och med den 1 juni 2022.

I FOKUS

Ideation Labs: Främjar egen problemlösning

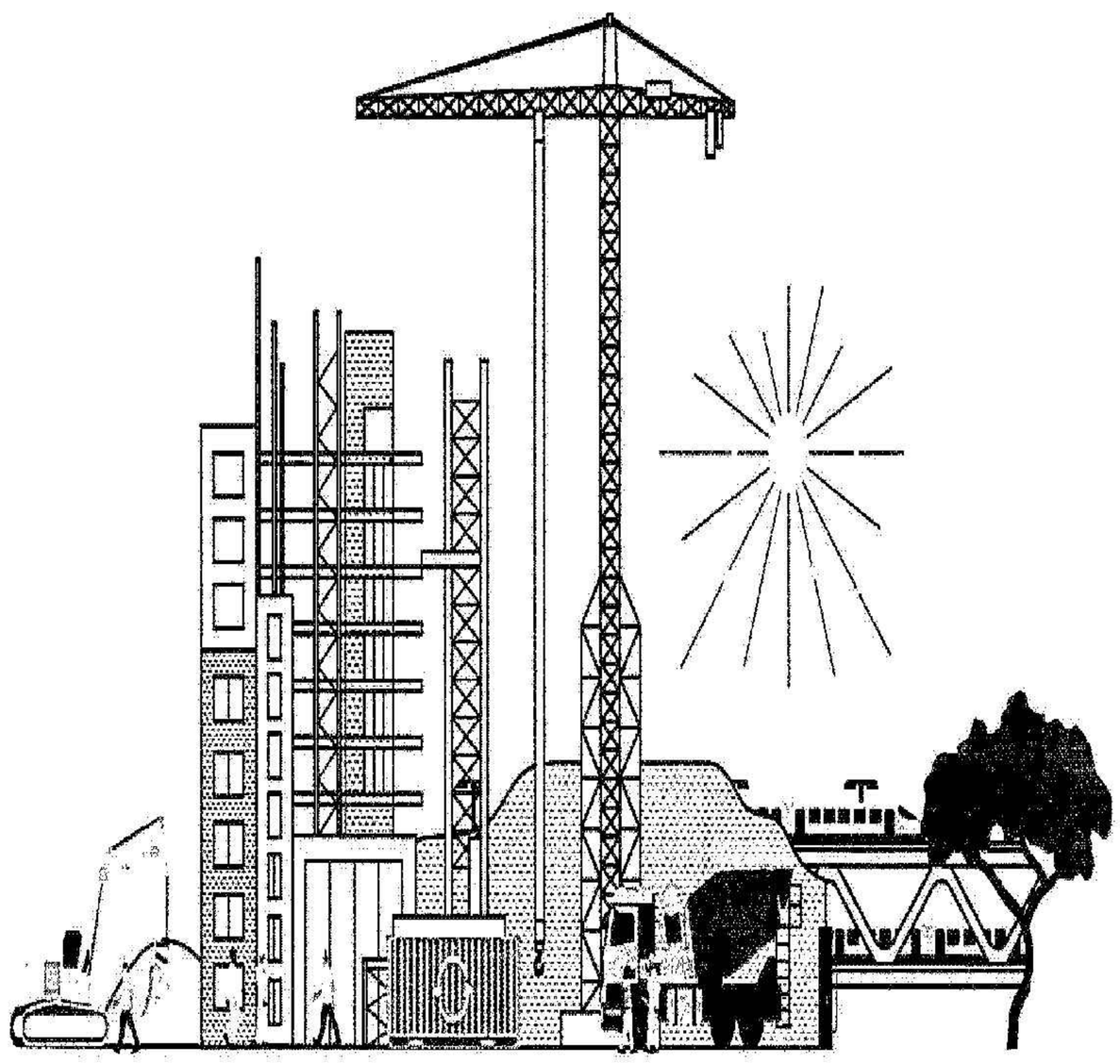

Rundvandringar är för närvarande den bästa metoden för att följa och dokumentera utvecklingen av ett byggprojekt. Varför inte spara tid genom att använda inomhusdrönare istället?

Det är bara en av idéerna från Skanska USA:s Ideation Labs, en tolv veckor lång teambaserad utmaning med målet att hitta lösningar på några av företagets största problem. Inspirationen kom från MIT-forskning (Massachusetts Institute of Technology) som uppmärksammats av författaren Dan Pink och som slår fast att vi blir mer motiverade när vi får tid och möjlighet att lösa våra egna problem.

Ideation Labs följer en liknande process som techindustrins Hackathons – ofta 24 timmars intensiv aktivitet där ingenjörsteam strävar efter att skapa innovation. Men istället för ett dygn pågår Skanskas Ideation Labs i tolv veckor.

De som anmält sig kan pitcha de problem de vill lösa vid ett kick-off-möte, innan deltagarna anger vilka projekt de vill arbeta med. Deltagarna delar sedan in sig i team på upp till fem personer som ses en gång i veckan för att jobba med sitt projekt i sessioner på upp till två timmar. Medlemmar i Emerging Technology-teamet guidar arbetet via avstämningar varje vecka. Processen har utformats för att erbjuda både struktur och självständighet.

Ideation Lab 2022 omfattade ett Power Automate Hackathon där teamen försökte automatisera manuella uppgifter. Både priset för "coolaste automatisering" och "publikfavorit" gick till ett projekt som överförde drönarbilder till olika mappar, redigerade och laddade upp 360-graders panoramabilder till ett nyckelprogram. Ett annat framgångsrikt initiativ var en JD Edwards-översikt som samlar redovisnings- och projektledningsdata på ett enda ställe, så att driftsteamen kan få information om underentreprenörer, beställningar, betalningar och försäkringar. Översikten innebär att teammedlemmar utan åtkomst till redovisningssystemet snabbt kan stämma av kostnader och visa faktureringsstatus.

En Ideation-kommitté avgör vilka idéer som fungerar bäst. De idéer som behöver utvecklas skickas till lämpliga team som kan förverkliga dem.

Processen skapar fler fördelar än att bara hitta lösningar på problem. Eftersom teamen består av deltagare från alla delar av företaget har de tillgång till ett mycket större nätverk om de stöter på hinder. På samma sätt ger processen tillgång till perspektiv från experter som deltagarna annars sällan kommer i kontakt med.

"Häng på – du kommer att häpna över vad du kan åstadkomma", säger en av 2022 års deltagare i en anonym undersökning. "Ideation Labs är en fantastisk upplevelse som ger dig chans att angripa problem på ett helt nytt sätt", säger en annan.

Ersättningsrapport

Introduktion

Denna ersättningsrapport för 2022 beskriver hur Skanska AB:s ("Bolaget") riktlinjer för lön och annan ersättning till ledande befattningshavare ("Ersättningsriktlinjerna"), antagna av årsstämman den 26 mars 2020, har tillämpats under 2022. Rapporten innehåller även information om ersättning till Verkställande direktören ("VD") och Koncernchefen samt en sammanfattning av Bolagets utestående aktierelaterade incitamentsprogram. Rapporten har upprättats i enlighet med 8 kap. 53 a samt 53 b §§ aktiebolagslagen och Kollegiets för svensk bolagsstyrning Regler om ersättningar till ledande befattningshavare och om incitamentsprogram.

Mer information om ersättningar till ledande befattningshavare och styrelseledamöter som krävs enligt 5 kap. 40–44 §§ årsredovisningslagen finns i not 37, Ersättning till ledande befattningshavare och styrelseledamöter, på sidorna 179–183 i års- och hållbarhetsredovisningen 2022. Med ledande befattningshavare avses VD och Koncernchefen samt övriga medlemmar i koncernledningen (Group Leadership Team).

Styrelsen har inrättat en ersättningskommitté. Information om ersättningskommitténs arbete under 2022 finns i bolagsstyrningsrapporten på sidorna 39–49 i Års- och hållbarhetsredovisningen 2022.

Styrelsearvode omfattas inte av denna ersättningsrapport. Sådant arvode beslutas årligen av årsstämman och redovisas i not 37 på sidan 181 i Års- och hållbarhetsredovisningen 2022.

Årsstämman den 29 mars 2022 beslutade att godkänna styrelsens ersättningsrapport för 2021. Inga synpunkter framfördes på ersättningsrapporten.

Utveckling under 2022

VD och Koncernchefen Anders Danielsson summerar Skanskas övergripande resultat under 2022 i sin redogörelse på sidorna 6–7 i Års- och hållbarhetsredovisningen 2022.

Ersättningsriktlinjerna: tillämpningsområde, ändamål och avvikelser

En framgångsrik implementering av Bolagets affärsstrategi och tillvaratagandet av Bolagets långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhetsagenda, förutsätter att Bolaget kan rekrytera och behålla kvalificerade medarbetare. För detta krävs att Bolaget kan erbjuda konkurrenskraftig ersättning. Ersättningsriktlinjerna möjliggör att medlemmar i koncernledningen kan erbjudas en konkurrenskraftig totalersättning. Enligt Ersättningsriktlinjerna ska den sammanlagda ersättningen för varje medlem i koncernledningen vara marknadsmässig och konkurrenskraftig på den arbetsmarknad där den ledande befattningshavaren är placerad och framstående prestationer ska reflekteras i den totala ersättningen. Ersättningen får bestå av följande komponenter: fast kontantlön, rörlig kontantersättning, pensions- och försäkringsförmåner och andra förmåner. Den rörliga kontantersättningen ska syfta till att främja Bolagets affärsstrategi och långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhetsagenda. Detta genomförs genom de finansiella och icke finansiella mål som avgör utfallet av den rörliga kontantersättningen och har en tydlig koppling till affärsstrategin och Bolagets hållbarhetsagenda.

De tillämpliga Ersättningsriktlinjerna som antagits av årsstämman 2020 finns i not 37 på sidorna 179–180 i års- och hållbarhetsredovisningen 2022. Bolaget har under 2022 följt Ersättningsriktlinjerna. Inga avsteg från Ersättningsriktlinjerna har gjorts och inga avvikelser har gjorts från den beslutsprocess som enligt riktlinjerna ska tillämpas för att fastställa, se över och genomföra riktlinjerna. Revisorns yttrande över Bolagets efterlevnad av Ersättningsriktlinjerna finns tillgänglig på Skanskas webbplats: group.skanska.com/sv/koncernens-styrning/ersattningar. Ingen ersättning har krävts tillbaka.

Utöver den ersättning som omfattas av Ersättningsriktlinjerna har Bolagets årsstämmor beslutat att införa långsiktiga aktierelaterade incitamentsprogram.

Ersättningskommitténs utvärdering av ersättningar

Ersättningskommittén anser att de Ersättningsriktlinjer som antogs av årsstämman 2020 har fungerat väl under 2022, att ersättning till koncernledningen har betalats i enlighet med riktlinjerna samt att syftet med riktlinjerna uppnåtts. Ersättningskommittén har dock kommit till slutsatsen att de Ersättningsriktlinjer som antogs av årsstämman 2020 ska revideras, främst avseende pensionsförmåner i syfte att anpassa taket för pensionsförmåner för ledande befattningshavare till rådande svensk marknadspraxis. Styrelsen har följaktligen, efter rekommendation från ersättningskommittén, föreslagit att årsstämman 2023 beslutar om reviderade Ersättningsriktlinjer. Styrelsens fullständiga förslag för beslut av årsstämman 2023 om reviderade Ersättningsriktlinjer framgår av kallelsen till årsstämma som finns tillgänglig på Skanskas webbplats: group.skanska.com/sv/koncernens-styrning/bolagsstamma/arsstamma-2023.

På grund av Ersättningsriktlinjernas framåtblickande natur har ersättningskommittén vidare beslutat att ITP1-premier på rörlig kontantersättning intjänad under 2022 ska betalas under 2023 i enlighet med de Ersättningsriktlinjer som antagits av årsstämman 2020.

Ersättningskommittén har vidare bedömt att Bolagets pågående och under året avslutade program för rörliga ersättningar till koncernledningen, liksom gällande ersättningsstrukturer och ersättningsnivåer i Bolaget, är ändamålsenliga, marknadsmässiga och väl avvägda. Efter utvärdering av de pågående programmen för rörliga ersättningar till koncernledningen har ersättningskommittén kommit till slutsatsen att dessa program effektivt uppnått dess syfte att stödja att Bolaget når sina strategiska mål och hållbara långsiktiga intressen, såväl som att öka koncernledningens långsiktiga fokus och sammanlänka deras intressen med aktieägarnas långsiktiga förväntningar och intressen.

Tabell 1 – Total ersättning till VD och Koncernchefen under 2021 och 2022[1]

Tkr		Fast ersättning		Rörlig ersättning					
Namn och position	Räkenskapsår	Grundlön[2]	Övriga ersättningar och förmåner[3]	Ettårig rörlig ersättning[4]	Flerårig rörlig ersättning[5]	Extraordinära ersättningar	Pensionskostnad[6]	Total ersättning	Andel fast respektive rörlig ersättning[7]
Anders Danielsson, VD och Koncernchef	2022	13 750	126	10 313	7 756	–	4 812	36 757	51/49
	2021	13 125	160	9 844	8 050	–	4 594	35 772	50/50

1) Med undantag för flerårig rörlig ersättning redovisar tabellen ersättning som intjänats under 2021 och 2022. Detta gäller oavsett om utbetalning har, eller inte har, gjorts samma år.

2) Semesterersättning är inkluderat i grundlönen.

3) Övriga ersättningar och förmåner för 2022 inkluderar tjänstebil, drivmedel, sjukvårdsförsäkring och deklarationshjälp.

4) Ettårig rörlig kontantersättning avseende räkenskapsåret 2022 fastställs slutgiltigt samt utbetalas efter uppföljning av utfallet i första kvartalet 2023. Beräkningen är vidare preliminär såtillvida att eventuella avdrag som följd av de icke finansiella målen ännu inte beaktats. Beloppet som är inkluderat i tabellen avseende 2022 är det maximala utfallet för 2022. I avtalet för rörlig ersättning ingår en allmän klausul som stipulerar att styrelsen och ersättningskommittén har rätt att helt eller delvis reducera den rörliga ersättningen. Den ettåriga rörliga kontantersättningen för VD och Koncernchefen kan högst uppgå till 75 procent av den fasta årliga kontantlönen. Beloppet som är inkluderat i tabellen avseende 2021 utgör faktisk utbetalning för räkenskapsåret 2021.

5) Angivet värde för 2022 avser preliminär tilldelning av prestationsaktier för 2022 års investerade sparaktier, beräknat med aktiekurs per 30 december 2022 (165,00 kr). VD och Koncernchefen beräknas erhålla 47 004 prestationsaktier. Styrelsen beslutar om det slutliga utfallet efter uppföljning av verksamheten under första kvartalet 2023. För erhållande av prestationsaktierna förutsätts ytterligare tre års tjänstgöring. För 2022 har VD och Koncernchefen investerat i 7 834 sparaktier, motsvarande 1 293 Tkr, beräknat med aktiekurs per 30 december 2022 (165,00 kr). VD och Koncernchefen har erhållit ersättning relaterad till räkenskapsåret 2019. VD och Koncernchefen har, efter en treårig inlåsningsperiod, inom det tidigare aktiesparprogrammet Seop 4 erhållit 37 741 aktier motsvarande 6 227 Tkr, avseende tilldelade aktier för räkenskapåret 2019. Värdet har beräknats med aktiekurs per 30 december 2022 (165,00 kr).

6) VD och Koncernchefen omfattas av en individuell tjänstepensionsförsäkring, inklusive sjukförsäkring. Tjänstepensionsförsäkringen är avgiftsbestämd och totala premier till tjänstepensionsförsäkringen, inklusive sjukförsäkring, ska uppgå till 35 procent av den fasta årliga kontantlönen.

7) Pensionskostnad, som i sin helhet är relaterad till grundlönen och är premiebestämd, har till fullo redovisats som fast ersättning.

Aktiebaserad ersättning

Utestående aktierelaterade incitamentsprogram

I Bolaget har inrättats långsiktiga aktiesparprogram, Skanska Employee Ownership Programs ("Seop 4" och "Seop 5"). Seop 4 och Seop 5 ger nuvarande och framtida anställda möjlighet att bli aktieägare i Skanska och omfattar fast anställda inom Skanska-koncernen. VD och Koncernchefen deltar i Seop 4 och Seop 5.

Förutsatt en egen investering i aktier i Bolaget (sparaktier), kan deltagaren erhålla tilldelning av matchnings- och/eller prestationsaktier. Matchnings- och prestationsaktier tilldelas vederlagsfritt och är villkorat av en treårig inlåsningsperiod, under vilken sparaktierna måste behållas och anställningen fortlöpa. Tilldelning av prestationsaktier förutsätter vidare att ett antal resultatbaserade prestationsvillkor uppfylls. De prestationsvillkor som tillämpas för att bedöma utfallet av Seop 4 och Seop 5 består av finansiella mål på koncern, affärsenhets- och/eller affärsenhetsgruppnivå. Det finansiella mål som är tillämpligt på koncernnivå, vilket tillämpas för VD och Koncernchefen samt övriga medlemmar i koncernledningen, är tillväxt i vinst per aktie ("EPS-målet"). Det preliminära utfallet av EPS-målet för 2022 finns i Tabell 3 (b). Information om startpunkt och outperform-mål för EPS-målet 2022 samt om de finansiella mål som är tillämpliga för deltagare i Seop 5 i de olika verksamhetsgrenarna finns i not 37 på sidan 183 i års- och hållbarhetsredovisningen 2022. Inga matchningsaktier tilldelas VD och Koncernchefen i Seop 5.

Mer information om Seop 4 och Seop 5, inklusive de villkor som utfallet är beroende av, finns på Skanskas webbplats: group.skanska.com/sv/koncernens-styrning/ersattningar/incitamentsprogram. Information om kostnader för programmen, utspädningseffekter, etc. finns tillgänglig i not 37 på sidorna 182–183 i års- och hållbarhetsredovisningen 2022.

Årsstämman den 29 mars 2022 beslutade att godkänna styrelsens förslag till ett långsiktigt aktiesparprogram för räkenskapsåren 2023, 2024 och 2025 ("Seop 6"). Information om Seop 6, inklusive de villkor som utfallet är beroende av, finns på Skanskas webbplats: group.skanska.com/sv/koncernens-styrning/ersattningar/incitamentsprogram/.

Tabell 2 – Ersättning till VD och Koncernchefen i aktier

	De huvudsakliga villkoren för aktieprogrammen					Information om det rapporterade räkenskapsåret[4]				
						Ingående balans	Under året		Utgående balans	
Namn och position	Programmets namn	Prestationsperiod[1]	Tilldelningsperiod[2]	Utskiftandeperiod[3]	Utgång av inlåsningsperiod	Innehavda aktierätter vid årets början	Tilldelade	Utskiftade	Föremål för prestationsvillkor	Tilldelade som ej utskiftats vid årets utgång	Aktier föremål för inlåsningsperiod[5]
Anders Danielsson, VD och Koncernchef	Seop 4	2017–2019	2017–2019	2020–2022	2020–2022	37 741	0	37 741[7]	–	0	–
	Seop 5	2020–2022	2020–2022	2023–2025	2023–2025	72 649	47 004[6]	0	–	119 653	–
Total						**110 390**	**47 004**	**37 741**	–	**119 653**	–

1) Vart och ett av Seop-programmen är uppdelade i tre årsprogram med en årlig prestationsperiod. Seop 4 är uppdelat i årsprogram 2017 med prestationsperiod 2017, årsprogram 2018 med prestationsperiod 2018 och årsprogram 2019 med prestationsperiod 2019. Seop 5 är uppdelat i årsprogram 2020 med prestationsperiod 2020, årsprogram 2021 med prestationsperiod 2021 och årsprogram 2022 med prestationsperiod 2022. Utskiftande av prestationsaktier förutsätter att ett antal resultatbaserade prestationsvillkor uppfylls under prestationsperioden för respektive årsprogram.

2) Investering i sparaktier genom Seop-programmen sker normalt genom månatliga löneavdrag följt av månatliga investeringar i sparaktier, normalt månaden efter månaden då löneavdraget gjordes. Förvärvsperioden för Seop 4 innefattar räkenskapsåret 2017 för årsprogram 2017, räkenskapsåret 2018 för årsprogram 2018 och räkenskapsåret 2019 för årsprogram 2019. Förvärvsperioden för Seop 5 innefattar räkenskapsåret 2020 för årsprogram 2020, räkenskapsåret 2021 för årsprogram 2021 och räkenskapsåret 2022 för årsprogram 2022. I samband med varje månatligt förvärv av sparaktier, tilldelas framtida matchnings- och/eller prestationsaktier.

3) Matchnings- och/eller prestationsaktier utskiftas normalt först efter inlåsningsperioden för respektive årsprogram, vilken uppgår till tre år. Deltagarnas utskiftande av matchnings- och/eller prestationsaktier inom ramen för respektive årsprogram beräknas ske månadsvis tre år efter investeringen i respektive sparaktie, vilket innebär att utskiftande av matchnings- och prestationsaktier i Seop 4 beräknas ske månadsvis under räkenskapsåret 2020 för årsprogram 2017, under räkenskapsåret 2021 för årsprogram 2018 och under räkenskapsåret 2022 för årsprogram 2019. Utskiftande av prestationsaktier i Seop 5 beräknas ske månadsvis under räkenskapsåret 2023 för årsprogram 2020, under räkenskapsåret 2024 för årsprogram 2021 och under räkenskapsåret 2025 för årsprogram 2022.

4) Matchnings- och prestationsaktier avseende sparaktier investerade i Seop 4 för 2019 har utskiftats varpå (1 572) matchningsaktier och (36 169) prestationsaktier har erhållits av VD och Koncernchefen. I Seop 5 har VD och Koncernchefen preliminärt tilldelats 47 004 framtida prestationsaktier. Sparaktier som VD och Koncernchefen har investerat i för att få delta i programmen är inte inkluderade i tabellen.

5) Det finns inget krav att behålla spar-, matchnings- eller prestationsaktier efter förvärvet/utskiftandet.

6) Värde: 7 756 Tkr, beräknat baserat på aktiekursen per 30 december 2022 (165,00 kr) multiplicerat med antalet preliminärt tilldelade framtida aktier (47 004).

7) Värde: 6 227 Tkr, beräknat baserat på aktiekursen per 30 december 2022 (165,00 kr) multiplicerat med antalet utskiftade aktier (37 741).

Tillämpning av prestationskriterier
Prestationskriterierna för VD och Koncernchefens rörliga ersättning har valts för att främja Skanskas strategi och uppmuntra agerande som ligger i Bolagets och koncernens långsiktiga intresse. Vid valet av prestationskriterier har de strategiska målen samt kort- och långsiktiga affärsprioriteringar för år 2022 beaktats. De icke finansiella prestationskriterierna bidrar vidare till anpassning till hållbarhetsagendan samt Skanskas löfte och värderingar.

Utöver de finansiella målen i Tabell 3 (a) har VD och Koncernchefen icke finansiella mål som kan reducera utfallet av den rörliga kontantersättningen. Utfallet i relation till förutbestämda och mätbara finansiella mål ska bestämma den totala (finansiella) bonuspotentialen, det vill säga de finansiella målen utgör basen för den totala bonuspotentialen. Detta utfall kan reduceras beroende på utfallet av de icke finansiella målen. De icke finansiella målen ska främja Bolagets affärsstrategi och långsiktiga värdeskapande, inklusive dess hållbarhetsagenda, och är för 2022 aktivitetsbaserade mål relaterade till bland annat Skanskas klimatmål. Utfallet reduceras i fall då de icke finansiella målen inte helt har uppnåtts. De icke finansiella målen ska sammanlagt motsvara 50 procent av den totala bonusen vilket innebär att det totala bonusutfallet kan reduceras med maximalt 50 procent om de icke finansiella målen inte är uppfyllda. Information om Skanskas klimatmål finns på sidorna 74–81 och 95 i Års- och hållbarhetsredovisningen 2022.

Tabell 3 (a) – VD och Koncernchefens prestation under 2022: rörlig kontantersättning

Namn och position	Beskrivning av kriterier hänförliga till ersättningskomponenten	Relativ viktning av prestationskriteriet	a) Uppmätt prestation[1] och b) faktisk tilldelning/ersättningsutfall
Anders Danielsson, VD och Koncernchef	Resultat efter finansiella poster 2022[2]	100%	a) 9,4 Mdr kr b) 10 313 Tkr[3]

1) Startpunkt och outperform-målet finns i not 37 på sidan 180 i Års- och hållbarhetsredovisningen 2022.

2) Resultatet exkluderar elimineringar på koncernnivå samt operativa enheten Asset Management (portfölj av OPS-tillgångar).

3) Utfallet avseende räkenskapsåret 2022 fastställs slutligt samt utbetalas efter uppföljning av utfallet i första kvartalet 2023. Beräkningen är vidare preliminär såtillvida att eventuella avdrag som följd av de icke finansiella målen ännu inte beaktats. Beloppet som är inkluderat i tabellen är det maximala utfallet för 2022. I avtalet för rörlig ersättning ingår en allmän klausul som stipulerar att styrelsen och ersättningskommittén har rätt att helt eller delvis reducera den rörliga ersättningen. Den ettåriga rörliga kontantersättningen för VD och Koncernchefen kan högst uppgå till 75 procent av den fasta årliga kontantlönen.

Tabell 3 (b) – VD och Koncernchefens prestation under 2022: aktiebaserad ersättning

Namn och position	Beskrivning av kriterier hänförliga till ersättningskomponenten	Relativ viktning av prestationskriteriet	a) Uppmätt prestation[1] och b) faktisk tilldelning/ersättningsutfall
Anders Danielsson, VD och Koncernchef	Resultat per aktie 2022[2]	100%	a) 18,6 kr b) 7 756 Tkr[3]

1) Startpunkt och outperform-målet finns i not 37 på sidan 183 i Års- och hållbarhetsredovisningen 2022.

2) Periodens resultat hänförligt till aktieägarna, dividerat med genomsnittligt antal utestående aktier under året.

3) Angivet värde avser preliminär tilldelning av prestationsaktier för 2022 års investerade aktier, beräknat med aktiekurs per 30 december 2022 (165,00 kr). VD och Koncernchefen beräknas erhålla 47 004 prestationsaktier. Styrelsen beslutar om det slutliga utfallet efter uppföljning av verksamheten under första kvartalet 2023. För erhållande av prestationsaktierna förutsätts ytterligare tre års tjänstgöring.

Jämförande information avseende förändringar i ersättning och bolagets resultat

Tabell 4 – Förändringar i ersättning och bolagets resultat under de fem senaste rapporterade räkenskapsåren

Årlig förändring[1]	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Ersättning till ledande befattningshavare (Tkr)						
Ersättning till VD och Koncernchef (Anders Danielsson)[2]	–	16 868	32 347 (+91,8%)	34 399 (+6,3%)	35 772 (+4,0%)	36 757[3] (+2,8%)
Ersättning till VD och Koncernchef (Johan Karlström)[4]	21 248	–	–	–	–	–
Skanskakoncernens prestation						
Resultat efter finansiella poster (Mdr kr)[5]	5,7	4,9 (-12,9%)	7,8 (+57,5%)	11,6 (+48,9%)	9,7 (-16,4%)	9,8[6] (+1,1%)
Resultat per aktie (kr)[7]	12,0	9,5 (-20,8%)	15,5 (+63,2%)	22,5 (+45,2%)	19,8 (-12,0%)	18,6 (-6,1%)
Koldioxidutsläpp (ton)[8][9]	347 000	332 000	291 000	265 000	216 000	182 000
Genomsnittlig ersättning baserat på antalet heltidsekvivalenter anställda[10] i Bolaget (Tkr)[11]						
Bolagets anställda[10]	–	–	–	1 455	1 603 (+10,2%)	1 589[12] (-0,9%)

1) Tabellen redovisar faktiskt utfall samt årlig förändring i procent.

2) VD och Koncernchef från och med den 1 januari 2018.

3) Totalersättning under 2022 i enlighet med vad som anges i Tabell 1.

4) VD och Koncernchef till och med den 31 december 2017.

5) Resultatet exkluderar elimineringar på koncernnivå.

6) Tabellen redovisar resultatet exklusive elimineringar på koncernnivå, men inklusive den operativa enheten Asset Management (portfölj av OPS-tillgångar). I Tabell 3 (a) anges resultat efter finansiella poster exklusive elimineringar på koncernnivå samt den operativa enheten Asset Management. Rörlig kontantersättning till VD och Koncernchefen för 2022 har varit relaterad till resultat efter finansiella poster exklusive elimineringar på koncernnivå samt den operativa enheten Asset Management, såsom anges i Tabell 3 (a).

7) Periodens resultat hänförligt till aktieägarna, dividerat med genomsnittligt antal utestående aktier under året.

8) Scope 1 (direkta) och 2 (indirekta – marknadsbaserat). Mer information finns på sidan 95 i Års- och hållbarhetsredovisningen 2022.

9) Koldioxidutsläpp redovisas i tabellen utan årlig förändring i procent i enlighet med den modell som används för rapportering av hållbarhetsinformation i års- och hållbarhetsredovisningen som finns under rubriken Information om hållbarhet på sidorna 94–104 i Års- och hållbarhetsredovisningen 2022.

10) Exklusive medlemmar i koncernledningen (Group Leadership Team).

11) Information om förändringar i ersättning under de fem senaste rapporterade räkenskapsåren inkluderas inte i tabellen för 2017–2019. Eftersom 2020 är det första räkenskapsår som rapporteringsskyldigheten finns har Bolaget inte den aktuella informationen lättillgänglig för de tidigare räkenskapsåren 2017–2019.

12) Genomsnittlig ersättning för Bolagets övriga anställda inkluderar utbetalningar av ersättningar och förmåner som har gjorts under 2022. Vad gäller ettårig rörlig kontantersättning avser dock det belopp som har inkluderats i tabellen preliminär rörlig kontantersättning avseende räkenskapsåret 2022 som slutligt fastställs samt utbetalas efter uppföljning av utfallet i första kvartalet 2023. Beräkningen av den ettåriga rörliga kontantersättningen är vidare preliminär såtillvida att utfallet av de icke finansiella målen ännu inte beaktats. Vid beräkningen av den preliminära ettåriga rörliga kontantersättningen har därför fullt utfall av de icke finansiella målen beaktats. Inkluderat värde avseende flerårig rörlig ersättning (aktiesparprogrammet Seop 5) avser preliminär tilldelning av matchnings- och prestationsaktier för 2022 års investerade aktier, beräknat med aktiekurs per 30 december 2022 (165,00 kr). Styrelsen beslutar om det slutliga utfallet av aktiesparprogrammet efter uppföljning av verksamheten under första kvartalet 2023. För erhållande av matchnings- och prestationsaktierna förutsätts ytterligare tre års tjänstgöring. Den genomsnittliga ersättningen innefattar vidare pensioner intjänade under perioden i förmånsbestämda planer samt pensionskostnader för avgiftsbestämda planer. Det genomsnittliga antalet heltidsekvivalenter anställda under 2022 var 74 (2021: 81) och aktiekursen för värderingen av aktiesparprogrammet Seop 5 för 2022 var enligt ovan 165,00 kr (2021: 234,20 kr). Det lägre antalet genomsnittliga heltidsekvivalenter anställda under 2022 och den lägre aktiekursen 2022 har påverkat den genomsnittliga ersättningen. Den genomsnittliga grundlöneökningen för anställda i Bolaget var 2,8 procent i lönerevisionen 2022.

Hantering av risker och möjligheter

Proaktiv och strukturerad riskhantering på alla nivåer ger ökad resiliens mot risker och en större förmåga att tillvarata möjligheter.

Skanskas Enterprise Risk Management Policy (ERMP), som är fastställd av styrelsen, sätter ramarna för riskhanteringen och hur ansvaret ska fördelas inom organisationen. Det övergripande syftet är att se till att risker hanteras systematiskt, så effektivt som möjligt, och att vi gör rätt prioriteringar för att uppnå våra mål och ambitioner.

Hantering av verksamhetsrisker
Skanska tillämpar en "top-down" och "bottom-up"-modell med befintliga riskidentifierings- och analysmetoder samt riskhanteringsstandarder från Committee of Sponsoring Organisations of the Treadway Commission (COSO) som referens. Detta är en integrerad och genomgripande modell för hantering av verksamhetsrisker (Enterprise Risk Management, ERM).

Skanskas koncernledning har det yttersta ansvaret för riskhantering och implementering av ERMP. Affärsenheterna ansvarar för att hantera risker inom sina respektive verksamheter i enlighet med riktlinjerna i ERMP, och rapporterar till koncernledningen i frågor som rör riskhantering.

Från affärsenhet till koncernnivå
Enligt ERMP ska affärsenheterna upprätta ett riskregister, Enterprise Risk Register (ERR). Varje affärsenhet identifierar, kategoriserar och bedömer sina risker och utarbetar därefter riskhanteringsplaner. Enheterna bär alltid ansvaret för sina risker. Deras riskregister jämförs, grupperas, granskas och sammanställs på koncernnivå för att skapa ett koncernomfattande ERR, där toppriskerna identifieras och riskkontrollerna på koncernnivå ses över och justeras vid behov. Verksamhetsrisker delas in i strategiska, operationella, finansiella och regulatoriska risker. De flesta riskkontroller på koncernnivå regleras i koncernens policyer, rutiner och standarder, vilka i sin tur ingår i koncernens ramverk för intern styrning. En specifik risk kan omfattas av mer än en policy, standard eller rutin. För en förteckning över koncernpolicyer, se ramverket för intern styrning på sidan 48.

Alla risker i affärsenheternas riskregister kategoriseras med hjälp av Skanskas riskuniversum. Det ger oss möjlighet att arbeta på ett mer enhetligt sätt med verksamhetsrisker. Vi kan snabbt och enkelt sammanställa, analysera och hantera de mest väsentliga riskerna på ett mer flexibelt och proaktivt sätt. Vi kan även bedöma om det är lämpligt att fastställa riskaptit och risktolerans för vissa väsentliga risker. Detta verktyg främjar också Skanskas regelefterlevnad och bidrar till en mer effektiv utformning, implementering och granskning av interna kontroller. Detta är helt i linje med koncernens styrningsprocesser och möjliggör ett mer integrerat system för styrning, risk och kontroll.

ERM-processen 2022
Under året har affärsenheterna granskat sina befintliga riskregister. För att hantera de störningar som uppstått till följd av den ryska invasionen av Ukraina har vi under året arbetat med att identifiera nya och tilltagande risker, med fokus på möjliga konsekvenser av kriget både ur ett koncern- och affärsenhetsperspektiv. Affärsenheterna upplever fortfarande följderna av corona-pandemin (såsom avbrott i leverantörskedjan, förändrade kundkrav och betydande kostnadsökningar), varav några förvärrats av kriget i Ukraina. Dessa risker, i kombination med en stundande lågkonjunktur, kommer att påverka affärsenheternas beredskap och möjlighet att hantera företagsrisker.

Detta har tydliggjort behovet av en formaliserad kontinuitetsplan med de mest prioriterade aktiviteter som måste fortsätta i händelse av en kris. En ny process för krishantering inom koncernen upprättades och införlivades i ramverket för intern styrning. Den fastställer de rutiner, riktlinjer och principer som ska följas när en kris identifieras. Dessutom genomfördes förändringar inom IT-organisationen, där vi centraliserade cybersäkerheten för koncernen och skapade en centraliserad metod för att minska risken för cyberbrott.

Strategiska risker	Operationella risker	Finansiella risker	Regulatoriska risker
Avser Skanskas löfte, långsiktiga mål och strategi.	Hot mot genomförandet av vår affärsplan, övriga kortsiktiga mål och ambitioner, eller en effektiv resursanvändning.	Hot mot Skanskas finansiella ställning eller tillgångar.	Avser efterlevnad och tillämpning av lagstiftning, externa föreskrifter och interna regelverk.

Riskuniversum och topprisker

En årlig översyn av Skanskas verksamhetsrisker utförs baserat på samtliga affärsenheters riskregister. I detta ingår bland annat att kartlägga befintliga risker, identifiera och hantera potentiella nya risker samt utvärdera status för riskhanteringsåtgärder. Översynen, som presenteras för styrelsen, rangordnar olika typer av verksamhetsrisker. För var och en av de mest väsentliga riskerna utvärderas hur ändamålsenliga och effektiva åtgärderna för riskhantering och riskreducering är, och vid behov korrigeras dessa. Tabellen nedan visar verksamhetsriskerna sammanvägda med risker som identifierats i dialog med intressenter och i väsentlighetsanalyser. Detta är exempel på de mest betydande riskerna för Skanska indelade i avgränsade, men överlappande, riskkategorier eftersom en risk kan ingå i fler än en kategori.

Riskområde och beskrivning	Potentiell påverkan	Riskhanteringsåtgärder
Strategiska risker		
Förändringar i marknadens efterfrågan		
Oförmåga att förstå eller tillgodose kundernas krav och/eller anpassa sig till marknadsförändringar, såsom krav på hållbarhet eller kompetens/erfarenhet.	• Förlorade affärsmöjligheter • Resultatförsämringar i projekt och nedskrivningar • Skadat anseende och oförmåga att fullgöra projektåtaganden	Tidig kundinvolvering (Early Contractor Involvement, ECI) möjliggör ett närmare samarbete med våra kunder, vilket är viktigt för att bättre förstå deras föränderliga behov. Vårt aktiva deltagande i internationella organisationer som World Business Council for Sustainable Development och World Green Building Council säkerställer att vi behåller vår ledande ställning inom hållbarhet. Skanskas koncernövergripande hållbarhetsorganisation, med hållbarhetskompetens på alla våra marknader, säkerställer att vi håller oss uppdaterade i fråga om kundernas ökande krav på hållbara produkter och tjänster. Förståelse för globala trender kan leda till nya affärsmöjligheter för oss som gör att vi kan anpassa vårt erbjudande till kundernas förväntningar. > Läs mer om globala trender på sidorna 14–15.
Klimatrisker		
Fysiska händelser orsakade av negativa klimatförändringar, till exempel extremväder. Oförmåga att anpassa sig till nya klimatregler och krav från investerare och kunder.	• Ökade kostnader eller projektförseningar på grund av extremväder • Resultatförsämringar i projekt och nedskrivningar • Ökade kostnader för koldioxidutsläpp (såsom klimatskatter) • Skadat anseende och oförmåga att fullgöra projektåtaganden • Böter, straffavgifter, åtal	Skanskas klimatmål och klimatplan ACT för att nå netto noll koldioxidutsläpp senast 2045 är vägledande för vårt arbete med att minska klimatpåverkan från vår verksamhet. Vi fokuserar på att öka efterfrågan på klimatsmarta lösningar och hitta samarbetspartners för innovation inom hållbarhet. Vi erbjuder framtidssäkra lösningar och integrerar klimatfrågan i vår projektutveckling för att hjälpa städer och kommuner att förbereda sig inför och hantera ändrade förutsättningar kopplade till klimatet. Vi analyserar klimatrisker som en del av vår riskbedömningsprocess för större projekt, vilket gör att vi kan förebygga potentiella risker i ett tidigt skede. > Läs mer om Skanskas hantering av klimatrelaterade risker och möjligheter på sidorna 74–83 och om TCFD:s rekommendationer på sidan 102–103.
Risker relaterade till mångfald och inkludering		
Diskriminering i arbetslivet på grund av social bakgrund, etnicitet, funktionsnedsättning, kön, ålder, religion, sexuell läggning eller någon annan skyddad egenskap. En icke-inkluderande arbetskultur som ger upphov till utanförskap, diskriminering och trakasserier på arbetsplatsen.	• Svårare att attrahera, rekrytera och/eller behålla medarbetare med nödvändig kompetens och erfarenhet • Lägre produktivitet och engagemang hos medarbetarna på grund av icke inkluderande handlingar och beteenden • Skadat anseende och oförmåga att fullgöra projektåtaganden • Böter, straffavgifter, åtal	Att främja en mångsidig och inkluderande kultur hjälper oss att uppnå bättre resultat tillsammans. Mångfald är inbyggt i initiativen för att attrahera och rekrytera nya medarbetare, liksom i utvecklingssamtal och program för ledarskapsutveckling. Mål för mångfald och inkludering ingår sedan 2015 i samtliga affärsenheters verksamhetsplaner och den årliga, koncernomfattande medarbetarundersökningen säkerställer att vi fortsätter göra framsteg. > Läs mer om Skanskas arbete för ökad mångfald på sidan 92.
Nyckelpersoner som saknas/lämnar företaget		
Oförmåga att attrahera, rekrytera och behålla en kvalificerad, mångsidig och engagerad arbetsstyrka. Förlust av eller oförmåga att identifiera behovet av eller rekrytera nyckelpersoner eller team med kritisk kompetens.	• Svårare att attrahera, rekrytera och/eller behålla medarbetare med nödvändig kompetens • Lägre medarbetarengagemang och produktivitet • Skadat anseende och oförmåga att fullgöra projektåtaganden • Finansiella och icke-finansiella konsekvenser för projekt	Vi har en etablerad och gedigen process för medarbetarutveckling och karriärplanering, som innefattar faktabaserad successionsplanering, strukturerad resursplanering och transparent utvärdering baserad på mångfald och inkludering. Aktiesparprogrammet Seop erbjuder medarbetarna möjlighet att investera i Skanska och skapar incitament i form av matchningsaktier och prestationsaktier baserade på affärsenhetens resultat.

Riskområde och beskrivning	Potentiell påverkan	Riskhanteringsåtgärder
Strategiska risker		
Ledningens oförmåga att genomföra strategin		
Bristande kontroll av resultat eller bristfällig implementering av åtgärder, eller om ledningen misslyckas med att genomföra eller anpassa strategin till förändrade förhållanden.	• Ineffektivitet, kostnadsökningar och resultatförsämringar • Resultatförsämringar i projekt och nedskrivningar • Minskad förmåga att leverera till kunder och oförmåga att uppfylla projektåtaganden • Val av fel anbud och projekt • Skadat anseende	Ramverket för intern styrning förtydligar affärsenheternas beslutsfattande och ansvarsområden. Ökat fokus på hanteringen av projektutformning, affärsvillkor och förändringar i projektspecifikationer. Vidare satsas på utbildning av medarbetarna för att skapa team med rätt kompetens för att fatta välgrundade beslut vid projektplanering, upphandling, design och genomförande.
Operationella risker		
Förluster i projekt/investeringar		
Systematisk underskattning av kostnad, tidplan, omfattning, mängder och/eller val av fel projekt eller kunder, inklusive val av volym framför vinst eller bara för att skapa sysselsättning för en enhet.	• Sjunkande marginaler, ineffektivitet, kostnadsökningar och resultatförsämringar • Resultatförsämringar i projekt och nedskrivningar • Minskad förmåga att leverera till kunder och oförmåga att uppfylla projektåtaganden • Skadat anseende • Böter, straffavgifter, åtal	Skanska har en etablerad process för att säkerställa att risker bedöms och analyseras innan några projekt godkänns. Förbättrad projektrapportering och förbättrade granskningsrutiner med ytterligare riskhanteringsåtgärder, bland annat kontinuerlig riskbedömning under hela projektet för att tidigare kunna lösa problem, göra förbättringar och sänka projektkostnaderna. Utökad utbildning av medarbetare och en inkluderande arbetsmiljö för att bilda team med mångsidig kompetens och fullt ut ta tillvara expertkunskaper, innovation och framgångsrika lösningar inom hela företaget. Proaktiva åtgärder kopplade till kapitalrisk, krav på förhandsuthyrning och förhandsförsäljning samt ökat fokus på hantering av ersättningsanspråk och rättstvister; faktorer som alla bidrar till ett förbättrat projektgenomförande. > Läs mer om Skanskas operationella riskhantering på sidan 66.
Risker i leverantörskedjan		
Kontrakt med motparter som är (eller blir) oförmögna att uppfylla finansiella förpliktelser eller kontraktsenliga åtaganden. Störningar i leverantörskedjan och brist på material och arbetskraft som resulterar i finansiella och icke-finansiella konsekvenser för projekt.	• Sjunkande marginaler eller finansiella förluster till följd av ökade projektkostnader eller minskad produktivitet • Miljö- eller säkerhetsincidenter, eller brott mot mänskliga rättigheter i leverantörskedjan • Minskad förmåga att leverera till kund och oförmåga att uppfylla projektåtaganden • Skadat anseende om leverantörer och underentreprenörer uppträder på ett sätt som är oförenligt med Skanskas värderingar • Böter, straffavgifter, åtal	Strategiska inköp och tidig involvering av viktiga underentreprenörer samt förhandskvalificering eller kvalificering före en kontraktstilldelning minskar leverantörsrisken i projekt. Vår Uppförandekod för leverantörer är en del av alla kontrakt som ingås med leverantörer och underentreprenörer. Vi genomför kontinuerligt riskbaserad bakgrundskontroll, uppföljning och granskning av alla kontraktsmotparter, inklusive daglig sanktionskontroll av alla leverantörer via Dow Jones globala databas. > Läs mer om Skanskas ansvarsfulla leverantörskedja på sidorna 89–90.
Energirisker		
Högre energikostnader och försörjningsbrist.	• Ökade driftskostnader • Förändrade krav och förväntningar hos kunderna • Brist på nätkapacitet som påverkar ny utveckling	Energieffektivisering är ett viktigt fokusområde för Skanska där vi ständigt behöver förbättra både vår verksamhet och våra produkter för att möta våra kunders förändrade efterfrågan och beteende. Energieffektiviseringen är även central för Skanskas klimatplaner och klimatmål för koncernen och affärsenheterna. Våra framsteg på det här området tydliggörs av minskningen av Skanskas operativa energiintensitet, läs mer på sidan 76, och den ökade energieffektiviteten hos våra produkter och byggda projekt, läs mer på sidan 78. Att leverera projekt som är attraktiva för kunderna även ur ett energiperspektiv är nyckeln till Skanskas framgång. Vi förbättrar våra byggnaders design och tar hänsyn till deras livslängd när vi beräknar energianvändningen i våra utvecklade projekt. Vi introducerar också smarta energilösningar, smart design och digitala verktyg som ytterligare stöd till våra kunder. Vårt mångåriga fokus på energieffektivitet samt energiproduktion och energilagring i våra byggnader fortsätter genom ytterligare innovationer och partnerskap. Vår samlade erfarenhet och kompetens ger oss goda förutsättningar att dra nytta av det ökade fokuset på energieffektivitet och smarta energilösningar. > Läs mer om Skanskas arbete kopplat till klimat och energieffektivisering på sidorna 74–81.

Riskområde och beskrivning	Potentiell påverkan	Riskhanteringsåtgärder
Operationella risker		
Hälso- och säkerhetsrisker		
Arbetsskador, olyckor, dödsolyckor och ohälsa som drabbar människor på våra arbetsplatser, eller människor som påverkas av vår verksamhet.	• Dödsfall, allvarliga personskador och andra skador samt kronisk ohälsa som förkortar livslängden eller försämrar livskvaliteten • Böter, straffavgifter, åtal • Skadat anseende och förlorat förtroende	För att arbeta proaktivt och uppnå ständiga förbättringar granskas säkerhetsdata regelbundet av koncernledningen och styrelsen. Alla affärsenheter måste vara certifierade enligt ISO 45001. Samtliga incidenter följs upp och utreds. Skanskas hållbarhetspolicy och arbetsmiljöstandard innehåller föreskrifter om hur medarbetare förväntas bete sig på Skanskas arbetsplatser. De omfattar utbildning, incidenthantering, riskbedömning och instruktioner för korrekt säkerhetshantering. Utbildningen för medarbetare i hälso- och säkerhetsrutiner har utvecklats ytterligare. Alla affärsenheter har planer för våra största risker (lyft, lastning och lossning) och omfattas av en obligatorisk hälso- och säkerhetsroadmap för ökat fokus och förbättrat säkerhetsresultat. > Läs mer om Skanskas säkerhetsarbete på sidorna 87–88.
Miljörisker		
Större miljöincidenter i verksamheten eller leverantörskedjan, föroreningar eller annan negativ påverkan på miljön.	• Skador på människor och ekosystem • Negativ miljöpåverkan • Sjunkande marginaler, ineffektivitet, kostnadsökningar och resultatförsämringar • Oförmåga att hålla projekttidplaner • Skadat anseende och förlorade verksamhetstillstånd • Böter, straffavgifter, åtal	Obligatorisk ISO 14001-certifiering säkrar systematisk hantering av miljörisker och relaterade frågor, inklusive utredning av incidenter. Experter på koncern- och affärsenhetsnivå säkerställer efterlevnad av vår hållbarhetspolicy och relaterade standarder, som med god marginal täcker in gällande lagstiftning och syftar till att bibehålla nuvarande ISO 14001-certifiering. Vi samarbetar med våra leverantörer för att minimera risken för miljöbrott i leverantörskedjan och utbildar våra medarbetare i miljöskyddsrutiner. > Läs mer om Skanskas miljöarbete på sidan 91.
Resurseffektivitet		
Ineffektiv energi-, material- och vattenanvändning samt avfallshantering.	• Negativ miljöpåverkan • Sjunkande marginaler, ineffektivitet, kostnadsökningar och resultatförsämringar • Oförmåga att hålla projekttidplaner • Skadat anseende och förlorade verksamhetstillstånd • Böter, straffavgifter, åtal	Cirkularitet och resurseffektivitet är beroende av och kopplat till en effektiv verksamhet och minskad miljöpåverkan. Merparten av utsläppen från våra projekt härrör från produktion av material som betong, stål och bitumen (scope 3). Ett nära samarbete med leverantörer och kunder liksom förbättrade digitala verktyg blir allt viktigare för att främja innovation, öka produktiviteten och minska utsläppen och avfallet, samt skapa nya affärsmöjligheter. Skanskas hållbarhetspolicy och standarder, klimatmål och klimatplanen ACT driver utveckling, innovation och förbättringar av cirkularitet och resurseffektivitet. Alla affärsenheter har definierat sina klimatplaner med nyckelåtgärder för att minska utsläppen, och Skanska har sedan länge ett mål för minskat avfall. Resultat och utsläpp kopplade till avfall, energi, bränsle och material följs upp kvartalsvis på affärsenhets- och koncernnivå. > Läs mer om Skanskas arbete med cirkularitet och resurseffektivitet på sidorna 77 och 91.
IT-system och information		
Brott mot cybersäkerheten.	• Social manipulering • Ransomware/skadlig kod • Obehörig åtkomst • Cyberbedrägeri • Hackning • Tillgång till IT-system (eller projektkritiska system) • Datasekretess, tillgänglighet och integritet	Standarden för informationsklassificering och säkerhetsstandarden syftar båda till att skydda oss från cyberrisker och upprätta en gemensam lägstanivå för säkerheten i affärskritiska processer och/eller affärskritisk information, som finns i ett IT-system. Förutom Microsoft Office 365-plattformens regelbundna penetrationstester, e-postfiltrering och säkerhetsfunktioner arbetar vi även med att övervaka, följa upp och undersöka alla incidenter regelbundet. Vi tillhandahåller även relevant utbildning och uppdateringar i säkerhetsfrågor för alla användare. Vårt Security Operations Center övervakar cyberhot dygnet runt och kan vidta åtgärder för att motverka, åtgärda och isolera vid behov. Vi säkerställer och kontrollerar att leverantörer som hanterar Skanska-information minskar sina risker för cyberbrott enligt våra minimikrav. En ny gemensam organisation för IT-infrastruktur och informationssäkerhet lanserades den 1 januari 2023 för att stärka vår informationssäkerhet och förmåga att leverera IT-tjänster effektivt i hela koncernen.

Riskområde och beskrivning	Potentiell påverkan	Riskhanteringsåtgärder
Finansiella risker		
Makroekonomisk instabilitet		
Ekonomisk avmattning, inklusive risk för ökad inflation och räntehöjningar, eller oväntade, snabba makropolitiska händelser, inklusive förändringar i lagar och förordningar.	• Finansiella och andra icke-finansiella konsekvenser för projekt, minskad produktivitet på grund av ökad reglering • Minskning och/eller senareläggning av nya projekt, såväl i offentliga som privata sektorn • Minskad konkurrens skulle kunna resultera i nya affärsmöjligheter för Skanska • Fördel för företag med en stark finansiell position och/eller långvariga relationer • Ökade möjligheter till markanskaffning till följd av minskad konkurrens eller pressade säljare	Vår mångsidiga och multinationella affärsportfölj – i fråga om kunder, marknadssektorer, projektstorlek, kontraktstyper, affärsmodeller och strategiska partnerskap – ger oss betydande resiliens mot konsekvenserna av makroekonomiska cykler och händelser. Dessutom förvaltar vi noggrant vår balansräkning och totala riskexponering, inklusive riskkapital i utvecklingsverksamheterna. Vi bevakar, studerar och utvärderar kontinuerligt marknadstrender för att kunna förutse förändringar i företagsklimatet, till exempel politiska beslut och ändrade regelverk inom områden som är viktiga för vår verksamhet. På alla våra hemmamarknader spelar vi en aktiv roll i den offentliga debatten och för en dialog med beslutsfattare på lokal och nationell nivå, men även med kunder, samarbetspartners och andra intressenter, för att snabbare hitta lösningar som gynnar samhället på olika sätt, och för att driva fram en mer ambitiös inställning till olika frågor, exempelvis inom klimat. > Läs mer om makroekonomiska trenders betydelse för Skanskas verksamhet på sidorna 14–15.
Ökad konkurrens		
Ökad konkurrens, bland annat från nya lågprisaktörer, större marknadsnedgång eller projektbrist.	• Underprissättning, sjunkande marginaler • Förlorade affärsmöjligheter	Tidig kundinvolvering och fokus på kärnverksamheten i analyser av så kallade sweet spots i samtliga av Byggverksamhetens affärsenheter ger ökad möjlighet till konkurrensfördelar. Vår strategi för att förbättra resultat, minska kostnader och risker samt att ha en stark balansräkning, gör det möjligt att anpassa verksamheten för att möta krav och behov samt ta vara på möjligheter.
Ökad inflation		
Stora och snabba ökningar av byggkostnaderna (material, råvaror, tillverkade varor, energi, bränsle, arbetskraft osv.) som drivs av omstörtande händelser som covid-19-pandemin och kriget i Ukraina.	• Finansiella och icke-finansiella konsekvenser för projekt, minskad produktivitet på grund av störningar i leverantörskedjan, inklusive sanktioner • Minskning och/eller senareläggning av nya projekt, såväl i offentliga som privata sektorn • Sjunkande marginaler, ineffektivitet, kostnadsökningar och resultatförsämringar • Selektiv anbudsgivning	Störningar i leverantörskedjan som orsakats eller förvärrats av coronapandemin, krig, politisk instabilitet och logistiska flaskhalsar samt stigande energipriser sätter press på byggkostnaderna. Skanska har god beredskap för att hantera dessa inflationsrisker genom att agera mycket selektivt när det gäller de projekt vi tar oss an – lönsamhet går före volym – och genom vårt fortsatta fokus på kommersiell förvaltning under hela projektets livscykel. Vår sedan länge etablerade granskning- och godkännandeprocess och tillhörande styrdokument, i kombination med nivåerna för godkännande, fastställer styrningen av anbudsgivning, riskbedömning och prisuppskattning. Som svar på nuvarande risker har vi ett ökat fokus på att säkra avtalsskydd mot inflation, säkra priser från leverantörer före anbudsgivning samt säkerställa tillräcklig beredskap gällande anbudspriserna. Vi övervakar även leverantörernas finansiella stabilitet och resultat under projektets genomförande.
Finansiella risker		
Utöver verksamhetsriskerna exponeras Skanska även för olika finansiella risker såsom kreditrisk, likviditetsrisk och marknadsrisk.	• Bristande tillgång till finansmarknaden och svårigheter att erhålla finansiering med gynnsamma villkor • Brott mot finansiella avtal • Minskat positivt kassaflöde, minskning av negativt sysselsatt kapital • Försämrat kreditbetyg eller bankkonkurs	I Skanskas finanspolicy slår styrelsen fast riktlinjer, mål och begränsningar för hanteringen av bolagets finanser och finansiella risker. Vår gräns för justerad nettoskuld på maximalt tio miljarder kronor, samt gränser för kapitalrisker och sysselsatt kapital i utvecklingsverksamheterna, hjälper oss att bibehålla en stark finansiell ställning. Vi säkerställer att koncernen är välfinansierad och bevakar likviditet och finansiella tillgångar och skulder genom en aktiv hantering av finansieringen. > Läs mer om Skanskas finansiella risker i not 6, Finansiella instrument och finansiell riskhantering, på sidorna 133–141.

Riskområde och beskrivning	Potentiell påverkan	Riskhanteringsåtgärder
Regulatoriska risker		
Etiska överträdelser, korruption och mutor		
Brott mot bestickrings- och korruptionslagar (exempelvis UK Bribery Act, US Foreign Corrupt Practices Act, penningtvätt, vinning av brott), brott mot EU:s konkurrenslagstiftning, USA:s antitrustlagar eller annan lagstiftning om offentlig upphandling.	• Skadat anseende och förlorat förtroende som ansvarsfullt företag • Diskvalificering från offentliga upphandlingar • Böter, straffavgifter och civilrättsliga eller straffrättsliga processer • Minskad förmåga att leverera till kund och oförmåga att uppfylla projektåtaganden	Skanskas Uppförandekod, antikorruptionspolicy, Uppförandekod för leverantörer och Skanskas värderingar ger tydliga riktlinjer för medarbetarna avseende lämpligt och etiskt uppförande. Regelbunden utbildning i Uppförandekoden är obligatorisk för medarbetare. Riktade utbildningar i antikorruption och konkurrensrätt genomförs också, med särskilt fokus på medarbetare i mer "utsatta" roller. Etiska och transaktionella risker identifieras som en del av godkännandeprocessen i projekten och det görs en bakgrundskontroll av potentiellt viktiga partners. Skanskas Code of Conduct Hotline är ett externt hanterat verktyg som ger möjlighet att anonymt rapportera brott eller misstänkta brott mot Skanskas Uppförandekod. Högriskärenden rapporteras vidare till koncernledningen och styrelsen. Bekräftade brott mot Uppförandekoden kan leda till disciplinära åtgärder. > Läs mer om Skanskas fokus på etik, inklusive antikorruption, mutor och mänskliga rättigheter, på sidorna 89–90.
Brott mot mänskliga rättigheter		
Människorättskränkningar såsom orättvisa arbetsvillkor, människohandel, barnarbete och miljööverträdelser, på Skanskas egna arbetsplatser och hos underentreprenörer och leverantörer i vår värdekedja.	• Skador som åsamkas människor och miljö • Skadat anseende och förlorat förtroende som ansvarsfullt företag • Böter, straffavgifter och civilrättsliga eller straffrättsliga processer	Skanska stöder erkända globala mänskliga rättigheter och rättvisa arbetsvillkor för dem som arbetar i Skanskas projekt, på Skanskas arbetsplatser samt i leverantörsledet. Skanska har nolltolerans mot alla former av människohandel, barnarbete och tvångsarbete och är uppmärksamma på eventuella tecken på missförhållanden. Vi måste kunna försäkra oss om att inget av detta drabbar någon som arbetar på våra arbetsplatser. Mänskliga rättigheter är integrerade i Skanskas Uppförandekod och Uppförandekoden för leverantörer. Rapporterade avvikelser kan få konsekvenser, exempelvis uppsägning av avtal. > Läs mer om Skanskas arbete för en ansvarsfull leverantörskedja på sidorna 89–90.
Politiska risker		
Föreskrifter, beslut eller bedömningar utfärdade av statliga, regionala eller lokala myndigheter eller motsvarande.	• Negativ inverkan på projekt eller affärsenheter	För att säkerställa efterlevnad av krav i lagar och författningar, och uppfylla den höga standard som vi eftersträvar i vår verksamhet, har vi dessutom infört interna ramverk för styrning av koncernen, samt processer för att övervaka alla affärsenheters och koncernstabers efterlevnad av de externa och interna regelverken. Etik- och hållbarhetsåtgärder är en integrerad del av verksamheten och tas regelbundet upp i styrelsens diskussioner. > Läs mer om Skanskas styrning i bolagsstyrningsrapporten på sidorna 39–49.
Brott mot sanktioner		
Brott mot gällande exportkontrollbestämmelser och sanktioner.	• Negativ inverkan på projekt eller affärsenheter • Skadat anseende och förlorat förtroende som ansvarsfullt företag • Böter, straffavgifter och civilrättsliga eller straffrättsliga processer	Skanskas Uppförandekod, sanktionsförfarande, Uppförandekod för leverantörer och Skanskas värderingar ger tydliga riktlinjer för medarbetarna avseende lämpligt uppförande. Att identifiera etiska och transaktionella risker är en del av godkännandeprocessen i projekten. För vissa kategorier av leverantörer, eller där det anses nödvändigt, är sanktionskontroller en del av due diligence-processen. Skanska genomför automatiska sanktionskontroller av alla aktiva leverantörer en gång per dygn mot en global databas. Ett dedikerat team utvärderar de varningar som identifierats i kontrollprocessen. Riktade sanktionsutbildningar har genomförts, med särskilt fokus på medarbetare i mer "utsatta" roller. Skanskas Code of Conduct Hotline är ett externt hanterat verktyg som ger möjlighet att anonymt rapportera brott eller misstänkta brott mot Skanskas Uppförandekod. > Läs mer om Skanskas fokus på etik, inklusive antikorruption, mutor och sanktioner, på sidorna 89–90.

Operationell riskhantering

För aktiviteterna inom Byggverksamhet och Projektutveckling är det avgörande att risker och möjligheter hanteras på rätt sätt. Dessa hanteras ofta från projekt till projekt. Enligt Skanskas granskning- och godkännande-process, Skanskas anbudsprocess och Skanskas godkännandeprocess vid projektinvesteringar, samt arbetsordningens olika nivåer för godkännande, ska ordningsföljden för granskning och godkännande av anbud och förslag överstigande vissa tröskelnivåer vara affärsenheten, Skanska Tender Board på koncernnivå och styrelsens projektkommitté.

Pågående projekt

Ansvaret för att hantera risk i projekten är tydligt delegerat till affärsenhetscheferna. Koncernens översyn av pågående projekt hanteras genom koncerninstruktionen för projektrapportering och granskning samt genom den kvartalsvisa rapporterings-/granskningsprocessen. Hanteringen av kommersiella risker i projekt regleras till viss del genom kravhanteringspolicyn.

Skanskas anbudsprocess: Byggverksamhet

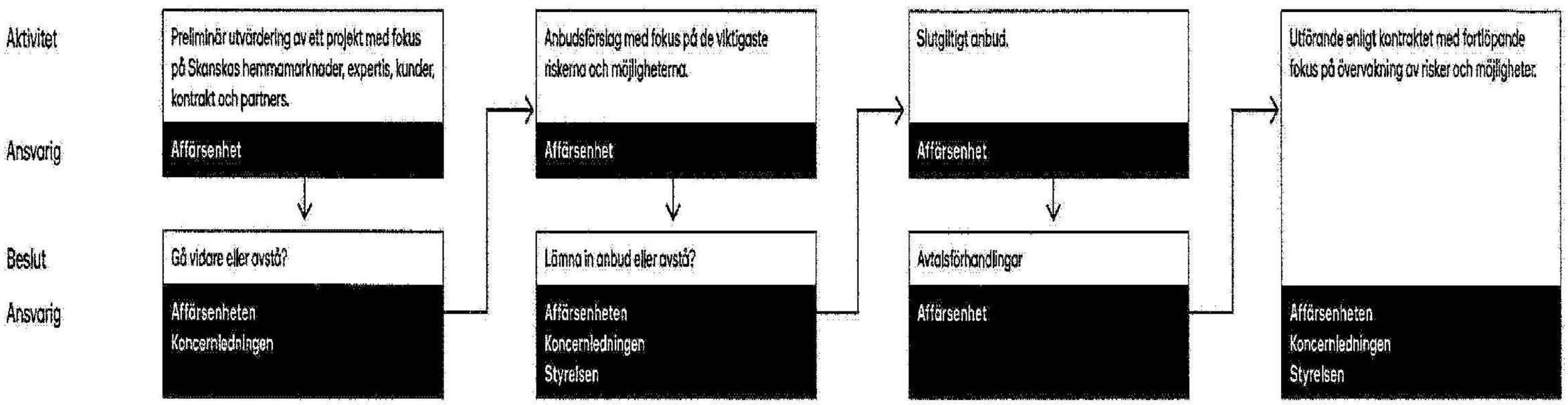

Skanskas godkännandeprocess vid projektinvesteringar: Kommersiell fastighetsutveckling och Bostadsutveckling

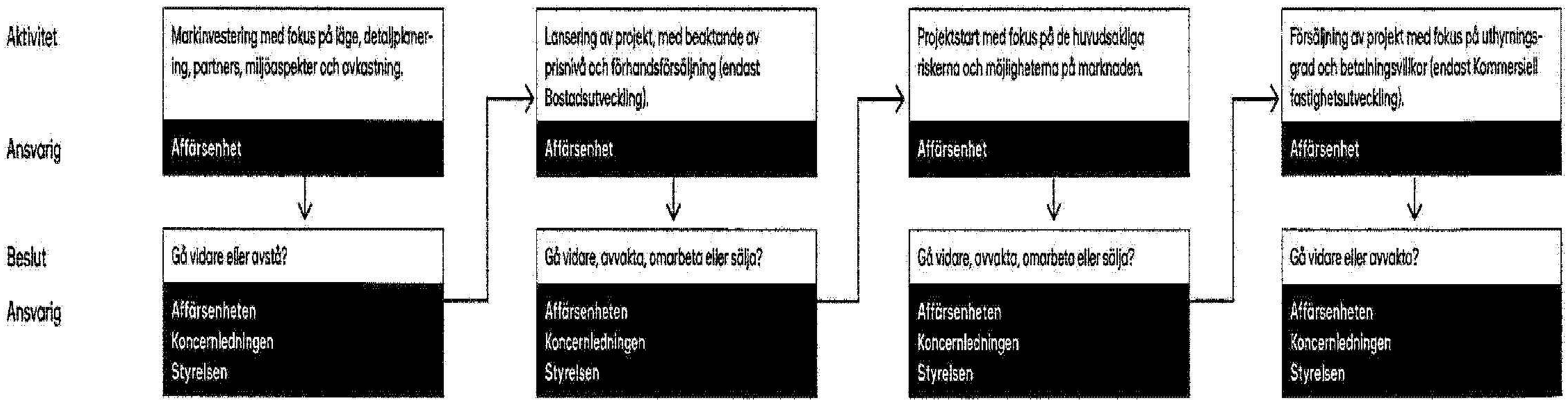

Skanskas godkännandeprocess vid projektinvesteringar: Förvaltningsfastigheter

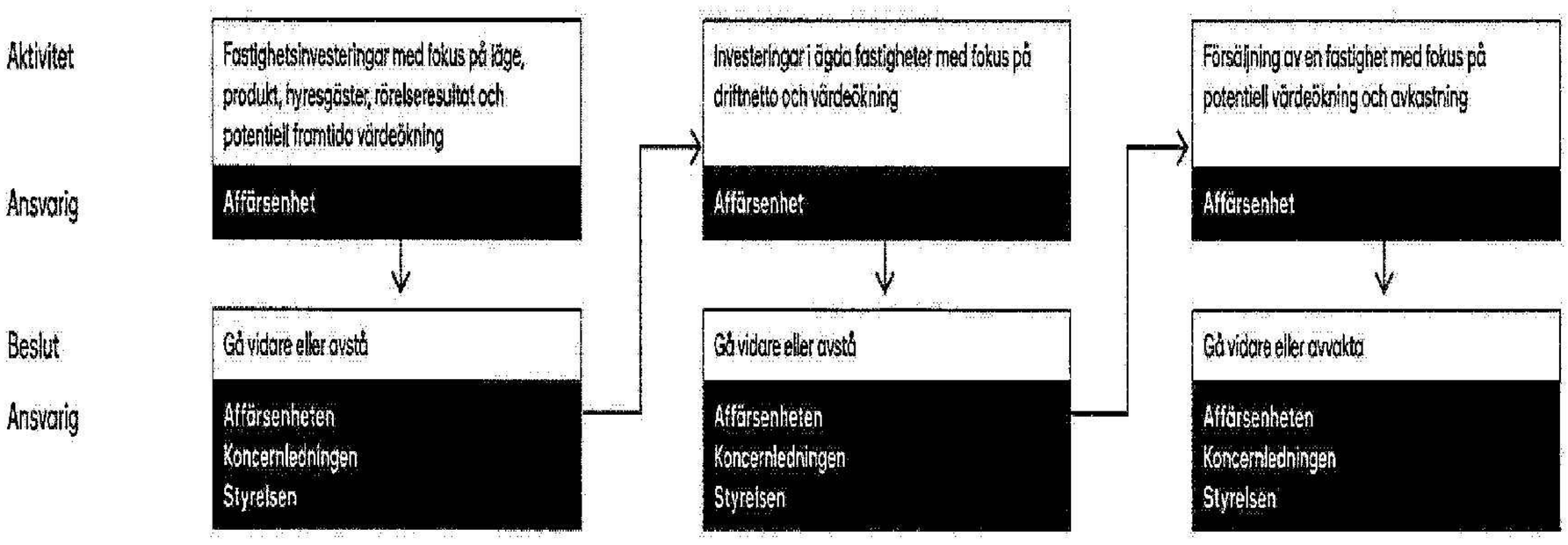

I FOKUS

Riskanalys en viktig del av verksamheten

Risk är en naturlig del av att göra affärer. En etablerad process inom Skanska säkerställer att riskerna bedöms och analyseras innan ett projekt får grönt ljus.

Niclas Lemne leder Skanska Risk Team (SRT), förlagt till huvudkontoret i Stockholm.

Niclas Lemne leder Skanska Risk Team (SRT), på huvudkontoret i Stockholm, som granskar i genomsnitt 25 projekt i månaden.

Teamet bedömer projekt som kommer att lämnas in för beslut till antingen koncernledningens Skanska Tender Board (STB) eller till Skanska-styrelsens projektkommitté, beroende på storlek, risk och komplexitet.

"Idén till anbudet börjar hos affärsenheten", säger Niclas. "Affärsenheten gör den första bedömningen och sedan granskar vi inom SRT projektet." Läs mer om det på sidan 66.

Områden för granskning inkluderar ekonomi, teknik, projektteam, arbetsmiljö, klimat och etik. Teamet har befogenhet att följa upp alla ämnen som anses relevanta.

Resurser och kompetens är viktiga överväganden vid projektutvärderingen. "Har vi rätt personer med rätt erfarenhet och kompetens i projektet?", frågar Niclas. "Kan vi få de resurser vi behöver när och där de behövs?"

Niclas säger att kostnadsökningar och inflation har varit i fokus den senaste tiden, liksom tillgången på material.

"Vissa priser har fördubblats, medan leveranstiderna för vissa material har fyr- eller femdubblats. Förseningar kan få en dominoeffekt på hela projektet. I vår bedömning ingår att hitta sätt att motverka eventuella problem."

"När vi granskar den kommersiella modellen ser vi ibland att vi har haft ett liknande projekt på en annan marknad och kan utnyttja synergier."

"Vi undersöker även hållbarhetsrelaterade risker kopplade till aspekter som klimat, etik och arbetsmiljö, vilket gör att vi kan motverka potentiella problem tidigt."

Niclas berättar att hela processen sker i nära dialog med affärsenheterna, som ansvarar för att varje projekt överensstämmer med strategin samt att det är genomförbart och lönsamt.

För att stärka dialogen med affärsenheterna ansluter kollegor från affärsenheterna till riskteamet under två veckor i taget, som en del av en långsiktig process.

Enligt Niclas är relationen mellan affärsenheterna och riskteamet en stor styrka. "Vi ställer många frågor, men målet är att vara till hjälp. Som företag måste vi följa våra rutiner, vi måste kommentera och ifrågasätta, men det är en del av en öppen dialog kring risker och möjligheter."

Riskteamet och tillhörande processer gör det möjligt för Skanska att hålla koll – och snabbt reagera – på viktiga affärsaspekter som hårdare sanktioner eller prisökningar på material.

Hållbarhetsredovisning

Händelser inom hållbarhet 2022

-55%

Minskning av koldioxidutsläpp från vår egen verksamhet (scope 1 och 2) sedan 2015.

100%

Andel av sålda kommersiella kontorsfastigheter 2022 som är certifierade enligt LEED Platinum eller Gold, BREEAM Excellent eller WELL.

7921

Högre chefers arbetsplatsbesök med fokus på säkerhet.

25%

Kvinnor på ledande befattningar, de fyra mest seniora nivåerna under VD och Koncernchef.

A-

CDP Climate-rankning.

BBB

MSCI-rankning.

11%

Andel av de totala intäkter från renovering av befintliga byggnader.

96%

Utbildade i Uppförandekoden under första anställningsmånaden.

Klimatmål i långsiktigt incitamentsprogram

För att ytterligare integrera minskade koldioxidutsläpp i verksamheten, beslutade Skanskas årsstämma 2022 att inkludera ett mål för minskade koldioxidutsläpp i Skanskas aktiesparprogram (Seop) med start 2023. För de 400 högsta ledarna kommer upp till 15 procent av prestationsaktierna i Seop-programmet att kopplas till hur väl det årliga klimatmålet om en 7-procentig minskning av koldioxidutsläppen uppnås på koncernnivå.

Skanska representerat i hållbarhetsindex

Skanska är noterat i hållbarhetsindexen OMX Stockholm 30 ESG Responsible Index och FTSE4Good.

Hållbarhetsutmärkelse

FT FINANCIAL TIMES | CLIMATE LEADERS | statista | 2022

SKANSKA

SCIENCE BASED TARGETS

Vårt klimatmål är godkänt som ett Science Based Target inriktat på 1,5 °C.

Våra hållbarhetsområden

Att agera ansvarsfullt, inifrån och ut, innebär att ha ett starkt och engagerat hälso- och säkerhetsarbete som skyddar liv och människors välbefinnande. Det innebär att agera rättvist och etiskt, med integritet i vårt beslutsfattande och vara en betrodd affärspartner med avseende på leverantörskedjan. Det betyder att arbeta med omsorg om lokala miljöer och samhällen. Det innebär att utnyttja vår fulla potential genom att tillvarata mångfald och skapa inkluderande miljöer.

Genom att skapa transformativa klimatlösningar driver vi vår verksamhet framåt och hjälper våra kunder att uppfylla sina hållbarhetsmål. Lösningarna måste vara cirkulära, smarta och med låga koldioxidutsläpp.

För att uppnå detta krävs kunskap, insikt och lärande. Vi samarbetar för att dela kunskap samt för att utveckla nya netto noll-lösningar för den byggda miljön. Vårt mål är att övergå till byggnation med låga koldioxidutsläpp i alla våra projekt och nå netto noll-koldioxidutsläpp senast 2045. Framöver måste dessa lösningar skalas upp för att uppnå den transformation av branschen som leder till netto noll-samhällen.

Vår vision att erbjuda hälsosamma, inkluderande och resilienta platser omfattar samarbete med lokalsamhället för att skapa socialt värde och designa för långsiktiga behov. Vi föreställer oss en värld där hållbarhet helt enkelt är inbyggd i tillvaron, och en framtid fylld av mer hälsosamma, klimatsmarta och klimatanpassade samhällen. Platser som utformas gemensamt, för alla.

När kraven från lagstiftningen och samhället ökar måste vi uppfylla förväntningarna på ett ansvarsfullt sätt och erbjuda total transparens genom korrekt, relevant och högkvalitativ hållbarhetsrapportering som omfattar miljö, socialt ansvar och styrning (ESG).

Fokus på de mest väsentliga ämnena

Vår bransch påverkar samhället och naturen. För att säkerställa att vi fokuserar våra hållbarhetssatsningar där de gör mest nytta genomför vi regelbundet väsentlighetsanalyser och har en löpande dialog med intressenter i hela vår värdekedja.

De mest väsentliga ämnena har identifierats med hjälp av externa och interna experter samt vår koncernledning. Analysen har följt de nya processerna enligt GRI-standards 2021, med ett ökat fokus på påverkan genom att undersöka hur allvarlig påverkan är med hänsyn till skala, omfattning och åtgärdbarhet. De ämnen som identifierats är mycket snarlika resultaten från vår väsentlighetsanalys för 2020. De listade ämnena rangordnas inte, eftersom samtliga är viktiga att bevaka och kan bidra till förbättringar. De har grupperats i enlighet med våra hållbarhetsområden.

Analysen inkluderar även potentialen för positiv påverkan. Genom att utveckla nya lösningar och utbyta kunskap om design och byggnation kan Skanska bidra till nya lösningar för minskade utsläpp samt ökat välbefinnande.

Skanskas riskbedömning, sidorna 60–66, och redovisning enligt Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD), sidorna 102–103, analyserar hållbarhetsrelaterade risker för organisationen. Detta kompletterar analysen av påverkan för en fullständig bild av vår organisations dubbla väsentlighet.

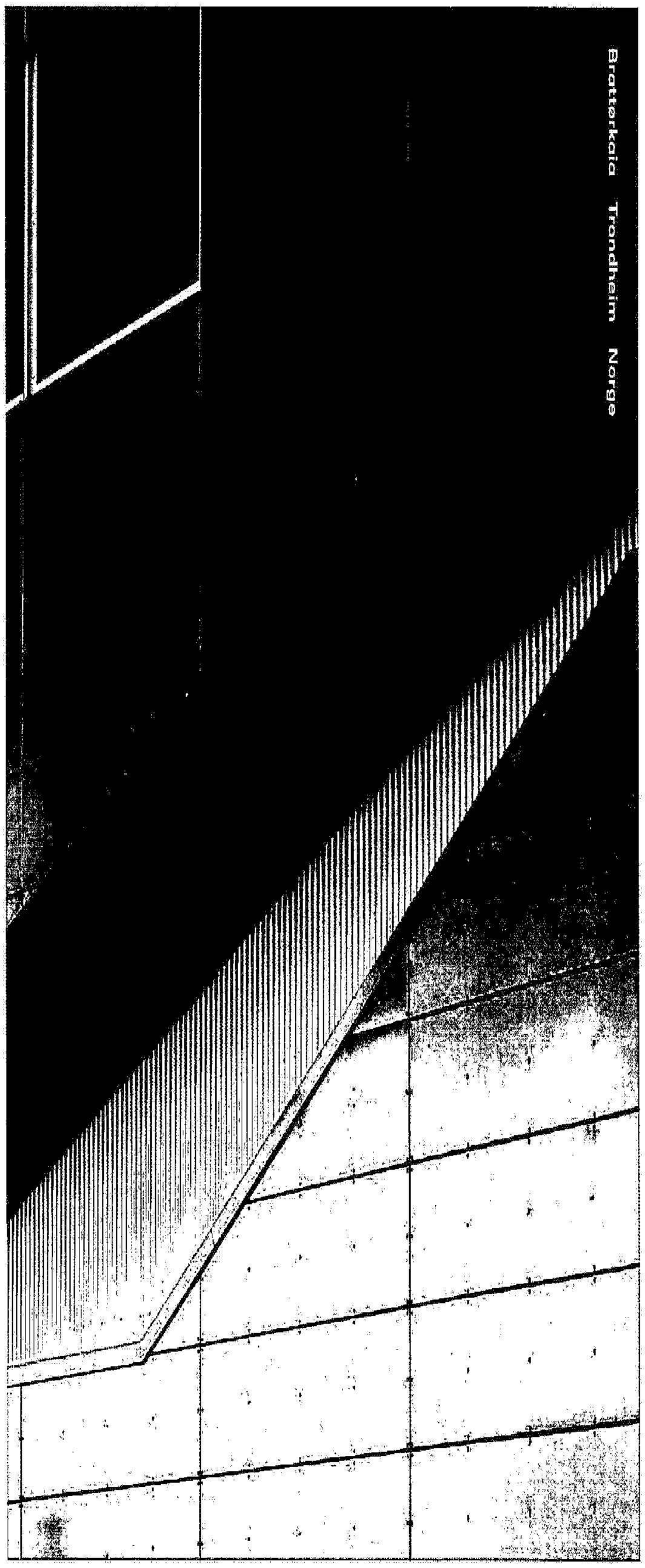

Ansvar

Hälsa och säkerhet på arbetsplatsen

Antikorruption och etiska affärer

Mänskliga rättigheter i leverantörskedjan

Avfall

Vatten

Biologisk mångfald och ekosystem

Mångfald, jämställdhet och inkludering

Klimat

Klimatförändringar: koldioxidutsläpp

Energi

Cirkularitet, inklusive material och resurser

Resiliens

Resiliens

Folkhälsa och säkerhet

Våra globala åtaganden

Vi anslöt till FN:s Global Compact år 2001 och stödjer fortsatt ramverkets tio principer om mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, miljö och antikorruption. Denna hållbarhetsredovisning ligger till grund för vår Communication on Progress (COP) för 2022.

Skanska stödjer aktivt FN:s globala mål för hållbar utveckling. Vi har listat delmål för sju relevanta globala mål som vår verksamhet bidrar till. Mål 11: Hållbara städer och samhällen, har vi störst möjlighet att påverka. Vårt resultat relaterat till de globala målen refereras i GRI- och SASB-indexen på sidorna 216–219.

Vi står bakom alla människors rättigheter beskrivna i FN:s allmänna deklaration om de mänskliga rättigheterna och de konventioner som antagits av Internationella arbetsorganisationen, ILO. Skanska följer också Transparency Internationals riktlinjer och tillämpar försiktighetsprincipen. Vi utvecklar våra due diligence-processer i leverantörskedjan i linje med OECD:s riktlinjer för ansvarsfullt företagande.

Allians för klimatet

För att bidra ännu mer till klimatomställningen med hjälp av innovation och nyskapande anslöt sig Skanskas VD och koncernchef Anders Danielsson år 2022 till CEO Alliance for Europe's Recovery, Reform and Resilience. Medlemskapet gör det möjligt för oss att dela branschkunskap och ytterligare driva på hållbarhetsarbetet. CEO Alliance for Europe är ett sektorsövergripande samarbete med representanter från 13 ledande europeiska företag.

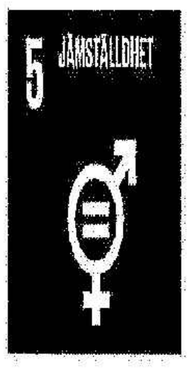

5.1 Avskaffa diskriminering av kvinnor och flickor
5.5 Tillförsäkra fullt deltagande för kvinnor i ledarskap och beslutsfattande

8.4 Förbättra resurseffektiviteten i konsumtion och produktion
8.7 Utrota tvångsarbete, människohandel och barnarbete
8.8 Skydda arbetstagares rättigheter och främja trygg och säker arbetsmiljö för alla

9.1 Skapa hållbara, motståndskraftiga och inkluderande infrastrukturer
9.4 Uppgradera all industri och infrastruktur för ökad hållbarhet

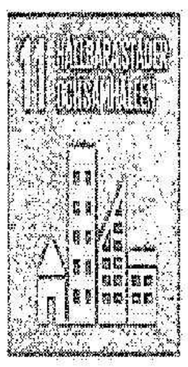

11.1 Säkra bostäder till överkomlig kostnad
11.2 Tillgängliggör och hållbara transportsystem för alla
11.3 Inkluderande och hållbar urbanisering
11.6 Minska städers miljöpåverkan
11.7 Skapa säkra och inkluderande grönområden för alla

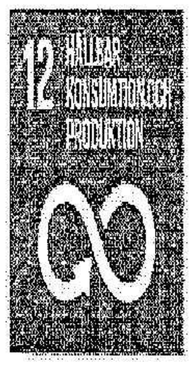

12.2 Hållbar förvaltning och användning av naturresurser
12.4 Ansvarsfull hantering av kemikalier och avfall
12.5 Minska mängden avfall markant

13.1 Stärk motståndskraften mot och anpassningsförmågan till klimatrelaterade katastrofer

16.5 Minska korruption och mutor

Samarbeten inom hållbarhet

TRANSPARENCY INTERNATIONAL SVERIGE
wbcsd
CEO Alliance
UN GLOBAL COMPACT
ICC SWEDEN INTERNATIONAL CHAMBER OF COMMERCE
Leadit LEADERSHIP GROUP FOR INDUSTRY TRANSITION
WORLD GREEN BUILDING COUNCIL

I FOKUS: Powerhouse, Norge

Samarbete för innovation

Powerhouse är ett samarbete mellan olika företag, inklusive Skanska, med fokus på ett innovativt koncept: byggnader som producerar mer energi än de förbrukar.

Tonje Frydenlund från Snøhetta, arkitektkontoret bakom Powerhouse, förklarar hur samarbetet började:

"Partnerskapet inleddes med att vi hittade varandra 2010: Snøhetta, Skanska, miljöorganisationen ZERO, fastighetsbolaget Entra och konsultbolaget Asplan Viak. Vi frågade oss: hur kan vi skapa ett plusenergihus? Det var startpunkten, och det är därför vi kallar oss Powerhouse."

Samarbetet utvecklades under de följande tolv åren och genererade kunskap som fortsätter att inspirera till innovation och utveckling.

Det första projektet bestod i att renovera och öka energieffektiviteten i Powerhouse Kjørbo, kontorslokaler byggda på 80-talet i Sandvika utanför Oslo. Det blev de första energipositiva byggnaderna i Norge, och förmodligen de första renoverade energipositiva husen i världen. Powerhouse-samarbetet har fortsatt att förfina metoder för energipositiva hus och skalat upp konceptet till Drøbak Montessoriskola och kontorsbyggnaderna Telemark och Brattørkaia.

Hur kan man beskriva ett Powerhouse? Rune Stene, ansvarig för Powerhouse-samarbetet på Skanska, förklarar:

"Ett Powerhouse designas och byggs för att minimera koldioxidutsläpp under hela livscykeln. Det måste också producera mer förnybar energi än det förbrukar vid drift. På så sätt blir hyresgästerna en del av netto noll-omställningen."

I Kjørbo minimerades energin för värme och kyla genom att sammankoppla byggnadernas energianläggning med bergvärmebrunnar och en värmepump som står för baslasten. Dessutom får byggnaderna energi från en av Norges största byggnadsintegrerade solcellsanläggningar. Efter renoveringen minskade energibehovet med över 86 procent och hyresgästerna rapporterar idag ett bättre inomhusklimat och behagligare temperaturer.

Henrik Ahnström, Innovationsdirektör inom Kommersiell Utveckling Norden på Skanska, säger att Powerhouse skapar värde för intressenterna och samhället genom att visa ett nytt sätt att arbeta.

"Det unika med Powerhouse är att det inte bara fokuserar på slutresultatet – det är ett sätt att arbeta", förklarar han. "Det är inte bara ett varumärke. Det är ett sätt att nå klimatmålen. Genom att använda och skala upp Powerhouse över gränserna, och inom hela Skanska, kan vi samverka, lära av olika marknader och bli bättre. Jag ser detta som ytterligare ett exempel på hur innovation stärker både vårt erbjudande och vårt rykte på marknaden."

Projekt	År	Operativ energianvändning inkl. hyresgästers utrustning	Produktion av förnybar energi (PV)	Överskott av förnybar energi
Kjørbo kontorsbyggnader	2014	35 kWh/m²	43 kWh/m²	~8 kWh/m²/år
Drøbak Montessoriskola	2018	30 kWh/m²	32 kWh/m²	~2 kWh/m²/år
Brattørkaia kontorsbyggnad	2019	28 kWh/m²	35 kWh/m²	~7 kWh/m²/år
Telemark kontorsbyggnad	2020	29 kWh/m²	32 kWh/m²	~3 kWh/m²/år

Financial information
Non-financial information
GRI index

Utveckla och nyttja kunskap för klimatåtgärder

Vi utbyter kunskap och deltar i branschöverskridande samarbeten för att utveckla lösningar för minskad miljöpåverkan i den byggda miljön. Genom att uppmuntra hållbara offentliga upphandlingar, finansiella modeller, transparens kring utsläpp samt digitala verktyg främjar vi åtgärder för minskat klimatavtryck.

Halvera koldioxidutsläppen på tio år

Den byggda miljön står för cirka 40 procent av de globala energirelaterade koldioxidutsläppen, och driften av byggnader står för 30 procent av den globala slutliga energiförbrukningen, enligt International Energy Agency (IEA).

Vi ser redan konsekvenserna av klimatförändringarna runt om i världen, även på Skanskas marknader. Som utvecklings- och byggföretag ansvarar vi för att minska utsläppen från vår verksamhet. Vi har också möjlighet att utveckla mer resurseffektiva och koldioxidsnåla lösningar för våra kunder samt nyttja vår expertis och kärnverksamhet för att skapa resiliens i samhället.

2019 fastställde vi ett klimatmål för koncernen om att uppnå netto noll-utsläpp år 2045, både i vår egen verksamhet (scope 1 och 2) och i hela värdekedjan (scope 3).

För våra egna utsläpp är delmålet 70 procent år 2030, räknat från basåret 2015. Delmålet för utvecklingsprojekt är att halvera utsläppen i värdekedjan till år 2030 (basår 2020). Målen följer Parisavtalet och delmålen godkändes år 2021 som Science Based Targets inriktade på 1,5 °C.

Påverkan i värdekedjan

Merparten av Skanskas koldioxidutsläpp, cirka 90 procent, härstammar från värdekedjan, scope 3. Koldioxidutsläppen härstammar från materialanskaffning, byggverksamheten och driftsfasen för våra byggnader och vår infrastruktur.

Våra mest använda material är betong, cement, bitumen, asfalt och stål, och dessa genererar en stor del av koldioxidutsläppen från byggmaterial. Dessutom har en byggnads design stor inverkan på ett projekts energianvändning under den förväntade livscykeln. Eftersom vi beräknar den energi som förbrukas under 50 år för varje sålt projekt kan det årliga totalvärdet variera beroende på antalet sålda projekt under ett år.

Vi kan ha störst inflytande över utsläpp från värdekedjan i våra egna utvecklingsprojekt – från verksamhetsgrenarna Kommersiell fastighetsutveckling och Bostadsutveckling, som båda är drivande för minskningen av vårt koldioxidavtryck.

Klimatmål

Skanskas egna utsläpp

Mål 2030	Utfall 2022
-70%	-55%

Minskning av våra koldioxidutsläpp från egen verksamhet (scope 1 och 2) jämfört med 2015.

Utsläpp i Skanskas värdekedja

Mål 2030[1]	Utfall 2022
-50%	-13%

Minskning av koldioxidutsläppen från vår värdekedja (scope 3) jämfört med 2020.

1) Se definition på sidan 95.

Koldioxidutsläpp 2022 – scope 1, 2 och 3

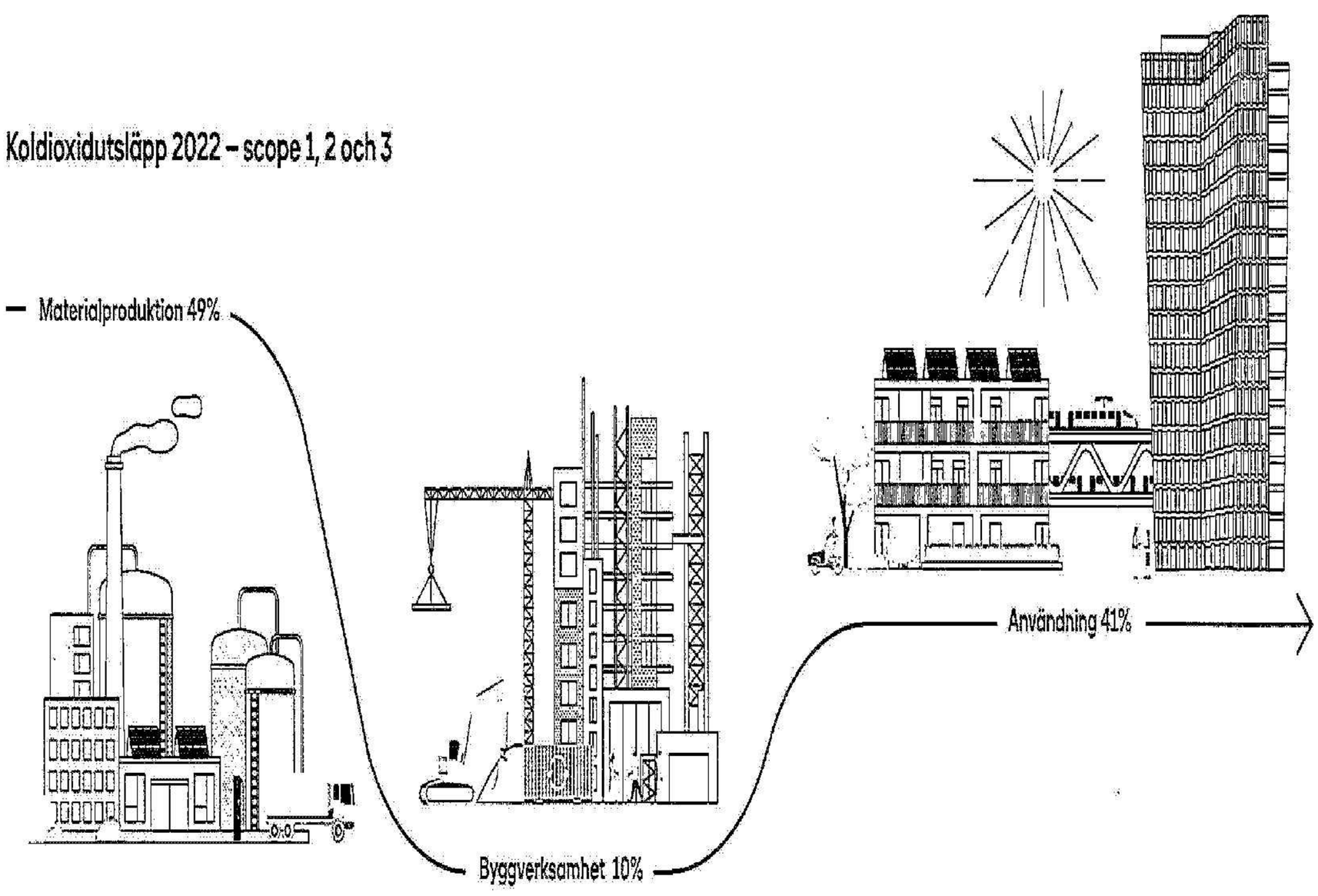

SCIENCE BASED TARGETS

Vårt klimatmål är godkänt som ett Science Based Target inriktat på 1,5 °C.

Att mäta det som har betydelse

Skanska har mätt och redovisat växthusgasutsläpp sedan 2008. Vi använder 2015 som basår för våra egna utsläpp (scope 1 och 2). De senaste åren har vi utökat och utvecklat kvaliteten på våra data för värdekedjan, och 2020 är basåret för utsläpp i värdekedjan (scope 3). Under 2022 införde vi ett nytt system för hållbarhetsrapportering som möjliggör en mer detaljerad insamling av data. Resultatet följs upp kvartalsvis av koncernledningen och styrelsen.

Fördelningen av utsläpp mellan scope 1, 2 och 3 visas i diagrammen till höger, där värdekedjan står för merparten av våra koldioxidutsläpp. Utsläppen från användningen av drivmedel står för cirka 90 procent av våra egna utsläpp och utsläppen från värme, kyla och el för 10 procent. Diesel, som idag utgör cirka hälften av våra egna bränsleutsläpp, används främst för byggmaskiner och elverk.

Nyckelfaktorer för att minska bränsleutsläppen är en övergång till biodrivmedel, tillämpning av effektiva transportlösningar samt ökad elektrifiering och automatisering.

87 procent av den el vi förbrukar härstammar från förnybara källor, och denna andel har ökat från 40 procent 2020.

Genom våra åtgärder har vi minskat koldioxidutsläppen i vår egen verksamhet med 55 procent jämfört med basåret 2015. Skanskas koldioxidintensitet för scope 1 och scope 2 fortsätter att sjunka och är nu 1,13 jämfört med 2,60 2015.

Koldioxidutsläpp i Skanskas egen verksamhet

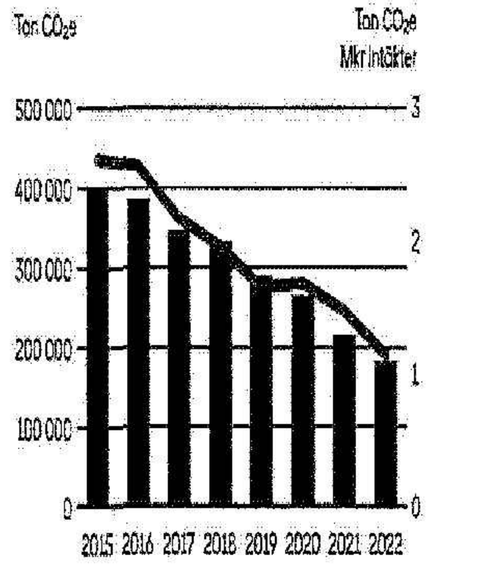

Koldioxidutsläpp i Skanskas värdekedja (scope 3)

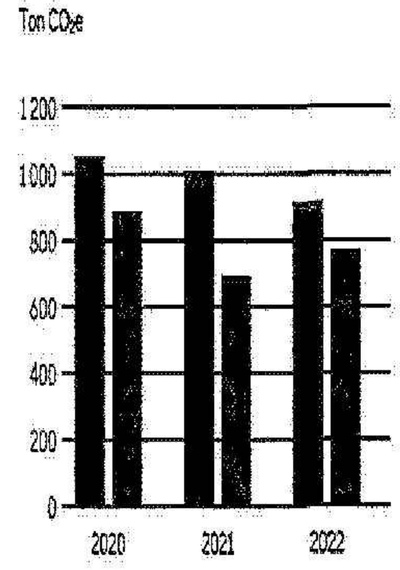

Scope-fördelning

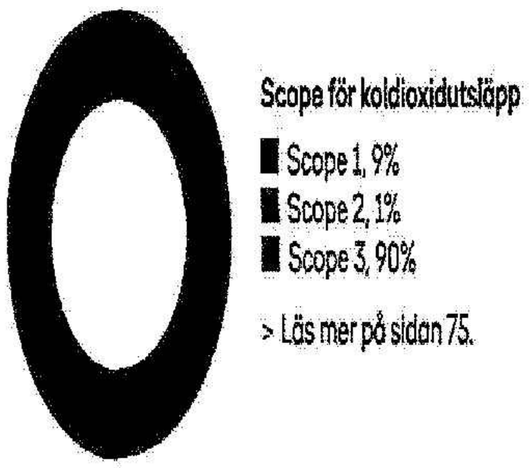

> Läs mer på sidan 75.

Fördelning mellan scope 3-kategorier

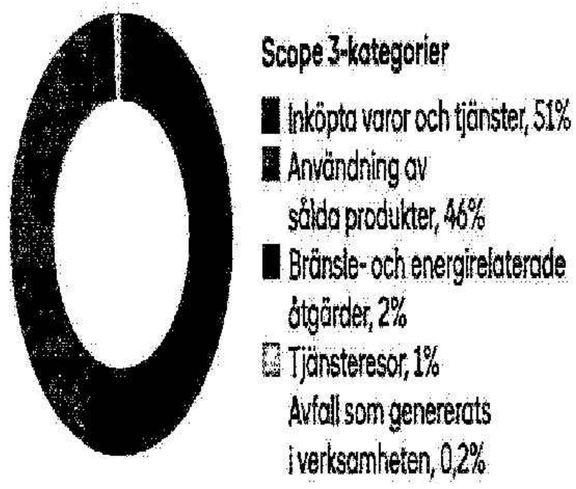

> Läs mer på sidan 75.

Skanska redovisar koldioxidutsläpp enligt GHG Protocol-kategorierna.
Scope 1 Bränslerelaterade utsläpp
Scope 2 El, värme, kyla
Scope 3 Följande kategorier redovisas:

- 1 Inköpta varor och tjänster
- 3 Bränsle- och energirelaterad verksamhet
- 5 Avfall som genereras i verksamheten
- 6 Tjänsteresor
- 11 Användning av sålda produkter

Klimatplan för netto noll 2045

Att minska vår miljöpåverkan är både ett ansvar och en affärsmöjlighet. På Skanska har vi tagit fram ACT för klimatet, en klimatplan för att styra våra satsningar mot ett mer hållbart samhälle. Planen styr också vår väg mot netto noll år 2045. Klimatplanen implementeras per marknad och uppdateras årligen av varje affärsenhet.

ACT utgörs av tre byggstenar som kopplar samman åtgärder och resultat på alla affärsnivåer:

- Medvetenhet om hållbart byggande och utveckling
- Kundframgångar genom lösningar med låga utsläpp
- Transformation till klimatsmartare verksamhet

Uppdateringen 2022 fokuserar på analys av utsläppsdata, marknadsspecifika planer och mål för att minska utsläppen. De största utsläppen har identifierats på olika marknader, liksom åtgärder för att minska utsläppen. Vi kan minska energiutsläppen både i vår egen verksamhet och i våra byggda projekt genom att göra byggnaderna mer energieffektiva samt säkerställa att den energi som används är förnybar.

Material som betong, stål och bitumen innebär också stora utsläpp, och vi arbetar med innovation, cirkularitet och materialoptimering för att minska utsläppen. Våra affärsenheter fastställer också mål för förnybara bränslen, både på byggarbetsplatser och i företagsfordon.

ACT för klimatet

Skanskas klimatplan för netto noll 2045

Medvetenhet

- Kompetens
- Opinionsbildning, kommunikation och market-making
- Ledarskap och kultur
- Beslutsfattande och finansiella modeller
- Mål och mätetal

Kundframgång

- Smart design och digitala verktyg
- Erbjudanden med låga koldioxidutsläpp
- Effektivitet och utsläpp under hela livscykeln
- Smarta energilösningar
- Innovationer inom hållbarhet
- Certifieringar

Transformation

- Resurseffektivitet
- Material med låga koldioxidutsläpp
- Cirkularitet
- Förnybar energi
- Eldrivna fordon och maskiner
- Transporteffektivitet
- Strategiska partnerskap

Åtgärder för att minska koldioxidutsläppen

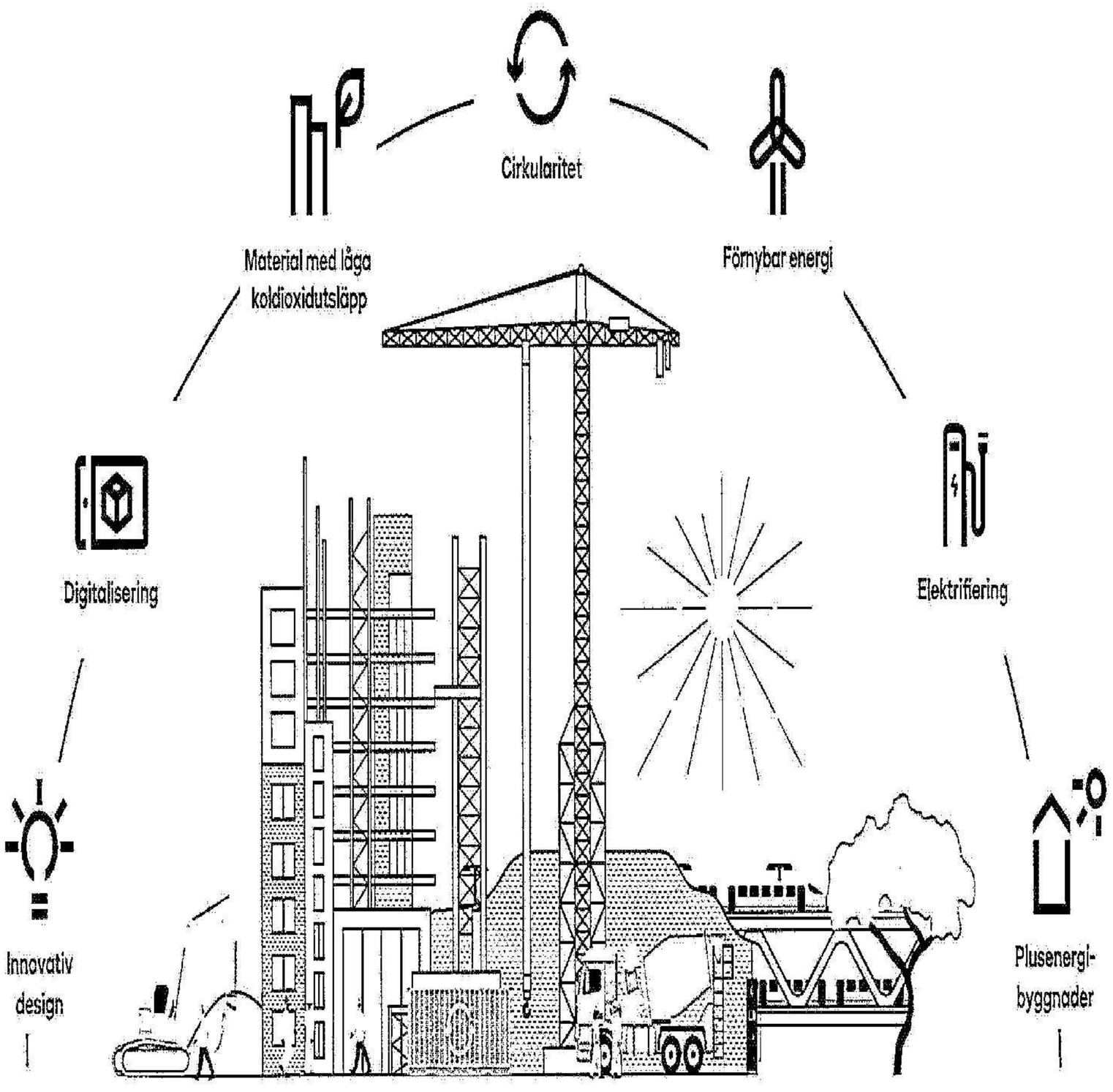

Utbyte av kunskap och insikter

Vi vet av erfarenhet att samarbete är avgörande för att utveckla och implementera hållbara lösningar som hjälper oss att fortsätta minska våra koldioxidutsläpp. Samtidigt utbyter vi kunskap och ökar vårt inflytande för att ta oss, våra kunder och våra partners mot en netto noll-framtid.

För att nå målen i Parisavtalet måste utsläppen från den byggda miljön halveras till år 2030. För att klara det behöver mängden inbäddad koldioxid, alltså utsläpp kopplade till material och byggprocesser under en byggnads hela livscykel, minska med minst 40 procent enligt FN:s klimatkonventions Climate action pathway for human settlements.

Skanska är sedan länge medlem i World Business Council for Sustainable Development (WBCSD) och vår EVP Sustainability and Innovation ingår i Built Environment Pathway Board, tillsammans med koncernchefer och andra höga chefer inom Holcim, Saint-Gobain, Trane Technologies, Arcadis och Arup. Ett av Built Environment Pathway Boards gemensamma projekt syftar till att sänka koldioxidutsläppen inom den byggda miljön. Den senaste rapporten "Net-Zero Buildings: halving construction emissions today" publicerades i januari 2023 och går igenom livscykelanalyser för byggnader och har utifrån dem sammanfattat riktvärden för hållbara byggnader och syftar till att driva hela byggsektorn mot netto noll-byggnader.

Samarbete för omställning

En gemensam definition av netto noll-koldioxidutsläpp är en viktig del av hela byggbranschens arbete för att nå målen i Parisavtalet. Vi är medlemmar i den rådgivande expertgruppen inom Science Based Targets initiative som hjälper till att utveckla riktlinjer för netto noll-utsläpp i byggbranschen. Vi delar med oss av vår omfattande kunskap om branschen samt våra erfarenheter från processen att utveckla vårt godkända Science Based Target.

Skanska har sedan 2021 varit medlem i Leadership Group for Industry Transition (LeadIT) för netto noll-utsläpp, i samarbete med andra ledande företag samt med regeringarna i Sverige, USA, Storbritannien, Finland, Tyskland och Indien. LeadIT är ett initiativ där länder och företag samverkar för att skapa innovation och den nya teknik som krävs för att transformera branschen.

Under det senaste året har Skanska anslutit sig till den FN-ledda satsningen "Race to Zero" och fortsatt sitt partnerskap med Exponential Roadmap Initiative, som samlar en rad olika företag som agerar i linje med Parisavtalets mål om 1,5°C.

Certifiering ger jämförbara hållbarhetsdata

Investerare och kunder förväntar sig jämförbara hållbarhetsdata. Vi fortsätter att erbjuda våra kunder högkvalitativa certifierade projekt enligt etablerade certifieringssystem som Living Building Challenge, LEED, BREEAM, BREEAM Infrastructure och WELL, samt nationella certifieringar som NollCO$_2$, Miljöbyggnad, Svanen, Envision och RTS.

Energibesparing i nya kontorsfastigheter

-39%

Årlig förväntad energibesparing i sålda kontorsfastigheter utvecklade av Skanskas enheter inom Kommersiell fastighetsutveckling i Norden, Europa och USA, jämfört med LEED-certifieringens etablerade baslinje.

>Läs mer på sidan 104.

Certifierade byggnader, andel av avyttringar inom Kommersiell fastighetsutveckling 2022

100%

Andel av det totala värdet, motsvarande 8,3 miljarder kronor, av sålda kontorsfastigheter inom Kommersiell fastighetsutveckling som är certifierade enligt LEED Platinum eller Gold, BREEAM Excellent eller WELL.

Samarbeta för att utveckla nya netto noll-lösningar

Vi bidrar med all vår kunskap i våra samarbeten för att skapa netto noll-lösningar som kan ta oss, våra kunder och partners in i en netto noll-framtid. Skanska tillämpar ett helhetsperspektiv på design och byggnation, med projektets hela livscykel i åtanke. Genom att skapa innovativa lösningar tillsammans med våra partners överträffar vi ständigt kraven från ledande miljö- och tillsynsmyndigheter, driver branschen framåt och föregår samtidigt med gott exempel.

Viktiga aspekter i vårt erbjudande av hållbara lösningar är bland annat produkter med låga utsläpp, energieffektiva lösningar, smarta designverktyg, digitala verktyg och miljöcertifiering av projekt. Genom sektorsövergripande samarbeten kan vi utnyttja vår branschledande expertis och skapa värde genom att utveckla nya hållbara lösningar tillsammans med andra.

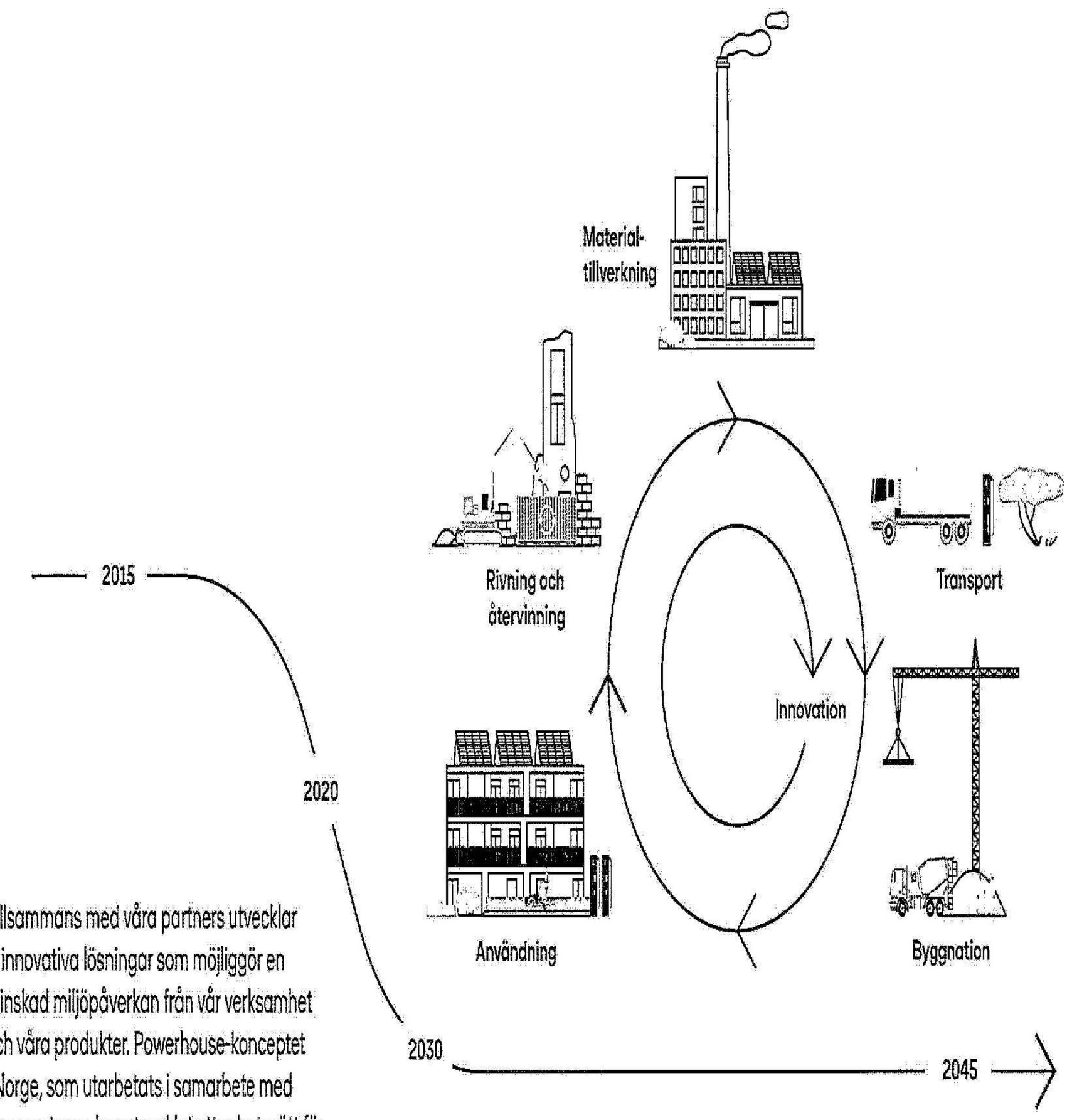

Skala upp innovationer

Innovation är en hörnsten för att säkerställa högkvalitativa kundupplevelser och nå våra mål för minskade utsläpp. Under 2022 tillämpade vi scenarioplanering för att identifiera innovationsområden som är relevanta på både kort och lång sikt. Vår innovationsportfölj utgår från de ämnen som är viktiga för våra kunder, för marknaden och för att vi ska kunna nå våra finansiella mål och hållbarhetsmål. Mer än hälften av de identifierade ämnena i innovationsportföljen är kopplade till hållbarhet. Klimatet är en viktig drivkraft för såväl innovation som operativ effektivitet och digitalisering. Tack vare vår globala och lokala marknadsnärvaro kan vi utbyta och dra nytta av kunskap och innovationer inom och mellan marknader.

Tillsammans med våra partners utvecklar vi innovativa lösningar som möjliggör en minskad miljöpåverkan från vår verksamhet och våra produkter. Powerhouse-konceptet i Norge, som utarbetats i samarbete med flera partners, har utvecklat ett arbetssätt för plusenergihus som skalats till flera byggnader.

Tack vare ett tidigare innovationsprojekt tillsammans med Volvo har svenska stenbrott börjat använda mer el i sin verksamhet, hittills har 30 procent av stenbrotten i Sverige ersatt diesel med el för produktionslinjen.

I Sverige och Norge används tunga elfordon på fossilbränslefria byggarbetsplatser. Implementeringen av tunga elfordon har nått längst i Norge, med 17 eldrivna grävmaskiner samt andra eldrivna maskiner i bruk.

I Storbritannien använder vi Intellekt, en tjänst för digitala tvillingar och smarta byggnader, för att tillgodose kundernas behov av optimerad energianvändning under driftsfasen. I ett projekt har detta inneburit en 35-procentig minskning av byggnadens energiförbrukning.

Med hjälp av teknik och innovation omformar vi hur byggnader och infrastruktur kan designas och byggas för att sänka koldioxidutsläppen.

Vi uppnår detta genom att ompröva traditionella metoder, använda material med mindre inbäddat kol och samarbeta med kunder och industri för att säkerställa att efterfrågan på netto noll-lösningar blir standard. Slutmålet är att uppnå netto noll-koldioxidutsläpp i vår egen verksamhet och värdekedja år 2045.

> Läs mer om vår innovation Powerhouse på sidan 73.

Bygga med låga koldioxidutsläpp

För att byggbranschen ska bli mer hållbar måste vi ompröva hur vi bygger. Det går att minska koldioxidutsläppen avsevärt genom att förändra vårt sätt att arbeta med energi, processer och material. Vi tillämpar ett helhetsperspektiv när det gäller att designa och bygga med låga koldioxidutsläpp, genom resurseffektivitet, återvinning, förnybar energi, elektrifiering och digitalisering.

Åtgärder för att minska koldioxidutsläppen
Vilka åtgärder vi vidtar för att minska koldioxidutsläppen beror på det aktuella projektet. Tidiga beslut – från design och planering till byggnation eller renovering – har stor inverkan. Vi bidrar med kunskap för att förbättra vårt sätt att designa och konstruera byggnader och infrastrukturprojekt med fokus på materialval, resurseffektivitet och möjligheter att öka cirkulariteten och minimera miljöpåverkan. Koldioxidutsläpp i en byggnad uppstår i alla livscykelns faser. Vi beräknar koldioxidutsläpp för materialen i alla våra utvecklingsenheters projekt, och har utökat beräkningarna till fler delar av livscykeln för vissa utvecklingsprojekt och kundprojekt. Certifieringar som NollCO$_2$ och LEED Platinum uppmuntrar våra utvecklingsenheter att utöka koldioxidberäkningarna till att omfatta ett projekts hela livscykel.

Energieffektivitet
Utsläppen minskas ytterligare genom innovativ design, digitala verktyg för koldioxidberäkning, effektiva transportsystem, förnybar energi samt eldrivna fordon och maskiner. Ett testprojekt i Norge för att optimera förflyttningen av byggmaskiner med hjälp av det digitala verktyget Ditio minskade bränsleförbrukningen med 10 procent.

Den pågående energikrisen har ytterligare ökat behovet av energieffektiva produkter och lösningar. Utöver att leverera energieffektiva produkter till våra kunder präglas hela vår historia av ett starkt fokus på operativ effektivitet. Under senare år har Skanskas klimatplaner och -mål omfattat åtgärder för ökad operativ effektivitet, vilket har inneburit att energiintensiteten (energianvändning/Mkr i intäkter) minskat med 36 procent mellan 2015 och 2022. För 2022 var energiintensiteten 6,33 MWh/Mkr jämfört med 9,94 MWh/Mkr 2015.

Scenariobaserad analys av miljöpåverkan
Enligt rekommendationerna från Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD) tillämpar vi klimatbaserad scenarioanalys för att identifiera och hantera potentiella risker och möjligheter både kopplat till en omställning till en koldioxidsnål ekonomi och till klimatförändringarnas fysiska konsekvenser.

>Läs mer om TCFD-implementeringen på sidorna 102–103.

I FOKUS

Konkreta åtgärder för minskat koldioxidavtryck

Betong har bland de högsta nivåerna av inbäddat kol av alla material som Skanska och byggbranschen i stort använder. Vi använder redan olika typer av klimatförbättrad betong i projekt runt om i världen, antingen Skanskas egna innovationer eller produkter från våra affärspartners.

Skanska Betong lanserade en serie klimatförbättrade betongblandningar 2019. I dessa blandningar ersätter vi en viss del cement med slagg, en restprodukt från ståltillverkning, eller flygaska från kraftverk. Hittills har vi utvecklat fem betongtyper för olika användningsområden. Samtliga minskar miljöpåverkan med upp till 50 procent jämfört med traditionell betong, med bibehållen beständighet, hållfasthet och gjutbarhet. Denna betong har använts på flera av våra byggarbetsplatser i Sverige.

15 procent av den betong som Skanska Betong producerade under 2022 var klimatförbättrad betong, jämfört med 5 procent år 2021. 41 procent av den producerade klimatförbättrade betongen användes inom Skanska i Sverige, jämfört med 17 procent 2021. Skanska Betong förbereder sig på att öka produktionen för att möta kundernas efterfrågan.

Massivt trä i stället för stål
Att välja vägg- och takpaneler i trä istället för stål och betong kan minska en byggnads koldioxidavtryck och samtidigt skapa estetiska effekter och ytor. Vi bygger bostäder, kontor och hotell i trä och ser ett ökat intresse för det här materialet inom flera olika marknadssektorer. På Portland International Airport byggde vi ett tak i massivt trä, vilket minskade koldioxidutsläppen med 6 procent jämfört med stål.

Ökad cirkularitet

Att öka cirkulariteten är en stegvis process som kräver nya arbetssätt och att testa nya lösningar. Återanvändning av byggmaterial sker i olika stor omfattning, från återvinning av fönsterkarmar i den invändiga atriumfasaden i Epic-byggnaden i Malmö, till en återanvänd stomme i ett kommande projekt i Oslo med start 2023. Projektet i Oslo är ett samarbete med det norska forskningscentret SINTEF, Contiga och Spenncon för att utveckla processer för återanvändning av byggmaterial och design för demonterbarhet. I Norden utvecklar Kommersiell fastighetsutveckling anvisningar för selektiv demontering för sina projekt, vilket kan möjliggöra återanvändning av material i framtiden.

Vi samarbetar nära våra leverantörer för cirkulära och koldioxidsnåla lösningar och uppmanar dem att lämna koldioxidinformation, till exempel miljövarudeklarationer (EPD), för sina produkter för att möjliggöra korrekta utsläppsberäkningar. Del- eller helrenovering av byggnader efterfrågas alltmer på våra marknader, och 11 procent av våra intäkter härstammar redan från renoveringsprojekt. Återanvändning av byggmaterial minskar också koldioxidutsläppen och hjälper oss att nå våra mål.

I vår asfaltsproduktion i Sverige var den genomsnittliga mängden återanvänd asfalt i nya asfaltblandningar rekordhög, hela 23 procent.

Gröna obligationer

All extern finansiering för egen projektutveckling uppfyller hållbarhetskrav antingen från våra investerare eller från vårt eget ramverk för gröna obligationer. Tack vare våra högt ställda hållbarhetsmål inom vår egen projektutveckling kan vi tillämpa grön finansiering som komplement till internt upparbetat kapital. Skanskas nuvarande och andra gröna obligation uppgår till 500 Mkr och omfattar utvecklingsprojekten Hyllie Terrass och Port7 på våra nordiska och europeiska marknader.

Hållbarhetslänkad kreditfacilitet

Under 2022 upprättade Skanska en ny hållbarhetslänkad revolverande kreditfacilitet om 500 MEUR, som ersatte en befintlig och outnyttjad revolverande kreditfacilitet tecknad 2017. Denna är kopplad till Skanskas klimatmål, för att säkerställa att den externa finansieringen överensstämmer med vår hållbarhetsstrategi samt de ökande förväntningarna hos intressenterna, inklusive finansmarknaderna.

> Läs mer om Skanskas klimatmål på sidan 75.

Resiliens

Hälsosamma, resilienta platser för alla

Många av dagens byggnader och områden är inte utformade för de utmaningar som det moderna samhället ställs inför – utmaningar som extremväder, luftföroreningar, el- och vattenbrist. Ofta är de inte heller anpassade för förändringar i sociala mönster, såsom urbanisering och förändrade levnadsvanor. Vår vision att erbjuda hälsosamma, inkluderande och resilienta platser omfattar samarbete med lokalsamhället för att generera socialt värde som tillgodoser långsiktiga behov. Vi kombinerar sociala och miljömässiga perspektiv för att maximera den hållbara påverkan vi skapar genom vår verksamhet. Genom samarbete nyttjar vi vår storlek och vår framtidsinsikt för att skapa verkliga fördelar för vår verksamhet och bransch, samt för klimatet och samhället. Vi föreställer oss en värld där hållbarhet helt enkelt är inbyggd i tillvaron, och en framtid fylld av mer hälsosamma, hållbara och klimatanpassade urbana miljöer. Platser som utformas gemensamt, för alla.

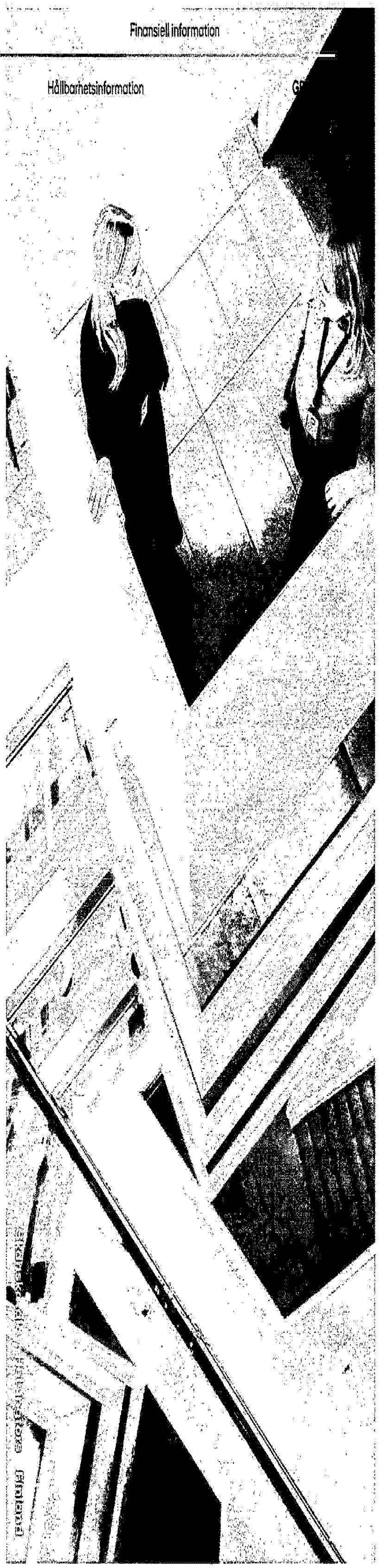

Skapa hälsosamma, inkluderande och klimatanpassade urbana miljöer

Vi strävar efter att skapa platser med slutanvändaren i fokus, där omgivningarna inspirerar till ett hälsosamt liv. Tillsammans med våra kunder nyttjar vi vår expertis för att öka kunskapen och minska riskerna i samband med klimatförändringar. För att hantera dagens utmaningar designar och bygger vi miljöer och infrastruktur som skapar värde bortom vår livstid.

Resilienta lösningar som motverkar klimatrisk

Klimatförändringarnas konsekvenser sätter press på samhället, med ökad förekomst av stormar, översvämningar, torka, värmeböljor, skogsbränder och perioder av vattenbrist. Urbana miljöer måste bli mer resilienta så att byggnader och infrastruktur tål den ökade förekomsten av allt kraftigare extremväder. Nationell och regional lagstiftning formuleras med detta i åtanke, vilket ger oss möjlighet att verka för klimatanpassning och en mer resilient urban miljö.

Vi analyserar klimatrisker som en del av vår riskbedömningsprocess för större projekt, vilket gör att vi kan motverka potentiella risker i ett tidigt skede. Vi designar för klimatresiliens i utvecklingsprojekt såsom skalbara lösningar på problem som översvämningar och havsnivåhöjning. Exempel på projekt som integrerar sådana lösningar är Slussen i Stockholm, 121 Seaport i Boston, USA, och Resilience Lab vid Elizabeth River i Virginia, USA.

Certifieringar som tar hänsyn till social påverkan

Branschövergripande definitioner och verktyg för att mäta, kvantifiera och jämföra social påverkan är under utveckling. Allt fler internationella miljöcertifieringar för byggnader och infrastruktur tar hänsyn till sociala aspekter i sina hållbarhetsbedömningar. Dessa hör ofta samman med certifieringar för miljömässig hållbarhet.

När det gäller kommersiella fastigheter är många av våra projekt certifierade med WELL, som har ett starkt fokus på hyresgästernas hälsa och välbefinnande. I Centraleuropa är alla våra kommersiella fastighetsutvecklingsprojekt WELL-certifierade. LEED har infört ett poängsystem för social rättvisa som beaktar människor som påverkas av en byggprocess. Skanska utforskar nu tillämpningen av det här poängsystemet i USA.

BREEAM Infrastructure och Envision är certifieringsverktyg för infrastrukturprojekt, och belönar verksamheter och program som skapar en mer positiv sociala påverkan på samhället.

> Läs mer om certifieringar på sidan 78.

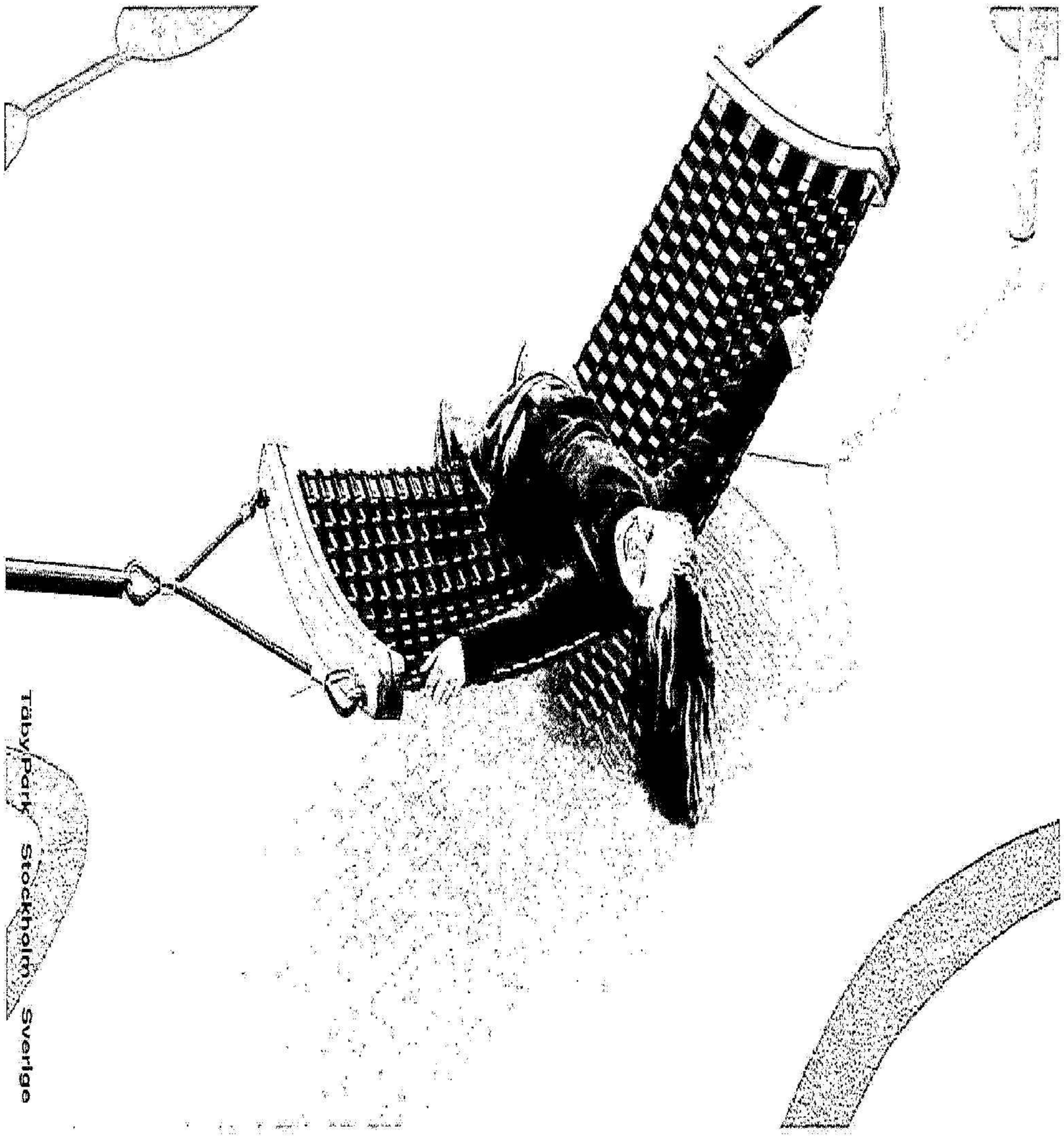

Design för långsiktiga samhällsbehov

Vi samarbetar med människor och organisationer i samhällen vars liv och försörjning kan påverkas av de platser vi formar, med hänsyn till långsiktiga behov. Det handlar om att utforma hållbara, prisvärda bostäder och områden som är inkluderande och uppmuntrar till utomhusaktiviteter.

Strävar efter positiv social påverkan
Genom att lyssna på samhällets behov och med vår kärnverksamhet som verktyg kan vi skapa lösningar med positiv social påverkan.

Skanska i Sverige tillämpar en process för att designa för social hållbarhet i projekt genom att analysera lokala utmaningar och samhällsprioriteringar. Exempelvis multifunktionella grönområden, ungdomsbostäder och ungdomspraktikplatser. En liknande process tillämpas av Kommersiell fastighetsutveckling i USA. Vi utvecklar även sätt att mäta effekterna av dessa satsningar.

Ett långsiktigt samarbete med Riksidrottsförbundet resulterade i återanvändningen av 200 000 ton schaktmassor till ridanläggningar och andra idrottsarenor under 2022.

Hållbart boendekoncept
Det finns ett skriande behov av bostäder på många av våra marknader. Partnerskap är ett sätt att bidra till kreativa lösningar. Vi samarbetar med IKEA för att driva BoKlok, som skapar hållbara, bekväma och välbyggda bostäder till en kostnad som fler har råd med. Alla BoKloks bostäder är tillverkade av trä, och sedan 2020 förses alla standardlägenhetsprojekt i Sverige med solceller. Omgivningarna utformas för att vara inkluderande och hälsosamma och uppmuntra till fritidsaktiviteter.

Byggnation i utsatta områden
Landskrona kommun beslutade att förnya området Karlslund, som polisen tidigare identifierat som ett utsatt område, för att förbättra livskvaliteten för de boende. Kommunen adderade grönområden och planerade för mer blandade boendeformer, inklusive möjlighet att äga sin bostad genom BoKloks radhus och flerfamiljshus. BoKlok slutför nu sitt tredje projekt i området, bestående av 30 radhus.

Samarbete för socialt värde

Som en stor aktör samarbetar vi med samhällen och kunder som delar vår ambition att sätta nya standarder för byggnationen av mer klimatanpassade och inkluderande stadsområden. Vi nyttjar vår kunskap och erfarenhet för att ge människor och samhällen möjlighet att utvecklas och växa.

Sociala fördelar genom samhällsengagemang
Våra partnerskap med kommuner och andra kunder inom offentlig sektor hjälper oss att ge tillbaka till samhället. I joint venture bolaget Skanska Costain STRABAG utför vi exempelvis design och konstruktion av fas ett av Storbritanniens nya höghastighetsjärnväg, High Speed Two (HS2). Genom HS2 tillhandahåller vi lösningar som både minskar koldioxidutsläppen och ger bredare samhällsnytta. Projektet har omfattat insatser för att engagera närliggande samhällen genom en rad utbildnings- och sysselsättningsprogram. Programmen hjälper människor som har varit hemlösa, långtidsarbetslösa eller utsatta på andra sätt.

Bara under de senaste två åren har HS2-projektet genererat ett betydande socialt värde. Bland annat i form av lokala arbetstillfällen och investeringar, samt arbetslivserfarenhet och lärlingsutbildningar.

Företag ägda av kvinnor och minoriteter
I USA kräver många kunder inom privat och offentlig sektor att en viss del av entreprenadkontrakten går till företag som ägs av kvinnor eller etniska minoriteter. Ett exempel på detta är i Texas där en högskola i Fort Worth krävde att 30 procent av företagen som genomför renoveringen av campuset är så kallade Historically Underutilized Businesses (HUB), vilket omfattar företag som ägs av kvinnor, personer från minoritetsgrupper eller personer med funktionsnedsättning. Vårt team har redan uppnått hela 37,5 procent.

År 2006 lanserade vi utbildningsprogrammet Construction Management Building Blocks (CMBB) för att främja den här frågan. Programmet introducerar potentiella partners och erbjuder utbildning, forum för kunskapsdelning och hjälp till småföretag för att bidra till deras utveckling. Efter många års samarbete med små och diversifierade amerikanska aktörer har över 800 företag slutfört programmet och vunnit kontrakt värda över 250 MUSD.

I den här lyckade satsningen drar vi maximal nytta av vår storlek, innovation, kunskap och framtidsinsikt för att skapa verkliga fördelar för vårt företag, branschen och samhället.

I FOKUS 1550 on the Green, Houston, USA

Bättre luft och lägre koldioxidavtryck i Houston

Både hemma och på jobbet har vi alla rätt till ren inomhusluft. Vårt utvecklingsprojekt 1550 on the Green tar luftkvaliteten till nya nivåer, samtidigt som det ger ett minskat klimatavtryck tack vare inslag som grön betong.

1550 on the Green är under uppbyggnad i centrala Houston och kommer att slutföras i slutet av 2023. Utvändigt ser byggnaden ut som sex separata torn, mellan 12 och 28 våningar höga. Invändigt finns däremot ett 35 000 kvadratmeter stort sammanhängande utrymme, till stor del med utsikt över stadsparken Discovery Green.

Byggnaden, designad av den danska arkitektbyrån Bjarke Ingels Groups New York-kontor, har samlat alla bekvämlighetsinrättningar och hissar i den del av byggnaden som vetter bort från parken, vilket öppnar upp de centrala ytorna.

Projektteamet använde Skanskas planeringsverktyg Embodied Carbon in Construction Calculator (EC3) för att beräkna utsläppen för de främsta byggmaterialen och minska dessa utsläpp med cirka 34 procent hittills. De största minskningarna beror på valet av betong och armeringsjärn.

Lägre nivåer av inbäddat kol

En strategisk upphandlingsprocess möjliggjorde användning av betong med lägre nivåer av inbäddat kol. Denna betong användes i fundamentet, stommen, källaren och garaget. Resultatet uppnåddes genom nära samordning med underentreprenören och leverantören, som ersatte en del av cementen i betongblandningen med flygaska. Leverantörerna har tagit fram miljövarudeklarationer (EPD) för dessa produkter.

Även om vi länge har känt till luftkvalitetens betydelse för välbefinnandet och hälsan har covid-19 pandemin ökat medvetenheten ytterligare. För att återvända till kontoret efter arbetet på distans måste vi kunna lita på att luften vi andas är ren.

1550 on the Green har en rad olika funktioner för att säkerställa detta. Medan värme-, ventilations- och luftkonditioneringssystemen i konventionella byggnader återcirkulerar mycket av den befintliga luften, tar systemet på 1550 on the Green in 30 procent mer friskluft än en typisk kontorsbyggnad i klass A. Detta bidrar också till att minska och eliminera luftburna patogener.

Andra luftrenande åtgärder omfattar bipolär jonisering och luftfiltrering. Byggnaden kommer att ha behovsstyrd ventilation och fjärrkyla, samt 100-procentigt luftutbyte per timme vid behov.

1550 on the Green siktar mot LEED Platinum- och WELL Platinum-certifiering. Den slutförda byggnaden kommer bland annat att inhysa den globala advokatbyrån Norton Rose Fulbright.

Ansvar

Ansvarsfullt agerande för människor och planeten

Att agera ansvarsfullt, inifrån och ut, innebär att ha ett starkt och engagerat hälso- och säkerhetsarbete som skyddar liv och välbefinnande. Det innebär att agera rättvist och etiskt, utöva integritet i alla beslut och vara en betrodd affärspartner med avseende på leverantörskedjan. Det innebär att arbeta med omsorg om lokala miljöer och samhällen. Det omfattar att utnyttja vår fulla potential genom att tillvarata mångfald och skapa inkluderande miljöer. Som ett ansvarsfullt företag styrs vi av FN:s globala mål för hållbar utveckling och Global Compacts grundprinciper. Vi följer kontinuerligt upp och driver förbättringar, är transparenta med vår hållbarhetsinriktning och redovisar våra resultat.

Trygga hälsa och säkerhet för alla

Säkerheten för våra medarbetare och underentreprenörer är vår högsta prioritet. Vi arbetar för ökad säkerhet genom branschledande standarder och säkerhetslösningar, en inkluderande kultur och ett ledarskap fokuserat på systematisk uppföljning och riktade åtgärder.

Byggbranschen är förknippad med oönskade händelser som tillbud och bestående hälsoproblem som kan uppstå om riskfaktorer inte hanteras på rätt sätt. Buller, arbete i trafik eller på hög höjd, vibrationer, farliga material och lyft är riskfaktorer i vårt dagliga arbete. Med tydlig riktning, engagerat ledarskap och höga standarder bygger vi en stabil grund för tryggt arbete. Vi är dedikerade att skapa en kultur där alla känner att de kan säga ifrån, så att vi arbetar säkert, eller inte alls.

Fokus och strategiska åtgärder

Vårt mål är att skapa säkra och hälsosamma arbetsplatser där alla trivs och kan nå sin fulla potential. För att nå dit fokuserar vi på att utveckla och implementera säkerhetslösningar med betydande effekt.

Under 2022 uppdaterade vi vår obligatoriska hälso- och säkerhetsroadmap för alla affärsenheter. Denna roadmap är resultatdriven och fokuserar på ökad effekt. Den består av fyra fokusområden som hjälper oss att främja och förbättra resultatet och höja den strategiska diskussionen, allt för att öka säkerheten.

Vår hälso- och säkerhetsroadmap driver arbetet genom fyra fokusområden:

- Säkerhetskultur – fokus på ökad medvetenhet hos chefer och proaktivt arbetsmiljöarbete för att skapa större engagemang och säkrare byggarbetsplatser
- Åtgärdstrappa – fokus på eliminerad eller minskad riskexponering på arbetsplatsen, vilket hjälper oss att hantera säkerhetsrisker i ett ännu tidigare skede
- Analys – fokus på analys av säkerhetsdata för att hantera de främsta riskerna och mäta effekterna av våra säkerhetssatsningar
- Underentreprenörer – fokus på att involvera våra underentreprenörer för att säkra efterlevnad av Skanskas standarder och skapa rätt förutsättningar för ökad säkerhet

Analysera data för att reducera risker

Skanskas största säkerhetsrisker är fortsatt kopplade till lyft, lastning, lossning och logistik. Vi fortsätter vårt arbete med att minska riskerna kopplade till dessa moment. Alla affärsenheter har implementerat handlingsplaner för detta.

Några av våra nyckeltal för att mäta säkerhetsresultatet är antal olyckor med frånvaro (LTAR), allvarliga tillbud som kunde ha resulterat i dödsfall, högre chefers arbetsplatsbesök med fokus på säkerhet (Executive Safety Site Visits, ESSV), totalt antal olyckor (TCA), olyckornas allvarlighetsgrad samt resultat av alla affärsenheters förbättringsarbete. Affärsenheterna har även egna nyckeltal som omfattar exempelvis utbildning och revision. Högre chefers arbetsplatsbesök (ESSV) bidrar till tydligt och synligt ledarskap.

I FOKUS

Ledande branschövergripande säkerhetsåtgärder för lyft, lastning och lossning

Under 2022 förbjöd Skanska i Storbritannien lastbilsmonterade kranar och fick tre stora tillverkare att förändra sin utrustning för att förhindra att människor skadas av stödbenet. Vi identifierade ett problem med driften av vissa typer av stödben efter en dödsolycka i ett av våra projekt i oktober 2021. Förändringen eliminerar risken för krossning vid drift av vissa typer av stödben.

Ett resultat av detta arbete är att alla Storbritanniens stora byggentreprenörer åtagit sig att ställa krav på säkra stödben från och med den 1 januari 2023. Tre stora tillverkare förändrar för närvarande sin utrustning och ser över EU-standarden, och en förändring i driften av utrustningen förväntas under 2023.

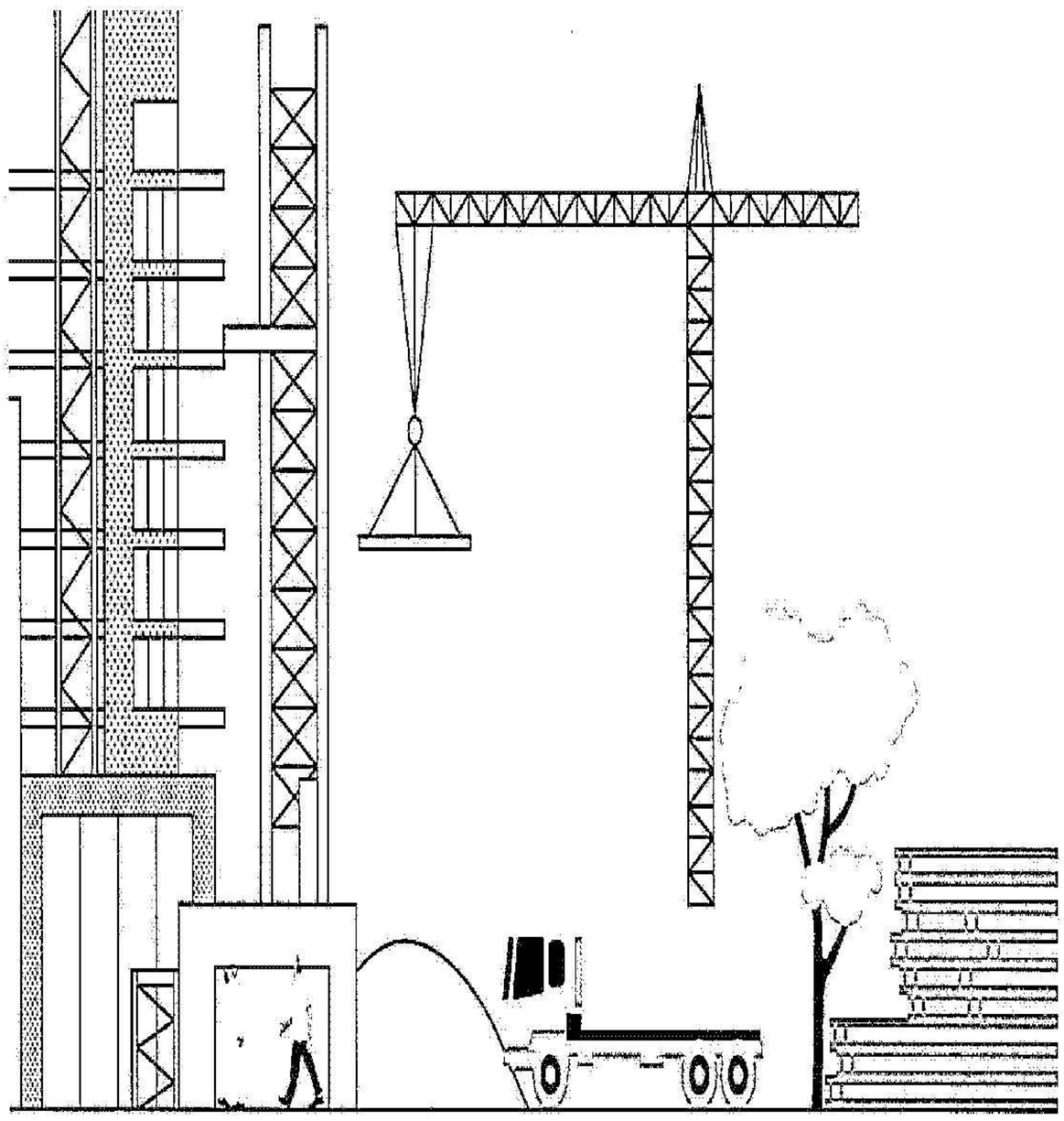

Månadsvis uppföljning av säkerhetsarbetet genomförs av affärsenheternas ledningsgrupper, koncernledningen och styrelsen.

Utvecklar högre arbetsmiljöstandarder tillsammans

Koncernens arbetsmiljöstandard är obligatorisk: den måste integreras i Skanskas ledningssystem för hälsa och säkerhet och tillämpas på alla arbetsplatser och affärsenheter. Den omfattar krav inom 16 områden, som riskbedömning av arbetsplatser, utbildning, incidenthantering och personlig skyddsutrustning (PPE) samt instruktioner för de arbetsmoment som innebär störst risk på våra byggarbetsplatser. På de flesta marknader är vår arbetsmiljöstandard för koncernen striktare än lokala bestämmelser. Alla affärsenheter är certifierade enligt ledningssystemet ISO 45001 för arbetsmiljö, vilket ökar vår förmåga att främja ständiga förbättringar.

Varje affärsenhet genomför en obligatorisk årlig översyn av arbetsmiljöprestanda som inkluderar riskidentifiering, beskrivning av kontrollåtgärder och upprättande av en plan för riktade insatser för det kommande året. Affärsenheterna erbjuder företagshälsovård till sina anställda. Affärsenheterna har antingen egen företagshälsovård eller köper in tjänsten externt.

Den årliga medarbetarundersökningen är ett viktigt verktyg för att följa upp och lyssna på våra medarbetares åsikter om Skanska som företag, vårt säkerhetsarbete och ledningens engagemang i dessa frågor. Medarbetarundersökningen 2022 visade att 86 procent av de anställda tycker att vi gör ett bra jobb med att övervaka och förbättra säkerheten på arbetsplatsen, vilket är tydligt över normen för industrin på 82 procent.

När det gäller allvarliga olyckor identifierar och motverkar vi risker, och vi hanterar och lär oss av alla allvarliga tillbud som inträffar på Skanskas arbetsplatser som hade kunnat leda till dödsfall.

Trots vårt fokuserade arbete med att eliminera olyckor i en högriskverksamhet inträffade fem olyckor med dödlig utgång på Skanskas arbetsplatser under året. När en sådan djupt tragisk händelse inträffar vidtar vi omedelbara åtgärder för att förstå rotorsaken och arbetar målmedvetet för säkerställa att det inte ska hända igen som en del av vårt ständiga förbättringsarbete.

Åtgärdstrappan

Åtgärdstrappan illustrerar övergången från ett reaktivt till ett proaktivt förhållningssätt till säkerhetsrisker. Vårt säkerhetsledningssystem omfattar alla steg i åtgärdstrappan. Den största effekten på säkerheten uppnås i de tidiga faserna av design och planering, där risker effektivt kan elimineras.

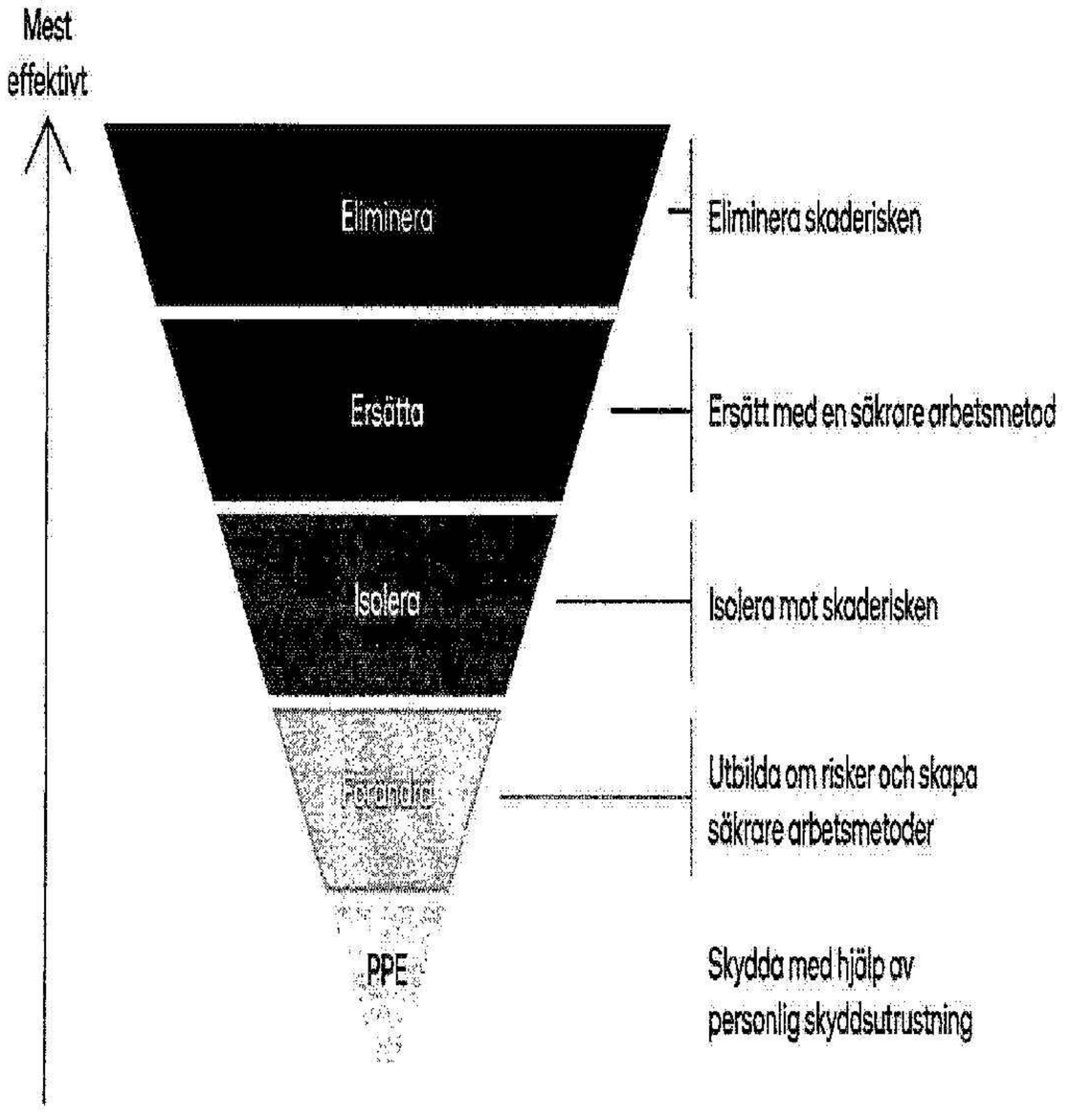

Chefers säkerhetsbesök (ESSV)

7 921

Högre chefers arbetsplatsbesök med fokus på säkerhet.

Arbetsrelaterade olyckor med frånvaro (LTAR)

2,9

Antal olyckor med frånvaro för medarbetare och underentreprenörer.

Agera rättvist och etiskt, inifrån och ut

Vi agerar rättvist och transparent i vår verksamhet och vårt beslutsfattande och strävar efter en kultur där alla som arbetar hos oss känner att de kan säga ifrån och även väljer att göra det. Vi strävar efter miljömässigt och socialt hållbara leverantörskedjor som garanterar säkra och rättvisa villkor för alla. Vi har nolltolerans mot korruption, mutor och alla andra former av oetiskt agerande.

Vår Uppförandekod
Skanskas Uppförandekod anger hur alla medarbetare ska samarbeta med och bemöta varandra, kunder och partners. Den omfattar allt från antikorruption, rättvis konkurrens och ekonomisk brottslighet till diskriminering, rättvisa arbetsvillkor, arbetsmiljöansvar och mänskliga rättigheter.

Uppförandekoden granskas årligen av styrelsen för att säkerställa att den är uppdaterad och relevant. Utbildning krävs för alla nyanställda under deras första anställningsmånad. Alla anställda genomför även en obligatorisk repetitionsutbildning vartannat år.

Uppförandekod för leverantörer i våra avtal
Skanskas Uppförandekod kompletteras av Skanskas Uppförandekod för leverantörer, som alla underentreprenörer, leverantörer, konsulter, mellanhänder och ombud måste följa.

Uppförandekoden för leverantörer ingår i våra avtal med dessa parter och beskriver våra förväntningar på de partners vi gör affärer med. Den kräver också att samma principer tillämpas i leverantörernas egna leverantörskedjor. Detta gör det möjligt för oss att övervaka och genomföra granskningar vid behov. Vi inkluderar även möjligheter att häva ett avtal vid ett allvarligt brott mot vår Uppförandekod för leverantörer.

Trygga partners
Skanska gör en riskbaserad bedömning som följs av en due diligence-granskning för utvalda leverantörskategorier eller där det anses möjligt. För representanter och joint venture-partners samt för säljare och köpare av mark och fastigheter är due diligence obligatoriskt. Vi inhämtar information om dessa aktörers etiska normer och företagskultur samt om tidigare lagöverträdelser, eventuella affärsrelaterade tvister och andra riskindikatorer. Vi säkerställer att vi vet vilka de verkliga huvudmännen är för de parter vi gör affärer med. Vi genomför automatiska sanktionskontroller av alla aktiva leverantörer en gång per dygn mot en global databas.

Ansvar i leverantörskedjan
Genom vår strategi för hållbar upphandling samarbetar vi med våra partners för att skapa ett gemensamt åtagande för hållbarhet, mänskliga rättigheter och arbetsrättigheter, miljö, etik och säkerhet. Vi strävar efter att säkerställa rättvisa arbetsvillkor där vi är verksamma. Vi har nolltolerans mot alla former av människohandel, tvångsarbete och barnarbete.

Utbildning i Uppförandekoden

96%

Utbildade i Uppförandekoden under första anställningsmånaden.

Repetitionsutbildning i Uppförandekoden

99%

Andel som slutfört repetitionsutbildning i Uppförandekoden vartannat år, rullande.

I FOKUS

Skärpta sanktionsförfaranden

Kriget i Ukraina har lett till kraftfullare och mer snabbföränderliga sanktioner mot ryska och belarusiska enheter och individer, samt i förhållande till vissa produkter och tjänster som påverkar byggbranschen.

Till följd av detta har vi anpassat våra rutiner. Här är några av de satsningar som genomförts under 2022:

- Ytterligare analys av de verkliga huvudmännen för de parter vi gör affärer med
- Tillämpning av en riskbaserad metod för att bedöma parter högre upp i värdekedjan
- Ytterligare due diligence-granskning för att förhindra produktrelaterade sanktionsrisker, inklusive kartläggning av leverantörer och underentreprenörer med hög risk, brev med information om sanktionsefterlevnad och uppföljningsmöten med utvalda affärspartners
- Sanktionsutbildningar, medvetenhetskampanjer och vägledning till berörd personal

Skanska förbereder sig för EU-direktivet om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet (CSDD). Direktivet anger en skyldighet att identifiera företagets negativa konsekvenser för de mänskliga rättigheterna och miljön, i den egna verksamheten, dotterföretags verksamhet och i hela värdekedjan, samt att införa processer för tillbörlig aktsamhet.

Under 2022 fokuserade vi på att identifiera och bedöma negativa effekter i leverantörskedjan baserat på OECD:s riktlinjer för ansvarsfullt företagande. Vi har ett nära samarbete mellan alla våra affärsenheter för att dela med oss av befintlig bästa praxis. Vi planerar att fortsätta detta arbete under 2023, i syfte att motverka risker och vinna nya insikter.

Identifiera och motverka etiska risker
Komplexiteten i samband med stora projekt, långa värdekedjor och kombinationen av offentliga och privata kunder ökar risken för mutor och korruption. Vår antikorruptionspolicy förtydligar vår nolltolerans mot alla former av mutor och specificerar de åtgärder vi måste vidta i högrisksituationer. Antikorruptionsutbildning finns tillgänglig för alla medarbetare, med extra fokus på medarbetare i mer "utsatta" roller.

För att hantera risken för konkurrenshämmande aktiviteter har fysiska seminarier hållits för våra projektutvecklingsteam, med början i de nordiska länderna.

Strukturerade etiska riskbedömningar genomförs vartannat år, senast 2021. Resultaten visade ett ökat behov av fokus på risker kopplade till ansvar i leverantörskedjan och modernt slaveri. Praktiska åtgärder har vidtagits för att hantera de identifierade etiska riskerna, och dessa övervakas och följs regelbundet upp av varje affärsenhet.

Rapportering via Code of Conduct Hotline
Den som vill anmäla ett problem eller en incident kan rapportera direkt till en affärsenhets lokala rapporteringslinje eller etikkommitté. Personer som vill vara anonyma kan använda vår visselblåsarfunktion, Skanskas Code of Conduct Hotline, som drivs av en tredje part och är öppen för såväl anställda som externa aktörer. Högriskärenden rapporteras vidare till koncernledningen och styrelsen. Bekräftade brott mot Uppförandekoden kan leda till disciplinära åtgärder, inklusive uppsägning vid allvarliga överträdelser. En identifierad överträdelse av en leverantör kan leda till att avtalet hävs.

Under 2022 mottogs totalt 140 anmälningar via Code of Conduct Hotline. 84 av dessa anmälningar gällde arbetsplatsproblem, inklusive mobbning, diskriminering, arbetsmiljö och individuella anställningsfrågor. Överträdelser konstaterades i totalt 18 fall. Fyra ärenden klassificerades specifikt som korruption med en mindre överträdelse i ett fall, vilket resulterade i disciplinära åtgärder för den inblandade medarbetaren.

Förbättringar inleds ofta till följd av rekommendationer som görs efter utredningarna, även om ingen överträdelse har identifierats.

Möjlighet att säga ifrån
Att främja en öppen kultur där medarbetarna känner sig trygga att diskutera alla frågor är avgörande för oss. Medarbetarundersökningen 2022 visade att 86 procent känner att de kan säga vad de tycker utan rädsla för negativa konsekvenser, vilket ska jämföras med normen för industrin på 65 procent. Arbetet med att öka kännedomen om vår policy mot repressalier intensifierades under 2022. Policyn uppmuntrar rapportering av misstänkta etiska överträdelser och erbjuder skydd för den som säger ifrån.

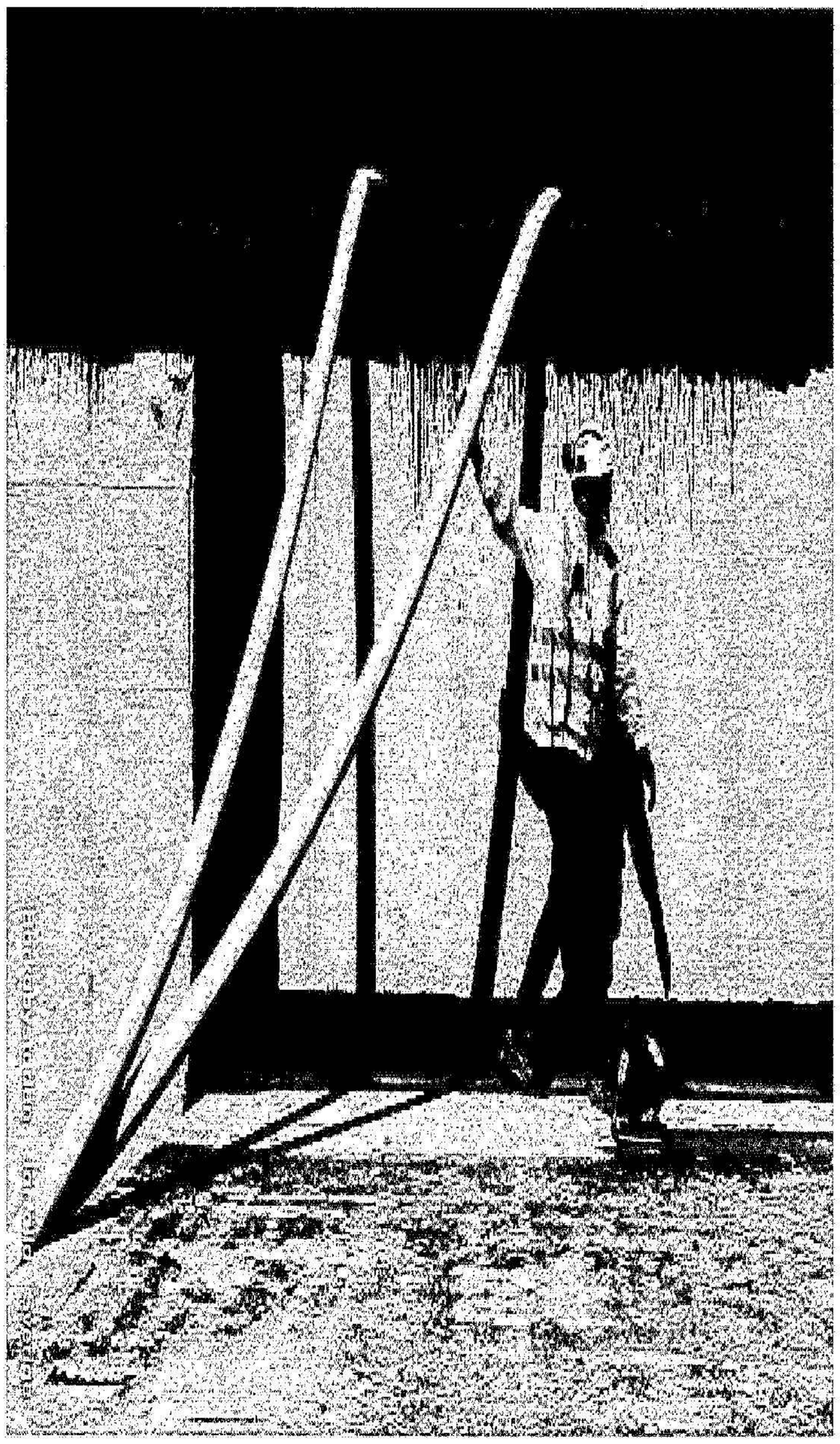

Fokus på att skydda miljön

Vår industri påverkar lokalmiljön där vi är verksamma. Konstruktion av byggnader och infrastruktur förbrukar stora mängder resurser, inklusive material, vatten och energi. På Skanska är vi fast beslutna att skydda miljön överallt där vi bygger, att minska vårt klimatavtryck och tillämpa en medveten materialanvändning.

Vi övervakar och säkerställer en miljömässigt sund styrning av alla våra anläggningar. Det inkluderar att undvika kemikalier som anges i vår standard för ämnen för begränsad användning. Större miljöincidenter rapporteras till koncernledningen. Våra affärsenheter är certifierade enligt miljöledningssystemet ISO 14001.

Avfallshantering och cirkularitet

Vi fokuserar på att öka resurseffektiviteten genom att återanvända och återvinna material och produkter när vi kan. Smartare design, planering, upphandling och logistik minskar avfallet och förbättrar resurseffektiviteten, och går dessutom ofta hand i hand med minskade kostnader. Vi har mätt andelen egengenererat avfall till deponi sedan 2008. År 2022 gick 6,8 (4,3) procent av det genererade avfallet till deponi, vilket inte uppfyller vårt mål på mindre än 5 procent. 2021 inledde vi en mer detaljerad datainsamling av eget avfall. År 2022 gick 72 procent av avfallet till återvinning, 8 procent till återanvändning och 13 procent till annan avfallsbehandling. Betong, blandat byggavfall, rivningsavfall och trä är de fyra största avfallstyperna.

Hållbar vattenanvändning

Ökad vatteneffektivitet är en viktig faktor för att minimera vår påverkan på miljön. Som byggföretag har vi en stor påverkan på vattenförbrukningen, både i byggfasen och i driftsskedet. Vi har bidragit till mer hållbar vattenanvändning genom innovativa och vatteneffektiva lösningar, som att ersätta dricksvatten med vatten av lägre kvalitet där det varit möjligt. Ett exempel är gråvattensystem, där allt avloppsvatten från hushållen utom från toaletterna återanvänds till annat än dricksvatten.

I Centraleuropa ser vi stor efterfrågan på cirkulära vattensystem till följd av den torka som klimatförändringarna förväntas orsaka. Fördelarna inkluderar lägre förbrukning av dricksvatten, hög effektivitet och sänkta driftskostnader. Bostadsprojektet Botanica K i Tjeckien har exempelvis kunnat spara dricksvatten till de boende på det här sättet. Botanica K var det första lägenhetshuset i Tjeckien som började återvinna dricksvatten, och har tilldelats det hittills högsta BREEAM-betyget på den tjeckiska marknaden. Efter fyra års drift har byggnaden återvunnit över 10 miljoner liter dricksvatten, till ett värde av drygt 1 Mkr.

Stärkt biologisk mångfald

Biologisk mångfald avser variationen av olika livsformer på jorden. Den utgör även grunden för samhällen, företag och ekonomier. Under de senaste åren har biologisk mångfald identifierats som ett väsentligt ämne i Skanskas väsentlighetsanalys. Byggprojekt riskerar att påverka den lokala biologiska mångfalden negativt, en risk vi tar hänsyn till vid projektplanering och byggnation. Vi arbetar med att identifiera möjliga åtgärder för att minska och förhindra dessa negativa effekter.

Samtidigt kan vi även skapa en positiv påverkan genom att stärka den biologiska mångfalden i samband med vår verksamhet, om våra projekt designas för att gynna en ökad biologisk mångfald. I bostadsområdena skapar våra projekt attraktiva grönområden för människor och natur. Till exempel omfattade projektet Jaśminowy Mokotów i Warszawa utvecklingen av en 8 500 kvadratmeter stor offentlig park, plantering av 400 buskar och dussintals träd, samt fågelholkar och insektshotell.

I FOKUS

Ombyggnad av militärbas med biologisk mångfald i fokus

Skanska i Storbritannien började tillämpa BNG-metoden (Biodiversity Net Gain) för anläggningsprojekt år 2020. Metoden strävar efter att gynna den lokala biologiska mångfalden så att den stärks jämfört med före projektet. BNG kommer att krävas enligt brittisk lagstiftning från november 2023, och vi tillämpar metoden redan idag.

Tillsammans med UK Defence Infrastructure Organisation integrerade vi BNG vid ombyggnaden av en militärbas i Mindenhurst, Surrey, genom att omvandla den till en ett samhälle. Omfattande ekologiska analyser gjordes för att bedöma den biologiska mångfalden inför fas I av projektet.

Riskreducerande åtgärder genomfördes för att säkerställa att det lokala djur- och växtlivet inte skulle påverkas negativt av byggnationen. Naturliga lösningar har använts för dränering och för att förbättra flodhabitatet.

Under hela projektet har vi haft ett nära samarbete med lokala viltexperter och använt vår kombinerade expertis för att utveckla landskapet och habitatets design för att främja biologisk mångfald. Med hjälp av den brittiska regeringens BNG-metodik har projektet förbättrat det ekologiska värdet för icke-linjära habitat med 3 procent, linjära habitat med 6 procent och flodhabitat med 19 procent.

Tillvarata mångfald

Kvinnor på ledande befattningar

25%

Fyra mest seniora nivåerna under VD och Koncernchefen.

Kvinnor i Skanskas styrelse

38%

Kvinnor invalda i Skanskas styrelse av årsstämman 2022.

Vi vet att team som präglas av mångfald och inkludering är en viktig faktor för en framgångsrik verksamhet. Vi är fast beslutna att vara en arbetsgivare som erbjuder lika möjligheter och som attraherar, rekryterar och befordrar talanger med olika bakgrund för att öka vår mångfald i en traditionellt mansdominerad bransch. Vi tolererar inte diskriminering, oavsett social bakgrund, etnicitet, funktionsnedsättning, kön, ålder, religion, sexuell läggning eller någon annan skyddad egenskap. Vi strävar efter att vara en arbetsplats fri från trakasserier och mobbning.

Ökad mångfald i arbetsstyrkan

Alla affärsenheter måste inrätta egna styrgrupper, handlingsplaner och mål för mångfald och inkludering samt bevaka nyckeltal för att mäta framstegen. Att öka antalet kvinnor på ledande befattningar och inom hela Skanska är ett långsiktigt åtagande. Vi ser en långsam men stadig ökning av antalet kvinnliga medarbetare. I dagsläget är 20 procent av våra medarbetare kvinnor. Andelen kvinnor på ledande positioner är 25 procent, och tre av åtta av våra bolagsstämmoinvalda styrelseledamöter är kvinnor. Skanska strävar efter att öka jämställdheten i vår egen verksamhet och i branschen som helhet.

Könsfördelningen skiljer sig åt mellan olika yrkesgrupper, verksamhetsgrenar och affärsenheter. Yrkesarbetarna står för den mest ojämna fördelningen, med 96 procent män och 4 procent kvinnor.

Inom verksamhetsgrenarna Kommersiell fastighetsutveckling och Bostadsutveckling är andelen kvinnor och män i stort sett lika. Andra aspekter av mångfald, exempelvis etnicitet, funktionsnedsättning eller ålder, mäts av affärsenheterna och inte på koncernnivå, på grund av olika lagkrav i olika länder.

Förstå medarbetarnas upplevelse

Enligt vår årliga medarbetarundersökning är den övergripande inkluderingsutvecklingen positiv. 88 procent av respondenterna svarar att medarbetarna bryr sig om och behandlar varandra rättvist på vår arbetsplats, 13 procentenheter över normen för industrin, medan 91 procent anger att deras "arbetsplats är fri från mobbning och trakasserier".

Under 2022 beställde Skanska i Storbritannien en granskning av hur olika demografiska grupper upplever vår kultur. Baserat på resultaten hölls två möten för alla team inom hela affärsenheten för att diskutera vilka lokala åtgärder som krävs för att öka inkluderingen.

En trygg arbetsplats för HBTQ+

År 2022 blev en branschöverskridande Skanska-ledd satsning den första i sitt slag i Polen, som svar på att vissa platser i landet utsågs till HBTQ+-fria zoner. Detta ledde till kampanjen "Här kan du vara dig själv", där företag kunde sätta upp skyltar för att visa att deras arbetsplats erbjuder en trygg plats för HBTQ+-personer. Via personalnätverket "Place of Pride" genomför vi även revisioner, utbildningar och webbseminarier om HBTQ+-inkludering och samarbetar med partners.

I FOKUS Soltech Energy, Stockholm

Utnyttjar solens kraft

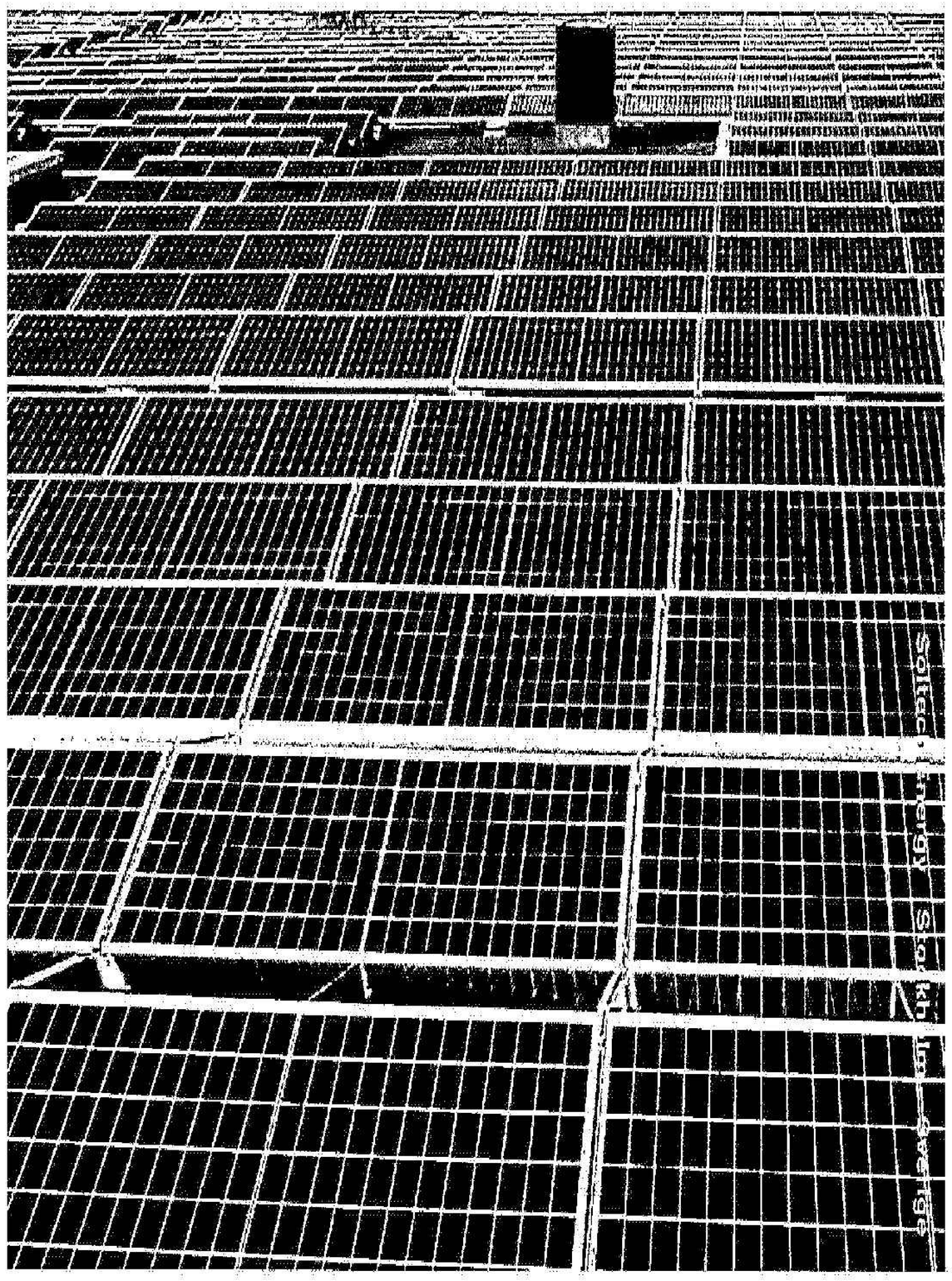

För att nå Skanskas mål om netto noll-utsläpp år 2045 krävs nytänkande från oss, och från partners som Soltech Energy.

Under 2022 tecknade vi ett samarbetsavtal med Soltech Energy, en av våra första innovationspartners inom energisektorn. Det Stockholmsbaserade företaget erbjuder en rad olika produkter och tjänster inom solenergiområdet, från storskaliga solcellslösningar, energilagring och energioptimering till tak- och fasadentreprenader samt laddning av elfordon. Samarbetet kommer att fokusera på utveckling av fastighetsteknik, batterilösningar och byggnadsintegrerade solcellsfasader – elgenererande solceller som integreras i byggnadens yttre skal.

"Skanska bidrar med sina fastigheter som de förvaltar långsiktigt, och vi på Soltech bidrar med vår stora kunskap inom förnybara energilösningar", säger Anna Svensson, Chief Innovation Officer på Soltech Energy. "Vi har olika kärnkompetenser men delar samma värderingar, vilket skapar en stabil grund för innovation, och vi lär oss mycket av varandra."

Kostnaden för att installera solceller beror på fastighetens struktur och utformning, och det är svårt att beräkna återbetalningstiden när elpriserna fluktuerar så mycket. Anna Svensson uppskattar dock att en standardlösning för soltak i en kommersiell fastighet har en återbetalningstid på nio till tolv år.

Skanska installerar konventionella solcellspaneler på nästan alla byggnader inom Kommersiell Utveckling i Norden, men elbrist och långsam utveckling av elektrifieringen i många städer har lett till en ökad efterfrågan på nya möjligheter att framställa energi. Soltechs energiproducerande fasader kan fullständigt ersätta tegel, plåt, trä och puts med solceller och maximera den förnybara energin från solen.

"Trenden med solcellsfasader kommer inte att stå i vägen för annan fastighetsutveckling eller arkitektur, men vi tror att traditionella byggmaterial i allt högre grad kommer att ersättas av solceller", säger Anna Svensson. "Lokalt producerad el i fastigheter kommer att spela en avgörande roll för en självständig och kostnadseffektiv energiproduktion i framtiden."

Målet med partnerskapet är dock större än bara solenergi. Tillsammans med andra företag hoppas parterna kunna använda teknik som gör att byggnader kan kommunicera och dela energi med varandra för att maximera effektiviteten och komforten för hyresgästerna.

"Huvudambitionen är att gemensamt skapa idéer och lösningar för framtidens smarta stad", sammanfattar Anna Svensson. "Vi ser en framtid där intelligenta fastigheter producerar förnybar energi, delar den med andra fastigheter och kommunicerar sin energiförbrukning, effektivitet och andra data för smart energianvändning."

Information om hållbarhet

Hållbarhetsstyrning

Hållbarhetsstyrningen sker i enlighet med Skanskas ramverk för intern styrning och interna granskningsrutiner, se sidorna 48–49. Ramverket för intern styrning fastställs av styrelsen och koncernledningen. Affärsenheterna är skyldiga att följa koncernpolicyer, instruktioner och standarder och rutiner. Ramverket för hållbarhet består av Uppförandekoden, Uppförandekoden för leverantörer, antikorruptionspolicyn och hållbarhetspolicyn som omfattar policyer för miljö samt hälsa och säkerhet.

Policyerna stöds av följande standarder och instruktioner: Arbetsmiljöstandard, redovisningsinstruktioner för hållbarhetsdata, standard för ämnen för begränsad användning, hälsa- och säkerhetsroadmap, instruktion för Uppförandekodprogrammet, standard för samhällsinvesteringar och sponsring samt instruktion för mångfald och inkludering.

Från och med november 2021 ingår EVP Sustainability and Innovation i koncernledningen. Styrningsstrukturen för Skanskas gröna obligationer fastställs inom ramverket för gröna obligationer av Green Bond Committee, som leds av EVP Sustainability and Innovation. Bland medlemmarna i kommittén ingår VP Treasury samt EVPs för Kommersiell fastighetsutvecklingenheterna.

Hållbarhetsarbetet bedöms med hjälp av nyckeltal och den årliga koncernomfattande medarbetarundersökningen. Medarbetarna bedöms årligen utifrån sin prestation och förmåga att driva en hållbar utveckling. Hållbarhet, genom klimat- och arbetsmiljöparametrar, är inkluderade i bonusprogram för VD och Koncernchefen samt affärsenheternas ledningsgrupper. Från och med 2023 omfattas de 400 högsta ledarna av ett mål för minskade koldioxidutsläpp i Skanskas aktiesparprogram (Seop), läs mer på sidan 69.

Väsentlighetsanalys

Skanska genomförde en väsentlighetsanalys och dialog med intressenter under andra halvåret 2022, enligt GRI:s uppdaterade Standards från 2021. Väsentlighetsanalysen identifierade inom vilka ämnen Skanskas verksamhet har störst påverkan på ekonomi, miljö och människor. Analysen kartlade Skanskas faktiska och potentiella positiva och negativa påverkan, utifrån olika intressenters perspektiv.

Skanska analyserar även och följer upp hållbarhetsrisker enligt beskrivningen i vår Enterprise Risk Management Policy, sidorna 60–66. Dessutom har Skanska genomfört en analys av påverkan på mänskliga rättigheter och miljö i värdekedjan i linje med OECD:s riktlinjer för ansvarsfullt företagande. Detta ger en heltäckande bild av risker och möjligheter för Skanska.

Identifiera sammanhang och påverkan

Väsentlighetsanalysen började med en kartläggning av Skanskas värdekedja, verksamhet och affärsrelationer för att identifiera nuvarande och potentiell påverkan i ett bredare sammanhang. En skrivbordsanalys av en extern konsult resulterade i en översikt över Skanskas faktiska och potentiella påverkan.

Dessutom har kvalitativa intervjuer gett fördjupad insikt och kunskap om den påverkan Skanska har på omvärlden. Bland de intervjuade intressenterna ingick representanter från styrelse och koncernledning i Skanska, bransch- och arbetsgivarorganisationer samt externa hållbarhetsexperter.

Utvärdera påverkan

Hur allvarlig vår negativa påverkan är har bedömts med hänsyn till skala, omfattning och åtgärdbarhet. För positiv påverkan beaktas endast skala och omfattning. För potentiell påverkan har även sannolikheten för att de ska inträffa beaktats. Ämnena rangordnades från högsta till lägsta allvarlighetsgrad och ett tröskelvärde fastställdes för att definiera väsentliga ämnen.

Respons från intressenter

För att samla in feedback på de väsentliga ämnen skickdes ett frågeformulär till utvalda medarbetare, leverantörer, kunder och investerare. De väsentliga ämnena har validerats av Skanskas koncernledningsgrupp och har styrt innehållet i Skanskas hållbarhetsrapportering. De väsentliga ämnena rangordnas inte, eftersom samtliga är viktiga att bevaka.

De väsentliga ämnena presenteras på sidan 71.

Klimat

Skanskas klimatmål

Skanska har som mål att nå netto noll koldioxidutsläpp i sin egen verksamhet och i sin värdekedja (scope 1, 2 och 3) år 2045. För Skanskas utvecklingsenheter är delmålet en 70-procentig minskning av koldioxidutsläpp från den egna verksamheten (scope 1 och 2) år 2030, och en 50-procentig minskning av koldioxidutsläppen i värdekedjan (scope 3). För Byggverksamhetens projekt med externa kunder är delmålet att minska de egna koldioxidutsläppen (scope 1 och 2) med 70 procent till år 2030.

Basår är 2015 för scope 1 och 2 samt 2020 för scope 3.

Scope-utsläppen definieras enligt GHG-protokollet (Greenhouse Gas Protocol):

- Scope 1 avser direkta utsläpp från källor som ägs eller kontrolleras av Skanska, och inkluderar pannor, ugnar och fordon
- Scope 2 avser indirekta utsläpp från el, värme och kyla inköpt och förbrukad av Skanska
- Scope 3 avser indirekta växthusgasutsläpp från källor som inte ägs eller direkt kontrolleras av Skanska

Se Redovisningsprinciper hållbarhet på sidan 104.

Koldioxidutsläpp (CO_2e)[1), 2)]

Utsläpp inom scope 1, 2 och 3 (CO_2e) och biogena utsläpp (utanför scope) genererade av Skanskas verksamhet.

Ton CO_2e		2022	2021	2020	2019	2015
Scope 1		164 000	194 000	193 000	213 000	322 000
Scope 2[3)]	Platsbaserat tillvägagångssätt	36 000	35 000	38 000	43 000	43 000
	Marknadsbaserat tillvägagångssätt	18 000	22 000	72 000	78 000	80 000
Förändring jämfört med basår (scope 1 och 2), %		-55	-46	-34	-28	–
Koldioxidintensitet[4)]		1,13	1,46	1,67	1,64	2,60
Scope 3		1 688 000	1 706 000	1 945 000		
Förändring jämfört med basår (scope 3), %		-13	-12			
Utanför scope[5)]		33 000	22 000	17 000	20 000	

Skanskas rapporteringskategorier inom scope 3

	CO_2e, utsläpp (ton)		
Kategori enligt Greenhouse Gas Protocol	2022	2021	2020
Inköpta varor och tjänster (begränsat till cement, betong, stål och bitumen, asfalt)	864 000	950 000	987 000
Kapitalvaror			
Bränsle- och energirelaterade åtgärder (som inte ingår i scope 1 eller scope 2)	42 000	45 000	45 000
Transporter och distribution (uppströms)			
Avfall som genereras i verksamheten	3 000	12 000	20 000
Tjänsteresor (begränsat till flygresor)	9 000	5 000	4 000
Medarbetares pendling till och från arbetet			
Hyrda tillgångar (uppströms)			
Transporter och distribution (nedströms)			
Bearbetning av sålda produkter			
Användning av sålda produkter[6)]	770 000	695 000	890 000
Utrangering av sålda produkter			
Hyrda tillgångar (nedströms)			
Franchise			
Investeringar			

1) Basår är 2015 för scope 1 och 2 samt 2020 för scope 3.

2) På grund av avrundning kan summan av delsiffrorna avvika från totalsumman.

3) Vid beräkning av scope 2 används marknadsbaserat tillvägagångssätt.

4) Scope 1 och 2 (marknadsbaserat)/Mkr intäkter, enligt segmentsredovisning.

5) Den direkta koldioxidpåverkan (CO_2) vid förbränning av biomassa och biobränslen är utanför scope och ingår i vårt Science Based Target.

6) En förväntad livslängd på 50 år tillämpas vid beräkning av utsläpp under hela livscykeln för sålda byggnader. En livslängd på 100 år tillämpas för infrastruktur.

Total energianvändning

Total energianvändning genererad av Skanskas verksamhet.

MWh	2022	2021	2020	2019	2018
Bränsleförbrukning	752 000	834 000	821 000	898 000	1 091 000
Icke förnybara bränslen	634 000	696 000	699 000	716 000	1 022 000
Förnybara bränslen	118 000	138 000	123 000	182 000	70 000
Förnybara bränslen, %	16	17	15	20	6
Elförbrukning	228 000	226 000	300 000	331 000	241 000
Icke förnybara bränslen	29 000	49 000	180 000	212 000	115 000
Förnybara bränslen	199 000	177 000	121 000	120 000	127 000
Förnybara bränslen, %	87	78	40	36	53
Fjärrvärme	42 000	25 000	24 000	12 000	10 000
Fjärrkyla	1 400	1 600	2 000	37 000	600
Total energianvändning	1 024 000	1 087 000	1 148 000	1 278 000	1 344 000
Icke förnybara bränslen	706 000	771 000	904 000	976 000	1 147 000
Förnybara bränslen	318 000	316 000	243 000	302 000	197 000
Förnybar energi (exkl. värme och kyla), %	31	29	21	24	15
Energiintensitet[1)]	6,33	7,36	7,24	7,23	7,88

1) Total energi MWh/Mkr intäkter, enligt segmentsredovisning.

Certifierade fastigheters andel av försäljningsvärdet

Andel av det totala värdet, motsvarande 8,3 miljarder kronor, av sålda fastigheter inom Kommersiell fastighetsutveckling som är certifierade enligt LEED (Platinum eller Gold) eller BREEAM (Excellent), eller WELL.

%	2022	2021	2020	2019
Certifierade fastigheters andel av försäljningsvärdet	100	84	98	90

Ansvar

Antal olyckor med frånvaro
Totalt antal olyckor med frånvaro.

	2022	2021	2020	2019	2018
Arbetsrelaterade olyckor med frånvaro	430	452	504	566	712
Skanskas medarbetare	174	175	231	252	
Underentreprenörer	256	277	273	314	

Arbetsrelaterade olyckor med frånvaro (LTAR)
Antal olyckor med frånvaro multiplicerat med 1 000 000 timmar och dividerat med det totala antalet arbetade timmar.

	2022	2021	2020	2019	2018
LTAR	2,9	3,2	3,1	3,1	3,5
Skanskas medarbetare	2,9	2,8	3,4	3,5	
Underentreprenörer	3,0	3,5	3,0	3,0	

Totalt antal olyckor
Totalt antal olyckor som inträffar under eller i samband med arbetet.

	2022	2021
Totalt antal olyckor	1159	1235
Skanskas medarbetare	513	560
Underentreprenörer	646	675

Olyckor med dödlig utgång
Antal olyckor med dödlig utgång på Skanskas arbetsplatser.

	2022	2021	2020	2019	2018
Olyckor med dödlig utgång	5	3	2	4	5
Skanskas medarbetare	1	1	1	2	
Underentreprenörer	4	2	1	2	

Chefers säkerhetsbesök (Executive Site Safety Visits, ESSV)
Högre chefers arbetsplatsbesök med fokus på säkerhet.

	2022	2021	2020	2019	Mål 2022
Högre chefers arbetsplatsbesök med fokus på säkerhet	7 921	7 377	2 522	4 034	7 000

Förbättring av säkerheten på arbetsplatsen
Procent positiva svar ("Instämmer helt" och "Instämmer" på den femgradiga likertskalan). Procenttalen indikerar andelen respondenter som instämmer i ett uttalande.

%	Normen för industrin	2022	2021	2020	2019	2018
Min affärsenhet gör ett bra jobb med att följa upp och förbättra säkerheten på min arbetsplats	82	86	86	89	88	88

ISO 45001-certifiering
Antal större avvikelser som rapporterats av externa granskare.

	2022	2021	2020
Större avvikelser	0	3	0

Utbildning i Uppförandekoden
Andel anställda som har genomgått Skanskas Uppförandekodsutbildning.

%	2022	2021	2020	2019	Mål
Första anställningsmånaden	96	98	97	94	100
Repetition vartannat år	99	99	99	98	100

Öppenhetsfrämjande kultur
Procent positiva svar ("Instämmer helt" och "Instämmer" på den femgradiga likertskalan). Procenttalen indikerar andelen respondenter som instämmer i ett uttalande.

%	Normen för industrin	2022	2021	2020	2019	2018
Jag känner mig trygg med att säga vad jag tycker utan rädsla för negativa konsekvenser (t.ex. kring säkerhet, diskriminering och etik)	65	86	86	84	83	82

Code of Conduct Hotline
Antal rapporter som inkommit till Code of Conduct Hotline.

	2022	2021	2020	2019
Antal rapporter	140	118	152	190

Allvarliga miljöincidenter
Allvarliga miljöincidenter med möjlig påverkan enligt definitionen i Skanska Reporting Procedure.

	2022	2021	2020	2019	2018
Allvarliga miljöincidenter	0	1	1	3	2

Ansvar forts.

ISO 14001-certifiering
Antal större avvikelser som rapporterats av externa granskare.

	2022	2021	2020	2019	2018
Större avvikelser	0	2	3	0	0

Egengenererat avfall till deponi
Egengenererat avfall från projekt till deponi.

%	2022	2021	Mål
Egengenererat avfall till deponi	6,8	4,3	5

Anställda uppdelade på kön, vid årets slut
Anställda uppdelade på kön och ledningsbefattning.

%	2022		2021		2020		2019		2018	
Kategori	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor
Skanska AB:s styrelse[1]	63	38	57	43	57	43	57	43	43	57
Ledande befattningshavare (koncernledningen, nivå 7)	57	43	57	43	67	33	67	33	67	33
Verkställande direktörer, affärsenheter (nivå 6)	92	8	92	8	92	8	92	8	92	8
Direktörer, koncernstaber (nivå 6)	37	63	50	50	44	56	33	67	44	56
Ledande befattningar (nivå 3–6)[2]	75	25	76	24	75	25	75	25	78	22
Samtliga anställda	80	20	81	19	82	18	82	18	83	17

1) Valda på årsstämman.

2) Nivå 6 är verkställande direktörer, affärsenheter samt direktörer, koncernstaber; nivå 5 är ledningsgrupper på affärsenheter. Nivå 3 och 4 är ledningsnivåer under ledningsgrupper på affärsenheter.

Anställda per affärsenhet, 2022[1]

	Medeltal anställda				
Affärsenhet	Totalt antal anställda	varav kvinnor	% av totalt antal anställda	varav män	% av totalt antal anställda
Sverige	7 449	1 598	21	5 851	79
Norge	3 855	392	10	3 463	90
Finland	2 021	386	19	1 635	81
Centraleuropa	3 974	806	20	3 168	80
Storbritannien	3 514	944	27	2 570	73
USA Civil, USA Building och Skanska Inc.	6 299	1 100	17	5 199	83
Kommersiell fastighetsutveckling Europa	174	109	63	65	37
Kommersiell fastighetsutveckling Norden	117	59	50	58	50
Kommersiell fastighetsutveckling USA	81	40	49	41	51
BoKlok	460	170	37	290	63
Bostadsutveckling Europa	137	78	57	59	43
Huvudkontor	108	63	58	45	42
Totalt	**28 189**	**5 745**	**20**	**22 444**	**80**

1) Definitionen återfinns under Redovisningsprinciper på sidan 104 och skiljer sig från definitionen i Not 36.

Mångfalds- och inkluderingsindikatorer från den årliga medarbetarundersökningen
Procent positiva svar ("Instämmer helt" och "Instämmer" på den femgradiga likertskalan). Procenttalen indikerar andelen respondenter som instämmer i ett uttalande.

	Normen för industrin	2022	2021	2020	2019	2018
Min närmaste chef tar tillvara mångfalden i vårt team på bästa sätt så att vi kan prestera bättre tillsammans	77	78	77	76	74	73
Min arbetsplats är fri från mobbning och trakasserier	–	91	91	88	86	86
På min arbetsplats bryr vi oss om varandra och behandlar varandra med respekt	75	88	88	86	84	83

EU:s taxonomi

EU:s taxonomi (taxonomin) är en förordning som syftar till att främja hållbara investeringar inom EU genom sitt klassificeringssystem för miljömässigt hållbar ekonomisk verksamhet. Taxonomin är en del av den europeiska gröna given. Inom kommersiell fastighetsutveckling och byggverksamhet innebär taxonomin ett ramverk med gemensamma definitioner och kriterier för vad som anses vara hållbart inom bygg- och infrastrukturprojekt. Det innebär även att flera olika miljömål måste vara uppfyllda för att ett projekt ska vara förenligt med taxonomin.

För Skanska innebär taxonomin en möjlig grund för att fastställa och mäta framtida hållbarhetsresultat och strategier. På så sätt kan Skanska fortsätta vara en föregångare inom hållbarhet och skapa värde för kunderna med samma höga ambitioner även framöver.

Skanskas taxonomiresultat 2022

2022 redovisar Skanska hur stor andel av omsättning och kapitalutgifterna (CapEx) som omfattas av och är förenliga med taxonomin. 92 (56) procent av omsättningen bedöms omfattas av taxonomin, vilket är en ökning jämfört med 2021. Denna ökning beror främst på att utöver väsentligt bidrag till begränsning av klimatförändringar har även anpassning till klimatförändringar beaktats. Detta innebär att omsättning kopplad till infrastruktur (6.15), som möjliggör vägtransporter och kollektivtrafik, omfattas av taxonomin.

2 procent av omsättningen bedöms som taxonomiförenlig. Att införliva taxonomins kriterier och bedömningar av förenligheten i pågående Skanska-projekt innebär en betydande förändring av befintliga hållbarhetsstrategier och redovisningsstrukturer. Implementeringen sker stegvis för att säkerställa hög exakthet i rapporteringen och en långsiktig, strategisk utveckling mot ökad förenlighet. Detta innebär att den taxonomiförenliga omsättningen för 2022 sannolikt är underskattad och förväntas öka i framtida rapportering.

I EU-kommissionens förtydligande till bilaga I som skickades ut 2021 anges att uppskattningar och tidig testning av taxonomikriterierna visar en låg övergripande förenlighet i företagens verksamheter och investeringsportföljer (mellan 1 och 5 procent, med många företag och investeringsportföljer som ligger på noll). Även om denna siffra förväntas öka avsevärt i och med genomförandet av den europeiska gröna given, visar detta vilken omställning som fortfarande krävs för att uppnå koldioxidneutralitet till år 2050.

Fakta om EU:s taxonomi

För att uppfylla taxonomins kriterier ska verksamheten

1. väsentligt bidra till minst ett av de sex miljömål som anges i förordningen
2. inte orsaka betydande skada för något av de övriga fem miljömålen enligt definitionen i förordningen
3. uppfylla minimiskyddsåtgärderna

Skanska följer denna process och inkluderar all verksamhet på samtliga marknader.

Hållbarhetsarbete i pågående Skanska-projekt

Många av Skanskas pågående projekt med höga hållbarhetsresultat har påbörjats parallellt med utvecklingen av taxonomin. Trots att dessa projekt präglas av hög hållbarhet och uppfyller de flesta taxonomikriterierna är det inte många som 2022 kan hävda fullständig förenlighet med samtliga krav i taxonomiförordningen. Ett exempel som är förenligt med samtliga tekniska krav i taxonomin är det pågående Skanska-projektet Port7 i Tjeckien, läs mer på sidan 33.

Skanskas redovisning enligt taxonomin

Verksamheter inom Skanska som omfattas av och är förenliga med taxonomin definieras som projekt inom kommersiell fastighetsutveckling och byggverksamhet kopplade till ekonomiska verksamheter som uppfyller de tekniska granskningskriterierna (krav på väsentligt bidrag och att inte orsaka betydande skada) enligt de delegerade akter som antagits för artikel 10.3, artikel 11.3 i förordning (EU) 2020/852. Ingen uppdelning görs av ekonomiska aktiviteter. Ett projekt bedöms omfattas av taxonomin om den huvudsakliga delen av omsättningen utgörs av verksamhet som omfattas av taxonomin. Förenlighet bedöms på samma sätt.

Dubbelräkning undviks genom att vid fördelningen av beloppen för omsättning och kapitalutgifter i täljaren följa den finansiella rapporteringsstrukturen. Rapportering sker i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS).

Skanskas emitterade gröna obligation finansierar inte specifika identifierade taxonomiförenliga projekt. Därmed krävs ingen justering av omsättningen för att undvika dubbelräkning.

Skanska har genomfört en konskevensbedömning av sociala (inklusive mänskliga rättigheter) och miljörelaterad påverkan enligt OECD:s riktlinjer för ansvarsfullt företagande som beskrivs på sidorna 89–90. Dessa aspekter är en del av Skanskas Uppförandekod och Uppförandekod för leverantörer och följer taxonomins minimiskyddsåtgärder.

Bakgrundsinformation

Eftersom 2022 är basåret för taxonomirapporteringen kan inga förändringar redovisas. Andelen av Skanskas verksamheter som omfattas har ökat till följd av att anpassning till klimatförändringar har lagts till i kartläggningen. Skanskas största drivkrafter för att öka den omsättning som omfattas av och är förenlig med taxonomin specificeras i klimatplanen ACT och åtgärderna som beskrivs på sidan 77 samt i Skanskas hållbarhetsredovisning. Skanska-koncernens redovisningsprinciper för hållbarhetsdata kompletteras 2023 med interna instruktioner för taxonomirapportering.

Bedömning av Skanskas verksamheter som omfattas av taxonomin 2022

Bedömningen av hur stor andel av Skanskas verksamheter som omfattas av taxonomin utgår från väsentlighet enligt en strukturerad process. 100 procent av omsättningen för verksamhetsgrenarna Kommersiell fastighetsutveckling och Bostadsutveckling anses

omfattas av taxonomin, och består till största delen av konstruktion av nya byggnader (verksamhet 7.1) och till viss del av renoveringar (verksamhet 7.2).

För verksamhetsgrenen Byggverksamhet baseras denna bedömning på väsentlighet ur ett intäktsperspektiv och inkluderar Skanskas stora byggprojekt som täcker merparten av omsättningen inom byggnation. Den omsättning som omfattas avser projekt inom energi (verksamheterna 4.1, 4.2, 4.3, 4.5), vatten och avloppsvatten (verksamheterna 5.1, 5.3), infrastruktur (verksamheterna 6.14, 6.15, 6.16) och byggnation (verksamheterna 7.1, 7.2, 7.6, 7.7). En större del av den omsättning som omfattas avser nybyggnation (verksamhet 7.1) och infrastruktur för väg- och järnvägstransport (verksamheterna 6.14, 6.15).

När det gäller kapitalutgifter (CapEx) omfattas bland annat investeringar i materiella anläggningstillgångar, immateriella tillgångar, förvaltningsfastigheter och vissa leasingavtal.

Driftsutgifterna (OpEx) anses inte vara väsentliga eller relevanta för den typ av projektbaserad verksamhet som Skanska bedriver. Kostnader för forskning och utveckling samt korttidsleasing är försumbara för Skanska. Vi har därför uteslutit en resultattabell för OpEx.

Bedömning av Skanskas taxonomiförenliga verksamheter 2022

Den taxonomiförenliga andelen av Skanskas omsättning bedöms utifrån ett projektperspektiv som prioriterar byggprojekt (verksamhet 7.1) med hög omsättning, högt hållbarhetsresultat och höga nivåer av tillgänglig data. Läs mer om ett sådant projekt, Port7, på sidan 33. Detta är ett tillvägagångssätt under 2022 för att implementera taxonomin stegvis.

Förenliga kapitalutgifter beräknas som kapitalutgifter kopplade till tillgångar eller processer förknippade med verksamheter som är förenliga med taxonomikraven. Skanska har utvärderat möjligheten men inte identifierat några verksamheter för en kapitalutgiftsplan under 2022.

EU:s taxonomi bygger på sex miljömål:

1. Begränsning av klimatförändringar
2. Anpassning till klimatförändringar
3. Hållbar användning och skydd av vatten och marina resurser
4. Omställning till en cirkulär ekonomi
5. Förebyggande och begränsning av föroreningar
6. Skydd och återställande av biologisk mångfald och ekosystem

Omsättning[1]				Kriterier för väsentligt bidrag							Kriterier avseende att inte orsaka betydande skada (DNSH)									
Ekonomiska verksamheter	Kod/koder (2)	Absolut omsättning (3)	Andel av omsättningen (4)	Begränsning av klimatförändringar (5)	Anpassning till klimatförändringar (6)	Vatten och marina resurser (7)	Cirkulär ekonomi (8)	Föroreningar (9)	Biologisk mångfald och ekosystem (10)	Begränsning av klimatförändringar (11)	Anpassning till klimatförändringar (12)	Vatten och marina resurser (13)	Cirkulär ekonomi (14)	Föroreningar (15)	Biologisk mångfald och ekosystem (16)	Minimiskyddsåtgärder (17)	Taxonomiförenlig andel av omsättningen, år 2022 (18)	Taxonomiförenlig andel av omsättningen, år 2021 (19)	Kategori (möjliggörande verksamhet eller) (20)	Kategori (omställnings-verksamhet)* (21)
		Mkr (IFRS)	%	%	%	%	%	%	%	Ja/nej	Ja/nej	Ja/nej	Ja/nej	Ja/nej	Ja/nej	Ja/nej	%	%	Möjliggörande	Omställning
A. VERKSAMHETER SOM OMFATTAS AV TAXONOMIN																				
A.1. Miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheter																				
Uppförande av nya byggnader	7.1	2 877	2	100						Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	2			
De miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheternas omsättning (A.1)		**2 877**	**2**														**2**			
A.2. Verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga)																				
Elproduktion från vindkraft	4.3	60	0																	
Elproduktion från vattenkraft	4.5	697	0																	
Överföring och distribution av el	4.9	366	0																	
Uppförande, utbyggnad och drift av system för uppsamling och rening av vatten samt vattenförsörjning	5.1	1 911	1																	
Uppförande, utbyggnad och drift av system för uppsamling och rening av vatten	5.3	643	0																	
Infrastruktur för järnvägstransport	6.14	26 113	16																	
Infrastruktur som möjliggör koldioxidsnål vägtransport och kollektivtrafik	6.15	22 376	14																	
Infrastruktur som möjliggör koldioxidsnål sjöfart	6.16	1 837	1																	
Uppförande av nya byggnader	7.1	75 746	46																	
Renovering av befintliga byggnader	7.2	17 398	11																	
Förvärv och ägande av byggnader	7.7	40	0																	
Omsättningen hos de verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga) (A.2)		**147 186**	**90**																	
Totalt (A.1 + A.2)		**150 063**	**92**														**2**			
B. VERKSAMHETER SOM INTE OMFATTAS AV TAXONOMIN																				
Omsättningen hos verksamheter som inte omfattas av taxonomin (B)		**13 111**	**8**																	
Totalt (A+B)		**163 174**	**100**																	

[1] Omsättning motsvarar intäkter i Skanskas rapportering.

Kapitalutgifter[1]				Kriterier för väsentligt bidrag						Kriterier avseende att inte orsaka betydande skada (DNSH)									
Ekonomiska verksamheter	Kod/koder (2)	Absoluta kapitalutgifter (3)	Andel av kapitalutgifter (4)	Begränsning av klimatförändringar (5)	Anpassning till klimatförändringar (6)	Vatten och marina resurser (7)	Cirkulär ekonomi (8)	Föroreningar (9)	Biologisk mångfald och ekosystem (10)	Begränsning av klimatförändringar (11)	Anpassning till klimatförändringar (12)	Vatten och marina resurser (13)	Cirkulär ekonomi (14)	Föroreningar (15)	Biologisk mångfald och ekosystem (16)	Minimiskyddsåtgärder (17)	Taxonomiförenlig andel av kapitalutgifterna, år 2022 (18)	Kategori (möjliggörande verksamhet) (20)	Kategori (omställnings-verksamhet) (21)
		Mkr (IFRS)	%	%	%	%	%	%	%	Ja/nej	Ja/nej	Ja/nej	Ja/nej	Ja/nej	Ja/nej	Ja/nej	%	Möjliggörande	Omställning
A. VERKSAMHETER SOM OMFATTAS AV TAXONOMIN																			
A.1. Miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheter																			
		0	0							Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	Nej	0		
Kapitalutgifter för de miljömässigt hållbara (taxonomiförenliga) verksamheterna (A.1)		**0**	**0**														**0**		
A.2. Verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga)																			
Elproduktion från vindkraft	4.3	1	0																
Elproduktion från vattenkraft	4.5	14	0																
Överföring och distribution av el	4.9	7	0																
Uppförande, utbyggnad och drift av system för uppsamling och rening av vatten samt vattenförsörjning	5.1	38	1																
Uppförande, utbyggnad och drift av system för uppsamling och rening av vatten	5.3	13	0																
Infrastruktur för järnvägstransport	6.14	519	18																
Infrastruktur som möjliggör koldioxidsnål vägtransport och kollektivtrafik	6.15	445	15																
Infrastruktur som möjliggör koldioxidsnål sjöfart	6.16	37	1																
Uppförande av nya byggnader	7.1	1 421	49																
Renovering av befintliga byggnader	7.2	346	12																
Kapitalutgifter för verksamheter som omfattas av taxonomin men som inte är miljömässigt hållbara (ej taxonomiförenliga) (A.2)		**2 841**	**97**																
Totalt (A.1 + A.2)		**2 841**	**97**														**0**		
B. VERKSAMHETER SOM INTE OMFATTAS AV TAXONOMIN																			
Kapitalutgifter hos verksamheter som inte omfattas av taxonomin (B)		**88**	**3**																
Totalt (A+B)		**2 929**	**100**																

[1] Skanskas processer för redovisning av Kapitalutgifter (CapEx) är under utveckling.

Hantering av klimatrelaterade risker och möjligheter enligt TCFD:s rekommendationer

Styrning
Styrelsen får uppdateringar kvartalsvis om Skanskas framsteg på vägen mot vårt klimatmål. Beslutet att skärpa målet att nå 2021 fattades både till följd av att styrelsen identifierade ett behov av att öka takten mot ett koldioxidneutralt samhälle och för att Skanska redan gjort betydande framsteg när det gäller att minska utsläppen. Styrelsen beaktar projektspecifika klimatrisker via sin projektkommitté, och fattade under 2022 beslut om att inkludera ett mål för minskning av koldioxidutsläpp som en del av Skanskas långsiktiga incitamentsprogram.

Styrelsen och koncernledningen fastställer policyer, strategier och mål för koncernen samt följer upp affärsenheternas resultat och regelefterlevnad. Skanska-koncernens uppdaterade strategi lanserades 2021 och präglas av ett starkt fokus på hållbarhet och klimatförändringar. Koncernens hållbarhetspolicy och andra policyer, standarder och riktlinjer ger effektiv styrning med avseende på hållbarhet och klimatförändringar. Från och med 2021 ingår befattningen EVP Sustainability and Innovation i koncernledningen, med klimatrelaterade risker och möjligheter som viktiga ansvarsområden. Koncernledningen följer kvartalsvis upp Skanskas klimatarbete, bland annat genom direkt uppföljning med samtliga affärsenheter. För 2023 har koncernledningen fastställt tydliga klimatrelaterade mål som en del av de kortsiktiga incitamentsprogrammen för affärsenheternas verkställande direktörer. Slutligen hanteras klimatrelaterade risker av koncernledningen på projektnivå. Läs mer om Skanska Tender Board på sidorna 66–67.

Strategi
Under 2022 har Skanska tillämpat klimatscenarioanalyser för att identifiera och hantera klimatrelaterade risker och möjligheter[1]. Analyserna har genomförts med representanter från hela organisationen och Skanskas samtliga affärsenheter, och omfattar därmed många olika perspektiv. Scenarioanalys har även varit avgörande för att forma Skanskas syn på innovation – genom att bidra till att identifiera behov och affärsmöjligheter i samband med olika klimatscenarier. I Skanskas innovationsportfölj är de flesta ämnena kopplade till hållbarhet, främst klimat. Läs mer om detta på sidan 79.

Tabellen på sidan 103 visar en översikt av de risker och möjligheter som Skanska har identifierat, samt Skanskas åtgärder för att hantera dessa. Observera att denna tabell är en sammanfattning av identifierade risker och inte bör betraktas som uttömmande.

Riskhantering
Klimatrisker är en integrerad del av Skanskas strategi för hantering av verksamhetsrisker. Se sidorna 60–66 för en omfattande beskrivning av Skanskas hantering av risker och möjligheter. Under 2022 har klimatrelaterade risker uppmärksammats särskilt. Slutligen är även klimatrisker en integrerad del av Skanskas strategi för riskhantering på projektnivå, eftersom projektteamen måste identifiera, bedöma och motverka potentiella klimatrisker som en del i investerings- och anbudsprocessen.

1) I vårt arbete med klimatscenarioanalyser har vi tillämpat ett brett spektrum av scenarier, inklusive Net Zero 2050, Divergent Net Zero, Below 2 °C och Current Policies från Network for Greening the Financial System (NGFS), samt Net Zero Energy 2050 och Sustainable Development från International Energy Agency (IEA).

Riskområde och beskrivning	Potentiell påverkan	Riskhanteringsåtgärder
Omställning **Risker och möjligheter i samband med klimatomställningen**		
Policy och juridik Exempel på risker och möjligheter: • Ökade krav på rapportering och offentliggörande, till exempel CSRD, EU:s taxonomi • Krav på energiprestanda (direktivet om byggnaders energiprestanda) • Kostnaden för koldioxid	Befintliga och ökande krav gällande till exempel energiprestanda, offentliggöranden och koldioxidprissättning kan, beroende på riskreducerande åtgärder, leda till både fördelar och nackdelar kopplat till faktorer som driftskostnader samt varumärke och anseende.	• På alla våra marknader har Skanska en stark ställning som ledande inom hållbarhet. Efterfrågan på hållbara byggnader och infrastruktur förväntas öka även i klimatscenarier med fortsatt ökande utsläpp • Skanska har positionerat sig som ledande inom klimatomställningen och tillhandahåller transparenta, tredjepartsverifierade uppgifter och ESG-data • Byggnation och fastighetsutveckling är en resurskrävande bransch. Skanskas fokus på operativ effektivitet minskar dock resursanvändningen och därmed även exponeringen för ökade kostnader för koldioxid
Teknik Exempel på risker och möjligheter: • Ny teknik och innovationer som krävs för att nå klimatmålen.	En framgångsrik klimatomställning kräver ny teknik och innovationer, vilket i sin tur skapar risker och möjligheter när företag konkurrerar om att utnyttja fördelar med att vara pionjär och erövra ledande positioner inom sina branscher. Hög efterfrågan kan också orsaka flaskhalsar i leverantörskedjan för vissa produkter och material. Dessutom kan nya produkter och tjänster kräva uppdaterad lagstiftning. Alla dessa faktorer kan innebära både positiva och negativa konsekvenser för till exempel varumärke och anseende, kundattraktivitet, leverantörskedja samt investeringar i innovation och FoU.	• Skanska fokuserar målinriktat på innovation, vilket möjliggör identifiering, testning och uppskalning av riktade och kommersiellt attraktiva lösningar och innovationer som kan bidra till klimatomställningen. Se ett exempel på sidan 79 • Skanska kommunicerar aktivt med tillsynsmyndigheter och andra intressenter för att säkerställa en effektiv klimatomställning
Marknad Exempel på risker och möjligheter: • Förändrade kundförväntningar • Förändrat konkurrentlandskap • Nya marknader och möjligheter	Snabbt ökande kundförväntningar är redan märkbara och förväntas fortsätta, i synnerhet i klimatscenarier för 1,5 °C och under 2 °C. Detta leder också till ett förändrat konkurrentlandskap när för närvarande jämbördiga aktörer anpassar sig för att tillgodose nya förväntningar och potentiella nya konkurrenter gör entré på marknaden. Beroende på gensvaret kan dessa marknadsförändringar påverka intäkter och resultat, varumärke och anseende samt konkurrensmässig positionering.	• Med dokumenterad historik inom koldioxidsnåla och hållbara lösningar är Skanska väl positionerat för att möta en förväntad ökande efterfrågan • Skanska spelar en aktiv roll i internationella samarbeten som WBCSD, WGBC och Envision för att säkra sin ledande position i klimatomställningen • Skanska undersöker potentiella nya möjligheter till följd av klimatomställningen. Exempelvis ökar efterfrågan på renovering av befintliga byggnader avsevärt i klimatscenarier för både 1,5 °C och 2 °C
Anseende Exempel på risker och möjligheter: • Ökad granskning från intressenter, till exempel kunder, tillsynsmyndigheter, media, icke-statliga organisationer, investerare • Ökade förväntningar från intressenter	Ökad granskning från intressenter är redan en realitet och kan fortsätta öka. Ett företags varumärke och anseende kan ta skada om företaget upplevs försena klimatomställningen. Detta är särskilt relevant inom byggnation och fastighetsutveckling, eftersom den byggda miljön står för en stor del av de globala utsläppen.	• Skanskas styrelse och koncernledning har fastställt höga ambitioner, inklusive mål för utsläppsminskning som har validerats externt som Science Based Targets, vilket ger trovärdighet och tillförlitlighet • Skanska ställer höga krav på rapportering och marknadsföringsmaterial, med starkt fokus på trovärdighet och med bevisat stöd för samtliga påståenden. • Skanska har under många år offentliggjort hållbarhetsdata i sin års- och hållbarhetsredovisning, inklusive översiktlig extern granskning av koldioxiddata
Fysiska **Risker och möjligheter förknippade med klimatförändringarnas fysiska konsekvenser**		
Akuta Exempel på risker och möjligheter: • Ökad förekomst av allt intensivare extremväder	Extremväder förekommer redan allt oftare i många delar av världen och dess frekvens och intensitet förväntas öka i flera klimatscenarier, men särskilt i "Business as usual" scenarier med fortsatt ökande utsläpp. Beroende på vilka riskreducerande åtgärder som vidtas kan extremväder orsaka störningar i projekt, med potentiella konsekvenser för exempelvis driftskostnader och tillgångarnas värde.	• Skanska har rutiner för att hantera extremväder där det är relevant för att begränsa dess effekter på verksamheten, inklusive olika riskreducerande åtgärder som översvämningsskydd
Bestående Exempel på risker och möjligheter: • Höga medeltemperaturer • Förändrade havsnivåer, vädermönster och ekosystem	Medeltemperaturen förväntas öka, särskilt i "Business as usual" scenarier med fortsatt ökande utsläpp. Högre temperaturer kan störa utomhusarbeten, medan andra bestående konsekvenser inkluderar höjda havsnivåer, vilket kan påverka attraktiviteten för mark och befintlig egendom, samt öka efterfrågan på infrastrukturprojekt som skapar ökad resiliens.	• Höga temperaturer är redan en realitet på vissa av våra marknader, där vi har rutiner för att garantera säkra arbetsförhållanden. Denna erfarenhet delas inom hela koncernen i takt med att frågan blir aktuell på andra marknader och geografiska platser • Det finns en tydlig efterfrågan på klimatanpassad infrastruktur och byggnation på marknaden. Detta syns allt oftare i anbud, både i Europa och i USA • Klimatriskanalys är en del av Skanskas projekthanterings- och designprocesser

Redovisningsprinciper hållbarhet

Skanska rapporterar i enlighet med GRI:s Standards för hållbarhetsredovisning. Skanska strävar efter att all information och data ska vara relevant, transparent, konsekvent, korrekt och fullständig, samt ge en objektiv bild av koncernens verksamhet. Rapporteringsperiod är 1 januari 2022 till 31 december 2022.

Hållbarhetsdata rapporteras kvartals- eller månadsvis från affärsenheterna med hjälp av vårt system för hållbarhetsrapportering om inget annat anges. Som regel är 5 års data redovisade. Finns inte 5 års data tillgängliga, eller om annat anges, redovisas endast de tillgängliga åren.

Växthusgaser och energi
Skanska beräknar och rapporterar växthusgasutsläppen i enlighet med GHG Protocol Corporate Standard. Scope 2-utsläppen beräknas i enlighet med GHG Protocol Scope 2 Guidance för marknads- och platsbaserade siffror. Scope 3-utsläppen beräknas i enlighet med GHG Protocol Corporate Value Chain (scope 3) Accounting and Reporting Standard. Aktivitetsdata baseras på fakturauppgifter, mätningar i realtid, modeller, uppskattningar och beräkningar eller data som rapporterats av leverantörer. Energikonvertering görs med hjälp av offentligt tillgängliga omvandlingsfaktorer, och utsläppsfaktorer kommer från databaser såsom IEA (2022), BEIS (2022), ICE 3.0 och AIB:s European Residual Mixes 2021. De växthusgaser som ingår i rapporteringen är koldioxid (CO_2), metan (CH_4) och kväveoxid (N_2O). Biogena utsläpp av CO_2 från förbränning av biobränslen och biomassa redovisas separat från direkta (scope 1) växthusgasutsläpp som Utanför scope. Den globala uppvärmningspotentialen (GWP) som används vid beräkningen av CO_2e baseras på IPCC:s fjärde utvärderingsrapport (AR4) över en period om hundra år, med undantag av de beräkningar för scope 2 som använder emissionsfaktorer från IEA, vilka baseras på AR5. Skanska tillämpar finansiell kontroll som konsolideringsmetod. Utsläppsdata innehåller en viss inbyggd osäkerhet på grund av ofullständig vetenskaplig kunskap vid fastställandet av utsläppsfaktorer samt osäkerheter i mätmetoderna, med påföljande effekter på mätningar och uppskattningar.

Basår för Skanskas klimatmål har fastställts baserat på datakvaliteten. Skanska har mätt och rapporterat växthusgasutsläpp sedan 2008. Det första året med översiktlig extern granskning av växthusgasutsläpp var 2014. Basår är 2015 för utsläpp inom scope 1 och 2 samt 2020 för scope 3-utsläpp.

Certifierade kontor och kommersiella byggnader
Certifierade kontor och kommersiella byggnader rapporteras manuellt till Skanskas huvudkontor i Stockholm.

Energibesparingar i nya kontorsfastigheter utvecklade av affärsenheter inom Kommersiell fastighetsutveckling
Siffran beräknas baserat på alla kontorsfastigheter som avyttrades under 2022, utvecklade av affärsenheterna Kommersiell Utveckling Europa, Kommersiell Utveckling Norden och Kommersiell Utveckling USA, vilka alla var certifierade enligt LEED Platinum eller Gold eller BREEAM Excellent eller WELL. Beräkningen är gjord i enlighet med internationella standarder, såsom ASHRAE. Den förväntade årliga energianvändningen fastställs utifrån två modeller, "proposed" och "baseline", för att avgöra energieffektiviteten i aktuella projekt.

Avfall
Indikatorn för avfall till deponi definieras som mängden egengenererat avfall till deponi. Med egengenererat avser Skanska material som tillförts projektet men som inte har använts i produktionen, utan istället betraktas som avfall. Utgrävt material ingår inte i denna definition. Metoden för avfallshantering baseras på de organisatoriska standarderna hos de lokala avfallsentreprenörerna. Olika avfallsentreprenörer används på olika marknader och respektive affärsenhet följer upp kontraktefterlevnad. Avfallsindikatorn mäts genom vikten av det avfall som avskiljs för deponi, dividerat med den totala vikten av egengenererat avfall. Data baseras på fakturauppgifter, antaganden och beräkningar eller data som rapporterats av leverantören, och är därför förenade med viss osäkerhet.

Uppfyllelse av kraven i ledningssystemen ISO 14001 och ISO 45001
Om en extern granskare identifierar en väsentlig avvikelse vid sin granskning ska den rapporteras via systemet för hållbarhetsrapportering.

Hälsa och säkerhet
Arbetsrelaterade olyckor med frånvaro (LTAR) utgör antalet olyckor som resulterar i en personskada som förhindrar den anställde att utföra sina normala arbetsuppgifter under en period om en eller flera arbetsdagar, multiplicerat med en miljon timmar och dividerat med totalt antal arbetstimmar. Totalt antal olyckor utgör alla olyckor som kräver medicinsk behandling. Arbetsrelaterade olyckor med frånvaro utgör en del av de rapporterbara olyckorna och ingår därmed i denna siffra. Antal olyckor med dödlig utgång avser det år då olyckan inträffade. Rapporterade data omfattar både Skanskas anställda och underentreprenörers anställda på Skanskas arbetsplatser. Data baseras på rapportering från projekten. LTAR påverkas av nationella regelverk, normer och regionala definitioner, och är således förenad med viss osäkerhet.

Årlig medarbetarundersökning (YVOS)
Den årliga medarbetarundersökningen genomfördes hösten 2022. Samtliga anställda omfattas, med undantag för yrkesarbetare på Skanska USA Civil och Skanska USA Building på grund av lokala arbetsvillkor. Procentandelen positiva svar avser "Instämmer helt" och "Instämmer" på den femgradiga likertskalan. Det indikerar andelen respondenter som instämmer i ett påstående.

Utbildning i Uppförandekoden
Statistik för utbildning i Uppförandekoden sammanställs av affärsenheternas HR-funktioner och registreras i Skanskas gemensamma rapporteringssystem. Som avvikelse rapporteras alla nyanställda som inte har deltagit i denna utbildning inom en månad från anställningens början. Det finns även ett krav på att tillfällig personal och konsulter som arbetar för Skanska under en medellång till lång tidsperiod ska genomgå utbildningen. Denna tidsperiod är oftast inom tre månader men kan variera mellan affärsenheterna. Repetitionskurser är obligatoriska för alla anställda vartannat år. På grund av skillnaderna i rapporteringen kan procenttalet för medarbetare som genomför sin repetitionsutbildning inom två år i vissa fall sträcka sig över en period på upp till 27 månader.

Human resources
Personalstatistik rapporteras manuellt av affärsenheternas HR-funktioner via Skanskas dataportal Common Analytics. Rapportering sker kvartalsvis och data fördelas efter kön. Antalet anställda avspeglar det faktiska antalet anställda i Skanska vid kvartalets utgång. Varje medarbetare räknas som en anställd, oavsett tjänstgöringsgrad. Medeltal anställda beräknas som ett genomsnitt för de fyra senaste kvartalen.

Förändringar i Hållbarhetsredovisningen mellan 2021 och 2022
- Tillämpning av GRI Standards 2021

Nya data som redovisas:
- Utökad redovisning enligt EU:s taxonomi

Finansiell information

Finansiell analys

Koncernens intäkter ökade både i svenska kronor och i lokal valuta, stärkt av inflation och positiva valutaeffekter. Inom Byggverksamheten ökade intäkterna baserat på en stark orderstock trots marknadsutmaningar. Rörelseresultat minskade något enligt segmentsredovisning men ökade enligt IFRS, både i svenska kronor och i lokal valuta jämfört med föregående år. Rörelsemarginalen inom Byggverksamheten uppgick under året till 3,7 procent och samtliga tre geografiska huvudmarknader, Norden, Europa och USA, bidrog med en stabil lönsamhet. Detta är en effekt av strategiska åtgärder som vidtagits för att minska risken i projektportföljen, men även god hantering av materialbrist och kostnadsökningar. Orderingången ökade jämfört med föregående år och uppgick till 162,7 miljarder kronor. Orderstocken i Byggverksamheten var historiskt hög och uppgick vid årsskiftet till 229,8 miljarder kronor vilket motsvarar 17 månaders produktion. Bostadsutvecklingsverksamheten levererade en god rörelsemarginal på helåret, trots vikande marknad och försäljningsvolymer under andra halvan av 2022. Marknadsaktiviteten har minskat under året och resulterat i en minskad försäljning och långsammare försäljningsprocesser. Hushållen har påverkats negativt av höjda räntor, högre energipriser och högre konsumentprisinflation. Bostadsmarknaden är cyklisk och Skanska fortsätter att bygga en stark landbank och utveckla högkvalitativa och energieffektiva bostäder väl anpassade till den underliggande efterfrågan. Kommersiell fastighetsutveckling hade återigen ett starkt år med försäljningar på samtliga tre marknader. Norden, Centraleuropa och USA har under 2022 avyttrat fastigheter för 12,9 miljarder kronor med försäljningsvinster om 3,6 miljarder kronor enligt segmentsredovisning. Moderna, hållbara och flexibla kommersiella fastigheter efterfrågas och ses som attraktiva av både investerare och hyresgäster. För att möta efterfrågan ökar Skanska också gradvis andelen bostadshyreshus i USA och Danmark, vilket ökar diversifieringen i portföljen. Vid årets slut hade Kommersiell fastighetsutveckling 36 pågående projekt. Aktiviteten på hyresmarknaden har varit dämpad under hela året. Skanska har under året hyrt ut 146 000 kvadratmeter och uthyrning fortsätter vara prioriterat. Under året lanserade Skanska en ny verksamhetsgren, Förvaltningsfastigheter, med ambition att bygga en portfölj av högkvalitativa kontorsfastigheter i Sverige. Under året har tre fastigheter, två i Malmö och en i Stockholm förvärvats, av Kommersiell fastighetsutveckling, till ett totalt värde om 3,7 miljarder.

Marknadsutsikter

Byggverksamhet

Den makroekonomiska situationen förblir osäker men vi är väl positionerade mot sektorer som fortsatt att vara aktiva såsom infrastruktur och social infrastruktur. Marknadsutsikten för anläggningsmarknaden är mestadels stabil, medan marknadsutsikten för husbyggnad är något mer försiktig, där bostadsbyggande och kontorsutveckling i privat regi utgör de svagaste segmenten. Den amerikanska marknaden för husbyggande och anläggning är stark och utgör Skanskas största marknad. Störningar i leverantörskedjan fortsätter att avta, tillgången på material förbättras och kostnaderna för material har börjat plana ut.

Bostadsutveckling

Aktiviteten på bostadsmarknaden var lägre under 2022 eftersom bostadsköpare påverkades av inflation och ökade räntor. Konsumentförtroendet är lågt och vi förväntar oss att aktiviteten på marknaden kommer vara dämpad tills den allmänna ekonomiska situationen stabiliseras. Utbudet av nyproduktion förväntas minska under de kommande åren och det råder en strukturell brist på bostäder av hög kvalitet på många av våra marknader. Arbetslösheten är låg och över tid kommer efterfrågan att återhämta sig och stabilisera den cykliska bostadsmarknaden. Under 2022 har 2 254 (4 084) bostäder sålts och 2 805 (4 363) bostäder startats. Vid utgången av året fanns 7 943 (8 673) bostäder i produktion och av dessa var 65 (73) procent sålda.

Kommersiell fastighetsutveckling

Aktiviteten på hyresmarknaden återhämtar sig gradvis med ett tydligt fokus på flexibla, hållbara lokaler i bra lägen för att attrahera och bibehålla medarbetare. Under 2022 såg vi att investerarmarknaden påverkades av höjda räntor och låga transaktionsvolymer. Yielderna har kommit upp men det finns få transaktioner som kan bekräfta nya yieldnivåer. Inflationen ger samtidigt högre hyresintäkter, vilket i sin tur supporterar fastighetsvärden. Vi fortsätter se polarisering mellan nya och attraktiva kontorsbyggnader och de mindre moderna fastigheterna både på hyres- och investerarmarknaden. Högkvalitativa och hållbara fastigheter med stort serviceutbud är mer attraktiva än det äldre beståndet. Vid årets slut uppgick antalet pågående projekt till 36, motsvarande en uthyrningsbar yta om 808 000 kvadratmeter.

Förvaltningsfastigheter

Hyresgäster fortsätter att efterfråga flexibilitet, hållbarhet och inflyttningsklara lokaler. Hyresmarknaden är fortsatt konkurrensutsatt, men hyrorna förblir mestadels stabila i de tre största städerna i Sverige. Vi fortsätter se polarisering mellan nya och attraktiva kontorsbyggnader och de mindre moderna fastigheterna där högkvalitativa och hållbara fastigheter med stort serviceutbud är mer attraktiva än det äldre beståndet.

Orderingång, orderstock och intäkter i byggverksamheten

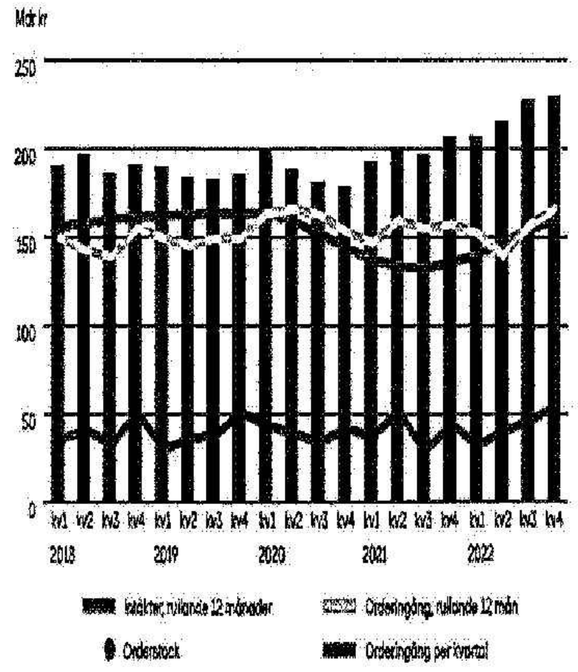

Orderingång

Orderingången uppgick till 162,7 (153,6) miljarder kronor. Ökningen beror främst på ökad orderingång i USA, men även Sverige hade något ökad orderingång. Orderingången i svenska kronor var 4 procent högre än intäkterna under året, att jämföra med föregående år då orderingången var 16 procent högre än intäkterna.

Orderingång och orderstock

	Orderingång		Orderstock	
Mkr	**2022**	**2021**	**2022**	**2021**
Norden	57 832	60 439	69 496	69 711
varav Sverige	33 960	31 966	33 085	33 756
Europa	26 289	27 290	40 624	39 630
USA	78 544	65 860	119 651	97 690
Summa	**162 665**	**153 590**	**229 771**	**207 031**

Orderstock

Orderstocken ökade med 11 procent jämfört med föregående år. Vid utgången av året var den historiskt hög och uppgick till 229,8 (207,0) miljarder kronor. Orderstocken motsvarar 17 (18) månaders produktion.

De amerikanska, nordiska och europeiska verksamheterna svarade för 52, 30 respektive 18 procent av orderstocken.

Segmentsredovisning och IFRS

Koncernen redovisar verksamhetsgrenarna Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling enligt segmentsredovisning, en metod som beskrivs i not 1. Skillnaderna mellan segmentsredovisning och IFRS, vad avser intäkter och rörelseresultat, sammanfattas i tabellerna som följer.

Intäkter

Mkr	**2022**	**2021**
Intäkter per verksamhetsgren enligt segmentsredovisning		
Byggverksamhet	156 004	132 587
Bostadsutveckling	9 475	14 377
Kommersiell fastighetsutveckling	13 552	11 102
Förvaltningsfastigheter	40	
Centralt och Elimineringar	-17 469	-10 490
Totala intäkter enligt segmentsredovisning	**161 602**	**147 576**
Skillnad i redovisningsprinciper	1 572	-3 712
Totala intäkter enligt IFRS	**163 174**	**143 865**

Intäkter enligt IFRS ökade med 13 procent (ökade 4 procent i lokal valuta) till 163,2 (143,9) miljarder kronor.

Intäkterna enligt segmentsredovisning ökade med 10 procent (oförändrad i lokal valuta) till 161,6 (147,6) miljarder kronor. I verksamhetsgrenen Byggverksamhet ökade intäkterna i svenska kronor med 18 procent förstärkt av inflation och positiva valutaeffekter. Av intäkterna i Byggverksamheten genererades 13,6 (10,1) miljarder kronor, motsvarande 9 (8) procent, av koncernens Projektutvecklingsverksamheter. Av intäkterna i Bostadsutveckling på 9 475 (14 377) Mkr utgör 54 (248) Mkr intäkter från joint ventures som har tagits in proportionerligt rad för rad i segmentsredovisningen.

Rörelseresultat

Mkr	**2022**	**2021**
Rörelseresultat per verksamhetsgren enligt segmentsredovisning		
Byggverksamhet	5 770	5 013
Bostadsutveckling	1 011	1 980
Kommersiell fastighetsutveckling	2 903	3 264
Förvaltningsfastigheter	140	
Centralt	-339	-415
Elimineringar	-187	-9
Rörelseresultat enligt segmentsredovisning	**9 297**	**9 832**
Skillnad i redovisningsprinciper	724	-1 539
Rörelseresultat enligt IFRS	**10 021**	**8 293**

Rörelseresultatet enligt IFRS ökade med 21 procent (ökade 14 procent i lokal valuta) till 10 021 (8 293) Mkr.

Rörelseresultatet enligt segmentsredovisning uppgick till 9 297 (9 832) Mkr. Nedskrivningar av omsättnings- och anläggningstillgångar belastar rörelseresultatet med -75 (-298) Mkr främst hänförligt till nedskrivning av omsättningsfastigheter.

Byggverksamhet

I verksamhetsgrenen Byggverksamhet ökade rörelseresultatet och uppgick till 5 770 (5 013) Mkr. Rörelsemarginalen uppgick till 3,7 (3,8) procent, där samtliga tre huvudmarknader bidrog till en stark lönsamhet, vilket resulterade i en leverans över koncernens långsiktiga mål om 3,5% rörelsemarginal eller högre. Föregående år påverkades rörelseresultatet positivt av vinst hänförbar till försäljningen av verksamheten av infrastrukturtjänster i Storbritannien om 370 Mkr samt erhållen utbetalning av överskott från den kollektivavtalade sjukförsäkringen AGS i Sverige om 160 Mkr.

Bostadsutveckling enligt segmentsredovisning

I Bostadsutveckling minskade rörelseresultatet till 1 011 (1 980) Mkr till följd av en försvagad marknad. Rörelsemarginalen i verksamhetsgrenen minskade till 10,7 (13,8) procent. Nedskrivningar av omsättningstillgångar inom Bostadsutveckling belastar resultatet med totalt -11 (-37) Mkr.

Kommersiell fastighetsutveckling enligt segmentsredovisning

Rörelseresultatet för verksamhetsgrenen Kommersiell fastighetsutveckling uppgick till 2 903 (3 264) Mkr. Fastighetsförsäljningar har under året genomförts till ett värde av 12 873 (10 289) Mkr med en försäljningsvinst uppgående till 3 646 (3 928) Mkr samt resultat från joint ventures om 168 (93) Mkr. Nedskrivningar av omsättningsfastigheter inom Kommersiell fastighetsutveckling belastar resultatet med totalt -43 (-170) Mkr.

Förvaltningsfastigheter

Under året förvärvade verksamhetsgrenen Förvaltningsfastigheter tre fastigheter om ett värde på totalt 3 668 Mkr. Rörelseresultatet uppgick till 140 Mkr, varav förändring av fastighetsvärde uppgick till 112 Mkr.

Centralt

Centralt uppgick till -339 (-415) Mkr varav 397 (230) Mkr är hänförbara till OPS-portföljen (Offentlig Privat Samverkan), där försäljningen av Skanskas ägarandel i Royal Papworth Hospital i Storbritannien hade en positiv effekt om 183 Mkr. Under året gjordes nedskrivningar om 0 (0) Mkr.

Elimineringar av internresultat

Elimineringar av vinster i interna projekt uppgick till -187 (-9) Mkr. På koncernnivå elimineras bland annat vinster i Byggverksamheten avseende fastighetsprojekt. Elimineringarna upplöses i samband med att projekten avyttras.

Avkastning på eget kapital och sysselsatt kapital enligt segmentsredovisning

Avkastning på eget kapital uppgick enligt segmentsredovisningen till 15,8 (20,1) procent och avkastning på sysselsatt kapital i Projektutvecklingsverksamheterna uppgick till 8,1 (11,8) procent enligt segmentsredovisning.

Resultat enligt IFRS

Mkr	2022	2021
Rörelseresultat	**10 021**	**8 293**
Finansiella intäkter	395	105
Finansiella kostnader	-104	-273
Finansnetto	**290**	**-168**
Resultat efter finansiella poster	**10 312**	**8 125**
Skatter	-2 027	-1 238
Periodens resultat	**8 284**	**6 887**

Finansnettot uppgick till 290 (-168) Mkr och inkluderar räntekostnader från leasingskulder på -222 (-209) Mkr. Årets skattekostnad uppgick till -2 027 (-1 238) Mkr, motsvarande en skattesats om 20 (15) procent.

Investeringar/desinvesteringar

Mkr	2022	2021
Rörelsen – investeringar		
Förvaltningsfastigheter	-1	
Immateriella tillgångar	-24	-103
Materiella anläggningstillgångar	-2 238	-1 834
Aktier	-696	-731
Omsättningsfastigheter	-22 609	-18 277
varav Bostadsutveckling	-11 378	-11 013
varav Kommersiell fastighetsutveckling	-11 230	-7 264
Rörelsens investeringar	**-25 567**	**-20 945**
Totalt investeringar	**-25 567**	**-20 945**
Rörelsen – desinvesteringar		
Immateriella tillgångar	15	5
Materiella anläggningstillgångar	476	307
Aktier	201	20
Omsättningsfastigheter	19 844	20 268
varav Bostadsutveckling	10 530	10 766
varav Kommersiell fastighetsutveckling	9 314	9 502
Rörelsens desinvesteringar	**20 537**	**20 600**
Strategiska desinvesteringar		
Försäljning av verksamheter	197	732
Strategiska desinvesteringar	**197**	**732**
Totalt desinvesteringar	**20 734**	**21 331**
Summa netto desinvesteringar (+) / investeringar (-)	**-4 833**	**386**
Avskrivningar anläggningstillgångar	-2 714	-2 669

Totalt uppgick koncernens investeringar till -25 567 (-20 945) Mkr. Desinvesteringarna uppgick till 20 734 (21 331) Mkr och koncernens nettoinvesteringar uppgick till -4 833 (386) Mkr.

Nettoinvesteringarna i omsättningsfastigheter uppgick till -2 765 (1 991) Mkr. I Bostadsutveckling uppgick investeringarna i omsättningsfastigheter till -11 378 (-11 013) Mkr varav -2 141 (-2 715) Mkr avsåg förvärv av mark motsvarande 4 831 (4 368) byggrätter. Försäljningspriset för överlämnade bostäder uppgick till 10 530 (10 766) Mkr. Nettoinvesteringar i omsättningsfastigheter i Bostadsutveckling uppgick till -848 (-247) Mkr.

I Kommersiell fastighetsutveckling uppgick investeringarna i omsättningsfastigheter till -11 230 (-7 264) Mkr, varav -1 399 (-617) Mkr avsåg mark. Desinvesteringarna av omsättningsfastigheter uppgick till 9 314 (9 502) Mkr. Nettoinvesteringar i omsättningsfastigheter i Kommersiell fastighetsutveckling uppgick till -1 916 (2 238) Mkr.

Koncernens operativa kassaflöde

Mkr	2022	2021
Kassaflöde från operativ verksamhet	5 885	5 314
Förändring i rörelsekapital	-1 520	3 986
Nettoinvesteringar (-) / desinvesteringar (+)	-5 030	-345
Periodisering	468	-23
Kassaflöde från operativ verksamhet före betalda skatter	**-198**	**8 931**
Betalda skatter i operativ verksamhet	-1 625	-3 861
Kassaflöde från operativ verksamhet inklusive betalda skatter	**-1 823**	**5 070**
Räntenetto och övrigt finansnetto	-565	-1 150
Betalda skatter i finansieringsverksamhet	124	264
Kassaflöde från finansverksamhet	**-441**	**-885**
Operativt kassaflöde från verksamheten	**-2 263**	**4 185**
Strategiska nettodesinvesteringar (+) / investeringar (-)	197	732

Koncernens operativa kassaflöde forts.

Mkr	2022	2021
Utdelning etc.[1]	-4 645	-4 172
Kassaflöde före förändring i räntebärande fordringar och skulder	**-6 711**	**745**
Förändring i räntebärande fordringar och skulder	5 538	-9 729
Årets kassaflöde	**-1 173**	**-8 984**
Likvida medel vid årets början	10 947	19 508
Kursdifferens i likvida medel	240	423
Likvida medel vid årets slut	**10 014**	**10 947**
1) Varav återköp av aktier	-507	-242

Årets kassaflöde uppgick till -1 173 (-8 984) Mkr.

Kassaflöde från operativa verksamheten uppgick till -2 263 (4 185) Mkr, där förändring i rörelsekapital och högre nettoinvesteringar inom Projektutveckling är de främsta orsakerna till förändringen i kassaflödet. Försäljningar från Kommersiell fastighetsutveckling till Förvaltningsfastigheter genererar inget positivt kassaflöde till skillnad från externa försäljningar. Betalda skatter i operativ verksamhet uppgick till -1 625 (-3 861) Mkr där minskningen främst är relaterad till betald skatt under föregående år på försäljningsvinster genererade i USA i slutet av 2020.

Årets kassaflöde om -1 173 (-8 984) Mkr har tillsammans med omräkningsdifferenser om 240 (423) Mkr minskat likvida medel till 10 014 (10 947) Mkr.

Sålda men ännu ej frånträdda utvecklingsprojekt inom Kommersiell fastighetsutveckling till och med 31 december 2022 kommer att ha en positiv effekt på kassaflödet med 6,1 miljarder kronor under åren 2023 till 2026.

Finansiering och likviditet

Koncernen hade vid utgången av 2022 en räntebärande nettofordran uppgående till 10,3 (12,6) miljarder kronor och inkluderar 7,3 (7,0) miljarder kronor i leasingskulder enligt IFRS 16.

I slutet av året uppgick likvida medel och outnyttjade bekräftade kreditlöften till 16,1 miljarder kronor, varav 12,3 miljarder kronor är tillgängliga inom en vecka. Koncernens balansomslutning ökade med 12,6 miljarder kronor och uppgick till 151,6 (139,0) miljarder kronor.

För finansiell ställning se vidare not 6 och 14.

Avkastning på eget och sysselsatt kapital

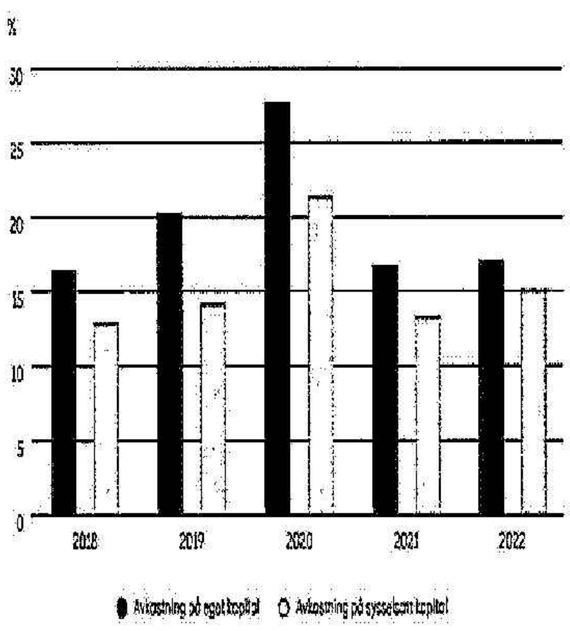

Det egna kapitalet hänförligt till aktieägarna uppgick vid utgången av året till 55 255 (45 465) Mkr. Förutom årets totalresultat, 13 920 Mkr, förklaras förändringen av eget kapital huvudsakligen av utdelning om -4 124 Mkr och aktierelaterade ersättningar kopplade till långsiktiga aktiesparprogrammen (Seop) om 471 Mkr.

Avkastningen på eget kapital ökade till 17,1 (16,9) procent.

Det sysselsatta kapitalet uppgick vid årets slut till 72 845 (66 398) Mkr. Avkastningen på sysselsatt kapital uppgick till 15,2 (13,5) procent.

Soliditet och skuldsättningsgrad

Nettoskuldsättningsgraden uppgick till -0,2 (-0,3) och soliditeten till 36,4 (32,7) procent.

För ytterligare finansiell information se vidare not 6 och 14.

Moderbolaget

Moderbolaget bedriver administrativ verksamhet och omfattar koncernledningen och koncernstaber.

Årets resultat uppgick till 10 030 (10 400) Mkr och avser i huvudsak utdelning från dotterföretag. Medelantalet anställda var 81 (87).

Ersättningar till ledande befattningshavare

För information om de senaste beslutade riktlinjerna för bestämmande av lön och annan ersättning till VD och koncernchef och andra ledande befattningshavare hänvisas till not 37. Styrelsen har, efter rekommendation från ersättningskommittén, föreslagit att årsstämman 2023 beslutar om reviderade ersättningsriktlinjer, se sid 206–208.

Aktiesparprogram (Seop)

Syftet med Skanskas aktiesparprogram (Seop) är att förstärka koncernens möjlighet att behålla och rekrytera kompetenta medarbetare och att knyta dessa närmare bolaget och dess aktieägare.

Programmen ger medarbetare möjlighet att investera i aktier i Skanska och samtidigt få incitament i form av möjlig tilldelning av ytterligare aktier. Denna tilldelning baseras till övervägande del på resultat.

Tilldelning av aktier sker först efter en treårig inlåsningsperiod. För att ha möjlighet att tjäna in matchningsaktier och prestationsaktier måste den anställde ha varit anställd under hela inlåsningsperioden och ha behållit de aktier som inköpts inom ramen för programmet.

Under 2022 var kostnaden för Seop-programmen 471 (388) Mkr, se vidare not 26 och 37.

Tillämpade principer för redovisning av aktiesparprogrammen framgår av not 1, IFRS 2 Aktierelaterade ersättningar.

Forskning och innovation

Under 2022 uppgick direkta kostnader avseende forskning och utveckling till 61 (40) Mkr. Skanskas affärsenheter leder arbetet inom forskning och utveckling. För att samordna arbetet, underlätta kunskapsdelning och skalning över koncernen har Skanska en funktion på koncernnivå som har till uppgift att skapa en koncerngemensam portfölj av initiativ inom forskning och utveckling och innovation. Fokusområden är inom klimat, arbetsplatssäkerhet, produktivitet, digitalisering och kunderbjudanden. För att läsa mer om Skanskas innovativa lösningar på hållbarhetsområdet se hållbarhetsrapporten på sidorna 69–104.

Aktieinformation

I syfte att säkerställa leverans av aktier till deltagare i Skanskas aktiesparprogram (Seop 5 och Seop 6) gav årsstämman 2022 styrelsen mandat att återköpa egna aktier. Bemyndigandet innebär att bolaget kan köpa högst 2 600 000 egna B-aktier för säkerställande av leverans av aktier till deltagare i Seop 5 samt högst 1 000 000 egna B-aktier för säkerställande av leverans av aktier till Seop 6.

Totalt har 2 924 000 aktier återköpts under året till en snittkurs om 173,40 kronor och snittkursen för samtliga återköpta aktier är 144,79 kronor. Kvotvärdet av de återköpta aktierna är 3,00 kronor per aktie eller totalt 8,8 Mkr och aktierna representerar 0,7 procent av det totala aktiekapitalet. Anskaffningskostnaden uppgår till 507 Mkr. Under året har 1 807 557 aktier tilldelats de anställda som deltagit i aktiesparprogrammet. Kvotvärdet av dessa aktier är 3,00 kronor per aktie eller totalt 5,4 Mkr och aktierna representerar 0,4 procent av det totala aktiekapitalet. Innehavet av egna aktier uppgick den 31 december 2022 till 8 771 931 aktier. Kvotvärdet av dessa aktier är 3,00 kronor per aktie, eller totalt 26,3 Mkr och aktierna representerar 2,1 procent av det totala aktiekapitalet. Anskaffningskostnaden uppgår till 1,3 miljarder kronor.

Förslag till utdelning

Styrelsen föreslår att årsstämman den 29 mars 2023 beslutar om en utdelning för 2022 om 7,50 (7,00+3,00) kronor per aktie. Som avstämningsdag för erhållande av utdelning föreslår styrelsen fredagen den 31 mars 2023. Om årsstämman beslutar enligt förslaget beräknas utdelningen komma att utsändas av Euroclear Sweden AB onsdagen den 5 april 2023. Den föreslagna utdelningen uppgår till sammanlagt 3 083 (4 124) Mkr. För moderbolagets innehav av egna B-aktier utgår ingen utdelning. Det totala utdelningsbeloppet kan komma att förändras fram till avstämningsdagen, beroende på återköp av egna B-aktier och överföring av B-aktier till deltagare i långsiktiga aktiesparprogrammen.

Styrelsens motivering till utdelningsförslaget

Styrelsen avger härmed följande motiverade yttrande enligt 18 kap. 4 § aktiebolagslagen med anledning av utdelningsförslaget.

Moderbolagets och koncernens verksamhet, risker i denna verksamhet och styrning, processer och mekanismer för att hantera dessa risker, moderbolagets och koncernens ekonomiska situation per den 31 december 2022 samt vilka redovisningsprinciper som tillämpas för att värdera tillgångar och skulder framgår av denna års- och hållbarhetsredovisning. Föreslagen utdelning reducerar moderbolagets soliditet från 97,5 procent till 97,1 procent och koncernens soliditet från 36,4 procent till 35,1 procent, beräknat per den 31 december 2022.

Styrelsen bedömer att moderbolagets och koncernens soliditet efter att utdelningen lämnats kommer att vara fortsatt god i förhållande till den bransch moderbolaget och koncernen är verksamma inom och, även med hänsyn till hög inflation och höga räntor samt kriget i Ukraina, vara fullt tillräcklig för att moderbolaget och koncernen ska ha förmåga att fullgöra sina förpliktelser på såväl kort som lång sikt. Enligt styrelsens bedömning har moderbolaget och koncernen god beredskap att hantera såväl förändringar av likviditeten som oväntade händelser. Styrelsen anser att moderbolaget och koncernen har förutsättningar att ta framtida affärsrisker och även tåla eventuella förluster. Moderbolagets och koncernens förmåga att göra affärsmässigt motiverade investeringar i enlighet med styrelsens strategi kommer inte att påverkas negativt av utdelningen.

Den föreslagna utdelningen bedöms av styrelsen vara försvarlig med hänsyn till de krav som verksamhetens art, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital samt moderbolagets och koncernens konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt. Styrelsen har härvid beaktat bland annat moderbolagets och koncernens historiska utveckling, förväntad utveckling och konjunkturläget.

Mot bakgrund av ovanstående och baserat på vad styrelsen i övrigt har kännedom om och efter en bedömning av den finansiella ställningen av moderbolaget och koncernen, anser styrelsen att förslaget till utdelning är försvarligt med hänsyn till vad som anges i 17 kap. 3 § aktiebolagslagen.

Koncernens resultaträkning

Mkr	Not	2022	2021
Intäkter	8, 9	163 174	143 865
Kostnader för produktion och förvaltning	10, 12, 13, 36, 41	-146 483	-128 156
Bruttoresultat		**16 692**	**15 709**
Försäljnings- och administrationskostnader	10, 11, 12, 13, 36, 38, 41	-8 998	-7 865
Värdeförändring förvaltningsfastigheter	40	1 692	
Resultat från joint ventures och intresseföretag	20	636	449
Rörelseresultat		**10 021**	**8 293**
Finansiella intäkter	14	395	105
Finansiella kostnader	14, 15	-104	-273
Finansnetto		**290**	**-168**
Resultat efter finansiella poster		**10 312**	**8 125**
Inkomstskatter	16	-2 027	-1 238
Årets resultat		**8 284**	**6 887**
Årets resultat hänförligt till			
Aktieägarna i moderföretag		8 256	6 864
Innehav utan bestämmande inflytande		28	23
Resultat per aktie, kronor	26, 44	20,04	16,64
Resultat per aktie efter utspädning, kronor	26, 44	19,90	16,52
Föreslagen ordinarie utdelning per aktie, kronor		7,50	7,00
Föreslagen extra utdelning per aktie, kronor			3,00

Koncernens totalresultat

Mkr	2022	2021
Årets resultat	**8 284**	**6 887**
Övrigt totalresultat		
Poster som inte kommer att omklassificeras till periodens resultat		
Omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner[1]	3 818	2 585
Skatt hänförlig till poster som inte kommer att omklassificeras till periodens resultat	-792	-575
	3 026	**2 010**
Poster som har eller kommer att omklassificeras till periodens resultat		
Omräkningsdifferenser hänförliga till aktieägarna	2 290	1 808
Omräkningsdifferenser hänförliga till innehav utan bestämmande inflytande	14	7
Säkring av valutarisk i utlandsverksamheter	81	40
Påverkan av kassaflödessäkringar	108	2
Andel övrigt totalresultat för joint ventures och intresseföretag	178	113
Skatt hänförlig till poster som har eller kommer att omklassificeras till periodens resultat	-19	-3
	2 653	**1 966**
Årets övrigt totalresultat efter skatt	**5 679**	**3 977**
Årets totalresultat	**13 963**	**10 863**
Årets totalresultat hänförligt till		
Aktieägarna i moderföretag	13 920	10 834
Innehav utan bestämmande inflytande	43	30
1) Påverkan av sociala avgifter och särskild löneskatt ingår med	717	311

Se även not 26.

Koncernens rapport över finansiell ställning

Mkr	Not	2022-12-31	2021-12-31[1]
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Förvaltningsfastigheter	40	3 758	
Materiella anläggningstillgångar	17	7 803	7 279
Materiella anläggningstillgångar, nyttjanderätter	41	3 256	3 314
Goodwill	18	4 160	3 934
Övriga immateriella tillgångar	19	488	676
Placeringar i joint ventures och intresseföretag	20	2 901	2 185
Finansiella anläggningstillgångar	21	3 607	3 875
Uppskjutna skattefordringar	16	995	1 984
Summa anläggningstillgångar		**26 970**	**23 247**
Omsättningstillgångar			
Omsättningsfastigheter	22	58 474	49 745
Omsättningsfastigheter, nyttjanderätter	41	3 676	3 289
Material och varulager	23	1 300	1 090
Finansiella omsättningstillgångar	21	14 413	18 810
Skattefordringar	16	1 248	1 247
Avtalstillgångar	9	7 772	5 451
Övriga rörelsefordringar	24	27 726	25 212
Kassa och bank	25	10 014	10 947
Summa omsättningstillgångar		**124 623**	**115 791**
TILLGÅNGAR	32	**151 593**	**139 039**
varav räntebärande finansiella anläggningstillgångar	31	3 569	3 838
varav räntebärande omsättningstillgångar	31	24 327	29 694
		27 896	33 531

Mkr	Not	2022-12-31	2021-12-31[1]
EGET KAPITAL	26		
Aktiekapital		1 260	1 260
Tillskjutet kapital		4 186	3 715
Reserver		5 504	2 866
Balanserat resultat		44 161	37 510
Eget kapital hänförligt till aktieägarna		**55 111**	**45 351**
Innehav utan bestämmande inflytande		144	114
SUMMA EGET KAPITAL		**55 255**	**45 465**
SKULDER			
Långfristiga skulder			
Finansiella långfristiga skulder	27	2 714	3 389
Leasingskulder	41	6 328	6 040
Pensioner	28	2 891	5 936
Uppskjutna skatteskulder	16	1 943	1 254
Summa långfristiga skulder		**13 876**	**16 619**
Kortfristiga skulder			
Finansiella kortfristiga skulder	27	4 854	4 780
Leasingskulder	41	953	920
Skatteskulder	16	388	710
Kortfristiga avsättningar	29	10 368	11 239
Avtalsskulder	9	24 059	22 664
Övriga rörelseskulder	30	41 840	36 642
Summa kortfristiga skulder		**82 462**	**76 955**
SUMMA SKULDER		**96 338**	**93 574**
EGET KAPITAL OCH SKULDER	32	**151 593**	**139 039**
varav räntebärande finansiella skulder	31	14 699	14 997
varav räntebärande pensioner och avsättningar	31	2 891	5 936
		17 590	20 933

1) Omräknat i enlighet med vad som anges i not 43.

Information om koncernens ställda säkerheter och eventualförpliktelser framgår av not 33.

Koncernens rapport över förändring i eget kapital

	Eget kapital hänförligt till aktieägarna							
Mkr	Aktie-kapital	Tillskjutet kapital	Omräknings-reserv	Reserv för kassaflödes-säkring	Balanserat resultat	Summa	Innehav utan bestämmande inflytande	Summa eget kapital
Utgående eget kapital 2020/ Ingående eget kapital 2021[1)]	**1 260**	**3 327**	**1 412**	**-506**	**32 795**	**38 288**	**97**	**38 385**
Årets resultat					6 864	6 864	23	6 887
Årets övrigt totalresultat			1 847	112	2 010	3 970	7	3 977
Utdelning					-3 917	-3 917	-13	-3 930
Återköp av 1 048 500 B-aktier					-242	-242		-242
Aktierelaterade ersättningar		388				388		388
Utgående eget kapital 2021/ Ingående eget kapital 2022	**1 260**	**3 715**	**3 259**	**-394**	**37 510**	**45 351**	**114**	**45 465**
Årets resultat					8 256	8 256	28	8 284
Årets övrigt totalresultat			2 371	267	3 026	5 665	14	5 679
Utdelning					-4 124	-4 124	-13	-4 137
Återköp av 2 924 000 B-aktier					-507	-507		-507
Aktierelaterade ersättningar		471				471		471
Utgående eget kapital 2022	**1 260**	**4 186**	**5 631**	**-127**	**44 161**	**55 111**	**144**	**55 255**

1) Ingående balans i eget kapital har justerats med -332 Mkr i enlighet med vad som anges i not 43.

Se även not 26.

Koncernens rapport över kassaflöden

Mkr	2022	2021
Löpande verksamhet		
Rörelseresultat	10 021	8 293
Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet	-4 136	-2 979
Betald inkomstskatt	-1 588	-3 830
Kassaflöde från löpande verksamhet före förändring i rörelsekapitalet	**4 297**	**1 483**
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital		
Investering omsättningsfastigheter	-22 141	-18 420
Desinvestering omsättningsfastigheter	19 844	20 388
Förändring varulager samt rörelsefordringar	-2 708	-2 259
Förändring rörelseskulder	1 188	6 245
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital	**-3 816**	**5 953**
Kassaflöde från löpande verksamhet	**480**	**7 436**
Investeringsverksamhet		
Investering förvaltningsfastigheter	-1	
Investering immateriella tillgångar	-24	-103
Investering materiella anläggningstillgångar	-2 238	-1 825
Investering aktier	-696	-731
Ökning av räntebärande fordringar	-677	-9 977
Försäljning av verksamheter	197	732
Desinvestering immateriella tillgångar	15	5
Desinvestering materiella anläggningstillgångar	476	298
Desinvestering aktier	201	20
Minskning av räntebärande fordringar	6 703	244
Betald inkomstskatt	-37	-30
Kassaflöde från investeringsverksamhet	**3 920**	**-11 368**

Mkr	2022	2021
Finansieringsverksamhet		
Räntenetto	545	117
Övriga finansiella intäkter och kostnader	80	-220
Upptagna lån	3 616	3 565
Amortering av skuld exklusive leasingskulder	-4 118	-3 546
Totalt kassautflöde leasingavtal	-1 178	-1 062
Utdelning	-4 124	-3 917
Återköp av egna aktier	-507	-242
Utdelat till innehav utan bestämmande inflytande	-13	-13
Betald inkomstskatt	124	264
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	**-5 574**	**-5 053**
Årets kassaflöde	**-1 173**	**-8 984**
Likvida medel vid årets början	10 947	19 508
Omräkningsdifferens i likvida medel	240	423
Likvida medel vid årets slut	**10 014**	**10 947**

Förändring i räntebärande nettofordran/nettoskuld

Mkr	2022	2021
Ingående räntebärande nettofordran/nettoskuld	**12 598**	**7 280**
Kassaflöde från löpande verksamhet	480	7 436
Kassaflöde från investeringsverksamheten exklusive förändring i räntebärande fordringar	-2 106	-1 634
Kassaflöde från finansieringsverksamhet exklusive förändring i räntebärande skulder	-5 072	-5 072
Omvärderingar av pensionsskulder	3 100	2 274
Förvärvad/såld nettofordran/nettoskuld	-51	286
Omräkningsdifferenser	887	1 340
Övrigt	470	688
Utgående räntebärande nettofordran/nettoskuld (+/-)	**10 306**	**12 598**

Se även not 35.

Koncernens rapport över kassaflöden, specifikation

Koncernens operativa kassaflödesanalys och förändring i räntebärande nettofordran/nettoskuld

Mkr	2022	2021
Byggverksamhet		
Kassaflöde operativ verksamhet	8 172	6 783
Förändring i rörelsekapital	-1 657	1 787
Nettodesinvesteringar (+) / investeringar (-)	-1 643	-1 548
Totalt Byggverksamhet	**4 871**	**7 022**
Bostadsutveckling		
Kassaflöde operativ verksamhet	-625	-599
Förändring i rörelsekapital	-1	2 039
Nettodesinvesteringar (+) / investeringar (-)	-1 012	-722
Periodisering[1]	205	
Totalt Bostadsutveckling	**-1 433**	**718**
Kommersiell fastighetsutveckling		
Kassaflöde operativ verksamhet	-1 142	-462
Förändring i rörelsekapital	200	37
Nettodesinvesteringar (+) / investeringar (-)	1 839	2 617
Periodisering[1]	263	-23
Totalt Kommersiell fastighetsutveckling	**1 160**	**2 168**
Förvaltningsfastigheter		
Kassaflöde operativ verksamhet	29	
Förändring i rörelsekapital	47	
Nettodesinvesteringar (+) / Investeringar (-)	-3 668	
Totalt Förvaltningsfastigheter	**-3 593**	**0**
Centralt och Elimineringar		
Kassaflöde operativ verksamhet	-548	-407
Förändring i rörelsekapital	-108	122
Nettodesinvesteringar (+) / investeringar (-)	-546	-693
Totalt Centralt och Elimineringar	**-1 203**	**-978**

Mkr	2022	2021
Totalt kassaflöde operativ verksamhet	5 885	5 314
Totalt förändring i rörelsekapital	-1 520	3 986
Totalt nettodesinvesteringar (+) / investeringar (-)	-5 030	-345
Totalt periodisering[1]	468	-23
Totalt kassaflöde från operativ verksamhet före betalda skatter	**-198**	**8 931**
Betalda skatter i operativ verksamhet	-1 625	-3 861
Kassaflöde från operativ verksamhet inklusive betalda skatter	**-1 823**	**5 070**
Räntenetto, övrigt finansnetto och amortering av leasingskulder	-565	-1 150
Betalda skatter i finansieringsverksamhet	124	264
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	**-441**	**-885**
Operativt kassaflöde från verksamheten	**-2 263**	**4 185**
Strategiska nettodesinvesteringar (+) /investeringar (-)	197	732
Utdelning etc[2]	-4 645	-4 172
Kassaflöde före förändring i räntebärande fordringar och skulder	**-6 711**	**745**
Förändring i räntebärande fordringar och skulder exklusive leasingskulder	5 538	-9 729
Periodens kassaflöde	**-1 173**	**-8 984**
Likvida medel vid årets början	10 947	19 508
Omräkningsdifferens i likvida medel	240	423
Likvida medel vid årets slut	**10 014**	**10 947**

1) Avser erlagda likvider under innevarande år avseende desinvesteringar/ investeringar tidigare år, respektive ej betalda desinvesteringar/investeringar avseende innevarande år.

2) Varav återköp aktier	-507	-242

Se även not 35.

Moderbolagets resultaträkning

Mkr	Not	2022	2021
Intäkter	46	768	636
Bruttoresultat		**768**	**636**
Försäljnings- och administrationskostnader	49, 50, 62	-600	-543
Rörelseresultat		**168**	**93**
Resultat från andelar i koncernföretag	47	9 788	10 330
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter	47	96	4
Räntekostnader och liknande resultatposter	47	-4	-26
Resultat efter finansiella poster		**10 048**	**10 401**
Skatt på årets resultat	48	-18	-1
Årets resultat[1]		**10 030**	**10 400**

1) Överensstämmer med årets totalresultat.

Moderbolagets balansräkning

Mkr	Not	2022-12-31	2021-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella anläggningstillgångar	49	1	3
Materiella anläggningstillgångar	50		
Maskiner och inventarier		0	0
Summa materiella anläggningstillgångar		**0**	**0**
Finansiella anläggningstillgångar	51		
Andelar i koncernföretag	52	12 045	11 783
Andelar i samarbetsarrangemang	53	3	3
Fordringar hos koncernföretag	63	11 422	5 669
Uppskjutna skattefordringar	48	56	65
Andra långfristiga fordringar	51	101	107
Summa finansiella anläggningstillgångar		**23 627**	**17 627**
Summa anläggningstillgångar		**23 628**	**17 630**
Kortfristiga fordringar			
Kortfristiga fordringar hos koncernföretag	63	16	42
Skattefordringar		10	10
Övriga kortfristiga fordringar		116	116
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	54	22	18
Summa kortfristiga fordringar		**164**	**186**
Summa omsättningstillgångar		**164**	**186**
TILLGÅNGAR	59	**23 792**	**17 816**

Mkr	Not	2022-12-31	2021-12-31
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital	55		
Aktiekapital		1 260	1 260
Reservfond		598	598
Bundet eget kapital		**1 858**	**1 858**
Balanserad vinst		11 307	5 068
Årets resultat		10 030	10 400
Fritt eget kapital		**21 337**	**15 468**
Summa eget kapital		**23 195**	**17 326**
Avsättningar	56		
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	57	134	167
Övriga avsättningar		79	84
Summa avsättningar		**213**	**251**
Långfristiga räntebärande skulder	58		
Skulder till koncernföretag	63	276	134
Summa långfristiga räntebärande skulder		**276**	**134**
Kortfristiga skulder	58		
Leverantörsskulder		24	23
Skulder till koncernföretag	63	2	3
Övriga skulder		5	2
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		77	77
Summa kortfristiga skulder		**108**	**105**
EGET KAPITAL OCH SKULDER	59	**23 792**	**17 816**

Moderbolagets förändring i eget kapital

Mkr	Aktiekapital	Reservfond	Fritt eget kapital	Summa eget kapital
Ingående eget kapital 2021	**1 260**	**598**	**8 794**	**10 652**
Årets resultat[1]			10 400	10 400
Utdelning			-3 917	-3 917
Återköp av 1 048 500 B-aktier			-242	-242
Aktierelaterade ersättningar			388	388
Ersättning från dotterföretag för utgivna aktier enligt aktiesparprogram			45	45
Utgående eget kapital 2021/ Ingående eget kapital 2022	**1 260**	**598**	**15 468**	**17 326**
Årets resultat[1]			10 030	10 030
Utdelning			-4 124	-4 124
Återköp av 2 924 000 B-aktier			-507	-507
Aktierelaterade ersättningar			471	471
Ersättning från dotterföretag för utgivna aktier enligt aktiesparprogram			0	0
Utgående eget kapital 2022	**1 260**	**598**	**21 337**	**23 195**

1) Överensstämmer med årets totalresultat.

Se även not 55.

Moderbolagets kassaflödesanalys

Mkr	2022	2021
Löpande verksamhet		
Rörelseresultat	168	93
Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet	26	20
Betald inkomstskatt	10	-7
Kassaflöde från löpande verksamhet före förändring i rörelsekapitalet	**204**	**106**
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital		
Förändring rörelsefordringar	22	-26
Förändring rörelseskulder	-36	17
Kassaflöde från förändring i rörelsekapital	**-14**	**-9**
Kassaflöde från löpande verksamhet	**190**	**97**
Investeringsverksamhet		
Ökning av räntebärande fordringar	-5 753	-5 285
Försäljning av immateriella tillgångar		2
Minskning av räntebärande fordringar	6	
Kassaflöde från investeringsverksamhet	**-5 747**	**-5 283**
Finansieringsverksamhet		
Räntenetto	92	-22
Erhållna utdelningar	9 788	10 330
Upptagna lån	142	
Amortering av skuld		-1 077
Utdelning	-4 124	-3 917
Återköp av aktier	-507	-242
Betald inkomstskatt	-19	5
Betalning från dotterföretag avseende aktiesparprogram	185	109
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	**5 557**	**5 186**
Årets kassaflöde	**0**	**0**
Likvida medel vid årets början	0	0
Likvida medel vid årets slut	**0**	**0**

Se även not 61.

Noter med Redovisnings- och värderingsprinciper

Belopp i miljoner kronor (Mkr) där annat ej anges.

Intäkter redovisas med positivt tecken och kostnader med negativt tecken.

Både tillgångar och skulder redovisas med positivt tecken.

Räntebärande nettofordran/nettoskuld redovisas med positivt tecken om det är en fordran och negativt tecken om det är en skuld.

Ackumulerade avskrivningar och ackumulerade nedskrivningar redovisas med negativt tecken.

Innehållsförteckning noter

Koncernen		Sida
Not 1	Redovisnings- och värderingsprinciper	120
Not 2	Kritiska uppskattningar och bedömningar	129
Not 3	Effekter av ändrade redovisningsprinciper	129
Not 4	Rörelsesegment	129
Not 5	Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter	132
Not 6	Finansiella instrument och finansiell riskhantering	133
Not 7	Förvärv av rörelse	141
Not 8	Intäkter	141
Not 9	Avtalstillgångar och avtalsskulder	142
Not 10	Rörelsens kostnader fördelat per kostnadsslag	143
Not 11	Försäljnings- och administrationskostnader	143
Not 12	Avskrivningar	143
Not 13	Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar	144
Not 14	Finansnetto	146
Not 15	Lånekostnader	146
Not 16	Inkomstskatter	146
Not 17	Materiella anläggningstillgångar	148
Not 18	Goodwill	150
Not 19	Immateriella tillgångar	151
Not 20 A	Dotterföretag	152
Not 20 B	Placeringar i joint ventures och intresseföretag	152
Not 20 C	Gemensamma verksamheter	156
Not 21	Finansiella tillgångar	157
Not 22	Omsättningsfastigheter/ Projektutveckling	158

Koncernen		Sida
Not 23	Material- och varulager	159
Not 24	Övriga rörelsefordringar	159
Not 25	Kassa och bank	159
Not 26	Eget kapital/Resultat per aktie	160
Not 27	Finansiella skulder	162
Not 28	Pensioner	163
Not 29	Avsättningar	167
Not 30	Övriga rörelseskulder	168
Not 31	Specifikation av räntebärande nettofordran/nettoskuld per tillgång och skuld	169
Not 32	Förväntade återvinningstider på tillgångar och skulder	171
Not 33	Ställda säkerheter, eventualförpliktelser och eventualtillgångar	172
Not 34	Valutakurser, samt effekt av ändrade valutakurser	173
Not 35	Kassaflödesanalys	176
Not 36	Personal	178
Not 37	Ersättning till ledande befattningshavare och styrelseledamöter	179
Not 38	Arvode och ersättningar till revisorer	183
Not 39	Upplysningar om transaktioner med närstående	183
Not 40	Förvaltningsfastigheter	184
Not 41	Leasing	185
Not 42	Händelser efter rapportperioden	187
Not 43	Koncernen fem år i sammandrag	187
Not 44	Definitioner	192

Moderbolaget		Sida
Not 1	Redovisnings- och värderingsprinciper	128
Not 45	Finansiella instrument	195
Not 46	Intäkter	196
Not 47	Finansnetto	196
Not 48	Inkomstskatter	196
Not 49	Immateriella tillgångar	197
Not 50	Materiella anläggningstillgångar	197
Not 51	Finansiella anläggningstillgångar	197
Not 52	Andelar i koncernföretag	198
Not 53	Andel i samarbetsarrangemang	198
Not 54	Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	198
Not 55	Eget kapital	198
Not 56	Avsättningar	199
Not 57	Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	199
Not 58	Skulder	199
Not 59	Förväntade återvinningstider på tillgångar och skulder	200
Not 60	Ställda säkerheter och eventualförpliktelser	201
Not 61	Kassaflödesanalys	202
Not 62	Löner	202
Not 63	Upplysningar om transaktioner med närstående	203
Not 64	Upplysningar enligt årsredovisningslagens 6 kapitel 2 a §	203
Not 65	Kompletterande upplysningar	204
Not 66	Händelser efter rapportperioden	204
Not 67	Vinstdisposition	204

Not 1. Koncernens redovisnings- och värderingsprinciper

Överensstämmelse med lag och normgivning
I enlighet med den av Europeiska unionen (EU) beslutade förordningen om tillämpning av internationella redovisningsstandarder har koncernredovisningen för det räkenskapsår som avslutades den 31 december 2022 upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) och International Accounting Standards (IAS), utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) samt tolkningsuttalanden från IFRS Interpretations Committee och dess föregångare Standing Interpretations Committee (SIC), till den del dessa standarder och tolkningsuttalanden har godkänts av EU. Vidare har den av Rådet för finansiell rapportering utgivna rekommendationen RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner tillämpats liksom Uttalanden från Rådet för finansiell rapportering.

Belopp i tabeller och uttalanden överensstämmer inte alltid med den beräknade summan av relaterade poster på grund av avrundningsdifferenser. Målet är att varje rad ska överensstämma med källan och därför kan det finnas avrundningsskillnader som påverkar summan när de presenterade raderna läggs samman.

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen utom i de fall som anges nedan under avsnittet "Moderbolagets redovisnings- och värderingsprinciper".

Moderbolagets årsredovisning och koncernredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 2 februari 2023. Moderbolagets resultat- och balansräkning och koncernens resultaträkning och rapport över finansiell ställning blir föremål för fastställelse på årsstämma den 29 mars 2023.

Förutsättningar vid upprättande av koncernens finansiella rapporter
Moderbolagets funktionella valuta är svenska kronor som även utgör rapporteringsvalutan för moderbolaget och för koncernen. Det innebär att de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp, om inte annat anges, är avrundade till närmaste miljontal.

De finansiella rapporterna har upprättats enligt fortlevnadsprincipen.

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Verkliga utfallet kan avvika från dessa uppskattningar och bedömningar.

Uppskattningarna och antagandena ses över regelbundet. Ändringar av uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkar denna period, eller i den period ändringen görs och framtida perioder om ändringen påverkar både aktuell period och framtida perioder.

Bedömningar gjorda av företagsledningen vid tillämpningen av IFRS som har betydande inverkan på de finansiella rapporterna och gjorda uppskattningar som kan medföra väsentliga justeringar i påföljande års finansiella rapporter beskrivs närmare i not 2.

De följande angivna redovisningsprinciperna för koncernen har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i koncernens finansiella rapporter, om inte annat framgår. Koncernens redovisningsprinciper har tillämpats konsekvent på rapportering och konsolidering av moderbolag, dotterföretag, intresseföretag och samarbetsarrangemang.

Nyheter
IAS 37 Avsättningar, eventualförpliktelser och eventualtillgångar har ändrats och klargör vilka utgifter som ska inkluderas vid bedömning av förlustkontrakt. Detta har inte fått väsentlig effekt på Skanskas redovisning.

Övriga förändringar av standarder och tolkningar som trädde i kraft 1 januari 2022 har inte heller fått en väsentlig effekt på Skanskas redovisning.

IASB har utfärdat ändringar tillämpliga från 1 januari 2023:
- IAS 1 Utformning av finansiella rapporter gällande klassificering av skulder som kortfristiga eller långfristiga där en rättighet i avtalet att skjuta upp en betalning avgör hur skulden ska klassificeras samt gällande krav på att upplysa om materiella redovisningsprinciper,
- IAS 8 Redovisningsprinciper gällande definitionen av uppskattningar och bedömningar samt
- IAS 12 Inkomstskatter som tydliggör att undantag från att redovisa uppskjuten skatt på vissa transaktioner inte längre får tillämpas.

Ingen av dessa ändringar har någon väsentlig påverkan på Skanskas redovisning.

Förtida tillämpning av ny eller reviderad IFRS och tolkningsuttalanden
Förtida tillämpning av kommande eller ändrad IFRS eller tolkningsuttalande har inte skett.

IAS 1 – Utformning av finansiella rapporter
Resultaträkning
Som intäkter redovisas projektintäkter, ersättningar för andra utförda tjänster, försäljning av omsättningsfastigheter, material- och varuleveranser, hyresintäkter och andra rörelseintäkter. Intäkter vid försäljning av maskiner, inventarier, anläggningsfastigheter och immateriella tillgångar medtas ej här utan nettoredovisas bland rörelsekostnader mot tillgångarnas redovisade värden. Se not 10.

Som kostnader för produktion och förvaltning redovisas bland annat direkta och indirekta tillverkningskostnader, förlustriskreserveringar, redovisade värden för sålda omsättningsfastigheter, kundförluster och kostnader för garantiåtaganden. Häri ingår också avskrivningar på anläggningstillgångar som använts för produktion och förvaltning. Förändring av marknadsvärde på derivat kopplade till rörelsen redovisas inom rörelseresultat.

Orealiserade och realiserade värdeförändringar på förvaltningsfastigheter redovisas netto på egen rad i resultaträkningen.

I försäljnings- och administrationskostnader ingår sedvanliga administrationskostnader, teknikkostnader, försäljningskostnader och avskrivningar på maskiner och inventarier som använts för försäljning och administration. Som försäljnings- och administrationskostnad redovisas även nedskrivningar på goodwill.

Resultat från joint ventures och intresseföretag, efter skatt, särredovisas i resultaträkningen och ingår i rörelseresultatet.

Finansiella intäkter och kostnader redovisas uppdelat på två poster: Finansiella intäkter och Finansiella kostnader. Som finansiella intäkter redovisas bland annat ränteintäkter, utdelningar och övrigt finansnetto. Bland finansiella kostnader ingår bland annat räntekostnader och övrigt finansnetto. Förändringar av marknadsvärdet på finansiella instrument, främst derivat kopplade till finansiella aktiviteter, redovisas som en särskild delpost fördelat på finansiella intäkter och finansiella kostnader. Nettot av kursdifferenser samt resultat vid aktieförsäljningar redovisas antingen som finansiell intäkt eller finansiell kostnad. Finansiella intäkter och kostnader beskrivs närmare i not 6 och i not 14.

Totalresultat
I rapporten Koncernens totalresultat upptas förutom årets resultat de poster som ingår i övrigt totalresultat. Häri ingår omräkningsdifferenser, säkring av valutarisker i utlandsverksamheter, omvärderingar relaterade till pensionsanknutna tillgångar och skulder, påverkan av kassaflödessäkringar samt skatt på dessa poster.

Rapport över finansiell ställning
Tillgångar
Tillgångar delas in i omsättningstillgångar och anläggningstillgångar. En tillgång betraktas som omsättningstillgång om den förväntas bli realiserad inom tolv månader från balansdagen eller inom företagets verksamhetscykel. Med verksamhetscykel avses tiden från slutande av avtal till att företaget erhåller likvida medel med anledning av godkänd slutbesiktning eller leverans av varor (inklusive fastigheter). Med hänsyn till att koncernen utför stora entreprenadprojekt och genomför projektutveckling får kriteriet verksamhetscykel till följd att många fler tillgångar betecknas som omsättningstillgångar än om enbart kriteriet inom tolv månader funnits.

Likvida medel består av kassamedel och omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut samt kortfristiga likvida placeringar med en löptid från anskaffningstidpunkten understigande tre månader, vilka är utsatta för endast en obetydlig risk för värdefluktuationer. Utställda checkar minskar likvida medel först vid inlösen. Likvida medel som ej kan disponeras fritt redovisas som omsättningstillgångar (kortfristiga fordringar) om restriktionen kommer att upphöra inom tolv månader från balansdagen. I andra fall redovisas de likvida medlen som anläggningstillgångar. Likvida medel som tillhör en gemensam verksamhet är likvida medel med restriktioner om de endast kan användas för att betala den gemensamma verksamhetens skulder.

Tillgångar som uppfyller kraven i IFRS 5 Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter, upptas som en egen post bland omsättningstillgångar.

I not 31 visas fördelningen mellan räntebärande och icke räntebärande tillgångar.

I not 32 är tillgångarna uppdelade på beloppen för tillgångar som förväntas återvinnas inom tolv månader från balansdagen och tillgångar som förväntas återvinnas efter tolv månader från balansdagen. Uppdelningen för icke finansiella anläggningstillgångar baseras på förväntad årlig avskrivning. Uppdelningen för omsättningsfastigheter grundas i huvudsak på utfallen under de tre senaste åren. Denna uppdelning är än mer osäker än för andra tillgångar då utfallet under det kommande året starkt påverkas av när enskilt stora fastigheter fränträds.

Eget kapital
Koncernens egna kapital delas upp på aktiekapital, tillskjutet kapital, reserver, balanserat resultat samt innehav utan bestämmande inflytande.

Not 1. Koncernens redovisnings- och värderingsprinciper forts.

Förvärv av egna aktier redovisas som en avdragspost från eget kapital. Likvid från avyttring av aktier redovisas som en ökning av eget kapital. Eventuella transaktionskostnader redovisas direkt mot eget kapital.

Utdelningar redovisas som skuld efter det att bolagsstämman godkänt utdelningen.

Redogörelse om det egna kapitalet, årets förändringar och upplysningar kring förvaltning av kapitalet lämnas i not 26.

Skulder

Skulder delas upp på kortfristiga skulder och långfristiga skulder. Som kortfristiga skulder redovisas skulder som antingen skall betalas inom tolv månader från balansdagen eller, dock endast beträffande rörelserelaterade skulder, förväntas bli betalda inom verksamhetscykeln. Då hänsyn således tas till verksamhetscykeln redovisas inga icke räntebärande skulder, som exempelvis leverantörsskulder och upplupna personalkostnader, som långfristiga. Skulder som på grund av diskontering redovisas som räntebärande är medtagna bland kortfristiga skulder då de betalas inom verksamhetscykeln. Räntebärande skulder kan redovisas som långfristiga, även om de förfaller till betalning inom tolv månader från balansdagen, om den ursprungliga löptiden var längre än tolv månader och företaget träffat överenskommelse om att refinansiera förpliktelsen långfristigt före rapportperiodens slut. Information om skulder lämnas i noterna 27 och 30.

I not 32 är skulderna uppdelade på beloppen för skulder som skall betalas inom tolv månader från balansdagen och skulder som betalas efter tolv månader från balansdagen. Vidare lämnas i not 31 uppgift om fördelningen mellan räntebärande och icke räntebärande skulder.

IFRS 10 Koncernredovisning

Koncernredovisningen omfattar bokslut för moderbolaget och de företag, i vilka moderbolaget, direkt eller indirekt, har ett bestämmande inflytande. Enligt IFRS 10 föreligger bestämmande inflytande när investeraren kan styra verksamheten, har rätt till, eller är exponerad för, rörlig avkastning från engagemanget i investeringsobjektet och kan genom inflytandet över investeringsobjektet påverka sin avkastning från investeringsobjektet. Om ett dotterföretag vid förvärvstidpunkten uppfyller villkoren för att klassificeras som att det innehas för försäljning i enlighet med IFRS 5 redovisas det i enlighet med den redovisningsstandarden.

Försäljning av andelar i dotterföretag redovisas som eget kapitaltransaktion när transaktionen inte medför att det bestämmande inflytandet går förlorat. Om kontrollen över ett koncernföretag som bedriver rörelse upphör, värderas eventuellt återstående innehav till verkligt värde. Innehav utan bestämmande inflytande kan få ett negativt värde om ett delägt dotterföretag går med förlust.

Förvärvade företag medtas i koncernredovisningen från och med det kvartal inom vilket förvärvet sker. På motsvarande vis medtas avyttrade företag fram till och med sista kvartalet före tidpunkten för avyttringen.

Koncerninterna fordringar, skulder, intäkter och kostnader elimineras i sin helhet vid upprättandet av koncernredovisningen.

Vinster som uppkommer vid koncerninterna transaktioner och som ur koncernsynpunkt är orealiserade på balansdagen elimineras i sin helhet. Orealiserade förluster på koncerninterna transaktioner elimineras också på samma sätt som orealiserade vinster, såvida inte förlusten motsvaras av ett nedskrivningsbehov.

Goodwill, hänförlig till utlandsverksamhet, är uttryckt i lokal valuta. Omräkningen till svenska kronor följer IAS 21. Information om goodwill lämnas i not 18.

IFRS 3 Rörelseförvärv

I denna redovisningsstandard behandlas rörelseförvärv, med vilket avses sammanförande av separata företag eller verksamheter. Om förvärvet ej avser rörelse, vilket är normalt vid förvärv av fastigheter, tillämpas inte IFRS 3. I sådana fall gäller i stället att förvärvskostnaden fördelas på de enskilt identifierbara tillgångarna och skulderna efter deras verkliga värden vid förvärvstidpunkten utan uppbokning av goodwill och uppskjuten skatteforaran/skatteskuld med anledning av förvärvet.

Förvärv av rörelser, oavsett om förvärven avser andelar i annat företag eller ett direkt förvärv av tillgångar och skulder, redovisas enligt förvärvsmetoden. Om förvärvet avser andelar i ett företag innebär metoden att förvärvet betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärvar dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder och eventualförpliktelser. Det koncernmässiga anskaffningsvärdet fastställs genom en förvärvsanalys i anslutning till förelseförvärvet. I analysen fastställs dels anskaffningsvärdet för andelarna eller rörelsen, dels det verkliga värdet av förvärvade identifierbara tillgångar samt övertagna skulder och eventualförpliktelser. Koncernmässig goodwill beräknas som skillnaden mellan anskaffningsvärdet för dotterföretagsandelarna och det verkliga värdet netto av förvärvade tillgångar, övertagna skulder och skuldförd del av eventualförpliktelser. Om innehav utan bestämmande inflytande kvarstår efter förvärvet görs beräkning av goodwill normalt endast utifrån koncernens andel av den förvärvade rörelsen.

Transaktionskostnader vid rörelseförvärv kostnadsförs direkt. Vid stegvisa förvärv omvärderas tidigare innehav till verkligt värde och resultatet redovisas i resultaträkningen när det bestämmande inflytandet uppnås. Villkorade köpeskillingar värderas vid förvärvstillfället och upptas till verkligt värde. Om villkorade köpeskillingar i efterföljande bokslut omvärderas redovisas förändringen i resultaträkningen.

Goodwill värderas till anskaffningsvärde minus ackumulerade nedskrivningar. Goodwill fördelas till kassagenererande enheter med årlig prövning av nedskrivningsbehov enligt IAS 36.

Vid rörelseförvärv där anskaffningskostnaden understiger nettovärdet av förvärvade tillgångar och övertagna skulder samt eventualförpliktelser, redovisas skillnaden direkt i resultaträkningen.

IAS 21 Effekterna av ändrade valutakurser

Transaktioner i utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas till den funktionella valutan efter den valutakurs som föreligger på transaktionsdagen. Monetära tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till den funktionella valutan efter den valutakurs som föreligger på balansdagen. Valutakursdifferenser som uppstår vid omräkningarna redovisas i resultaträkningen. Icke-monetära tillgångar och skulder som redovisas till historiska anskaffningsvärden omräknas till valutakurs vid transaktionstillfället.

Funktionell valuta är valutan i de primära ekonomiska miljöer där de i koncernen ingående företagen bedriver sin verksamhet.

Utländska verksamheters finansiella rapporter

Tillgångar och skulder i utlandsverksamheter, inklusive goodwill och andra koncernmässiga över- och undervärden, omräknas till svenska kronor efter den valutakurs som råder på balansdagen. Intäkter och kostnader i en utlandsverksamhet omräknas till svenska kronor efter genomsnittskurs.

Nettoinvestering i en utlandsverksamhet

Omräkningsdifferenser som uppstår i samband med omräkning av en utländsk nettoinvestering redovisas bland övrigt totalresultat. Valutalån och valutaderivat för säkring av omräkningsexponering värderas till balansdagens kurs. Kursdifferenser redovisas, med beaktande av skatteeffekten, bland övrigt totalresultat.

Med säkring av omräkningsexponering reduceras valutaeffekten vid omräkning av utlandsverksamheter till svenska kronor. Eventuell terminspremie periodiseras över löptiden och redovisas som ränteintäkt eller räntekostnad.

Vid avyttring av en utlandsverksamhet omförs de till verksamheten hänförliga ackumulerade omräkningsdifferenserna och ackumulerade kursdifferenserna från eventuell valutasäkring till koncernens resultaträkning.

IFRS 5 Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter

En avvecklad verksamhet är en del av ett företags verksamhet som representerar en självständig rörelsegren eller en väsentlig verksamhet inom ett geografiskt område och ingår i en enda samordnad plan för att avyttra en självständig rörelsegren eller en väsentlig verksamhet som bedrivs inom ett geografiskt område, eller är ett dotterföretag som förvärvats uteslutande för att vidaresäljas.

Klassificering som en avvecklad verksamhet sker vid avyttring eller vid en tidigare tidpunkt då verksamheten uppfyller kriterierna för att klassificeras som innehav för försäljning. En avyttringsgrupp som ska läggas ned kan också kvalificeras som en avvecklad verksamhet om den uppfyller kriterierna ovan.

För att en anläggningstillgång eller en avyttringsgrupp ska klassificeras som att den innehas för försäljning ska tillgången (avyttringsgruppen) vara tillgänglig för försäljning i befintligt skick. Det måste även vara mycket sannolikt att försäljning kommer att ske. För att en försäljning ska framstå som mycket sannolik måste beslut ha tagits på ledningsnivå, aktivt arbete ha påbörjats för att hitta köpare och fullborda planen, tillgången eller avyttringsgruppen aktivt marknadsförts till ett pris som är rimligt i förhållande till dess verkliga värde och det är troligt att försäljningen kommer att ske inom ett år. Inom Skanska gäller dessutom att om en enskild anläggningstillgång avses så ska värdet av den överstiga 100 MEUR.

Avskrivning görs ej på en anläggningstillgång så länge som den är klassificerad som att den innehas för försäljning.

Anläggningstillgångar som klassificerats som att de innehas för försäljning, avyttringsgrupper och till dem hänförliga skulder samt avvecklade verksamheter särredovisas i rapport överfinansiell ställning.

IAS 28 Innehav i intresseföretag och joint ventures

Som intresseföretag redovisas företag i vilka koncernen utövar ett betydande, men ej bestämmande, inflytande vilket presumeras vara fallet när innehavet uppgår till minst 20 och högst 50 procent av rösterna. Det förutsätts dessutom att ägandet utgör ett led i en varaktig förbindelse och att innehavet ej skall redovisas som ett samarbetsarrangemang.

Intresseföretag redovisas enligt kapitalandelsmetoden vilken också tillämpas för joint ventures. Se IFRS 11.

Kapitalandelsmetoden
Från och med den tidpunkt som det betydande inflytandet, eller det gemensamt bestämmande inflytandet i intresseföretag, erhålls i ett joint venture, redovisas andelen i intresseföretag och joint venture, redovisas vid förvärvet mellan anskaffningsvärdet och Skanskas andel av det verkliga värdet för innehavet och skulder och skuldförbindelser som övertagits som resultat från joint ventures resultat efter skatt redovisning av förvärvade övervärden och intresseföretagets och joint ventures nettotillgångar. Eventuella avskrivningar och nedskrivningar av förvärvade övervärden på koncernmässig goodwill och immateriella tillgångar hänförliga till intresseföretagets och joint ventures identifierbara tillgångar, enligt IFRS 3. Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen redovisade värdet på aktierna i intresseföretagen och joint ventures motsvarar av koncernens andel i intresseföretagen ägda kapital samt koncernmässig goodwill och övervärden och avdrag för internvinster. Koncernens andel av intresseföretagets och joint ventures resultat efter skatt redovisas som resultat från joint ventures resultat efter skatt i resultaträkningen. Eventuella avskrivningar och nedskrivningar av förvärvade övervärden beaktas. Erhållna utdelningar från intresseföretaget och joint ventures minskar investeringens redovisade värde. Om koncernens andel av intresseföretagets förluster i intresseföretaget och joint ventures överstiger det redovisade värdet på andelarna i koncernen reduceras andelarnas värde till noll. Avräkning för förluster sker även mot långfristiga finansiella fordringar som utgör en del av Skanskas nettoinvestering i intresseföretaget och joint ventures och därför redovisas som aktier. Fortsatta förluster redovisas endast om koncernen har förmått garantier för ett sådant förluster uppkommit i intresseföretaget och joint ventures, och då som en avsättning.

Elimineringar av internresultat
Av vinster som uppstår vid transaktioner mellan koncernen och ett intresseföretag eller ett joint venture elimineras den del som motsvarar koncernens ägarandel. Om tillgången som en avsättning för internvinst redovisas i intresseföretag och joint ventures och därför redovisas som en avsättning. Om en transaktion mellan koncernen och ett intresseföretag eller ett joint venture ger upphov till en förlust, elimineras förlusten endast om den inte motsvarar ett nedskrivningsbehov för tillgången.

Om vinsten eller förlusten uppstått hos intresseföretaget eller i ett joint venture påverkar elimineringen det resultat enligt ett så kallat Avtal om ekonomiska eller samhälleliga tjänster, redovisar entreprenadtjänsten och förvaltningstjänsten redovisas i enlighet med IFRS 15. Ersättningen kan vara rätten till en finansiell tillgång eller en immateriell tillgång. Om operatören har en finansiell fastställbara belopp (ersättningsmodellen) är baserad på slutkurs eller en flygplats) redovisas en finansiell tillgång, och inbetalningen redovisas då som en amortering av den finansiella fordran. Om koncernens andel av intresseföretaget eller joint ventures minskar reduceras andelarnas värde till noll. Avräkning för förluster av Skanskas nettoinvestering i intresseföretaget

Not 1. Koncernens redovisnings- och värderingsprinciper forts.

IFRS 15, ska redovisas som en tillgång om utgifterna har ett direkt samband med ett avtal eller med ett förvärtat avtal, om utgifterna skapar eller förbättrar resurser som kommer att användas för att uppfylla prestationsåtaganden i framtiden och dessutom förväntas återvinnas. Dessa "Tillgångar som uppkommer från utgifter för att erhålla eller fullgöra ett avtal med kund" ingår i posten Avtalstillgångar och redovisas i not 9.

I avtalstillgångar och avtalsskulder redovisas nettot av upparbetade intäkter och fakturerade belopp per projekt. Förskottsfakturering sker ofta i byggverksamheten enligt avtal. När fakturering skett redovisas en kundfordran.

Förlustkontrakt kostnadsförs direkt och avsättning för förlust görs för återstående arbeten och redovisas enligt IAS 37.

Som anges under rubriken "IFRS 8 Rörelsesegment", sida 126, så tillämpas i segmentsredovisningen för verksamhetsgrenarna Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling en annan princip för fastställelse av tidpunkt för intäktsredovisning.

Byggverksamheten bygger och renoverar hus, anläggningar och infrastruktur. Inom verksamhetsgrenen utförs även uppdrag av servicekaraktär, såsom byggservice, drift och underhåll. Inom denna verksamhet är kunderna både beställare från den offentliga sektorn och den privata.

Kombination av avtal är sällan aktuellt, men avtalsändringar, såsom tilläggsbeställningar, är vanligt förekommande. I de flesta fall är tillagda varor och tjänster inte distinkta och därför utgör de en del av ett enda prestationsåtagande som delvis är uppfyllt vid tidpunkten för avtalsändringen och redovisas som om den vore en del av det befintliga avtalet.

Oftast är avtalen inom denna verksamhet av det slaget att endast ett prestationsåtagande identifieras. Byggverksamhetens prestationsåtaganden är entreprenaduppdrag eller serviceåtagande, exempelvis uppförande av byggnad på kundens mark respektive underhåll av befintliga anläggningar såsom vägar. Om ett avtal innebär verksamhet i olika geografiska lägen, i olika tidsperioder eller har olika riskexponering kan identifiering av flera prestationsåtaganden förekomma.

Om rätt till rörlig ersättning finns, till exempel avtal om incitament, då beaktas det till den del det är högst osannolikt att beloppet kan komma att återföras vid ett senare tillfälle. Inom byggverksamheten redovisas intäkterna över tid, då kunden erhåller och förbrukar samtidigt de fördelar som tillhandahålls genom företagets serviceprestation eller då Skanska skapar eller förbättrar en tillgång som kunden kontrollerar.

Intäkterna redovisas över tid på basis av företagets kostnader per respektive mättillfälle i förhållande till totala förväntade kostnader för uppfyllande av prestationsåtagandet.

Verksamhetsgrenen Bostadsutveckling utvecklar och säljer nya bostäder och hyresbostäder. Kunderna utgörs huvudsakligen av privatpersoner. Till grund för redovisningen finns oftast ett avtal om försäljning av en specifik enhet, till exempel en bostadsrättslägenhet. Avtalsändringar förekommer sällan men inkluderas i så fall i det ursprungliga avtalet.

Inom Bostadsutveckling är Skanskas åtagande överlämnande av en inflyttningsklar bostad. Transaktionspriset är ett fast pris enligt avtal.

Intäkt redovisas vid den tidpunkt då nycklarna till bostaden överlämnas till respektive bostadsköpare, det vill säga då bostadsköparen får tillträde till sin bostad, vilket bedöms vara den tidpunkt då kunden erhåller kontroll över bostaden. Denna redovisning grundar sig på att Skanska inte bedöms ha rätt till full betalning förrän vid uppfyllande av sitt åtagande. Även om viss förskottsbetalning sker av köparen så har inte Skanska rätt till full ersättning för utfört arbete som uppnåtts till dato under hela avtalets löptid. Detta beror på att avtalen innehåller klausuler som gör att bostadsköparen i vissa situationer kan frånträda avtalet under byggnationen utan att ersätta Skanska på det sätt som krävs för redovisning av intäkter över tid.

Skanska initierar och ingår avtal med nybildade svenska bostadsrättsföreningar eller finska bostadsaktiebolag avseende uppförande av bostäder. Villkoren i dessa avtal är sådana att Skanska har ett bestämmande inflytande och därmed konsoliderar bostadsrättsföreningarna och bostadsaktiebolagen under byggtiden och fram till slutkundens tillträde, då Skanska inte längre har bestämmande inflytande. Bostäder som inte ännu tillträtts redovisas som omsättningsfastighet.

Inom Kommersiell fastighetsutveckling initierar, utvecklar, hyr ut och säljer Skanska investeringsobjekt i form av kommersiella fastigheter till fastighetsinvesterare.

Inom denna verksamhetsgren består åtagandet gentemot kund (fastighetsinvesteraren) av att leverera ett investeringsobjekt i form av en kommersiell fastighet oftast med hyresgäster. Om äganderätten övergår före påbörjad byggnationen så är det ett eget prestationsåtagande med följd att entreprenaduppdraget blir ett eget åtagande inom verksamhetsgrenen byggverksamhet.

Utvecklingen av kommersiella projekt är en kontinuerlig process i flera tydligt definierade faser. Den genomsnittliga utvecklingscykeln från idé till slutförande är 5–7 år. Försäljning sker normalt i slutet av utvecklingscykeln det vill

säga när projekt är färdigställt. Prestationsåtagandet är att leverera en färdigexploaterad fastighet som hos kunden normalt blir ett investeringsobjekt.

Kombination av avtal förekommer sällan. I vissa avtal förekommer även åtaganden om att Skanska ska vara behjälplig med uthyrning av fastigheten, vilket då bedöms vara ett separat prestationsåtagande. Transaktionspriset är normalt ett fast pris enligt avtal.

När avtal om försäljning av fastighet ingåtts med kund föreligger ingen alternativ användning för fastigheten. Om Skanska har rätt till betalning för vid var tid utfört arbete beror på avtalsvillkoren och gällande lagstiftning. Skanskas bedömning är dock att företaget vanligtvis har denna rätt till full betalning först vid uppfyllandet av åtagandet. Innan detta har Skanska normalt bara rätt till skadestånd som inte motsvarar nedlagda kostnader. Intäkten redovisas därför normalt vid den tidpunkt då fastigheten övertas av kunden.

Försäljning av fastigheter genom avyttring av bolag är bedömda att redovisas enligt IFRS 15 och inte som avyttrat bolag enligt IFRS 10, då avyttringen avser tillgång och ej verksamhet/rörelse.

Inom Förvaltningsfastigheter innehar Skanska fastigheter för att generera hyresintäkter och värdestegring. När avtal om uthyrning ingåtts med hyresgäst bedöms dessa i all väsentlighet innehålla leasingkomponenter och hyresintäkter redovisas enligt IFRS 16. I de fall Skanska även vidarefakturerar service åt hyresgästen består avtalen även av distinkta icke-leasingkomponenter. Detta innebär att ersättningen redovisas enligt reglerna i IFRS 15.

I OPS-portföljen ingår utveckling av sjukhus, flygplatser, vägar och annan nödvändig samhällsstruktur. Redovisningen av dessa projekt följer IFRIC 12 Avtal om ekonomiska eller samhälleliga tjänster, som i sin tur redovisar intäkter enligt IFRS 15.

IFRS 16 Leasingavtal

Skanska som leasetagare

Leasingavtal, med undantag av korta (under 12 månader) och mindre leasingavtal, redovisas i Rapport över finansiell ställning som nyttjanderätter till materiella anläggningstillgångar, nyttjanderätter till omsättningsfastigheter samt räntebärande leasingskulder.

Ett avtal är ett leasingavtal om avtalet överlåter rätten att under en viss period bestämma över användningen av en identifierad tillgång i utbyte mot ersättning.

I leasing komponenter i ett avtal, som till exempel icke-leasing komponenter och ingår inte i beräkningen av servicekostnad, särskiljs och värdet på nyttjanderätten när det är möjligt att urskilja sådan kostnad. Avtal med underentreprenörer anses aftast vara serviceavtal då det är en tjänst som Skanska efterfrågar och avtalet inte ger Skanska kontroll över en specifik tillgång. Hyra av tornkranar och byggställningar som på större byggprojekt normalt förhyrs för en längre tid redovisas som leasing.

Vid bedömning om huruvida en tillgång är av lågt värde läggs tillgången samman med tillgångar som den är starkt beroende av, eller sammankopplade med. När tillgången kan bytas ut av leverantören och det är praktiskt möjligt att göra det anses det inte föreligga ett leasingavtal då Skanska inte har kontroll över den specifika tillgången.

Leasingperioden är den icke uppsägningsbara leasingperioden där hänsyn tas till möjligheten till förlängning eller uppsägning av avtalet och hur rimligt säkert det är att den möjligheten kommer att utnyttjas. Nyttjanderätter till omsättningsfastigheter där det är praxis att förlängning alltid sker, ses som eviga nyttjanderätter och leasingperioden är då satt till 100 år.

Nyttjanderätter till materiella anläggningstillgångar skrivs av under leasingperioden, såtillvida det inte avser nyttjanderätter till mark på evig tid som inte skrivs av alls, då återstoden av leasingperioden alltid är konstant 100 år. Nyttjanderätter till omsättningsfastigheter, både sådana som bedöms som eviga och sådana med bestämd leasingperiod, skrivs inte av alls, då de följer redovisning enligt IAS 2.

Vid betalning av leasingkostnaden fördelas avgiften mellan räntekostnad och amortering på den utestående skulden. Vid betalning av sådana nyttjanderätter där avskrivning inte sker, så redovisas avgiften som räntekostnad i sin helhet, eftersom skulden är oförändrad som angetts tidigare. Räntekostnaden aktiveras under byggtiden vid nyttjanderätter till omsättningsfastigheter.

Vid "sale-and-leaseback-transaktioner" redovisar säljaren vinst för enbart de rättigheter som har överförts till köparen och en nyttjanderätt till de rättigheter som bibehålls.

Skanska som leasegivare

Skanska hyr ut lokaler främst genom operationella leasingavtal. Erhållna leasingbetalningar för dessa avtal redovisas som intäkt linjärt över avtalsperioden. Leasing genom uthyrning av fastigheter bedrivs huvudsakligen inom Förvaltningsfastigheter och Kommersiell Fastighetsutveckling.

IAS 16 Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma koncernen till del och anskaf värdet för tillgången kan beräkna

Materiella anläggnin

Not 1. Koncernens redovisnings- och värderingsprinciper forts.

kostnad efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförbara till tillgången för att bringa den på plats och i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Exempel på direkt hänförbara kostnader som ingår i anskaffningsvärdet är kostnader för leverans och hantering, installation, lagfarter, konsulttjänster och juristtjänster. Lånekostnader ingår i anskaffningsvärdet för egentillverkade anläggningstillgångar. Nedskrivningar sker enligt IAS 36.

Anskaffningsvärdet för egentillverkade anläggningstillgångar inkluderar utgifter för material, utgifter för ersättningar till anställda, och om tillämpligt andra tillverkningsomkostnader som anses vara hänförbara till anläggningstillgången.

Tillkommande utgifter läggs till anskaffningsvärdet endast om det är sannolikt att de framtida ekonomiska fördelarna som är förknippade med tillgången kommer att komma koncernen till del och anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Alla andra tillkommande utgifter redovisas som kostnad i den period de uppkommer.

Avgörande för bedömningen när en tillkommande utgift läggs till anskaffningsvärdet är om utgiften avser utbyten av identifierade komponenter, eller delar därav, varvid sådana utgifter aktiveras. Även i de fall ny komponent tillförts läggs utgiften till anskaffningsvärdet. Eventuella oavskrivna redovisade värden på utbytta komponenter, eller delar av komponenter, utrangeras och kostnadsföres i samband med utbytet. Om den borttagna komponentens anskaffningsvärde ej direkt kan bestämmas beräknas anskaffningsvärdet som den nya komponentens anskaffningsvärde justerat med lämpligt prisindex för att beakta ändringar av penningvärdet. Reparationer kostnadsförs löpande.

Materiella anläggningstillgångar som består av delar med olika nyttjandeperioder behandlas som separata komponenter av materiella anläggningstillgångar. Avskrivningar sker linjärt efter beräknad nyttjandeperiod, eller efter nyttjandegrad, med beaktande av eventuellt restvärde vid periodens slut. Kontorsbyggnader delas upp på grundläggning och stomme, avskrivningstid 50 år, installationer, avskrivningstid 35 år, och icke-bärande delar, avskrivningstid 15 år. Generellt gäller att industribyggnader skrivs av under 20 år utan uppdelning på olika delar. Kross- och asfaltverk samt betongstationer skrivs av under 10 till 25 år beroende på skicket vid anskaffningen och utan uppdelning på olika delar. För andra byggnader och utrustning sker uppdelning på olika komponenter endast om väsentliga komponenter med avvikande nyttoperiod kan identifieras. För andra maskiner och inventarier är avskrivningstiden normalt mellan 3 och 10 år. Inventarier av mindre värde kostnadsförs direkt. Grus- och bergtäkter avskrivs i takt med substansuttagen. För mark sker ingen avskrivning. Bedömning av en tillgångs restvärde och nyttjandeperiod görs årligen.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur rapport över finansiell ställning vid utrangering eller avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användning eller avyttring av tillgången.

IAS 38 Immateriella tillgångar
I denna redovisningsstandard behandlas immateriella tillgångar. Goodwill som uppstår vid förvärv av företag redovisas enligt reglerna i IFRS 3.

En immateriell tillgång är en identifierbar icke-monetär tillgång utan fysisk substans och som används för produktion eller tillhandahållande av varor eller tjänster eller för uthyrning och administration. För att redovisas som tillgång krävs både att det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar som kan hänföras till tillgången kommer att tillföras företaget och att anskaffningsvärdet kan beräknas på ett tillförlitligt sätt. Härvid är särskilt att märka att utgifter som kostnadsförts direkt i tidigare heleller delårsbokslut ej senare kan tas upp som tillgång.

Kostnader för forskning redovisas i resultaträkningen när de uppstår. Utvecklingskostnader, som är kostnader för konstruktion av nytt eller förbättrat material, konstruktioner, produkter, processer, system och tjänster genom tillämpning av forskningsresultat eller annan kunskap, redovisas som tillgångar om det är troligt att tillgången kommer att generera framtida intäkter. Andra utvecklingskostnader kostnadsförs direkt. Kostnader för löpande underhåll och modifieringar av existerande produkter, processer och system redovisas inte som utvecklingskostnader. Ej heller redovisas som utvecklingskostnader arbeten som utförs på uppdrag av beställare.

Andra immateriella anläggningstillgångar än goodwill upptas till anskaffningskostnad minus ackumulerade avskrivningar och nedskrivningar. Nedskrivningar sker enligt IAS 36.

Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt, eller efter nyttjandegrad, över immateriella tillgångars nyttjandeperioder, såvida nyttjandeperiod kan bestämmas. Eventuellt restvärde vid periodens slut beaktas. Förvärvade kundkontrakt skrivs av i takt med upparbetning och patent skrivs av på tio år. Investeringar i större datasystem skrivs av under högst sju år.

Tillkommande utgifter för aktiverade immateriella tillgångar redovisas som en tillgång endast då de ökar de framtida ekonomiska fördelarna för den specifika tillgången till vilka de hänför sig.

IAS 36 Nedskrivningar
För tillgångar som omfattas av IAS 36 bedöms det vid varje balansdag om det finns indikation på nedskrivningsbehov. För undantagna tillgångar, som exempelvis varulager (inklusive omsättningsfastigheter), tillgångar som uppkommer då entreprenaduppdrag utförs och finansiella tillgångar som omfattas av tillämpningsområdet IFRS 9 prövas värderingen enligt respektive redovisningsstandard.

Nedskrivningarna bestäms efter tillgångarnas återvinningsvärde, som utgörs av det högsta av verkligt värde minus försäljningskostnader jämfört med nyttjandevärdet. Vid beräkning av nyttjandevärdet diskonteras framtida kassaflöden med en diskonteringsfaktor som beaktar riskfri ränta och den risk som förknippas med tillgången. Beräknat restvärde vid slutet av nyttjandeperioden ingår i nyttjandevärdet. För en tillgång som inte genererar kassaflöden som är väsentligen oberoende av andra tillgångar så beräknas återvinningsvärdet för den kassagenererande enhet till vilken tillgången hör. En kassagenererande enhet är den minsta grupp av tillgångar som ger upphov till löpande inbetalningar oberoende av andra tillgångar eller grupper av tillgångar. För goodwill är kassagenererande enhet i huvudsak lika med koncernens affärsenhet eller annan till moderbolaget rapporterande enhet. Om affärsenheten består av flera verksamhetsgrenar är den kassagenererande enheten ej större än den identifierade verksamhetsgrenen dit goodwill allokerats. Undantagna från huvudregeln är verksamheter som inte är integrerade i affärsenhetens övriga verksamhet.

Inom Byggverksamhet och Bostadsutveckling baseras återvinningsvärdet för goodwill på nyttjandevärdet, som beräknas genom diskontering av förväntade framtida kassaflöden. Diskonteringsfaktorn är den för verksamheten gällande WACC-räntan (vägd genomsnittlig kostnad för lånat och eget kapital). Se not 18.

Nedskrivning av tillgångar hänförliga till en kassagenererande enhet fördelas i första hand till goodwill. Därefter görs en proportionell nedskrivning av övriga tillgångar som ingår i enheten.

Nedskrivningar på goodwill återförs ej. En nedskrivning avseende goodwill som gjorts i en tidigare delårsrapport återförs inte i en senare helårsrapport eller delårsrapport.

Nedskrivningar på andra tillgångar återförs om det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet.

En nedskrivning återförs endast i den utsträckning tillgångens redovisade värde efter återföring inte överstiger det redovisade värde som tillgången skulle ha haft om någon nedskrivning inte hade gjorts, med beaktande av de avskrivningar som då skulle ha gjorts.

IAS 23 Lånekostnader
Aktivering av lånekostnader sker under förutsättningen att det är troligt att de kommer att leda till framtida ekonomiska fördelar och kostnaderna kan mätas på ett tillförlitligt sätt. Generellt gäller att aktivering av lånekostnader begränsas till tillgångar som tar betydande tid i anspråk för färdigställande, vilket för koncernens del innebär att aktiveringen i första hand omfattar uppförande av omsättningsfastigheter och fastigheter för den egna verksamheten (anläggningsfastigheter). Aktivering sker när utgifter som ingår i anskaffningsvärdet uppkommit och aktiviteter för att färdigställa byggnaden påbörjats. Aktiveringen upphör när byggnaden är färdigställd. Lånekostnader under tid när arbetet med att färdigställa byggnaden är avbrutet under längre tid aktiveras ej. Om särskild upplåning har skett för projektet används den faktiska lånekostnaden, i andra fall beräknas lånekostnaden utifrån koncernens upplåningskostnad.

IAS 12 Inkomstskatter
Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen utom då underliggande transaktion redovisas bland övrigt totalresultat varvid tillhörande skatteeffekt också redovisas där. Aktuell skatt är skatt som skall betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen, hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Beloppen beräknas efter hur de temporära skillnaderna förväntas bli utjämnade och med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller aviserade per balansdagen. Följande temporära skillnader beaktas inte; för temporär skillnad som uppkommit vid första redovisningen av goodwill, första redovisningen av tillgångar och skulder som inte är rörelseförvärv och vid tidpunkten för transaktionen inte påverkar vare sig redovisat eller skattepliktigt resultat, vidare beaktas inte heller temporära skillnader hänförliga till andelar i dotter- och intresseföretag som inte förväntas bli återförda inom överskådlig tid. Kvittning av uppskjutna skattefordringar mot uppskjutna skatteskulder sker när det finns rätt att utjämna aktuella skatter mellan företagen.

Not 1. Koncernens redovisnings- och värderingsprinciper forts.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att kunna utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

IAS 2 Varulager
Förutom sedvanligt varulager omfattas koncernens omsättningsfastigheter av denna redovisningsstandard. Såväl omsättningsfastigheter som lager av varor värderas post för post enligt lägsta värdets princip, som innebär att en fastighet eller varupost tas upp till det lägsta av anskaffningskostnaden och nettoförsäljningsvärdet. Nettoförsäljningsvärdet är det uppskattade försäljningspriset i den löpande verksamheten, efter avdrag för uppskattade kostnader för färdigställande och för att åstadkomma en försäljning.

Anskaffningsvärdet för varulager, då värdering post för post ej kan tillämpas, beräknas genom tillämpning av först in, först ut-metoden (FiFU) och inkluderar utgifter som uppkommit vid förvärvet av lagertillgångarna och transport av dem till deras nuvarande plats och skick. För tillverkade varor inkluderar anskaffningsvärdet en rimlig andel av indirekta kostnader baserad på normalt kapacitetsutnyttjande. Ännu ej inbyggt material på byggarbetsplatser redovisas inte som lager utan redovisas som projektkostnader.

Med undantag för fastigheter som används i den egna rörelsen redovisas koncernens fastighetsinnehav som omsättningstillgångar, då innehavet innefattas i koncernens verksamhetscykel. Verksamhetscykeln för omsättningsfastigheter uppgår till cirka 3–5 år.

Förvärv av fastighet bokas i sin helhet upp först när den juridiska äganderätten överförs vilket normalt sker vid tillträdet. Fastighetsförvärv genom köp av fastighetsägande företag redovisas när aktierna tillträtts av Skanska.

Omsättningsfastigheterna delas upp på Kommersiell fastighetsutveckling och Bostadsutveckling. Uppdelning sker också mellan Exploateringsfastigheter, Fastigheter under uppförande och Färdigställda fastigheter.

I not 22 lämnas information om dessa fastigheter.

Fastigheter, såväl färdigställda som under uppförande, är före nedskrivningar värderade till direkt nedlagda kostnader, skälig andel av indirekta kostnader samt räntekostnader under byggtiden. Information om marknadsvärdering av fastigheter finns i not 44.

Uppgifter om sedvanligt lager av varor finns i not 23.

IAS 37 Avsättningar, eventualförpliktelser och eventualtillgångar
Avsättningar
En avsättning redovisas när koncernen har en legal eller informell förpliktelse som en följd av en inträffad händelse, och det är troligt att ett utflöde av ekonomiska resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen samt en tillförlitlig uppskattning av beloppet kan göras.

Avsättning görs för framtida kostnader på grund av garantiåtaganden enligt entreprenadkontrakt, som innebär skyldighet för entreprenören att åtgärda fel och brister som upptäcks inom en viss tid efter att entreprenaden överlämnats till beställaren. Sådana åtaganden kan även föreligga enligt lag.

Förlustkontrakt redovisas som en avsättning för ej upparbetad del.

Avsättning sker för tvister avseende avslutade projekt om det bedöms som troligt att tvisten kommer att medföra ett utflöde av resurser från koncernen.

Avsättning för omstruktureringskostnader redovisas när en detaljerad omstruktureringsplan har fastställts och omstruktureringen antingen har påbörjats eller annonserats offentligt.

Vid kapitalandelsredovisning av andelar i joint ventures och intresseföretag sker avsättning när förlust överstiger redovisat värde på andelen och koncernen har åtaganden att tillskjuta medel.

Eventualförpliktelser
Eventualförpliktelser är möjliga åtaganden som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av att en eller flera framtida händelser, som inte helt ligger inom företagets kontroll, inträffar eller uteblir. Som eventualförpliktelse redovisas också åtaganden som härrör från inträffade händelser, men som inte redovisas som skuld på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera åtagandet eller storleken på åtagandet inte kan beräknas med tillräcklig tillförlitlighet.

Fullgörandegarantier medtas beloppsmässigt tills entreprenaden överlämnats till beställaren, vilket normalt sker vid godkänd slutbesiktning. Om garantin täcker hela eller större delen av kontraktssumman beräknas beloppet för eventualförpliktelsen till kontraktssumman med avdrag för värdet av utförd del. I de fall garantin endast täcker en mindre del av kontraktssumman upptas garantibeloppet till oförändrat belopp fram till dess att entreprenaden överlämnats till beställaren. Garantibeloppet reduceras inte genom kvittning mot ännu ej erhållen ersättning från beställaren. Likaledes beaktas ej heller garantier som erhållits från underentreprenörer och materialleverantörer. Erhållna motgarantier som avser utomstående konsortiemedlemmars andel av solidariskt ansvar är ej beaktade. Skattemål, domstols- och skiljeförfarande medtas ej i beloppen för eventualförpliktelser. Istället lämnas särskild beskrivning.

I samband med entreprenader lämnas ofta säkerhet i form av garanti från bank eller försäkringsinstitut för fullgörandet. Utfärdaren av garantin erhåller i sin tur normalt en motförbindelse från entreprenadföretaget eller annat koncernföretag. Sådana motförbindelser som avser egna entreprenader redovisas inte som eventualförpliktelser då de inte innebär något utökat ansvar jämfört med entreprenadåtagandet.

I not 33 lämnas information om eventualförpliktelser.

Eventualtillgångar
Eventualtillgångar är möjliga tillgångar som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av att en eller flera osäkra händelser, som inte helt ligger inom företagets kontroll, inträffar eller uteblir.

Inom koncernens byggverksamhet är det inte ovanligt att det uppstår krav på tillkommande ersättning från beställaren. Om rätten till tillkommande ersättning bekräftas påverkar detta värderingen av projektet vid redovisning enligt IFRS 15. Beträffande krav som ännu inte bekräftats är det inte praktiskt möjligt att lämna information om dessa, såvida det inte föreligger ett enskilt krav av väsentlig betydelse för koncernen.

Ställda säkerheter
Andelar i joint ventures inom verksamhetsgrenen OPS-portföljen redovisas som ställda säkerheter när andelarna i projektbolaget, vilka kan vara direktägda av Skanska eller ägda via mellanliggande holdingbolag, lämnats som säkerhet för lån från banker eller andra långivare än delägarna.

I not 33 lämnas information om ställda säkerheter.

IAS 19 Ersättningar till anställda
I redovisningsstandarden görs åtskillnad mellan avgiftsbestämda pensionsplaner och förmånsbestämda pensionsplaner. Avgiftsbestämda pensionsplaner definieras som planer där företaget betalar fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och inte har någon förpliktelse att betala ytterligare avgifter även om den juridiska enheten inte har tillräckliga tillgångar för att betala de ersättningar till anställda, som hänför sig till tjänstgöring fram till balansdagen. Andra pensionsplaner är förmånsbestämda. Beräkningen enligt IAS 19 av förmånsbaserade pensionsplaner sker på ett sätt som ofta avviker från lokala regler i respektive land. Förpliktelserna och kostnaderna skall beräknas enligt den så kallade "projected unit credit method". Syftet är att de förväntade framtida pensionsutbetalningarna skall kostnadsföras på ett sätt som ger jämnare kostnader över den anställdes anställningstid. Aktuariella antaganden om diskonteringsränta, löneökningar, inflation och livslängd beaktas i beräkningen. Pensionsförpliktelser beträffande ersättningar efter avslutad anställning diskonteras till nuvärde. Diskonteringen beräknas för samtliga tre länder där Skanska har förmånsbaserade pensionsplaner med en räntesats som baseras på förstklassiga företagsobligationer, inklusive bostadsobligationer, med en löptid som motsvarar pensionsförpliktelserna. Förvaltningstillgångar i pensionsstiftelser värderas till verkligt värde på balansdagen. Nuvärdet för pensionsförpliktelserna nettoredovisas i rapport över finansiell ställning mot verkligt värde på förvaltningstillgångarna. Den i resultaträkningen redovisade pensionskostnaden och avkastningen på förvaltningstillgångar avser den vid årets början beräknade pensionskostnaden och avkastningen. Förvaltningstillgångarnas avkastning beräknas med samma räntesats som används vid diskontering av pensionsförpliktelserna. Avvikelser mot faktisk pensionskostnad och verklig avkastning samt effekter av ändrade antaganden utgör omvärderingar vilka redovisas i övrigt totalresultat.

Om villkoren för en förmånsbestämd plan ändras väsentligt eller antalet anställda som omfattas av en plan minskas väsentligt inträffar en reducering. Förpliktelserna räknas om enligt de nya förutsättningarna. Effekten av reduceringen redovisas i resultaträkningen.

När det finns en skillnad mellan hur pensionskostnaden fastställs i juridisk person och koncern redovisas en avsättning eller fordran avseende skillnaden för sådana skatter och sociala avgifter för vilka företagets pensionskostnader utgör underlag. Avsättningen eller fordran nuvärdesberäknas ej eftersom den baseras på ett underlag som är nuvärdesberäknat. Uppskjutna skatter och sociala avgifter på omvärderingar redovisas bland övrigt totalresultat.

Förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer redovisas som kostnad i resultaträkningen när de uppstår.

Koncernens nettoförpliktelse avseende övriga långfristiga ersättningar, förutom pensioner, uppgår till värdet av framtida ersättningar som anställda har intjänat som ersättning för de tjänster som de utfört i innevarande och tidigare perioder. Förpliktelsen beräknas med den så kallade "projected unit credit method" och diskonteras till ett nuvärde och det verkliga värdet på eventuella för-

Not 1. Koncernens redovisnings- och värderingsprinciper forts.

valtningstillgångar dras av. Diskonteringsräntan är även här baserad på avkastning på förstklassiga företagsobligationer inklusive bostadsobligationer, eller alternativt statsobligationer, med en löptid som motsvarar löptiden för förpliktelserna.

En avsättning redovisas i samband med uppsägning av personal endast om företaget är förpliktigat genom egen detaljerad formell plan för uppsägningen, och det saknas realistiskt möjlighet att annullera planen, att avsluta en anställning före den normala tidpunkten eller när ersättningar lämnas som ett erbjudande för att uppmuntra frivillig avgång. I de fall företaget säger upp personal beräknas avsättningen efter en detaljerad plan som minst innehåller arbetsplats, befattningar och ungefärligt antal berörda personer samt ersättningarna för varje personalkategori eller befattning och tiden för planens genomförande.

Endast en obetydlig del av koncernens förmånsbestämda pensionsåtaganden har finansierats genom premier till Alecta. Då erforderliga uppgifter ej kan erhållas från Alecta redovisas dessa pensionsåtaganden som en avgiftsbestämd plan. Då samma förutsättningar gäller för AFP-planen i Norge redovisas även denna plan som avgiftsbestämd.

IFRS 2 Aktierelaterade ersättningar
Aktiesparprogrammen Seop 4 och Seop 5 redovisas som aktierelaterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument i enlighet med IFRS 2. Detta innebär att det verkliga värdet beräknas på marknadsvärdet vid investeringstillfället (som är detsamma som tilldelningstillfället enligt standarden) och utifrån bedömd måluppfyllelse. Värdet fördelas över respektive intjänandeperiod. Någon omvärdering efter att det verkliga värdet fastställts sker ej sedan under resterande intjänandeperiod förutom för förändringar av antalet aktier på grund av att villkoret om fortsatt anställning under intjänandeperioden ej längre uppfylls.

Sociala avgifter
Sociala avgifter som utgår på grund av aktierelaterade ersättningar redovisas i enlighet med Rådets för finansiell rapportering uttalande UFR 7. Kostnaden för sociala avgifter fördelas på de perioder under vilka tjänsterna utförs. Den avsättning som uppkommer omvärderas vid varje rapporttillfälle för att motsvara beräknade avgifter som skall erläggas vid intjänandeperiodens slut.

IAS 7 Kassaflödesanalys
Vid upprättandet av kassaflödesanalysen tillämpas den indirekta metoden enligt redovisningsstandarden. Förutom kassa- och bankflöden gäller att till likvida medel hänförs kortfristiga placeringar, vilkas omvandlande till bankmedel kan ske till ett i huvudsak i förväg känt belopp. Som likvida medel anses kortfristiga placeringar med en kortare löptid vid anskaffningstidpunkten än tre månader. Likvida medel som är belagda med restriktioner redovisas antingen som kortfristiga fordringar eller som långfristiga fordringar.

Förutom kassaflödesanalys enligt standarden visas i förvaltningsberättelsen en operativ kassaflödesanalys, som inte överensstämmer med den i standarden angivna uppställningen. Den operativa kassaflödesanalysen är upprättad utifrån den verksamhet som de olika verksamhetsgrenarna bedriver.

IAS 33 Resultat per aktie
Resultat per aktie redovisas i anslutning till koncernens resultaträkning och erhålls genom att den del av årets resultat som är hänförligt till moderbolagets aktieägare divideras med genomsnittligt antal utestående aktier under perioden.

För aktiesparprogrammen Seop 4 och Seop 5 beräknas utspädningseffekten genom att potentiella stamaktier läggs till antalet stamaktier före utspädning. Beräkningen av potentiella stamaktier sker i två steg. Först sker en bedömning av antalet aktier som kan komma utges när uppställda mål uppfyllts. Fastställelse av antalet aktier för respektive år, som programmen gäller, sker sedan året efter med förbehåll för att villkoret om fortsatt anställning uppfylls. I nästa steg reduceras antalet potentiella stamaktier med värdet av den motprestation som Skanska förväntas erhålla, dividerad med genomsnittlig börskurs under perioden.

IAS 24 Upplysningar om närstående
Enligt redovisningsstandarden skall information lämnas om transaktioner och avtal med närstående företag och fysiska personer. I koncernredovisningen faller koncerninterna transaktioner utanför redovisningskravet. I noterna 36, 37 och 39 lämnas upplysningar enligt redovisningsstandarden. Beträffande moderbolaget lämnas informationen i noterna 62 och 63.

IAS 40 Förvaltningsfastigheter
Förvaltningsfastigheter är fastigheter som innehas för att generera hyresintäkter och värdestegring.

Förvaltningsfastigheter redovisas till verkligt värde, där IFRS 13, Nivå 3 i verkligt värde-hierarkin tillämpas. En intern värdering utförs för varje fastighet vid kvartals- respektive årsbokslut. En extern värdering utförs årligen av varje fastighet i samarbete med oberoende extern värderare. Verkligt värde beräknas med hjälp av en avkastningsbaserad värderingsmetod grundat på kassaflödeanalyser. Kalkylperioden uppgår till minst 10 år. Orealiserade och realiserade värdeförändringar redovisas netto på en egen rad i resultaträkningen.

En tidigare omsättningsfastighet eller fastighet som används i den egna rörelsen omklassificeras till förvaltningsfastighet när fastighetens användningsområde har ändrats. När en omsättningsfastighet eller fastighet som används i den egna rörelsen omklassificeras till förvaltningsfastighet redovisas skillnaden mellan fastighetens verkliga värde vid överlåtelsedagen och dess tidigare redovisade värde i resultaträkningen.

En fastighet kan klassificeras som förvaltningsfastighet även om Skanska hyr en del av ytan. Skanskas del ska då utgöra en icke väsentlig andel av fastighetens totala yta. I annat fall ska fastigheten klassificeras som omsättningsfastighet eller fastighet som används i den egna rörelsen.

För en överföring från förvaltningsfastighet till omsättningsfastighet eller fastighet som används i den egna rörelsen är den bedömda kostnaden för efterföljande redovisning det verkliga värdet vid tidpunkten för ändrat användningsområde.

IFRS 8 Rörelsesegment
Enligt denna standard är ett rörelsesegment en del i koncernen som bedriver affärsverksamhet, vars rörelseresultat regelbundet granskas av koncernens högste verkställande beslutsfattare och om vilket det finns fristående finansiell information.

Skanskas rörelsesegment utgörs av verksamhetsgrenarna Byggverksamhet, Bostadsutveckling, Kommersiell fastighetsutveckling och Förvaltningsfastigheter.

Koncernledningen, Group Leadership Team, är koncernens högste verkställande beslutsfattare.

Principen för segmentsredovisning i resultaträkningen av Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling skiljer sig från IFRS på två punkter. I segmentsredovisningen redovisas försäljningsresultatet vid tidpunkten för tecknande av bindande försäljningsavtal mellan köpare och säljare. Avtalen kan innehålla klausuler som gör att köparen i vissa situationer kan frånträda avtalet under byggnationen, i de flesta fall mot ersättning. Över tid bedöms risk för frånträdande vara låg. I segmentsredovisningen redovisas joint ventures inom Bostadsutveckling proportionerligt rad för rad. Det medför att intäkter som Byggverksamheten har mot joint ventures inom Bostadsutvecklingsverksamheten elimineras i segmentsredovisningen. I not 4 redovisas avstämning mellan segmentsredovisning och resultaträkning enligt IFRS.

I not 4 lämnas information om rörelsesegment. Den finansiella rapportering som sker till koncernledningen är inriktad mot de områden för vilka respektive rörelsesegment har det operativa ansvaret, nämligen rörelseresultat i resultaträkningen och sysselsatt kapital. För respektive rörelsesegment redovisas därför i noten externa och interna intäkter, kostnader för produktion och förvaltning, försäljnings- och administrationskostnader samt sysselsatt kapital. Med sysselsatt kapital avses totala tillgångar med avdrag för skattefordringar och fordringar på internbanken minus icke räntebärande skulder exklusive skatteskulder. För segmenten Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling gäller dessutom att kapitaliserade ränteutgifter avgår från totala tillgångar vid beräkningen av sysselsatt kapital. Förvärvsgodwill har hänförts till det rörelsesegment som den avser.

Vid transaktioner mellan rörelsesegmenten sker prissättningen på marknadsmässiga villkor.

Vissa delar av koncernen tillhör inte något rörelsesegment. Dessa delar redovisas i not 4 under rubriken Centralt och Elimineringar. I rörelsesegmentens resultat ingår även internvinster varför eliminering av dessa sker vid avstämning mot koncernens resultaträkning och rapport över finansiell ställning.

Utöver information om rörelsesegment lämnas i not 4 även uppgifter för hela koncernen om externa intäkter och vissa tillgångar fördelade på länder som har mer än tio procent av koncernens totala poster.

IAS 10 Händelser efter rapportperioden
Händelser efter balansdagen kan i vissa fall bekräfta ett förhållande som förelåg på balansdagen. Sådana händelser beaktas när de finansiella rapporterna upprättas. Om andra händelser efter balansdagen, vilka inträffar före undertecknandet av den finansiella rapporten, lämnas information om ett utelämnande skulle påverka möjligheten för en läsare att göra en korrekt bedömning och fatta ett välgrundat beslut.

Information lämnas i not 42.

IAS 32 Finansiella instrument: Klassificering
Kvittning av finansiella tillgångar och finansiella skulder sker när legal rätt att kvitta posterna mot varandra föreligger samt avsikt finns att reglera posterna med ett nettobelopp eller avyttra tillgången och reglera skulden samtidigt.

Förutbetalda intäkter och kostnader är inte finansiella instrument. Upplupna intäkter och kostnader som är relaterade till rörelsen redovisas inte som finansiella instrument. Således räknas inte avtalstillgångar eller avtalsskulder som finansiella instrument. Förpliktelser för ersättningsplaner till anställda enligt IAS 19, exempelvis pensionsplaner, är undantagna från IAS 32 och redovisas således inte som finansiella instrument. Tillgångar och skulder som inte är grundade på avtal, som exempelvis inkomstskatter, är inte finansiella instrument.

Not 1. Koncernens redovisnings- och värderingsprinciper forts.

Information enligt redovisningsstandarden lämnas främst i noterna 6, 21 och 27.

IFRS 9 Finansiella instrument

IFRS 9 Finansiella instrument behandlar redovisning av finansiella tillgångar och skulder. Undantagna från tillämpning enligt IFRS 9 är bland annat andelar i dotterbolag, intressebolag och joint ventures, leasingavtal, rättigheter i anställningsavtal, egna aktier, finansiella instrument som lyder under IFRS 2 och rättigheter och skyldigheter inom IFRS 15 förutom för sådana rättigheter i IFRS 15 där krav på nedskrivning enligt IFRS 9 gäller. Alla finansiella instrument inklusive derivat redovisas som en finansiell tillgång eller en finansiell skuld i rapport över finansiell ställning när företaget blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor. Ett avistaköp eller en avistaförsäljning av finansiella tillgångar redovisas i och tas bort från rapporten över finansiell ställning genom användandet av affärsdagsredovisning. En finansiell tillgång tas bort från rapporten över finansiell ställning när de avtalsenliga rättigheterna till kassaflödena från den finansiella tillgången upphör eller när företaget överför de avtalsenliga rättigheterna att erhålla kassaflöden från den finansiella tillgången eller behåller de avtalsenliga rättigheterna att erhålla kassaflöden men påtar sig en avtalsenlig förpliktelse att betala kassaflöden till en eller flera mottagare. En finansiell skuld tas bort från rapport över finansiell ställning endast när förpliktelsen i avtalet fullgörs, annulleras eller upphör.

Klassificering av finansiella tillgångar sker på grundval av företagets affärsmodell och på de kontraktuella kassaflödena av tillgången.

En finansiell tillgång värderas till upplupet anskaffningsvärde om tillgången innehas inom ramen för en affärsmodell vars mål är att inneha finansiella tillgångar i syfte att inkassera avtalsenliga kassaflöden och kassaflödet vid bestämda tidpunkter endast är betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet.

En finansiell tillgång värderas till verkligt värde via övrigt totalresultat om tillgången innehas enligt en affärsmodell vars mål kan uppnås både genom att samla in avtalsenliga kassaflöden och sälja finansiella tillgångar samt att kassaflödena endast är betalningar av kapitalbelopp och ränta på det utestående kapitalbeloppet. En finansiell tillgång värderas till verkligt värde via resultatet om den inte värderas till upplupet anskaffningsvärde eller till verkligt värde via övrigt totalresultat.

Alla finansiella skulder värderas till upplupet anskaffningsvärde, med undantag av;
a) finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet (sådana skulder, inklusive derivat som är skulder, ska därefter värderas till verkligt värde),
b) finansiella skulder som uppkommer när en överföring av en finansiell tillgång inte uppfyller villkoren för att tas bort från rapporten över finansiell ställning eller när fortsatt engagemang är tillämpligt,
c) finansiella garantiavtal,
d) ett åtagande om ett lån till en ränta som ligger under marknadsränta och
e) villkorad tilläggsköpeskilling som erkänns av en förvärvare i samband med ett förvärv som omfattas av IFRS 3 (sådan villkorad tilläggsköpeskilling ska därefter värderas till verkligt värde med förändringar som redovisas i resultatet).

Endast när ett företag byter affärsmodell för förvaltning av finansiella tillgångar ska företaget omklassificera alla berörda finansiella tillgångar. Finansiella skulder får inte omklassificeras.

Finansiella tillgångar och skulder ska vid första redovisningstillfället värderas till verkligt värde plus eller minus transaktionskostnader vid förvärv av en finansiell tillgång eller finansiell skuld, när det gäller en finansiell tillgång eller finansiell skuld som inte värderas till verkligt värde via resultatet. Kundfordringar, som inte har en betydande finansieringskomponent, värderas vid första redovisningstillfället till transaktionspris (enligt definition i IFRS 15). Efter det första redovisningstillfället ska finansiella tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde, verkligt värde via övrigt totalresultat, eller verkligt värde via resultatet. Efterföljande värdering av finansiella skulder sker till upplupet anskaffningsvärde eller till verkligt värde via resultatet.

Ett företag ska tillämpa nedskrivningskrav för förväntade kreditförluster på finansiella tillgångar och en förlustreserv för dessa ska redovisas som ett avdrag på tillgången. Vid varje balansdag ska förlustreserven värderas till ett belopp som motsvarar de förväntade kreditförlusterna för återstående löptid, om kreditrisken har ökat betydligt sedan det första redovisningstillfället. Om kreditrisken inte har ökat betydligt sedan det första redovisningstillfället ska förlustreserven värderas till ett belopp som motsvarar 12 månaders förväntade kreditförluster. För kundfordringar, avtalstillgångar och leasingfordringar gäller att förlustreserven alltid ska värderas till ett belopp som motsvarar återstående löptid. Värderingen av förväntade kreditförluster ska återspegla ett objektivt och sannolikhetsvägt belopp, pengars tidsvärde, rimliga och verifierbara uppgifter för tidigare händelser, nuvarande förhållanden och prognoser för framtida ekonomiska förutsättningar.

Syftet med säkringsredovisning är att, i de finansiella rapporterna, redovisa effekten av ett företags riskhantering som använder finansiella instrument för att hantera exponering som härrör från särskilda risker som skulle kunna påverka resultatet. Ett derivat som värderas till verkligt värde via resultatet kan identifieras som ett säkringsinstrument. En finansiell tillgång eller skuld som inte är ett derivat som värderas till verkligt värde via resultatet kan identifieras som ett säkringsinstrument såvida den inte är en finansiell skuld som identifieras som värderad till verkligt värde via resultatet för vilket beloppet av de förändringar i verkligt värde som härrör från förändringar i kreditrisk för den skulden redovisas i övrigt totalresultat.
För säkringsredovisning kan endast kontrakt med en koncernextern part identifieras som säkringsinstrument.
En säkrad post kan vara en redovisad tillgång eller skuld, ett ej redovisat bindande åtagande, en mycket sannolik prognostiserad transaktion eller en nettoinvestering i en utlandsverksamhet. Ett säkringsförhållande uppfyller endast villkoren för säkringsredovisning när säkringsförhållandet består endast av möjliga säkringsinstrument och möjliga säkrade poster, när det finns en formell identifiering och dokumentation avseende säkringsförhållandet samt företagets mål för riskhantering och riskhanteringsstrategi avseende säkringen, samt att effektivitetskravet för säkringar är uppfyllt. Effektivitetskravet är uppfyllt när det föreligger ett ekonomiskt samband mellan den säkrade posten och säkringsinstrumentet, effekten av kreditrisken dominerar inte de förändringar som följer av det ekonomiska sambandet och när säkringskvoten för säkringsförhållandet är densamma som den som följer av den kvantitet av den säkrade posten som företaget faktiskt säkrar och den kvantitet som företaget faktiskt använder för att säkra mängden säkrade poster.

Skanska använder säkringsredovisning för kassaflödessäkringar och säkringar av nettoinvesteringar i utlandsverksamhet. Säkringsredovisning för kassaflödessäkringar tillämpas när ett framtida kassaflöde är hänförligt till en redovisad tillgång eller skuld eller en högst sannolik framtida transaktion. Säkringsredovisning för säkringar av nettoinvesteringar i utlandsverksamhet tillämpas när nettoinvesteringen är i enlighet med IAS 21.

En kassaflödessäkring redovisas enligt följande:
a) den separata komponenten i eget kapital, reserv för kassaflödessäkring, som är förknippad med den säkrade posten ska justeras till det lägre av följande: den ackumulerade vinsten eller förlusten från säkringsinstrumentet från den tidpunkt säkringen ingicks eller den ackumulerade förändringen i verkligt värde för den säkrade posten från den tidpunkt säkringen ingick,
b) den del av vinsten eller förlusten för säkringsinstrumentet som bestäms vara en effektiv säkring redovisas i övrigt totalresultat,
c) återstående vinst eller förlust för säkringsinstrumentet är säkringsineffektivitet som ska redovisas i resultatet,
d) det belopp som har ackumulerats i reserven för kassaflödessäkring som härrör från säkring av kassaflöden i enlighet med a ska redovisas enligt följande:
i) om en säkrad prognostiserad transaktion därefter leder till redovisning av en icke-finansiell tillgång eller skuld, eller en säkrad prognostiserad transaktion för en icke-finansiell tillgång eller skuld blir ett bindande åtagande för vilket säkringsredovisning av verkligt värde tillämpas, ska företaget ta bort det från den reserv som härrör från säkring av kassaflöden och ta med det direkt i det första anskaffningsvärdet eller annat redovisat värde för tillgången eller skulden,
ii) för alla kassaflödessäkringar förutom dem som omfattas av i) ska detta belopp omklassificeras från den reserv som härrör från säkring av kassaflöden till resultatet som en omklassificeringsjustering under samma period eller samma perioder under vilken eller vilka de säkrade förväntade framtida kassaflödena påverkar resultatet,
iii) om detta belopp är en förlust och ett företag väntar sig att hela eller en del av förlusten inte kommer att återvinnas under en eller flera framtida perioder ska det dock omedelbart omklassificera det belopp som inte väntas bli återvunnet till resultatet som en omklassificeringsjustering.

Säkringar av nettoinvesteringar i en utlandsverksamhet, inklusive en säkring av en monetär post som redovisas som en del av en nettoinvestering, ska redovisas på ett liknande sätt som kassaflödessäkringar: den del av vinsten eller förlusten för säkringsinstrumentet som bestämts vara en effektiv säkring ska redovisas i övrigt totalresultat, och övrig del ska redovisas i resultaträkningen. Den ackumulerade vinsten eller förlusten för säkringsinstrumentet som är hänförlig till den effektiva delen av säkringen och som har ackumulerats i valutaomräkningsreserven ska omklassificeras från eget kapital till resultatet vid en avyttring eller delavyttring av utlandsverksamheten.

IFRS 7 Finansiella instrument: Upplysningar

Upplysningar lämnas som gör det möjligt att bedöma dels betydelsen av finansiella instrument för företagets finansiella ställning och resultat, dels karaktär och risker till följd av finansiella instrument som företaget varit exponerat för under perioden och är exponerat för vid rapportperiodens slut. Upplysningarna skall också ge underlag för bedömning av hur dessa risker hanteras av företaget. Standarden kompletterar principerna för redovisning, värdering och klassificering av finansiella tillgångar och skulder i IAS 32 och IFRS 9.

Standarden tillämpas för alla typer av finansiella instrument med undantag för främst andelar i dotterföretag, intresseföretag och joint ventures, samt förpliktelser för ersättningsplaner till anställda enligt IAS 19, exempelvis pensionsplaner. Således ingår såväl upplupna ränteintäkter och depositioner som upplupna räntekostnader i de lämnade upplysningarna. Upplupna intäkter avseende uppdrag enligt entreprenadavtal är inte finansiell

Not 1. Koncernens redovisnings- och värderingsprinciper forts.

De lämnade upplysningarna kompletteras med en avstämning mot övriga poster i resultaträkningen och i rapport över finansiell ställning.

Information enligt standarden lämnas i not 6.

IAS 20 Redovisning av statliga bidrag och upplysningar om statligt stöd
Med statliga stöd avses åtgärder från staten i syfte att lämna en ekonomisk fördel som är begränsad till ett företag eller en kategori av företag som uppfyller vissa kriterier. Statliga bidrag är stöd från staten i form av överföringar av resurser till ett företag i utbyte mot att företaget uppfyllt eller kommer att uppfylla vissa villkor rörande sin verksamhet.

Statliga bidrag redovisas som förutbetald intäkt alternativt reduktion av investeringen när det föreligger rimlig säkerhet att bidraget kommer att erhållas och att koncernen kommer att uppfylla de villkor som är förknippade med bidraget.

Rådet för finansiell rapportering rekommendation RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner
I rekommendationen anges vilka ytterligare uppgifter som skall lämnas för att årsredovisningen skall vara i överensstämmelse med årsredovisningslagen. Den tillkommande informationen avser främst uppgifter relaterade till personalen.

Uppgift om medelantal anställda med dels fördelning mellan kvinnor och män, dels fördelning mellan länder, lämnas i not 36. Medelantal anställda under året har beräknats som ett genomsnitt av genomsnittligt antal anställda för de under året ingående kvartalen. Deltidsanställning motsvarar i denna beräkning 60 procent av en heltidsanställning. Anställda som tillhör verksamheter som sålts under året ingår till och med avyttringsdag. Anställda i förvärvade bolag ingår från förvärvsdatum.

Uppgift om fördelningen mellan kvinnor och män för ledande befattningshavare avser situationen på balansdagen. Med ledande befattningshavare i de olika dotterföretagen avses medlemmarna av respektive affärsenhets ledningsgrupp. Informationen lämnas i noterna 36 och 37.

Förutom styrelseledamöter och VD ingår samtliga andra personer i koncernens ledning i den grupp för vilken särredovisning sker av sammanlagda belopp för löner och andra ersättningar respektive kostnader och förpliktelser som avser pensioner och liknande förmåner. Dessutom lämnas samma uppgifter på individnivå för var och en av styrelseledamöterna och för VD samt även för tidigare sådana befattningshavare. Arbetstagarrepresentanter är undantagna.

Upplysningar lämnas i not 36 om lån, ställda säkerheter och eventualförpliktelser till förmån för styrelseledamot och VD inom koncernen.

Upplysningar lämnas också om ersättningar till revisorer och de revisionsföretag där revisorerna verkar. Se not 38.

Not 1. Moderbolagets redovisnings- och värderingsprinciper

Moderbolaget har upprättat sin årsredovisning enligt årsredovisningslagen och Rådet för finansiell rapportering rekommendation RFR 2 Redovisning för juridiska personer. RFR 2 innebär att moderbolaget i årsredovisningen för den juridiska personen skall tillämpa International Financial Reporting Standards (IFRS) och International Accounting Standards (IAS), utgivna av International Accounting Standards Board (IASB), till den del dessa har godkänts av EU, samt tolkningsuttalanden från IFRS Interpretations Committee och dess föregångare Standing Interpretation Committee (SIC), så långt det är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning. Redogörelse för de olika redovisningsstandarderna finns i koncernens not 1. Dessutom tillämpas Uttalanden från Rådet för finansiell rapportering.

Väsentliga skillnader mot koncernens redovisningsprinciper
I enlighet med RFR 2 tillämpas inte IFRS 9 för finansiella garantiavtal till förmån för dotter- och intresseföretag samt joint ventures. Istället tillämpas IAS 37, vilket normalt innebär att någon avsättning för dessa åtaganden inte redovisas då det inte är sannolikt att något utflöde av resurser kommer att krävas för att reglera förpliktelsen.

I enlighet med RFR 2 tillämpas inte IFRS 16 för leasingavtal. Istället redovisas leasingavgifter linjärt över leasingperioden såvida inte ett annat systematiskt sätt bättre återspeglar den ekonomiska nyttan över tiden.

Koncernbidrag redovisas enligt i RFR 2 angiven huvudregel.

Aktiesparprogrammen Seop 4 och Seop 5 redovisas som aktiereleterade ersättningar som regleras med egetkapitalinstrument i enlighet med IFRS 2. Den del av koncernens kostnad för dessa aktiesparprogram som avser anställda i dotterföretag bokförs hos moderbolaget som ökning av redovisat värde på andelar i dotterföretag och ökning av eget kapital. När belopp som kommer att debiteras dotterföretag fastställts sker omföring till fordringar på dotterföretag. I de fall ersättningen från dotterföretag för tilldelade aktier avviker från vad som tidigare bokats som ökning av redovisat värde på andelar i dotterföretag reduceras redovisat värde på andelar i dotterföretag till den del som beloppet ej överstiger tidigare redovisad ökning. Eventuell resterande del av ersättningen bokförs direkt mot eget kapital.

Resultaträkningen och balansräkningen följer årsredovisningslagens uppställningsformer.

Förmånsbestämda pensionsplaner redovisas enligt tryggandelagens bestämmelser. Pensionsåtaganden som säkras av tillgångar i pensionsstiftelse upptas ej i balansräkningen.

Andelar i intresseföretag och samarbetsarrangemang, liksom andelar i dotterföretag, värderas före eventuell nedskrivning till anskaffningsvärde.

Not 2. Kritiska uppskattningar och bedömningar

Kritiska uppskattningar och bedömningar
Företagsledningen har med styrelsen och revisionskommittén diskuterat utvecklingen och upplysningarna avseende koncernens viktiga redovisningsprinciper och uppskattningar, samt tillämpningen av dessa principer och uppskattningar.

Kritiska uppskattningarna och bedömningar vid tillämpningen av koncernens redovisningsprinciper, vilka har en signifikant risk att leda till materiella justeringar av det bokförda värdet på tillgångar och skulder, beskrivs här.

Nedskrivningsprövning av goodwill
Vid beräkning av kassagenererande enheters återvinningsvärde för bedömning av eventuellt nedskrivningsbehov av goodwill, har flera antaganden om framtida förhållanden och uppskattningar av parametrar gjorts. En redogörelse av dessa återfinns i not 18. Som förstås av beskrivningen i noten skulle större ändringar av förutsättningarna för dessa antaganden och uppskattningar kunna ha en väsentlig effekt på värdet av goodwill.

Pensionsantaganden
Skanska har förmånsbaserade pensionsplaner i flera länder. Planerna redovisas enligt IAS 19 vilket innebär att pensionsåtagandena beräknas med aktuariella antaganden och att förvaltningstillgångarna marknadsvärderas på balansdagen. Effekten av ändrade aktuariella antaganden och marknadsvärdering av förvaltningstillgångarna redovisas som omvärderingar i övrigt totalresultat. Omvärderingarna påverkar räntebärande pensionsskulder och eget kapital.

I not 28 ges en redogörelse för de antaganden och förutsättningar som ligger till grund för redovisningen av pensionsskulden inklusive känslighetsanalys.

Intäktsredovisning över tid
Skanska tillämpar intäktsredovisning över tid inom Byggverksamheten. Utifrån en slutlägesprognos för projektets resultatutfall redovisas successivt under projektets varaktighet resultat baserat på projektets färdigställandegrad. Detta kräver att projektintäkter och projektkostnader kan storleksbestämmas på ett tillförlitligt sätt. Förutsättningen för detta är att effektiva och samordnade system för kalkylering, prognos och intäkts/kostnadsrapportering finns i koncernen. Systemet kräver vidare en konsekvent bedömning (prognos) av projektets slutliga utfall, inklusive analys av avvikelser i förhållande till tidigare bedömningstillfälle. Denna kritiska bedömning görs minst en gång per kvartal. Det verkliga utfallet av projektet vid dess slut kan dock avvika, antingen positivt eller negativt, från denna bedömning.

Tvister
Ledningens bästa bedömning har beaktats vid redovisningen av tvistiga belopp men det faktiska framtida utfallet kan avvika från det bedömda. Se not 33 och not 29.

Investeringar i OPS-portföljen
I not 20 B anges beräknade värden för gjorda investeringar. Beräknade marknadsvärden bygger på diskontering av förväntade kassaflöden för respektive investering. Som diskonteringsränta har använts bedömda avkastningskrav på investeringar av detta slag. Förändringar i förväntade kassaflöden, som i flera fall sträcker sig 20–30 år framåt i tiden, och/eller ändrade avkastningskrav kan väsentligt påverka såväl beräknade värden som redovisade värden för respektive investering. Risken för väsentlig påverkan minskar gradvis i takt med att antalet projekt blir färre.

Omsättningsfastigheter
Angivet sammanlagt marknadsvärde i not 22 är beräknat utifrån rådande prisnivå på respektive ort för de enskilda fastigheterna. Förändringar i utbud av liknande fastigheter liksom ändrad efterfrågan på grund av ändrade avkastningskrav kan väsentligt påverka såväl bedömda marknadsvärden som redovisade värden för respektive fastighet.

Inom kommersiella fastigheter avser de uppskattade marknadsvärdena för pågående projekt varje fastighet vid färdigställande och till full uthyrning.

För bostadsutvecklingsverksamheten är tillgången på kapital och priset för kapital för att finansiera bostadsköparnas investering en kritisk faktor. Bedömda marknadsvärden avser även här fastigheter vid färdigställande, och hänsyn tas till det värde som kan erhållas inom sedvanlig konjunkturcykel. Angiven redovisningsprincip vid försäljning av fastigheter genom avyttring av bolag framgår i not 1.

Förvaltningsfastigheter
För kritiska antaganden och bedömningar i samband med värdering av förvaltningsfastigheter se not 40. Skanska redovisar sina förvaltningsfastigheter till verkligt värde där realiserade och orealiserade värdeförändringar redovisas i resultaträkningen. Resultatet kan därför påverkas väsentligt av förändringar i marknadens prisnivåer och av ändringar i antaganden vid värdering till verkligt värde.

Priser på varor och tjänster
I koncernens verksamhet finns många olika typer av kontraktsformer. Graden av risk när det gäller priser på varor och tjänster varierar starkt beroende på kontraktstyp.

Kraftiga ökningar i materialpriser kan utgöra en risk framför allt i långa projekt med fastprisåtagande. Resursknapphet avseende personal och även vissa insatsvaror kan också påverka verksamheten negativt. Förseningar i designfasen eller förändringar i design är andra omständigheter som kan påverka projekten negativt.

Not 3. Effekter av ändrade redovisningsprinciper

Varken under året eller jämförelseåret har effekter på grund av ändrade redovisningsprinciper redovisats.

Not 4. Rörelsesegment

Som rörelsesegment redovisas Skanskas verksamhetsgrenar; Byggverksamhet, Bostadsutveckling, Kommersiell fastighetsutveckling och Förvaltningsfastigheter. Verksamhetsgrenarna sammanfaller med Skanskas operativa organisation så som koncernledningen följer verksamheten. Koncernledningen utgör Skanskas "högste verkställande beslutsfattare".

Varje rörelsesegment bedriver skilda typer av verksamheter med olika risker. Byggverksamhet omfattar såväl hus- som anläggningsbyggnader.

Bostadsutveckling utvecklar bostadsprojekt för omedelbar försäljning. Bostäderna anpassas till utvalda kundgrupper. Enheterna svarar för att planera och sälja projekten. Bygguppdragen utförs av de byggande enheterna i verksamhetsgren Byggverksamhet på respektive marknad.

Kommersiell fastighetsutveckling initierar, utvecklar, hyr ut och säljer kommersiella fastighetsprojekt. Projektutvecklingen fokuseras på kontor, handel samt logistikfastigheter. Bygguppdragen utförs på de flesta marknader av segmentet Byggverksamhet. Bygguppdragen utförs av de byggande enheterna där Skanska har Byggverksamhet. Internprissättningen mellan rörelsesegmenten sker till marknadsmässiga villkor.

Förvaltningsfastigheter äger och förvaltar fastigheter med syfte att generera hyresintäkter och värdeökning. Hyresintäkter redovisas linjärt över avtalsperioden. Värdeförändring på förvaltningsfastigheter redovisas vid varje kvartal.

Segmentet Centralt innefattar kostnad för koncernkontor, resultat från centrala bolag samt verksamheter under nedläggning. Elimineringar består huvudsakligen av vinster i Byggverksamheten avseende fastighetsprojekt. Se även not 1.

Intäkter och kostnader per rörelsesegment
Respektive affärsenhet inom verksamhetsgrenarna har ett operativt ansvar för sin resultaträkning ner till och med rörelseresultatet.

Tillgångar och skulder per rörelsesegment
Varje affärsenhet inom verksamhetsgrenarna har ett operativt ansvar för sitt sysselsatta kapital. Sysselsatt kapital för de respektive verksamhetsgrenarna är totala tillgångar med avdrag för skattefordringar och interna fordringar som placerats i internbanken minus icke räntebärande skulder exklusive skatteskulder. För segmenten Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling gäller dessutom att kapitaliserade ränteutgifter avgår från totala tillgångar vid beräkningen av sysselsatt kapital.

Förvärvsgoodwill har hänförts till den verksamhetsgren den tillhör.

Kassaflöde per segment framgår som separat rapport; Koncernens operativa kassaflödesanalys och förändring i räntebärande nettofordran.

Not 4, Rörelsesegment forts.

2022	Bygg-verksamhet	Bostads-utveckling	Kommersiell fastighets-utveckling	Förvaltnings-fastigheter	Summa rörelse-segment	Centralt	Elimineringar	Summa segment	Skillnad redovisnings-principer	Summa IFRS
Externa intäkter	142 389	9 437	9 652	40	161 518	85		161 602	1 572	163 174
Intäkter från interna kunder	13 615	38	3 900		17 554	364	-17 918	0		0
Totala intäkter	**156 004**	**9 475**	**13 552**	**40**	**179 071**	**449**	**-17 918**	**161 602**	**1 572**	**163 174**
Kostnader för produktion och förvaltning	-143 736	-7 634	-9 861	-10	-161 242	-534	16 154	-145 622	-861	-146 483
Bruttoresultat	**12 268**	**1 841**	**3 690**	**30**	**17 829**	**-85**	**-1 764**	**15 981**	**711**	**16 692**
Försäljnings- och administrationskostnader	-6 534	-827	-955	-2	-8 318	-680		-8 998		-8 998
Värdeförändring förvaltningsfastigheter				112	112		1 581	1 692		1 692
Resultat från joint ventures och intresseföretag	36	-3	168		201	425	-3	622	13	636
Rörelseresultat	**5 770**	**1 011**	**2 903**	**140**	**9 824**	**-339**	**-187**	**9 297**	**724**	**10 021**
varav avskrivningar	-2 506	-18	-89		-2 613	-103	2	-2 714		-2 714
varav nedskrivningar / återföring av nedskrivningar										
Goodwill	-1				-1			-1		-1
Övriga tillgångar	-24	-7	-43		-74			-74		-74
varav resultat försäljning kommersiella fastigheter			3 646		3 646		112	3 758	257	4 015
varav resultat försäljning OPS-portfölj						183		183		183
Medelantal anställda	26 892	580	422		27 894	486		28 380		
Bruttomarginal, %	7,9	19,4								
Försäljnings- och administrationskostnader, %	-4,2	-8,7								
Rörelsemarginal, %	3,7	10,7								
Nettouthyrning				0						
Ekonomisk uthyrningsgrad, %				86						
Överskottsgrad, %				75,4						
Tillgångar, varav										
Förvaltningsfastigheter				3 758	3 758			3 758		3 758
Materiella anläggningstillgångar (inklusive nyttjanderätter)	10 348	46	401	1	10 795	267	-3	11 059		11 059
Immateriella tillgångar	4 217	331	19		4 567	81		4 648		4 648
Placeringar i joint ventures och intresseföretag	302	144	133		579	2 330	-7	2 901		2 901
Omsättningsfastigheter (inklusive nyttjanderätter)	1	24 655	38 310		62 966		-816	62 150		62 150
Sysselsatt kapital	-7 378	17 837	37 080	3 733	51 271	21 573		72 845		72 845
Investeringar	-2 210	-11 633	-11 276	-3 668	-28 788	-722	3 943	-25 567		-25 567
Desinvesteringar	764	10 622	13 116		24 501	150	-3 917	20 734		20 734
Investeringar, netto	**-1 446**	**-1 012**	**1 839**	**-3 668**	**-4 287**	**-572**	**26**	**-4 833**		**-4 833**
Avstämning från segment till IFRS										
Intäkter enligt segment – bindande kontrakt	156 004	9 475	13 552	40	179 071	449	-17 918	161 602		
Tillkommer fastigheter sålda före perioden		17 328	6 393		23 721			23 721		
Avgår fastigheter ej övertagna av köpare per balansdagen		-16 472	-6 261		-22 733		9	-22 724		
Tillkommer intäkter i joint ventures inom Bostadsutveckling		-54			-54			-54		
Kursdifferens		519	110		629			629		
Intäkter enligt IFRS – fränträde	**156 004**	**10 797**	**13 793**	**40**	**180 634**	**449**	**-17 909**	**163 174**		
Rörelseresultat enligt segment – bindande kontrakt	5 770	1 011	2 903	140	9 824	-339	-187	9 297		
Tillkommer fastigheter sålda före perioden		2 863	1 332		4 195		92	4 287		
Avgår fastigheter ej övertagna av köpare per balansdagen		-2 577	-1 155		-3 732		-121	-3 852		
Tillkommer rörelseresultat i joint ventures inom Bostadsutveckling		15			15			15		
Kursdifferens		175	28		203		71	274		
Rörelseresultat enligt IFRS – fränträde	**5 770**	**1 488**	**3 108**	**140**	**10 506**	**-339**	**-145**	**10 021**		

Not 4. Rörelsesegment forts.

2021	Bygg-verksamhet	Bostads-utveckling	Kommersiell fastighets-utveckling	Förvaltnings-fastigheter	Summa rörelse-segment	Centralt	Elimineringar	Summa segment	Skillnad redovisnings-principer	Summa IFRS
Externa intäkter	122 355	14 377	10 631		147 363	213		147 576	-3 712	143 865
Intäkter från interna kunder	10 232		471		10 703	395	-11 097	0		0
Totala intäkter	**132 587**	**14 377**	**11 102**	**0**	**158 066**	**608**	**-11 097**	**147 576**	**-3 712**	**143 865**
Kostnader för produktion och förvaltning	-121 901	-11 670	-7 147		-140 717	-621	11 080	-130 258	2 102	-128 156
Bruttoresultat	**10 687**	**2 707**	**3 955**	**0**	**17 349**	**-13**	**-17**	**17 318**	**-1 609**	**15 709**
Försäljnings- och administrationskostnader	-5 709	-727	-784		-7 220	-645		-7 865		-7 865
Värdeförändring förvaltningsfastigheter					0			0		0
Resultat från joint ventures och intresseföretag	35		93		128	243	8	379	70	449
Rörelseresultat	**5 013**	**1 980**	**3 264**	**0**	**10 256**	**-415**	**-9**	**9 832**	**-1 539**	**8 293**
varav avskrivningar	-2 469	-23	-86		-2 578	-90		-2 669		-2 669
varav nedskrivningar / återföring av nedskrivningar										
Goodwill	-53				-53			-53		-53
Övriga tillgångar	-34	-36	-175		-245			-245		-245
varav resultat försäljning kommersiella fastigheter			3 928		3 928		239	4 167	-661	3 506
varav resultat försäljning OPS-portfölj						4		4		4
Medelantal anställda	28 557	582	431		29 570	481		30 051		
Bruttomarginal, %	8,1	18,8								
Försäljnings- och administrationskostnader, %	-4,3	-5,1								
Rörelsemarginal, %	3,8	13,8								
Nettouthyrning										
Ekonomisk uthyrningsgrad, %										
Överskottsgrad, %										
Tillgångar, varav										
Förvaltningsfastigheter										
Materiella anläggningstillgångar (inklusive nyttjanderätter)	9 872	54	409		10 335	260	-3	10 593		10 593
Immateriella tillgångar	4 127	322	17		4 466	144		4 610		4 610
Placeringar i joint ventures och intresseföretag	287	355	122		763	1 427	-5	2 185		2 185
Omsättningsfastigheter (inklusive nyttjanderätter)	57	20 371	33 272		53 700		-666	53 033		53 033
Sysselsatt kapital	-7 875	14 385	32 721		39 231	27 499		66 729		66 729
Investeringar	-1 850	-11 488	-7 344		-20 683	-720	457	-20 945		-20 945
Desinvesteringar	1 034	10 766	9 961		21 762	27	-457	21 331		21 331
Investeringar, netto	**-816**	**-722**	**2 617**	**0**	**1 079**	**-693**	**0**	**386**		**386**
Avstämning från segment till IFRS										
Intäkter enligt segment – bindande kontrakt	132 587	14 377	11 102	0	158 066	608	-11 097	147 576		
Tillkommer fastigheter sålda före perioden		13 868	6 012		19 880			19 880		
Avgår fastigheter ej övertagna av köpare per balansdagen		-17 328	-6 393		-23 721			-23 721		
Tillkommer intäkter i joint ventures inom Bostadsutveckling		-247			-247			-247		
Kursdifferens		326	52		377			377		
Intäkter enligt IFRS – fränträde	**132 587**	**10 995**	**10 772**	**0**	**154 354**	**608**	**-11 097**	**143 865**		
Rörelseresultat enligt segment – bindande kontrakt	5 013	1 980	3 264	0	10 256	-415	-9	9 832		
Tillkommer fastigheter sålda före perioden		1 982	692		2 675		61	2 736		
Avgår fastigheter ej övertagna av köpare per balansdagen		-2 863	-1 332		-4 195		-92	-4 287		
Tillkommer rörelseresultat i joint ventures inom Bostadsutveckling		-20			-20			-20		
Nya internvinster					0		-35	-35		
Kursdifferens		56	10		67			67		
Rörelseresultat enligt IFRS – fränträde	**5 013**	**1 135**	**2 635**	**0**	**8 783**	**-415**	**-75**	**8 293**		

Not 4. Rörelsesegment forts.

Externa intäkter enligt IFRS per geografiskt område

	Sverige		Storbritannien		USA		Norge		Övrigt[2]		Totalt	
	2022	**2021**	**2022**	**2021**	**2022**	**2021**	**2022**	**2021**	**2022**	**2021**	**2022**	**2021**
Byggverksamhet	28 599	27 280	17 448	14 123	65 867	53 438	16 226	13 873	14 250	13 642	142 389	122 355
Bostadsutveckling	4 950	5 240	96				1 734	1 697	3 987	4 058	10 768	10 995
Kommersiell fastighetsutveckling	2 452	2 743			1 656	2 359	55	6	5 731	5 193	9 893	10 301
Förvaltningsfastigheter	40										40	0
Centralt och Elimineringar	70	177			15	36					85	213
Summa rörelsesegment	**36 111**	**35 440**	**17 544**	**14 123**	**67 537**	**55 833**	**18 015**	**15 576**	**23 968**	**22 893**	**163 174**	**143 865**

1) Koncernen har inga kunder som svarar för tio procent eller mer av koncernens intäkter.

Anläggningstillgångar och omsättningsfastigheter per geografiskt område

	Förvaltningsfastigheter		Materiella anläggningstillgångar		Immateriella tillgångar		Placeringar i joint ventures och intresseföretag		Omsättningsfastigheter	
	2022-12-31	**2021-12-31**	**2022-12-31**	**2021-12-31**	**2022-12-31**	**2021-12-31**	**2022-12-31**	**2021-12-31**	**2022-12-31**	**2021-12-31**
Norge			2 918	2 749	1 318	1 293	55	40	4 121	4 256
Sverige	3 758		2 360	2 404	756	778	1 097	1 214	16 030	16 097
Storbritannien			1 355	1 118	1 386	1 364	6	48	4 661	2 581
USA			2 622	2 565	537	537	1 513	673	15 813	10 556
Övrigt[1]			1 804	1 757	652	638	231	209	21 525	19 543
	3 758	**0**	**11 059**	**10 593**	**4 648**	**4 610**	**2 901**	**2 185**	**62 150**	**53 034**

1) I övrigt ingår inget geografiskt område med poster som svarar för tio procent eller mer av koncernens totala poster.

Not 5. Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter

Anläggningstillgångar som innehas för försäljning och avvecklade verksamheter redovisas i enlighet med IFRS 5, se not 1. Under 2022 och 2021 har inga verksamheter redovisats som avvecklade.

I slutet av 2022 och 2021 fanns inga anläggningstillgångar som i enlighet med IFRS 5 ska redovisas som omsättningstillgångar och anges som tillgångar som innehas för försäljning.

Not 6. Finansiella instrument och finansiell riskhantering

Finansiella instrument redovisas i enlighet med IFRS 9 Finansiella instrument, IAS 32 Finansiella instrument, klassificering och IFRS 7 Finansiella instrument; upplysningar.

Skanskas avtalstillgångar och avtalsskulder redovisas ej som ett finansiellt instrument och därav redovisas ej heller risken i dessa fordringar och skulder i denna not.

Risker i delägda joint venture bolag inom OPS-portföljen hanteras inom respektive joint venture bolag. Skanskas målsättning är att den finansiella riskhanteringen i bolagen motsvarar den som gäller för koncernens helägda bolag. Då kontraktsperioden i många fall uppgår till tiotals år är hanteringen av ränterisken på finansieringen väsentlig i respektive joint venture bolag. Risken hanteras med hjälp av långa ränteswappar. Innehaven redovisas enligt kapitalandelsmetoden, vilket medför att de finansiella instrumenten i respektive joint venture bolag ingår i posten Resultat från joint ventures och intresseföretag. Uppgifter om finansiella instrument i joint ventures och intresseföretag ingår inte i följande uppgifter.

Finansiell riskhantering

Skanska är genom sin verksamhet, utöver affärsrisker, exponerad för olika finansiella risker såsom kreditrisk, likviditetsrisk och marknadsrisk. Dessa risker uppstår i koncernens redovisade finansiella instrument såsom likvida medel, räntebärande fordringar, kundfordringar, leverantörsskulder, upplåning samt derivat.

Mål och policy

Koncernen strävar efter att uppnå en systematisk riskbedömning av såväl finansiella som affärsmässiga risker. För detta används en gemensam modell för riskhantering. Riskhanteringsmodellen innebär inte att risk undviks utan syftar till att identifiera och hantera dessa risker.

Styrelsen fastställer årligen genom koncernens finanspolicy riktlinjer, mål och begränsningar för hanteringen av koncernens finanser och finansiella risker. Skanskas ramverk för intern styrning reglerar ansvarsfördelningen mellan Skanskas styrelse, koncernledning, Skanska Financial Services (Skanskas interna finansfunktion) och affärsenheterna.

Inom koncernen har Skanska Financial Services det operativa ansvaret för att säkerställa koncernens finansiering och att förvalta kassalikviditet, finansiella tillgångar och finansiella skulder. Genom en centraliserad finansfunktion tillvaratas skalfördelar och synergieffekter.

Mål och policy för varje typ av risk beskrivs under respektive avsnitt som följer.

Kreditrisk

Kreditrisk beskriver koncernens risk i de finansiella tillgångarna och uppstår om en motpart inte uppfyller sitt kontrakterade betalningsåtagande gentemot Skanska. Kreditrisken fördelas på finansiell kreditrisk som avser risken i räntebärande tillgångar och derivat samt på kundkreditrisk som avser risken i kundfordringarna.

Finansiell kreditrisk – risken i räntebärande tillgångar och derivat

Finansiell kreditrisk är den risk koncernen löper i förhållande till finansiella motparter vid placering av överskottsmedel, tillgodohavanden på bankkonton och investering i finansiella tillgångar. Kreditrisk i form av motpartsrisk uppstår även vid användandet av derivatinstrument och utgörs av risken att en potentiell vinst inte realiseras ifall motparten inte fullföljer sin del av kontraktet.

Skanska ska enligt policyn begränsa sin exponering mot finansiella motparter genom att använda banker och finansiella institutioner som innehar hög kreditvärdighet enligt ratinginstituten Standard & Poors, Moody's eller Fitch. Tillåten exponeringsvolym per motpart är beroende av motpartens kreditbetyg och exponeringens löptid. Koncernen har också, för att reducera kreditrisken i derivatinstrument, tecknat standardiserade kvittningsavtal (ISDA avtal) med samtliga finansiella motparter med vilka derivatkontrakt ingås.

Vid placering av överskottsmedel är målsättningen att löpande uppnå en god riskspridning. Per årsskiftet var överskottsmedel huvudsakligen placerade i större banker med global närvaro från främst Norden, Europa, USA och Japan samt i kortfristiga räntebärande instrument och penningmarknadsfonder. Skanska använder för närvarande ett tiotal banker för derivattransaktioner.

Den maximala exponeringen motsvarar tillgångarnas verkliga värde och uppgår till 25 620 (31 500) Mkr.

Genomsnittlig löptid för räntebärande tillgångar uppgick till 0,3 (0,3) år per den 31 december 2022. Koncernens finansiella räntebärande tillgångar per den 31 december 2022, huvudsakligen bestående av banktillgodohavanden och placeringar i kortfristiga skuldinstrument, bedöms fortsatt ha låg kreditrisk per balansdagen då tillgångarna har rating med hög kreditvärdighet varför förlustreserven för dessa tillgångar baseras på 12 månaders förväntade kreditförluster.

Räntebärande tillgångar och derivat	2022-12-31	2021-12-31
Maximal exponering i utestående fordringar	25 620	31 500
varav derivat	100	63
Avgår justering från verkligt värde	-8	-33
Förlustreserv förväntade kreditförluster enligt IFRS 9	-16	-11
Redovisat värde	**25 596**	**31 457**

Förändring nedskrivna räntebärande tillgångar och derivat	2022	2021
Belopp vid årets ingång	11	36
Justering förlustreserv enligt IFRS 9	5	-25
Belopp vid årets utgång	**16**	**11**

Kundkreditrisk – risken i kundfordringarna

Kundkreditrisker hanteras inom Skanska koncernens gemensamma granskning- och godkännandeprocess för att identifiera och hantera risker – Skanska Tender Approval Procedure (STAP) och Project Scrutiny och Approval Procedure (PSAP).

Skanskas kreditrisk vad gäller kundfordringar har en hög grad av riskspridning genom ett stort antal projekt av varierande storlek och typ med en mängd olika kundkategorier, varav en stor andel i offentlig sektor, på ett stort antal geografiska marknader.

Den del av Skanskas verksamhet som avser byggprojekt orsakar en begränsad kreditgivning då projekten så långt det är möjligt förskottsfaktureras. I övrig verksamhet begränsar sig kreditgivningen till sedvanliga fakturaperioder.

Nedskrivna belopp på kundfordringar uppgår till 296 (324) Mkr, varav 132 (115) Mkr avser förlustreserv för förväntade kreditförluster enligt IFRS 9.

Kundfordringar	2022-12-31	2021-12-31
Utestående fordringar	15 468	15 187
Nedskrivna belopp	-296	-324
Redovisat värde	**15 172**	**14 863**

Förändring nedskrivna kundfordringar	2022	2021
Belopp vid årets ingång	324	363
Årets nedskrivning	18	10
Återföring av nedskrivning	-1	-48
Reglerade nedskrivningar	-62	-11
Kursdifferenser	17	10
Belopp vid årets utgång	**296**	**324**

Not 6. Finansiella instrument och finansiell riskhantering forts.

Risken i övriga rörelsefordringar inklusive aktier
Övriga finansiella rörelsefordringar utgörs av fordringar för sålda fastigheter, upplupna ränteintäkter, depositioner etc.

Av upptagna rörelsefordringar var inga förfallna eller nedskrivna per balansdagen.

Som aktier redovisas innehav med mindre än 20 procent av röstandelen i bolaget. Redovisat värde uppgår till 38 (37) Mkr.

Övriga finansiella rörelsefordringar redovisas fördelat på tidsintervall med avseende på när i framtiden beloppen förfaller.

	2022-12-31	2021-12-31
Förfaller inom 30 dagar	39	9
Förfaller efter 30 dagar men inom 1 år	402	186
Förfaller efter 1 år	11	10
Summa	**452**	**206**

Likviditets- och refinansieringsrisk
Likviditets- och refinansieringsrisk definieras som risken att Skanska inte kan möta betalningsförpliktelser till följd av bristande likviditet eller av svårigheter att ta upp eller omsätta externa lån.

Koncernen använder likviditetsprognostisering som ett medel för identifiering och hantering av fluktuationer i den kortfristiga likviditeten.

Överskottslikviditet ska i första hand, då så är möjligt, användas till att amortera ner låneskulden.

Finansiering
Skanska har ett flertal program för upplåning, såväl bekräftade bankkreditfaciliteter som marknadsfinansieringsprogram, vilket ger en god beredskap för tillfälliga svängningar i koncernens likviditetsbehov på kort sikt samt säkerställer finansieringen på lång sikt. Skanska har inget kreditbetyg.

Under 2022 refinansierade Skanska den syndikerade backupfaciliteten. Den nya kreditfaciliteten om 500 MEUR är hållbarhetslänkad. Löptiden är på fem år med möjlighet till två förlängningar på ett år vardera efter första respektive andra året.

Vid slutet av året uppgick den centrala skuldportföljen till 3,7 (3,3) miljarder kronor. De outnyttjade kreditfaciliteterna på 6,1 (6,6) miljarder kronor i kombination med en räntebärande nettofordran exklusive likvida medel med restriktioner, leasingskulder och nettopensionsskulder på 12,1 (17,7) miljarder kronor säkerställer att koncernen har tillräcklig ekonomisk kapacitet.

Likviditetsreserv och förfallostruktur
Målsättningen är att ha en likviditetsreserv på minst 4 miljarder kronor att tillgå inom en vecka genom kassalikviditet eller outnyttjade bekräftade kreditlöften. Per årsskiftet uppgick kassa och bank samt outnyttjade bekräftade kreditlöften till 16 (18) miljarder kronor, varav 12 (15) miljarder kronor är, eller bedöms vara, tillgängliga inom en vecka.

Koncernens policy är att den centrala låneportföljens förfallostruktur ska vara spridd över tiden samt ha en vägd genomsnittlig återstående löptid på 3 år, inklusive outnyttjade bekräftade kreditfaciliteter, med ett mandat att avvika inom intervallet 2–4 år. Per 31 december 2022 hade låneportföljen en genomsnittlig löptid på 3,6 (2,5) år, om kreditlöften som är outnyttjade vägs in.

Förfallostrukturen, inklusive räntebetalningar, för koncernens finansiella räntebärande skulder, derivat och leasingskulder, fördelar sig över de kommande åren enligt tabell på nästa sida. För leasingskulder avser de framtida likvidbeloppen odiskonterade värden.

				2022-12-31		2021-12-31	
	Förfall	Valuta	Ram i valuta	Ram i SEK	Utnyttjat	Ram i SEK	Utnyttjat
Marknadsfinansieringsprogram							
Commercial paper (CP) program, löptider 0–1 år		SEK/EUR	6 000 Mkr	6 000		6 000	
Medium Term Note (MTN) program, löptider 1–10 år		SEK/EUR	8 000 Mkr	8 000	480	8 000	500
				14 000	**480**	**14 000**	**500**
Bekräftade kreditfaciliteter							
Syndikerat banklån	2022	SEK/EUR/USD	600 MEUR			6 143	
Syndikerat banklån	2027	SEK/EUR/USD/GBP	500 MEUR	5 538			
Bilateralt låneavtal	2023	USD	50 MUSD	519	519	453	453
Bilateralt låneavtal	2024	USD	50 MUSD	519	519	453	453
Bilateralt låneavtal	2024	USD	100 MUSD	1 037	1 037	905	905
Bilateralt låneavtal	2025	EUR	50 MEUR	553	553	511	511
Bilateralt låneavtal	2027	EUR	50 MEUR	553	553	511	511
Övriga kreditlöften				515		448	
				9 234	**3 181**	**9 424**	**2 833**

Koncernens outnyttjade bekräftade kreditlöften uppgick vid årsskiftet till 6 053 (6 591) Mkr.

Not 6. Finansiella instrument och finansiell riskhantering forts.

2022-12-31

				Förfaller			
Förfallotidpunkt		**Redovisat värde**	**Framtida likvidbelopp**	**inom 3 mån**	**efter 3 mån inom 1 år**	**efter 1 år inom 5 år**	**efter 5 år**
Räntebärande finansiella skulder		7 887	7 936	53	4 707	3 175	
Derivat: valutaterminer	Inflöde		-10 343	-10 031	-304	-8	
	Utflöde	150	10 490	10 176	306	8	
Derivat: ränteswappar	Inflöde		-6		-6		
	Utflöde		7	3	4		
Leasingsskulder		7 281	29 653	281	741	2 895	25 736
Leverantörsskulder		13 998	13 998	13 998			
Övriga rörelseskulder		694	694	438	256		
Summa		**30 010**	**52 429**	**14 918**	**5 704**	**6 070**	**25 736**

2021-12-31

				Förfaller			
Förfallotidpunkt		**Redovisat värde**	**Framtida likvidbelopp**	**inom 3 mån**	**efter 3 mån inom 1 år**	**efter 1 år inom 5 år**	**efter 5 år**
Räntebärande finansiella skulder		8 622	8 878	16	4 828	3 495	539
Derivat: valutaterminer	Inflöde		-10 688	-9 959	-729		
	Utflöde	131	10 811	10 074	737		
Derivat: ränteswappar	Inflöde		-2	-1	-1		
	Utflöde	1	3		3		
Leasingsskulder		6 960	26 748	284	733	2 697	23 034
Leverantörsskulder		12 426	12 426	12 426			
Övriga rörelseskulder		367	367	261	83	23	
Summa		**28 507**	**48 543**	**13 101**	**5 654**	**6 215**	**23 573**

Genomsnittlig löptid för räntebärande skulder exklusive leasingskulder och outnyttjade bekräftade kreditfaciliteter uppgick till 1,2 (1,8 år).

Marknadsrisk
Marknadsrisk är koncernens risk att verkligt värde på finansiella instrument eller framtida kassaflöden från finansiella instrument kommer att fluktuera på grund av förändringar i marknadspriser. Huvudsakliga marknadsrisker i koncernen är ränterisk och valutarisk.

Ränterisk
Ränterisk utgör risken att ränteförändringar inverkar negativt på koncernens finansnetto och kassaflöde (kassaflödesrisk) eller verkligt värde på finansiella tillgångar och skulder (verkligt värde ränterisk).

För att begränsa risken ska räntebindningen på finansiella tillgångar och skulder i möjligaste mån matchas i respektive upplåningsvaluta.

Vid beräkning av koncernens känslighet för ränteförändringar inkluderas samtliga räntebärande tillgångar, skulder och derivat, med undantag av pensioner och leasingskulder. För ränterisk avseende pensioner, se Not 28. Analysen antar att positionen per 31 december 2022 hålls konstant avseende såväl storlek på nettoskuld, i förhållandet mellan fasta och rörliga räntor samt i andelen av finansiella instrument i utländsk valuta.

Känsligheten i verkligt värde mäts med tre olika scenarier, dels med ett basscenario som innebär en ökning av räntenivån med en procentenhet över alla löptider, dels med en ökning respektive minskning av bascenariots lutning med en halv procentenhet över löptiden. Förändringen i verkligt värde får enligt policyn inte överstiga 150 Mkr för något av dessa räntescenarier.

Per 31 december 2022 skulle förändringen i verkligt värde estimerat med ovanstående scenarier påverka finansnettot inom intervallet 18–53 (47–104) Mkr och övrigt totalresultat med 0 (0) Mkr, då säkringsredovisning inte tillämpats på utestående ränteswapavtal. Samtliga belopp är angivna före skatt. Eget kapital skulle således påverkas med 14–42 (37–83) Mkr med hänsyn tagen till skatt.

Koncernens kassaflödesrisk får inte överstiga 150 Mkr över en 12 månaders period vid en ökning med en procentenhet av marknadsräntorna. Givet samma volym och räntebindningstid som per årsskiftet skulle en genomsnittlig höjning av marknadsräntan med 1 procentenhet från nivån vid årsskiftet ge en uppskattad positiv effekt på koncernens finansnetto på 135 (143) Mkr för kommande 12 månaders period.

Den genomsnittliga räntebindningstiden för samtliga räntebärande tillgångar var 0,1 (0,2) år med hänsyn tagen till derivat. Räntesatsen för dessa uppgick vid årsskiftet till 3,52 (0,22) procent. Av koncernens totala räntebärande finansiella tillgångar, efter hänsyn tagen till derivat, löper 49 (72) procent med fast ränta och 51 (28) procent med rörlig ränta. Den genomsnittliga räntebindningstiden för samtliga räntebärande skulder med hänsyn tagen till derivat, exklusive leasingskulder och pensionsskuld, var 0,2 (0,0) år. Räntesatsen för räntebärande skulder uppgick vid årsskiftet till 3,56 (1,42), med hänsyn tagen till derivat var räntesatsen 3,56 (0,49) procent. Av totala räntebärande finansiella skulder, efter hänsyn tagen till derivat, löper 5 (4) procent med fast ränta respektive 95 (96) procent med rörlig ränta.

Per 31 december 2022 fanns två utestående ränteswapavtal uppgående till sammanlagt nominellt 550 (4 200) Mkr vilka har ingåtts för att omvandla delar av koncernens placeringar från rörlig till fast ränta.

Säkringsredovisning tillämpas för ränteswappar med villkor som matchar det säkrade lånet avseende nominellt belopp, referensränta, förfallodag, betalnings- och ränte-

Not 6. Finansiella instrument och finansiell riskhantering forts.

justeringsdag. Effektiviteten utvärderas dels när säkringsförhållandet ingås dels löpande. Ineffektivitet kan uppstå ifall kreditvärdigheten hos kontraktsparterna påverkar verkligt värde förändringar i säkringen och det säkrade lånet olika.

Per 31 december 2022 tillämpar Skanska inte säkringsredovisning för något utestående ränteswapavtal. Verkligt värde avseende ränteswappar för vilka säkringsredovisning inte tillämpas uppgick till -1 (-1) Mkr per den 31 december 2022. För dessa ränteswappar redovisas förändringar i verkligt värde över resultaträkningen.

Därutöver fanns ett ingånget ränteswapavtal i delägt joint venturebolag för vilken säkringsredovisning tillämpas.

Referensräntereformen (IBOR-reformen)
Skanska har löpande följt reformarbetet och har pågående projekt för att hantera övergången till alternativa referensräntor. Arbetet har omfattat identifiering av vilka produkter, avtal och IT-system som påverkas, likaså påverkan på riskmätning och värdering av finansiella instrument, samt vilka åtgärder som behöver vidtas.

Skanska har per 31 december 2022 tre utestående bilaterala lån om totalt 200 MUSD med USD Libor som referensränta, varav 50 MUSD förfaller innan USD Libor upphör. För övriga två lån planeras övergången till riskfri referensränta (SOFR) ske i samband med att publiceringen av USD Libor upphör. Effekterna av förändringar i avtalsenliga kassaflöden till följd av att USD Libor ersätts med den riskfria referensräntan bedöms inte påverka den finansiella rapporteringen.

Skanska tillämpar lättnadsreglerna i IFRS 9 avseende IBOR-reformen rörande säkringsrelationer där ränteswappar används för att uppnå fast ränta på rörlig upplåning. Per 31 december 2022 finns det endast en utestående säkringsrelation med exponering mot referensränta som direkt berörs av reformen i ett delägt joint venturebolag. I detta säkringsförhållande är koncernen exponerad mot Stibor.

Valutarisk
Valutarisk definieras som risken att koncernens resultaträkning och rapport över finansiell ställning påverkas negativt av valutakursförändringar. Denna risk kan delas upp i transaktionsexponering, det vill säga nettot av operativa och finansiella (räntor/amorteringar) flöden, och omräkningsexponering avseende nettoinvesteringar i utländska koncernbolag.

Transaktionsexponering
Transaktionsexponering uppstår i den lokala enheten när in- och utflöden i, för enheten utländska valutor, inte är matchade.

Trots att koncernen har en stor internationell närvaro så är verksamheten huvudsakligen av lokal natur avseende valutarisker då projektens intäkter och kostnader normalt möts i samma valuta. Om så inte är fallet, är målsättningen att respektive affärsenhet ska säkra exponeringen i kontrakterade kassaflöden mot sin funktionella valuta för att minska resultatpåverkan orsakad av valutakursförändringar. Till detta används främst valutaterminskontrakt.

Valutarisken för koncernen får totalt uppgå till 50 Mkr där risken beräknas som den resultatpåverkan en fem procentenheters förändring av valutakurserna medför. Per den 31 december 2022 uppgick valutarisken i transaktionsexponeringen till 21 (9) Mkr före skatt, vilket skulle ge en effekt i övrigt totalresultat på 17 (7) Mkr efter skatt.

Skanska säkrar flöden i utländsk valuta genom att matcha kritiska villkor såsom nominellt belopp, valuta och förfallodatum. På detta sätt har en kvalitativ utvärdering av förhållandets effektivitet gjorts. Effektivitet på en säkring utvärderas dels när säkringsförhållandet ingås dels löpande. Ineffektivitet i en valutasäkring kan uppstå om tidpunkten för transaktionen ändras jämfört med vad som initialt uppskattades samt om kreditrisken hänförlig till derivatmotparten förändras.

Skanska tillämpar huvudsakligen säkringsredovisning för säkringar av kostnader i andra valutor än EUR i den europeiska fastighetsutvecklingsverksamheten samt i den svenska byggverksamheten. Verkligt värde för dessa säkringar uppgick per den 31 december 2022 till 69 (-27) Mkr. Säkringarna uppfyller kraven på effektivitet vilket innebär att orealiserad vinst eller förlust redovisas i övrigt totalresultat. Verkligt värde avseende valutasäkringar för vilka säkringsredovisning inte tillämpas uppgick per den 31 december 2022 till 2 (4) Mkr, inklusive verkligt värde på inbäddade derivat. Förändringar i verkligt värde för dessa redovisas över resultaträkningen.

Information om de förändringar som redovisats i koncernens resultaträkning och övrigt totalresultat under perioden återfinns i tabell "Finansiella instruments påverkan på koncernens resultaträkning, övrigt totalresultat och eget kapital" i not 26.

Kontrakterade nettovalutaflöden samt säkringar av dessa, i för respektive koncernföretag främmande valuta, fördelar sig mellan valutor och löptid enligt följande tabell.

Omräkningsexponering
Skanskas policy är att nettoinvesteringar i Kommersiell utvecklingsverksamhet ska valutasäkras om avsikten är att sälja dessa tillgångar över tid. Säkringarna består av valutaterminskontrakt och/eller valutalån. Positivt verkligt värde för valutaterminskontrakten uppgår till 1 (1) Mkr och negativt verkligt värde uppgår till 0 (0) Mkr. Under 2022 och 2021 har inga valutalån använts för säkring.

Nettoinvesteringar i andra utländska dotterföretag ska normalt inte säkras, om inte annat beslutas av styrelsen för Skanska AB. Vid utgången av 2022 var 0 (0) procent av nettoinvesteringar i utländsk valuta valutasäkrat. En valutakursförändring där kronan faller/stiger med 10 procent gentemot övriga valutor skulle ge en effekt i övrigt totalresultat på +/- 2,8 (3,0) miljarder kronor efter skatt och hänsyn till säkringar.

2022-12-31	Koncernens kontrakterade nettovalutaflöde			Säkringar av valutaflöden		
i Mkr[1]	2023	2024	2025 och senare	2023	2024	2025 och senare
PLN	-1 230	-5		1 039	5	
EUR	-853	-70	-79	784	19	
CZK	-303	-14		303	3	
HUF	-25	-2		15	1	
NOK	-14			15		
USD	15	-1		-14	1	
Övriga valutor	2	-1		21		
Totalt motvärde	**-2 408**	**-95**	**-79**	**2 164**	**30**	**0**

1) Flöden i PLN, CZK, HUF och RON avser främst kostnader i fastighetsutvecklingsprojekt. Flöden i EUR är främst hänförliga till byggverksamheterna i Sverige och Norge.

2021-12-31	Koncernens kontrakterade nettovalutaflöde			Säkringar av valutaflöden		
i Mkr[1]	2022	2023	2024 och senare	2022	2023	2024 och senare
PLN	-1 534	-208		1 519	208	
EUR	-846	-76	-3	812	19	
CZK	-525	-145		502	147	
HUF	-132			98		
RON	-1		-3	7		
USD	58	-16		-58	16	
Övriga valutor	-10	-2		26		
Totalt motvärde	**-2 990**	**-447**	**-6**	**2 906**	**390**	**0**

1) Flöden i PLN, CZK, HUF och RON avser främst kostnader i fastighetsutvecklingsprojekt. Flöden i EUR är främst hänförliga till byggverksamheterna i Sverige och Norge.

Not 6. Finansiella instrument och finansiell riskhantering forts.

Säkring av nettoinvesteringar i utlandet

	2022-12-31					2021-12-31				
Valuta	Netto investeringar	Säkringar[1]	Säkrad andel, %	Netto investeringar[2]	Netto investeringar, %[2]	Netto investeringar	Säkringar[1]	Säkrad andel, %	Netto investeringar[2]	Netto investeringar, %[2]
CZK	3 278			3 278	6	2 688			2 688	6
DKK	958			958	2	1 501			1 501	3
EUR	4 521	-20	0	4 501	8	4 059			4 059	9
GBP	1 714	-90	5	1 624	3	1 883	-85	5	1 798	4
NOK	5 685			5 685	10	5 272			5 272	12
PLN	438			438	1	277			277	1
USD	11 949			11 949	22	14 209			14 209	31
Övriga utländska	-47			-47	0	-6			-6	0
Summa utländska valutor	**28 497**	**-109**	**0**	**28 388**	**52**	**29 884**	**-85**	**0**	**29 799**	**65**
SEK och elimineringar				26 723	48				15 883	35
Summa				**55 111**	**100**				**45 682**	**100**

1) Säkrat belopp före avdrag för skattedel.
2) Efter avdrag för säkrad andel.

Säkringsredovisning tillämpas i de fall säkring av nettoinvesteringar i utlandet sker. Säkringarna uppfyller kraven på effektivitet vilket innebär att vinster och förluster på säkringarna redovisas i övrigt totalresultat tills den säkrade transaktionen inträffar då ackumulerade värdeförändringar överförs till resultaträkningen.

Effektiviteten av säkringen utvärderas löpande för att säkerställa att förhållandet uppfyller kravet. Ineffektivitet kan uppstå vid förändring i nettoinvestering samt om kreditrisken hänförlig till derivatmotparten förändras.

Information om de förändringar som redovisats i koncernens resultaträkning och övrigt totalresultat under perioden återfinns i tabell "Finansiella instruments påverkan på koncernens resultaträkning, övrigt totalresultat och eget kapital" i not 26.

Se även not 34.

De finansiella instrumentens betydelse för koncernens finansiella ställning och resultat

Finansiella instrument i rapporten över finansiell ställning

Efterföljande tabell visar redovisat värde och verkligt värde för finansiella instrument per kategori, samt en avstämning mot totala tillgångar och skulder i rapporten över finansiell ställning.

Se även not 21, not 24, not 27 och not 30.

Verkligt värde avseende säkringar av transaktionsexponering redovisas under avtalstillgångar/avtalsskulder alternativt under Övriga rörelsefordringar/skulder.

Verkliga värden

Vid fastställande av verkligt värde finns tre olika nivåer. I den första nivån används den officiella prisnoteringen på en aktiv marknad. I den andra nivån, som används då prisnotering på aktiv marknad saknas, beräknas verkligt värde med omvärdering till observerbara valutakurser samt med diskontering av framtida kassaflöden baserad på observerbara marknadsräntor för respektive löptid och valuta. I den tredje nivån används väsentliga inslag av indata som inte är observerbara på marknaden.

Samtliga verkliga värden i efterföljande tabell har beräknats enligt nivå två, förutom aktier och andelar samt en del av skulderna för tilläggsköpeskillingarna som värderas till verkligt värde enligt nivå tre. Dessutom har verkligt värde för del av tillgångarna avseende obligationer beräknats enligt nivå ett. Vid beräkning av verkligt värde i låne-portföljen beaktas aktuella marknadsräntor som inkluderar det kreditriskpåslag Skanska uppskattas erlägga för upplåning.

Värdering av finansiella instrument med optionsinslag beräknas enligt Black-Scholes modell. Skanska hade per 31 december 2022 inga instrument med optionsinslag.

För finansiella instrument som redovisas till upplupet anskaffningsvärde; kassa och bank, kundfordringar, övriga rörelsefordringar, leverantörsskulder och övriga rörelseskulder bedöms det verkliga värdet överensstämma med det redovisade värdet.

Not 6. Finansiella instrument och finansiell riskhantering forts.

Tillgångar 2022-12-31	Värderingsnivå	Värderade till verkligt värde över resultaträkningen	Värderade till verkligt värde över övrigt totalresultat	Värderade till upplupet anskaffningsvärde	Summa redovisat värde	Summa verkligt värde
Finansiella instrument						
Räntebärande tillgångar och derivat						
Finansiella tillgångar[1]	1, 2	100		15 482	15 582	15 606
Kassa och bank	–			10 014	10 014	10 014
		100	0	25 496	25 596	25 620
Kundfordringar[2]				15 172	15 172	15 304
Övriga rörelsefordringar inklusive aktier och andelar						
Aktier och andelar[3]	3		38		38	38
Övriga rörelsefordringar[2,4]	–			452	452	452
		0	38	452	490	490
Summa finansiella instrument		100	38	41 120	41 258	41 034

Tillgångar 2021-12-31	Värderingsnivå	Värderade till verkligt värde över resultaträkningen	Värderade till verkligt värde över övrigt totalresultat	Värderade till upplupet anskaffningsvärde	Summa redovisat värde	Summa verkligt värde
Finansiella instrument						
Räntebärande tillgångar och derivat						
Finansiella tillgångar[1]	1, 2	63		20 447	20 510	20 553
Kassa och bank	–			10 947	10 947	10 947
		63	0	31 394	31 457	31 500
Kundfordringar[2]				14 863	14 863	14 978
Övriga rörelsefordringar inklusive aktier och andelar						
Aktier och andelar[3]	3		37		37	37
Övriga rörelsefordringar[2,4]	–			206	206	206
		0	37	206	243	243
Summa finansiella instrument		63	37	46 463	46 563	46 722

1) Redovisat värde för finansiella tillgångar exklusive aktier och andelar totalt 15 582 (20 510) Mkr framgår av not 21.

2) Se not 24.

3) Aktier och andelar redovisas i koncernens rapport över finansiell ställning bland finansiella tillgångar, se vidare not 21.

4) I koncernens rapport över finansiell ställning finns övriga rörelsefordringar uppgående till 27 726 (25 212) Mkr. Se not 24. Av beloppet utgör kundfordringar 15 172 (14 863) Mkr. Dessa redovisas som finansiella instrument. Resterande belopp utgör 12 554 (10 349) Mkr och fördelas med 452 (206) Mkr på finansiella instrument och 12 102 (10 143) Mkr på icke finansiella instrument. I beloppet som redovisas som finansiella instrument ingår upplupna ränteintäkter, depositioner etc. Som icke finansiella instrument redovisas exempelvis interimsposter som ej utgör upplupna räntor, momsfordringar, fordringar rörande pensioner och andra personalrelaterade fordringar.

Not 6. Finansiella instrument och finansiell riskhantering forts.

Avstämning mot rapport över finansiell ställning	2022-12-31	2021-12-31
Tillgångar		
Finansiella instrument enligt kategorierna i IFRS 9	41 258	46 563
Övriga tillgångar		
Förvaltningsfastigheter	3 758	
Materiella och immateriella tillgångar	12 451	11 889
Materiella tillgångar, nyttjanderätter	3 256	3 314
Placeringar i joint ventures och intresseföretag	2 901	2 185
Nettotillgångar i fonderade pensionsplaner	2 400	2 138
Skattefordringar	2 243	3 231
Omsättningsfastigheter	58 474	49 745
Omsättningsfastigheter, nyttjanderätter	3 676	3 289
Material och varulager	1 300	1 090
Fordringar på beställare av uppdrag enligt entreprenadavtal	7 772	5 451
Övriga rörelsefordringar[1]	12 102	10 143
Summa tillgångar	**151 593**	**139 039**

1) I koncernens rapport över finansiell ställning finns övriga rörelsefordringar uppgående till 27 726 (25 212) Mkr. Se not 24. Av beloppet utgör kundfordringar 15 172 (14 863) Mkr. Dessa redovisas som finansiella instrument. Resterande belopp utgör 12 554 (10 349) Mkr och fördelas med 452 (206) Mkr på finansiella instrument och 12 102 (10 143) Mkr på icke finansiella instrument. I beloppet som redovisas som finansiella instrument ingår upplupna ränteintäkter, depositioner etc. Som icke finansiella instrument redovisas exempelvis interimsposter som ej utgör upplupna räntor, momsfordringar, fordringar rörande pensioner och andra personalrelaterade fordringar.

Skulder 2022-12-31	Värderingsnivå	Värderade till verkligt värde över resultaträkningen	Värderade till upplupet anskaffningsvärde	Summa redovisat värde	Summa verkligt värde
Finansiella instrument					
Räntebärande skulder och derivat					
Finansiella skulder[1]	2, 3	619	7 418	8 037	8 058
		619	**7 418**	**8 037**	**8 058**
Rörelseskulder					
Leverantörsskulder	–		13 998	13 998	13 998
Övriga rörelseskulder[2]	–		694	694	694
		0	**14 692**	**14 692**	**14 692**
Summa finansiella instrument		**619**	**22 110**	**22 729**	**22 750**

Skulder 2021-12-31	Värderingsnivå	Värderade till verkligt värde över resultaträkningen	Värderade till upplupet anskaffningsvärde	Summa redovisat värde	Summa verkligt värde
Finansiella instrument					
Räntebärande skulder och derivat					
Finansiella skulder[1]	2, 3	561	8 193	8 754	8 822
		561	**8 193**	**8 754**	**8 822**
Rörelseskulder					
Leverantörsskulder	–		12 426	12 426	12 426
Övriga rörelseskulder[2]	–		367	367	367
		0	**12 794**	**12 794**	**12 794**
Summa finansiella instrument		**561**	**20 987**	**21 548**	**21 616**

1) Redovisat värde för finansiella skulder, totalt 8 037 (8 754) Mkr, redovisas i rapporten över finansiell ställning tillsammans med finansiella skulder 7 568 (8 169) Mkr från not 27 och tilläggsköpeskilling om 469 (585) Mkr från not 29. Tilläggsköpeskilling ingår i finansiella skulder värderade till verkligt värde med 469 (430) Mkr och i finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde med 0 (155) Mkr. Under året har 88 (46) Mkr betalats ut av tilläggsköpeskillingen, 39 (38) Mkr tillkommit som ränteutgift, ytterligare -67 (0) Mkr tillkommit som tilläggsköpeskilling, och en upplösning har gjorts med 0 (5) Mkr.

2) Övriga finansiella rörelseskulder, totalt 14 692 (12 794) Mkr redovisas i rapporten över finansiell ställning tillsammans med leverantörsskulder på 13 998 (12 246) Mkr och övriga finansiella instrument om 694 (367) Mkr. Totala balansposten uppgår till 41 840 (36 642) Mkr. Se not 30. Som finansiella övriga rörelseskulder redovisas upplupna räntekostnader, utställda men ej inlösta checkar, skulder för obetalda fastigheter etc. Övriga rörelseskulder, icke finansiella, är exempelvis interimsposter som ej utgör upplupna räntor, momsskulder, skulder rörande pensioner och andra personalrelaterade skulder. Rörelseskulderna är värderade till upplupet anskaffningsvärde.

Not 6. Finansiella instrument och finansiell riskhantering forts.

Avstämning mot rapport över finansiell ställning	2022-12-31	2021-12-31
Eget kapital och skulder		
Finansiella instrument	22 729	21 548
Övriga skulder		
Eget kapital	55 255	45 465
Pensioner	2 891	5 936
Leasingskulder	7 281	6 960
Skatteskulder	2 331	1 964
Avsättningar	9 899	10 654
Avtalsskulder	24 059	22 664
Övriga rörelseskulder[1)]	27 148	23 848
Summa Eget kapital och skulder	**151 593**	**139 039**

1) Övriga finansiella rörelseskulder, totalt 14 692 (12 794) Mkr redovisas i rapporten över finansiell ställning tillsammans med leverantörsskulder på 13 998 (12 426) Mkr och övriga finansiella instrument om 694 (367) Mkr. Totala balansposten uppgår till 41 840 (36 642) Mkr. Se not 30. Som finansiella övriga rörelseskulder redovisas upplupna räntekostnader, utställda men ej inlösta checkar, skulder för obetalda fastigheter etc. Övriga rörelseskulder, icke finansiella, är exempelvis interimsposter som ej utgör upplupna räntor, momsskulder, skulder rörande pensioner och andra personalrelaterade skulder. Rörelseskulderna är värderade till upplupet anskaffningsvärde.

	2022-12-31		2021-12-31	
Upplysning om kvittning – finansiella instrument	**Finansiella tillgångar**	**Finansiella skulder**	**Finansiella tillgångar**	**Finansiella skulder**
Bruttobelopp	41 258	22 729	46 563	21 548
Belopp som har kvittats				
Redovisat i balansräkningen	**41 258**	**22 729**	**46 563**	**21 548**
Belopp som omfattas av avtal om nettning	-130	-130	-37	-37
Nettobelopp efter avtal om nettning	**41 128**	**22 599**	**46 526**	**21 511**

Finansiella instruments påverkan på koncernens resultaträkning, övrigt totalresultat och eget kapital

Intäkter och kostnader från finansiella instrument redovisat i resultaträkningen	2022	2021
Redovisat i rörelseresultatet		
Räntekostnader på finansiella skulder värderade till anskaffningsvärde	-1	-2
Kassaflödessäkringar borttagna ur eget kapital och redovisade i resultaträkningen	20	152
Summa intäkter och kostnader i rörelseresultatet	**19**	**150**
Redovisat i finansnettot		
Ränteintäkter på tillgångar värderade till verkligt värde	147	40
Ränteintäkter på tillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde	142	8
Ränteintäkter på kassa och bank	66	20
Utdelningar	31	
Förändring av marknadsvärde på finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	2	1
Förändring av marknadsvärde på finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	7	3
Återföring av nedskrivning hänförlig till eventuella framtida kreditförluster	0	24
Netto kursdifferenser	0	10
Summa intäkter i finansnettot	**395**	**105**

Intäkter och kostnader från finansiella instrument redovisat i resultaträkningen	2022	2021
Räntekostnader på finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	-18	-9
Räntekostnader på finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	-237	-169
Förändring av marknadsvärde på finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen	-1	-2
Förändring av marknadsvärde på finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen	-4	-3
Nedskrivning hänförlig till eventuella framtida kreditförluster	-5	
Netto kursdifferenser	-5	
Kostnad för låneprogram	-12	-16
Bankkostnader och övrigt	-29	-29
Summa kostnader i finansnettot	**-312**	**-228**
Netto intäkter och kostnader från finansiella instrument redovisat i resultaträkningen	**82**	**-125**
varav ränteintäkter på finansiella tillgångar som inte värderats till verkligt värde via resultaträkningen	208	28
varav räntekostnader på finansiella skulder som inte värderats till verkligt värde via resultaträkningen	-238	-171

Not 6. Finansiella instrument och finansiell riskhantering forts.

Avstämning mot finansnettot	2022	2021
Summa intäkter från finansiella instrument i finansnettot	395	105
Summa kostnader på finansiella instrument i finansnettot	-312	-228
Räntenetto på pensioner	-48	-70
Räntekostnader för leasingskulder	-222	-209
Kapitaliserade räntekostnader	477	234
Summa finansnetto	**290**	**-168**

Se även not 14.

Intäkter och kostnader redovisade i övrigt totalresultat	2022	2021
Kassaflödessäkringar redovisade direkt mot eget kapital	266	-37
Kassaflödessäkringar borttagna ur eget kapital och redovisade i resultaträkningen	20	152
Omräkningsdifferenser	2 464	1 802
Upplösta omräkningsdifferenser på sålda bolag	-174	6
Säkring av valutarisk i utlandsverksamheter	81	40
Summa	**2 657**	**1 963**
varav redovisat i reserv för kassaflödessäkring	286	115
varav redovisat i omräkningsreserv	2 371	1 847
	2 657	1 963

Säkerheter

Koncernen har ställt säkerheter i form av finansiella fordringar som uppgår till 772 (979) Mkr. Se vidare not 33.

Dessa säkerheter kan tas i anspråk av beställare om Skanska ej fullföljer sina åtaganden enligt respektive entreprenadkontrakt. Koncernen har i varierande omfattning erhållit säkerheter för kundfordringar i form av garantier utgivna av bank- och försäkringsföretag samt i vissa fall i form av garantier från moderbolag till beställare.

Not 7. Förvärv av rörelse

Varken under räkenskapsåret eller under jämförelseåret har några rörelseförvärv gjorts.

Not 8. Intäkter

Intäkter redovisas enligt IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder och IFRS 16 Leasingavtal, se not 1. För intäkter enligt IFRS 15, se även not 9. Intäkter från avtal med kunder uppgick till 162 336 (142 939) Mkr, hyresintäkter från leasingavtal uppgick till 838 (926) Mkr, beträffande övriga intäktsslag så redovisas utdelningar och ränteintäkter i finansnettot, se not 14.

Intäkter per verksamhetsgren	2022	2021
Byggverksamhet[1]	156 004	132 587
Bostadsutveckling	10 797	10 995
Kommersiell fastighetsutveckling	13 793	10 772
Förvaltningsfastigheter	40	
Övrigt		
Centralt	449	608
Elimineringar, se nedan	-17 909	-11 097
Summa	**163 174**	**143 865**

1) Intern byggnation till joint ventures i OPS-portföljen ingår i Byggverksamheten med 1 524 (2 536) Mkr. Eliminering sker ej då dessa intäkter utgör fakturering till joint ventures, vilka redovisas enligt kapitalandelsmetoden.

Inom Elimineringar redovisas

	2022	2021
Intern byggnation till		
Byggverksamhet	-20	-85
Bostadsutveckling	-5 757	-4 971
Kommersiell fastighetsutveckling	-7 833	-5 171
Interna fastighetsförsäljningar	-3 909	-457
Övrigt	-389	-413
Summa	**-17 909**	**-11 097**

Övrigt

För transaktioner med närstående se not 39.

Not 9. Avtalstillgångar och avtalsskulder

Avtalstillgångar och avtalsskulder redovisas enligt IFRS 15 Intäkter från avtal med kunder, se not 1. För risker i pågående uppdrag, se not 2.

Uppgifter ur resultaträkningen
Under året uppgår upparbetade intäkter till 137 598 (115 034) Mkr.

Uppgifter ur rapporten över finansiell ställning	2022-12-31	2021-12-31
Avtalstillgångar	7 772	5 451
Avtalsskulder	24 059	22 664

Avtalstillgångar	2022	2021
Ingående balans	5 451	4 599
Upparbetad intäkt under året, ännu ej fakturerat	6 768	3 041
Upparbetad intäkt under året, fakturerat under året	41 268	32 787
Fakturering	-46 964	-35 647
Avyttringar	-36	
Omklassificering	916	355
Årets kursdifferenser	369	316
Redovisat värde vid årets slut	**7 772**	**5 451**

Avtalsskulder	2022	2021
Ingående balans	22 664	19 462
Fakturering	91 072	82 183
Upparbetad intäkt under året, fakturerat under året	-78 059	-71 265
Upparbetad intäkt under året, fakturerat tidigare år	-11 503	-7 940
Intäktsjustering	-475	-480
Avyttringar	-105	
Omklassificering	-1 041	-503
Årets kursdifferenser	1 507	1 207
Redovisat värde vid årets slut	**24 059**	**22 664**

Tillgångar som uppkommer från utgifter för att erhålla eller fullgöra ett avtal med kund ingår i avtalstillgångar och uppgår till 0 (0) Mkr. Avskrivningar uppgår till 0 (0) Mkr och nedskrivningar, vilka belastar projekten, till 0 (0) Mkr.

Framtida intäkter för återstående prestationsåtaganden fördelar sig på följande år.

Förväntad intäktsredovisning av återstående prestationsåtaganden 2022

	2023	2024	2025	2026	≥2027	Summa
Byggverksamhet	114 963	57 565	33 789	17 417	6 037	229 771
Bostadsutveckling	11 917	4 361	194			16 472
Kommersiell fastighetsutveckling	2 683	570	3 008			6 261
Summa	**129 562**	**62 497**	**36 991**	**17 417**	**6 037**	**252 504**

Förväntad intäktsredovisning av återstående prestationsåtaganden 2021

	2022	2023	2024	2025	≥2026	Summa
Byggverksamhet	104 969	52 775	28 022	12 743	8 522	207 031
Bostadsutveckling	8 812	7 936	580			17 328
Kommersiell fastighetsutveckling	4 769	1 624				6 393
Summa	**118 550**	**62 335**	**28 602**	**12 743**	**8 522**	**230 752**

Not 10. Rörelsens kostnader fördelat per kostnadsslag

Under året har intäkterna ökat med 19 309Mkr till 163 174 (143 865) Mkr. Totala kostnader har ökat med 17 581 Mkr, till -153 153 (-135 572) Mkr. Rörelseresultatet har ökat med 1 728 Mkr, till 10 021 (8 293) Mkr.

	2022	2021
Intäkter	**163 174**	**143 865**
Personalkostnader[1]	-30 074	-27 952
Avskrivningar	-2 714	-2 669
Nedskrivningar[2]	-75	-298
Redovisat värde sålda omsättningsfastigheter	-14 321	-14 202
Resultat från joint ventures och intresseföretag	636	449
Resultat sålda materiella anläggningstillgångar	159	140
Värdeförändring förvaltningsfastigheter	1 692	
Andra rörelsekostnader[3]	-108 456	-91 040
Totala kostnader	**-153 153**	**-135 572**
Rörelseresultat	**10 021**	**8 293**

1) I not 36 framgår vad som ingår i personalkostnader.

2) Exklusive nedskrivningar/återföring av nedskrivningar i joint ventures och intresseföretag vilka ingår i posten "Resultat från joint ventures och intresseföretag" och uppgår till 0 (0) Mkr.

3) I andra rörelsekostnader ingår bland annat inköpt material, maskinhyror och underentreprenörer.

Not 11. Försäljnings- och administrationskostnader

Försäljnings- och administrationskostnader redovisas i en post, se not 1.

Försäljnings- och administrationskostnader	2022	2021
Byggverksamhet	-6 534	-5 709
Bostadsutveckling	-827	-727
Kommersiell fastighetsutveckling	-955	-784
Förvaltningsfastigheter	-2	
Centrala kostnader[1]	-680	-645
Summa	**-8 998**	**-7 865**

1) Inklusive elimineringar.

Not 12. Avskrivningar

Avskrivningar sker i enlighet med IAS 16 Materiella anläggningstillgångar, IFRS 16 Leasingavtal och IAS 38 Immateriella tillgångar, se not 1.

Nedan redovisas avskrivningar per verksamhetsgren. För ytterligare information om avskrivningar se not 17, not 19 och not 41.

Avskrivningar per tillgång och verksamhetsgren

2022	Byggverksamhet	Bostadsutveckling	Kommersiell fastighetsutveckling	Förvaltnings-fastigheter	Centralt och Elimineringar	Summa
Immateriella tillgångar	-141	-1	-2		-67	-211
Materiella anläggningstillgångar						
Byggnader och mark	-93				-5	-98
Maskiner och inventarier	-1 466	-1	-21		-15	-1 504
Materiella anläggningstillgångar, nyttjanderätter						
Byggnader och mark	-19					-19
Kontor	-536	-4	-60		-13	-614
Bilar	-158	-1	-6			-165
Maskiner och inventarier	-70					-70
Övrigt	-23	-10				-33
Summa	**-2 506**	**-18**	**-89**	**0**	**-101**	**-2 714**

Not 12. Avskrivningar, forts.

2021	Byggverksamhet	Bostadsutveckling	Kommersiell fastighetsutveckling	Förvaltnings-fastigheter	Centralt och Elimineringar	Summa
Immateriella tillgångar	-142	-2	-2		-60	-205
Materiella anläggningstillgångar						
Byggnader och mark	-80	-1			-5	-86
Maskiner och inventarier	-1 435	-1	-21		-12	-1 469
Materiella anläggningstillgångar, nyttjanderätter						
Byggnader och mark	-20					-20
Kontor	-511	-5	-58		-12	-585
Bilar	-154	-1	-6		-1	-161
Maskiner och inventarier	-96					-96
Övrigt	-33	-13				-46
Summa	**-2 469**	**-23**	**-86**		**-90**	**-2 669**

Not 13. Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar

Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar redovisas i enlighet med IAS 36 Nedskrivningar, se not 1. Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar av omsättningsfastigheter redovisas i enlighet med IAS 2 Varulager.

Nedan redovisas nedskrivningar/återföring av nedskrivningar per verksamhetsgren.

För ytterligare information om nedskrivningar/återföring av nedskrivningar se not 17, not 18, not 19, not 22 och not 41.

Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar per tillgångsslag och verksamhetsgren

2022	Byggverksamhet	Bostadsutveckling	Kommersiell fastighetsutveckling	Förvaltnings-fastigheter	Centralt och Elimineringar	Summa
Redovisat i rörelseresultatet						
Immateriella tillgångar						
Goodwill	-1					-1
Övriga immateriella tillgångar	-11					-11
Materiella anläggningstillgångar						
Byggnader och mark	-7					-7
Maskiner och inventarier	-4					-4
Materiella anläggningstillgångar, nyttjanderätter						
Tomträtter						
Kontor	1					1
Bilar						0
Maskiner och inventarier						0
Placeringar i joint ventures och intresseföretag						0
Omsättningsfastigheter						
Kommersiell fastighetsutveckling			-43			-43
Bostadsutveckling	-3	-7				-11
Omsättningsfastigheter, nyttjanderätter						
Kommersiell fastighetsutveckling						0
Bostadsutveckling						0
Summa	**-25**	**-7**	**-43**	**0**	**0**	**-75**

Not 13. Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar forts.

Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar per tillgångsslag och verksamhetsgren

2021	Byggverksamhet	Bostadsutveckling	Kommersiell fastighetsutveckling	Förvaltnings-fastigheter	Centralt och Elimineringar	Summa
Redovisat i rörelseresultatet						
Immateriella tillgångar						
Goodwill	-53					-53
Övriga immateriella tillgångar						0
Materiella anläggningstillgångar						
Byggnader och mark	-10					-10
Maskiner och inventarier	-6		-1			-7
Materiella anläggningstillgångar, nyttjanderätter						
Tomträtter						0
Kontor	-16		-4			-20
Bilar						0
Maskiner och inventarier						0
Placeringar i joint ventures och intresseföretag						0
Omsättningsfastigheter						
Kommersiell fastighetsutveckling			-170			-170
Bostadsutveckling	-1	-36				-37
Omsättningsfastigheter, nyttjanderätter						
Kommersiell fastighetsutveckling						0
Bostadsutveckling						0
Summa	-87	-36	-175	0	0	-298

Not 14. Finansnetto

	2022	2021
Finansiella intäkter		
Ränteintäkter	355	68
Utdelningar	31	
Förändring av marknadsvärde	9	3
Netto kursdifferenser		10
Återföring av nedskrivning hänförlig till eventuella framtida kreditförluster		24
	395	**105**
Finansiella kostnader		
Räntekostnader	-255	-178
Räntekostnader för leasingskulder	-222	-209
Räntenetto på pensioner	-48	-70
Aktiverade räntekostnader	477	234
Förändring marknadsvärde	-5	-5
Netto kursdifferenser	-5	
Nedskrivning hänförlig till eventuella framtida kreditförluster	-5	
Övriga finansiella kostnader	-41	-45
	-104	**-273**
Summa	**290**	**-168**

Uppgift om hur stor del av finansnettots intäkter och kostnader som kommer från finansiella instrument redovisas i not 6.

Räntenetto
Finansnettot uppgick sammantaget till 290 (-168) Mkr vilket förklaras av kraftigt ökade räntor under året. Räntenettot förbättrades till 307 (-155) Mkr. Ränteintäkterna ökade till 355 (68) Mkr.

Räntekostnaderna före aktiverade räntor försämrades till -477 (-387) Mkr. Under året aktiverades räntekostnader om 477 (234) Mkr i pågående projekt för egen räkning.

Ränteintäkter erhölls till en genomsnittlig räntesats på 1,18 (0,24) procent. Räntekostnader, exklusive ränta på pensionsskuld, betalades till en under året genomsnittlig räntesats om 2,23 (1,55) procent. Den genomsnittliga räntesatsen för leasingskulder uppgick till 3,08 (2,94) procent.

Räntenetto på pensioner, som avser det vid årets början, baserat på utfallet 2022, beräknade nettot av kostnadsräntor på förmånsbestämda pensionsförpliktelser och avkastning på pensionsförvaltningstillgångar, minskade till -48 (-70) Mkr. Se vidare not 28.

Koncernen har räntenetto som redovisas i rörelseresultatet med -1 (-2) Mkr, se redovisnings- och värderingsprinciper, not 1.

Förändring av marknadsvärde
Förändring av marknadsvärde uppgick till 4 (-2) Mkr.

Övrigt finansnetto
Övrigt finansnetto uppgick till -20 (-12) Mkr och avsåg olika avgifter för kreditfaciliteter och bankgarantier, kursdifferenser, utdelningar samt nedskrivning hänförlig till framtida eventuella kreditförluster enligt IFRS 9.

Not 15. Lånekostnader

Aktivering av lånekostnader sker för investeringar som tar betydande tid i anspråk för färdigställande, se not 1.

Lånekostnader har under året aktiverats till en räntesats om 2,4 (1,5) procent.

	Under året aktiverade räntor		Totalt ackumulerat aktiverade räntor ingående i anskaffningsvärdet	
	2022	2021	2022	2021
Omsättningsfastigheter	477	234	589	374
Summa	**477**	**234**	**589**	**374**

Not 16. Inkomstskatter

Inkomstskatter redovisas i enlighet med IAS 12, Inkomstskatter, se not 1

Skattekostnad	2022	2021
Aktuell skatt	-1 151	-1 709
Uppskjutna skattekostnader från förändring av temporära skillnader	-696	441
Uppskjutna skattekostnader från förändring av förlustavdrag	-183	13
Förändring av avsättning för skatterisker	3	17
Summa	**-2 027**	**-1 238**

Skatteposter som redovisats i övrigt totalresultat	2022	2021
Uppskjutna skatter hänförliga till kassaflödessäkringar	-19	-3
Uppskjutna skatter hänförliga till pensioner	-792	-575
Summa	**-811**	**-578**

Sambandet mellan skatt beräknad efter sammanvägning av nominella skattesatser och redovisad skatt
Koncernens redovisade skatt uppgår till 20 (15) procent. Koncernens sammanvägda nominella skattesats har beräknats till 22 (22) procent.

Genomsnittlig nominell skattesats för hemmamarknaderna i Europa uppgår till 20 (20) procent och för USA till drygt 27 (27) procent, beroende på resultatets fördelning mellan de olika delstaterna.

Sambandet mellan skatt beräknad efter sammanvägning av nominella skattesatser 22 (22) procent och redovisad skatt 20 (15) procent belyses i nedanstående tabell.

	2022	2021
Resultat efter finansiella poster	10 312	8 125
Skatt enligt sammanvägning av nominella skattesatser, 22 (22) procent	-2 269	-1 787
Skatteeffekt av		
Fastighetsförsäljningar[1)]	196	335
Avyttring OPS-projekt[1)]	50	
Utnyttjade förlustavdrag som ej tillgångsredovisats		153
Övrigt	-4	61
Redovisad skattekostnad	**-2 027**	**-1 238**

1) I flera av de länder där Skanska är verksamt är försäljning av fastighetsprojekt och OPS-projekt genom avyttring av bolag skattefria.

Not 16. Inkomstskatter forts.

Årets betalda inkomstskatter uppgår till 1 501 (3 596) Mkr. Betalda inkomstskatter kan variera väsentligt mellan åren för de länder vari koncernen har verksamhet. Underlaget för inkomstbeskattningen bestäms ofta efter andra principer än de som gäller för upprättandet av koncernens resultaträkning. Om slutlig inkomstskatt understiger preliminärt uttagen skatt tidigare år kan årets betalda inkomstskatter bli väsentligt reducerade.

I nedanstående tabell visas hur betalda inkomstskatter fördelar sig mellan olika länder:

Betalda inkomstskatter

	2022		2021
Sverige	554	USA	2 422
USA	362	Polen	327
Norge	214	Sverige	217
Finland	140	Finland	179
Storbritannien	97	Norge	166
Övriga	134	Övriga	285
Summa	**1 501**	**Summa**	**3 596**

Skattefordringar och skatteskulder

	2022-12-31	2021-12-31
Skattefordringar	1 248	1 247
Skatteskulder[1]	388	710
Netto skattefordringar (+) / skatteskulder (-)	**860**	**537**

1) Skatteskulder 2021-12-31 är omräknade i enlighet med vad som anges i not 43.

Skattefordringar och skatteskulder avser skillnad mellan årets beräknade inkomstskatt och erlagd preliminär skatt samt ännu ej reglerade inkomstskatter för tidigare år.

Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder

	2022-12-31	2021-12-31
Uppskjutna skattefordringar enligt rapport över finansiell ställning	995	1 984
Uppskjutna skatteskulder enligt rapport över finansiell ställning[1]	1 943	1 254
Netto uppskjutna skattefordringar (+) / uppskjutna skatteskulder (-)	**-948**	**730**

1) Uppskjutna skatteskulder 2021-12-31 är omräknade i enlighet med vad som anges i not 43.

Uppskjutna skattefordringar och uppskjutna skatteskulder

	2022-12-31	2021-12-31
Uppskjutna skattefordringar för förlustavdrag	65	238
Uppskjutna skattefordringar för andra tillgångar	316	436
Uppskjutna skattefordringar för avsättningar pensioner	630	1 587
Uppskjutna skattefordringar för pågående projekt	617	632
Andra uppskjutna skattefordringar	1 653	1 333
Summa före nettoredovisning	**3 281**	**4 226**
Nettoredovisning av kvittningsbara uppskjutna skattefordringar/skatteskulder	-2 286	-2 242
Uppskjutna skattefordringar enligt rapport över finansiell ställning	**995**	**1 984**

	2022-12-31	2021-12-31
Uppskjutna skatteskulder för förvaltningsfastigheter	362	
Uppskjutna skatteskulder för andra långfristiga tillgångar	344	301
Uppskjutna skatteskulder för pågående projekt	1 736	1 639
Uppskjutna skatteskulder för andra kortfristiga tillgångar	162	187
Andra uppskjutna skatteskulder	1 625	1 369
Summa före nettoredovisning	**4 229**	**3 496**
Nettoredovisning av kvittningsbara uppskjutna skattefordringar/skatteskulder	-2 286	-2 242
Uppskjutna skatteskulder enligt rapport över finansiell ställning	**1 943**	**1 254**

Förändring av nettofordran (+) / nettoskuld (-) uppskjutna skatter

	2022	2021
Nettofordran (+) / nettoskuld (-) uppskjutna skatter vid årets början	730	836
Desinvesteringar	4	8
Redovisat i övrigt totalresultat	-811	-578
Uppskjutna skattekostnader	-876	471
Kursdifferenser	5	-7
Nettofordran (+) / nettoskuld (-) uppskjutna skatter vid årets slut	**-948**	**730**

Andra uppskjutna skattefordringar än för förlustavdrag avser temporära skillnader mellan skattemässiga värden och i rapporten över finansiell ställning redovisade värden. Dessa skillnader uppkommer bland annat när koncernens värderingsprincip avviker från den som tillämpas lokalt av koncernbolaget. I huvudsak är dessa uppskjutna skattefordringar realiserade inom fem år. Uppskjutna skattefordringar uppstår exempelvis när redovisad avskrivning/nedskrivning av tillgångar blir skattemässigt avdragsgill först en senare period, vid eliminering av internvinster, när avsättningar för förmånsbestämda pensioner skiljer sig mellan lokala regler och IAS 19, när erforderliga avsättningar blir skattemässigt avdragsgilla en senare period samt när förskottsbetalningar till pågående projekt beskattas enligt kontantprincipen.

Uppskjutna skatteskulder för andra tillgångar och andra uppskjutna skatteskulder avser temporära skillnader mellan skattemässiga värden och i rapporten över finansiell ställning redovisade värden. Dessa skillnader uppkommer bland annat när koncernens värderingsprincip avviker från den som tillämpas lokalt av koncernföretaget. I huvudsak bedöms dessa uppskjutna skatteskulder bli realiserade inom fem år. Uppskjutna skatteskulder uppstår exempelvis när skattemässig avskrivning innevarande period är större än erforderlig ekonomisk avskrivning samt när upparbetade vinster i pågående projekt beskattas först när projektet är färdigställt. Temporära skillnader som hänför sig till investeringar i koncernföretag, filialer, intresseföretag och joint ventures, för vilka uppskjutna skatteskulder inte redovisats uppgår till 0 (0) Mkr. I Sverige och flera andra länder gäller skattefrihet vid avyttring av andelar i aktiebolag under vissa förutsättningar varför temporära skillnader normalt ej finns på aktier ägda av koncernens företag i dessa länder. Uppskjutna skatteskulder för framtida utdelningar från dotterföretag uppgår till 0 (0) Mkr eftersom utdelning från dotterföretag på de marknader där Skanska för närvarande är verksamt inte medför någon skattekonsekvens.

Temporära skillnader och förlustavdrag (underskottsbelopp) som inte redovisas som uppskjutna skattefordringar

	2022-12-31	2021-12-31
Förlustavdrag med förfallodag inom ett år	229	207
Förlustavdrag med förfallodag senare än ett år men inom tre år	485	634
Förlustavdrag med förfallodag senare än tre år	2 101	2 542
Summa	**2 815**	**3 383**

Skanska har förlustavdrag i flera olika länder. För några av dessa länder är sannolikheten för utnyttjandet av förlustavdragen svår att bedöma varför ingen uppskjuten skattefordran redovisas.

Not 17. Materiella anläggningstillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas i enlighet med IAS 16 Materiella anläggningstillgångar, se not 1.

Som materiella anläggningstillgångar redovisas kontor och andra byggnader som används i koncernens rörelse. Maskiner och inventarier redovisas i en post.

Materiella anläggningstillgångar fördelat per tillgångsslag

	2022-12-31	2021-12-31
Byggnader och mark	1589	1503
Maskiner och inventarier	5920	5644
Pågående nyanläggningar	294	132
Summa	**7803**	**7279**

Avskrivningar per tillgångsslag och funktion av materiella anläggningstillgångar

	Produktion och förvaltning		Försäljning och administration		Summa	
	2022	**2021**	**2022**	**2021**	**2022**	**2021**
Byggnader och mark	-63	-58	-35	-28	-98	-86
Maskiner och inventarier	-1416	-1402	-87	-67	-1504	-1469
Summa	**-1480**	**-1460**	**-122**	**-95**	**-1602**	**-1555**

Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar

Under året har nedskrivningar/återföring av nedskrivningar redovisats netto med -11 (-18) Mkr. Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar har under året skett i Polen. Under jämförelseåret har nedskrivningar/återföring av nedskrivningar skett i USA och Polen. Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar har redovisats som kostnader för produktion och förvaltning med -11 (-16) Mkr och försäljning och administration med 0 (-2) Mkr.

Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar

	Byggnader och mark		Maskiner och inventarier		Summa	
	2022	**2021**	**2022**	**2021**	**2022**	**2021**
Nedskrivningar	-7	-10	-4	-7	-11	-18
Återföring av nedskrivningar						
Summa	**-7**	**-10**	**-4**	**-7**	**-11**	**-18**

Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar baseras på

	Byggnader och mark		Maskiner och inventarier		Summa	
	2022	**2021**	**2022**	**2021**	**2022**	**2021**
Verkligt värde efter avdrag för kostnader för försäljning/utrangering		-9				-9
Nyttjandevärde	-7	-1	-4	-7	-11	-8
Summa	**-7**	**-10**	**-4**	**-7**	**-11**	**-18**

Not 17. Materiella anläggningstillgångar forts.

Uppgift om anskaffningsvärden, ackumulerade avskrivningar och ackumulerade nedskrivningar

	Byggnader och mark		Maskiner och inventarier		Pågående nyanläggningar	
	2022	**2021**	**2022**	**2021**	**2022**	**2021**
Ackumulerade anskaffningsvärden						
Vid årets början	3 158	2 913	23 539	21 563	132	120
Investeringar	124	85	1 952	1 736	162	13
Avyttringar och utrangeringar	-88	-36	-1 573	-692	-2	-1
Omklassificeringar	6	15	-5	-167		
Årets kursdifferenser	290	182	1 352	1 098	2	
	3 490	**3 158**	**25 264**	**23 539**	**294**	**132**
Ackumulerade avskrivningar enligt plan						
Vid årets början	-1 471	-1 333	-17 800	-16 073		
Avyttringar och utrangeringar	22	23	1 100	511		
Omklassificeringar	-9	5	9	28		
Årets avskrivningar	-98	-86	-1 504	-1 469		
Årets kursdifferenser	-136	-80	-1 044	-797		
	-1 692	**-1 471**	**-19 239**	**-17 800**		
Ackumulerade nedskrivningar						
Vid årets början	-185	-222	-94	-152		
Avyttringar och utrangeringar	4	4		2		
Omklassificeringar	-2	52	1	68		
Årets nedskrivningar	-7	-10	-4	-7		
Återföring av nedskrivningar						
Årets kursdifferenser	-19	-9	-7	-5		
	-209	**-185**	**-105**	**-94**		
Redovisat värde vid årets slut	**1 589**	**1 503**	**5 920**	**5 644**	**294**	**132**
Redovisat värde vid årets början	1 503	1 358	5 644	5 338	132	120

Övrigt

Uppgift om aktiverade räntor redovisas i not 15. Uppgifter om finansiell leasing se not 41. Skanska har åtaganden om förvärv av materiella anläggningstillgångar med 0 (0) Mkr.

Skanska har varken under året eller jämförelseåret erhållit någon väsentlig kompensation från tredje part för materiella anläggningstillgångar som skadats eller gått förlorade.

Not 18. Goodwill

Goodwill redovisas enligt IFRS 3 Rörelseförvärv, se not 1. För kritiska bedömningar se not 2.

Goodwill uppgår till 4 160 (3 934) Mkr. Under året har goodwill ökat netto med 226 Mkr främst på grund av kursdifferenser.

Återvinningsvärdet för goodwill baseras på nyttjandevärdet. Goodwillvärdet tillsammans med övriga värden på anläggningstillgångar, omsättningsfastigheter och netto rörelsekapital prövas årligen samt även vid indikation på nedskrivningsbehov.

Förväntade kassaflöden baseras på prognoser för utvecklingen av bostads- och kommersiell fastighetsutveckling samt bygginvesteringarnas utveckling på varje delmarknad i de länder där koncernen är verksam. Basen för prognoserna är enheternas tvåårsprognoser. Den framtida makroekonomiska utvecklingen och ränteutvecklingen är också viktiga variabler. Prognosperioden omfattar tio år, som är den period som används i modeller i värdering av andra typer av tillgångar, till exempel kommersiella projekt. Med tioåriga modeller finns bättre förutsättningar att göra antaganden om cykler, och beroendet av residualvärden minskar.

Den tillväxttakt som används för att extrapolera kassaflödesprognoser bortom den period som täcks av de tioåriga prognoserna är för branschen normala i respektive land.

För varje affärsenhet används en unik diskonteringsfaktor baserad på WACC-ränta (vägd genomsnittlig kostnad för lånat och eget kapital). Parametrar som påverkar WACC-räntan är låneränta, marknadsrisker och förhållandet mellan lånat och eget kapital. WACC-räntan anges både före och efter skatt.

Följande tabell anger hur redovisat värde förhåller sig till återvinningsvärdet för respektive affärsenhet för Skanskas största goodwillposter. Återvinningsvärdet uttrycks som 100. Testerna baseras på bedömning av utvecklingen under den kommande tioårsperioden.

	Norge	Finland	Centraleuropa	Storbritannien
Återvinningsvärde, 100	100	100	100	100
Redovisat värde	29	e.t	e.t	e.t
Redovisat värde, föregående år[1]	31	e.t	e.t	e.t
Räntesats, procent (WACC), före skatt	13	11	14	12
Räntesats, procent (WACC), efter skatt	10	9	11	9
Förväntad tillväxt, %	2	2	3	2
Räntesats, procent (WACC), föregående år (före skatt)	11	9	11	10
Räntesats, procent (WACC), föregående år (efter skatt)	9	7	9	8
Förväntad tillväxt, %, föregående år	2	2	2	2
Redovisat värde i förhållande till återvinningsvärdet 100 vid en höjning av räntan med				
+1 procentenhet	34	e.t	e.t	e.t
+5 procentenheter	59	e.t	e.t	e.t
Redovisat värde, föregående år, i förhållande till återvinningsvärdet 100 vid en höjning av räntan med				
+1 procentenhet	36	e.t	e.t	e.t
+5 procentenheter	62	e.t	e.t	e.t

1) Värde > 100 uttrycker att återvinningsvärde understiger redovisat värde och nedskrivningsbehov föreligger. För verksamheten i Finland och Storbritannien är redovisat värde negativt till följd av ett negativt rörelsekapital som överstiger anläggningstillgångarnas värde.

Nedskrivning av goodwill

Under året har koncernen skrivit ned goodwill med -1 (-53) Mkr.

Nedskrivningarna baseras på en beräkning av nyttjandevärde och redovisas som försäljnings- och administrationskostnad i resultaträkningen.

Goodwillvärden fördelade per kassagenererande enheter

	2022-12-31	2021-12-31	årets förändring	varav nedskrivningar	varav kursdifferens
Byggverksamhet					
Sverige	17	17	0	-1	1
Norge	998	969	29		29
Finland	485	449	36		36
Centraleuropa	598	533	65		65
Storbritannien	1 274	1 244	30		30
USA Building	421	368	53		53
USA Civil	37	33	5		5
Bostadsutveckling					
Norge	319	311	8		8
Finland	11	10	1		1
Summa	**4 160**	**3 934**	**226**	**-1**	**227**

Not 19. Immateriella tillgångar

Immateriella anläggningstillgångar redovisas enligt IAS 38, se not 1.

Immateriella tillgångar med tillämpade nyttjandeperioder

	2022-12-31	2021-12-31	Tillämpade nyttjande-perioder
Immateriella tillgångar, externt förvärvade	187	265	3–10 år
Immateriella tillgångar, internt upparbetade	301	411	3–7 år
Summa	**488**	**676**	

De internt upparbetade immateriella tillgångarna består av affärssystem. I externt förvärvade immateriella tillgångar ingår förvärv av programvaror i USA, Sverige, Finland och Storbritannien samt licenser och nyttjanderätter i Sverige.

Affärssystem skrivs av på maximalt sju år. Kundkontrakt skrivs av i takt med upparbetning och patent skrivs av på tio år.

Avskrivningar görs på samtliga immateriella tillgångar då dessa har en begränsad nyttjandeperiod.

Avskrivning per funktion	2022	2021
Produktion och förvaltning	-81	-92
Försäljning och administration	-130	-113
Summa	**-211**	**-205**

Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar på övriga immateriella tillgångar
Under året har nedskrivningar/återföring av nedskrivningar redovisats netto med -11 (0) Mkr. Återföring av nedskrivningar skedde under året i Sverige.

Uppgift om anskaffningsvärden, ackumulerade avskrivningar och ackumulerade nedskrivningar

	Immateriella tillgångar, externt förvärvade		Immateriella tillgångar, internt upparbetade	
	2022	2021	2022	2021
Ackumulerade anskaffningsvärden				
Vid årets början	1 627	1 528	998	924
Investeringar	18	35	5	68
Företagsförvärv				
Avyttringar och utrangeringar	-103	-23		
Omklassificeringar	-1	-4		-1
Årets kursdifferenser	145	90	3	6
	1 686	**1 627**	**1 005**	**998**
Ackumulerade avskrivningar				
Vid årets början	-1 173	-1 033	-587	-470
Avyttringar och utrangeringar	87	4		
Årets avskrivningar	-95	-89	-117	-116
Omklassificeringar	-17	5		-1
Årets kursdifferenser	-115	-61	-1	
	-1 312	**-1 173**	**-705**	**-587**
Ackumulerade nedskrivningar				
Vid årets början	-188	-178	0	0
Avyttringar och utrangeringar				
Årets nedskrivningar	-11			
Återföring av nedskrivningar				
Omklassificeringar	18			
Årets kursdifferenser	-6	-10		
	-188	**-188**	**0**	**0**
Redovisat värde vid årets slut	**187**	**265**	**301**	**411**
Redovisat värde vid årets början	265	317	411	454

Övrigt
Uppgift om aktiverade räntor redovisas i not 15.

Direkta kostnader för forskning och utveckling uppgår till 61 (40) Mkr.

Not 20A. Dotterföretag

Moderföretaget Skanska AB äger 100 procent av aktierna i Skanska Financial Services AB och Skanska Kraft AB. Skanska Kraft AB äger i sin tur direkt eller indirekt dotterföretagen i de länder som Skanska har verksamhet i. Alla dotterföretag är egna självständiga aktiebolag, handelsbolag eller motsvarande bolagsformer i respektive land. För bolagens säte, se not 52 i Moderbolagets noter.

Skanskas bolagsstruktur

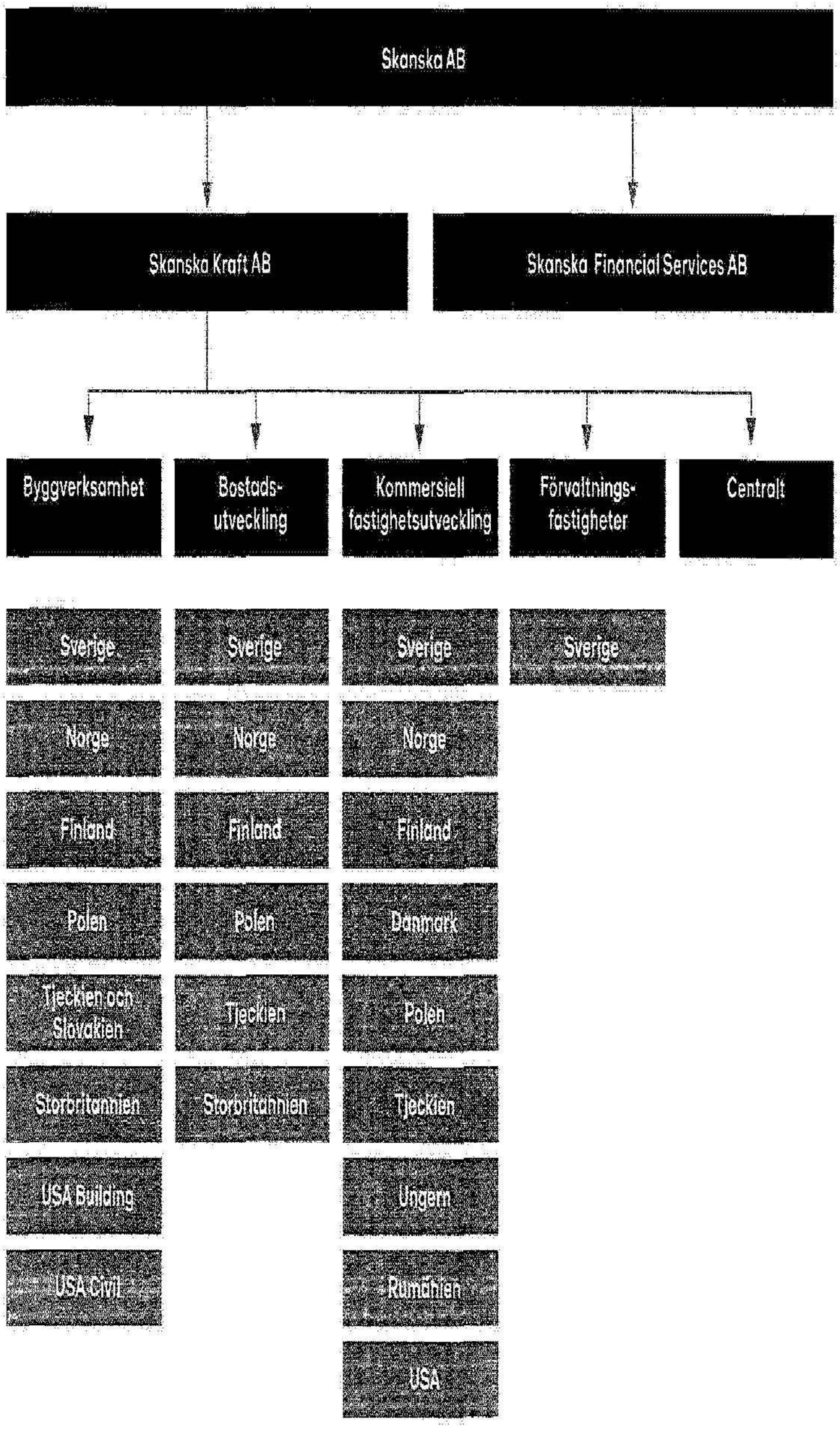

Not 20B. Placeringar i joint ventures och intresseföretag

För alla samarbetsarrangemang sker en bedömning av dess legala form, avtal mellan delägarna och andra omständigheter. Samarbetsarrangemang redovisas enligt IFRS 11 Samarbetsarrangemang som ett joint venture om delägarna endast har rätt till nettotillgångarna. Se även not 1.

Placeringar i joint ventures och intresseföretag redovisas i enlighet med kapitalandelsmetoden. Resultat från joint ventures och intresseföretag efter skatt redovisas på egen rad i rörelseresultatet. Resultatet utgörs av koncernens andel av joint ventures och intresseföretags resultat efter skatt justerat för eventuell nedskrivning av koncernmässig goodwill och internvinster.

Resultat från joint ventures och intresseföretag framgår av följande tabell.

	2022	2021
Andel av joint ventures resultat enligt kapitalandelsmetoden	454	444
Andel av intresseföretags resultat enligt kapitalandelsmetoden		1
Försäljning av joint ventures	182	4
Nedskrivning joint ventures		
Summa	**636**	**449**

Joint ventures
Joint ventures redovisas i enlighet med IAS 28 Innehav i intresseföretag och joint ventures, se not 1.

Koncernen har andelar i joint ventures till ett redovisat värde om 2 863 (2 145) Mkr.

Inom OPS-portföljen finns redovisade värden i joint ventures om 2 328 (1 424) Mkr.

Resultat från joint ventures
Andelar i joint ventures resultat efter skatt redovisas i rörelseresultatet eftersom andelarna innehas som ett led i rörelsen.

Andel av joint ventures resultat enligt kapitalandelsmetoden kommer huvudsakligen från verksamheten inom OPS-portföljen.

OPS-portfölj
Offentlig-privat samverkan är en form av offentlig upphandling där ett projektbolag, ägt av privata företag, får ett helhetsansvar för att utveckla, finansiera, bygga, driva och underhålla offentliga samhällsnyttiga funktioner.

Betalningsformen för investeringarna kan antingen vara baserade på marknadsrisk, till exempel vägavgifter, eller baserade på tillgänglighet, se vidare IFRIC 12 not 1. Koncessionsperioderna för nuvarande investeringar varierar mellan 30 och 58 år och ägarandelen i nuvarande portfölj ligger mellan 32 och 50 procent. För tillfället har OPS-portföljen investeringar i Sverige och USA.

Av vad som framgår av not 26 finns endast mindre intressen i innehav utan bestämmande inflytande.

Not 20B. Placeringar i joint ventures och intresseföretag forts.

Redovisat värde enligt rapporten över finansiell ställning samt förändringen som skett framgår av följande tabell.

	2022			2021		
	Joint ventures	Intresseföretag	Summa	Joint ventures	Intresseföretag	Summa
Vid årets början	2145	40	2185	1668	21	1689
Nyanskaffningar	703	0	704	718	12	730
Avyttringar	-163	-2	-165	-18		-18
Omklassificeringar	-55		-55	-43	4	-39
Årets kursdifferenser	104	1	105	5	3	8
Förändring av verkligt värde på derivat	178		178	112		112
Årets förändring genom andel i joint ventures och intresseföretagsresultat efter avdrag för erhållen utdelning	-49	-1	-50	-297		-297
Redovisat värde vid årets slut	**2863**	**38**	**2901**	**2145**	**40**	**2185**

Specifikation över större innehav i aktier och andelar i joint ventures

Bolag	Verksamhetsgren	Land	Andel (%) av kapital	Andel (%) av röster	Koncernmässigt redovisat värde[1]		varav kassaflödessäkring	
					2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
AB Sydsten	Byggverksamhet	Sverige	50	50	159	159		
UNIASFALT s.r.o.	Byggverksamhet	Slovakien	50	50	48	45		
Botkyrka Södra Porten Holding AB	Byggverksamhet	Sverige	50	50	99	99		
Nacka 13:79 JV AB	Bostadsutveckling	Sverige	50	50	5	30		
Sjöstadsbo AB	Bostadsutveckling	Sverige	50	50	11	23		
Järvastaden AB	Bostadsutveckling	Sverige	50	50	38	165		
Kista Park AB	Bostadsutveckling	Sverige	50	50	17	18		
Kista Valley AB	Bostadsutveckling	Sverige	50	50	32	34		
Tappsund Exploatering AB[2]	Bostadsutveckling	Sverige	50	50		66		
Joint ventures inom OPS-portföljen					2328	1424	-55	-232
Övriga joint ventures[3]					126	82		
Summa joint ventures, koncernen					**2863**	**2145**	**-55**	**-232**

1) Koncernmässigt redovisat värde motsvarar koncernens andel i det egna kapitalet inklusive upparbetat resultat, koncernmässiga justeringar och avdrag förlämnade utdelningar.

2) Innehavet har avyttrats under 2022.

3) Redovisat värde på joint ventures inom OPS-portföljen är påverkat av kassaflödessäkringar. Värdet på dessa kassaflödessäkringarna uppgår till -55 (-232) Mkr. Vid försäljning av joint ventures där redovisat värde är påverkat av kassaflödessäkringar kommer resultatet av försäljningen att påverkas då effekten av kassaflödessäkringar återförs mot resultatet.

Not 20B. Placeringar i joint ventures och intresseföretag forts.

Orealiserad utvecklingsvinst i OPS-portföljen

Mdr kr	2022-12-31	2021-12-31
Nuvärde av kassaflöde från projekt	2,7	2,5
Nuvärde av återstående investeringar	0,0	-0,6
Nuvärde av projekt	**2,7**	**1,9**
Redovisat värde före kassaflödessäkringar	-2,2	-1,4
Orealiserad utvecklingsvinst	**0,5**	**0,5**
Kassaflödessäkring	0,1	0,2
Påverkan i orealiserat eget kapital[1)]	**0,6**	**0,7**

1) Skatteeffekter ej inkluderade.

Uppgift om Skanskas joint ventures

Större delen av Skanskas joint ventures återfinns inom OPS-portföljen som redovisas enligt IFRIC 12, Avtal om ekonomiska eller samhälleliga tjänster. Nedan redovisas 100 procent av joint ventures resultaträkning och rapport över finansiell ställning.

Uppgift om Skanskas joint ventures

Större delen av Skanskas joint ventures återfinns inom OPS-portföljen som redovisas enligt IFRIC 12, Avtal om ekonomiska eller samhälleliga tjänster. Nedan redovisas 100 procent av joint ventures resultaträkning och rapport över finansiell ställning.

	OPS-portfölj		Övriga joint ventures		Totalt alla joint ventures	
Resultaträkning	**2022**	**2021**	**2022**	**2021**	**2022**	**2021**
Intäkter	4 134	7 526	1 449	1 581	5 582	9 107
Avskrivningar	-1 320		-30	-12	-1 350	-12
Övriga rörelsekostnader	-2 684	-7 352	-1 305	-1 195	-3 989	-8 547
Rörelseresultat	**129**	**174**	**114**	**374**	**243**	**548**
Ränteintäkter	1 045	1 104	3	2	1 048	1 106
Räntekostnader	-657	-767	-8	-117	-664	-884
Finansiella poster			-1	124	-1	124
Resultat efter finansiella poster[1)]	**518**	**511**	**108**	**383**	**626**	**894**
Skatt	-34	-33	-30	-16	-64	-49
Årets resultat	**484**	**478**	**78**	**367**	**562**	**845**
Årets totalresultat	**484**	**478**	**78**	**367**	**562**	**845**

1) Beloppet inkluderar nedskrivningar på koncernnivå.

Not 20B. Placeringar i joint ventures och intresseföretag forts.

	OPS-portfölj		Övriga joint ventures		Totalt alla joint ventures	
Rapport över finansiell ställning	**2022-12-31**	**2021-12-31**	**2022-12-31**	**2021-12-31**	**2022-12-31**	**2021-12-31**
Anläggningstillgångar	43 683	44 593	386	388	44 068	44 981
Omsättningstillgångar	1 225	1 692	1 735	8 558	2 960	10 250
Kassa och bank	4 972	2 983	449	828	5 421	3 811
Summa tillgångar	**49 879**	**49 268**	**2 570**	**9 774**	**52 449**	**59 042**
Eget kapital hänförligt till aktieägaren[1]	5 416	3 276	1 085	3 837	6 501	7 113
Innehav utan bestämmande inflytande				302		302
Långfristiga finansiella skulder	42 113	42 313	253	285	42 366	42 598
Andra långfristiga skulder			196	128	196	128
Kortfristiga finansiella skulder		3 679	542	4 225	542	7 904
Andra kortfristiga skulder	2 350		495	997	2 845	997
Summa eget kapital och skulder	**49 879**	**49 268**	**2 570**	**9 774**	**52 449**	**59 042**
Skanska har mottagit följande utdelning[2]	146	171	357	571	504	742
Avstämning mot andelar i joint ventures						
Eget kapital hänförligt till andelsägarna i joint ventures, 100%	5 416	3 276	1 085	3 837	6 501	7 113
Avgår eget kapital hänförlig till andra delägare än Skanska	-3 288	-2 102	-560	-3 114	-3 848	-5 216
Skanskas andel av eget kapital i joint ventures justerat för övervärden och goodwill	**2 128**	**1 174**	**525**	**723**	**2 653**	**1 897**
+ Förluster som redovisas som avsättning	200	250	10	3	210	253
+/- Eliminering internvinst				-5	0	-5
Redovisat värde på Skanskas andelar	**2 328**	**1 424**	**535**	**721**	**2 863**	**2 145**
varav kassaflödessäkring	-55	-232	0	0	-55	-232

1) Eget kapital innehåller efterställda lån från ägarna.

2) Utdelning innehåller även betalda räntor på de efterställda lånen.

Ställda säkerheter

Aktier i joint ventures som ställts som säkerhet för lån och andra förpliktelser uppgår till 2 328 (1 424) Mkr.

Not 20B. Placeringar i joint ventures och intresseföretag forts.

Övrigt

Skanskas joint ventures ägs av Skanska och andra investerare. Finansiering sker delvis av kapital från ägarna, men majoriteten av dem finansieras via banker eller kreditinstitut. Säkerheten för skulderna är alla tillgångar i respektive joint venture. Enligt avtal med bankerna begränsas möjligheten att disponera bankmedel från dessa joint ventures.

I delägda joint ventures totala investeringsåtaganden uppgår Skanskas andel till 2 009 (1 924) Mkr, varav Skanska har återstående åtaganden om att investera 0 (595) Mkr i infrastrukturinvesteringar i form av andelar och lån. Övrig del förväntas finansieras främst i form av bankkrediter eller obligationslån i respektive joint venture samt i form av andelar och lån från andra delägare.

Eventualförpliktelser för joint ventures uppgår till 258 (283) Mkr.

Intresseföretag

Intresseföretag redovisas i enlighet med IAS 28 Innehav i intresseföretag och joint ventures, se not 1. Redovisat värde på intresseföretag uppgår till 38 (40) Mkr.

Uppgift om koncernens andel av intäkter, resultat, tillgångar, skulder och eget kapital i intresseföretag

	2022	2021
Intäkter	0	1
Resultat	0	1
Tillgångar	**38**	**40**
Eget kapital[1]	38	40
Skulder		
Eget kapital och skulder	**38**	**40**

1) Avstämning mellan eget kapital och redovisat värde på andelarna enligt kapitalandelsmetoden.

	2022-12-31	2021-12-31
Eget kapital i intresseföretag	38	40
Redovisat värde	**38**	**40**

Övrigt

I intresseföretagen finns inga skulder eller eventualförpliktelser som koncernen kan bli betalningsansvarig för. Det finns ej heller några åtaganden om framtida investeringar.

Not 20C. Gemensamma verksamheter

Skanska utför en del projekt med en gemensam part utan att ett speciellt legalt bolag bildas för ändamålet. Dessa projekt klassificeras då som en gemensam verksamhet enligt IFRS 11. Gemensamma verksamheter utan att ett speciellt bolag bildas återfinns främst i USA.

Skanska utför även en del projekt med en gemensam part där ett speciellt bolag bildas för ändamålet. Dessa projekt klassificeras som en gemensam verksamhet under förutsättning att övriga kriterier i IFRS 11 uppfylles.

Specifikation över större intressen i gemensamma verksamheter, efter omsättning innevarande år

Namn på den gemensamma verksamheten	Verksamhet	Land	Andel (%) av kapital
Skanska Costain Strabag Joint Venture	Järnväg	Storbritannien	34
Skanska Balfour Beatty	Campusområde	USA	50
Skanska-Traylor-PNB JV	Motorväg/Bro	USA	80
Hoffman Skanska	Flygplats	USA	50
Skanska-SG	Hotell	USA	88
Skanska-Traylor-Shea, a Joint Venture	Bro	USA	50
Skanska Ecco III HPA JV	Motorväg/Bro	USA	70
Skanska Corman McLean Joint Venture	Bro	USA	65
Regional Connector Constructors	Kollektivtrafik	USA	63

Det finns ytterligare cirka 100 mindre gemensamma verksamheter i ovan nämnda länder, samt i Sverige och Tjeckien.

Not 21. Finansiella tillgångar

Som finansiella anläggningstillgångar redovisas finansiella placeringar, finansiella fordringar och aktieinnehav där ägandet understiger 20 procent och koncernen inte innehar betydande inflytande.

Som finansiella omsättningstillgångar redovisas finansiella placeringar och finansiella fordringar. Se även not 6.

Finansiella anläggningstillgångar	2022-12-31	2021-12-31
Finansiella anläggningstillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen		
Derivat	0	0
	0	0
Finansiella anläggningstillgångar värderade till verkligt värde via övrigt totalresultat		
Aktier och andelar[1]	38	37
	38	37

1) Aktieinnehavet har under året påverkats av nedskrivning med 0 (-1) Mkr.

Finansiella anläggningstillgångar	2022-12-31	2021-12-31
Finansiella anläggningstillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde		
Fordringar hos joint ventures	26	21
Likvida medel med restriktioner	523	472
Övriga räntebärande fordringar	620	1 207
	1169	1700
Övrigt		
Nettotillgångar i fonderade pensionsplaner	2400	2138
Summa	3607	3875
varav räntebärande finansiella anläggningstillgångar	3569	3838
varav icke räntebärande finansiella anläggningstillgångar	38	37

Finansiella omsättningstillgångar	2022-12-31	2021-12-31
Finansiella omsättningstillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen		
Derivat	99	63
	99	63
Finansiella omsättningstillgångar värderade till upplupet anskaffningsvärde		
Likvida medel med restriktioner	5425	5165
Fordringar hos joint ventures	79	26
Övriga räntebärande fordringar	8809	13556
	14313	18747
Summa	14413	18810
varav räntebärande finansiella omsättningstillgångar	14313	18747
varav icke räntebärande finansiella omsättningstillgångar	99	63
Totalt redovisat värde för finansiella tillgångar	18020	22685
varav finansiella tillgångar exklusive aktier och pensioner	15582	20510

Not 22. Omsättningsfastigheter/Projektutveckling

Omsättningsfastigheter redovisas enligt IAS 2 Varulager, se not 1.

Balansposternas fördelning per verksamhetsgren framgår nedan.

Verksamhetsgren	2022-12-31	2021-12-31
Kommersiell fastighetsutveckling	34 322	29 691
Bostadsutveckling	24 152	20 054
Summa	**58 474**	**49 745**

Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar

Omsättningsfastigheter värderas enligt IAS 2 Varulager och värderas därmed till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Justering till nettoförsäljningsvärde via en nedskrivning redovisas liksom återföring av gjorda nedskrivningar i resultaträkningen som produktions- och förvaltningskostnad. Nettoförsäljningsvärdet påverkas såväl av fastighetens typ och belägenhet som av marknadens avkastningskrav.

	Nedskrivningar		Återföring av nedskrivningar		Summa	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Kommersiell fastighetsutveckling	-66	-170	23		-43	-170
Bostadsutveckling	-11	-37			-11	-37
Summa	**-76**	**-207**	**23**	**0**	**-53**	**-207**

För ytterligare beskrivning av verksamhetsgrenarna, se not 4. Omsättningsfastigheter indelas i färdiga fastigheter, fastigheter under uppförande och exploateringsfastigheter.

Redovisade värden

	Färdigställda fastigheter		Fastigheter under uppförande		Exploateringsfastigheter		Omsättningsfastigheter	
	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Kommersiell fastighetsutveckling	5 039	9 142	16 837	9 466	12 446	11 084	34 322	29 691
Bostadsutveckling	549	314	13 434	10 605	10 170	9 135	24 152	20 054
Summa	**5 588**	**9 456**	**30 270**	**20 071**	**22 616**	**20 219**	**58 474**	**49 745**

	Kommersiell fastighetsutveckling		Bostadsutveckling		Summa omsättningsfastigheter	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Redovisat värde						
Vid årets början	29 691	27 906	20 054	17 041	49 745	44 948
Investeringar	11 261	7 271	11 379	11 013	22 639	18 285
Redovisat värde sålda fastigheter	-6 253	-5 720	-8 069	-8 482	-14 321	-14 202
Nedskrivningar	-66	-170	-11	-37	-76	-207
Återföring av nedskrivningar	23				23	
Årets avsättning för internvinst på entreprenadarbeten	-316	-248	-152	-174	-468	-422
Omklassificeringar	-2 280	-389	178	258	-2 102	-130
Årets kursdifferenser	2 262	1 040	773	434	3 035	1 474
Vid årets slut	**34 322**	**29 691**	**24 152**	**20 054**	**58 474**	**49 745**

Redovisat värde för omsättningsfastigheter fördelas på fastigheter värderade efter anskaffningsvärde och fastigheter värderade enligt nettoförsäljningsvärde enligt följande tabell.

	Anskaffningsvärde		Nettoförsäljningsvärde		Summa	
	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31	2022-12-31	2021-12-31
Kommersiell fastighetsutveckling	34 268	28 963	54	727	34 322	29 691
Bostadsutveckling	24 066	19 933	86	121	24 152	20 054
Summa	**58 334**	**48 896**	**140**	**848**	**58 474**	**49 745**

Not 22. Omsättningsfastigheter/Projektutveckling forts.

Skillnad mellan verkligt värde och redovisat värde på omsättningsfastigheterna

Mdr kr	Övervärde 2022-12-31	Övervärde 2021-12-31
Kommersiell fastighetsutveckling		
Färdigställda projekt	1,2	3,5
Exploateringsfastigheter	1,1	1,5
Pågående projekt[1)]	7,8	6,8
	10,2	**11,8**
Bostadsutveckling		
Råmark och exploateringsfastigheter	4,3	4,0
Summa	**14,5**	**15,8**

1) Bedömt marknadsvärde. Intern värdering med värdetidpunkt vid respektive färdigställande.

Ställda säkerheter
Omsättningsfastigheter som ställts som säkerhet för lån och andra förpliktelser uppgår till 0 (0) Mkr, se not 33.

Övrigt
Uppgift om aktiverade räntor redovisas i not 15.

Investeringsåtagande avseende råmark och exploateringsfastigheter som ännu ej är i Skanskas ägo, uppgår till 6,5 (6,7) miljarder kronor.

Not 23. Material- och varulager

Material- och varulager redovisas enligt IAS 2 Varulager, se not 1.

	2022-12-31	2021-12-31
Råvaror och förnödenheter	484	312
Varor under tillverkning	65	74
Färdigvaror och handelsvaror	751	704
Summa	**1300**	**1090**

Det finns inga väsentliga skillnader mellan redovisat värde för varulagret och dess verkliga värde.

Ingen del av varulagret har justerats till följd av att nettoförsäljningsvärdet har ökat.

Inga varor har ställts som säkerhet för lån och andra förpliktelser.

Not 24. Övriga rörelsefordringar

Som övriga rörelsefordringar redovisas icke räntebärande fordringar i rörelsen. Rörelsefordringarna ingår i koncernens verksamhetscykel och redovisas som omsättningstillgångar.

	2022-12-31	2021-12-31
Kundfordringar på joint ventures	1	3
Kundfordringar, övriga	15171	14860
Andra rörelsefordringar	7910	6456
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	4645	3893
Summa	**27726**	**25212**
Varav finansiella instrument redovisat i not 6.		
Kundfordringar	15172	14863
Övriga rörelsefordringar inklusive upplupna ränteintäkter	452	206
	15624	**15069**
Varav icke finansiella instrument	12102	10143

Not 25. Kassa och bank

Kassa och bank består av kassa och disponibla medel på bank och motsvarande kreditinstitut samt kortfristiga placeringar. Kassa och bank uppgår till 10 014 (10 947) Mkr, varav kortfristiga placeringar uppgår till 2 807 (575) Mkr per balansdagen.

Not 26. Eget kapital/Resultat per aktie

Eget kapital i koncernen fördelas på eget kapital hänförligt till aktieägarna och innehav utan bestämmande inflytande.

Innehav utan bestämmande inflytande utgör 0,3 procent av totala egna kapitalet.

Eget kapital har under året förändrat sig enligt följande.

	2022	2021
Ingående balans	**45 465**	**38 385**
varav innehav utan bestämmande inflytande	114	97
Årets totalresultat		
Årets resultat hänförligt till		
Aktieägarna	8 256	6 864
Innehav utan bestämmande inflytande	28	23
Övrigt totalresultat		
Poster som inte kommer att omklassificeras till periodens resultat		
Omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner[1]	3 818	2 585
Skatt hänförlig till poster som inte kommer att omklassificeras till periodens resultat	-792	-575
Summa	**3 026**	**2 010**
Poster som har eller kommer att omklassificeras till periodens resultat		
Omräkningsdifferenser hänförliga till aktieägarna[2]	2 290	1 808
Omräkningsdifferenser hänförliga till innehav utan bestämmande inflytande	14	7
Säkring av valutarisk i utlandsverksamheter[2]	81	40
Påverkan av kassaflödessäkringar[3]	286	115
Skatt hänförligt till poster som har eller kommer att omklassificeras till periodens resultat	-19	-3
Summa	**2 653**	**1 966**
Årets övrigt totalresultat efter skatt	**5 679**	**3 977**
Årets totalresultat	**13 963**	**10 863**
varav hänförligt till aktieägarna	13 920	10 834
varav hänförligt till innehav utan bestämmande inflytande	43	30
Övriga förändringar i eget kapital som ej ingår i årets totalresultat		
Utdelning till aktieägarna	-4 124	-3 917
Utdelning till innehav utan bestämmande inflytande	-13	-13
Påverkan av aktierelaterade ersättningar	471	388
Återköp aktier	-507	-242
Summa	**-4 174**	**-3 784**
Utgående eget kapital	**55 255**	**45 465**
varav innehav utan bestämmande inflytande	144	114

Eget kapital hänförligt till aktieägarna fördelas på:

	2022-12-31	2021-12-31
Aktiekapital	1 260	1 260
Tillskjutet kapital	4 186	3 715
Reserver	5 504	2 866
Balanserat resultat	44 161	37 510
Summa	**55 111**	**45 351**

Tillskjutet kapital
Inbetalt kapital utöver kvotvärde vid historiska nyemissioner redovisas som tillskjutet kapital.

Förändringen under 2022 och 2021 hänför sig till aktierelaterade ersättningar och uppgår till 471 (388) Mkr.

1) Omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner, 3 818 (2 585) Mkr, tillsammans med skatt -792 (-575) Mkr, totalt 3 026 (2 010) Mkr utgör koncernens totala påverkan på övrigt totalresultat av omvärderingar pensioner redovisade enligt IAS 19 och redovisas i balanserade vinstmedel.

2) Omräkningsdifferenser hänförliga till aktieägarna, 2 290 (1 808) Mkr samt säkring av valutarisk i utlandsverksamheter, 81 (40) Mkr, totalt 2 371 (1 848) Mkr, utgör koncernens förändring av omräkningsreserv.

3) Påverkan av kassaflödessäkringar 286 (115) Mkr, tillsammans med skatt -19 (-3) Mkr, totalt 267 (112) Mkr utgör koncernens förändring av reserv för kassaflödessäkring.

Not 26. Eget kapital/Resultat per aktie

Reserver

	2022-12-31	2021-12-31
Omräkningsreserv	5 631	3 259
Reserv för kassaflödessäkring	-127	-394
Summa	**5 504**	**2 866**

Avstämning reserver

	2022	2021
Omräkningsreserv		
Ingående omräkningsreserv	3 259	1 412
Årets omräkningsdifferenser	2 290	1 808
Säkring av valutarisk i utlandsverksamhet	81	40
Utgående omräkningsreserv	**5 631**	**3 259**
Reserv för kassaflödessäkring		
Ingående säkringsreserv	-394	-506
Kassaflödessäkringar redovisade i övrigt totalresultat		
Årets säkringar	266	-37
Upplöst mot resultaträkningen	20	152
Skatt hänförlig till årets säkringar	-19	-3
Utgående säkringsreserv	**-127**	**-394**
Summa reserver	**5 504**	**2 866**

Omräkningsreserv

Omräkningsreserven består av ackumulerade omräkningsdifferenser vid omräkning av finansiella rapporter för utländska verksamheter. I omräkningsreserven ingår även kursdifferenser som uppstått vid säkring av nettoinvesteringar i utländska verksamheter. Omräkningsreserven "nollställdes" vid övergången till IFRS redovisningen 1 januari 2004.

Årets omräkningsdifferenser uppgår till 2 290 (1 808) Mkr och består av positiva omräkningsdifferenser i främst USD.

Omräkningsreserven har under året påverkats av kursdifferenser med 81 (40) Mkr genom valutasäkringsåtgärder. Totalt uppgår ackumulerad omräkningsreserv till 5 631 (3 259) Mkr.

Reserv för kassaflödessäkring

Säkringsredovisning tillämpas huvudsakligen för OPS-portföljen. I reserven för kassaflödessäkring redovisas orealiserade vinster och förluster på säkringsinstrumenten. Förändringen under året uppgår till 267 (112) Mkr vilket förklaras av ändrade valutakurser där terminskontrakt tecknats för framtida transaktioner i utländsk valuta och säkringsredovisning tillämpas, att ränteswappar har förfallit och realiserats samt ändrade marknadsräntor. Utgående reserv uppgår till -127 (-394) Mkr.

Balanserat resultat

I balanserat resultat ingår årets resultat samt ej utdelade tidigare års intjänade vinstmedel i koncernen. Moderbolagets reservfond ingår i balanserat resultat tillsammans med omvärderingar av pensionsskulder som enligt IAS 19 endast redovisas i övrigt totalresultat.

Omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner

Eget kapital har påverkats av omvärderingar av förmånsbaserade pensionsplaner med 3 026 (2 010) Mkr efter hänsyn till sociala kostnader och skatt. Omvärderingar av pensionsförpliktelser uppgår till 8 828 (-83) Mkr. Omvärderingar av förvaltningstillgångar uppgår till -5 727 (2 357) Mkr då verklig avkastning på tillgångarna understiger beräknad avkastning, se även not 28.

	2022	2021
Omvärderingar pensionsförpliktelser	8 828	-83
Skillnad mellan beräknad och verklig avkastning på förvaltningstillgångar	-5 727	2 357
Sociala avgifter inklusive särskild löneskatt	717	311
Skatt	-792	-575
Summa	**3 026**	**2 010**

IFRS 2, Aktierelaterade ersättningar

De aktiesparprogram som infördes 2017 och 2020 redovisas som aktierelaterade ersättningar som regleras med ett eget kapitalinstrument i enlighet med IFRS 2. Detta innebär att det verkliga värdet beräknas baserat på bedömd måluppfyllelse av uppställda resultatmål under mätperioden. Efter mätperiodens slut fastställs det verkliga värdet. Värdet fördelas över den treåriga intjänandeperioden. Någon omvärdering efter att det verkliga värdet fastställts sker ej under resterande intjänandeperiod förutom för förändringar av antalet aktier på grund av att villkoret om fortsatt anställning under intjänandeperioden ej längre uppfylls.

Utdelning

Efter balansdagen har styrelsen föreslagit en utdelning för 2022 om 7,50 (7,00+3,00) kronor per aktie. Förslaget motsvarar en utdelning om totalt 3 083 (4 124) Mkr. För moderbolagets innehav av egna B-aktier utgår ingen utdelning. Som avstämningsdag för erhållande av utdelning har styrelsen föreslagit fredagen den 31 mars 2023. Det totala utdelningsbeloppet kan komma att förändras fram till avstämningsdagen, beroende på återköp av egna B-aktier och överföring av B-aktier till deltagare i långsiktiga aktiesparprogram. Beslut om utdelning till aktieägarna för 2022 fattas av årsstämman den 29 mars 2023.

Aktier

Uppgift om antal aktier samt resultat respektive eget kapital per aktie framgår av tabell nedan.

	2022	2021
Antal aktier vid årets slut	419 903 072	419 903 072
varav A-aktier	19 654 316	19 661 632
varav B-aktier	400 248 756	400 241 440
Genomsnittskurs, återköpta aktier, kronor	144,79	141,85
varav under året återköpta	2 924 000	1 048 500
Antal B-aktier i eget förvar vid årets slut	8 771 931	7 655 488
Antal utestående aktier vid årets slut	411 131 141	412 247 584
Genomsnittligt antal utestående aktier	412 037 581	412 387 142
Genomsnittligt antal utestående aktier efter utspädning	414 922 620	415 491 861
Genomsnittlig utspädning, procent	0,70	0,75
Resultat per aktie, kronor	20,04	16,64
Resultat per aktie efter utspädning, kronor	19,90	16,52
Eget kapital per aktie, kronor	134,05	110,01

Not 26. Eget kapital/Resultat per aktie

Förändring av antal aktier	2022	2021
Antal vid årets ingång	412 247 584	412 286 398
Antal återköpta B-aktier	-2 924 000	-1 048 500
Antal aktier tilldelade anställda	1 807 557	1 009 686
Antal vid årets utgång	**411 131 141**	**412 247 584**

Utspädningseffekt

För det aktiesparprogram som infördes 2017 och 2020 beräknas antalet potentiella stamaktier under mätperioden utifrån bedömt antal aktier som kommer att utges som en följd av uppfyllelse av uppställda mål. Efter mätperiodens slut fastställs det antal aktier som kan komma att utges förutsatt att villkoren om fortsatt anställning uppfylls. Sålunda framräknade antal potentiella stamaktier reduceras därefter för funktionen mellan det vederlag som Skanska förväntas erhålla och genomsnittlig börskurs under perioden.

Kostnaden exklusive sociala avgifter för båda aktiesparprogrammen bedöms uppgå till 2 291 Mkr fördelad på de tre intjänandeåren, motsvarande 7 722 608 aktier. Maximal utspädning vid intjänandeperiodernas utgång beräknas till 1,84 procent.

Årets kostnad för båda programmen uppgår till 471 Mkr exklusive sociala avgifter. Intjänade, ej ännu utdelade aktierätter till och med 2022 uppgår till 2 885 039 aktier. Utspädningseffekten till och med 2022 uppgår till 0,70 procent.

Kapitalhantering

Kapitalbehovet varierar mellan de olika verksamhetsgrenarna. Skanskas byggprojekt finansieras huvudsakligen av kunderna. Det leder till att bolaget inom Byggverksamheten kan arbeta med ett fritt rörelsekapital (negativt). Det fria rörelsekapitalet inom Byggverksamheten tillsammans med vinster från koncernens verksamheter, liksom möjligheten att öka belåningen genom kreditfinansiering, gör det möjligt att finansiera investeringar i egen projektutveckling.

Sett till Byggverksamhetens stora volym med differentierade risker i olika typer av uppdrag och beställares krav på säkerheter, exempelvis utförandegarantier vid offentligt upphandlade projekt på den amerikanska marknaden, föreligger ett betydande krav på eget kapital. Hänsyn måste också tas till finansiering av goodwill liksom kommande investeringar inom Projektutveckling.

Ett antal finansiella mål har fastställts, som bedöms vara de som bäst reflekterar lönsamheten i verksamheten och som bäst visar det finansiella utrymmet för investeringar och tillväxt. Avkastning på eget kapital respektive sysselsatt kapital är ett mått på hur väl aktieägarnas och långivarnas kapital används.

Målet för 2022 är avkastning på koncernens eget kapital om minst 18 procent, rörelsemarginal inom Byggverksamheten om minst 3,5 procent och avkastning på sysselsatt kapital för Förvaltningsfastigheter om minst 6 procent respektive sammantaget för verksamhetsgrenarna inom Projektutveckling om minst 10 procent. Därutöver får gränsen för finansiell skuldsättning, justerad nettoskuld, inte understiga -10 miljarder kronor. Skanska har en utdelningspolicy att dela ut 40–70 procent av årets resultat efter skatt till delägarna, förutsatt att bolagets finansiella situation i sin helhet är stabil.

Det är styrelsens bedömning att koncernens eget kapital uppgår till ett rimligt belopp med hänsyn till de behov som Skanskas finansiella ställning och marknadsomständigheter erfordrar.

Not 27. Finansiella skulder

Finansiella skulder fördelas på långfristiga och kortfristiga skulder. I normalfallet gäller en förfallotidpunkt inom ett år om skulden skall behandlas som kortfristig. Detta gäller inte för diskonterade rörelseskulder, vilka tillhör verksamhetscykeln och därför redovisas som kortfristiga skulder oavsett förfallotidpunkt.

Beträffande finansiella risker och finanspolicy se not 6.

Långfristiga finansiella skulder	2022-12-31	2021-12-31
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen		
Derivat		
Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde		
Skulder till kreditinstitut	2 662	2 834
Övriga skulder	52	555
Summa	**2 714**	**3 389**
varav räntebärande långfristiga finansiella skulder	2 714	3 389
varav icke räntebärande långfristiga finansiella skulder		

Kortfristiga finansiella skulder		
Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen		
Derivat	150	131
Finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde		
Byggnadskreditiv i bostadsrättsföreningar	3 625	4 644
Skulder till kreditinstitut	519	
Övriga skulder	560	4
Summa	**4 854**	**4 780**
varav räntebärande kortfristiga finansiella skulder	4 704	4 649
varav icke räntebärande kortfristiga finansiella skulder	150	131
Totalt redovisat värde för finansiella skulder	**7 568**	**8 169**

Not 28. Pensioner

Avsättningar för pensioner redovisas i enlighet med IAS 19, Ersättningar till anställda. Se not 1.

Pensionsskuld enligt rapport över finansiell ställning
Räntebärande pensionsskulder uppgår enligt rapporten över finansiell ställning till 2 891 (5 936) Mkr och räntebärande pensionsfordringar uppgår till 2 400 (2 138) Mkr. Räntebärande pensionsskulder och räntebärande pensionsfordringar uppgår netto till 491 (3 798) Mkr.

Skanska har förmånsbestämda planer för pensioner i Sverige, Norge och Storbritannien. Pensionen i dessa planer baseras huvudsakligen på slutlönen eller genomsnittligt intjänande under anställningsperioden. Planerna omfattar ett stort antal anställda men det förekommer även avgiftsbestämda planer i dessa länder. Koncernföretag i andra länder har pensionsplaner som redovisas som avgiftsbestämda planer.

Förmånsbestämda planer
Pensionsplanerna omfattar huvudsakligen ålderspension. Respektive arbetsgivare har vanligen ett åtagande att betala livsvarig pension. Intjänandet bygger på antalet anställningsår. Den anställde måste vara ansluten till planen ett visst antal år för att uppnå full rätt till ålderspension. För varje år tjänar den anställde in ökad rätt till pension vilket redovisas som pension intjänad under perioden samt ökning av pensionsåtagande.

Pensionsplanerna är fonderade genom att pensionsförpliktelserna tryggas av tillgångar i pensionsstiftelser och avsättningar i räkenskaperna.

Förvaltningstillgångarna i Sverige understiger pensionsförpliktelserna varför mellanskillnaden redovisas som en skuld i rapport över finansiell ställning. Förvaltningstillgångarna i Norge och Storbritannien överstiger pensionsförpliktelserna varför mellanskillnaden redovisas som en fordran. Den takregel som i vissa fall begränsar tillgångarnas värde i rapport över finansiell ställning är inte aktuell enligt befintliga stadgar i stiftelserna, förutom för en av planerna i Norge och en av de mindre planerna i Storbritannien. Förvaltningstillgångarnas redovisade värde har reducerats med 30 (61) Mkr genom begränsning enligt takregeln.

Pensionsförpliktelserna per balansdagen uppgår till 21 693 (29 832) Mkr. Pensionsförpliktelserna har under året påverkats av omvärderingar. Höjd diskonterings ränta för samtliga tre länder har minskat pensionsförpliktelserna väsentligt vilket i viss mån motverkas av erfarenhetsbaserade förluster. Omvärderingarna ingår i övrigt totalresultat och uppgår netto till 8 828 (-83) Mkr. Pensionsförpliktelserna har även påverkats av att kostnaderna för intjänade pensioner och räntekostnader överstiger utbetalda pensioner. Högre valutakurs för NOK och GBP har ökat pensionsförpliktelserna.

Förvaltningstillgångarna uppgår till 21 202 (26 034) Mkr. Förvaltningstillgångarna har under året påverkats av omvärderingar då verklig avkastning på tillgångarna understiger beräknad avkastning. Omvärderingarna ingår i övrigt totalresultat och uppgår till -5 727 (2 357) Mkr. Högre valutakurs för NOK och GBP har ökat förvaltningstillgångarna.

I resultaträkningen redovisad intäkt på förvaltningstillgångarna uppgick till 445 (330) Mkr medan verklig avkastning uppgick till -5 282 (2 687) Mkr. Den lägre avkastningen är hänförlig till pensionsplanerna i samtliga tre länder.

Förvaltningstillgångarna består huvudsakligen av aktier, räntebärande värdepapper, andelar i fonder samt investeringar i fastigheter och OPS-projekt. Inga tillgångar används i rörelsen. Antalet direktägda aktier i Skanska AB uppgår till 0 (0) st B-aktier. Det finns också en obetydlig andel indirekt ägda aktier i Skanska AB via investeringar i olika slags fonder.

De risker som följer av bolagets förmånsbestämda pensionsplaner är av flera slag. Pensionsåtagandena påverkas huvudsakligen av aktuell diskonteringsränta, löneökningar, inflation samt livslängd. Risken i förvaltningstillgångarna utgörs huvudsakligen av marknadsrisk. Sammantaget kan effekten av dessa risker innebära volatilitet i bolagets egna kapital samt medföra ökade framtida kostnader för pensioner och högre pensionsutbetalningar än beräknat. Skanska följer löpande utvecklingen av pensionsåtagandena och uppdaterar de väsentligaste antagandena varje kvartal och övriga antagandena minst en gång per år.

Beräkning av pensionsåtagandena utförs av oberoende aktuarier. Bolaget har upprättat styrdokument för hantering av förvaltningstillgångarna i form av placeringsriktlinjer där tillåtna investeringar och allokeringsramar för dessa regleras. Härutöver använder bolaget externa investeringsrådgivare som löpande följer förvaltningstillgångarnas utveckling. Den långa durationen i pensionsåtagandena matchas delvis genom långfristiga investeringar i OPS-projekt och fastighetsinvesteringar samt placeringar i långfristiga räntebärande värdepapper.

Den största förmånsbestämda planen för Skanska i Sverige är ITP 2-planen där pensionen baseras på slutlön vid pensionstillfället. ITP 2 omfattar tjänstemän födda 1978 eller tidigare. Pensionsåtagandena säkras genom tillgångar i pensionsstiftelse samt genom kreditförsäkring hos PRI Pensionsgaranti. Pensionsåtagandet är livslångt och känsligt för ändringar av diskonteringsräntan, löneökningar, inflationen samt livslängden.

En mindre del av ITP 2 planen tryggas genom försäkring i Alecta. Denna försäkring omfattar flera arbetsgivare och det föreligger inte tillräcklig information för att redovisa dessa förpliktelser som en förmånsbestämd plan. Pension som tryggas genom försäkring i Alecta redovisas därför som en avgiftsbestämd plan. Betalda avgifter under 2022 uppgår till 22 (26) Mkr. Vid utgången av 2022 uppgick den kollektiva konsolideringsnivån för förmånsbestämd försäkring i Alecta till preliminärt 172 (172) procent. Den kollektiva konsolideringsnivån utgörs av tillgångar i procent av försäkringstekniska åtaganden.

Inom Skanska Norge är den största förmånsbestämda pensionsplanen Skanska Norge Pensionskassa. Planen omfattar så gott som samtliga anställda inom Skanska i Norge och pensionen baseras på slutlön och antal år som anställd i Skanska. Pensionsåtagandena säkras genom tillgångar i pensionskassan. Skanska Norge Pensionskassa är sedan mitten av 2018 stängd för nytillträde. Pensionsåtagandet är livslångt och känsligt för ändringar av diskonteringsräntan, löneökningar, inflationen samt livslängden.

Den största av Skanskas förmånsbestämda pensionsplaner i Storbritannien är Skanska Pension Fund. Planen omfattar tjänstemän och baseras på genomsnittligt intjänad lön över anställningsperioden. Pensionen omvärderas efter ändringar i prisinflationsbeloppet. Pensionsåtagandena säkras genom tillgångar i pensionsfonden. Skanska Pension Fund är sedan slutet av första kvartalet 2018 stängd för nyintjänande och nytillträde. Pensionsåtagandet är känsligt för ändringar av diskonteringsräntan, inflationen samt livslängden.

Nettoskuld avseende ersättningar till anställda, förmånsbestämda planer

	2022-12-31	2021-12-31
Pensionsförpliktelser fonderade planer, nuvärde per den 31 december	21 693	29 832
Förvaltningstillgångar, verkligt värde per den 31 december	-21 202	-26 034
Nettoskuld enligt rapport över finansiell ställning	**491**	**3 798**

Pensionsförpliktelser och förvaltningstillgångar per land

2022	Sverige	Norge	Storbritannien	Totalt
Pensionsförpliktelser	8 876	4 831	7 986	21 693
Förvaltningstillgångar	-5 985	-6 464	-8 753	-21 202
Nettoskuld enligt rapport över finansiell ställning	**2 891**	**-1 633**	**-767**	**491**
2021				
Pensionsförpliktelser	11 999	5 237	12 596	29 832
Förvaltningstillgångar	-6 063	-6 843	-13 128	-26 034
Nettoskuld enligt rapport över finansiell ställning	**5 936**	**-1 606**	**-532**	**3 798**

Not 28. Pensioner forts.

Räntebärande pensionsskuld, netto

	2022	2021
Ingående balans pensionsskuld, netto	3 798	6 262
Pensionskostnader	575	580
Betalda förmåner från arbetsgivare	-267	-260
Tillskjutna medel från arbetsgivare	-444	-359
Omvärderingar[1]	-3 101	-2 274
Reduceringar och regleringar	-11	-69
Kursdifferenser	-59	-82
Nettoskuld enligt rapport över finansiell ställning	**491**	**3 798**

1) Se även not 26 där skattedel och sociala kostnader som redovisas i övrigt totalresultat framgår.

Pensionsförpliktelser

	2022	2021
Ingående balans	29 832	28 173
Pensioner intjänade under perioden	532	516
Ränta på förpliktelser	493	400
Betalda förmåner från arbetsgivare	-267	-260
Betalda förmåner från förvaltningstillgångar	-501	-439
Omvärderingar:		
– Aktuariella vinster (-) / förluster (+) förändrade finansiella antaganden	-10 277	20
– Aktuariella vinster (-) / förluster (+) förändrade demografiska antaganden	24	-224
– Erfarenhetsbaserade förändringar	1 425	287
Reduceringar och regleringar	-9	-69
Kursdifferenser	441	1 428
Pensionsförpliktelser, nuvärde	**21 693**	**29 832**

Pensionsförpliktelsernas fördelning och genomsnittlig löptid per land

2022	Sverige	Norge	Storbritannien
Aktiva medlemmars del av förpliktelserna	38%	42%	4%
Vilande pensionsrättigheter	26%	15%	54%
Pensionärers del av förpliktelserna	36%	43%	42%
Vägd genomsnittlig löptid	17 år	17 år	14 år
2021			
Aktiva medlemmars del av förpliktelserna	44%	43%	5%
Vilande pensionsrättigheter	27%	16%	56%
Pensionärers del av förpliktelserna	29%	41%	39%
Vägd genomsnittlig löptid	20 år	19 år	20 år

Förvaltningstillgångar

	2022	2021
Ingående balans	26 034	21 911
Beräknad avkastning på förvaltningstillgångar	445	330
Tillskjutna medel från arbetsgivare	444	359
Tillskjutna medel från anställda	5	6
Betalda förmåner	-501	-439
Skillnad mellan verklig avkastning och beräknad avkastning	-5 727	2 357
Reduceringar och regleringar	2	0
Kursdifferenser	500	1 510
Förvaltningstillgångar, verkligt värde	**21 202**	**26 034**

Tillskjutna medel förväntas uppgå till 100 Mkr under 2023.

Förvaltningstillgångar som inte ingår i redovisat värde genom begränsning enligt takregeln

	2022	2021
Ingående balans	61	46
Årets förändring	-31	15
Förvaltningstillgångar som inte ingår i redovisat värde	**30**	**61**

Not 28. Pensioner forts.

Förvaltningstillgångar och avkastning per land

2022	Sverige	Norge	Storbritannien
Aktier	26%	38%	11%
Räntebärande värdepapper	35%	50%	58%
Alternativa investeringar	39%	12%	31%
Beräknad avkastning	1,60%	1,90%	1,60%
Verklig avkastning	-4,70%	-7,60%	-33,60%
2021			
Aktier	30%	42%	12%
Räntebärande värdepapper	33%	45%	68%
Alternativa investeringar	37%	13%	20%
Beräknad avkastning	1,10%	1,80%	1,40%
Verklig avkastning	21,70%	10,50%	8,20%

Totala förvaltningstillgångar fördelade på tillgångsklasser

	2022-12-31	2021-12-31
Aktier och fonder		
Svenska aktier och fonder	513	655
Norska aktier och fonder	939	1037
Brittiska aktier och fonder	620	875
Globala fonder	2918	4084
Summa aktier och fonder	**4990**	**6651**
Räntebärande värdepapper		
Svenska obligationer	1839	1699
Norska obligationer	1556	1195
Brittiska obligationer	5065	6350
Obligationer i andra länder	1908	4870
Summa räntebärande värdepapper	**10368**	**14114**
Alternativa investeringar		
Hedgefonder	530	469
Fastighetsinvesteringar	1976	2144
Projekt i OPS-portföljen	629	602
Övrigt	2709	2054
Summa alternativa investeringar	**5844**	**5269**
Totala förvaltningstillgångar	**21202**	**26034**

Aktier och fonder, räntebärande värdepapper samt hedgefonder har värderats till aktuella marknadspriser. Fastighetsinvesteringar och infrastrukturprojekt har värderats med diskontering av framtida kassaflöden.

Av de totala förvaltningstillgångarna har 75 procent ett noterat pris på en aktiv marknad.

Aktuariella antaganden

2022	Sverige	Norge	Storbritannien
Finansiella antaganden			
Diskonteringsränta, den 1 januari	1,60%	1,90%	1,60%
Diskonteringsränta, den 31 december	3,70%	3,20%	4,70%
Beräknad avkastning på förvaltningstillgångar, perioden	1,60%	1,90%	1,60%
Förväntad löneökning, den 31 december	3,25%	3,00%	3,50%
Förväntad inflation, den 31 december	2,00%	2,25%	3,25%
Demografiska antaganden			
Förväntad livslängd efter 65 års ålder, män	23 år	22 år	22 år
Förväntad livslängd efter 65 års ålder, kvinnor	25 år	25 år	24 år
Livslängdstabell	DUS14	K2013	S3 2021

2021	Sverige	Norge	Storbritannien
Finansiella antaganden			
Diskonteringsränta, den 1 januari	1,10%	1,80%	1,40%
Diskonteringsränta, den 31 december	1,60%	1,90%	1,60%
Beräknad avkastning på förvaltningstillgångar, perioden	1,10%	1,80%	1,40%
Förväntad löneökning, den 31 december	3,25%	2,50%	3,50%
Förväntad inflation, den 31 december	2,00%	1,75%	3,25%
Demografiska antaganden			
Förväntad livslängd efter 65 års ålder, män	23 år	22 år	22 år
Förväntad livslängd efter 65 års ålder, kvinnor	25 år	25 år	24 år
Livslängdstabell	DUS14	K2013	S3 2020

Samtliga tre länder där Skanska har förmånsbestämda planer har en omfattande marknad för förstklassiga långfristiga företagsobligationer inklusive bostadsobligationer. Diskonteringsräntan fastställes med utgångspunkt från marknadsräntan på balansdagen för dessa obligationer.

Not 28. Pensioner forts.

Pensionsförpliktelsernas känslighet för ändrade antaganden

	Sverige	Norge	Storbritannien	Summa[1]
Pensionsförpliktelser, den 31 december, 2022	8 876	4 831	7 986	21 693
Diskonteringsräntan ökar med 0,25%	-375	-225	-300	-900
Diskonteringsräntan reduceras med 0,25%	375	225	300	900
Förväntad löneökning ökar med 0,25%	100	100	0	200
Förväntad löneökning reduceras med 0,25%	-100	-100	0	-200
Förväntad inflation ökar med 0,25%	300	125	150	575
Förväntad inflation minskar med 0,25%	-300	-125	-150	-575
Förväntad livslängd ökar med 1 år	325	225	200	750

1) Beräknad förändring av pensionsförpliktelsen/pensionsskulden om antagandet ökar eller reduceras för samtliga tre länder.
Om pensionsskulden ökar för samtliga tre länder reduceras koncernens eget kapital med 90 procent av den ökade pensionsskulden efter hänsyn tagen till uppskjuten skatt och sociala kostnader.

Förvaltningstillgångarnas känslighet för avvikelser mellan beräknad avkastning och verklig avkastning

	Sverige	Norge	Storbritannien	Summa[1]
Förvaltningstillgångar, den 31 december, 2022	5 985	6 464	8 753	21 202
Avkastningen ökar med 5%	300	325	425	1 050
Avkastning minskar med 5%	-300	-325	-425	-1 050

1) Om verklig avkastning överstiger beräknad avkastning med 5 procent förväntas vinsten vid omvärderingen uppgå till 1 050 Mkr.
Om verklig avkastning understiger beräknad avkastning med 5 procent förväntas förlusten vid omvärderingen uppgå till 1 050 Mkr.

Känslighetsanalyserna baseras på befintliga förhållanden, antaganden och populationer. Applicering på andra nivåer kan ge andra effekter av förändringar.

Avgiftsbestämda planer
Planerna omfattar huvudsakligen ålderspension, sjukpension och familjepension. Premierna betalas löpande under året av respektive koncernföretag till separata juridiska enheter, exempelvis försäkringsbolag. Storleken på premien baseras på lönen. Pensionskostnaden för perioden ingår i resultaträkningen.

Totala pensionskostnader i resultaträkningen för förmånsbestämda planer och avgiftsbestämda planer

	2022	2021
Pensioner förmånsbestämda planer intjänade under perioden	-532	-516
Avgår: Tillskjutna medel från anställda	5	6
Ränta på förpliktelser	-493	-400
Beräknad avkastning på förvaltningstillgångar	445	330
Reduceringar och regleringar	11	69
Pensionskostnader, förmånsbestämda planer	**-564**	**-511**
Pensionskostnader, avgiftsbestämda planer	-1 829	-1 786
Sociala kostnader, förmånsbestämda och avgiftsbestämda planer[1]	-168	-168
Totala pensionskostnader	**-2 561**	**-2 465**

1) Avser särskild löneskatt i Sverige och arbetsgivaravgift i Norge.

Fördelning av pensionskostnader i resultaträkningen

	2022	2021
Kostnader för produktion och förvaltning	-1 989	-1 915
Försäljnings- och administrationskostnader	-524	-480
Finansnetto	-48	-70
Totala pensionskostnader	**-2 561**	**-2 465**

Not 29. Avsättningar

Avsättningar redovisas i enlighet med IAS 37 Avsättningar, eventualförpliktelser och eventualtillgångar, se not 1.

Avsättningar fördelas i rapporten över finansiell ställning på långfristiga skulder och kortfristiga skulder. Avsättningar är både räntebärande och icke räntebärande. Avsättningar som ingår i verksamhetscykeln redovisas som kortfristiga. Räntebärande avsättningar som förfaller inom ett år behandlas som kortfristiga.

Kortfristiga avsättningar

	2022-12-31	2021-12-31
Icke räntebärande	10 368	11 239
Summa	**10 368**	**11 239**

Förändring av avsättningar fördelat på tvistreserv, avsättning för garantier samt övrigt framgår av nedan tabell. För tvistreserv se även not 33.

	Tvistreserv		Avsättning för garantier		Övriga avsättningar		Summa	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Ingående balans	2 413	1 786	3 892	3 514	4 935	5 026	11 239	10 326
Avyttrade avsättningar			-17		-5	-18	-22	-18
Årets avsättningar	527	888	1 475	1 402	1 383	721	3 386	3 011
Ianspråktagna avsättningar	-309	-228	-780	-638	-2 092	-607	-3 181	-1 473
Outnyttjade belopp som återförts, värdeförändring	-189	-115	-962	-448	-213	-240	-1 365	-803
Kursdifferenser	121	79	170	115	169	107	459	300
Omklassificeringar	82	3	-9	-53	-222	-54	-148	-104
Belopp vid årets slut	**2 644**	**2 413**	**3 770**	**3 892**	**3 954**	**4 935**	**10 368**	**11 239**

Specifikation av övriga avsättningar

	2022-12-31	2021-12-31
Omstruktureringsåtgärder	124	210
Personalrelaterade avsättningar	366	316
Miljöåtaganden	127	124
Avsättning för sociala avgifter på pensioner och aktierelaterad ersättning	669	1 554
Tilläggsköpeskillingar[1]	469	585
Avsättning för åtaganden i joint ventures	210	253
Förlustreserver	604	678
Avsättningar för färdigställda projekt	837	662
Återställning av uppkomna skador	161	129
Skatt och moms (annat än bolagsskatt)	87	121
Andra avsättningar	299	303
Summa	**3 954**	**4 935**

1) Avser förvärv av omsättningsfastigheter. De redovisas som finansiella instrument, se not 6.

Normal omloppstid för övriga avsättningar är ett till tre år.

Avsättningar för tvister avser såväl tvister angående projekt inom Byggverksamheten som har avslutats som andra tvister.

Avsättningar för garantiåtaganden avser kostnader som kan uppstå under garantiperioden samt hyresgarantier avseende sålda fastigheter i Kommersiell fastighetsutveckling. Avsättningarna i Byggverksamhet baseras på individuell bedömning av aktuellt projekt alternativt på en erfarenhetsmässig genomsnittlig kostnad uttryckt som en procentandel av omsättningen under en femårsperiod. Kostnaderna belastar respektive projekt löpande. Avsättningar för garantiåtaganden inom övriga verksamhetsgrenar sker efter individuell bedömning av aktuellt projekt. Årets förändring avser huvudsakligen Byggverksamhet och Bostadsutveckling,.

Avsättningar för omstruktureringsåtgärder innehåller främst poster rörande Polen, Tjeckien och nedläggningen i Latinamerika.

Personalrelaterade avsättningar innehåller poster som exempelvis kostnader för vinstandelar, vissa bonusprogram samt övriga personalåtaganden.

Som avsättning för miljöåtagande redovisas bland annat återställningskostnader för grustag i den svenska verksamheten.

Not 30. Övriga rörelseskulder

Som övriga rörelseskulder redovisas icke räntebärande skulder i rörelsen. Rörelseskulderna ingår i koncernens verksamhetscykel och redovisas som kortfristiga skulder.

	2022-12-31	2021-12-31
Leverantörsskulder	13 998	12 426
Andra rörelseskulder till intresseföretag		11
Andra rörelseskulder[1]	8 681	7 242
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	19 161	16 963
Summa	**41 840**	**36 642**
Varav finansiella instrument redovisat i not 6, Finansiella instrument och finansiell riskhantering		
Leverantörsskulder	13 998	12 426
Övriga rörelseskulder inklusive upplupna räntekostnader	694	367
	14 692	**12 794**
Varav ej finansiella instrument	27 148	23 848

1) I andra rörelseskulder ingår 407 (259) Mkr för utställda men ej inlösta checkar främst i USA. Se not 1.

Not 31. Specifikation av räntebärande nettofordran/nettoskuld per tillgång och skuld

	2022-12-31			2021-12-31[1]		
	Räntebärande	Icke räntebärande	Summa	Räntebärande	Icke räntebärande	Summa
TILLGÅNGAR						
Anläggningstillgångar						
Förvaltningsfastigheter		3 758	3 758			
Materiella anläggningstillgångar		7 803	7 803		7 279	7 279
Materiella anläggningstillgångar, nyttjanderätter		3 256	3 256		3 314	3 314
Goodwill		4 160	4 160		3 934	3 934
Övriga immateriella tillgångar		488	488		676	676
Placeringar i joint ventures och intresseföretag		2 901	2 901		2 185	2 185
Finansiella anläggningstillgångar	3 569	38	3 607	3 838	37	3 875
Uppskjutna skattefordringar		995	995		1 984	1 984
Summa anläggningstillgångar	**3 569**	**23 401**	**26 970**	**3 838**	**19 409**	**23 247**
Omsättningstillgångar						
Omsättningsfastigheter		58 474	58 474		49 745	49 745
Omsättningsfastigheter, nyttjanderätter		3 676	3 676		3 289	3 289
Material och varulager		1 300	1 300		1 090	1 090
Finansiella omsättningstillgångar	14 313	99	14 413	18 747	63	18 810
Skattefordringar		1 248	1 248		1 247	1 247
Avtalstillgångar		7 772	7 772		5 451	5 451
Övriga rörelsefordringar		27 726	27 726		25 212	25 212
Kassa och bank	10 014		10 014	10 947		10 947
Summa omsättningstillgångar	**24 327**	**100 296**	**124 623**	**29 694**	**86 098**	**115 791**
SUMMA TILLGÅNGAR	**27 896**	**123 697**	**151 593**	**33 531**	**105 507**	**139 039**

1) Omräknat i enlighet med vad som anges i not 43.

Not 31. Specifikation av räntebärande nettofordran/nettoskuld per tillgång och skuld forts.

	2022-12-31			2021-12-31[1]		
	Räntebärande	Icke räntebärande	Summa	Räntebärande	Icke räntebärande	Summa
SKULDER						
Långfristiga skulder						
Finansiella långfristiga skulder	2 714		2 714	3 389		3 389
Leasingskulder	6 328		6 328	6 040		6 040
Pensioner	2 891		2 891	5 936		5 936
Uppskjutna skatteskulder		1 943	1 943		1 254	1 254
Summa långfristiga skulder	**11 933**	**1 943**	**13 876**	**15 365**	**1 254**	**16 619**
Kortfristiga skulder						
Finansiella kortfristiga skulder	4 704	150	4 854	4 649	131	4 780
Leasingskulder	953		953	920		920
Skatteskulder		388	388		710	710
Kortfristiga avsättningar		10 368	10 368		11 239	11 239
Avtalsskulder		24 059	24 059		22 664	22 664
Övriga rörelseskulder		41 840	41 840		36 642	36 642
Summa kortfristiga skulder	**5 657**	**76 805**	**82 462**	**5 569**	**71 386**	**76 955**
SUMMA SKULDER	17 590	78 748	96 338	20 933	72 640	93 574
Summa eget kapital			55 255			45 465
EGET KAPITAL OCH SKULDER			151 593			139 039
Räntebärande nettofordran/nettoskuld (+/-)	10 306			12 598		

1) Omräknat i enlighet med vad som anges i not 43.

Not 32. Förväntade återvinningstider på tillgångar och skulder

	2022-12-31			2021-12-31[1]		
Belopp som förväntas återvinnas	inom 12 månader	efter 12 månader	Summa	inom 12 månader	efter 12 månader	Summa
TILLGÅNGAR						
Anläggningstillgångar						
Förvaltningsfastigheter		3758	3758			
Materiella anläggningstillgångar[2]	1602	6201	7803	1555	5724	7279
Materiella anläggningstillgångar, nyttjanderätter[2]	901	2356	3256	908	2406	3314
Goodwill		4160	4160		3934	3934
Övriga immateriella tillgångar[2]	211	277	488	205	471	676
Placeringar i joint ventures och intresseföretag[3]		2901	2901		2185	2185
Finansiella anläggningstillgångar		3607	3607		3875	3875
Uppskjutna skattefordringar[4]		995	995		1984	1984
Summa anläggningstillgångar	**2714**	**24256**	**26970**	**2668**	**20579**	**23247**
Omsättningstillgångar						
Omsättningsfastigheter[5]	20600	34874	58474	19900	29845	49745
Omsättningsfastigheter, nyttjanderätter[5]	400	3276	3676	400	2889	3289
Material och varulager	1128	172	1300	1002	88	1090
Finansiella omsättningstillgångar	14413		14413	18810		18810
Skattefordringar	1248		1248	1247		1247
Avtalstillgångar[6]	6839	933	7772	4140	1311	5451
Övriga rörelsefordringar[4]	20235	7491	27726	19570	5642	25212
Kassa och bank	10014		10014	10947		10947
Summa omsättningstillgångar	**74877**	**46746**	**124623**	**76016**	**39775**	**115791**
SUMMA TILLGÅNGAR	**77591**	**71002**	**151593**	**78684**	**60354**	**139039**

1) Omräknat i enlighet med vad som anges i not 43.

2) Med belopp som förväntas återvinnas inom tolv månader har förväntad årlig avskrivning redovisats.

3) Fördelningen kan ej uppskattas.

4) Uppskjutna skattefordringar förväntas i sin helhet återvinnas efter tolv månader.

5) Återvinning inom ett år av omsättningsfastigheter och nyttjanderätter grundar sig på en historisk bedömning baserad på de senaste tre åren.

6) Kortfristiga fordringar som förfaller efter tolv månader ingår i verksamhetscykeln och redovisas som kortfristiga.

Not 32. Förväntade återvinningstider på tillgångar och skulder forts.

	2022-12-31			2021-12-31[1]		
Belopp som förväntas betalas	**Inom 12 månader**	**efter 12 månader**	**Summa**	**Inom 12 månader**	**efter 12 månader**	**Summa**
SKULDER						
Långfristiga skulder						
Finansiella långfristiga skulder		2 714	2 714		3 389	3 389
Leasingskulder		6 328	6 328		6 040	6 040
Pensioner[2]	291	2 600	2 891	275	5 661	5 936
Uppskjutna skatteskulder		1 943	1 943		1 254	1 254
Summa långfristiga skulder	**291**	**13 585**	**13 876**	**275**	**16 344**	**16 619**
Kortfristiga skulder						
Finansiella kortfristiga skulder	3 165	1 689	4 854	3 016	1 764	4 780
Leasingskulder	953		953	920		920
Skatteskulder	388		388	710		710
Kortfristiga avsättningar	3 846	6 522	10 368	5 403	5 836	11 239
Avtalsskulder	19 444	4 615	24 059	18 047	4 617	22 664
Övriga rörelseskulder	38 694	3 146	41 840	33 715	2 927	36 642
Summa kortfristiga skulder	**66 490**	**15 972**	**82 462**	**61 811**	**15 144**	**76 955**
SUMMA SKULDER	**66 781**	**29 557**	**96 338**	**62 086**	**31 488**	**93 574**
Summa eget kapital			**55 255**			**45 465**
EGET KAPITAL OCH SKULDER			**151 593**			**139 039**

1) Omräknat i enlighet med vad som anges i not 43.

2) Inom 12 månader avser förväntade betalningar av förmåner (betalningar från fonderade medel ingår ej).

Not 33. Ställda säkerheter, eventualförpliktelser och eventualtillgångar

Ställda säkerheter

	2022-12-31	2021-12-31
Aktier och andelar	2 328	1 424
Fordringar	772	979
Summa	**3 100**	**2 402**

Joint ventures inom OPS-portföljen redovisas som ställda säkerheter när andelarna i projektbolaget, vilka kan vara direktägda av Skanska eller ägda via mellanliggande holdingbolag, lämnats som säkerhet för lån från banker eller andra långivare än delägarna.

Ställda säkerheter för skuld

	Aktier och fordringar	
	2022-12-31	**2021-12-31**
Egna åtaganden		
Andra skulder	772	979
Summa egna åtaganden	**772**	**979**
Övriga åtaganden	2 328	1 424
Summa	**3 100**	**2 402**

Ställda säkerheter för andra skulder 0,8 (1,0) miljarder kronor, avser till allra största delen finansiella instrument lämnade som säkerhet till beställaren i samband med entreprenadarbeten i USA.

Eventualförpliktelser
Eventualförpliktelser redovisas i enlighet med IAS 37 Avsättningar, eventualförpliktelser och eventualtillgångar. Se not 1.

Eventualförpliktelser, exklusive förpliktelser för partners framtida fullgörande i gemensamma verksamheter, uppgår till 1 210 (1 339) Mkr. Beloppen avser huvudsakligen joint ventures och bostadsrättföreningar inom rörelsesegmenten Kommersiell fastighetsutveckling och Bostadsutveckling.

Skanskas förpliktelser för partners framtida fullgörande i gemensamma verksamheter avser entreprenadarbeten inom Byggverksamheten och Projektutvecklingsverksamheten. Om en partner inte fullgör sin del av entreprenaden är övriga partner solidariskt ansvariga för att också denna del av entreprenaden fullgörs. Partners andel av framtida fullgörande i gemensamma verksamheter uppgår till 31 919 (55 874) Mkr. För den händelse att Skanska tar över del av fullgörande kommer Skanskas orderstock att öka i motsvarande mån.

Skanska väljer att avtala om gemensamma verksamheter och joint venture när det är fördelaktigt med tanke på projektets storlek och/eller typ av åtaganden som ingår i projektet. Att kombinera expertis och resurser med andra byggbolag är då ett sätt att optimera projektplanering och genomförande likväl som att hantera specifika projektrisker. Utomstående parter i dessa samarbetsarrangemang granskas enligt processen om anbudsförfarande. För mer information om gemensamma verksamheter och joint ventures se not 20 B och 20 C.

Skanska Finland underrättades 2017 om att företagsbot begärts av åklagaren i samband med en mututredning som involverade en före detta fastighetschef i ett annat företag och avsåg vissa betalningar för sponsring av idrott som Skanska Finland gjort före 2013. Skanska Finlands verkställande direktör stod också åtalad i detta mål. Skanska har från utredningens början aktivt samarbetat med åklagaren och polisen. 2019 avvisade Helsingfors tingsrätt åtalet mot Skanska Finland och Skanska Finlands verkställande direktör liksom kravet på företagsbot. Domen överklagades av åklagaren. Hovrätten beslutade i april 2022 att fastställa tingsrättens beslut att avvisa åtalet mot Skanska Finland och Skanska Finlands verkställande direktör liksom kravet på företagsbot. Domen överklagades inte och därmed avslutades ärendet 2022.

Brasiliens konkurrensmyndighet, Administrative Council of Economic Defense (CADE), och Comptroller General of the Union (CGU) inledde 2015 administrativa processer mot Skanska Brasil beträffande vissa Petrobras-projekt. År 2016 beslutade CGU att utestänga Skanska Brasil från offentliga upphandlingar under minst två år. Skanska Brasils överklagande är fortfarande under behandling. CADE har ännu inte fattat något beslut i kartellärendet. Ytterligare myndigheter i Brasilien har initierat rättsprocesser beträffande samma transaktioner. År 2016 lämnade Attorney General of the Union (AGU) in en stämningsansökan mot sju företag, däribland Skanska Brasil. Åtalet fokuserade på krav avseende felaktiga betalningar av en joint venture-partner. Domstolen i såväl första som andra instans ogillade yrkandet mot Skanska Brasil. AGU överklagade domen till Högsta domstolen som 2022 slutligen beslutade att fastställa domen i lägre instans att ogilla talan mot Skanska Brasil.

Federal Audit Court (TCU) är en myndighet som granskar offentliga kontrakt, inklusive de som ingåtts med Petrobras. Skanska Brasil har vissa kontrakt som granskas av TCU. TCU meddelade 2020 ett principbeslut att skadestånd för överprissättning i samtliga kontrakt som ingåtts av medlemmar i Petrobras-kartellen kan beslutas i enlighet med en ekonometrisk modell. TCU har i en granskningsrapport från 2020 rekommenderat tillämpning av denna modell för att beräkna skadestånd för överprissättning i ett kontrakt med Petrobras som Skanska Brasil utförde i joint venture med andra. TCU beslutade i april 2021, baserat på den ekonometriska skadeståndsberäkningen, att inleda en administrativ process gällande påstådd överprissättning i projektet. Skanska Brasil har lämnat svaromål. TCU förväntas meddela slutligt beslut under 2023.

TCU färdigställde i februari 2022 en utredning om påstådda felaktigheter i två ändringsorder i ovannämnda projekt. Utredningen påstår att Petrobras felaktigt utbetalat ett större belopp till joint venture som kompensation för att Petrobras försenat projektet två år. TCU har ännu inte beslutat om en administrativ process skall påbörjas i detta ärende.

2006 inledde skattemyndigheterna i Argentina en utredning av cirka 120 företag, däribland Skanska S.A., gällande bluffakturor. Skanska samarbetade med myndigheterna och korrigerade sina inkomstdeklarationer. 2011 togs fallet upp i appellationsdomstolen som ansåg att det inte fanns några bevis på överträdelser. År 2017 beslutade emellertid den federala brottsmålsdomstolen att återigen åtala ett stort antal personer, inklusive tio före detta Skanska-anställda. Inget datum är satt för rättegång. Skanska sålde sin argentinska verksamhet 2015, men driver ärendet eftersom det ingår i förpliktelserna gentemot köparen.

Eventualtillgångar
Koncernen saknar eventualtillgångar av väsentlig betydelse för bedömningen av koncernens ställning. Se not 1.

Not 34. Valutakurser, samt effekt av ändrade valutakurser

Valutakurser hanteras i enlighet med IAS 21 Effekter av ändrade valuta kurser, se not 1.

Valutakurser
Valutakursen för SEK har under året fluktuerat gentemot valutor i länder i vilka koncernen bedriver verksamhet.

		Genomsnittskurs			Förändring, %	
Valuta	Land	2022	2021	2020	2021–2022	2020–2021
CZK	Tjeckien	0,433	0,396	0,397	9	0
DKK	Danmark	1,429	1,364	1,407	5	-3
EUR	EU	10,628	10,146	10,488	5	-3
GBP	Storbritannien	12,463	11,800	11,809	6	0
NOK	Norge	1,052	0,998	0,979	5	2
PLN	Polen	2,269	2,222	2,362	2	-6
USD	USA	10,117	8,580	9,212	18	-7

		Balansdagskurs			Förändring, %	
Valuta	Land	2022	2021	2020	2021–2022	2020–2021
CZK	Tjeckien	0,459	0,409	0,384	12	7
DKK	Danmark	1,490	1,377	1,352	8	2
EUR	EU	11,077	10,239	10,054	8	2
GBP	Storbritannien	12,488	12,195	11,154	2	9
NOK	Norge	1,055	1,025	0,956	3	7
PLN	Polen	2,364	2,230	2,219	6	0
USD	USA	10,374	9,060	8,193	15	11

Not 34. Valutakurser, samt effekt av ändrade valutakurser forts.

Resultaträkningen
Genomsnittskursen under året för svenska kronan mot koncernens övriga valutor har försvagats gentemot samtliga valutor. Totalt blev valutapåverkan på koncernens intäkter 14 072 (-4 603) Mkr vilket motsvarar 9,8 (-2,9) procent. Totalt uppgick valutaeffekten på koncernens rörelseresultat till 587 (-201) Mkr vilket motsvarar 7,1 (-1,6) procent. Se vidare tabell nedan.

2022	USD	EUR	GBP	NOK	CZK	PLN	Övriga	Summa
Intäkter	10 812	694	933	918	634	81	0	14 072
Rörelseresultat	377	83	24	54	46	4	-1	587
Resultat efter finansnetto	447	75	26	60	54	4	-1	665
Periodens resultat	281	62	18	47	42	3	-1	452

2021	USD	EUR	GBP	NOK	CZK	PLN	Övriga	Summa
Intäkter	-4 195	-455	-10	289	-13	-218	-1	-4 603
Rörelseresultat	-174	-34	-1	15	-1	-11	5	-201
Resultat efter finansnetto	-445	-29	-1	16	-1	-10	3	-467
Periodens resultat	-405	-25	0	12	-1	-12	3	-428

Koncernens rapport över finansiell ställning fördelad per funktionell valuta
Koncernens balansomslutning har ökat med 12,6 miljarder kronor från 139,0 miljarder kronor till 151,6 miljarder kronor. Effekten av valutakursförändringar har påverkat med 8,6 miljarder kronor. Balansdagskursen för SEK försvagades gentemot samtliga valutor i länder i vilka koncernen bedriver verksamhet.

2022-12-31, Mdr kr	USD	GBP	EUR	NOK	CZK	PLN	DKK	Övriga utländska valutor[2)]	Säkringar av utländsk valuta[2)]	SEK	Summa
Tillgångar											
Förvaltningsfastigheter										3,8	3,8
Materiella anläggningstillgångar	1,8	0,6	0,4	2,5	0,7	0,1	0,0	0,0		1,8	7,8
Materiella anläggningstillgångar, nyttjanderätter	0,8	0,8	0,4	0,5	0,2	0,1	0,0	0,0		0,6	3,3
Immateriella tillgångar	0,5	1,4	0,6	1,3	0,1	0,0	0,0	0,0		0,8	4,6
Aktier och andelar	1,5	0,0	0,2	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0		1,1	2,9
Räntebärande fordringar	33,0	4,3	3,7	6,3	2,7	1,8	0,0	-42,8		8,9	17,9
Omsättningsfastigheter	13,3	4,6	14,9	4,1	1,8	1,8	2,4	-16,2		15,5	58,5
Omsättningsfastigheter, nyttjanderätter	2,5	0,0	0,5	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0		0,5	3,7
Icke räntebärande fordringar	19,6	4,6	2,9	4,8	1,9	0,7	0,0	0,0		4,5	39,1
Likvida medel	1,3	0,1	0,0	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0		8,4	10,0
Summa	**74,4**	**16,4**	**23,5**	**19,6**	**7,5**	**4,5**	**2,5**	**-59,0**	**0,0**	**45,9**	**151,6**
Eget kapital och Skulder											
Eget kapital hänförligt till aktieägarna[3)]	11,9	1,6	4,5	5,7	3,3	0,4	1,0	0,1	-0,1	26,7	55,1
Innehav utan bestämmande inflytande	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0		0,0	0,1
Räntebärande skulder	29,8	6,6	12,0	3,4	0,5	1,6	1,3	-42,9	0,1	5,2	17,6
Räntefria skulder	32,6	8,2	6,9	10,6	3,6	2,5	0,2	0,1		14,1	78,7
Summa	**74,4**	**16,4**	**23,5**	**19,6**	**7,5**	**4,5**	**2,5**	**-42,8**	**0,0**	**45,9**	**151,6**

1) Inklusive eliminering av interna fordringar och skulder.

2) Beloppen avser säkringar före avdrag för skatt. Nettoinvesteringar i utlandet valutasäkras till viss del genom valutalån och valutaterminskontrakt, se även not 6. Säkring av nettoinvesteringar genom valutalån främst i GBP uppgår till 90 Mkr.

3) De respektive valutorna beräknas inklusive koncernmässig goodwill och nettot av koncernmässiga övervärden efter avdrag för uppskjuten skatt.

Not 34. Valutakurser, samt effekt av ändrade valutakurser forts.

2021-12-31, Mdr kr	USD	GBP	EUR	NOK	CZK	PLN	DKK	Övriga utländska valutor[1)]	Säkringar av utländsk valuta[2)]	SEK	Summa
Tillgångar											
Materiella anläggningstillgångar	1,8	0,4	0,5	2,3	0,5	0,1	0,0	0,1		1,6	7,3
Materiella anläggningstillgångar, nyttjanderätter	0,7	0,7	0,4	0,5	0,2	0,1	0,0	-0,1		0,8	3,3
Immateriella tillgångar	0,6	1,4	0,6	1,2	0,1	0,0	0,0	-0,1		0,8	4,6
Aktier och andelar	0,7	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1		1,2	2,2
Räntebärande fordringar	34,5	4,8	4,0	5,5	2,5	1,7	0,0	-41,2		10,7	22,5
Omsättningsfastigheter	8,3	2,6	14,4	4,2	1,6	1,4	1,5	0,1		15,6	49,7
Omsättningsfastigheter, nyttjanderätter	2,2	0,0	0,4	0,0	0,0	0,1	0,0	0,1		0,5	3,3
Icke räntebärande fordringar	16,1	3,0	3,1	3,8	1,6	0,9	0,0	0,0		6,6	35,1
Likvida medel	1,6	0,0	0,1	0,1	0,1	0,0	0,0	0,0		9,1	11,0
Summa	**66,5**	**12,9**	**23,6**	**17,6**	**6,7**	**4,3**	**1,5**	**-41,0**	**0,0**	**46,9**	**139,0**
Eget kapital och Skulder											
Eget kapital hänförligt till aktieägarna[3)]	14,0	1,8	4,1	5,2	2,7	0,3	1,5	0,0	-0,1	15,9	45,4
Innehav utan bestämmande inflytande	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,0		0,0	0,1
Räntebärande skulder	24,0	4,0	12,6	3,3	0,2	1,3	0,0	-41,4	0,1	16,9	21,0
Räntefria skulder	28,5	7,1	6,9	9,1	3,7	2,7	0,0	0,4		14,1	72,5
Summa	**66,5**	**12,9**	**23,6**	**17,6**	**6,7**	**4,3**	**1,5**	**-41,0**	**0,0**	**46,9**	**139,0**

1) Inklusive eliminering av interna fordringar och skulder.

2) Beloppen avser säkringar före avdrag för skatt. Nettoinvesteringar i utlandet valutasäkras till viss del genom valutalån och valutaterminskontrakt, se även not 6. Säkring av nettoinvesteringar genom valutalån främst i GBP uppgår till 65 Mkr.

3) De respektive valutorna beräknas inklusive koncernmässig goodwill och nettot av koncernmässiga övervärden efter avdrag för uppskjuten skatt.

Påverkan på koncernen vid förändring av SEK mot övriga valutor samt förändring av USD mot SEK

Följande känslighetsanalys visar på koncernens känslighet, baserad på 2022 års resultaträkning och finansiella ställning, för ensidig förändring i SEK mot samtliga valutor med 10 procent samt ensidig förändring i USD mot SEK med 10 procent (+ innebär en försvagning av SEK, - innebär en förstärkning av SEK).

Mdr kr	+/-10%	varav USD +/-10%
Intäkter	+/-13,3	+/-7,1
Rörelseresultat	+/-0,7	+/-0,2
Eget kapital	+/-2,8	+/-1,2
Nettofordran/nettoskuld	+/-0,2	+/-0,4

Övrigt

För uppgift om förändringen av omräkningsreserven i Eget kapital hänvisas till not 26.

Not 35. Kassaflödesanalys

Förutom kassaflödesanalysen som upprättas enligt IAS 7 Kassaflödesanalys, visas i Skanska en kassaflödesanalys som upprättats utifrån den verksamhet som de respektive verksamhetsgrenarna bedriver. Denna kassaflödesanalys benämns "Koncernens operativa kassaflödesanalys". Kopplingen mellan de respektive kassaflödesanalyserna framgår nedan.

Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet/ska ingå i kassaflödet

	2022	2021
Av- och nedskrivningar samt återföring av nedskrivningar	2 789	2 966
Resultat sålda anläggningstillgångar och omsättningsfastigheter	-5 674	-6 057
Resultat sålda dotterföretag	-108	-686
Resultat efter finansnetto från joint ventures och intresseföretag	-453	-444
Utdelning från joint ventures och intresseföretag	504	742
Årets avsättning för internvinster på entreprenadarbeten	466	422
Kostnadsförda pensioner som ej avser betalningar	516	441
Utbetalda pensioner	-768	-699
Kostnad för aktiesparprogrammet Seop	471	388
Värdeförändring förvaltningsfastigheter	-1 692	
Resultat sålda joint ventures	-186	-4
Övriga poster som ej påverkat kassaflödet från den löpande verksamheten		-48
Summa	**-4 136**	**-2 979**

Betald skatt

Betald skatt är fördelad på löpande verksamhet, investeringsverksamhet och finansieringsverksamhet. Totalt betald skatt för koncernen under året uppgår till -1 501 (-3 596) Mkr.

Uppgift om räntor och utdelningar

	2022	2021
Erhållen intäktsränta under året	355	68
Betald kostnadsränta under året	466	281
Erhållen utdelning under året	535	742

Likvida medel

Likvida medel i kassaflödesanalysen består av kassa och bank samt kortfristiga placeringar. Definitionen av kassa och bank i rapporten över finansiell ställning framgår av not 1.

Samma regel som använts vid bestämmande av likvida medel i rapporten över finansiell ställning har använts vid bestämmandet av likvida medel enligt kassaflödesanalysen. Som kassa och bank redovisas endast belopp som kan användas utan restriktioner.

	2022-12-31	2021-12-31
Kassa och bank	10 014	10 947
Summa	**10 014**	**10 947**

Övrigt

Koncernens outnyttjade krediter uppgick vid årets slut till 6 053 (6 591) Mkr.

Uppgift om tillgångar och skulder i avyttrade koncernföretag/rörelse

	2022	2021
Tillgångar		
Immateriella tillgångar		
Materiella tillgångar	-221	-23
Materiella tillgångar, nyttjanderätter		-288
Omsättningsfastigheter		-15
Räntebärande tillgångar	-51	
Icke räntebärande tillgångar	-348	-406
Likvida medel	-21	-10
Summa	**-641**	**-742**
Skulder		
Innehav utan bestämmande inflytande		
Räntebärande skulder		-296
Icke räntebärande skulder	-507	-388
Summa	**-507**	**-684**
Köpeskilling	219	770
Kursdifferens	-1	-28
Likvida medel i de avyttrade företagen	-21	-10
Påverkan på likvida medel, avyttring	**197**	**732**

Avyttrade koncernföretag/rörelse gav en vinst om 86 (488) Mkr. Detta redovisas bland kostnader för produktion och förvaltning.

Sambandet mellan koncernens operativa kassaflödesanalys och koncernens kassaflödesanalys

Skillnaden mellan koncernens operativa kassaflödesanalys och koncernens kassaflödesanalys enligt IAS 7 Kassaflödesanalys, framgår av följande.

I koncernens kassaflödesanalys enligt IAS 7 redovisas kassaflödet fördelat på;
Kassaflöde från löpande verksamhet
Kassaflöde från investeringsverksamhet
Kassaflöde från finansieringsverksamhet
I koncernens operativa kassaflödesanalys redovisas kassaflödet fördelat på;
Kassaflöde från operativ verksamhet
Kassaflöde från finansieringsverksamhet
Kassaflöde från strategiska investeringar
Utdelning etc.
Förändring i räntebärande fordringar och skulder

I koncernens operativa kassaflödesanalys benämns löpande verksamhet som "operativ verksamhet". Till skillnad från kassaflödesanalysen enligt IAS 7 så innehåller den "operativa verksamheten" även nettoinvesteringar som anses vara ett led i den operativa verksamheten tillsammans med skattebetalningar på dessa. Sådana nettoinvesteringar är nettoinvesteringar i materiella och immateriella anläggningstillgångar samt nettoinvesteringar i OPS portföljen.

Investeringar av strategisk karaktär redovisas i kassaflödet från strategiska investeringar.

Not 35. Kassaflödesanalys forts.

I den operativa kassaflödesanalysen redovisas i kassaflödet från finansieringsverksamheten endast räntor och övrigt finansnetto samt betald skatt på dessa. Utdelning redovisas separat. Lämnade lån och återbetalning av lån redovisas också separat tillsammans med förändringen av de räntebärande fordringarna längst ner i den operativa kassaflödesanalysen, vilket ger en delsumma i analysen som visar kassaflödet före förändring i räntebärande fordringar och skulder.

Årets kassaflöde

	2022	2021
Kassaflöde från operativ verksamhet inklusive betalda skatter enligt operativt kassaflöde	-1 823	5 070
Avgår nettoinvesteringar i materiella och immateriella tillgångar (inklusive förvaltningsfastigheter)	2 266	2 336
Avgår skattebetalningar på sålda materiella och immateriella tillgångar	37	30
Kassaflöde från löpande verksamhet	**480**	**7 436**
Kassaflöde från strategiska investeringar enligt operativt kassaflöde	197	732
Nettoinvestering materiella och immateriella tillgångar (inklusive förvaltningsfastigheter)	-2 266	-2 336
Ökning och minskning av räntebärande fordringar	6 026	-9 734
Betald skatt på sålda materiella och immateriella tillgångar	-37	-30
Kassaflöde från investeringsverksamheten	**3 920**	**-11 368**
Kassaflöde från finansieringsverksamheten enligt operativt kassaflöde, inklusive förändring i räntebärande fordringar och skulder exklusive leasingskulder	5 097	-10 614
Ökning och minskning i räntebärande skulder	-6 026	9 734
Utdelning etc[1]	-4 645	-4 172
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	**-5 574**	**-5 053**
Årets kassaflöde	**-1 173**	**-8 984**
1) Varav återköp aktier.	-507	-242

Sambandet mellan koncernens investeringar i kassaflödesanalysen och investeringar i koncernens operativa kassaflödesanalys.
Totala nettoinvesteringar redovisas i kassaflödesanalysen fördelade på löpande verksamhet och investeringsverksamhet med hänsyn taget till likvidreglering av investeringar och desinvesteringar.

I löpande verksamheten redovisas köp och försäljning av omsättningsfastigheter medan övriga nettoinvesteringar redovisas i investeringsverksamheten.

	2022	2021
Nettoinvesteringar i löpande verksamhet	-3 232	2 014
Nettoinvesteringar i investeringsverksamheten	-2 069	-1 604
	-5 302	409
Avgår justering för periodisering, kassapåverkan investeringar	468	-23
Totala nettodesinvesteringar (+) / investeringar (-)	**-4 833**	**386**

I koncernens operativa kassaflödesanalys redovisas nettoinvesteringar fördelat på nettoinvesteringar i rörelsen och strategiska nettoinvesteringar enligt följande.

Investeringar/Desinvesteringar

	2022	2021
Rörelsen – investeringar		
Förvaltningsfastigheter	-1	
Immateriella tillgångar	-24	-103
Materiella anläggningstillgångar	-2 238	-1 834
Aktier	-696	-731
Omsättningsfastigheter	-22 609	-18 277
varav Bostadsutveckling	-11 378	-11 013
varav Kommersiell fastighetsutveckling	-11 230	-7 264
	-25 567	**-20 945**
Rörelsen – desinvesteringar		
Förvaltningsfastigheter		
Immateriella tillgångar	15	5
Materiella anläggningstillgångar	476	307
Aktier	201	20
Omsättningsfastigheter	19 844	20 268
varav Bostadsutveckling	10 530	10 766
varav Kommersiell fastighetsutveckling	9 314	9 502
	20 537	**20 600**
Netto desinvesteringar (+) / investeringar (-) i rörelsen	**-5 030**	**-345**
Strategiska desinvesteringar		
Försäljning av rörelse	197	732
Netto strategiska desinvesteringar	**197**	**732**
Totala nettodesinvesteringar (+) / investeringar (-)	**-4 834**	**386**

Förändring av räntebärande skulder tillhörande finansieringsverksamheten framgår av följande tabell.

Räntebärande skulder

	2022	2021
Ingående balans	14 997	15 052
Poster som påverkar kassaflödet från finansieringsverksamheten	-181	1 436
Övrig förändring leasingavtal	817	347
Omklassificering	45	
Kursdifferenser	-978	-1 839
Belopp vid årets slut	**14 699**	**14 997**

Not 36. Personal

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	2022-12-31	2021-12-31
Löner och ersättningar		
Styrelse, VD, vVD och övrig ledningsgrupp[1)2)]	612	587
Övriga anställda	21 952	20 398
Summa löner och ersättningar	**22 654**	**20 985**
Sociala kostnader[3)]	6 045	5 637
Icke monetära ersättningar[4)]	**994**	**942**
Aktierelaterade ersättningar	**471**	**388**
Summa	**30 074**	**27 952**

1) Beloppet avser styrelse, VD, vVD och övrig ledningsgrupp i samtliga koncernföretag. I beloppet inkluderas ersättningar till tidigare styrelse, VD och vVD.

2) Varav 235 (222) Mkr avser rörliga ersättningar.

3) Varav 2 513 (2 395) Mkr avser pensionskostnader. Av koncernens totala pensionskostnader avser 82 (56) Mkr styrelse, VD, vVD och övrig ledningsgrupp i samtliga koncernföretag. I beloppet inkluderas pensionskostnader till tidigare styrelse, VD och vVD.

4) I posten icke monetära ersättningar ingår bland annat kostnader för sjukvårdsförsäkring.

Män och kvinnor per balansdagen i samtliga koncernföretags styrelse och ledning

	2022-12-31		2021-12-31	
	varav män, %	varav kvinnor, %	varav män, %	varav kvinnor, %
Andel styrelseledamöter	70	30	59	41
Andel VD och medlemmar i affärsenheternas ledningsgrupper	70	30	72	28

Övrigt

Inga lån, ställda säkerheter eller eventualförpliktelser har lämnats till förmån för styrelseledamot och VD inom koncernen.

Medelantal anställda

Personal beräknas som genomsnittligt antal anställda. Se not 1.

	2022	varav män	%	varav kvinnor	%	2021	varav män	%	varav kvinnor	%
Sverige	7 937	5 986	75	1 951	25	8 077	6 168	76	1 909	24
Norge	4 004	3 607	90	397	10	3 780	3 396	90	384	10
Finland	2 082	1 707	82	375	18	2 164	1 792	83	372	17
Storbritannien	3 500	2 562	73	938	27	4 231	3 173	75	1 058	25
Polen	1 534	969	63	565	37	1 642	1 062	65	580	35
Tjeckien	2 123	1 775	84	349	16	2 133	1 799	84	334	16
Slovakien	641	575	90	66	10	567	501	88	66	12
USA	6 440	5 270	82	1 170	18	7 323	6 134	84	1 189	16
Övriga länder	119	74	62	45	38	135	77	57	57	43
Summa	**28 380**	**22 524**	**79**	**5 856**	**21**	**30 051**	**24 102**	**80**	**5 949**	**20**

Antalet anställda vid årets slut uppgick till 27 666 (28 699).

Not 37. Ersättning till ledande befattningshavare och styrelseledamöter

Med ledande befattningshavare avses VD och Koncernchefen samt övriga medlemmar i koncernledningen (Group Leadership Team). Koncernledningen bestod vid utgången av 2022 av sju personer, inklusive VD och Koncernchef, varav tre kvinnor och fyra män. Information om VD och Koncernchefen och övriga medlemmar i koncernledningen finns på sidorna 52–53.

Berednings- och beslutsprocesser

Styrelsens ersättningskommitté bereder styrelsens förslag för beslut av årsstämman om riktlinjer för lön och annan ersättning till ledande befattningshavare ("ersättningsriktlinjerna") när det uppkommer behov av väsentliga ändringar av riktlinjerna, dock minst vart fjärde år. Nuvarande ersättningsriktlinjer beslutade av årsstämman 2020 framgår nedan under rubriken "Ersättningar till ledande befattningshavare". Ersättningskommittén har kommit till slutsatsen att de ersättningsriktlinjer som antogs av årsstämman 2020 ska revideras, främst avseende pensionsförmåner i syfte att anpassa taket för pensionsförmåner för ledande befattningshavare till rådande svensk marknadspraxis. Styrelsen har följaktligen, efter rekommendation från ersättningskommittén, föreslagit att årsstämman 2023 beslutar om reviderade ersättningsriktlinjer, se sidorna 206–208.

Lön och övriga förmåner för VD och Koncernchef fastställs av styrelsen efter förslag från ersättningskommittén. Ersättningskommittén beslutar om löner, rörlig ersättning och övriga förmåner för övriga medlemmar i koncernledningen. VD och Koncernchef informerar löpande ersättningskommittén om löner, rörlig ersättning och övriga förmåner för koncernstabschefer och affärsenhetschefer. I ersättningskommittén ingick under 2022 styrelsens ordförande Hans Biörck samt styrelseledamöterna Pär Boman och Jan Gurander. Ersättningskommittén sammanträdde sex gånger under 2022. Årsstämman beslutar om styrelsearvoden och ersättning för kommittéarbete efter förslag från valberedningen.

Ersättningar till ledande befattningshavare

Riktlinjer för lön och annan ersättning till ledande befattningshavare

Årsstämman den 26 mars 2020 antog styrelsens förslag till riktlinjer för lön och annan ersättning till ledande befattningshavare.

Med ledande befattningshavare avses VD och Koncernchef samt övriga medlemmar i koncernledningen (Group Leadership Team). Riktlinjerna ska tillämpas på ersättningar som avtalas, och förändringar som görs i redan avtalade ersättningar, efter det att riktlinjerna antagits av årsstämman 2020. Riktlinjerna omfattar inte ersättningar som beslutas av årsstämman, inklusive långsiktiga aktierelaterade incitamentsprogram.

Riktlinjernas främjande av bolagets affärsstrategi, långsiktiga intressen och hållbarhet

En framgångsrik implementering av Skanska AB:s ("bolaget") affärsstrategi och tillvaratagandet av bolagets långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhetsagenda, förutsätter att bolaget kan rekrytera och behålla kvalificerade medarbetare. För detta krävs att bolaget kan erbjuda konkurrenskraftig ersättning. Dessa riktlinjer möjliggör att ledande befattningshavare kan erbjudas en konkurrenskraftig totalersättning.

Rörlig kontantersättning som omfattas av dessa riktlinjer ska syfta till att främja bolagets affärsstrategi och långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhetsagenda. Detta genomförs genom de finansiella och icke finansiella mål som avgör utfallet av rörlig kontantersättning och har en tydlig koppling till affärsstrategin och bolagets hållbarhetsagenda. Den rörliga kontantersättningen beskrivs närmare i avsnitt "Rörlig kontantersättning".

Bolagets målsättning med att ha program för rörlig kontantersättning och det långsiktiga aktierelaterade incitamentsprogrammet är att (i) driva beteenden som stödjer bolagets långsiktiga och kortsiktiga affärsresultat och skapa värde för aktieägarna, (ii) göra bolaget attraktivt som arbetsgivare för topptalanger, (iii) behålla nyckelpersoner inom bolaget och (iv) öka medarbetarnas intresse och engagemang för bolagets verksamhet och utveckling.

För information om bolagets affärsstrategi, se bolagets webbplats: group.skanska.com/sv/about-us/how-we-work/strategi/.

Total ersättning

Den sammanlagda ersättningen för varje ledande befattningshavare ska vara marknadsmässig och konkurrenskraftig på den arbetsmarknad där den ledande befattningshavaren är placerad och framstående prestationer ska reflekteras i den totala ersättningen. Ersättningen får bestå av följande komponenter: fast kontantlön, rörlig kontantersättning, pensions- och försäkringsförmåner och andra förmåner. Årsstämman kan därutöver – och oberoende av dessa riktlinjer – besluta om exempelvis aktie- och aktiekursrelaterade ersättningar. Fast och rörlig ersättning ska vara relaterade till ledande befattningshavarens ansvar och befogenhet.

Rörlig kontantersättning

Uppfyllelse av kriterier för utbetalning av rörlig kontantersättning ska kunna mätas under en period om ett eller flera år. Den rörliga kontantersättningen ska ha en högsta gräns och vara relaterad till den fasta lönen, och får uppgå till högst 100 procent av den fasta årliga kontantlönen.

Den rörliga kontantersättningen ska beakta både finansiell och icke-finansiell prestation. Utfallet i relation till förutbestämda och mätbara finansiella mål ska bestämma den totala (finansiella) bonuspotentialen, det vill säga de finansiella målen utgör basen för den totala bonuspotentialen. Detta utfall kan reduceras beroende på utfallet av de icke finansiella målen. Den rörliga kontantersättningen ska baseras på utfallet i förhållande till uppsatta mål och utformas så att ökad intressegemenskap uppnås mellan ledande befattningshavare och bolagets aktieägare.

De finansiella målen för den rörliga kontantersättningen kan vara relaterade till koncernens resultat före skatt, till relevant affärsenhets resultat före finansiella poster och skatt med mera.

De icke finansiella målen ska främja bolagets affärsstrategi och långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhetsagenda, genom att exempelvis ha en tydlig koppling till affärsstrategin eller till bolagets hållbarhetsagenda. De icke finansiella målen ska sammanlagt motsvara 50 procent av den totala bonusen vilket innebär att det totala bonusutfallet kan reduceras med maximalt 50 procent om de icke finansiella målen inte är uppfyllda.

När mätperioden för uppfyllelse av målen för utbetalning av rörlig kontantersättning avslutats ska det fastställas i vilken utsträckning målen uppfyllts. Styrelsen ansvarar för bedömningen såvitt avser rörlig kontantersättning till VD och Koncernchefen. Såvitt avser rörlig kontantersättning till övriga ledande befattningshavare ansvarar ersättningskommittén för bedömningen. Såvitt avser finansiella mål ska bedömningen baseras på den av bolaget senast offentliggjorda finansiella informationen.

Villkoren för rörlig kontantersättning ska utformas så att styrelsen, om exceptionella ekonomiska förhållanden råder, har möjlighet att begränsa eller underlåta att ge ut rörlig kontantersättning om ett sådant utgivande bedöms som orimligt och oförenligt med bolagets ansvar gentemot aktieägarna, anställda och andra intressenter. Det ska vidare finnas möjlighet att begränsa eller underlåta att ge ut rörlig ersättning, om styrelsen bedömer att det är rimligt av andra skäl. Vidare ska styrelsen ha möjlighet att återta utbetald rörlig kontantersättning om det i efterhand visar sig att ledande befattningshavaren har brutit mot Skanskas Uppförandekod eller Skanskas övriga värderingar, policyer, standarder eller instruktioner.

Ytterligare rörlig kontantersättning kan utgå vid extraordinära omständigheter, förutsatt att sådana extraordinära arrangemang är tidsbegränsade och endast görs på individnivå antingen i syfte att rekrytera eller behålla ledande befattningshavare, eller som ersättning för extraordinära arbetsinsatser utöver ledande befattningshavarens ordinarie arbetsuppgifter. Sådan ersättning får inte överstiga ett belopp motsvarande 100 procent av den fasta årliga kontantlönen samt ej utges mer än en gång per år och per individ. Beslut om sådan ersättning för VD och Koncernchef ska fattas av styrelsen på förslag av ersättningskommittén. Beslut om sådan ersättning för övriga ledande befattningshavare ska fattas av ersättningskommittén på förslag av VD och Koncernchefen.

Pension och försäkringar

För VD och Koncernchefen ska pensionsförmåner, innefattande sjukförsäkring, vara premiebestämda. Rörlig kontantersättning ska inte vara pensionsgrundande. Pensionspremierna för premiebestämd pension ska uppgå till högst 35 procent av den fasta årliga kontantlönen. För övriga ledande befattningshavare ska pensionsförmåner, innefattande sjukförsäkring, vara premiebestämda. Rörlig kontantersättning ska inte vara pensionsgrundande, med undantag för de fall där det följer av reglerna i en generell pensionsplan (till exempel den svenska ITP-planen). Pensionspremierna för premiebestämd pension ska uppgå till högst 30 procent av den fasta årliga kontantlönen. För det fall att den rörliga kontantersättningen är pensionsgrundande ska pensionspremierna på den rörliga kontantersättningen för premiebestämd pension uppgå till högst 30 procent av den fasta årliga kontantlönen.

Övriga förmåner

Andra förmåner får innefatta bland annat sjukvårdsförsäkring, bostadsförmån, hemresor, skattekompensation, parkering och bilförmån. Sådana förmåner får sammanlagt uppgå till högst 15 procent av den fasta årliga kontantlönen.

Beträffande anställningsförhållanden som lyder under andra regler än svenska får, såvitt avser pensionsförmåner och andra förmåner, vederbörliga anpassningar ske för att följa tvingande sådana regler eller fast lokal praxis, varvid dessa riktlinjers övergripande ändamål så långt möjligt ska tillgodoses.

För ledande befattningshavare vilka är stationerade i annat land än sitt hemland får ytterligare ersättning och andra förmåner utgå i skälig omfattning med beaktande av de särskilda omständigheter som är förknippade med sådan utlandsstationering, varvid dessa riktlinjers övergripande ändamål så långt möjligt ska tillgodoses. Sådana förmåner får sammanlagt uppgå till högst 50 procent av den fasta årliga kontantlönen.

Not 37. Ersättning till ledande befattningshavare och styrelseledamöter forts.

Långsiktiga aktiesparprogram
I bolaget har inrättats långsiktiga aktiesparprogram, Skanska Employee Ownership Programs ("Seop 4" och "Seop 5"). De har beslutats av årsstämman och omfattas därför inte av dessa riktlinjer. Nya program kan beslutas av årsstämman. Seop 4 och Seop 5 ger nuvarande och framtida anställda möjlighet att bli aktieägare i Skanska och omfattar fast anställda inom Skanska-koncernen. De prestationskrav som används för att bedöma utfallet av programmen har en tydlig koppling till affärsstrategin och därmed till bolagets långsiktiga värdeskapande, inklusive dess hållbarhetsagenda. Dessa prestationskrav består av finansiella mål på koncern, affärsenhets- och/eller affärsenhetsgruppnivå. Det finansiella mål som för närvarande är tillämpligt på koncernnivå är tillväxt i vinst per aktie ("EPS"). De finansiella mål som gäller på affärsenhets- och/eller affärsenhetsgruppnivå varierar beroende på vilken verksamhetsgren som den relevanta affärsenheten eller affärsenhetsgruppen tillhör, enligt nedan tabell.

Bygg-verksamhet	Bostads-utveckling	Kommersiell fastighetsutveckling
EBIT[1]	EBIT	EBIT
–	ROCE[2]	Uthyrda kvadratmeter

1) Resultat före finansiella poster och skatt.
2) Avkastning på sysselsatt kapital.

Seop 4 och Seop 5 uppställer vidare krav på egen investering och treårig innehavs- och anställningstid. För mer information om Seop 4 och Seop 5, innefattande de kriterier som utfallet är beroende av, se bolagets webbplats: group.skanska.com/492024/siteassets/corporate-governance/annual-general-meeting/2019/punkt-17-styrelsens-forslag-om-ett-langsiktigt-aktiesparprogram-seop-5-.pdf

Upphörande av anställning
Vid uppsägning från bolaget gäller normalt en uppsägningstid om sex månader kombinerat med avgångsvederlag motsvarande högst 18 månaders fast kontantlön, eller alternativt en uppsägningstid motsvarande högst tolv månader i kombination med avgångsvederlag motsvarande högst tolv månaders fast kontantlön. Fast kontantlön under uppsägningstiden och avgångsvederlag får sammantaget inte överstiga ett belopp motsvarande den fasta kontantlönen för två år. Vid uppsägning från ledande befattningshavarens sida får uppsägningstiden vara högst tolv månader, utan rätt till avgångsvederlag.

Ersättning till styrelseledamöter utöver styrelsearvode
I den mån icke anställd bolagsstämmovald styrelseledamot utför arbete för bolagets räkning, vid sidan av styrelsearbetet, ska konsultarvode och annan ersättning för sådant arbete kunna utgå. Beslut om konsultarvode och annan ersättning till icke anställda bolagsstämmovalda styrelseledamöter fattas av ersättningskommittén.

Lön och anställningsvillkor för anställda
Vid beredningen av styrelsens förslag till dessa ersättningsriktlinjer har lön och anställningsvillkor för bolagets anställda beaktats genom att uppgifter om anställdas totalersättning, ersättningens komponenter samt ersättningens ökning och ökningstakt över tid har utgjort en del av ersättningskommitténs och styrelsens beslutsunderlag vid utvärderingen av skäligheten av riktlinjerna och de begränsningar som följer av dessa. Utvecklingen av avståndet mellan de ledande befattningshavarnas ersättning och övriga anställdas ersättning kommer att redovisas i ersättningsrapporten.

Beslutsprocessen för att fastställa, se över och genomföra riktlinjerna
Styrelsen har inrättat en ersättningskommitté. I kommitténs uppgifter ingår att bereda styrelsens beslut om förslag till riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare. Styrelsen ska upprätta förslag till nya riktlinjer åtminstone vart fjärde år och lägga fram förslaget för beslut vid årsstämman. Riktlinjerna ska gälla till dess att nya riktlinjer antagits av årsstämman. Ersättningskommittén ska även följa och utvärdera program för rörliga ersättningar för bolagsledningen, tillämpningen av riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare samt gällande ersättningsstrukturer och ersättningsnivåer i bolaget. Ersättningskommitténs ledamöter är oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen. Vid styrelsens behandling av och beslut i ersättningsrelaterade frågor närvarar inte VD och Koncernchefen eller andra personer i bolagsledningen, i den mån de berörs av frågorna.

Frångående av riktlinjerna
Styrelsen får besluta att tillfälligt frångå riktlinjerna helt eller delvis, om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det och ett avsteg är nödvändigt för att tillgodose bolagets långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhetsagenda, eller för att säkerställa bolagets ekonomiska bärkraft. Som angivits ovan ingår det i ersättningskommitténs uppgifter att bereda styrelsens beslut i ersättningsfrågor, vilket innefattar beslut om avsteg från riktlinjerna.

Finansiella mål för rörlig kontantersättning 2022

	Vinstmått	Startpunkt	Outperform	Utfall	Uppfyllande-grad[2]
Koncernen	Resultat efter finansiella poster, Mdr kr[1]	5,9	8,1	9,4	100%
Byggverksamhet	Rörelseresultat, Mdr kr	3,7	5,0	5,8	93%
	Rörelsemarginal, %	2,6	3,5	3,7	91%
Bostadsutveckling	Rörelseresultat, Mdr kr	1,2	1,8	1,0	56%
	Avkastning på sysselsatt kapital, %	8	10	7	52%
Kommersiell fastighetsutveckling	Rörelseresultat, Mdr kr	1,4	2,5	2,9	64%
	Avkastning på sysselsatt kapital, %[3]	4	7	8	54%
	Uthyrning, tusental, kvm[3]	69	290	135	33%

1) Resultatet exkluderar elimineringar på koncernnivå samt operativa enheten Asset Management (portfölj av OPS-tillgångar). Outperform-målet på koncernnivå utgör 95 procent av verksamhetsgrenarnas sammanlagda Outperform-mål och Startpunktsmålet utgör 105 procent av verksamhetsgrenarnas sammanlagda Startpunktsmål.
2) Uppfyllandegraden baseras på utfallen för respektive affärsenhet som vägs samman. Då uppfyllnad per affärsenhet inte kan vara lägre än 0 procent eller högre än 100 procent, kan utfall under Startpunkten och/eller över Outperform för affärsenheterna påverka jämförelsen mot verksamhetsgrenens sammanvägda utfall.
3) Omfattar affärsenheterna Kommersiell fastighetsutveckling i Norden, Europa och USA.

Målsättning och prestation avseende rörliga ersättningar
Rörlig ersättning består av två delar, dels årlig rörlig kontantersättning, dels långsiktiga aktieprogram som omfattar ersättning i form av aktier. De långsiktiga aktieprogrammen beskrivs under avsnitten "Långsiktiga aktieprogram" samt "Tidigare långsiktiga aktieprogram" i denna not.

I tabellen ovan anges, per verksamhetsgren, startpunkt, outperform och utfall för de finansiella målen för den rörliga kontantersättningen 2022. I tillägg till de finansiella målen har respektive person i koncernledningen icke finansiella mål som kan reducera utfallet mätt enbart på de finansiella målen. De icke finansiella målen ska främja bolagets affärsstrategi och långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhetsagenda, genom att exempelvis ha en tydlig koppling till affärsstrategin eller bolagets hållbarhetsagenda. I de fall de icke finansiella målen inte har uppnåtts reduceras utfallet.

För koncernledningen, exklusive VD och Koncernchefen, knyts årlig rörlig kontantersättning till koncernmålen och/eller till de affärsenheter de är direkt ansvariga för. Det preliminära utfallet för övrig koncernledning blev i genomsnitt 76 (77) procent av fast lön. Styrelsen beslutar om det slutliga utfallet av rörliga kontantersättningar efter uppföljning av verksamheten under första kvartalet 2023. Beräkningen är vidare preliminär såtillvida att eventuella avdrag som följd av de icke finansiella målen ännu inte beaktats.

Målsättning och prestation avseende rörlig kontantersättning för VD och Koncernchef
För VD och Koncernchefen kan den rörliga kontantersättningen uppgå till högst 75 procent av den fasta lönen. De finansiella målen har varit desamma som koncernmålen enligt tabellen ovan. Styrelsen har möjlighet att reducera utfallet av den rörliga kontantersättningen mätt enbart på de finansiella målen med maximalt 50 procent baserat på utfallet av de icke finansiella målen. Det preliminära utfallet av VD och Koncernchefens rörliga kontantersättning (det vill säga exklusive aktiesparprogrammet) visar på utfall om 75 (75) procent av fast lön baserat på finansiella mål med en preliminär måluppfyllelse på 100 (100) procent. Styrelsen beslutar om det slutliga utfallet efter uppföljning av verksamheten under första kvartalet 2023. Beräkningen är vidare preliminär såtillvida att eventuella avdrag som följd av de icke finansiella målen ännu inte beaktats.

Pensionsförmåner
Pensionsåldern för personer i koncernledningen är 65 år. Anställda i Sverige har rätt till pensionsförmån enligt ITP planen. Anställda utanför Sverige omfattas av lokala pensionsplaner. Premien för 2022 till den premiebestämda

Not 37. Ersättning till ledande befattningshavare och styrelseledamöter forts.

pensionsplanen ITP1 utgör 4,5 procent av kontant bruttolön upp till 7,5 inkomstbasbelopp och 30 procent av kontant bruttolön därutöver.

VD och Koncernchefen omfattas av en individuell tjänstepensionsförsäkring. Tjänstepensionsförsäkringen är avgiftsbestämd och totala premier till tjänstepensionsförsäkringen uppgår till 35 procent av den fasta lönen.

Avgångsvederlag
För personer i koncernledningen gäller vid uppsägning från bolagets sida, en uppsägningstid om sex månader med bibehållen fast lön och förmåner, exklusive rörlig kontantersättning. Efter uppsägningstiden utbetalas avgångsvederlag under 12–18 månader. Avgångsvederlag som utbetalas efter uppsägningstid är normalt förenad med avräkningsskyldighet.

Mellan Skanska och VD och Koncernchefen gäller en ömsesidig uppsägningstid om tolv månader med bibehållen fast lön och förmåner, exklusive rörlig kontantersättning. Efter uppsägningstiden utbetalas avgångsvederlag under tolv månader. Avgångsvederlag som utbetalas efter uppsägningstid är normalt förenad med avräkningsskyldighet.

Kostnadsförda ersättningar och förmåner 2022
Styrelsearvoden
Årsstämman 2022 beslutade, i enlighet med valberedningens förslag, att arvoden till styrelsens ordförande och övriga bolagsstämmovalda styrelseledamöter som inte är anställda av Skanska skulle utgå med sammanlagt 10 435 (9 171) tusen kronor (Tkr) inklusive arvoden för arbete i styrelsens kommittéer.

Som Skanska meddelade genom pressmeddelande den 31 augusti 2021 avgick Jayne McGivern på egen begäran som ledamot i styrelsen med verkan från och med den dagen. Mot bakgrund av att Jayne McGivern avgick som ledamot i styrelsen, och därmed även som ledamot i styrelsens ersättningskommitté, utsågs Jan Gurander till ny ledamot i ersättningskommittén vid styrelsemöte den 15 september 2021, med verkan från och med det datumet. Detta innebar att det totala styrelsearvodet för 2021 justerades till 8 701 Tkr.

För mer detaljerad information om styrelsearvode, se tabell nedan.

Styrelsens ordförande
Styrelsens ordförande Hans Biörck har tillerkänts styrelsearvode med totalt 2 775 (2 687) Tkr varav 525 (512) Tkr avseende kommittéarbete.

Styrelse

	Styrelsearvode		Revisionskommittén		Ersättningskommittén		Projektkommittén		Totalt arvode	
Tkr	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Styrelsens ordförande										
Hans Biörck	2 250	2 175	190	185	115	112	220	215	2 775	2 687
Övrig styrelse										
Fredrik Lundberg	750	725	0	0	0	0	220	215	970	940
Pär Boman	750	725	270	260	110	107	220	215	1 350	1 307
Jayne McGivern	-	363	-	0	-	54	-	108	-	524
Catherine Marcus	750	725	0	0	0	0	220	215	970	940
Jan Gurander	750	725	190	185	110	54	220	215	1 270	1 179
Åsa Söderström Winberg	750	725	190	185	0	0	220	215	1 160	1 125
Mats Hederos	750	-	0	-	0	-	220	-	970	-
Ann E. Massey	750	-	0	-	0	-	220	-	970	-
Summa	**7 500**	**6 163**	**840**	**815**	**335**	**326**	**1 760**	**1 398**	**10 435**	**8 701**

Koncernledning

	Grundlön		Rörlig kontantersättning[1]		Tilldelat värde aktiesparprogram[2]		Övriga ersättningar och förmåner		Pensionskostnad		Total ersättning	
Tkr	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021	2022	2021
VD och Koncernchef												
Anders Danielsson	13 750	13 125	10 313	9 844	7 756	8 050	126	160	4 812	4 594	36 757	35 772
Övrig koncernledning												
(6 personer)[3]	36 501	29 840	27 692	23 355	20 315	18 589	1 398	1 263	11 077	9 263	96 983	82 308
Summa	**50 251**	**42 965**	**38 005**	**33 198**	**28 071**	**26 639**	**1 525**	**1 422**	**15 890**	**13 856**	**133 740**	**118 080**

1) Rörlig kontantersättning avseende räkenskapsåret 2022 är preliminär och fastställs slutgiltigt samt utbetalas efter uppföljning av utfallet i första kvartalet 2023. I avtalen för rörlig kontantersättning ingår en allmän klausul som stipulerar att styrelsen och ersättningskommittén har rätt att helt eller delvis reducera den rörliga kontantersättningen. Beloppen som ingår i rubriken "Rörlig kontantersättning" i ovanstående uppställning avseende 2021 utgör faktiska utbetalningar för räkenskapsåret 2021.

2) Angivet värde för 2022 avser preliminär tilldelning av prestationsaktier för 2022 års investerade sparaktier, beräknat med aktiekurs per 30 december 2022 (165 kr). Styrelsen beslutar om det slutliga utfallet för 2022 efter uppföljning av verksamheten under första kvartalet 2023. För erhållande av prestationsaktierna förutsätts ytterligare tre års tjänstgöring. Det totala värdet är inte kostnadsfört ännu, då kostnaden fördelas över tre år i enlighet med IFRS 2, se avsnitt "Långsiktiga aktieprogram". Se tabell "Skanska Employee Ownership Program-koncernledning" på sidan 182 för en översikt av investerade, tilldelade och utskiftade aktier för VD och Koncernchefen samt övrig koncernledning.

3) Under perioden 1 januari – 31 oktober 2021 bestod övrig koncernledning av fem personer. För koncernledningsmedlemmar som tillträtt eller frånträtt under året inkluderar tabellen enbart ersättning och förmåner som uppburits för perioden som koncernledningsmedlem.

Not 37. Ersättning till ledande befattningshavare och styrelseledamöter forts.

Skanska Employee Ownership Program - koncernledning

	Antal förvärvade sparaktier[1]		Värde av förvärvade sparaktier[2]		Antal tilldelade aktierätter[3]		Värde av tilldelade aktierätter[4]		Antal utskiftade aktier[5]		Värde av utskiftade aktier[6]	
Antal aktier och värde av aktier Tkr	**2022**	**2021**	**2022**	**2021**	**2022**	**2021**	**2022**	**2021**	**2022**	**2021**	**2022**	**2021**
VD och Koncernchef												
Anders Danielsson	7 834	5 729	1 293	1 342	47 004	34 372	7 756	8 050	37 741	0	6 227	0
Övrig koncernledning												
(6 personer)[7]	20 912	13 229	3 450	3 098	123 120	79 372	20 315	18 589	91 343	3 886	15 072	910
Summa	**28 746**	**18 957**	**4 743**	**4 440**	**170 124**	**113 743**	**28 071**	**26 639**	**129 084**	**3 886**	**21 299**	**910**

1) Antalet sparaktier som VD och Koncernchefen respektive övrig koncernledning har investerat i avseende räkenskapsåret.

2) Angivet värde för 2022 avser investerade sparaktier avseende räkenskapsåret 2022, beräknat med aktiekurs per 30 december 2022 (165 kr).

3) Antalet framtida prestationsaktier som tilldelats VD och Koncernchefen respektive övrig koncernledning relaterat till investerade sparaktier avseende räkenskapsåret. Antalet tilldelade framtida prestationsaktier avseende räkenskapsåret 2022 är preliminärt. Det preliminära utfallet av Outperform-målen för 2022 är 100 procent. Styrelsen beslutar om det slutliga utfallet efter uppföljning av verksamheten under första kvartalet 2023. För erhållande av prestationsaktier förutsätts ytterligare tre års tjänstgöring.

4) Angivet värde för 2022 avser preliminär tilldelning av framtida prestationsaktier för 2022 års investerade sparaktier, beräknat med aktiekurs per 30 december 2022 (165 kr).

5) Antalet aktier som VD och Koncernchefen respektive övrig koncernledning, efter en treårig inlåsningsperiod, har erhållit inom ramen för det tidigare aktiesparprogrammet Seop 4.

6) Angivet värde för 2022 avser utskiftade aktier tilldelade för räkenskapsåret 2019, beräknat med aktiekurs per 30 december 2022 (165 kr).

7) Under perioden 1 januari – 31 oktober 2021, bestod övrig koncernledning av fem personer. För koncernledningsmedlemmar som tillträtt eller frånträtt under året inkluderar tabellen enbart aktier relaterade till perioden som koncernledningsmedlem.

Styrelseledamöter
Utöver ordinarie styrelsearvode och arvode för kommittéarbete har inga arvoden utbetalats till ledamöterna i deras roll som styrelseledamot. För styrelseledamöter utsedda av de anställda redovisas inte uppgift om löner och ersättningar samt pensioner då de inte uppbär dessa i egenskap av styrelseledamot. För styrelseledamöter som tidigare, före räkenskapsårets ingång, varit anställda i koncernen redovisas uppgift om pensionsförpliktelser i deras tidigare roll som anställda.

VD och Koncernchef
VD och Koncernchefen Anders Danielsson har under 2022 uppburit ersättning som anges i tabellen "Koncernledning" på sidan 181. Vidare deltar VD och Koncernchefen i koncernens pågående aktiesparprogram Seop 5 med tilldelning av prestationsaktier, se avsnitt "Långsiktiga aktieprogram" i denna not samt tabellen "Skanska Employee Ownership Program - koncernledning" ovan.

Övrig koncernledning
Övrig koncernledning omfattade vid utgången av 2022 sammanlagt sex personer. Under 2022 har övrig koncernledning uppburit ersättning som anges i tabellen "Koncernledning" på sidan 181. Vidare omfattas den övriga koncernledningen av koncernens pågående aktiesparprogram Seop 5 med tilldelning av prestationsaktier, se avsnitt "Långsiktiga aktieprogram" i denna not samt tabellen "Skanska Employee Ownership Program-koncernledning" ovan.

Samtliga ovan nämnda ersättningar och förmåner har belastat Skanska AB utom 31 961 Tkr (26 285) till övrig koncernledning vilket har belastat andra koncernföretag.

Pensionsförpliktelser till nuvarande och tidigare ledande befattningshavare
Utestående pensionsförpliktelser till VD och Koncernchefen och tidigare VD:ar uppgår år 2022 till 135 557 (165 893) Tkr. Till övrig koncernledning och tidigare övrig koncernledning uppgår utestående förpliktelser till 102 001 (119 117) Tkr.

Långsiktiga aktieprogram
Aktiesparprogram – Skanska Employee Ownership Program, Seop 5 (2020–2022)
Årsstämman den 28 mars 2019 beslutade i enlighet med styrelsens förslag om det långsiktiga aktiesparprogrammet Seop 5 för koncernens fast anställda. Seop 5 är huvudsakligen en förlängning av det tidigare aktiesparprogrammet Seop 4, som löpte 2017–2019. Villkoren överensstämmer i allt väsentligt med villkoren i det tidigare programmet, Seop 4. Chefer kan dock enligt villkoren för Seop 5 inte erhålla några matchningsaktier. Antalet prestationsaktier som högst kan tilldelas deltagarna i respektive underkategori chefer har istället ökats med en aktie till 16, 20 respektive 24 för varje fyra förvärvade sparaktier.

Programmet riktar sig till cirka 32 000 fast anställda inom Skanska koncernen varav cirka 2 000 nyckelanställda och cirka 300 chefer, inklusive VD och Koncernchefen och övrig koncernledning.

Programmet innebär att anställda, nyckelanställda och chefer erbjuds möjlighet att, förutsatt en egen investering i Skanska B-aktier under ett visst räkenskapsår ("sparaktier"), av Skanska vederlagsfritt erhålla Skanska B-aktier. Vid en egen investering av fyra Skanska B-aktier har anställda och nyckelanställda rätt att, efter en treårig inlåsningsperiod, vederlagsfritt erhålla en Skanska B-aktie ("matchningsaktie"). Därutöver har anställda, nyckelanställda och chefer möjligheten att, beroende på uppfyllande av vissa resultatbaserade prestationsvillkor under förvärvsperioden, efter inlåsningsperioden vederlagsfritt erhålla ytterligare Skanska B-aktier ("prestationsaktier").

Förvärvsperioden täcker perioden 2020–2022 och inlåsningsperioden löper under tre år från den månad sparaktien förvärvades. Anställda kan för varje fyra förvärvade sparaktier högst erhålla tre prestationsaktier (utöver en matchningsaktie). Nyckelanställda kan för varje fyra förvärvade sparaktier högst erhålla sju prestationsaktier (utöver en matchningsaktie). Chefer (vilka delas in i tre underkategorier) kan för varje fyra förvärvade sparaktier högst erhålla 16, 20 respektive 24 prestationsaktier. Det antal sparaktier som en deltagare i programmet högst får förvärva, genom månatligt sparande, är beroende av den anställdes lön och om den anställde deltar i programmet såsom anställd, nyckelanställd eller chef.

En förutsättning för att en deltagare ska ha möjlighet att erhålla matchnings- och/eller prestationsaktier är att denne är anställd inom koncernen under hela inlåsningsperioden och under denna inlåsningsperiod har behållit sparaktierna.

Programmet innefattar två kostnadstak. Det första kostnadstaket är beroende av i vilken utsträckning de finansiella Seop-specifika Outperform-målen är uppfyllda, vilket begränsar Skanskas totala kostnad för respektive investeringsår till 225–700 Mkr, relaterat till uppfyllelse av de finansiella Seop-specifika Outperform-målen på koncernnivå. Det första kostnadstaket justeras i enlighet med konsumentprisindex med basår 2019 för Seop 5. Det andra kostnadstaket innebär att Skanskas totala kostnad för respektive år inte får överstiga 15 procent av EBIT på koncernnivå. Det faktiska kostnadstaket är det lägsta av de båda kostnadstaken. Kostnaderna för tidigare års aktiesparutfall ingår i de resultatmål som fastställs årligen. Utöver kostnadstaken begränsas även det antal aktier som får överlåtas till deltagarna inom ramen för det treåriga programmet till 12 000 000 aktier. Antalet emitterade aktier kommer inte att förändras utan utskiftningen av matchnings- och prestationsaktier möts av återköpta aktier.

I tabell på sidan 183 visas den preliminära måluppfyllelsen i Seop 5 2022 för respektive verksamhetsgren.

Inom Skanskakoncernen totalt deltog cirka 42 (41) procent av fast anställda i programmet Seop 5 2022.

Den totala kostnaden exklusive sociala avgifter gällande Seop 5 för investeringar under 2020-2022 bedöms preliminärt uppgå till 1 518 Mkr varav 339 Mkr har kostnadsförts 2020-2021, medan kostnaden för 2022 uppgår till 429 Mkr. Återstående kostnad för Seop 5 fram till och med 2025 bedöms till 750 Mkr.

Utspädningseffekten till och med 2022 gällande Seop 5 för programmet 2022 beräknas till 2 885 039 aktier eller 0,70 procent av antalet utestående Skanska B-aktier. Maximal utspädning för programmet 2022 bedöms till 7 722 608 aktier eller 1,84 procent.

Not 37. Ersättning till ledande befattningshavare och styrelseledamöter forts.

Antalet emitterade aktier kommer inte att förändras utan utskiftningen av matchnings- och prestationsaktier möts av återköpta aktier. Återköpen sprids jämnt över tiden. Därmed uppstår i praktiken ingen utspädningseffekt.

Aktiesparprogram – Skanska Employee Ownership Program, Seop 6 (2023–2025)
Årsstämman den 29 mars 2022 beslutade att godkänna styrelsens förslag till ett långsiktigt aktiesparprogram för räkenskapsåren 2023, 2024 och 2025 ("Seop 6") för koncernens fast anställda. Seop 6 är huvudsaklingen en förlängning av det tidigare långsiktiga aktiesparprogrammet Seop 5, som löpte 2020–2022. Villkoren överensstämmer i allt väsentligt med villkoren i det tidigare programmet, Seop 5. För att ytterligare betona Skanskas hållbarhetsfokus har dock målet för tillväxt i vinst per aktie på koncernnivå kompletterats med ett klimatmål på koncernnivå kopplat till koncernens minskning av koldioxidutsläpp, i linje med Skanskas långsiktiga klimatmål.

Tidigare långsiktiga aktieprogram
Aktiesparprogram – Skanska Employee Ownership Program, Seop 4 (2017–2019)
För det tidigare aktiesparprogrammet som löpte 2017–2019 har utskiftning av aktier skett under 2022. Det avser aktier som är relaterade till räkenskapsåret 2019, och som efter en treårig inlåsningsperiod utskiftats till de som varit anställda inom koncernen under hela inlåsningsperioden och under denna inlåsningsperiod har behållit sina sparaktier. Den totala kostnaden, exklusive sociala avgifter, för Seop 4 uppgår till 773 Mkr varav 731 Mkr har kostnadsförts 2017–2021, medan kostnaden för 2022 uppgår till 42 Mkr.

Lokala ersättningar
Löner och andra ersättningar fastställs med hänsyn till vad som gäller i branschen i övrigt och vad som är gängse i respektive lokal marknad. Koncernen tillämpar en ersättningsmodell till berörda chefer med en fast lön och en rörlig ersättning som baseras på uppnådda finansiella mål.

Finansiella mål för aktiesparprogrammet Seop 5, 2022[1]

	Vinstmått	Startpunkt	Outperform	Utfall	Uppfyllandegrad[2]
Koncernen	Resultat per aktie, kr[3]	17,3	18,2	18,6	100%
Byggverksamhet	Rörelseresultat, Mdr kr	4,7	5,5	5,8	93%
Bostadsutveckling	Rörelseresultat, Mdr kr	1,7	2,0	1,0	6%
	Avkastning på sysselsatt kapital, %[4]	8	13	-1	44%
Kommersiell fastighetsutveckling	Rörelseresultat, Mdr kr	2,3	2,8	2,9	34%
	Uthyrning, tusental, kvm[5]	69	290	135	33%

1) För ytterligare information se tabellen Finansiella mål för rörlig kontantersättning 2022 på sidan 180.
2) Uppfyllandegraden baseras på utfallen för respektive affärsenhet som vägs samman. Då uppfyllnad per affärsenhet inte kan vara lägre än 0 procent eller högre än 100 procent, kan utfall under Startpunkten och/eller över Outperform för affärsenheterna påverka jämförelsen mot verksamhetsgrenens sammanvägda utfall.
3) Periodens resultat hänförligt till aktieägarna, dividerat med genomsnittligt antal utestående aktier under året.
4) Omfattar affärsenheterna Bostadsutveckling i Centraleuropa och BoKlok.
5) Omfattar affärsenheterna Kommersiell fastighetsutveckling i Norden, Europa och USA.

Not 38. Arvode och ersättningar till revisorer

EY	2022	2021
Revisionsuppdrag	67	54
Revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget	2	1
Skatterådgivning	3	5
Övriga tjänster	1	1
Summa	**73**	**61**

För moderbolaget uppgick under året arvode för revisionsuppdrag till 7 Mkr, revisionsverksamhet utöver revisionsuppdraget till 1 Mkr och övriga tjänster till 1 Mkr.

Med revisionsuppdrag avses lagstadgad revision av årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och VDns förvaltning samt revision och annan granskning utförd i enlighet med överenskommelse eller avtal. Detta inkluderar övriga arbetsuppgifter som det ankommer på bolagets revisor att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådan granskning eller genomförandet av sådana övriga arbetsuppgifter.

Med övriga tjänster avses rådgivning avseende redovisningsfrågor, rådgivning vid avyttring och förvärv av verksamheter samt rådgivning kring processer och intern kontroll.

Not 39. Upplysningar om transaktioner med närstående

Upplysningar om närståenderelationer, transaktioner med närstående och utestående mellanhavanden lämnas enligt IAS 24, se not 1. För information om placeringar i Skanskas joint ventures och intresseföretag, se not 20 B. Nedan redovisas transaktioner med dessa närstående.

Transaktioner med joint ventures	2022	2021
Försäljning till joint ventures	675	976
Inköp från joint ventures	122	112
Ränteintäkter från joint ventures	128	
Utdelning från joint ventures	504	742
Fordringar hos joint ventures	106	50

Transaktioner med intresseföretag	2022	2021
Fordringar hos intresseföretag		37
Skulder till intresseföretag		11

För information om ersättningar och transaktioner med ledande befattningshavare se not 37. Utöver vad som angivits i not 37 har inga transaktioner med närstående fysiska personer ägt rum.

Fredrik Lundberg, styrelseledamot i moderbolaget, inklusive bolag och maka, har ett bestämmande inflytande över Lundberggruppen. Under 2022 har Lundberggruppen gett Skanska byggentreprenaduppdrag om 12 (3) Mkr. Omsättningen har under året uppgått till 11 (1) Mkr och total utgående orderstock var 2 (2) Mkr.

Skanskas pensionsstiftelser direktäger 0 (0) aktier i Skanska. Det finns en obetydlig andel indirekt ägda aktier via investeringar i olika fonder. Under 2022 har inga transaktioner skett med Skanskas pensionsstiftelser.

Skanska har erhållit gottgörelser från pensionsstiftelserna och debitering har skett för andra tjänster utförda av Skanska. För information om Skanskas pensionsstiftelser, se not 28.

Samtliga transaktioner har skett på marknadsmässiga villkor.

Not 40. Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter redovisas enlig IAS 40 Förvaltningsfastigheter och tillhörande hyresintäkter redovisas enligt IFRS 16 Leasingavtal. I de fall Skanska även vidarefakturerar service (icke leasingkomponenter) till hyresgästen redovisas denna intäkt enligt IFRS 15. Se även not 1.

Förvaltningsfastigheter är fastigheter som innehas för att generera hyresintäkter och värdeökning. Förvaltningsfastigheter redovisas till verkligt värde enligt IFRS 13, värderingsnivå 3. Det verkliga värdet baseras på interna värderingar vilka kvalitetssäkras genom årliga externa värderingar. Värdeförändringar redovisas i resultaträkningen.

Skanska hade inte förvaltningsfastigheter under 2021 varför inga jämförelsetal presenteras.

Under året har tre fastigheter förvärvats internt (omklassificeringar) och inga fastigheter har avyttrats.

Driftnetto	2022
Hyresintäkter[2]	38
Serviceintäkter	3
Summa intäkter	**40**
Driftskostnader	-4
Reparationer och underhåll	0
Fastighetsadministration	-1
Fastighetsskatt	-5
Summa kostnader	**-10**
Driftnetto	**30**
Överskottsgrad, %	75,4
Nettouthyrning, Mkr	0

1) För mer information om operationella leasingavtal se not 41 B. Skanska som leasegivare.

Fastighetsvärdering
Samtliga fastigheter värderas internt varje kvartal utifrån en tioårig kassaflödesmodell. Fastigheter värderas individuellt genom att nuvärdesberäkna framtida kassaflöden under tio år samt restvärdet år 10.

Bedömda hyresbetalningar samt drifts- och underhållskostnader härleds från aktuella och budgeterade intäkter och kostnader. Hänsyn tas till eventuella förändringar i uthyrningsgrad, hyresnivåer, investeringsbehov samt drifts- och underhållskostnader.

Hyresutvecklingen bedöms följa inflationen med hänsyn taget till gällande indexklausuler i befintliga kontrakt. Vid kontraktens slut görs en bedömning om då rådande marknadshyra. Vakanser bedöms utifrån gällande vakanssituation, lokalens läge och skick.

Till grund för kassaflödeskalkylerna har antagits en långsiktig inflation om 2 procent, se tabell till höger. Marknadens direktavkastningskrav och kalkylräntor baseras på analys av jämförbara transaktioner på fastighetsmarknaden. Hänsyn tages till fastighetens geografiska läge och standard vilket innebär att direktavkastningskravet varierar mellan olika fastigheter. En gång per år värderas samtliga fastigheter externt av auktoriserad värderare i syfte att kvalitetssäkra den interna värderingen.

Verkligt värde är en bedömning av det mest sannolika priset vid en normal försäljning på den öppna marknaden. Det verkliga värdet kan endast med säkerhet fastställas då en fastighet faktiskt säljs. Avvikelserna i enskilda fastigheter antas normalt till viss del ta ut varandra i ett samlat fastighetsbestånd varför ett rimligt osäkerhets intervall för fastighetesbeståndet uppskattas till +/-5 procent.

Förvaltningsfastigheternas redovisade värde enligt intern värdering per 31 december 2022 uppgår till 3 758 Mkr. Den interna värderingen med värdetidpunkt per 2022-12-31 visade ett värde som understeg den externa värderingen med 4,9 procent eller 193 Mkr.

Sammanfattning av den interna värderingen per 2022-12-31

Kalkyperiod	Normalt 10 år
Inflationsantagande	Långsiktigt inflationsantagande på 2 procent
Direktavkastning vid kalkylperiodens slut	Varierar mellan 3,8 och 4,2 procent
Kalkylränta	Mellan 5,8 och 6,2 procent
Långsiktig vakansgrad	Individuell bedömning, normalt ca 5 procent

Det genomsnittliga direktavkastningskravet vid kalkylperiodens slut uppgick till 3,93 procent.

Förändring av förvaltningsfastigheternas redovisade värde
Förvaltningsfastigheternas redovisade värde per 31 december 2022 uppgår till 3,8 miljarder kronor.

	2022
Vid årets början	
Investeringar / omklassificeringar	2 066
Värdeförändringar[1]	1 692
Utgående verkligt värde	**3 758**

1) Varav 1 581 Mkr avser skillnader mellan fastigheternas verkliga värde vid överlåtelsedagen (IAS 40) och dess tidigare redovisade värde som omsättningsfastighet (IAS 2).

Känslighetsanalys
Nedanstående tabell visar värdepåverkan vid förändringar av nämnda faktorer:

	Basvärde	Förändring av antagande	Påverkan på värde, Mkr
Hyresvärde	3 760	+/- 50 kr /kvm	+/- 58
Driftskostnader	309	+/- 25 kr/kvm	+/- 45
Långsiktig vakansgrad, %	5,0	+/- 1 procentenhet	+39 /-45
Genomsnittligt direktavkastningskrav, %	3,93	+/- 0,25 procentenhet	+257 /-225

Fastighetsbestånd vid balansdagen

Fastighetstyp	Område	Uthyrningsbar area, m²	Hyresvärde på årsbasis, Mkr	Ekonomisk uthyrningsgrad, %	Hållbarhets-certifiering, %
Kontor	Malmö	23 110	74	98	100
Kontor	Stockholm	28 992	122	80	100
Summa		**52 102**	**196**	**86**	**100**

Årets fastighetsinvesteringar/omklassificeringar

Fastighet	Område	Intern värdering, Mkr	Genomsnittlig extern värdering, Mkr	Avvikelse, %
Epic	Malmö	766	802	-4,5
Aqua	Malmö	612	644	-5,0
Sthlm 01	Stockholm	2 380	2 505	-5,0

Not 41. Leasing

Leasing hanteras i enlighet med IFRS 16 Leasingavtal, se not 1.

Då Skanska är leasetagare redovisas leasingtillgångarna som en nyttjanderätt i rapporten över finansiell ställning medan den framtida förpliktelsen till leasegivaren redovisas som en skuld i rapporten över finansiell ställning.

Som leasegivare har Skanska både finansiella och operationella leasingavtal.

Skanska är leasegivare till finansiella leasingavtal via vidareuthyrning av extern kontorshyra.

Som operationell leasegivare bedriver Skanska uthyrning av fastigheter i verksamhetsgrenen Förvaltningsfastigheter och Kommersiell fastighetsutveckling.

A. Skanska som leasetagare

Nyttjanderätter fördelat per tillgångsslag

	2022-12-31	2021-12-31
Byggnader och mark	99	97
Kontor	2 735	2 782
Bilar	316	287
Maskiner	70	99
Övrigt	37	48
Summa materiella anläggningstillgångar, nyttjanderätter[1)]	**3 256**	**3 314**
Nyttjanderätter mark	3 676	3 289
Summa omsättningsfastigheter, nyttjanderätter[1)]	**3 676**	**3 289**

1) Korttidsleasingavtal och leasing av tillgångar till lågt värde ingår ej då dessa kostnadsförs direkt. Kostnader för korttidsleasingavtal uppgår till 688 (556) Mkr och kostnader för leasing av tillgångar till lågt värde uppgår till 796 (796) Mkr.

För avskrivningar, se not 12.

	Nedskrivningar		Återföring av nedskrivningar		Summa	
Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar	**2022**	**2021**	**2022**	**2021**	**2022**	**2021**
Byggnader och mark						
Kontor		-20	2		1	-20
Bilar						
Maskiner						
Övrigt						
Summa materiella anläggningstillgångar, nyttjanderätter	**0**	**-20**	**2**	**0**	**1**	**-20**
Nyttjanderätter mark						
Summa omsättningsfastigheter, nyttjanderätter	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar av nyttjanderätter
Under året har nedskrivningar/återföring av nedskrivningar redovisats netto med 1 (-20) Mkr. Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar har under året skett i Polen. Under jämförelseåret har nedskrivningar skett i Polen och Storbritannien.

Nedskrivningar/återföring av nedskrivningar har redovisats inom kostnader för produktion och förvaltning samt försäljnings- och administrationskostnader.

Not 41. Leasing forts.

Redovisat värde

	Byggnader och mark		Kontor		Bilar		Maskiner		Övriga nyttjande rätter anläggningstillgångar		Nyttjanderätter omsättningstillgångar	
	2022	**2021**	**2022**	**2021**	**2022**	**2021**	**2022**	**2021**	**2022**	**2021**	**2022**	**2021**
Vid årets början	97	99	2 782	3 132	287	331	99	286	48	82	3 289	2 980
Nya leasingavtal	17	13	285	194	190	175	36	76	18	9	122	85
Omvärdering		3	129	66	-5	-41		-1	2	1	32	283
Sålda leasingavtal			-3	-41		-9		-9			-118	-285
Avyttringar				-91		-18		-170				
Avskrivningar	-19	-20	-614	-585	-165	-161	-70	-96	-33	-46		
Nedskrivningar				-20								
Återföring av nedskrivningar												
Omklassificeringar			-13	-45	1						-14	
Årets kursdifferenser	3	1	167	173	9	10	5	13	2	2	364	225
Vid årets slut	**99**	**97**	**2 735**	**2 782**	**316**	**287**	**70**	**99**	**37**	**48**	**3 676**	**3 289**

Leasingskulder

Leasingskulder uppgår till 7 281 (6 960) Mkr, för en löptidsanalys av de odiskonterade skulderna se not 6.

För räntekostnader, se not 14.

Kostnader som avser variabla leasingavgifter som inte inkluderas i värderingen av leasingskulder uppgår till 0 (0) Mkr.

För totalt kassaflöde leasingavtal exklusive korttidsleasingavtal och leasing av tillgångar till lågt värde , se koncernens rapport över kassaflöden.

De odiskonterade framtida kassaflöden som ej återspeglas i leasingskulden uppgår till 974 (874) Mkr. Dessa avser möjligheter till förlängningar och uppsägningar samt leasingavtal som ännu inte påbörjats men som Skanska är förbunden till.

Övrigt

Intäkter från vidareuthyrning av nyttjanderätter består främst av uthyrning av kontor och uppgår till 15 (7) Mkr.

Varken under året eller jämförelseåret har sale and leaseback transaktioner skett.

Leasingavtal som innehåller särskilda begränsningar eller särskilda villkor finns ej.

B. Skanska som leasegivare

Finansiella leasingavtal

Skanska USA Civil, Skanska Centraleuropa och Kommersiell Fastighetsutveckling Europa har externa hyreskontrakt som vidareuthyrs och som redovisas som en finansiell fordran om 54 (47) Mkr.

Operationella leasingavtal

Operationell leasing genom uthyrning av fastigheter bedrivs huvudsakligen inom verksamhetsgrenen Förvaltningsfastigheter och Kommersiell fastighetsutveckling. För förvaltningsfastigheter se not 40 och för omsättningsfastigheter se not 22.

Årets hyresintäkt uppgår till 838 (926) Mkr.

Koncernens variabla leasinginkomster avseende operationella leasingkontrakt uppgår för året till 69 (198) Mkr som inte beror på ett index eller en räntesats.

Framtida odiskonterade betalningar som hänför sig till operationella leasingavtal fördelar sig på förfallotidpunkter enligt följande;

Intäkter, förfallotidpunkt	**2022**	**2021**
Inom ett år	676	743
Senare än ett år men inom fem år	2 309	2 709
Senare än fem år	3 746	2 066
Summa	**6 731**	**5 519**

Not 42. Händelser efter rapportperioden

Koncernen rapporterar inga händelser av väsentlig betydelse efter rapportperiodens utgång.

Not 43. Koncernen fem år i sammandrag

Resultaträkningar, enligt IFRS

	2022	2021	2020	2019	2018
Intäkter	163 174	143 865	160 344	172 846	171 730
Kostnader för produktion och förvaltning	-146 483	-128 156	-143 457	-156 540	-157 465
Bruttoresultat	**16 692**	**15 709**	**16 887**	**16 306**	**14 265**
Försäljnings- och administrationskostnader	-8 998	-7 865	-8 269	-9 469	-9 473
Värdeförändring förvaltningsfastigheter	1 692				
Resultat från joint ventures och intresseföretag	636	449	4 015	591	855
Rörelseresultat	**10 021**	**8 293**	**12 633**	**7 428**	**5 647**
Finansnetto	290	-168	-229	-88	39
Resultat efter finansiella poster	**10 312**	**8 125**	**12 404**	**7 340**	**5 686**
Skatter	-2 027	-1 238	-2 507	-1 286	-1 092
Årets resultat	**8 284**	**6 887**	**9 897**	**6 054**	**4 594**
Årets resultat hänförligt till					
Aktieägarna	8 256	6 864	9 875	6 031	4 571
Innehav utan bestämmande inflytande	28	23	22	23	23
Övrigt totalresultat					
Poster som inte kommer att omklassificeras till periodens resultat					
Omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner	3 818	2 585	-1 003	-895	-478
Skatt hänförlig till poster som inte kommer att omklassificeras till periodens resultat	-792	-575	211	166	59
	3 026	**2 010**	**-792**	**-729**	**-419**

Övrigt totalresultat forts.

	2022	2021	2020	2019	2018
Poster som har eller kommer att omklassificeras till periodens resultat					
Omräkningsdifferenser hänförliga till aktieägarna	2 290	1 808	-2 120	672	1 299
Omräkningsdifferenser hänförliga till innehav utan bestämmande inflytande	14	7	-7	3	3
Säkring av valutarisk i utlandsverksamheter	81	40	-19	4	-183
Påverkan av kassaflödessäkringar	108	2	35	31	-30
Andel övrigt totalresultat för joint ventures och intresseföretag	178	113	-176	-41	272
Skatt hänförlig till poster som har eller kommer att omklassificeras till periodens resultat	-19	-3	21	-10	7
	2 653	**1 966**	**-2 266**	**659**	**1 368**
Årets övrigt totalresultat efter skatt	**5 679**	**3 977**	**-3 058**	**-70**	**949**
Årets totalresultat	**13 963**	**10 863**	**6 839**	**5 984**	**5 543**
Årets totalresultat hänförligt till					
Aktieägarna	13 920	10 834	6 824	5 958	5 517
Innehav utan bestämmande inflytande	43	30	15	26	26

Kassaflöde

Kassaflöde från löpande verksamhet	480	7 436	11 284	6 038	9 454
Kassaflöde från investeringsverksamhet	3 920	-11 368	1 571	-1 214	-2 367
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-5 574	-5 053	-1 183	-6 898	-3 509
Årets kassaflöde	**-1 173**	**-8 984**	**11 672**	**-2 074**	**3 578**

Not 43. Koncernen fem år i sammandrag forts.

Resultaträkningar, enligt Segmentsredovisning

	2022	2021	2020	2019	2018
Intäkter					
Byggverksamhet	156 004	132 587	140 483	159 579	157 894
Bostadsutveckling	9 475	14 377	13 070	12 483	10 739
Kommersiell fastighetsutveckling	13 552	11 102	14 983	17 850	16 271
Förvaltningsfastigheter	40	e.t	e.t	e.t	e.t
Centralt och Elimineringar	-17 469	-10 490	-9 931	-13 130	-14 410
Koncernen	**161 602**	**147 576**	**158 606**	**176 782**	**170 494**
Rörelseresultat					
Byggverksamhet	5 770	5 013	3 528	3 772	1 099
Bostadsutveckling	1 011	1 980	1 543	1 195	1 505
Kommersiell fastighetsutveckling	2 903	3 264	3 897	3 287	3 069
Förvaltningsfastigheter	140				
Centralt	-339	-415	2 830	-388	-780
Elimineringar	-187	-9	62	-38	-66
Rörelseresultat	**9 297**	**9 832**	**11 860**	**7 828**	**4 827**
Finansnetto	289	-172	-236	-103	36
Resultat efter finansiella poster	**9 586**	**9 660**	**11 624**	**7 725**	**4 863**
Skatt	-1 885	-1 472	-2 349	-1 353	-934
Årets resultat	**7 702**	**8 188**	**9 274**	**6 372**	**3 929**
Resultat per aktie, segment, kronor	18,62	19,80	22,46	15,46	9,55
Resultat per aktie efter utspädning, segment, kronor	18,49	19,65	22,33	15,39	9,49

Not 43. Koncernen fem år i sammandrag forts.

Rapporter över finansiell ställning

	2022-12-31	2021-12-31[4]	2020-12-31[4]	2019-12-31	Omräknad 2019-01-01[5]	2018-12-31
TILLGÅNGAR						
Anläggningstillgångar						
Förvaltningsfastigheter	3 758					
Materiella anläggningstillgångar	7 803	7 279	6 816	7 742	7 363	7 645
Materiella anläggningstillgångar, nyttjanderätter	3 256	3 314	3 930	4 616	4 762	
Goodwill	4 160	3 934	3 713	4 057	4 324	4 324
Immateriella tillgångar	488	676	771	865	975	975
Placeringar i joint ventures och intresseföretag	2 901	2 185	1 689	3 442	3 288	3 288
Finansiella anläggningstillgångar[1),3)]	3 607	3 875	1 931	2 528	2 345	2 345
Uppskjutna skattefordringar	995	1 984	1 803	1 862	1 948	1 933
Summa anläggningstillgångar	**26 970**	**23 247**	**20 653**	**25 112**	**25 005**	**20 510**
Omsättningstillgångar						
Omsättningsfastigheter[2)]	58 474	49 745	44 948	46 373	42 391	42 391
Omsättningsfastigheter, nyttjanderätter	3 676	3 289	2 980	3 980	2 865	
Material och varulager	1 300	1 090	1 100	1 128	1 256	1 256
Finansiella omsättningstillgångar[3)]	14 413	18 810	8 492	6 899	7 135	7 117
Skattefordringar	1 248	1 247	950	670	396	396
Avtalstillgångar	7 772	5 451	4 599	5 898	6 661	6 661
Övriga rörelsefordringar	27 726	25 212	22 401	27 213	27 194	27 243
Kassa och bank	10 014	10 947	19 508	8 745	10 722	10 722
Summa omsättningstillgångar	**124 623**	**115 791**	**104 979**	**100 906**	**98 620**	**95 786**
SUMMA TILLGÅNGAR	**151 593**	**139 039**	**125 631**	**126 018**	**123 625**	**116 296**
varav räntebärande	27 896	33 531	29 692	18 000	20 089	20 071
1) Varav aktier	38	37	43	44	41	41
2) Omsättningsfastigheter						
Kommersiell fastighetsutveckling	34 322	29 691	27 906	29 708	25 829	25 829
Bostadsutveckling	24 152	20 054	17 041	16 665	16 562	16 562
	58 474	**49 745**	**44 948**	**46 373**	**42 391**	**42 391**
3) Poster avseende icke räntebärande orealiserade värdeförändringar på derivat/värdepapper ingår i följande med:						
Finansiella anläggningstillgångar			4	1	2	2
Finansiella omsättningstillgångar	99	63	193	127	70	70

4) I kvartal 2, 2022 upptäckte ett dotterföretag i USA ett beräkningsfel av 2020 års skattekostnad. En rättelse har genomförts vilket ökar den redovisade skatteskulden med 332 Mkr i kvartal 4, 2020 och samtliga kvartal därefter. Periodens resultat för samtliga kvartal under 2021 är opåverkade av felet. Kassaflödeseffekten togs i 2021. Eftersom felet uppstod innan den tidigaste redovisade perioden har ingående balans för 2021 avseende eget kapital och skatteskulder räknats om med avseende på felet. Fem år i sammandrag har korrigerats i motsvarande mån.

5) Omräknad på grund av implementeringen av IFRS 16.

Not 43. Koncernen fem år i sammandrag forts.

Rapporter över finansiell ställning forts.

	2022-12-31	2021-12-31[2]	2020-12-31[2]	2019-12-31	Omräknad 2019-01-01[3]	2018-12-31
EGET KAPITAL						
Eget kapital hänförligt till aktieägarna	55 111	45 351	38 288	32 924	29 183	29 250
Innehav utan bestämmande inflytande	144	114	97	97	97	97
SUMMA EGET KAPITAL	**55 255**	**45 465**	**38 385**	**33 021**	**29 280**	**29 347**
SKULDER						
Långfristiga skulder						
Finansiella långfristiga skulder[1]	2 714	3 389	3 247	2 565	3 632	3 912
Leasingskulder	6 328	6 040	6 217	7 843	6 953	
Pensioner	2 891	5 936	7 360	6 866	5 669	5 669
Uppskjutna skatteskulder[2]	1 943	1 254	967	1 045	711	711
Summa långfristiga skulder	**13 876**	**16 619**	**17 791**	**18 319**	**16 965**	**10 292**
Kortfristiga skulder						
Finansiella kortfristiga skulder[1]	4 854	4 780	4 663	4 617	7 308	7 310
Leasingskulder	953	920	1 016	1 078	816	
Skatteskulder[2]	388	710	2 176	564	615	615
Kortfristiga avsättningar	10 368	11 239	10 326	10 021	9 922	9 922
Avtalsskulder	24 059	22 664	19 462	20 419	20 738	20 738
Övriga rörelseskulder	41 840	36 642	31 612	37 979	37 981	38 072
Summa kortfristiga skulder	**82 462**	**76 955**	**69 455**	**74 678**	**77 380**	**76 657**
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER	**151 593**	**139 039**	**125 631**	**126 018**	**123 625**	**116 296**
varav räntebärande	17 590	20 933	22 412	22 917	24 327	16 840
1) Poster avseende icke räntebärande orealiserade värdeförändringar på derivat/värdepapper ingår i följande med:						
Finansiella långfristiga skulder			6	2	3	3
Finansiella kortfristiga skulder	150	131	85	50	48	48

2) I kvartal 2, 2022 upptäckte ett dotterföretag i USA ett beräkningsfel av 2020 års skattekostnad. En rättelse har genomförts vilket ökar den redovisade skatteskulden med 332 Mkr i kvartal 4, 2020 och samtliga kvartal därefter. Periodens resultat för samtliga kvartal under 2021 är opåverkade av felet. Kassaflödeseffekten togs i 2021. Eftersom felet uppstod innan den tidigaste redovisade perioden har ingående balans för 2021 avseende eget kapital och skatteskulder räknats om med avseende på felet. Fem år i sammandrag har korrigerats i motsvarande mån.

3) Omräknad på grund av implementeringen av IFRS 16.

Not 43. Koncernen fem år i sammandrag forts.

Nyckeltal[1]

	2022-12-31	2021-12-31[4]	2020-12-31[4]	2019-12-31	Omräknad 2019-01-01[5]	2018-12-31
Orderingång[2]	162 665	153 590	149 802	145 818		151 719
Orderstock[2]	229 771	207 031	178 924	185 370		192 042
Medelantal anställda	28 380	30 051	32 463	34 756		38 650
Ordinarie utdelning per aktie, kronor[3]	7,50	7,00	6,50	3,25		6,00
Extra utdelning per aktie, kronor[3]		3,00	3,00			
Resultat per aktie, kronor	20,04	16,64	23,16	14,68	11,17	11,17
Resultat per aktie efter utspädning, kronor	19,90	16,52	23,03	14,62	11,11	11,11
Sysselsatt kapital	72 845	66 398	60 797	55 938	53 607	46 187
Räntebärande nettofordran/ nettoskuld	10 306	12 598	7 280	-4 917	-4 238	3 231
Eget kapital per aktie, kronor	134,05	110,01	93,67	80,01		71,40
Soliditet, %	36,4	32,7	30,6	26,2	23,7	25,2
Skuldsättningsgrad	-0,2	-0,3	-0,2	0,1	0,1	-0,1
Räntetäckningsgrad	-42,8	71,4	84,4	100,6		-245,8
Avkastning på eget kapital, %	17,1	16,9	26,9	20,3	16,5	16,4
Avkastning på sysselsatt kapital, %	15,2	13,5	21,5	14,3	12,7	13,0
Avkastning på eget kapital, segment, %	15,8	20,1	25,1	21,4	14,1	14,1
Avkastning på sysselsatt kapital i Projektutvecklingsenheterna, segment, %	8,1	11,8	12,2	10,3	11,9	12,0
Rörelsemarginal, %	6,1	5,8	7,9	4,3		3,3
Rörelsemarginal, Byggverksamheten, %	3,7	3,8	2,5	2,4		0,7
Kassaflöde per aktie, kronor	-16,29	1,81	31,57	3,26		9,51
Antal aktier vid årets slut	419 903 072	419 903 072	419 903 072	419 903 072		419 903 072
varav A-aktier	19 654 316	19 661 632	19 684 564	19 704 715		19 725 759
varav B-aktier	400 248 756	400 241 440	400 218 508	400 198 357		400 177 313
Genomsnittskurs, återköpta aktier	144,79	141,85	138,45	137,54		137,54
Antal B-aktier återköpta under året	2 924 000	1 048 500	460 000			435 000
Antal B-aktier i eget förvar vid årets slut	8 771 931	7 655 488	7 616 674	8 394 479		10 224 634
Antal utestående aktier vid årets slut	411 131 141	412 247 584	412 286 398	411 508 593		409 678 438
Genomsnittligt antal utestående aktier	412 037 581	412 387 142	411 993 869	410 720 937		409 130 770
Genomsnittligt antal utestående aktier efter utspädning	414 922 620	415 491 861	414 304 017	412 585 074		411 415 278
Genomsnittlig utspädning, %	0,70	0,75	0,56	0,45		0,56

1) För definitioner se not 44.

2) Avser Byggverksamheten.

3) Styrelsens förslag: utdelning om 7,50 (7,00+3,00) kronor per aktie.

4) I kvartal 2, 2022 upptäckte ett dotterföretag i USA ett beräkningsfel av 2020 års skattekostnad. En rättelse har genomförts vilket ökar den redovisade skatteskulden med 332 Mkr i kvartal 4, 2020 och samtliga kvartal därefter. Periodens resultat för samtliga kvartal under 2021 är opåverkade av felet. Kassaflödeseffekten togs i 2021. Eftersom felet uppstod innan den tidigaste redovisade perioden har ingående balans för 2021 avseende eget kapital och skatteskulder räknats om med avseende på felet. Fem år i sammandrag har korrigerats i motsvarande mån.

5) Omräknad på grund av implementeringen av IFRS 16.

Not 44. Definitioner

Avkastning på eget kapital
Resultat hänförligt till aktieägarna i procent av genomsnittligt eget kapital hänförligt till aktieägarna.

Avkastning på eget kapital segment, Mkr
Resultat hänförligt till aktieägarna i procent av genomsnittligt eget kapital hänförligt till aktieägarna:
7 673 / 48 464 = 15,8%

Avkastning på sysselsatt kapital, koncernen
Rörelseresultat och finansiella intäkter i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital.

Avkastning på sysselsatt kapital, verksamhetsgrenar, marknader och affärsenheter/rapportenheter
Rörelseresultat, finansiella intäkter reducerat med ränteintäkter från Skanskas internbank och övriga finansiella poster i procent av genomsnittligt sysselsatt kapital. För segmenten Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling gäller dessutom att kapitaliserade räntor avgår från rörelseresultatet, för att avkastningen ska avspegla avkastningen före belåning.

Avkastning på sysselsatt kapital i Bostadsutveckling segment, Mkr

Rörelseresultat				1 011
+ kapitaliserade ränteutgifter				147
+/- finansiella intäkter och andra finansiella poster				22
- ränteintäkter från internbanken				-11
Justerat resultat				1 169
Genomsnittligt sysselsatt kapital[1]				16 630
Avkastning på sysselsatt kapital i Bostadsutveckling				7,0%

1) Genomsnittligt sysselsatt kapital

Kv4 2022	17 837	x 0,5	8 918	
Kv3 2022	16 466		16 466	
Kv2 2022	17 373		17 373	
Kv1 2022	16 570		16 570	
Kv4 2021	14 385	x 0,5	7 192	
			66 518 / 4	**16 630**

Avkastning på sysselsatt kapital i Kommersiell fastighetsutveckling segment, Mkr

Rörelseresultat				2 903
+ kapitaliserade ränteutgifter				128
+/- finansiella intäkter och andra finansiella poster				5
- ränteintäkter från internbanken				0
Justerat resultat				3 036
Genomsnittligt sysselsatt kapital[1]				35 159
Avkastning på sysselsatt kapital i Kommersiell fastighetsutveckling				8,6%

1) Genomsnittligt sysselsatt kapital

Kv4 2022	37 080	x 0,5	18 540	
Kv3 2022	37 080		37 080	
Kv2 2022	35 578		35 578	
Kv1 2022	33 080		33 080	
Kv4 2021	32 721	x 0,5	16 360	
			140 637 / 4	**35 159**

Avkastning på sysselsatt kapital i Förvaltningsfastigheter segment, Mkr

Rörelseresultat				140
+/- finansiella intäkter och andra finansiella poster				0
- ränteintäkter från internbanken				0
Justerat resultat				140
Genomsnittligt sysselsatt kapital[1]				1 031
Avkastning på sysselsatt kapital i Förvaltningsfastigheter				13,6%

1) Genomsnittligt sysselsatt kapital

Kv4 2022	3 733	x 0,5	1 867	
Kv3 2022	755		755	
Kv2 2022	753		753	
Kv1 2022	749		749	
Kv4 2021	0	x 0,5	0	
			4 124 / 4	**1 031**

Not 44. Definitioner forts.

Avkastning på sysselsatt kapital i projektutvecklingsenheterna segment, Mkr
Beräknas som summan av det justerade resultatet i Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling dividerat med summan av sysselsatt kapital, genomsnitt, för Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling.

Total avkastning på sysselsatt kapital i Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling

	Justerat resultat	Sysselsatt kapital, genomsnitt	Avkastning på sysselsatt kapital
Bostadsutveckling	1 169	16 630	7,0%
Kommersiell fastighetsutveckling	3 036	35 159	8,6%
	4 205	**51 789**	**8,1%**

Bruttoresultat
Intäkter minus kostnader för produktion och förvaltning.

Bruttomarginal
Bruttoresultat dividerat med intäkter.

Driftnetto
Hyresintäkter minus fastighetskostnader för förvaltningsfastigheter (d v s kostnader för drift och underhåll, reparationer, fastighetsadministration och fastighetsskatt).

Eget kapital per aktie
Eget kapital hänförligt till aktieägarna, dividerat med antal utestående aktier vid årets slut.

Ekonomisk uthyrningsgrad
Hyresintäkter inklusive tillägg med avdrag för eventuella rabatter för perioden dividerat med totalt hyresvärde för fastigheter som ägs vid utgången av perioden. Förvärvade fastigheter under perioden räknas som om de ingått hela perioden och avyttrade fastigheter räknas bort i sin helhet.

Finansnetto
Nettot av ränteintäkter, pensionsränta, räntekostnader, aktiverade räntekostnader, förändring av marknadsvärde samt övrigt finansnetto.

Fritt rörelsekapital
Icke räntebärande fordringar minus icke räntebärande skulder exklusive skatter.

Fritt rörelsekapital i Byggverksamheten, genomsnittligt, Mkr
Beräknas utifrån fem mätpunkter.

Kv4 2022	-28 920	x 0,5	-14 460
Kv3 2022	-30 254		-30 254
Kv2 2022	-28 922		-28 922
Kv1 2022	-28 821		-28 821
Kv4 2021	-29 086	x 0,5	-14 543
			-117 000 / 4
			-29 250

Försäljnings-och administrationskostnader, %
Försäljnings- och administrationskostnader dividerat med intäkter.

Genomsnittligt eget kapital hänförligt till aktieägarna, Mkr
Beräknas utifrån fem mätpunkter.

Kv4 2022	55 111	x 0,5	27 555
Kv3 2022	52 255		52 255
Kv2 2022	47 653		47 653
Kv1 2022	43 717		43 717
Kv4 2021	45 351	x 0,5	22 675
			193 855 / 4
			48 464

Hyresvärde
Periodens hyresintäkter inklusive tillägg plus bedömd marknadshyra inklusive tillägg för outhyrda lokaler.

Intäkter Segment
Intäkter segment är samma som intäkter IFRS i alla verksamhetsgrenar förutom i Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling, där intäkterna redovisas när bindande kontrakt tecknas för försäljning av bostäder och fastigheter. I segmentsredovisningen tillämpar Bostadsutveckling klyvningsmetoden för joint ventures, vilket också påverkar intäkter segment.

Justerat eget kapital hänförligt till aktieägarna, Mdr kr

Eget kapital hänförligt till aktieägarna	55,1
Orealiserat övervärde i mark i Bostadsutveckling	4,3
Orealiserade utvecklingsvinster i Kommersiell fastighetsutveckling	10,2
Påverkan i orealiserat eget kapital i OPS-portfölj	0,6
Minus schablonmässig skatt om 10%	-1,5
Justerat eget kapital	**68,6**

Marknadsvärdering
Kommersiell fastighetsutveckling
I not 22 anges beräknade marknadsvärden för omsättningsfastigheterna. För färdigställda kommersiella fastigheter och exploateringsfastigheter har marknadsvärdet för flertalet fastigheter beräknats i samarbete med oberoende extern värderare. Pågående projekt värderas internt. Det beräknade marknadsvärdet för de pågående projekten avser varje fastighet vid färdigställande och till full uthyrning.

Bostadsutveckling
Vid värdering av fastigheter inom Bostadsutveckling har marknadsvärderingen beräknats med beaktande av det värde som kan erhållas inom sedvanlig konjunkturcykel, och avser fastigheter vid färdigställande.

Förvaltningsfastigheter
I not 40 anges beräknade marknadsvärden för förvaltningsfastigheterna.

OPS-portfölj
Beräknat värde enligt Skanskas modell för värdering av OPS-portföljen erhålls genom att framtida bedömda kassaflöden i form av utdelningar och återbetalning av lån och eget kapital diskonteras med en diskonteringsräntesats som baseras på land, riskmodell och projektfas för de olika projekten. Den valda diskonteringsräntesatsen appliceras på samtliga framtida kassaflöden från och med värdetidpunkten. Den senast uppdaterade finansiella modellen används som bas. Denna finansiella modell beskriver samtliga kassaflöden i projektet och ligger ytterst till grund för finansieringen som görs med full projektrisk och utan garantier från Skanska.

Beräknat värde anges endast för projekt där kontraktering och finansiering uppnåtts. Samtliga flöden värderas; investeringar i projektet (eget kapital och efterställda förlagslån), ränta på återbetalningar av efterställda förlagslån samt utdelningar till och från projektbolaget. Idag är alla investeringar utom Nya Karolinska Solna denominerade i andra valutor än svenska kronor, vilket betyder att det dessutom finns en valutarisk.

Beräknade värden har delvis beräknats i samarbete med oberoende extern värderare och anges i not 20 B.

Nettodesinvesteringar/investeringar
Totala investeringar minus totala desinvesteringar.

Nettouthyrning
Årshyra inklusive tillägg för nytecknade hyresavtal minus årshyra inklusive tillägg för hyresavtal som är uppsagda för avflyttning.

Operativt kassaflöde från verksamheten
Kassaflöde från operativ verksamhet inklusive betalda skatter och kassaflöde från finansieringsverksamheten. Se även not 35.

Not 44, Definitioner forts.

Orderingång
Entreprenaduppdrag: Vid skriftlig orderbekräftelse eller undertecknat kontrakt, då finansiering är ordnad samt att byggstart beräknas ske inom 12 månader. Om en tidigare erhållen order annulleras ett senare kvartal redovisas annulleringen som en avdragspost vid rapportering av orderingång för det kvartal annulleringen sker. Rapporterad orderingång inkluderar även order från Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling, vilket förutsätter att bygglov finns och att igångsättning beräknas ske inom tre månader.

Servicetjänster: För fastprisarbeten; vid undertecknandet av kontrakt. Vid löpande räkningsarbeten; orderingången överensstämmer med intäkterna. För serviceavtal tas maximalt 24 månaders framtida intäkter med.

För Bostadsutveckling, Kommersiell fastighetsutveckling och Förvaltningsfastigheter rapporteras ingen orderingång.

Orderingång i förhållande till intäkter i Byggverksamheten, rullande 12 månader
Orderingång dividerat med intäkter i Byggverksamheten, rullande 12 månader (Book-to-build).

Orealiserade utvecklingsvinster, Kommersiell fastighetsutveckling
Marknadsvärde minus investerat kapital vid färdigställande för pågående projekt, färdigställda projekt och råmark och exploateringsfastigheter. Exkluderar projekt sålda enligt segmentsredovisningen.

Orderstock
Entreprenaduppdrag: Skillnaden mellan periodens orderingång och upparbetade intäkter (upparbetade projektkostnader plus upparbetade projektresultat justerat för förlustavsättningar) plus orderstocken vid periodens ingång.

Servicetjänster: Skillnaden mellan periodens orderingång och upparbetade intäkter plus orderstocken vid periodens ingång.

Vid förvärvstidpunkten inneliggande orderstock i förvärvade dotterföretag redovisas ej som orderingång, men ingår i beloppen för orderstock.

Resultat efter finansiella poster
Rörelseresultat minus finansnetto.

Resultat per aktie, segment
Periodens resultat, segment, hänförligt till aktieägarna, dividerat med genomsnittligt antal utestående aktier.

Resultat per aktie
Periodens resultat hänförligt till aktieägarna, dividerat med genomsnittligt antal utestående aktier.

Resultat per aktie efter utspädning
Periodens resultat hänförligt till aktieägarna, dividerat med genomsnittligt antal utestående aktier efter utspädning.

Räntebärande nettofordran/nettoskuld
Räntebärande tillgångar minus räntebärande skulder.

Räntebärande nettofordran/nettoskuld, justerad
Räntebärande nettofordran/skuld exklusive likvida medel med restriktioner, leasingskulder och räntebärande pensionsskuld netto.

Räntetäckningsgrad
Rörelseresultat och finansiella intäkter plus avskrivningar dividerat med räntenetto.

Rörelseresultat
Intäkter minus kostnader för produktion och förvaltning, försäljnings- och administrationskostnader, värdeförändring förvaltningsfastigheter och resultat från joint ventures och intresseföretag.

Rörelseresultat segment
Intäkter minus kostnader för produktion och förvaltning, försäljnings- och administrationskostnader, värdeförändring förvaltningsfastigheter och resultat från joint ventures och intresseföretag, enligt segmentsredovisning och där Bostadsutveckling tillämpar klyvningsmetoden för joint ventures.

Rörelseresultat, rullande 12 månader
Intäkter minus kostnader för produktion och förvaltning, försäljnings- och administrationskostnader, värdeförändring förvaltningsfastigheter och resultat från joint ventures och intresseföretag, rullande 12 månader.

Rörelsemarginal
Rörelseresultat dividerat med intäkter.

Skuldsättningsgrad
Räntebärande nettoskuld dividerat med eget kapital inklusive innehav utan bestämmande inflytande.

Soliditet
Eget kapital inklusive innehav utan bestämmande inflytande i procent av balansomslutningen.

Sysselsatt kapital, genomsnittligt
Beräknas utifrån fem mätpunkter, se Avkastning på sysselsatt kapital.

Sysselsatt kapital, koncernen
Totala tillgångar minus icke räntebärande skulder.

Sysselsatt kapital, marknader, verksamhetsgrenar och affärsenheter/rapportenheter
Totala tillgångar reducerade med skattefordringar, fordringar på Skanskas internbank och pensionsfordringar, minus icke räntebärande skulder exklusive skatteskulder. För Bostadsutveckling och Kommersiell fastighetsutveckling gäller dessutom att kapitaliserade ränteutgifter avgår från totala tillgångar.

Sysselsatt kapital Bostadsutveckling, Mkr

Totala tillgångar	28 169
- skattefordringar	-393
- fordringar på internbanken	-771
- pensionsfordran	-46
- icke räntebärande skulder (exklusive skatteskulder)	-8 936
- kapitaliserade ränteutgifter	-185
	17 837

Sysselsatt kapital Kommersiell fastighetsutveckling, Mkr

Totala tillgångar	41 909
- skattefordringar	-580
- fordringar på internbanken	-634
- pensionsfordran	0
- icke räntebärande skulder (exklusive skatteskulder)	-3 211
- kapitaliserade ränteutgifter	-405
	37 080

Sysselsatt kapital Förvaltningsfastigheter, Mkr

Totala tillgångar	3 792
- skattefordringar	-1
- fordringar på internbanken	0
- pensionsfordran	0
- icke räntebärande skulder (exklusive skatteskulder)	-58
	3 733

Totalresultat
Förändring i eget kapital som ej hänför sig till transaktioner med ägarna.

Uthyrningsbar area
Uthyrningsbar area inklusive garage.

Överskottsgrad
Driftnetto i Förvaltningsfastigheter dividerat med hyresintäkter.

Övrigt totalresultat
Totalresultat minus resultat enligt resultaträkningen. I posten ingår omräkningsdifferenser, säkring av valutarisk i utlandsverksamheter, omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner, påverkan av kassaflödessäkringar samt skatt hänförligt till övrigt totalresultat.

Moderbolagets noter med redovisnings- och värderingsprinciper

Moderbolaget har upprättat sin årsredovisning enligt årsredovisningslagen och Rådet för finansiell rapportering RFR 2 Redovisning för juridiska personer. Detta innebär att moderbolaget tillämpar IFRS/IAS så långt det är möjligt inom ramen för årsredovisningslagen, se not 1 Moderbolagets redovisnings- och värderingsprinciper.

Not 45. Finansiella instrument, moderbolaget

Finansiella instrument presenteras enligt IFRS 7, Finansiella instrument, upplysningar. Denna not innehåller moderbolagets finansiella instrument i siffror. Se även koncernens not 1 samt not 6 och finansiell riskhantering.

Finansiella instrument i balansräkningen	2022-12-31	2021-12-31
Tillgångar		
Långfristiga fordringar hos koncernföretag	11 422	5 669
Kortfristiga fordringar hos koncernföretag	16	42
Summa finansiella instrument, tillgångar	**11 438**	**5 711**
Skulder		
Långfristiga skulder till koncernföretag	276	134
Leverantörsskulder och kortfristiga skulder till koncernföretag	26	26
Summa finansiella instrument, skulder	**302**	**160**

Verkligt värde på moderbolagets finansiella instrument avviker inte väsentligt i något fall från redovisat värde. Samtliga tillgångar tillhör kategorin "värderade till upplupet anskaffningsvärde". Inga tillgångar har värderats till verkligt värde över resultaträkningen. Samtliga finansiella skulder tillhör kategorin "värderade till upplupet anskaffningsvärde".

Avstämning mot balansräkningen	2022-12-31	2021-12-31
Tillgångar		
Finansiella instrument	11 438	5 711
Övriga tillgångar		
Materiella och immateriella tillgångar	1	3
Andelar i koncernföretag, joint ventures och andra värdepapper	12 048	11 786
Andra långfristiga fordringar	101	107
Skattefordringar	66	75
Övriga kortfristiga fordringar och interimsfordringar	138	134
Summa tillgångar	**23 792**	**17 816**
Eget kapital och skulder		
Finansiella instrument	302	160
Övriga skulder		
Eget kapital	23 195	17 326
Avsättningar	213	251
Övriga kortfristiga skulder och interimsskulder	82	79
Summa eget kapital och skulder	**23 792**	**17 816**

Finansiella instruments påverkan på moderbolagets resultaträkning

Finansiella intäkter och kostnader redovisade i finansnettot	2022	2021
Ränteintäkter på fordringar	96	4
Räntekostnader på finansiella skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	-4	-26
Summa	**92**	**-22**

Moderbolaget har inga intäkter eller kostnader från finansiella instrument som redovisas direkt i eget kapital.

Risker som härrör från de finansiella instrumenten

Moderbolaget innehar nästan uteslutande finansiella instrument i form av koncerninterna fordringar och skulder. All extern hantering av utlåning, upplåning, räntor och valutor sköts av koncernens internbank, dotterföretaget Skanska Financial Services AB. Se vidare koncernens not 6.

Kreditrisk

Redovisat värde på finansiella instrument, tillgångar, motsvarar den maximala kreditexponeringen på balansdagen.

Inga finansiella instrument har skrivits ned per balansdagen. Reservering för framtida kreditförluster enligt IFRS 9 görs ej, då moderbolagets kundfordringar avser, med endast ett mindre undantag, fordringar mot koncernföretag över vilka Skanska AB utövar kontroll. Kreditrisken är därmed minimal.

Not 46. Intäkter, moderbolaget

Moderbolagets nettoomsättning utgörs av debiteringar på koncernföretag.

I beloppet ingår försäljning till dotterföretag med 767 (635) Mkr. För övriga transaktioner med närstående, se not 63.

Not 47. Finansnetto, moderbolaget

2022	Resultat från andelar i koncernföretag	Ränteintäkter och liknande resultat poster	Räntekostnader och liknande resultat poster	Summa
Utdelning	9 788			9 788
Ränteintäkter		96		96
Räntekostnader			-4	-4
Summa	**9 788**	**96**	**-4**	**9 880**

2021	Resultat från andelar i koncernföretag	Ränteintäkter och liknande resultat poster	Räntekostnader och liknande resultat poster	Summa
Utdelning	10 330			10 330
Ränteintäkter		4		4
Räntekostnader			-26	-26
Summa	**10 330**	**4**	**-26**	**10 308**

Utdelningar

Beloppet för utdelningar består av utdelningar enligt årsstämmobeslut, 10 000 (10 400) Mkr med avdrag för lämnat koncernbidrag -212 (-70) Mkr.

Räntenetto

Av ränteintäkterna avser 96 (4) Mkr koncernföretag. Av räntekostnaderna avser -4 (-26) Mkr koncernföretag.

Not 48. Inkomstskatter, moderbolaget

	2022	2021
Aktuell skatt	-5	-5
Skatt på grund av ändrad taxering	-4	-1
Uppskjuten skattekostnad/intäkt från förändring av temporära skillnader	-9	5
Summa	**-18**	**-1**

Sambandet mellan den svenska skattesatsen om 20,6 procent och redovisad skatt belyses i nedanstående tabell.

	2022	2021
Resultat efter finansiella poster	10 048	10 401
Skatt med skattesatsen 20,6 (20,6) procent	-2 070	-2 143
Skatteeffekt av:		
Utdelning från dotterföretag	2 060	2 142
Ej avdragsgilla kostnader	-8	0
Redovisad skattekostnad/intäkt	**-18**	**-1**

Ej avdragsgilla kostnader avser personalrelaterade kostnader och kostnader för verksamhet under avveckling.

Uppskjutna skattefordringar	2022-12-31	2021-12-31
Uppskjutna skattefordringar för personalrelaterade avsättningar	56	65
Summa	**56**	**65**

Förändring av uppskjutna skatter i balansräkningen	2022	2021
Uppskjutna skattefordringar vid årets början	65	60
Uppskjuten skattekostnad/intäkt	-9	5
Uppskjutna skattefordringar vid årets slut	**56**	**65**

Uppskjutna skattefordringar beräknas kunna utnyttjas mot koncernbidrag från rörelsedrivande svenska dotterföretag.

Not 49. Immateriella tillgångar, moderbolaget

Immateriella anläggningstillgångar redovisas enligt IAS 38, Immateriella tillgångar. Se not 1. För immateriella tillgångar uppgår årets avskrivningar enligt plan till -2 (-3) Mkr och ingår i försäljnings- och administrationskostnader. Vid bedömning av avskrivningsbelopp har hänsyn särskilt tagits till beräknat restvärde vid nyttjandeperiodens slut.

	Immateriella tillgångar	
	2022	2021
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	22	27
Avyttringar och utrangeringar		-5
	22	22
Ackumulerade avskrivningar enligt plan		
Vid årets början	-19	-19
Årets avskrivningar	-2	-3
Avyttringar och utrangeringar	0	3
	-21	-19
Ackumulerade nedskrivningar		
Vid årets början	0	0
	0	0
Redovisat värde vid årets slut	1	3
Redovisat värde vid årets början	3	8

Not 50. Materiella anläggningstillgångar, moderbolaget

Materiella anläggningstillgångar redovisas i enlighet med IAS 16, Materiella anläggningstillgångar. Se not 1. Som materiella anläggningstillgångar redovisas maskiner och inventarier som ägs av moderbolaget.

För materiella anläggningstillgångar uppgår årets avskrivningar enligt plan till 0 (0) Mkr.

	Maskiner och inventarier	
	2022	2021
Ackumulerade anskaffningsvärden		
Vid årets början	7	7
	7	7
Ackumulerade avskrivningar enligt plan		
Vid årets början	-7	-7
Årets avskrivningar	0	0
	-7	-7
Redovisat värde vid årets slut	0	0
Redovisat värde vid årets början	0	0

Not 51. Finansiella anläggningstillgångar, moderbolaget

Som finansiella anläggningstillgångar redovisas andelar och fordringar. Andelar fördelas på andelar i koncernföretag och samarbetsarrangemang. Se not 52 och not 53. Fordringar fördelas på fordringar hos koncernföretag, uppskjutna skattefordringar och andra långfristiga fordringar. Skattefordringar beskrivs i not 48. Samtliga fordringar förutom uppskjutna skattefordringar är räntebärande.

	Andelar i koncernföretag		Andelar i samarbetsarrangemang		Andra långfristiga värdepappersinnehav	
Andelar	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Ackumulerade anskaffningsvärden						
Vid årets början	11 783	11 477	3	3	0	0
Aktierelaterad ersättning till anställda i dotterföretag[1]	262	306				
Andel i resultat			0	0		
	12 045	11 783	3	3	0	0
Ackumulerade nedskrivningar						
Vid årets början	0	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0	0
Redovisat värde vid årets slut	12 045	11 783	3	3	0	0
Redovisat värde vid årets början	11 783	11 477	3	3	0	0

1) Motsvarar den del av koncernens kostnad för Seop 4 och 5 som avser anställda i dotterföretag och bokförs hos moderbolaget som ökning av redovisat värde på andelar i koncernföretag och ökning av eget kapital. Om beslut senare fattas att dotterföretaget skall ersätta moderbolaget för värdet av utgivna aktier så sker omföring till fordringar på koncernföretag. Beloppet för 2022 har sålunda reducerats med 184 (64) Mkr.

	Fodringar hos koncernföretag		Andra långfristiga fordringar och uppskjutna skattefordringar	
Fordringar	2022	2021	2022	2021
Ackumulerade anskaffningsvärden				
Vid årets början	5 669	384	172	167
Tillkommande/reglerade fordringar	5 753	5 285	-15	5
	11 422	5 669	157	172
Redovisat värde vid årets slut	11 422	5 669	157	172
Redovisat värde vid årets början	5 669	384	172	167

Not 52. Andelar i koncernföretag, moderbolaget

Skanska AB äger aktier i två dotterföretag. Dotterföretaget Skanska Kraft AB är ett holdingbolag och det bolag som äger koncernens innehav av aktier i koncernens rörelsedrivande bolag. Skanska Financial Services AB utgör koncernens internbank.

				Redovisat värde	
	Organisationsnummer	Säte	Antal andelar	2022	2021
Svenska dotterföretag					
Skanska Financial Services AB	556106-3834	Stockholm	500 000	69	68
Skanska Kraft AB	556118-0943	Stockholm	4 000 000	11 976	11 715
Summa				**12 045**	**11 783**

Båda dotterföretagen ägs till 100 procent av moderbolaget. För information om indirekta dotterföretag, varifrån koncernens huvudsakliga intäkter och tillgångar kommer, se www.group.skanska.com/sv/investerare/rapporter-publikationer/arsredovisningar/

Not 53. Andel i samarbetsarrangemang, moderbolaget

Andelar i samarbetsarrangemang redovisas i enlighet med IFRS 11, Samarbetsarrangemang. Se not 1.

				Redovisat värde	
	Organisationsnummer	Säte	Andel (%) av kapital och röster	2022	2021
Svenskt Samarbetsarrangemang					
Sundlink Contractors HB	969620-7134	Malmö	37	3	3
Summa				**3**	**3**

Bolaget bedriver ingen verksamhet förutom uppfyllande av garantiåtaganden.

Not 54. Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter, moderbolaget

Moderbolaget har förutbetalda kostnader och upplupna intäkter med 22 (18) Mkr. Beloppet utgörs av förutbetalda försäkringspremier med 1 (1) Mkr samt övriga interimsfordringar med 21 (17) Mkr.

Not 55. Eget kapital, moderbolaget

Bundet och fritt kapital
Eget kapital skall enligt svensk lag fördelas mellan bundna respektive fria medel. Aktiekapital och reservfond utgör bundet eget kapital.

Fria medel utgörs av balanserade vinstmedel och årets resultat.

Moderbolagets egna kapital fördelas med 1 260 (1 260) Mkr på aktiekapital, 598 (598) Mkr på reservfond, 11 307 (5 068) Mkr på balanserad vinst och 10 030 (10 400) Mkr på årets resultat.

Styrelsen föreslår en utdelning för 2022 om 7,50 (7,00+3,00) kronor per aktie.

Förslaget motsvarar en utdelning om totalt 3 083 (4 124) Mkr.

För moderbolagets innehav av egna B-aktier utgår ingen utdelning. Som avstämningsdag för erhållande av utdelning föreslår styrelsen fredagen den 31 mars 2023. Det totala utdelningsbeloppet kan komma att förändras fram till avstämningsdagen, beroende på återköp av egna B-aktier och överföring av B-aktier till deltagare i Skanskas långsiktiga aktiesparprogram.

Antal aktier	2022	2021
Genomsnittligt antal utestående aktier		
efter återköp och konvertering	412 037 581	412 387 142
efter återköp, konvertering och utspädning	414 922 620	415 491 861
Totalt antal aktier	**419 903 072**	**419 903 072**

Antalet aktier uppgår till 419 903 072 (419 903 072), fördelat på 19 654 316 (19 661 632) A-aktier och 400 248 756 (400 241 440) B-aktier.

Under året har 7 316 (22 932) A-aktier konverterats mot motsvarande antal av B-aktier. 2 924 000 (1 048 500) B-aktier har återköpts. Efter utskiftning av 1 807 557 (1 009 686) fanns 8 771 931 (7 655 488) B-aktier i eget förvar.

Kvotvärdet per aktie uppgår till 3,00 (3,00) kronor. Samtliga aktier är fullt betalda.

En A-aktie har 10 röster och en B-aktie har 1 röst.

B-aktien är noterad på Nasdaq Stockholm.

Aktiekapitalet får enligt bolagsordningen lägst uppgå till 1 200 Mkr och högst till 4 800 Mkr.

Not 56. Avsättningar, moderbolaget

Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser redovisas enligt RFR 2. Övriga avsättningar redovisas enligt IAS 37, Avsättningar, eventualförpliktelser och eventualtillgångar, se not 1.

	Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser		Övriga avsättningar	
	2022	2021	2022	2021
Belopp vid årets ingång	167	164	84	76
Årets avsättningar/omvärderingar	-15	20	61	62
Ianspråktagna avsättningar	-18	-17	-66	-54
Belopp vid årets slut	**134**	**167**	**79**	**84**

Övriga avsättningar utgörs av personalrelaterade avsättningar.

Normal omloppstid för övriga avsättningar är 1–3 år.

Personalrelaterade avsättningar innehåller poster som sociala kostnader för aktiesparprogram, bonusprogram samt övriga personalåtaganden.

Not 57. Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser, moderbolaget

Pensionsskuld enligt balansräkningen

	2022-12-31	2021-12-31
Räntebärande pensionsskuld[1]	109	115
Övriga pensionsåtaganden	25	52
Summa	**134**	**167**

1) Skuld i enlighet med Tryggandelagen.

	2022-12-31	2021-12-31
Bolagets sammanlagda pensionsåtaganden	819	832
Avgår pensionsåtaganden tryggade genom pensionsstiftelser	-685	-665
Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser[1]	**134**	**167**

1) Härav är 8 (9) Mkr kreditförsäkrade. Övriga pensionsåtaganden är till större delen säkrade genom pantsatta kapitalförsäkringar.

Av bolagets sammanlagda pensionsåtaganden avser 633 (605) Mkr ITP.

Under 2023 beräknas inga överföringar till pensionsstiftelse ske.

Avstämning avsatt till pensioner

	2022	2021
Ingående balans	115	116
Pensionskostnader	14	7
Betalda förmåner	-20	-8
Avsatt till pensioner enligt balansräkning	**109**	**115**

Not 58. Skulder, moderbolaget

Skulder fördelas på långfristiga och kortfristiga enligt IAS 1, Utformning av finansiella rapporter, se not 1.

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

Moderbolaget har upplupna kostnader och förutbetalda intäkter med 77 (77) Mkr. Detta avser upplupna semesterlöner 25 (25) Mkr, upplupen löneskatt på pension 27 (27) Mkr, upplupna sociala avgifter 12 (9) Mkr samt övriga upplupna kostnader 13 (16) Mkr.

Not 59. Förväntade återvinningstider på tillgångar och skulder, moderbolaget

	2022-12-31				2021-12-31			
Belopp som förväntas återvinnas	Inom 12 månader	efter 12 månader	efter 5 år	Summa	Inom 12 månader	efter 12 månader	efter 5 år	Summa
Immateriella anläggningstillgångar[1]	1			1	3			3
Materiella anläggningstillgångar[1]	0	0		0	0	0		0
Finansiella anläggningstillgångar								
Andelar i koncernföretag och samarbetsarrangemang[2]		12 048		12 048		11 786		11 786
Fordringar hos koncernföretag[3]		11 422		11 422		5 669		5 669
Andra långfristiga fordringar		101		101		107		107
Uppskjutna skattefordringar		56		56		65		65
		23 627		**23 627**		**17 627**		**17 627**
Kortfristiga fordringar								
Kortfristiga fordringar hos koncernföretag	16			16	42			42
Skattefordringar	10			10	10			10
Övriga kortfristiga fordringar	116			116	116			116
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	22			22	18			18
	164			**164**	**186**			**186**
SUMMA TILLGÅNGAR	**165**	**23 627**		**23 792**	**189**	**17 627**		**17 816**

1) Med belopp som förväntas återvinnas inom tolv månader har förväntad avskrivning redovisats.

2) Ingen del av beloppet förväntas återvinnas inom tolv månader.

3) Ingen del av beloppet förväntas återvinnas inom tolv månader då utlåningen behandlas som långfristig.

Not 59. Förväntade återvinningstider på tillgångar, avsättningar och skulder, moderbolaget forts.

	2022-12-31				2021-12-31			
Belopp som förväntas betalas	Inom 12 månader	efter 12 månader	efter 5 år	Summa	Inom 12 månader	efter 12 månader	efter 5 år	Summa
Avsättningar								
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	19	115		134	17	150		167
Övriga avsättningar	66	13		79	61	23		84
	85	**128**		**213**	**78**	**173**		**251**
Skulder								
Långfristiga skulder								
Skulder till koncernföretag[1]			276	276			134	134
			276	**276**			**134**	**134**
Kortfristiga skulder								
Leverantörsskulder	24			24	23			23
Skulder till koncernföretag	2			2	3			3
Övriga skulder	5			5	2			2
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	77			77	77			77
	108			**108**	**105**			**105**
Summa skulder och avsättningar	193	128	276	597	183	173	134	490
Summa eget kapital				23 195				17 326
EGET KAPITAL OCH SKULDER				23 792				17 816

1) Interna långfristiga räntebärande skulder behandlas som om de förfaller senare än fem år från balansdagen.

Not 60. Ställda säkerheter och eventualförpliktelser, moderbolaget

Ställda säkerheter

Moderbolaget har ställt ut säkerheter bokförda till 101 (107) Mkr, som avser tillgångar i form av långfristiga fordringar.

Säkerheterna har ställts för några av moderbolagets pensionsförpliktelser.

Eventualförpliktelser

Eventualförpliktelser redovisas i enlighet med IAS 37, Avsättningar, eventualförpliktelser och eventualtillgångar. I not 1, avsnittet IAS 37, lämnas redogörelse för redovisningsprinciperna.

	2022-12-31	2021-12-31
Eventualförpliktelser till förmån för koncernföretag	122 315	127 289
Övriga eventualförpliktelser	20 465	45 471
	142 780	**172 760**

Av moderbolagets eventualförpliktelser till förmån för koncernföretag avser nära 115 (121) miljarder kronor åtaganden för byggverksamheten, i huvudsak garantier lämnade när koncernföretag erhållit entreprenaduppdrag. Resterande eventualförpliktelser för koncernföretag avser garantier för koncernföretags upplåning hos kreditinstitut, garantier i samband med koncernföretags försäljning av fastighet, garantier för koncernföretags åtaganden att tillskjuta kapital till sina joint ventures samt garantier för koncernföretags pensionsåtaganden.

Av övriga eventualförpliktelser avser 11,9 (37,2) miljarder kronor ansvar för utomståendes del i pågående entreprenadarbeten. Av resterande 8,5 (8,3) miljarder kronor härrör 0,1 (0,1) miljarder kronor från garantier lämnade vid finansiering av samarbetsarrangemang vari koncernföretag är delägare och 8,4 (8,2) miljarder kronor från garantier vid finansiering av bostadsprojekt i Sverige.

I beloppen i tabellen ovan ingår moderbolagets eventualförpliktelser avseende solidariskt ansvar för handelsbolags åtaganden med ett belopp understigande 1 (1) Mkr. Bolagets eventualförpliktelser avser helt ansvarsförbindelser härrörande från lämnade borgensförbindelser eller ansvar såsom delägare i bolag.

Not 61. Kassaflödesanalys, moderbolaget

Justeringar för poster som ej ingår i kassaflödet

	2022	2021
Avskrivningar	2	3
Realisationsvinst	0	-1
Kostnad för aktiesparprogrammet Seop	24	18
Summa	**26**	**20**

Betald skatt

Totalt betald skatt för moderbolaget under året uppgår till -9 (-2) Mkr.

Uppgift om räntor och utdelningar

	2022	2021
Erhållen intäktsränta under året	96	4
Betald kostnadsränta under året	4	26

Förändring av räntebärande skulder tillhörande finansieringsverksamheten framgår av följande tabell.

	2022	2021
Ingående balans	134	1 211
Poster som påverkar kassaflödet från finansieringsverksamheten	142	-1 077
Belopp vid årets slut	**276**	**134**

Not 62. Löner, moderbolaget

Löner, andra ersättningar och sociala kostnader

	2022		2021	
Mkr	**Löner och ersättningar**	**Pensionskostnader**	**Löner och ersättningar**	**Pensionskostnader**
Styrelse, VD och andra ledande befattningshavare[1)]	89,2	16,0	66,3	13,4
Övriga anställda	95,4	85,0	103,1	80,4
Avgår gottgörelse från pensionsstiftelse		-86,7		-86,3
Summa	**184,6**	**14,3**	**169,4**	**7,5**
Sociala kostnader inklusive pensionskostnader	69,0		73,8	
Summa	**253,6**		**243,2**	
1) Varav rörliga ersättningar	25,4		21,6	

För uppgifter om individuella ersättningar till var och en av styrelseledamöterna och VD och Koncernchefen, se not 37. För styrelseledamöter utsedda av de anställda redovisas ej uppgift om löner och ersättningar samt pensioner då de ej uppbär dessa i egenskap av styrelseledamöter.

För styrelseledamöter som tidigare, före räkenskapsårets ingång, varit anställda i bolaget redovisas uppgift om pensionsförpliktelser i deras tidigare roll som anställda.

Under 2022 uppgår utbetald bonus till VD och Koncernchefen och andra ledande befattningshavare till 21,6 (20,4) Mkr.

Under 2022 har tilldelning av aktier enligt aktiesparprogrammet Seop 4 skett. Värdet av tilldelade aktier uppgår till 20,2 (2,7) Mkr, varav 15,6 (0,6) Mkr avser gruppen styrelse, VD och Koncernchefen och andra ledande befattningshavare.

För 2022 har gottgörelse lämnats från Skanskas svenska pensionsstiftelser till Skanska AB om 86,7 (86,3) Mkr.

Företagets utestående pensionsförpliktelser till VD och Koncernchefen inklusive tidigare VD och Koncernchefer uppgår till 135,6 (165,9) Mkr. Till övriga medlemmar i koncernledningen (Executive Vice Presidents) och tidigare övriga medlemmar i koncernledningen uppgår företagets utestående pensionsförpliktelser till 88,4 (97,1) Mkr.

Årets kostnad för avgiftsbestämda pensionsplaner uppgår till 30,4 (29,4) Mkr exklusive gottgörelse.

Medelantal anställda

Personal beräknas som genomsnittligt antal anställda. Se not 1.

	2022	varav män	varav kvinnor	2021	varav män	varav kvinnor
Sverige	81	32	49	87	34	53

Män och kvinnor per balansdagen i styrelse och ledning

	2022-12-31	varav män	varav kvinnor	2021-12-31	varav män	varav kvinnor
Antal styrelseledamöter och suppleanter	14	71%	29%	11	73%	27%
VD och andra ledande befattningshavare	7	57%	43%	7	57%	43%

Not 63. Upplysningar om transaktioner med närstående, moderbolaget

Upplysningar om närståenderelationer, transaktioner med närstående och utestående mellanhavanden lämnas enligt IAS 24, Upplysningar om närstående, se not 1.

För information om ersättning till ledande befattningshavare och styrelseledamöter se not 62 samt not 37. Utöver vad som angivits i not 62 och not 37 har inga transaktioner med närstående fysiska personer ägt rum.

Moderbolaget har en närståenderelation med sina dotterföretag, se not 20 A. Nedan redovisas koncerninterna transaktioner:

	2022	2021
Försäljning till koncernföretag	767	635
Inköp från koncernföretag	-149	-134
Ränteintäkter från koncernföretag	96	4
Räntekostnader till koncernföretag	-4	-26
Utdelning från koncernföretag	9 788	10 330
Långfristiga fordringar hos koncernföretag	11 422	5 669
Kortfristiga fordringar hos koncernföretag	16	42
Långfristiga skulder till koncernföretag	276	134
Kortfristiga skulder till koncernföretag	2	3
Eventualförpliktelser till förmån för koncernföretag	135 532	127 289

Alla transaktioner har skett till marknadsmässiga villkor.

Not 64. Upplysningar enligt årsredovisningslagens 6 kapitel 2 a §, moderbolaget

Med anledning av kraven i årsredovisningslagens 6 kapitel 2 a § beträffande uppgifter om vissa förhållanden som kan påverka möjligheterna att ta över bolaget genom ett offentligt uppköpserbjudande avseende aktierna i bolaget lämnas härmed följande upplysningar.

1. Det totala antalet aktier i bolaget utgjorde per 31 december 2022, 419 903 072, fördelat på 19 654 316 A-aktier med 10 röster vardera, 400 248 756 B-aktier med en röst vardera.

2. Det finns inte några begränsningar i aktiernas överlåtbarhet på grund av bestämmelse i lag eller bolagsordningen.

3. Av bolagets aktieägare har endast AB Industrivärden samt Lundberggruppen direkt eller indirekt ett aktieinnehav, som representerar minst en tiondel av röstetalet för samtliga aktier i bolaget. AB Industrivärdens innehav uppgår per 31 december 2022 till 24,5 procent av det totala röstetalet i bolaget och Lundberggruppen 13,2 procent av det totala röstetalet i bolaget.

4. Skanskas pensionsstiftelse direktäger inga aktier i Skanska. Det finns dock en obetydlig andel indirekt ägda aktier via investeringar i olika fonder.

5. A-aktier ger rätt till tio röster per aktie och B-aktier ger rätt till en röst per aktie. Det finns i övrigt inga begränsningar i bolagsordningen i fråga om hur många röster varje aktieägare kan avge vid en bolagsstämma.

6. Bolaget har ingen kännedom om avtal mellan aktieägare, som kan medföra begränsningar i rätten att överlåta aktierna.

7. I bolagsordningen föreskrivs att tillsättande av styrelseledamöter skall ske vid årsstämma i bolaget. Bolagsordningen innehåller inte några bestämmelser om entledigande av styrelseledamöter eller om ändring av bolagsordningen.

8. Årsstämman den 29 mars 2022 beslutade i enlighet med styrelsens förslag om bemyndiganden för styrelsen att besluta om förvärv av egna B-aktier i Skanska på följande villkor:

   A. Förvärv av B-aktier i Skanska får ske endast på Nasdaq Stockholm.

   B. Bemyndigandena får utnyttjas vid ett eller flera tillfällen, dock längst intill årsstämman 2023.

   C. Högst 2 600 000 egna B-aktier i Skanska får förvärvas för säkerställande av leverans av B-aktier till deltagare i Skanskas aktiesparprogram som beslutades av årsstämman den 28 mars 2019 (Seop 5) samt högst 1 000 000 egna B-aktier i Skanska får förvärvas för säkerställande av leverans av B-aktier till deltagare i Skanskas aktiesparprogram som beslutades av årsstämman den 29 mars 2022 (Seop 6).

   D. Förvärv av B-aktier i Skanska på Nasdaq Stockholm får ske endast till ett pris inom det på Nasdaq Stockholm vid var tid gällande kursintervallet, varmed avses intervallet mellan högsta köpkurs lägsta säljkurs.

9. Skanska AB eller dess koncernföretag är inte part i något väsentligt avtal som får verkan, eller ändras eller upphör att gälla om kontrollen över bolaget eller koncernföretag förändras som en följd av ett offentligt uppköpserbjudande.

10. Mellan Skanska AB eller dess koncernföretag och anställda finns avtal som föreskriver ersättningar om den anställde sägs upp utan skälig grund. Sådan ersättning kan motsvara högst 18 månaders fast lön efter uppsägningstidens utgång eller, så vitt avser VD och Koncernchefen, högst 12 månaders uppsägningslön och högst 12 månaders fast lön efter uppsägningstidens utgång.

11. Det finns inga avtal som föreskriver att anställning upphör som en följd av ett offentligt uppköpserbjudande avseende aktier i bolaget.

Not 65. Kompletterande upplysningar, moderbolaget

Skanska AB (publ), organisationsnummer 556000-4615, är moderbolag i koncernen.

Bolaget har sitt säte i Stockholm, Stockholms län och är aktiebolag enligt svensk lagstiftning.

Huvudkontoret ligger i Stockholm, Stockholms län, Sverige.

Adress:
Skanska AB
Warfvinges väg 25
112 74 STOCKHOLM
Tel: 010-448 00 00
group.skanska.com

Frågor beträffande finansiell information, kontakta
Skanska AB, Investor Relations, 112 74 STOCKHOLM
Tel: 010-448 00 00
E-post: investor.relations@skanska.se

Not 66. Händelser efter rapportperioden, moderbolaget

Moderbolaget rapporterar inga händelser av väsentlig betydelse efter rapportperiodens utgång.

Not 67. Vinstdisposition

Styrelsen och VD föreslår att 2022 års vinst, 10 029 900 689 kronor, jämte balanserade vinstmedel 11 307 251 476 kronor, tillsammans 21 337 152 165 kronor disponeras på följande sätt

Till aktieägarna utdelas[1]	7,50 kronor per aktie	3 083 483 558
I ny räkning föres		18 253 668 607
Totalt		**21 337 152 165**

1) Baserat på det totala antalet utestående aktier per den 31 december 2022. Det totala utdelningsbeloppet kan komma att förändras fram till avstämningsdagen, beroende på återköp av egna B-aktier och överföring av B-aktier till deltagare i Skanskas långsiktiga aktiesparprogram.

Styrelsens försäkran

Koncernredovisningen respektive årsredovisningen har upprättats i enlighet med de internationella redovisningsstandarder som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1606/2002 av den 19 juli 2002 om tillämpning av IFRS respektive god redovisningssed och ger en rättvisande bild av koncernens och moderbolagets ställning och resultat. Förvaltningsberättelsen för koncernen respektive moderbolaget ger en rättvisande översikt över koncernens och moderbolagets verksamhet, ställning och resultat samt beskriver väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer som moderbolaget och de företag som ingår i koncernen står inför.

Stockholm den 2 februari 2023

Hans Biörck
Styrelseordförande

Pär Boman
Styrelseledamot

Ola Fält
Styrelseledamot

Jan Gurander
Styrelseledamot

Mats Hederos
Styrelseledamot

Richard Hörstedt
Styrelseledamot

Fredrik Lundberg
Styrelseledamot

Catherine Marcus
Styrelseledamot

Ann E. Massey
Styrelseledamot

Yvonne Stenman
Styrelseledamot

Åsa Söderström Winberg
Styrelseledamot

Anders Danielsson
Verkställande direktör och Koncernchef

Vår revisionsberättelse har lämnats
7 mars 2023
Ernst & Young AB

Hamish Mabon
Auktoriserad revisor

Anders Kriström
Auktoriserad revisor

Förslag till riktlinjer för lön och annan ersättning till ledande befattningshavare

Styrelsen för Skanska AB (publ) ("Bolaget") föreslår att årsstämman 2023 beslutar om följande riktlinjer för lön och annan ersättning till ledande befattningshavare i Bolaget. Med ledande befattningshavare avses Verkställande direktören ("VD") och Koncernchefen samt övriga medlemmar i koncernledningen (Group Leadership Team). Riktlinjerna ska tillämpas på ersättningar som avtalas, och förändringar som görs i redan avtalade ersättningar, efter det att riktlinjerna antagits av årsstämman 2023. Riktlinjerna omfattar inte ersättningar som beslutas av bolagsstämman, inklusive långsiktiga aktierelaterade incitamentsprogram.

Riktlinjernas främjande av Bolagets affärsstrategi, långsiktiga intressen och hållbarhet

En framgångsrik implementering av Bolagets affärsstrategi och tillvaratagandet av Bolagets långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhetsagenda, förutsätter att Bolaget kan rekrytera och behålla kvalificerade medarbetare. För detta krävs att Bolaget kan erbjuda konkurrenskraftig ersättning. Dessa riktlinjer möjliggör att ledande befattningshavare kan erbjudas en konkurrenskraftig totalersättning.

Rörlig kontantersättning som omfattas av dessa riktlinjer ska syfta till att främja Bolagets affärsstrategi och långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhetsagenda. Detta genomförs genom de finansiella och icke finansiella mål som avgör utfallet av rörlig kontantersättning och har en tydlig koppling till Bolagets affärsstrategi och hållbarhetsagenda. Den rörliga kontantersättningen beskrivs närmare i avsnitt "Rörlig kontantersättning" nedan.

Bolagets målsättning med att ha program för rörlig kontantersättning och det långsiktiga aktierelaterade incitamentsprogrammet är att (i) driva beteenden som stödjer Bolagets långsiktiga och kortsiktiga affärsresultat och skapa värde för aktieägarna, (ii) göra Bolaget attraktivt som arbetsgivare för topptalanger, (iii) behålla nyckelpersoner inom Bolaget och (iv) öka medarbetarnas intresse och engagemang för Bolagets verksamhet och utveckling.

För information om Bolagets affärsstrategi, se Skanskas webbplats: group.skanska.com/sv/about-us/how-we-work/strategi/.

Total ersättning

Den sammanlagda ersättningen för varje ledande befattningshavare ska vara marknadsmässig och konkurrenskraftig på den arbetsmarknad där den ledande befattningshavaren är placerad och framstående prestationer ska reflekteras i den totala ersättningen.

Ersättningen får bestå av följande komponenter: fast kontantlön, rörlig kontantersättning, pension och andra förmåner. Bolagsstämman kan därutöver – och oberoende av dessa riktlinjer – besluta om exempelvis aktie- och aktiekursrelaterade ersättningar. Fast och rörlig ersättning ska vara relaterade till ledande befattningshavarens ansvar och befogenhet.

Rörlig kontantersättning

Uppfyllelse av kriterier för utbetalning av rörlig kontantersättning ska kunna mätas under en period om ett eller flera år. Den rörliga kontantersättningen ska ha en högsta gräns och vara relaterad till den fasta lönen, och får uppgå till högst 100 procent av den fasta årliga kontantlönen.

Den rörliga kontantersättningen ska beakta både finansiell och icke finansiell prestation. Utfallet i relation till förutbestämda och mätbara finansiella mål ska bestämma den totala (finansiella) bonuspotentialen, det vill säga de finansiella målen utgör basen för den totala bonuspotentialen. Detta utfall kan reduceras beroende på utfallet av de icke finansiella målen. Den rörliga kontantersättningen ska baseras på utfallet i förhållande till uppsatta mål och utformas så att ökad intressegemenskap uppnås mellan ledande befattningshavare och Bolagets aktieägare.

De finansiella målen för den rörliga kontantersättningen kan vara relaterade till koncernens resultat före skatt, till relevant affärsenhets resultat före finansiella poster och skatt med mera.

De icke finansiella målen ska främja Bolagets affärsstrategi och långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhetsagenda, genom att exempelvis ha en tydlig koppling till Bolagets affärsstrategi eller hållbarhetsagenda. De icke finansiella målen ska sammanlagt motsvara 50 procent av den totala bonusen vilket innebär att det totala bonusutfallet kan reduceras med maximalt 50 procent om de icke finansiella målen inte är uppfyllda.

När mätperioden för uppfyllelse av målen för utbetalning av rörlig kontantersättning avslutats ska det fastställas i vilken utsträckning målen uppfyllts. Styrelsen ansvarar för bedömningen såvitt avser rörlig kontantersättning till VD och Koncernchefen. Såvitt avser rörlig kontantersättning till övriga ledande befattningshavare ansvarar ersättningskommittén för bedömningen. Såvitt avser finansiella mål ska bedömningen baseras på den av Bolaget senast offentliggjorda finansiella informationen.

Villkoren för rörlig kontantersättning ska utformas så att styrelsen, om exceptionella ekonomiska förhållanden råder, har möjlighet att begränsa eller underlåta att ge ut rörlig kontantersättning om ett sådant utgivande bedöms som orimligt och oförenligt med Bolagets ansvar gentemot aktieägarna, anställda och andra intressenter. Det ska vidare finnas möjlighet att begränsa eller underlåta att ge ut rörlig ersättning, om styrelsen bedömer att det är rimligt av andra skäl. Vidare ska styrelsen ha möjlighet att återta utbetald rörlig kontantersättning om det i efterhand visar sig att ledande befattningshavaren har brutit mot Skanskas Uppförandekod eller Skanskas övriga värderingar, policyer, standarder eller instruktioner.

Ytterligare rörlig kontantersättning kan utgå vid extraordinära omständigheter, förutsatt att sådana extraordinära arrangemang är tidsbegränsade och endast görs på individnivå antingen i syfte att rekrytera eller behålla ledande befattningshavare, eller som ersättning för extraordinära arbetsinsatser utöver ledande befattningshavarens ordinarie arbetsuppgifter. Sådan ersättning får inte överstiga ett belopp motsvarande 100 procent av den fasta årliga kontantlönen samt ej utges mer än en gång per år och per individ. Beslut om sådan ersättning för VD och Koncernchefen ska fattas av styrelsen på förslag av ersättningskommittén. Beslut om sådan ersättning för övriga ledande befattningshavare ska fattas av ersättningskommittén på förslag av VD och Koncernchefen.

Pension

Pensionsförmåner ska vara premiebestämda med undantag för de fall där lag eller kollektivavtal kräver en förmånsbestämd pension. Rörlig kontantersättning ska inte vara pensionsgrundande förutom om det följer av lag eller kollektivavtal. Pensionspremierna för premiebestämd pension ska uppgå till högst 40 procent av den fasta årliga kontantlönen om inte en högre procentsats följer av lag eller kollektivavtal.

Övriga förmåner

Andra förmåner får innefatta bland annat sjukvårdsförsäkring, sjukförsäkring, bostadsförmån, hemresor, skattekompensation, parkering och bilförmån. Sådana förmåner får sammanlagt uppgå till högst 20 procent av den fasta årliga kontantlönen.

Beträffande anställningsförhållanden som lyder under andra regler än svenska får, såvitt avser pensionsförmåner och andra förmåner, vederbörliga anpassningar ske för att följa tvingande regler eller fast lokal praxis, varvid dessa riktlinjers övergripande ändamål så långt möjligt ska tillgodoses.

För ledande befattningshavare vilka är stationerade i annat land än sitt hemland får ytterligare ersättning och andra förmåner utgå i skälig omfattning med beaktande av de särskilda omständigheter som är förknippade med sådan utlandsstationering, varvid dessa riktlinjers övergripande ändamål så långt möjligt ska tillgodoses. Sådana förmåner får sammanlagt uppgå till högst 50 procent av den fasta årliga kontantlönen.

Långsiktiga aktiesparprogram

I Bolaget har inrättats långsiktiga aktiesparprogram, Skanska Employee Ownership Programs ("Seop 5" och "Seop 6"). De har beslutats av bolagsstämman och omfattas därför inte av dessa riktlinjer. Nya program kan beslutas av bolagsstämman. Seop 5 och Seop 6 ger nuvarande och framtida anställda möjlighet att bli aktieägare i Skanska och omfattar fast anställda inom Skanska-koncernen. De prestationskrav som används för att bedöma utfallet av programmen har en tydlig koppling till affärsstrategin och därmed till Bolagets långsiktiga värdeskapande, inklusive dess hållbarhetsagenda. Dessa prestationskrav består av finansiella mål på koncern, affärsenhets- och/eller affärsenhetsgruppnivå, och från och med Seop 6, även ett icke finansiellt mål på koncernnivå kopplat till koncernens minskning av koldioxidutsläpp. Det finansiella mål som för närvarande är tillämpligt på koncernnivå är tillväxt i vinst per aktie (EPS). De finansiella mål som gäller på affärsenhets- och/eller affärsenhetsgruppnivå varierar beroende på vilken verksamhetsgren som den relevanta affärsenheten eller affärsenhetsgruppen tillhör, enligt nedan tabell.

Byggverksamhet	Bostadsutveckling	Kommersiell utveckling	Förvaltningsfastigheter
EBIT[1]	EBIT[1]	EBIT[1]	EBIT[1]
–	ROCE[2]	Uthyrda kvadratmeter	–

1) Resultat före finansiella poster och skatt.
2) Avkastning på sysselsatt kapital.

Seop 5 och Seop 6 uppställer vidare krav på egen investering och treårig innehavs- och anställningstid. För mer information om Seop 5 och Seop 6, innefattande de kriterier som utfallet är beroende av, se Skanskas webbplats: group.skanska.com/sv/koncernens-styrning/ersattningar/incitamentsprogram/.

Upphörande av anställning

Vid uppsägning från Bolaget gäller normalt en uppsägningstid om sex månader kombinerat med avgångsvederlag motsvarande högst 18 månaders fast kontantlön, eller alternativt en uppsägningstid motsvarande högst tolv månader i kombination med avgångsvederlag motsvarande högst tolv månaders fast kontantlön. Fast kontantlön under uppsägningstiden och avgångsvederlag får sammantaget inte överstiga ett belopp motsvarande den fasta kontantlönen för två år. Vid uppsägning från ledande befattningshavarens sida får uppsägningstiden vara högst tolv månader, utan rätt till avgångsvederlag.

Ersättning till styrelseledamöter utöver styrelsearvode

I den mån icke anställd bolagsstämmovald styrelseledamot utför arbete för Bolagets räkning, vid sidan av styrelsearbetet, ska konsultarvode och annan ersättning för sådant arbete kunna utgå. Beslut om konsultarvode och annan ersättning till icke anställda bolagsstämmovalda styrelseledamöter fattas av ersättningskommittén.

Lön och anställningsvillkor för anställda

Vid beredningen av styrelsens förslag till dessa ersättningsriktlinjer har lön och anställningsvillkor för Bolagets anställda beaktats genom att uppgifter om anställdas totalersättning, ersättningens komponenter samt ersättningens ökning och ökningstakt över tid har utgjort en del av ersättningskommitténs och styrelsens beslutsunderlag vid utvärderingen av skäligheten av riktlinjerna och de begränsningar som följer av dessa.

Beslutsprocessen för att fastställa, se över och genomföra riktlinjerna

Styrelsen har inrättat en ersättningskommitté. I ersättningskommitténs uppgifter ingår att bereda styrelsens beslut om förslag till riktlinjer för lön och annan ersättning till ledande befattningshavare. Styrelsen ska upprätta förslag till nya riktlinjer åtminstone vart fjärde år och lägga fram förslaget för beslut vid årsstämman. Riktlinjerna ska gälla till dess att nya riktlinjer antagits av bolagsstämman. Ersättningskommittén ska även följa och utvärdera program för rörliga ersättningar för bolagsledningen, tillämpningen av riktlinjer för lön och annan ersättning till ledande befattningshavare samt gällande ersättningsstrukturer och ersättningsnivåer i Bolaget. Ersättningskommitténs ledamöter är oberoende i förhållande till Bolaget och bolagsledningen. Vid styrelsens behandling av och beslut i ersättningsrelaterade frågor närvarar inte VD och Koncernchefen eller andra personer i bolagsledningen, i den mån de berörs av frågorna.

Frångående av riktlinjerna

Styrelsen får besluta att tillfälligt frångå riktlinjerna helt eller delvis, om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det och ett avsteg är nödvändigt för att tillgodose Bolagets långsiktiga intressen, inklusive dess hållbarhetsagenda, eller för att säkerställa Bolagets ekonomiska bärkraft. Som angivits ovan ingår det i ersättningskommitténs uppgifter att bereda styrelsens beslut i ersättningsfrågor, vilket innefattar beslut om avsteg från riktlinjerna.

Beskrivning av betydande förändringar jämfört med tidigare riktlinjer

Pensionspremier har tidigare varit begränsade till 35 procent av den fasta årliga kontantlönen för VD och Koncernchefen och till 30 procent av den fasta årliga kontantlönen tillsammans med upp till 30 procent av rörlig kontantersättning för övriga ledande befattningshavare. Dessa riktlinjer har ändrats till en begräsning om 40 procent av den fasta årliga kontantlönen för samtliga ledande befattningshavare för att anpassa taket för pensionspremier med gällande svensk marknadspraxis.

Taket för övriga förmåner har ökats från 15 procent till 20 procent av den fasta årliga kontantlönen. Denna förändring har gjorts för att säkerställa att eventuella ledande befattningshavare som behöver till exempel dubbel bosättning och hemresor kan tillhandahållas sådana förmåner inom de begränsningar som anges i dessa riktlinjer.

Övriga ändringar är endast redaktionella ändringar som främst följer av implementeringen av Seop 6.

Aktieägarna har inte framfört några specifika synpunkter på de riktlinjer som antogs av årsstämman 2020.

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Skanska AB (publ), org.nr 556000-4615

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Skanska AB (publ) för år 2022 med undantag för hållbarhetsrapporten på sidorna 68–104. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår på sidorna 39–49 och 60–204 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2022 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2022 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt International Financial Reporting Standards (IFRS), så som de antagits av EU, och årsredovisningslagen. En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Våra uttalanden omfattar inte hållbarhetsrapporten på sidorna 68–104.

Förvaltningsberättelsen och bolagsstyrningsrapporten är förenliga med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar, och bolagsstyrningsrapporten är i överensstämmelse med årsredovisningslagen.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och resultaträkning och rapport över finansiell ställning för koncernen.

Våra uttalanden i denna rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen är förenliga med innehållet i den kompletterande rapport som har överlämnats till moderbolagets revisionsutskott i enlighet med Revisorsförordningens (537/2014) artikel 11.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav. Detta innefattar att, baserat på vår bästa kunskap och övertygelse, inga förbjudna tjänster som avses i Revisorsförordningens (537/2014) artikel 5.1 har tillhandahållits det granskade bolaget eller, i förekommande fall, dess moderföretag eller dess kontrollerade företag inom EU.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Särskilt betydelsefulla områden

Särskilt betydelsefulla områden för revisionen är de områden som enligt vår professionella bedömning var de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen för den aktuella perioden. Dessa områden behandlades inom ramen för revisionen av, och i vårt ställningstagande till, årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet, men vi gör inga separata uttalanden om dessa områden. Beskrivningen nedan av hur revisionen genomfördes inom dessa områden ska läsas i detta sammanhang.

Vi har fullgjort de skyldigheter som beskrivs i avsnittet Revisorns ansvar i vår rapport om årsredovisningen också inom dessa områden. Därmed genomfördes revisionsåtgärder som utformats för att beakta vår bedömning av risk för väsentliga fel i årsredovisningen och koncernredovisningen. Utfallet av vår granskning och de granskningsåtgärder som genomförts för att behandla de områden som framgår nedan utgör grunden för vår revisions berättelse.

Intäktsredovisning över tid i byggverksamheten

Beskrivning av området

Hur detta område beaktades i revisionen

Huvuddelen av bolagets intäkter är hänförliga till entreprenaduppdrag. För 2022 uppgick intäkterna från entreprenaduppdrag till 156 004 MSEK. Vanligtvis uppfylls ett prestationsåtagande i ett entreprenaduppdrag över tid, vilket innebär att intäkterna redovisas över tid genom att mäta förloppet mot ett fullständigt uppfyllande av prestationsåtagandet som ingår i uppdraget. Intäkter redovisas på grundval av bolagets insatser för att uppfylla ett prestationsåtagande i förhållande till total förväntad insats. Detta kräver att företaget kan mäta sitt förlopp mot fullständigt uppfyllande av prestationsåtagandet samt fastställa transaktionspriset. Förutsättningen för detta är att effektiva och samordnade system för kalkylering, prognos och intäkts/kostnadsrapportering finns i bolaget. Vidare krävs en konsekvent tillämpad process för bedömning av projektets slutliga utfall, inklusive analys av avvikelser i förhållande till tidigare bedömningstillfälle. Denna kritiska bedömning utförs minst en gång per kvartal.

Vår revisionsprocess inkluderar bland annat analytisk granskning av intäkterna och marginalerna i projekt samt databaserad transaktionsanalys. Vi har stickprovsgranskat intäkter och kostnader i utvalda projekt, som är av betydande storlek eller utgör en väsentlig risk för bolaget. Vi har även fört diskussioner tillsammans med bolagets controllers samt projektansvariga innefattande bedömningar, antaganden och uppskattningar relaterade till intäktsredovisning, resultatavräkning och allokering av kostnader.

Vi har också granskat väsentliga avtal för att identifiera eventuella risker för viten i samband med förseningar i projekten, och vi har också kontinuerliga avstämningar tillsammans med bolagets interna juridiska ombud. Vi har granskat avsättningar och andra reserver hänförliga till projekt inom byggverksamheten utifrån underliggande underlag samt bolagets bedömningar.

Vi har kontinuerliga möten och diskussioner med ansvariga revisorer i respektive land för att identifiera samt täcka landspecifika risker.

Vi har bedömt träffsäkerheten i bolagets bedömningar av det slutliga utfallet för projekten och även hållit diskussioner med bolagets ledning samt revisionsutskott avseende utfallet.

Vi har utöver detta utvärderat huruvida värdering av intäkter i bolagets redovisningsprinciper är rimliga samt bedömt fullständigheten i upplysningskraven vilka återfinns i Not 4 "Rörelsesegment" och Not 9 "Avtalstillgångar och avtalsskulder".

Värdering av investeringar i fastighetsutvecklingsprojekt

Beskrivning av området

Det redovisade värdet på investeringar i fastighetsutvecklingsprojekt, vilka utgör omsättningsfastigheter, uppgår till 58 474 MSEK vilket framgår av Not 22 "Omsättningsfastigheter / Projektutveckling". Som framgår av Not 22 värderas omsättningsfastigheterna till det lägsta av anskaffningsvärdet och nettoförsäljningsvärdet. Bolaget utför därför löpande beräkningar av nettoförsäljningsvärden. Potentiellt nedskrivningsbehov i utvecklingsprojekt under uppförande och färdigställda utvecklingsprojekt kan ha en väsentlig påverkan på bolagets resultat. Förändringar i utbud av liknande projekt liksom ändrad efterfrågan kan väsentligt påverka såväl bedömda marknadsvärden som redovisade värden för respektive projekt. Dessa projekt varierar i storlek och investeringscyklerna kan vara båda korta och långa.

Hur detta område beaktades i revisionen

Vår revision innefattar bland annat att utvärdera budgetar och prognoser samt bedöma de underliggande antagandena avseende den finansiella informationen till grund för värderingarna. Vi har också granskat värderingar utförda av externa parter. Vi har speciellt fokuserat på de investeringar där nettoförsäljningsvärde/uppskattat värde riskerar att understiga redovisat värde vid rimliga förändringar av centrala antaganden. Vi har också bedömt träffsäkerheten i bolagets tidigare antaganden och prognoser och även hållit diskussioner med bolagets ledning samt revisionsutskott avseende utfallet.

Slutligen har vi utvärderat fullständigheten i bolagets upplysningar i Not 22.

Avsättningar för ersättningsanspråk och rättstvister

Beskrivning av området

Avsättning för tvister i balansräkningen uppgår till 2 644 MSEK. Som framgår av Not 29 "Avsättningar" är bolaget exponerat för potentiella ersättningsanspråk och rättstvister inom verksamhetsgrenen Byggverksamhet för projekt som har avslutats. Ersättningsanspråk och rättstvister är särskilt betydelsefullt område för revisionen eftersom värdering av dessa poster baseras på bolagets bedömningar. Bedömningsprocessen är komplicerad då framtida utvecklingar i komplicerade juridiska ärenden till sin natur är svåra att förutse. Utöver detta är en del av ersättningsanspråken och rättstvisterna lokaliserade till länder där rättegångsförfaranden kan ta lång tid.

Hur detta område beaktades i revisionen

Vi har bildat oss en förståelse för ersättningsanspråken och rättstvisterna genom diskussioner med ansvariga inom bolaget, bolagets ledning samt revisionsutskottet. Vi har läst bolagets interna ställningstaganden avseende de olika frågorna. Vi har också inhämtat uttalanden från företagets legala rådgivare i den omfattning vi bedömt detta vara nödvändigt för vår revision. För alla krav som vi bedömt skulle kunna bli väsentliga har vi granskat underliggande fakta och omständigheter som ligger till grund för de legala rådgivarnas utvärderingar samt bedömt bolagets bästa bedömningar av förväntade framtida utbetalningar och därtill hörande avsättningar.

Annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och koncernredovisningen och återfinns på sidorna 1–38, 50–59, och 215–222. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen och koncernredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen och koncernredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen och koncernredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen och, vad gäller koncernredovisningen, enligt IFRS så som de antagits av EU. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan

att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Styrelsens revisionsutskott ska, utan att det påverkar styrelsens ansvar och uppgifter i övrigt, bland annat övervaka bolagets finansiella rapportering.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om att årsredovisningen och koncernredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen och koncernredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen och koncernredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen och koncernredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen och koncernredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- inhämtar vi tillräckliga och ändamålsenliga revisionsbevis avseende den finansiella informationen för enheterna eller affärsaktiviteterna inom koncernen för att göra ett uttalande avseende koncernredovisningen. Vi ansvarar för styrning, övervakning och utförande av koncernrevisionen. Vi är ensamt ansvariga för våra uttalanden.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Vi måste också förse styrelsen med ett uttalande om att vi har följt relevanta yrkesetiska krav avseende oberoende, och ta upp alla relationer och andra förhållanden som rimligen kan påverka vårt oberoende, samt i tillämpliga fall tillhörande motåtgärder.

Av de områden som kommuniceras med styrelsen fastställer vi vilka av dessa områden som varit de mest betydelsefulla för revisionen av årsredovisningen och koncernredovisningen, inklusive de viktigaste bedömda riskerna för väsentliga felaktigheter, och som därför utgör de för revisionen särskilt betydelsefulla områdena. Vi beskriver dessa områden i revisionsberättelsen såvida inte lagar eller andra författningar förhindrar upplysning om frågan.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden
Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning av Skanska AB (publ) för år 2022 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden
Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till moderbolaget och koncernen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar
Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets och koncernens verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av moderbolagets och koncernens egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets och koncernens ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar
Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget.
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Revisorns granskning av Esef-rapporten

Uttalande
Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en granskning av att styrelsen och verkställande direktören har upprättat årsredovisningen och koncernredovisningen i ett format som möjliggör enhetlig elektronisk rapportering (Esef-rapporten) enligt 16 kap. 4 a § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden för Skanska AB (publ) för år 2022.

Vår granskning och vårt uttalande avser endast det lagstadgade kravet.

Enligt vår uppfattning har Esef-rapporten upprättats i ett format som i allt väsentligt möjliggör enhetlig elektronisk rapportering.

Grund för uttalande
Vi har utfört granskningen enligt FARs rekommendation RevR 18 Revisorns granskning av Esef-rapporten. Vårt ansvar enligt denna rekommendation beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Skanska AB (publ) enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de bevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att Esef-rapporten har upprättats i enlighet med 16 kap. 4 a § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, och för att det finns en sådan intern kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer nödvändig för att upprätta Esef-rapporten utan väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Revisorns ansvar

Vår uppgift är att uttala oss med rimlig säkerhet om Esef-rapporten i allt väsentligt är upprättad i ett format som uppfyller kraven i 16 kap. 4 a § lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, på grundval av vår granskning.

RevR 18 kräver att vi planerar och genomför våra gransk-ningsåtgärder för att uppnå rimlig säkerhet att Esef-rapporten är upprättad i ett format som uppfyller dessa krav.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en granskning som utförs enligt RevR 18 och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i Esef-rapporten.

Revisionsföretaget tillämpar ISQC 1 Kvalitetskontroll för revisionsföretag som utför revision och översiktlig granskning av finansiella rapporter samt andra bestyrkandeuppdrag och näraliggande tjänster och har därmed ett allsidigt system för kvalitetskontroll vilket innefattar dokumenterade riktlinjer och rutiner avseende efterlevnad av yrkesetiska krav, standarder för yrkesutövningen och tillämpliga krav i lagar och andra författningar.

Granskningen innefattar att genom olika åtgärder inhämta bevis om att Esef-rapporten har upprättats i ett format som möjliggör enhetlig elektronisk rapportering av årsredovisningen och koncernredovisning. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i rapporteringen vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur styrelsen och verkställande direktören tar fram underlaget i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i den interna kontrollen. Granskningen omfattar också en utvärdering av ändamålsenligheten och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens antaganden.

Granskningsåtgärderna omfattar huvudsakligen validering av att Esef-rapporten upprättats i ett giltigt XHTML-format och en avstämning av att Esef-rapporten överensstämmer med den granskade årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vidare omfattar granskningen även en bedömning av huruvida koncernens resultat-, balans- och egetkapitalräkningar, kassaflödesanalys samt noter i Esef-rapporten har märkts med iXBRL i enlighet med vad som följer av Esef-förordningen.

Revisorns yttrande avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten på sidorna 68–104 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Vår granskning har skett enligt FARs rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

En hållbarhetsrapport har upprättats.

Ernst & Young AB, Box 7850, 103 99 Stockholm, utsågs till Skanska AB:s revisor av bolagsstämman den 29 mars 2022 och har varit bolagets revisor sedan 2016.

Stockholm den 7 mars 2023
Ernst & Young AB

Hamish Mabon
Auktoriserad revisor

Anders Kriström
Auktoriserad revisor

Revisors rapport från översiktlig granskning av Skanska ABs rapportering av växthusgaser, hälsa och säkerhet, energi och avfall

Till Skanska AB, org nr 556000-4615

Inledning
Vi har fått i uppdrag av styrelsen i Skanska AB (publ) ("Skanska") att översiktligt granska den nedan specificerade informationen ("granskningsobjekten") i Skanskas Års- och Hållbarhetsredovisning 2022. Företaget har definierat granskningsobjektens omfattning på sid 104 i detta dokument.

Den granskade hållbarhetsinformationen är begränsad till följande GRI upplysningar:

- Växthusgaser (s. 74–81, 95)
  - Direkta växthusgasutsläpp (Scope 1)
  - Indirekta växthusgasutsläpp (Scope 2)
  - Andra indirekta växthusgasutsläpp (Scope 3)
- Hälsa och säkerhet (s. 86–88, 96)
- Energi (s. 95)
- Avfall (s. 91, 97)
- Redovisningsprinciper relaterade till ovanstående områden (s. 104)

Utöver vad som beskrivs i föregående stycke, vilket beskriver omfattningen av vårt uppdrag, har vi inte utfört någon granskning av den övriga informationen som ingår i rapporten, varför vi inte uttalar någon slutsats om denna information.

Styrelsens och företagsledningens ansvar
Det är styrelsen och företagsledningen som har ansvaret för att upprätta rapporteringen av växthusgasutsläpp, hälsa och säkerhet, energi och avfall i enlighet med tillämpliga kriterier, vilka framgår på sidan 104 i Skanskas Års- och hållbarhetsredovisning 2022, och utgörs av delar av ramverket Greenhouse Gas Protocol, samt delar av ramverket för hållbarhetsredovisning utgivet av GRI (Global Reporting Initiative) Standard 403: *Occupational health and safety*, GRI Standard 302: *Energy*, och GRI Standard 306: *Waste* som är tillämpliga för redovisningen, samt av företagets egna framtagna redovisnings- och beräkningsprinciper. Detta ansvar innefattar även den interna kontroll som bedöms nödvändig för att upprätta en rapportering som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Revisorns ansvar
Vårt ansvar är att uttala en slutsats om presentationen av granskningsobjekten grundat på vår översiktliga granskning. Vårt uppdrag är begränsat till den historiska informationen i detta dokument och omfattar således inte framtidsorienterade uppgifter.

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med *ISAE 3000 (omarbetad) Andra bestyrkandeuppdrag än revisioner och översiktliga granskningar av historisk finansiell information*. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för upprättandet av växthusgas-, hälsa- och säkerhet-, energi-, och avfallsrapporteringen, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i övrigt har.

Revisionsföretaget tillämpar ISQC 1 (International Standard on Quality Control 1) och har därmed ett allsidigt system för kvalitetskontroll vilket innefattar dokumenterade riktlinjer och rutiner avseende efterlevnad av yrkesetiska krav, standarder för yrkesutövningen och tillämpliga krav i lagar och andra författningar. Vi är oberoende i förhållande till Skanska AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts.

Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Vår granskning utgår från de av styrelsen och företagsledningen valda kriterier, som definieras ovan. Vi anser att dessa kriterier är lämpliga för upprättande av rapporteringen.

Vi anser att de bevis som vi skaffat under vår granskning är tillräckliga och ändamålsenliga i syfte att ge oss grund för vårt uttalande nedan.

Uttalande
Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att växthusgas-, hälsa- och säkerhet-, energi-, och avfallsrapporteringen för det räkenskapsår som avslutades 31 december 2022 inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med de ovan av styrelsen och företagsledningen angivna kriterierna.

Stockholm 7 mars, 2023
Ernst & Young AB

Hamish Mabon
Auktoriserad revisor

Anders Kriström
Auktoriserad revisor

Marianne Förander
Specialistmedlem i FAR

GRI-index

GRI-standard		Upplysning	Sidhänvisning	Utestående information/Kommentarer
Allmän information				
GRI 2: Allmän information 2021	2-1	Organisatoriska detaljer	13, not 4, not 64	
	2-2	Enheter som ingår i organisationens hållbarhetsrapportering	45, 104	Ingen avvikelse från den finansiella rapporteringen.
	2-3	Rapporteringsperiod, frekvens och kontaktpunkt	–	Redovisningsperiod: 1 januari 2022 – 31 december 2022 Publiceringsdag: 8 Mars, 2022 Kontaktpunkt: Christian Jakobsson, VP Sustainability/ EHS Management & ReportingAntonia Junelind, SVP Investor Relations
	2-4	Justeringar av lämnad information	–	Inga justeringar.
	2-5	Extern granskning	3, 215	
	2-6	Aktiviteter, värdekedja och andra affärsrelationer	21–36, 72, 89–90	Leverantörskedjan hanteras på BU-nivå. Aktiviteter pågår på koncernnivå för att utveckla processer för due dilligence av leverantörskedjan och konsolidering av data.
	2-7	Anställda	97, 104	Typ av anställning redovisas inte.
	2-8	Arbetstagare som inte är anställda	–	Hanteras på BU-nivå och data konsolideras inte på koncernnivå. Underentreprenörers olyckor följs på koncernnivå.
	2-9	Struktur för styrning och sammansättning	40–51	
	2-10	Nominering och val av högsta styrande organ	40–45	
	2-11	Ordförande för högsta styrande organ	41, 43	
	2-12	Högsta styrande organets roll i arbetet med översyn och hantering av påverkan	40–49, 94, 104	
	2-13	Delegering av ansvar för hantering av påverkan	40–49, 94, 104	
	2-14	Högsta styrande organets roll i relation till hållbarhetsredovisningen	40–49, 94, 104	
	2-15	Intressekonflikter	40–40, 89–90	
	2-16	Kommunikation av kritiska problem	90, 94, 96–97	
	2-17	Den samlade kunskapen hos det högsta styrande organet	40–51	
	2-18	Utvärdering av det högsta styrande organets resultat	40–49	
	2-19	Ersättningspolicy	55–59	
	2-20	Process för att fastställa ersättningar	55–59	
	2-21	Årlig total ersättning	58–59, Not 37	Datan redovisas inte.
	2-22	Uttalande om strategi för hållbar utveckling	6–7	
	2-23	Policyåtaganden	71–72, 89–90, 94	
	2-24	Implementering av policyer	71–72, 89–90, 94	
	2-25	Processer för att avhjälpa negativ påverkan	89–90, 94	
	2-26	Mekanismer för rådgivning och rapportering av angelägenheter för organisationen	90	
	2–27	Efterlevnad av lagar och förordningar	40, not 33	
	2-28	Medlemskap i organisationer	72	Ett urval av medlemskap redovisas.
	2-29	Tillvägagångssätt för intressentdialog	71, 94	
	2-30	Kollektivavtal	–	Data konsolideras inte på koncernnivå.

GRI-standard	Upplysning		Sidhänvisning	Utestående information/Kommentarer	SASB	SDG	UN Global Compact
Väsentliga ämnen							
Klimat							
GRI 3: Väsentliga ämnen 2021	3-1	Process för att fastställa väsentliga ämnen	71, 94			Delmål: 8.4	**Princip 7, Miljö:** Företag ska stödja försiktighetsprincipen vad gäller miljörisker.
	3-2	Lista över väsentliga ämnen	71				
GRI 302: Energi 2016	3-3	Hantering av väsentliga ämnen	74–81, 94		IF-EN-160a.2, IF-EN-410a.1, IF-EN-410a.2		
	302-1	Energiförbrukning inom organisationen	95, 104	Ånga konsolideras inte på koncernnivå.			
	302-2	Energiförbrukning utanför organisationen	95, 104	Energikonsumtion redovisas inte. Förväntad energikonsumtion används för att beräkna utsläpp från användning av sålda produkter.		Delmål: 13.1	**Princip 9, Miljö:** Företag ska uppmuntra utvecklandet och spridning av miljövänlig teknik.
	302-3	Energiintensitet	95, 104				
	302-4	Minskning av energiförbrukning	95, 104				
	302-5	Minskning av energibehov hos produkter och tjänster	78, 104				
GRI 305: Utsläpp 2016	3-3	Hantering av väsentliga ämnen	71-81, 94		IF-EN-160a.2, IF-EN-410a.1, IF-EN-410a.2		
	305-1	Direkta växthusgasutsläpp (scope 1)	95, 104				
	305-2	Indirekta växthusgasutsläpp från energiförbrukning (scope 2)	95, 104				
	305-3	Övriga indirekta växthusgasutsläpp (scope 3)	95, 104				
	305-4	Intensitet på växthusgasutsläpp	95, 104				
	305-5	Minskning av växthusgasutsläpp	95, 104				

GRI-standard		Upplysning	Sidhänvisning	Utestående information/Kommentarer	SASB	SDG	UN Global Compact
Ansvar							
GRI 205: Antikorruption 2016	3-3	Hantering av väsentliga ämnen	89–90, 94		IF-EN-510a.3	Delmål: 5.1 5.5	**Princip 1, Mänskliga rättigheter:** Företag ska stödja och respektera internationella mänskliga rättigheter.
	205-2	Kommunikation kring och utbildning i policyer och rutiner för antikorruption	96, 104		IF-EN-510a.3		**Princip 2, Mänskliga rättigheter:** Företag ska försäkra att de inte är inblandade i kränkningar av mänskliga rättigheter.
	205-3	Bekräftade fall av korruption och vidtagna åtgärder	90, not 33	Personalkategori, affärspartner eller region redovisas inte.	IF-EN-510a.2		
GRI 206: Konkurrenshämmande beteende 2016	3-3	Hantering av väsentliga ämnen	89–90		IF-EN-510a.3	Delmål: 8.5 8.7 8.8	**Princip 3, Arbetsrätt:** Företag ska upprätthålla föreningsfrihet och erkänna rätten till kollektiva förhandlingar.
	206-1	Rättsliga åtgärder avseende konkurrenshämmande och monopolfrämjande beteende	96, 104, not 33		IF-EN-510a.2		**Princip 4, Arbetsrätt:** Företag ska eliminera alla former av tvångsarbete.
GRI 306: Avfall 2020	3-3	Hantering av väsentliga ämnen	91, 94		IF-EN-160a.2	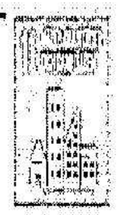 Delmål: 11.6	**Princip 5, Arbetsrätt:** Företag ska avskaffa barnarbete.
	306-1	Genererat avfall och betydande avfallsrelaterade effekter	91, 104				**Princip 6, Arbetsrätt:** Företag ska avskaffa diskriminering vad gäller rekrytering och arbetsuppgifter.
	306-2	Hantering av betydande avfallsrelaterade effekter	91, 104			Delmål: 12.2 12.4 12.5	**Princip 8, Miljö:** Företag ska ta initiativ för att stärka ett större miljömedvetande.
	306-4	Avfall som avleds från deponi	97	Begränsat till % egengenererat avfall till deponi. Farligt avfall redovisas inte. Pågående arbete för kvalitetssäkring av rapportering av avfallsdata på koncernnivå.			**Princip 10, Antikorruption:** Företag ska motarbeta alla former av korruption, inklusive utpressning och mutor.
GRI 308: Leverantörsutvärdering – miljö 2016	3-3	Hantering av väsentliga ämnen	94		IF-EN-160a.2	Delmål: 16.5	
	308-1	Nya leverantörer som granskats avseende miljökriterier	89–90	Leverantörskedjan hanteras på BU-nivå. Procentandel granskade leverantörer konsolideras inte på koncernnivå. Aktiviteter pågår på koncernnivå för att utveckla processer för due dilligence av leverantörskedjan och konsolidering av data.			
GRI 403: Hälsa och säkerhet 2018	3-3	Hantering av väsentliga ämnen	87–88, 94				
	403-1	Ledningssystem för hälsa och säkerhet i arbetet	87–88				
	403-2	Identifiering av skaderisker, riskbedömning och incidentutredning	87–88				
	403-3	Företagshälsovård	88				
	403-4	Anställdas delaktighet, samråd och kommunikation om hälsa och säkerhet i arbetet	87–88, 92, 96–97				
	403-5	Personalutbildning i hälsa och säkerhet i arbetet	87–88				
	403-6	Främjande av anställdas hälsa	87–88				
	403-7	Förebyggande och skadebegränsande åtgärder för hälsa och säkerhet i arbetet som är direkt länkade till affärsrelationer	87–90				
	403-8	Antal anställda som omfattas av ledningssystem för hälsa och säkerhet i arbetet	88				
	403-9	Arbetsskador	96	Antal timmar och andel arbetsrelaterade olyckor redovisas inte.	IF-EN-320a.1		

GRI-standard		Upplysning	Sidhänvisning	Utestående information/Kommentarer	SASB	SDG	UN Global Compact
Ansvar forts.							
GRI 405: Mångfald och jämställdhet 2016	3-3	Hantering av väsentliga ämnen	92, 94				
	405-1	Mångfald i styrande organ och bland medarbetare	92, 97	Åldersgrupper redovisas inte.			
GRI 406: Icke-diskriminering 2016	3-3	Hantering av väsentliga ämnen	89–90, 92, 94				
	406-1	Fall av diskriminering och vidtagna åtgärder	90	Antal och åtgärdstyp redovisas inte.			
GRI 409: Tvångsarbete 2016	3-3	Hantering av väsentliga ämnen	89–90, 94				
	409-1	Verksamheter och leverantörer med väsentlig risk för förekomst av tvångsarbete	89–90				
GRI 414: Leverantörsutvärdering – socialt 2016	3-3	Hantering av väsentliga ämnen	89–90, 94				
	414-1	Nya leverantörer som granskats avseende sociala kriterier	89–90	Leverantörskedjan hanteras på BU-nivå. Procentandel granskade leverantörer konsolideras inte på koncernnivå. Aktiviteter pågår på koncernnivå för att utveckla processer för due dilligence av leverantörskedjan och konsolidering av data.			
Hållbar industri							
Skanskas egen upplysning	SoD-1	Värde på certifierade kommersiella byggnader	78		IF-EN-410a.1	Delmål: 9.1, 9.4	
						Delmål: 11.1, 11.2, 11.3, 11.6, 11.7	

Ej kartlagda SASB-data

IF-EN-160a.1; IF-EN-250a.1-2; IF-EN-410b.2-3; IF-EN-000.A-B	Ingen upplysning på koncernnivå
IF-EN-410b.1	Sidorna 98–101
IF-EN-510a.1	Noll
IF-EN-000.C	Not 42

Kvartalsinformation

Enligt IFRS	2022				2021			
Mkr	kv4	kv3	kv2	kv1	kv4	kv3	kv2	kv1
Orderingång	51 607	43 821	37 270	29 967	42 314	26 581	49 760	34 935
Resultat								
Intäkter	42 362	43 229	42 551	35 032	41 114	33 897	36 210	32 644
Kostnader för produktion och förvaltning	-37 412	-38 706	-38 149	-32 216	-36 337	-30 833	-31 561	-29 425
Bruttoresultat	**4 950**	**4 523**	**4 402**	**2 816**	**4 777**	**3 064**	**4 650**	**3 219**
Försäljnings- och administrationskostnader	-2 720	-2 003	-2 244	-2 031	-2 263	-1 796	-1 915	-1 890
Värdeförändring förvaltnings-fastigheter	1 327	0	8	357				
Resultat från joint ventures och intresseföretag	297	235	53	51	99	189	45	116
Rörelseresultat	**3 854**	**2 755**	**2 220**	**1 193**	**2 612**	**1 457**	**2 780**	**1 444**
Ränteintäkter	158	109	54	34	21	14	16	17
Räntekostnader	43	-27	-21	-43	-60	-45	-54	-64
Förändring av marknadsvärde	2	4	-4	2	-2	0	0	1
Övrigt finansnetto	-1	-16	-17	14	-20	8	2	-1
Finansnetto	202	69	11	8	-62	-23	-36	-47
Resultat efter finansiella poster	**4 056**	**2 824**	**2 231**	**1 200**	**2 550**	**1 434**	**2 743**	**1 397**
Inkomstskatter	-789	-548	-455	-235	-335	-229	-438	-237
Periodens resultat	**3 267**	**2 276**	**1 776**	**965**	**2 216**	**1 206**	**2 306**	**1 160**
Periodens resultat hänförligt till								
Aktieägarna	3 261	2 267	1 765	963	2 210	1 197	2 296	1 161
Innehav utan bestämmande inflytande	6	9	11	2	6	9	9	-1
Övrigt totalresultat								
Poster som inte kommer att omklassificeras till periodens resultat								
Omvärderingar av förmånsbestämda pensionsplaner	202	1 622	1 066	928	856	-713	813	1 629
Skatt hänförlig till poster som inte kommer att omklassificeras till periodens resultat	-42	-342	-194	-214	-202	125	-154	-344
	160	**1 280**	**872**	**715**	**654**	**-588**	**659**	**1 285**

Enligt IFRS	2022				2021			
Mkr	kv4	kv3	kv2	kv1	kv4	kv3	kv2	kv1
Poster som har eller kommer att omklassificeras till periodens resultat								
Omräkningsdifferenser hänförliga till aktieägarna	-561	1 038	1 173	641	616	446	-466	1 210
Omräkningsdifferenser hänförliga till innehav utan bestämmande inflytande	5	3	3	4	3	1	1	2
Säkring av valutarisk i utlandsverksamheter	-18	28	53	17	14	14	-12	24
Påverkan av kassaflödessäkringar	47	3	41	17	11	-41	81	-49
Andel övrigt totalresultat för joint ventures och intresseföretag	1	17	72	89	8	26	42	37
Skatt hänförlig till poster som har eller kommer att omklassificeras till periodens resultat	-10	1	-9	-1	-6	8	-15	10
	-536	**1 090**	**1 332**	**767**	**646**	**455**	**-369**	**1 234**
Periodens övrigt totalresultat efter skatt	**-377**	**2 370**	**2 204**	**1 481**	**1 300**	**-133**	**291**	**2 519**
Periodens totalresultat	**2 891**	**4 646**	**3 980**	**2 446**	**3 516**	**1 073**	**2 596**	**3 679**
Periodens totalresultat hänförligt till								
Aktieägarna	2 880	4 634	3 966	2 441	3 507	1 063	2 585	3 678
Innehav utan bestämmande inflytande	11	12	14	6	9	9	11	1
Orderstock[1]	229 771	227 935	215 452	207 607	207 031	197 623	201 279	193 443
Sysselsatt kapital[2]	72 845	71 765	67 950	64 791	66 397	63 728	61 676	60 256
Räntebärande nettofordran/nettoskuld	10 306	12 769	7 719	11 088	12 598	8 566	8 124	8 793
Skuldsättningsgrad	-0,2	-0,2	-0,2	-0,3	-0,3	-0,2	-0,2	-0,2
Avkastning sysselsatt kapital, %[2]	15,2	13,5	11,8	12,9	13,5	19,9	20,6	21,2
Kassaflöde								
Kassaflöde från löpande verksamhet	-1 599	3 933	128	-1 982	3 818	1 487	-1 659	3 791
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-691	157	-2 189	6 643	-3 149	-236	-912	-7 071
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-666	-641	-926	-3 340	-804	-240	-3 999	-10
Periodens kassaflöde	**-2 956**	**3 449**	**-2 987**	**1 321**	**-135**	**1 011**	**-6 570**	**-3 290**

1) Avser Byggverksamheten.
2) Omräknat i enlighet med vad som anges i not 43.

Kvartalsinformation, fortsättning

Verksamhetsgrenar

Enligt IFRS	2022				2021			
Mkr	**kv4**	**kv3**	**kv2**	**kv1**	**kv4**	**kv3**	**kv2**	**kv1**
Orderingång								
Byggverksamhet	51 607	43 821	37 270	29 967	42 314	26 581	49 760	34 935
Summa	**51 607**	**43 821**	**37 270**	**29 967**	**42 314**	**26 581**	**49 760**	**34 935**
Intäkter								
Byggverksamhet	42 732	40 174	39 712	33 387	37 618	33 252	32 362	29 354
Bostadsutveckling	2 656	2 903	3 045	2 193	3 953	2 422	2 446	2 174
Kommersiell fastighetsutveckling	3 574	3 519	3 259	3 441	3 189	657	3 733	3 193
Förvaltningsfastigheter	20	10	10					
Centralt och Elimineringar	-6 619	-3 377	-3 475	-3 989	-3 646	-2 435	-2 331	-2 078
Summa	**42 362**	**43 229**	**42 551**	**35 032**	**41 114**	**33 897**	**36 210**	**32 644**
Rörelseresultat								
Byggverksamhet	2 305	1 348	1 360	756	1 585	1 196	1 510	722
Bostadsutveckling	399	508	414	166	444	214	176	302
Kommersiell fastighetsutveckling	1 296	716	576	519	772	114	1 203	545
Förvaltningsfastigheter	100	7	8	25				
Centralt	-160	112	-155	-135	-189	-37	-85	-104
varav OPS försäljning	124	202	37	33	75	85	33	37
Elimineringar	-86	63	17	-139	0	-30	-25	-21
Summa	**3 854**	**2 755**	**2 220**	**1 193**	**2 612**	**1 457**	**2 780**	**1 444**

Enligt Segmentsredovisning	2022				2021			
Mkr	**kv4**	**kv3**	**kv2**	**kv1**	**kv4**	**kv3**	**kv2**	**kv1**
Orderingång								
Byggverksamhet	51 607	43 821	37 270	29 967	42 314	26 581	49 760	34 935
Summa	**51 607**	**43 821**	**37 270**	**29 967**	**42 314**	**26 581**	**49 760**	**34 935**
Intäkter								
Byggverksamhet	42 732	40 174	39 712	33 387	37 618	33 252	32 362	29 354
Bostadsutveckling	775	1 469	2 955	4 276	3 645	2 053	4 170	4 509
Kommersiell fastighetsutveckling	3 452	326	5 637	4 137	6 699	556	1 243	2 605
Förvaltningsfastigheter	20	10	10					
Centralt och Elimineringar	-6 628	-3 377	-3 475	-3 989	-3 596	-2 435	-2 381	-2 078
Summa	**40 350**	**38 603**	**44 838**	**37 811**	**44 365**	**33 427**	**35 395**	**34 390**
Rörelseresultat								
Byggverksamhet	2 305	1 348	1 360	756	1 585	1 196	1 510	722
Bostadsutveckling	4	132	358	517	419	318	573	669
Kommersiell fastighetsutveckling	1 330	-19	808	784	1 723	84	391	1 066
Förvaltningsfastigheter	100	7	8	25				
Centralt	-160	112	-155	-135	-189	-37	-85	-104
varav OPS försäljning	124	202	37	33	75	85	33	37
Elimineringar	-49	-61	18	-95	88	-20	-52	-27
Summa	**3 530**	**1 518**	**2 397**	**1 852**	**3 627**	**1 542**	**2 338**	**2 327**

Årsstämma

Årsstämma i Skanska AB (publ) ("Bolaget") äger rum onsdagen den 29 mars 2023 kl. 10.00 på Sergel Hub, Sveavägen 10A, Stockholm. Inregistrering sker från kl. 9.00. Aktieägare har även möjlighet att utöva sin rösträtt genom poströstning innan årsstämman.

Rätt att delta och anmälan
Aktieägare som önskar delta i årsstämman ska vara upptagen som aktieägare i den av Euroclear Sweden AB ("Euroclear") framställda aktieboken avseende förhållandena tisdagen den 21 mars 2023.

Därutöver måste aktieägare anmäla sig till årsstämman:

A) Aktieägare som önskar delta i årsstämman i stämmolokalen personligen eller genom ombud ska anmäla sig hos Bolaget senast torsdagen den 23 mars 2023 via Euroclears webbplats https://anmalan.vpc.se/euroclearproxy, eller under adress Skanska AB (publ), Årsstämman, c/o Euroclear Sweden AB, Box 191, 101 23 Stockholm, eller per telefon 08-402 92 81 vardagar mellan kl. 9.00 och 16.00. Vid anmälan vänligen uppge namn, person- eller organisationsnummer, adress, telefonnummer samt antalet eventuella biträden (högst två).

B) Aktieägare som önskar delta i årsstämman genom poströstning ska anmäla sig hos Bolaget senast torsdagen den 23 mars 2023 genom att avge sin poströst i enlighet med anvisning under rubriken Poströstning nedan så att poströsten är Euroclear tillhanda senast den dagen.

För att ha rätt att delta i årsstämman, personligen, via ombud eller genom poströstning, måste en aktieägare som låtit förvaltarregistrera sina aktier, förutom att anmäla sig till årsstämman, låta registrera aktierna i eget namn så att aktieägaren blir upptagen i aktieboken per tisdagen den 21 mars 2023. Sådan omregistrering kan vara tillfällig (s.k. rösträttsregistrering) och begärs hos förvaltaren enligt förvaltarens rutiner i sådan tid i förväg som förvaltaren bestämmer. Rösträttsregistreringar som gjorts av förvaltaren senast torsdagen den 23 mars 2023 kommer att beaktas vid framställningen av aktieboken.

Poströstning
Vid poströstning ska ett särskilt formulär användas som finns tillgängligt på Bolagets webbplats, group.skanska.com/sv/ under rubriken "Koncernens styrning/ Bolagsstämma/Årsstämma 2023". Vid enbart poströstning krävs ingen separat anmälan till årsstämman.

Det ifyllda och underskrivna poströstningsformuläret måste vara Euroclear tillhanda senast torsdagen den 23 mars 2023. Aktieägare kan skriva under formuläret elektroniskt genom verifiering med BankID via Euroclears webbplats, https://anmalan.vpc.se/euroclearproxy. Det ifyllda formuläret kan också skickas via e-post till GeneralMeetingService@euroclear.com alternativt postas till adress Skanska AB (publ), "Årsstämman", c/o Euroclear Sweden AB, Box 191, 101 23 Stockholm. Aktieägare får inte förse poströsten med särskilda instruktioner eller villkor. Om så sker är poströstningsformuläret i sin helhet ogiltigt. Ytterligare anvisningar och villkor framgår av poströstningsformuläret.

Aktieägare som vill delta i årsstämman i stämmolokalen personligen eller genom ombud måste anmäla detta enligt instruktionerna under A) under rubriken Rätt att delta och anmälan ovan. Det innebär att en anmälan om deltagande endast genom poströstning inte räcker för den som vill delta i stämmolokalen personligen eller genom ombud.

Om en aktieägare både poströstar och därefter deltar i stämmolokalen personligen eller genom ombud är poströsten fortsatt giltig i den mån aktieägaren inte deltar i en omröstning under årsstämman eller annars återkallar poströsten. Om aktieägaren under årsstämmans gång väljer att delta i en omröstning kommer avgiven röst att ersätta tidigare inskickad poströst på den beslutspunkten.

Röstning via ombud
Aktieägare som företräds genom ombud ska utfärda skriftlig av aktieägaren undertecknad och daterad fullmakt för ombudet. För det fall aktieägaren är en juridisk person ska även kopia av registreringsbevis eller motsvarande behörighetshandlingar biläggas. Fullmakten med registreringsbevis eller motsvarande behörighetshandlingar (i förekommande fall) bör i god tid före årsstämman insändas till adress Skanska AB (publ), "Årsstämman", c/o Euroclear Sweden AB, Box 191, 101 23 Stockholm eller via e-post till GeneralMeetingService@euroclear.com. Sker poströstning med stöd av fullmakt ska fullmakten med registreringsbevis eller motsvarande behörighetshandlingar (i förekommande fall) biläggas poströstningsformuläret och insändas i enlighet med anvisningar under rubriken Poströstning ovan.

Fullmaktsformulär återfinns på Bolagets webbplats, group.skanska.com/sv/ under rubriken "Koncernens styrning/Bolagsstämma/Årsstämma 2023". Fullmakten gäller högst ett år från utfärdandet om det inte i fullmakten anges en längre giltighetstid, dock längst fem år från utfärdandet.

Utdelning och avstämningsdag
Styrelsen föreslår en utdelning för 2022 om 7,50 kronor per aktie. Som avstämningsdag för erhållande av utdelning föreslår styrelsen fredagen den 31 mars 2023. Om stämman beslutar enligt förslaget beräknas utdelningen komma att utbetalas av Euroclear onsdagen den 5 april 2023. Den föreslagna utdelningen uppgår till sammanlagt 3 083 (4 124) Mkr. För Bolagets innehav av egna B-aktier utgår ingen utdelning. Det totala utdelningsbeloppet kan komma att förändras fram till avstämningsdagen, beroende på återköp av egna B-aktier och överföring av B-aktier till deltagare i Bolagets långsiktiga aktiesparprogram.

Kallelse, m.m.
Samtliga handlingar inför årsstämman hålls tillgängliga hos Bolaget, Warfvinges väg 25, 112 74 Stockholm, och på Bolagets webbplats, www.group.skanska.com/sv/ under rubriken "Koncernens styrning/Bolagsstämma/Årsstämma 2023". Handlingarna sänds även till aktieägare som begär det och som uppger sin postadress.

Upplysningar på årsstämman
Styrelsen och verkställande direktören ska, om någon aktieägare begär det och styrelsen anser att det kan ske utan väsentlig skada för Bolaget, vid årsstämman lämna upplysningar om förhållanden som kan inverka på bedömningen av ett ärende på dagordningen, förhållanden som kan inverka på bedömningen av Bolagets eller dotterföretags ekonomiska situation samt Bolagets förhållande till annat koncernföretag.

Investerare

Kalendarium
Koncernens delårsrapporter kommer att publiceras följande datum:

Delårsrapport första kvartalet	4 maj 2023
Delårsrapport andra kvartalet	21 juli 2023
Delårsrapport tredje kvartalet	1 november 2023
Bokslutskommuniké	8 februari 2024

Distribution och övrig information
Skanskas delårsrapporter och årsredovisningar kan läsas eller laddas ned på Skanskas webbplats group.skanska.com/sv/investerare

Den som vill beställa den tryckta årsredovisningen kan med fördel använda beställningsformuläret som finns på ovan adress alternativt kontakta Skanska AB, Investor Relations.

På webbplatsen återfinns även ett arkiv med delårsrapporter respektive årsredovisningar.

facebook.com/skanska

linkedin.com/company/skanska

twitter.com/skanskagroup

Vid frågor kontakta:
Skanska AB, Investor Relations
112 74 Stockholm
Telefon: 010-448 00 00
E-post: investor.relations@skanska.se

Adresser

Skanska AB (publ)
112 74 Stockholm
Sverige
Besöksadress: Warfvinges väg 25
Tel: 010-448 00 00
group.skanska.com/sv

Skanska Sverige
112 74 Stockholm
Sverige
Tel: 010-448 00 00
Kundtjänst: 020-30 30 40
skanska.se

Skanska Norge
Postboks 1175 Sentrum
NO-0187 Oslo
Besöksadress: Lakkegata 53
Norge
Tel: +47 40 00 64 00
skanska.no

Skanska Finland
Nauvontie 18
00280 Helsingfors
Finland
Tel: +358 20 719 211
skanska.fi

Skanska Poland
Aleja "Solidarności" 173
PL-00-877 Warszawa
Polen
Tel: +48 22 561 30 00
skanska.pl

Skanska Czech Republic and Slovakia
Křižíkova 682/34a
186 00 Prag 8, Karlín
Tjeckien
Tel: +420 267 095 111
skanska.cz
skanska.sk

Skanska UK
1 Hercules Way
Leavesden
Watford
WD25 7GS
Storbritannien
Tel: +44 (0) 1923 776666
skanska.co.uk

Skanska USA
Empire State Building
350 Fifth Avenue, 32nd floor
New York, N.Y. 10118
USA
Tel: +1 917 438 4500
usa.skanska.com

Skanska USA Building
389 Interpace Parkway, 5th floor
Parsippany, NJ 07054
USA
Tel: +1 973 753 3500
usa.skanska.com

Skanska USA Civil
75–20 Astoria Boulevard
Suite 200
Queens, New York, N.Y. 11370
USA
Tel: +1 718 340 07 77
usa.skanska.com

Skanska Kommersiell Fastighetsutveckling Norden
112 74 Stockholm
Sverige
Tel: 010-448 00 00
skanska.com/property

Skanska Kommersiell Fastighetsutveckling Europa
112 74 Stockholm
Sverige
Tel: 010-448 00 00
skanska.com/property

Skanska Kommersiell Fastighetsutveckling USA
Empire State Building
350 Fifth Avenue, 32nd floor
New York, N.Y. 10118
USA
Tel: +1 917 438 4514
usa.skanska.com

Skanska Financial Services
112 74 Stockholm
Sverige
Tel: 010-448 00 00
skanska.com

För övriga adresser:
skanska.com

Mer information om Skanska finns på group.skanska.com/sv

Vi som varit med och gjort Års- och hållbarhetsredovisningen är:
Skanska AB i samarbete med Kekst CNC
Texter: Skanska AB
Tryck: Brandfactory
Fotografer: Samuel Uneus, Erik Undéhn, Ivar Kvaal, Tomáš Hejzlar, Rafal Tomczyk, Thomas Ärlemo, Frida Marklund, Anton Renborg, Felix Sundbäck, Kristoffer Marchi, Aleksander Matachowski, Sandra Birgersdotter, Staffan Andersson
Bildmaterial från: BoKlok, Soltech Energy, Jonathan Bergqvist, Deep Studios, Skanska USA
Illustrationer: Hvass & Hannibal

Skanska Group HQ
Warfvinges väg 25
112 74 Stockholm, Sverige

Telnr +46 10 448 00 00
group.skanska.com

SKANSKA